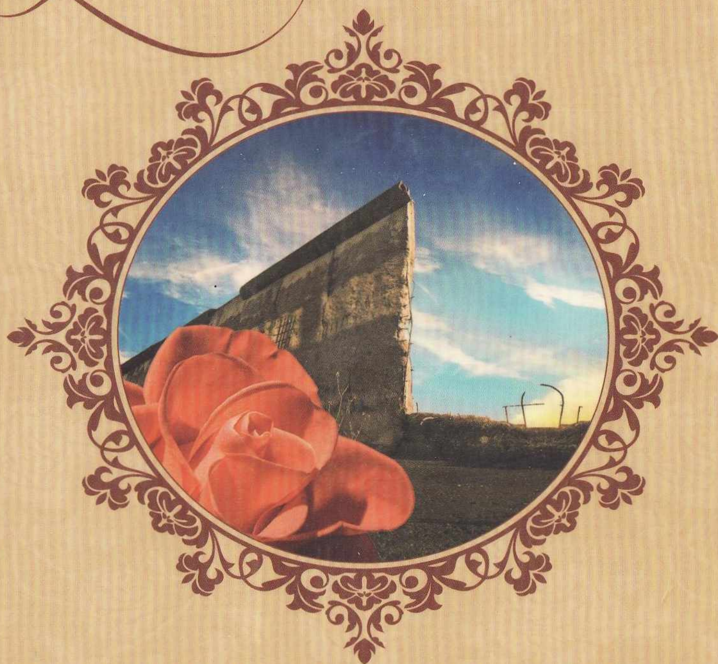
SECRETUL TRANDAFIRULUI 4

Zorii libertății

În vreme ce torţa comunismului se stinge, torţa credinţei este transmisă mai departe de la o generaţie la alta.

MICHAEL PHILLIPS

Zorii libertății

SECRETUL TRANDAFIRULUI 4

Zorii libertății

Traducere de Mihaela Tocuț

MICHAEL PHILLIPS

Casa Cărţii, Oradea
2014

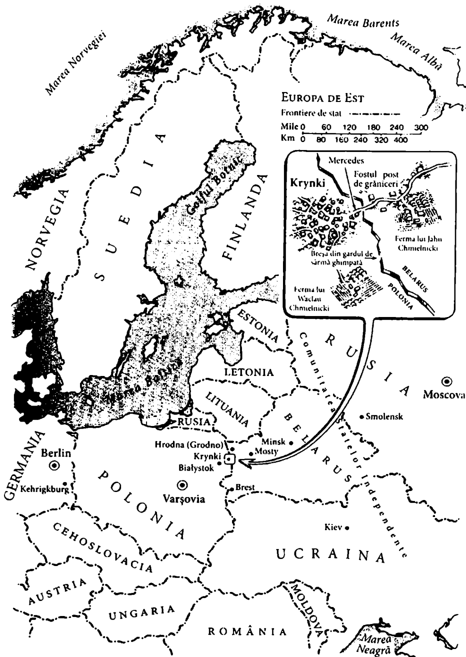
Zorii libertății
de Michael Phillips
Copyright © 2014 Casa Cărții
OP 2, CP 30,
410670, Oradea
Tel./Fax: 0259-469 057; 0359-800761; 0728-874975
E-mail: info@ecasacartii.ro
www.ecasacartii.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Philips, Michael
Zorii libertății / Michael Philips ; trad.: Mihaela Tocuț. - Oradea : Casa Cărții, 2014
ISBN 978-606-8282-97-8
I. Tocuț, Mihaela (trad.)
821.111-31=135.1

Traducerea: Mihaela Tocuț
Editarea: Camelia Luncan
Tehnoredactarea: Vasile Gabrian
Corectura: Timeia Viman
Coperta: Marius Bonce

Tiparul executat la Findata srl, Oradea, www.findata.eu

Cuprins

Marea Barents
Marea Albă
Marea Norvegiei
EUROPA DE EST
Frontiere de stat
Mile 0 60 120 180 240 300
Km 0 80 160 240 320 400
Mercedes
Fostul post de grăniceri
Krynki
Ferma lui Jahn Chmielnicki
Breşa din gardul de sârmă ghimpată
Ferma lui Waclau Chmielnicki
BELARUS
POLONIA
Golful Botnic
NORVEGIA
SUEDIA
FINLANDA
ESTONIA
RUSIA
Comunitatea statelor independente
Marea Baltică
LETONIA
LITUANIA
Moscova
Smolensk
RUSIA
BELARUS
Minsk
Mosty
Hrodna (Grodno)
Krynki
Białystok
GERMANIA
Berlin
Kehrigkburg
POLONIA
Varşovia
Brest
Kiev
CEHOSLOVACIA
UCRAINA
AUSTRIA
UNGARIA
MOLDOVA
ROMÂNIA
Marea Neagră

Prolog

Toate scopurile pe care le are Creatorul pentru omenire se ating în timp, la momentul cuvenit.

În inima unui om, la fel ca în relațiile dintr-o familie sau în istoria unei națiuni, timpul dă lecții de viață, timpul vindecă, timpul întărește, timpul dezvoltă rădăcini adânci și pune totul în perspectivă. Asta deoarece timpul constituie un element esențial al creșterii și un catalizator necesar dezvoltării maturității și a înțelepciunii.

Lucrurile cele mai importante nu se dobândesc niciodată repede. Dumnezeu nu se grăbește; planurile Lui nu sunt pripite.

Când a făcut timpul, Creatorul l-a împărțit în segmente. A numit lumina zi, iar întunericul l-a numit noapte. A rânduit ca fazele astrului nopții să măsoare trecerea lunilor, iar succesiunea celor patru anotimpuri – trecerea anilor. Și a făcut ca toate să crească după această rânduială, să treacă regulat din formă latentă la rodire și-apoi iar să adoarmă și iar să se trezească, repetând la nesfârșit miraculosul ciclu al vieții.

După cum a stabilit fazele naturale după care să crească roadele pământului, tot așa a stabilit Dumnezeu și etapele pe care trebuie să le parcurgă omul de-a lungul vremelnicei sale ființări pe pământ.

Baronul Heinrich von Dortmann parcursese deja toate anotimpurile naturale ale vieții sale lumești. Și-a trăit zilele pe acest pământ învățând, îndrumând, iubind și slujind pentru ca, la capătul drumului, să-și lepede chingile acestei existențe efemere și să poată dobândi libertatea veșnică de fiu al Domnului pentru care s-a pregătit dintotdeauna cu smerenie și evlavie.

Pentru el, Dumnezeu nu a fost doar Creatorul, ci mai ales prietenul lui. S-a rugat mereu să Îl poată cunoaște mai bine pe prietenul său Dumnezeu și ca viața, cuvintele și faptele lui să trezească și în alții aceeași năzuință.

Credința lui – o credință ce se cerea împărtășită, ce trebuia să fie semănată, să crească și să dea rod – s-a revărsat constant întâi asupra familiei sale și apoi asupra tuturor celor din jur.

Persoana lui a fost dintotdeauna o dovadă vie a caracterului creator și veșnic dătător de viață pe care îl are, în esență, Sfânta Treime. Căci scopurile Creatorului sunt pretutindeni strâns legate de cel mai înalt aspect al naturii Sale trinitare – acela de Tată.

Dumnezeu Tatăl nu trebuie doar să creeze, ci să insufle *viață* constant, să genereze *propria* viață.

Divina zămislire se desfășoară neîntrerupt în fiecare colțișor al creației, Tatăl impregnând fiecare nouă generație de semințe, arbori, flori, ierburi, animale și oameni cu acea misterioasă și fragilă capacitate de... *a trăi*!

Rodnicia înfloritoare a Tatălui creator umple în mod nevăzut fiecare moleculă, înmulțindu-se la nesfârșit. Din sâmburii unui măr se pot obține zece meri, din care fiecare poate face zece mii de mere, dintre care fiecare poate da naștere altor zece milioane.

Acest miracol al reproducerii și al proliferării prezent în toate lucrurile vii ne arată fața zâmbitoare a Tatălui. „Priviți", ne îndeamnă El, „priviți în jurul vostru. Viața răsare pretutindeni – pentru că Eu mă pun *pe Mine* în tot ceea ce ating, în fiecare atom din univers."

Oamenii sunt atrași de pământ; mulți fără a ști măcar de ce. Cultivă grădini și îngrijesc cu atenție și gingășie arborii, florile și tufele ce cresc în ele. Totuși, doar cei înțelepți știu în ce constă, de fapt, frumusețea grădinii. Când îngenunchează și își afundă degetele în pământul umed, aceștia știu că au în fața ochilor chiar miracolul creației. Când taie un trandafir dintr-o tufă îndrăgită pentru a-l dărui unei persoane dragi ca simbol al iubirii, ei sunt conștienți de adevărul primordial al universului – că bunătatea Creatorului este prezentă în toate și că, pentru a o vedea, a-i descoperi misterele și a ne bucura de ea nu trebuie decât să... ne ridicăm ochii spre chipul Lui iubitor și să Îi spunem Tată.

Un astfel de om a fost baronul Heinrich von Dortmann, fost locuitor al regatelor Prusiei și Pomeraniei și, acum, copil în

regatul ceresc al Tatălui, un om pentru care pământul pe care îl cultivase în timpul vieții sale lumești nu fusese decât un palid precursor al grădinii cerești în care lucra acum, la fel cum trandafirii pe care îi îngrijise cu atâta drag pe pământ, cât fuseseră ei de frumoși, nu se comparau cu florile nemuririi.

De fapt, chiar viața baronului fusese o sământă, sădită într-un sol mănos și îngrijită de ploile și razele trimise dinadins din înalturi, ce a încolțit, a dezvoltat rădăcini adânci și un trunchi înalt ce, la timpul lor, au dat roadele cuvenite: florile vii, adică fețele radioase ale celor ce deveniseră copii ai Tatălui, la rândul lor, datorită seminței care a fost cândva viața lui.

Existența se regenerează continuu. *Viața* creată de Dumnezeu în univers nu poate decât să se propage și să renască. Așa cum roadele pământului se înmulțesc, transmițând de la o generație la alta nu doar capacitatea de a exista, de a respira și de a crește, ci și puterea de a se *reînnoi*, tot așa moștenirea spirituală lăsată de Heinrich von Dortmann s-a păstrat peste generații, revărsându-se în sufletele atinse de existența sa, în cercuri concentrice tot mai largi, împlinind planurile împărăției cerești.

Toamna și iarna vieții sale, petrecute în închisoare și mai apoi în Alpii Bavariei, doar în aparență inactive, au fost, de fapt, ani închinați unui scop veșnic, în care acesta a sădit, cu speranță în suflet, în solul cerurilor nenumărate rugi-semințe pentru familia și națiunea sa.

Și, astfel, rădăcinile pe care le-a dezvoltat în timpul vieții au dat naștere, după moartea lui, unui număr tot mai mare de vlăstare umane, hrănindu-le și ajutându-le să înflorească și să dea rod – însutit. Unele dintre aceste semințe spirituale au căzut în locuri neașteptate, unde viața ce avea să răsară impetuos îi va lua pe mulți prin surprindere. Dar așa sunt căile Tatălui. El își trimite ploile și razele de soare atât asupra celor drepți, cât și a celor nedrepți. Nimic nu este întâmplător. Căci cuvântul Său nu se întoarce niciodată fără rod, ci va face voia Lui.

Urmând deci acest ciclu natural al vieții, ce sfârșește mereu prin a se revărsa înapoi în inima Creatorului său, baronul

se înălțase la ceruri și, având-o acum din nou alături pe scumpa sa Marion, se bucura de o primăvară eternă, ce nu avea să mai fie niciodată amenințată de iarnă.

Matthew și Sabina lăsaseră în urmă toamna, acel minunat anotimp al vieții când ajungi să te bucuri de roadele muncii tale, și, pășind acum în iarna liniștită și plină de amintiri, observau cu bucurie și speranță primăvara și vara ce înfloreau pentru o nouă generație în timp ce Germania, țara pe care o iubeau amândoi atât de mult, se pregătea să-și scuture amorțeala separării și să se îmbarce într-o nouă eră a unității naționale.

Generațiile trec ca să le poată urma altele noi. Ciclurile vieții omenești nu constituie un motiv de întristare, ci unul de bucurie. Fără moartea adusă de iarna vieții lumești nu ar fi posibilă primăvara veșnică. Heinrich și Thaddeus se petrecuseră deja din această viață și, în mod inevitabil, Matthew și Sabina aveau să li se alăture în curând în lumina ce se ascunde dincolo de orizontul uman.

Trecerea dintre cei vii nu reprezintă un sfârșit, ci, dimpotrivă, o încununare, o întregire, o împlinire fără de care nu ar fi posibile noile începuturi. Ceea ce oamenilor le pare a fi apusul vieții nu este decât prefața răsăritului adevăratei vieți pentru care suntem hărăziți.

Tată, vrem să credem că, în esență, totul este spre binele nostru și spre mărirea împărăției Tale, atât aici, pe pământ, cât și în viața de apoi. Ajută-ne să Îți înțelegem planurile, ca să ne putem pune în armonie cu ele. Facă-se voia Ta în toate persoanele din jurul nostru, chiar și în cele în care nu credem că vom vedea vreodată lumina prezenței Tale. Întărește-ne credința, Doamne, să putem crede că îi iubești în mod egal pe toți copiii Tăi și că trimiți constant ploi și raze de soare chiar și în sufletele cele mai egoiste pentru a înmuia semințele plantate în aceste unghere reci de mii de circumstanțe ale vieții și de cuvintele și faptele celor credincioși. Deșteaptă la viață inimile îndelung adormite ale celor ce Te-au respins până acum. Fă să crească semințele sădite în solul sufletelor din întreaga lume și fă-le să rodească însutit. Fă ca viețile noastre, la fel ca viața baronului și moștenirea spirituală a acestuia,

să dea rod și semințe noi. Ajută-ne să transmitem mai departe viața Ta, Tată, din suflet Te rugăm.

Oare ce anotimp o fi acum în *Der Frühlingsgarten*? Şi, după ce va fi rupt blestemul iernii, ce se va întâmpla, oare, în această nouă eră a națiunii germane, cu urmașii străvechiului neam Dortmann și cu fosta moșie a familiei?

Grădina ce se întindea la sud de *Lebenshaus* nu era doar una pământească. Florile pe care le îngrijise cu mâna lui răposatul baron aveau un caracter atemporal. Secretul trandafirului este la fel de complex precum însăși viața, căci, în această floare, Tatăl a ascuns mesaje de iubire pentru toți copiii Săi.

Grădina Primăverii, cum îi spunea baronul, cuprindea acum întreaga națiune. Se apropia, pentru mulți, primăvara trezirii spirituale.

Partea I

Războiul Rece: lașitate și eroism

1979

1

Decenii de izolare

Berlinul de Est

Se întreba cum s-o fi simțind la pipăit zidul acela cenușiu, înalt, gros și aspru, din piatră și ciment ce reprezenta nu doar chintesența vieții în acest oraș, ci și diviziunea dintre țările Europei.

De când se știa, zidul fusese acolo, la nici doi kilometri de casa ei.

Și cu toate acestea, ochilor ei tineri și impresionabili ce zăboviră o clipă asupra lui, *Die Mauer* rămânea un mister pe cât de fascinant, pe atât de derutant. Vecinătatea lui o atrăgea în mod inexplicabil, ca o prezență malefică adormită ce aștepta momentul prielnic pentru a se trezi la viață.

Părinții îi povesteau adesea despre vara în care fusese înălțat zidul, când fiecare centimetru al graniței era patrulat de soldați, câini și tancuri și aproape că nu trecea zi în care să nu aibă loc o tentativă de fugă peste hotare – tentative disperate care pe mulți îi costase viața.

Auzise multe povestiri și despre participarea tatălui ei la aceste operațiuni de salvare. Totuși, deși trecuseră doar optsprezece ani de atunci, pentru ea toate aceste evenimente făceau parcă parte dintr-o altă epocă. Dintr-o altă viață. Zidul era acolo de dinainte de a se naște ea. Era singura realitate pe care o cunoștea.

Cu timpul, majoritatea berlinezilor se obișnuiseră cu acest simbol tăcut al separării de neam. Dar ei i se insuflase constant, încă din copilărie, convingerea că a face tot posibilul pentru a-i ajuta pe alții să treacă dincolo de zid nu este o opțiune, ci o *datorie*. Tatăl ei era unul dintre liderii rețelei secrete. Familia sa

și cei asemeni lor nu aveau să se obișnuiască niciodată cu bariera. Atât cât le stătea în putere, ei aveau să se opună mereu, chiar și cu prețul vieții, tiraniei impuse de regimul comunist asupra confraților lor.

Dintre clădirile pustii de pe Markgrafenstraße, continuă să scruteze de la depărtare de două străzi sumbra barieră de piatră pe care se încolăcea, fatală, sârma ghimpată. La dreapta, parțial vizibil din locul în care se afla ea, se înălța unul dintre sutele de turnuri de pază. Soldații care le ocupau erau compatrioți de-ai ei, ce acum își primeau ordinele de la Moscova.

O trecu brusc un fior, prevestind parcă ziua în care acel cumplit șarpe cenușiu din piatră se va trezi din somn și destinul o va duce, în mod *inevitabil*, mai aproape de Zid decât îndrăznise să meargă astăzi.

Deocamdată însă nu putea decât să privească de la distanță și să se întrebe ce însemnau toate astea.

Cu un tremur involuntar, Lisel Lamprecht întoarse capul și porni mai departe pe Leipzigerstraße. Trebuia să livreze cât mai repede pachetul după care fusese trimisă. O vreme merse paralel cu zidul, trăgând din când în când cu ochiul spre bariera de piatră, apoi coti la stânga, pe Gertraudenstraße.

Deși ea încă nu o știa, evenimentele iminente aveau să îi schimbe perspectiva asupra tuturor lucrurilor și să o aducă, în cele din urmă – după cum intuia deja involuntar – față în față cu Zidul. Atunci *chiar* va apăsa cu mâna piatra rece, provocând-o la confruntare. Și poate că se va vedea și ea de cealaltă parte a zidului, precum cei pe care îi ajutau acum părinții săi.

Astăzi, însă, era doar o adolescentă germană obișnuită, prinsă, ca toți cei de vârsta ei, în tăcuta bătălie ideologică ce împărțea mapamondul în două. Făcea parte din *noua* generație, dintre cei ce învățaseră despre marele război, dar nu își aminteau de el. Ca atare, ea nu putea să realizeze pe deplin complexitatea și implicațiile conflictului mondial de o cu totul altă natură ce pusese stăpânire pe întreaga lume de la război încoace.

Deşi istoria este de cele mai multe ori tulbure şi evenimentele se orânduiesc arareori în segmente clare, aşa cum sunt ele organizate ulterior de către cărturari, am putea spune că, în linii mari, conflictul mondial care a pecetluit cea de-a doua jumătate a secolului al XX-lea, impropriu numit *Războiul Rece*, poate fi împărţit în două etape: înainte şi după asasinarea preşedintelui american John Fitzgerald Kennedy în 1963.

Acest război, cel mai periculos dintre războaiele lumii, s-a soldat cu doar o mână de victime şi chiar şi acestea cu precădere întâmplătoare. Totuşi, vreme de aproape jumătate de secol întreaga omenire s-a aflat pe marginea prăpastiei, la un pas de un dezastru cum numai cei mai pesimişti dintre propovăduitorii Apocalipsei ar putea să-şi imagineze.

Înainte de criza rachetelor din Cuba din 1961 şi cutremurătoarele evenimente ce au avut loc pe străzile oraşului Dallas în noiembrie 1963, tensiunea crescândă dintre est şi vest era afişată ostentativ pe scena politică mondială, unde bravada diplomatică şi progresul tehnologic constituiau criteriile după care se măsura superioritatea. Perioada dintre sfârşitul anilor '40 şi începutul anilor '60 a jucat rolul de preludiu. Un preludiu de-a lungul căruia ambele tabere s-au înfoiat în pene, au mers la cacealma şi au proferat ameninţări, au fabricat şi au testat bombe, şi-au mărit arsenalul nuclear şi apoi s-au angajat într-o cursă de cucerire a spaţiului. Sovieticii şi-au extins graniţele şi americanii au făcut demersuri să nimicească orice tendinţe comuniste de pe teritoriul SUA.

Pentru Lisel, anul 1963 avea să rămână pentru totdeauna anul în care s-a născut. Pentru tot restul lumii, 1963 era anul în care totul s-a schimbat.

Cei doi bărbaţi care şi-au măsurat puterile în timpul crizei cubaneze, ajungând să simbolizeze noua eră a conflictului, părăsiseră scena – Kennedy a fost ucis de glonţul unui asasin; iar, la scurtă vreme după aceea, Hruşciov s-a retras din viaţa politică.

În primii ani de viaţă ai lui Lisel, atenţia lumii s-a îndreptat într-o altă direcţie, spre sud-estul Asiei, în ale cărei jungle

îndepărtate se dădea un război „rece" din ce în ce mai încins, o ciocnire locală între democrație și comunism care, dacă nu era ținută în frâu de marile puteri, s-ar fi putut transforma foarte ușor într-un al treilea război mondial.

Era o epocă a schimbărilor. Lumea era remodelată în fel și chip la toate nivelurile.

Formația Beatles a revoluționat muzica pop, Vietnamul a schimbat pentru totdeauna perspectiva americanilor asupra războiului și afacerea Watergate a marcat în mod simțitor climatul politic din Washington. În tot acest timp, Războiul Rece era departe de a se fi încheiat, cele mai importante bătălii având însă loc în culise.

Lisel a crescut și a început să analizeze lumea din jurul ei. Trăia într-un mediu plin de tensiune și de pericole, asta deși conflictul dintre Moscova și Washington devenea din ce în ce mai subtil. Trecuse vremea când președinții și premierii își aruncau insulte și amenințări. Între timp, ultimatumurile fuseseră înlocuite cu o așa-zisă politică de „destindere și cooperare" și detonările cu tratate de eliminare a testelor nucleare, iar acum liderii mondiali își mascau intențiile belicoase în spatele unor dialoguri așa-zis cordiale.

Într-adevăr, deceniul 1960–1970 a schimbat complet modul oamenilor de a privi lucrurile. Neafectat însă de toate aceste schimbări, Războiul Rece se dădea mai departe pe neauzite, în spatele cortinei, cu singura deosebire că, între timp, locul liderilor mondiali în cadrul conflictului fusese preluat de oamenii de rând – bărbați și femei precum părinții lui Lisel, care în alte părți ale lumii ar fi trecut drept cetățeni cu totul neremarcabili. Acum însă, tocmai ei erau cei ce purtau acest război invizibil pentru libertate – unul dintre drepturile esențiale spre care tinde întreaga omenire. Războiul Rece devenise, în mare parte, unul tăcut și sinistru, bătăliile sale fiind purtate de o mână de oameni, în cartiere mărginașe și în beciuri, la lumina lumânării, în spatele draperiilor trase, pe marginea unor drumeaguri pustii sau în închisoare, în solitudinea celulei, departe de ochii lumii.

Acum, când Lisel împlinise şaisprezece ani, în timp ce lumea urmărea cu sufletul la gură înfierbântatul joc de şah ce avea loc între ayatolahul iranian Khomeini şi preşedintele american Jimmy Carter, această dramă tăcută şi nevăzută continua să se deruleze neafectată de toate acestea. Deşi ochii lumii erau acum îndreptaţi spre Teheran, războiul rece dintre democraţie şi comunism rămânea în continuare filtrul global dintre bine şi rău, autonomie şi dependenţă – aliniind naţiuni, creând rivalităţi, separând familii şi aducând în mod artificial dezbinare în mijlocul unui popor străvechi.

În centrul acestui conflict se afla în continuare divizata naţiune a Germaniei, odinioară cauza şi actualmente victima evenimentelor pe care nu le mai putea controla. În timp ce marile puteri îşi făceau mutările impersonale pe tabla de joc a lumii, nu exista nicăieri o generaţie postbelică care să se simtă mai neputincioasă şi mai prost întrebuinţată de către aceşti jucători ce le ţineau soarta în mâini decât tinerii din capitala Germaniei, dezbinată atât la propriu, cât şi la figurat.

Berlinul devenise un loc în care Războiul Rece făcuse ca prietenii, rudele şi vecinii să se duşmănească între ei, unde informatorii *Stasi* erau prezenţi pretutindeni, KGB-ul se infiltrase în toate păturile sociale şi trădarea nu era niciodată departe. A-ţi dori prea fierbinte libertatea sau a-i ajuta pe alţi oameni care aveau aceleaşi năzuinţe era un joc periculos, dacă nu chiar mortal. Sângele vărsat adesea în consecinţă şi lacrimile vărsate de supravieţuitori făceau parte din realitatea de zi cu zi.

Conflictul global care se prelungea de la un an la altul nu era nicăieri simbolizat mai clar decât la Checkpoint Charlie, celebrul punct de control de pe Friedrichstraße, care se situa la doar o aruncătură de băţ de magazinul din care ieşise Lisel cu puţin timp în urmă.

Şi, în tot acest timp, cel mai emblematic simbol al acestei drame nevăzute rămăsese bariera aceea cenuşie, răuvoitoare, impenetrabilă şi insurmontabilă ce tăia în două centrul Berlinului, dezbinând o naţiune... şi o lume întreagă.

Chiar dacă era o epocă propice actelor de lașitate, ea a creat, de asemenea, și acte de eroism. Căci vremurile periculoase nu produc doar turnători, ci și eroi și martiri. Despre curajul și altruismul acestora din urmă nu se vorbește des. Totuși, în răstimpuri, poveștile unor astfel de eroi devin cunoscute... și cei ce le aud rămân marcați pentru totdeauna.

După ce lăsă Zidul în urmă, energica adolescentă din Berlinul de Est iuți pasul, străbătu câteva străzi mohorâte și după zece minute coti pe aleea denivelată din fața casei sale.

2

O moștenire periculoasă

— Ai adus pachetul?
— Da, tată, răspunse Lisel.
— N-ai avut nicio neplăcere, sper.
— Totul a decurs fără probleme.
— Perfect.

Bărbatul luă pachețelul din mâna fiicei sale, rupse grăbit ambalajul și începu să răsfoiască înfrigurat cartea – chipurile noua achiziție a lui Lisel – fără a zăbovi însă prea mult asupra vreunei pagini. Nu îl interesau cuvintele autorului; încerca să pună cap la cap elementele disparate ale unei înștiințări codificate trimise de contactul său de la librărie.

În cinci minute, reuși să decodifice mesajul.

— Săptămâna viitoare va trebui să ajutăm o persoană importantă, le anunță el pe soția și pe fiica sa, ridicându-se de pe scaun.

— Și cum veți proceda? întrebă *Frau* Lamprecht.

— Un prieten de-al vărului meu o să-l aducă pe fugar până în pădurea din sudul orașului. De acolo îl preluăm noi.

— Pot să vin și eu cu tine? se rugă de el Lisel.

Tatăl ei, un bărbat cu talie de colos, nu răspunse imediat.

— Hm, poate c-a venit vremea să ni te alături, spuse el gânditor într-un târziu.

— Pot să-i fac o vizită lui Girdel?

— Nu vom avea timp de vizite.

— Bine, tăticule, dar n-am mai văzut-o de un an de zile...

— Când îndeplinim o misiune, nu trebuie să ne preocupe decât siguranța celor ce își pun viețile în mâinile noastre.

În timp ce vorbea, gândurile lui Hermann zburară departe, în trecut, la o vreme când nu își făcea griji pentru siguranța fiicei sale, ci a unei alte persoane dragi.

Câte amintiri, câți oameni... Toate parcă se întâmplaseră într-o altă viață. Cea care îi ocupa acum gândurile, unul dintre fondatorii și cei mai loiali membri ai *Trandafirului*, fusese ani de zile colaboratoarea lui și, în cele din urmă, fugise peste hotare cu ajutorul camarazilor săi din cadrul rețelei.

Amintirea operațiunii de salvare prin cimitir îl făcu să surâdă. Karin îl implorase să îi însoțească. Acum regreta că nu îi mărturisise motivul refuzului său – faptul că în curând urma... să se căsătorească. La vremea aceea, considerase că este mai bine pentru amândoi să știe cât mai puține unul despre altul.

Era un alt om pe atunci. Un bărbat ursuz și aspru, care zâmbea rar și nu știa ce înseamnă tandrețea. Dar lucrurile se schimbaseră considerabil de când devenise soț și tată. Își dorea din tot sufletul s-o revadă pe Karin – da, pentru Hermann, ea avea să rămână pentru totdeauna Karin, chiar dacă știa că acesta nu este numele ei adevărat. Își dorea ca vechea lui prietenă să-l vadă acum, când era, la rândul lui, apropiat sufletește de Domnul pe care Îl slujise ea dintotdeauna.

Oftă. Din când în când, mai auzea câte o veste despre Karin, dar, din păcate, din ziua în care aceasta se refugiase în Germania de Vest, n-o mai văzuse. Nu putea decât să se roage ca, într-o bună zi, Lisel a lui să devină o femeie la fel de puternică și de curajoasă cum fusese Karin.

În cele câteva secunde în care Hermann reflectă la vechea sa colaboratoare și la misiunile lor comune, gândurile fiicei sale zburară la ziua în care făcuse cunoștință cu prietena sa Girdel.

Cele două fete aveau pe atunci vreo patru-cinci anișori, o vârstă mult prea fragedă pentru a realiza câtuși de puțin importanța ocaziei care îi adusese laolaltă pe tații lor și pe alți câțiva cu vederi similare. În timp ce adulții, cu toții slujitori ai lui Dumnezeu, se rugau și făceau planuri, Lisel și Girdel, aflate la vârsta inocenței, își petreceau timpul jucându-se.

Din ziua aceea, deşi nu se ivea des prilejul de a se vizita reciproc – căci, prin forţa împrejurărilor, activitatea desfăşurată de părinţii lor era una clandestină – fetele au rămas prietene şi au crescut ca două surori, fără a realiza pe de-a-ntregul cât de periculoasă era viaţa pe care o ducea marea familie din care făceau parte.

Tot aşa, fetele nu aveau habar nici de discuţiile purtate de cei mari, care se întrebau în ce măsură era indicat să îşi implice copiii în activitatea secretă ce îi unea. După pilda baronului, pe care puţini îl cunoscuseră, dar de care auziseră mai toţi, credincioşii ce alcătuiau reţeaua locală îşi doreau şi ei ca principiile lor să dăinuie şi după ce scurta lor fiinţare pe pământ va fi luat sfârşit. Şi astfel, se rugau să le poată transmite vlăstarelor lor cât de important este să ajuţi marea familie a lui Dumnezeu şi se foloseau de orice oportunitate pentru a le inculca în mod nemijlocit aceste valori, prin propriul exemplu. Dar pentru părinţii din această parte a lumii, o astfel de moştenire spirituală era una periculoasă şi, de aceea, o transmiteau copiilor lor cu mare grijă, după îndelungă chibzuinţă şi adâncire în rugăciune.

Seminţele trebuie semănate. Unele trebuie să moară pentru ca altele rodească însutit.

Girdel, care era cu un an mai mare decât Lisel, participa deja de ceva vreme la activităţile tatălui ei. Hermann însă, mai precaut – un bărbat cu o inimă vitează, dar mai novice în viaţa trăită alături de Dumnezeu decât tatăl lui Girdel –, considerase că Lisel încă nu era pregătită să ia parte la misiunile reţelei. Totuşi, azi, gândul la Karin îl făcu să realizeze că mai era puţin şi fiica sa devenea femeie şi că nu putea face nimic pentru a împiedica acest lucru.

Oftă, o luă pe Lisel de mână şi o conduse afară din bucătărie, până la canapeaua veche din camera de zi. Se aşeză şi îi făcu semn fiicei sale să ia loc lângă el. Fata se supuse şi, vreme de câteva clipe, niciunul dintre ei nu spuse nimic.

— Îţi mai aminteşti ce ţi-am zis despre trandafir? o întrebă el într-un sfârşit.

— Sigur că-mi amintesc, tăticule. N-am să uit niciodată discuţia aceea.

— N-am mai vorbit de mult despre asta. Mai porți medalionul dăruit de mine și de mama ta?

— Cum să nu-l port, tăticule? Este lucrul meu cel mai de preț. Îl am și acum la gât.

Spunând asta, fata ridică lănțișorul subțire pe care îl purta la gât, scoțând la iveală un minuscul medalion placat cu aur. Hermann zâmbi. Medalionul nu era nici pe departe o bijuterie scumpă. Ceea ce-l făcea neprețuit nu era valoarea sa materială, ci ceea ce așezase el înăuntrul medalionului și ceea ce simboliza acea comoară ascunsă.

— Mai ții minte ce ți-am spus în ziua aceea?

Lisel încuviință din cap.

— Misterul vieții se găsește în semințe, repetă Hermann cuvintele rostite atunci. Dacă semințele sunt semănate cu rugăciune...

Se opri dinadins și rămase în așteptare.

— ... din ele răsar florile iubirii, completă fraza fiica sa.

Râseră amândoi.

— Mă bucur că n-ai uitat.

— N-am să dau uitării niciodată semințele pe care le-ai semănat în sufletul meu, tată.

Mica încăpere se scufundă în tăcere. Mâna catifelată a fetei se odihnea în continuare în palma mare și aspră a tatălui ei, ca un căprior nou-născut ce șade tihnit într-o pădure înveșmântată în straie de primăvară, fără nicio primejdie în jur care să-l facă s-o ia la goană.

— Te maturizezi, Lisel, spuse într-un târziu Hermann. Aproape că ești o femeie în toată firea.

Lisel își coborî fâstâcită privirea, înroșindu-se ușor în obraji.

— Ei, zici și tu așa, tată...

— Vorbesc cât se poate de serios, copilă. Mai e puțin și-ai să devii femeie. O femeie foarte frumoasă.

De astă dată, Lisel se îmbujoră până-n vârful urechilor. Urmă o tăcere lungă, dar liniștitoare, pe care niciunul dintre ei nu se grăbi să o întrerupă.

— Da, spuse Hermann în cele din urmă, cred că a venit momentul să te introduc în activitatea noastră, fata tatei. Lucrarea trebuie dusă mai departe şi, într-o bună zi, eu am să fiu prea bătrân s-o fac.

— Înseamnă că pot să-i fac o vizită lui Girdel?

— În curând, Lisel... în curând. După ce bărbatul ce ne este trimis va ajunge cu bine în mâinile camarazilor noştri de peste graniţă, am să aranjez o întâlnire cu prietenii noştri.

— O, tată, îţi mulţumesc mult de tot!

Mai rămaseră o clipă în tăcere, după care se ridicară amândoi în picioare şi Lisel se întoarse în bucătărie, la mama ei.

Mintea lui Hermann fu năpădită brusc de un amestec melancolic de gânduri şi emoţii cu privire la fiica sa pe care nu le-ar fi putut exprima în cuvinte nici dac-ar fi încercat. Nu era un gânditor, ci un om de acţiune, care îşi dovedea convingerile prin fapte. Iar faptul că nu se pricepea la vorbe şi la analizarea propriilor emoţii nu ştirbea cu nimic profunzimea sentimentelor pe care le încerca în acest moment.

Porni spre uşa din dos, dornic să petreacă puţin timp singur în curticica din spatele casei.

Mica grădină a familiei Lamprecht, cu cele câteva straturi de zarzavaturi ale ei, nu se compara, desigur, nici de departe cu splendida *Frühlingsgarten* în care copilărise cea pe care o cunoscuse sub numele de Karin Duftblatt. Se îndreptă spre tufa de trandafiri – singura tufă de trandafiri pe care o avea în grădină. O primise în urmă cu douăzeci de ani chiar de la Karin. Cu acea ocazie, ea îi vorbise *lui* despre misterul seminţelor, mister pe care, după ce l-a înţeles pe deplin pentru sine în urma plecării ei, Hermann l-a transmis şi fiicei sale.

Hermann Lamprecht era un om simplu. N-avea cum să ştie că lacrimile care îi umpleau acum ochii erau lacrimile spiritului părintesc universal, aceleaşi lacrimi care, cu mulţi ani în urmă, îl făcuseră pe Heinrich von Dortmann să se retragă în grădina sa pentru a înălţa, în repetate rânduri, aceeaşi rugă – poate cu cuvinte mai alese, dar în esenţă identice. N-avea cum să

bănuiască Hermann că rugile lor, rostite la distanță de peste o generație, vor pătrunde contopite în eterna ureche divină și că, astfel, și răspunsurile lor erau menite să se împletească.

Hermann ridică la ceruri strania povară ce începuse brusc să-l apese și rosti cea mai simplă și profundă rugă părintească din univers, ruga născută chiar din inima de Tată a lui Dumnezeu, ecoul iubirii Lui divine ce îi recheamă constant la El pe toți fiii și pe toate fiicele Sale: *Doamne – ai grijă de fetița mea... ocrotește-o, veghează asupra ei și ține-o în mâinile Tale.*

Acestea au fost singurele cuvinte pe care a fost în stare să le rostească Hermann. Și ele au fost de ajuns. Tatăl le-a auzit și avea să se folosească de ele pentru a-Și atinge scopul.

3

Pe urmele fugarului

Germania de Est

La sud-est de oraş, un Mercedes mare şi negru gonea vuind prin noaptea întunecată şi pustie.

Înainta cu o precizie uimitoare pe drumurile extrem de înguste – pe care abia de încăpea un automobil – şi doar pe jumătate asfaltate ce străbăteau Brandenburger Wald. Deşi îl despărţeau mai bine de 1600 de kilometri de casă, era clar că şoferul se simţea în elementul său atât în Polonia, cât şi aici, în Germania de Est. În anii tinereţii, fusese detaşat în RDG, unde lucrase în departamentul *Stasi* condus pe vremea aceea de acum influentul politician german Gustav Schmundt.

Ştia ca-n palmă toate traseele fugarilor şi, de două săptămâni, era pe urmele reţelei. Pornise din estul Poloniei şi, urmând pista, trecuse graniţa în apropiere de Eisenhüttenstadt şi ajunsese într-un final aici, unde spera să le vină de hac. Ştia că acum reţeaua transporta o încărcătură importantă. Nu era vorba de vreo bătrânică dornică să-şi reîntâlnească rudele din vest şi nici de vreun student idealist dornic să ducă, vezi Doamne, o viaţă mai bună, în libertate.

Nu, de astă dată ajutau o persoană importantă. Un lider! Fugarul era bărbatul care, după fuga rabinului Wissen din URSS, preluase la Moscova conducerea organizaţiei creştine secrete ce, în unele părţi ale Europei de Est era cunoscută drept *Das Christliche Netzwerk*, iar în altele era numită, simplu, *Trandafirul*.

Ar fi trebuit să-l aresteze cu ani în urmă când, tineri fiind amândoi, se întâlniseră pe străzile Moscovei. Ei, dar venise, în sfârşit, clipa răzbunării!

Andrassy Galanov se afla la un pas de a pune mâna pe duşmanul său de moarte. Era aproape sigur că bărbatul pe care îl întâlnise în tinerețe şi liderul pe care KGB-ul îl vâna, fără succes, de mai bine de cincisprezece ani, erau de fapt una şi aceeaşi persoană. Va afla el în curând dacă se înşela ori ba!

Superiorul său îl trimisese în vest cu trei săptămâni în urmă, pe urmele liderului creştin căruia îi purta o vrajbă personală.

— Să pui mâna pe el, ai auzit, Galanov? răsunase prin lanul de porumb vocea furioasă a acestuia. Nu îndrăzni să te întorci cu mâinile goale!

Cel ce răcnise era Leonid Bolotnikov, agentul prim al imperiului sovietic, care stătea lângă cadavrul unui sătean, cu pistolul fumegând într-o mână şi gesticulând furibund cu cealaltă mână făcută pumn pe când cei trei bărbați pe care îi hăituiseră jumătate de noapte se făceau nevăzuți în pădurea din apropiere.

După câteva minute, se auzi dintre copaci zgomotul făcut de motorul unui automobil.

Fugarii le scăpaseră printre degete. Pierduseră o noapte întreagă pe urmele lor şi totul fusese în van!

În timp ce maşina fugarilor se îndepărta gonind în noapte, urechile lui Galanov fură asaltate de o altă salvă de răcnete.

— Du-te după el, ce mai aştepți?! urlă şeful său. Dacă nu pui mâna pe el înainte să ajungă la Berlin, Siberia te aşteaptă!

Liderul rețelei clandestine – bărbatul căruia i se spunea *Profetul* – scăpase iar ca prin urechile acului.

Peste nici o oră de la operațiunea eşuată, automobilul condus de agentul rus în vârstă de treizeci şi şase de ani viră vijelios spre sud-vest, în direcția oraşului Minsk. Şi unchiu-său obişnuia să-şi amenințe agenții cu deportarea în Siberia. Când îi erau adresate acest fel de amenințări, Galanov ştia că erau doar vorbe în vânt şi, prin urmare, nu le acordase niciodată mare atenție. Dar, acum, Korskaiev nu mai era printre cei vii, iar şeful KGB-ului era Bolotnikov. Or, confruntat cu amenințările *lui Bolotnikov*, chiar şi un agent experimentat şi încrezător în forțele proprii precum era Andrassy Galanov se mai întâmpla să tremure de frică.

Bolotnikov avea puterea de a-şi pune ameninţările în aplicare şi, la o adică, nu s-ar fi dat în lături s-o facă.

A doua zi, la amiază, Galanov trecu graniţa în Polonia şi, în baza unor vechi dosare de-ale lui Korskaiev, în seara aceleiaşi zile, reuşi deja să ia legătura cu câteva persoane de contact din Varşovia. Dură câteva zile până să descurce iţele, dar, în cele din urmă, urmărindu-i pe creştinii din Białystok – o grupare extrem de activă şi de devotată de care aflase tot din dosarele unchiului său – şi sesizând vădita încordare de care dădeau dovadă aceştia, înţelese că prada nu putea fi departe. Stând de vorbă cu informatorii săi şi interogându-i pe cei câţiva creştini pe care reuşi să pună mâna, află că *Profetul* trecuse pe acolo în urmă cu doar câteva ore, urmând acelaşi traseu clandestin pe care îl stabilise cu ani în urmă împreună cu cei doi cetăţeni germani pentru care fostul lui superior din cadrul *Stasi* avusese o adevărată fixaţie.

Galanov străbătu, aşadar Polonia, apropiindu-se tot mai mult de fugar.

De astă dată, nu-l va mai lăsa să-i scape. Îl va prinde în cursă! De astă dată, nu va mai da greş. În noaptea aceasta, soarta îi va surâde. Îi va veni de hac detestatului şi incomodului apostol şi îl va da pe mâna şefului său. Nu va scăpa nimeni – şi cu atât mai puţin aşa-zisul *Profet*.

Va avea grijă ca bărbatul să nu ajungă în Vest. Va face moarte de om dacă trebuie...

Fasciculele luminoase proiectate de farurile din faţă se răsfrângeau dănţuind pe desişurile de pini ce se întindeau de-o parte şi de alta a drumului şi, străpungând întunericul ca nişte ochi ameninţători, se apropiau tot mai mult de fugar, cu o precizie înfricoşătoare.

Galanov, acest Saul modern ce considera că este de datoria lui să salveze reputaţia Comitetului Securităţii Statului, cunoscut sub denumirea abreviată de KGB, conducea cu o viteză nebunească, apăsând acceleratorul aproape până la podea. Fascinaţia faţă de reţeaua creştină începuse în timpul scurtei sale şederi la Berlin şi de-a lungul anilor, fără ca el să-şi dea seama,

se transformase într-o adevărată obsesie, aproape concurând cu ura mistuitoare pe care o nutrise unchiu-său față de creștini. Am putea să spunem pe drept cuvânt că diabolica sete de răzbunare care îl animase în timpul vieții pe cel cunoscut prin aceste locuri sub numele de Emil Korsch fusese transmisă noii generații.

În timp ce farurile mașinii sondau dușmănos noaptea cu lumina lor orbitoare, ochii lui Galanov ardeau de ură și de dorință de răzbunare. Dacă va reuși să-l aresteze pe cel pe care-l urmărea cu atâta patimă șeful său, va fi, fără doar și poate, promovat. Poate pe post de prim-asistent al lui Bolotnikov. Sau – mai știi? – poate că Brejnev, secretarul de stat, îi va oferi o funcție înaltă în guvern.

Nu mai e mult, își spuse el gonind printre desișurile de pini.

Străbătu kilometri întregi, fără să audă niciun alt zgomot în afară de cel făcut de propria mașină. Noaptea rămânea pustie și neagră.

Toți oamenii respectabili se retrăseseră de mult la culcare. În această regiune atât de apropiată de granița orașului tăiat în două, cei ce erau prinși pe afară după miezul nopții nu se puteau aștepta decât la necazuri.

4

Un pelerin misterios

În timp ce vechii adversari ai *Trandafirului* goneau spre ei, capul familiei Lamprecht se trezi după un somn de doar câteva ore şi începu pregătirile pentru misiunea clandestină din noaptea aceea. Avea încă mari dubii în privinţa promisiunii făcute lui Lisel. Nu ştia dacă era înţelept să o ia cu el. Fiica sa lua parte de ani de zile la operaţiuni minore de-ale reţelei, dar nu participase niciodată la o acţiune atât de importantă şi de periculoasă.

Ei, dar îi promisese. Şi-apoi, Lisel era o fată curajoasă.

Şi, în curând, va deveni o femeie în toată firea şi va trebui să o trateze ca atare. Realizase asta încă înainte de a se ruga pentru ocrotirea ei şi, de atunci, acest gând devenise tot mai pregnant. Frăţiorul lui Lisel, în vârstă de doar unsprezece ani, era şi el nerăbdător să fie introdus în activităţile reţelei. În această parte a lumii, un tată nu îşi putea ţine la nesfârşit copiii departe de realităţile vieţii.

Hermann se îmbrăcă în grabă, apoi le trezi pe soţia şi pe fiica lui. În timp ce *Frau* Lamprecht pregătea cafeaua şi câteva provizii pentru drum, Lisel se echipă grăbită, fremătând de emoţie şi de entuziasm.

Peste douăzeci de minute, tatăl şi fiica îşi luară la revedere de la stăpâna casei, în sufletul căreia doar credinţa era mai mare decât teama pe care o simţea în acele momente şi, după ce o asigurară că se vor întoarce înainte de prânz, porniră la drum.

Pentru orice eventualitate, Hermann deţinea acte care să justifice faptul că circula pe străzile oraşului în toiul nopţii. Nu că s-ar fi aşteptat să fie oprit de poliţişti. Cunoştea de ani de zile rutele pe care trebuia să le urmeze pentru a-i evita.

Hermann și Lisel străbătură, așadar, cu mașina Berlinul de Est, traversară Grünau și Müggelheim, trecând pe lângă punctul vamal de la Gosen, apoi o luară spre sud-vest, într-o zonă forestieră unde, după nici treizeci de minute, Hermann viră de la drumul principal și parcă mașina în pădure. Aici aveau să aștepte vreme de două ore înainte de a porni pe jos spre locul de întâlnire.

După ce îl vor prelua pe fugar, se vor întoarce cu el la mașină, vor rula pe drumuri lăturalnice până la Glasow și apoi se vor întoarce acasă pe aceeași rută pe care veniseră.

Între timp, în altă parte a Brandenburgului, înaintau cu pas grăbit două siluete îmbrăcate în negru. După ce plecaseră din Fürstenwalde, parcurseseră pe jos vreo trei kilometri până la un hambar solitar aflat la depărtare de mai mulți kilometri de orice așezare omenească, în mijlocul unui lan de grâu care aparținea unei cooperative agricole est-germane.

Bărbatul care mergea în față gâfâia din cauza efortului, căci mergeau într-un ritm alert susținut. În timpul zilei, creștinul acesta făcea pâine și produse de patiserie pentru săteni – motiv pentru care avea în jurul taliei ceva mai multe kilograme decât ar fi fost indicat – iar noaptea, în ciuda oboselii și a riscurilor aferente, slujea cu devotament interesele rețelei.

În spatele lui, mergea un bărbat înalt și bine legat la vreo 45–50 de ani – din cauza întunericului, era cu neputință să-i estimezi vârsta exactă. *Herr* Brotbacker auzise de patriarhul rus zis *Profetul* și chiar îi ajunseseră la ureche zvonuri cum că, la fel cum se întâmplase cu rabinul Wissen înaintea lui, și viața noului lider era acum în pericol. Se zvonea că se pune la cale un plan pentru scoaterea lui din țară, dar niciuna dintre frățiile din apropiere nu știa nimic concret în această privință. Brutarul habar nu avea că bărbatul pe care îl conducea acum prin lanurile de cereale spre fostul hambar al fratelui Hugo era nimeni altul decât cel ce introdusese de această parte a Cortinei de Fier Biblia pe care o prețuia atât de mult și o ținea ascunsă în micul său apartament, sub patul în care dormea acum soția sa.

Niciunul dintre cei doi bărbați nu scosese un cuvânt de când lăsaseră în urmă luminile satului.

După ce dibuiră pe bâjbâite intrarea în hambarul părăsit, căzut în paragină sub noul sistem colectivist din Germania de Est, brutarul german îl ajută pe tăcutul său frate rus să urce în căruța veche la care era deja înhămat un cal vânjos de lucru, după care, fără ca vreo voce omenească să tulbure tăcerea nopții, traversă podeaua de pământ bătătorit și deschise ușa masivă a hambarului. În pofida vechimii sale, ușa, bine unsă, se roti în balamale fără a scoate cel mai mic zgomot.

Fermierul Hugo, care aștepta deja instalat pe capră, cu hățurile de piele în mână, plescăi din limbă, îndemnându-și credinciosul colaborator cabalin s-o ia din loc. După ce ieșiră din hambar, brutarul închise ușa la loc și, după ce urmări căruța cu privirea până ce zgomotul copitelor și scârțâitul roților se pierdură în depărtare, porni înapoi spre casă. Mai avea la dispoziție vreo două ore să tragă un pui de somn, după care îl așteptau cuptoarele brutăriei – că doar pâinea de secară nu se coace singură. Misteriosul călător, pe de altă parte, își continua hurducăit drumul sub călăuzirea fermierului, care avea să-l lase în grija altui ghid la următorul loc de întâlnire – în grija unei persoane pe care nici Brotbaker și nici Hugo nu o mai întâlniseră până acum.

Așa opera *Rețeaua Trandafirului*. Nimeni nu știa prea multe. Cuvintele schimbate de membrii rețelei erau întotdeauna puține. Totul se rezuma la o privire, la un zâmbet schițat, la comunicarea instrucțiunilor strict necesare, a parolelor ce aveau de-a face cu florile și roadele pământului și, uneori, la o înclinare din cap la despărțire. Chiar dacă aproape niciunul dintre cei implicați acum în rețea nu știa de acea tânără temerară care pusese bazele organizației la scurtă vreme după război și nici de felul în care aceasta, împreună cu tatăl ei, se folosiseră de rețea pentru a se refugia în vest, un lucru a dăinuit: necesitatea imperioasă de a duce lucrarea mai departe, de a menține în viață rețeaua, de a asigura fermitatea verigilor ei, de a-i ocroti pe copiii lui Dumnezeu. Pentru siguranța tuturor, era bine să știe cât mai puține unii despre alții.

În ultimul deceniu, apăruseră câteva schimbări și restricțiile din vremea guvernării lui Hrușciov fuseseră întrucâtva reduse. Totuși, viețile lor erau încă în pericol. Cei ce încercau să treacă Zidul erau împușcați chiar și acum fără nicio reținere. Prudența era în continuare cea care făcea diferența între viață și moarte.

Peste două ore și jumătate, în care abia reușise să tragă un pui de somn în căruța fermierului înainte de a fi încredințat unui alt complice tăcut, pelerinul solitar – un străin ce depindea acum de bunăvoința fraților săi, sleit de puteri după nopți în șir petrecute ba în așteptare, ba pe drum – se apropie de o poieniță în care se intersectau două poteci.

O lumină slabă pâlpâi o clipă în noapte, apoi se stinse. Era semnalul prin care i se dădea de înțeles actualei călăuze a pelerinului – care nu era nici brutarul și nici fermierul, ci un polițist din partea locului, convertit la credință – că drumul său ajunsese la sfârșit. Până acum, polițistul nu-l văzuse niciodată pe cel ce dădea semnalul luminos și, pentru siguranța tuturor, nu avea să-l vadă nici de acum înainte. La această răspântie, fugarul era încredințat penultimei persoane de legătură și pericolul descoperirii operațiunii creștea pe măsură ce se apropiau de oraș.

— Vino cu mine. Grăbește-te.

O mână se întinse în noapte și o apucă pe cea a evanghelistului pribeag.

Polițistul nu mai auzi decât câteva cuvinte și apoi, fără să stea mult pe gânduri, o luă printre copaci, înapoi spre casă. Acum erau pe cont propriu. *Domnul fie cu voi*, le ură în gând polițistul convertit.

Fugarul rus observă că fusese așteptat de două persoane. A doua, mai subțire și mai scundă, stătea în spatele bărbatului care i se adresase. Fata, în vârstă de șaptesprezece ani, participa de mult la operațiunile rețelei și, în această noapte fatidică – fără să știe că prietena ei Lisel aștepta împreună cu tatăl său în cealaltă parte a pădurii – îl implorase și ea pe tatăl său să o ia cu el.

— Aceste operațiuni nu sunt niciodată lipsite de pericol, Girdel, ripostase tatăl ei, reticent.

— Păi nu tu mi-ai spus că, atunci când ne încredințăm acțiunile în mâinile lui Dumnezeu, nu avem de ce să ne temem?

Bărbatul încuviințase, zâmbind, din cap. Într-adevăr, așa o învățase. Și, atunci, cum s-o poată refuza?

— Să ne grăbim, îi șopti fermierul german fugarului. Trebuie să ajungi la ascunzătoare înainte de răsăritul soarelui.

Urmându-și noile călăuze, bărbatul pentru care își riscaseră deja viața atâția oameni părăsi în grabă locul de întâlnire.

5

Suprema încercare

O oră şi douăzeci de minute mai târziu, tatăl, fiica şi *Profetul* ieşiră de sub bolta copacilor printre care îi dusese calea până atunci şi păşiră în câmp deschis. Chiar dacă în est, la orizont se distingeau deja primele dâre cenuşii ale răsăritului, călătorii se aflau încă la adăpostul întunericului.

Nu mai aveau mult de mers.

Peste douăzeci de minute vor fi în siguranţă. Cel ce avea să-l ducă pe refugiatul rus cu maşina până la ascunzătoare aştepta deja ghemuit în cealaltă parte a întinsului imaş.

Brusc, din depărtare se auzi un zgomot. Estompat la început, apoi din ce în ce mai desluşit. Era, fără doar şi poate, motorul unui automobil. Fermierul se opri preţ de o clipă şi ciuli urechile, apoi iuţi pasul. Automobilul venea spre ei – în viteză. Nu trebuiau să piardă nicio secundă. Chiar dacă maşina care se apropia nu reprezenta un pericol, ea semnala că, dintr-un moment într-altul, mantia protectoare a nopţii se va ridica, lăsându-i descoperiţi.

Bolidul luă curba în viteză şi farurile străpunseră noaptea.

Cei trei o luară la goană peste câmpul golaş. N-aveau unde să se adăpostească. Uriaşul care aştepta în celălalt capăt al imaşului se ridicase din ascunzătoarea sa şi privea acum neputincios, agonizând în tăcere, coşmarul ce se derula chiar în faţa ochilor săi. Începu să se roage în gând. Ochii inocenţi ai fetei de lângă el, privind oripilată ceea ce se întâmpla, se umplură de lacrimi.

Cei trei fugari, care alergau mâncând pământul, reuşiseră să parcurgă jumătate din distanţa care îi despărţea de salvatorii lor.

Dar era prea târziu.

Şoferul îi reperase şi, acum, uriaşul Mercedes gonea vuind, hurducându-se pe izlaz, călcând brazdele cu o impetuozitate cumplită ca de tanc, cu farurile îndreptate spre siluetele ce fugeau, expuse şi neputincioase, în faţa sa. Încă zece secunde şi urmărirea luă sfârşit.

Bolidul trecu mugind pe lângă fugari şi apoi le tăie calea, făcând o voltă în faţa lor. Roţile se opriră cu un scrâşnet, ridicând un nor înecăcios de praf ce înceţoşă preţ de o clipă lumina farurilor. Şoferul deschise vijelios portiera şi se năpusti afară cu un pistol-mitralieră în mână şi ochii scăpărând de beţia reuşitei. Reuşise, în sfârşit, să le vină de hac acestor creştini detestabili!

Urmă o tăcere încărcată de patimi înăbuşite. Nu se auzea decât gâfâitul celor trei renegaţi. Stăteau tustrei încremeniţi ca nişte stane de piatră în timp ce prigonitorul lor îi măsura din cap până-n picioare.

Treptat, un zâmbet perfid i se întinse pe toată faţa.

— Vasăzică, Rostovcev, spuse el în ruseşte, *tu* eşti aşa-numitul *Profet*. Bănuiam eu.

— Ne întâlnim din nou, tovarăşe Galanov, răspunse cel mai înalt dintre cei trei fugari.

Nu întoarse zâmbetul interlocutorului său, dar tonul pe care i se adresa nu conţinea pic de ură. Era prima dată când fermierul est-german şi fiica acestuia auzeau glasul celui pe care îl însoţeau.

— Da, iată-ne din nou împreună. Doar că, de astă dată, împrejurările îţi sunt mai puţin favorabile decât acum şaptesprezece ani, când ne-am întâlnit la Moscova, răspunse agentul, aţintindu-l cu pistolul.

Zâmbetul, care încă nu-i pălise, arăta cât de mult gusta acest moment triumfal.

— Viaţa de creştin implică mereu o doză de pericol.

— Şi de nebunie! trânti Galanov.

Zâmbetul îi dispăruse complet de pe faţă.

— Bănuiesc că unora aşa li se pare.

— Te mai ţii încă de predici, Dmitri? ripostă celălalt pe un ton sarcastic. Ei, atâta pagubă să fie. Se pare că te-am făcut, în sfârşit, mat. Şeful meu va fi bucuros să te revadă.

— Tovarășul Leonid Bolotnikov este prea consumat de ură pentru a ști ce înseamnă adevărata bucurie, răspunse Rostovcev. Totuși, nu mă îndoiesc că moartea mea îl va umple de satisfacție. De o satisfacție diabolică.

— De asta poți fi sigur.

— Și ție îți va aduce satisfacție moartea mea?

— Să zicem că eu voi avea grijă ca șeful meu să fie satisfăcut.

Se lăsă tăcerea preț de o clipă.

— Spune-mi, Andrassy, când ai îmbrățișat din nou cauza KGB-ului? întrebă Rostovcev. Cu ani în urmă, după ce te-ai întors din Germania, am înțeles că te-ai dus să lucrezi pentru francezi.

Galanov slobozi un hohot sarcastic, arătându-și dinții de un alb strălucitor. Fața cu linii regulate care, în orice alte circumstanțe, ar fi trecut drept atrăgătoare, era acum urâțită de plăcerea diabolică ce i se citea în ochi. Era de ajuns o singură privire asupra acestui chip pentru a ști că el aparține unui om cu care e mai bine să nu ai de-a face. După cursa nebună din noaptea aceea, părul, des și sănătos, de un castaniu arămiu, îi stătea vâlvoi.

— Asta-i bună! hohoti el. Ei bine, tovarășe Profet, află de la mine că francezii sunt niște fraieri, de la primul până la ultimul! Le arunc câte un oscior – câte o informație de doi bani – o dată la câteva luni și ăștia au convingerea că sunt de partea lor. Niște nătărăi, ce mai! Un agent dublu îi duce de nas după bunul plac!

— Așadar ai rămas fidel KGB-ului.

— Se înțelege. Sunt rus, doar.

— Nu pot spune că mă surprinde lucrul acesta.

— Bolotnikov plătește mai bine ca francezii, adăugă Galanov, râzând sardonic.

— Ar trebui să te alături cauzei noastre, Andrassy.

— Despre ce cauză vorbești? Și tu ești rus, la fel ca mine.

— Eu mă refeream la cauza creștină, răspunse Rostovcev, privind adânc în ochii agentului, cu inima plină de compasiune.

Galanov șovăi preț de o clipă, susținându-i privirea, apoi scutură scurt din cap, vrând parcă să se elibereze de sub forța hipnotică a ochilor lui Rostovcev.

— Ce tâmpenie!

— Îmbrățișând credința, s-ar putea să descoperi...

— Gata cu predicile! îi taie vorba agentul, impacientat.

— S-ar putea să descoperi adevărata viață. Jocul dublu pe care îl faci nu poate duce decât la moarte.

— Taci din gură, Rostovcev!

— M-am rugat ani întregi pentru tine ca, într-o bună zi, să ajungi să cunoști viața pe care o cunosc eu.

— Te-ai rugat pentru mine?! Ce absurditate! Ce treabă ai tu cu mine? Ești mai prost decât credeam!

— Avem datoria să ne rugăm pentru cei ca tine.

— *Datoria*? repetă amuzat Galanov. Și cine, mă rog, vă cere asta?

— Domnul nostru.

— Hai, gata cu prostiile – urcă în mașină!

— Îmi fac griji pentru tine, Andrassy. Tot ce voiam să spun e că...

— Nu-ți face tu griji pentru mine. Acum *pe tine* te paște moartea, nu pe mine!

— Viața mea este în mâinile Lui.

— Hai c-am pierdut destul timp cu pălăvrăgeala! replică Galanov cu dispreț. Cunoști procedura. Și acum, în mașină cu voi! Pe tine, Rostovcev, te așteaptă plutonul de execuție, iar pe ăștialalți doi, gulagul!

— Ai milă, Galanov. Ei nu sunt vinovați de nimic. Sunt cetățeni germani. Lasă-i să plece.

Galanov hohoti din nou.

— Nu mai spune! Să-i las în libertate ca să-i ajute și de acum încolo pe dușmanii Statului să fugă în Berlinul de Vest?

— Creștinii nu sunt dușmanii nimănui, răspunse evanghelistul, cu vocea încărcată de tristețe.

— Tu chiar mă iei de fraier? Frumos mi-ar șade să mă întorc la Moscova și să-i povestesc șefului meu cum, într-un puseu de compasiune, l-am lăsat pe capul rețelei să plece în pace, împreună cu cei doi complici ai săi. Păi Bolotnikov m-ar împușca pe loc, nu alta! Și-acum gata cu prostiile. Tustrei în mașină!

Dmitri Rostovcev o luă încet înainte în lumina orbitoare a farului. Est-germanul, care nu spusese nimic până atunci, șopti repede ceva la urechea fiicei sale, sperând că șoaptele nu îi vor fi deslușite de agentul KGB.

— *Geh, Girdel! Schnell – mit dem Propheten. Hermann wartet dahinten im Feld. Lauf, Tochter!*

Fata șovăi.

— *Nein, Papa – du mußt auch mit,* îl imploră ea în șoaptă.

— *Ich folge,* răspunse tatăl ei. Încă nu s-a luminat bine de ziuă. Din câțiva pași, vă veți pierde în noapte. Fugiți peste câmp până la Hermann!

Spunând acestea, țâșni în fața *Profetului* și, înainte ca slujitorul Domnului să înțeleagă ce se petrece, brațele puternice ale neamțului îl împinseră în beznă, departe de lumina farurilor.

— *Geh, Tochter!* strigă fermierul german. Fugiți!

Fără să mai zăbovească o clipă, Girdel apucă mâna lui Rostovcev și îl trase după ea.

— Opriți-vă! răcni Galanov, luat complet pe nepregătite.

Ochii i se obișnuiseră cu vizibilitatea asigurată de farurile automobilului. Dintr-odată, realiză cu stupoare că în fața mașinii nu se afla decât est-germanul acela ridicol. Dmitri și fata se făcuseră nevăzuți!

Turbat de mânie, făcu un pas în față, strigându-le să se oprească.

— Nu mă face să trag, Rostovcev! Nu faci decât să înrăutățești lucrurile...

Dar nu putu să-și ducă vorba până la capăt. Cu o agilitate nebănuită, germanul făcu un salt în față și se aruncă asupra agentului KGB, trântindu-l la pământ.

Luat prin surprindere, Galanov rămase perplex preț de o clipă, apoi se ridică în genunchi și își căută bâjbâind pistolul prin iarbă. Fermierul german dădu pistolului un șut cu piciorul, proiectându-l peste câmp, apoi o luă la goană în urma fiicei sale și a *Profetului.*

— Oprește-te, Rostovcev! răcni Galanov, ridicându-se cu chiu, cu vai în picioare și începând să-și caute înnebunit arma.

Nu vei putea trece granița! Am să-i pun în gardă pe grăniceri! Întoarce-te că, de nu, vă omor pe toți!

Hermann era convins că îl văzuseră. Cei trei alergau direct spre el. Totuşi, când Mercedesul o luă în trombă peste câmp, înțelese că aceştia fuseseră reperați.

— La pământ, Lisel, la pământ! Du-te înapoi în şanț.

Îngrozită, fata îi dădu imediat ascultare.

Hermann rămase încremenit preț de o clipă, apoi, venindu-şi în fire, se aruncă pe burtă şi se târî repede în urma fiicei sale. Acum nu mai putea decât să se roage pentru ceilalți.

Cei trei, separați acum, continuau să fugă în direcția în care îl văzuseră pe omul de contact, care între timp se făcuse nevăzut.

Trecură câteva secunde. Nu se auzeau decât paşii ce călcau pământul în goană.

Brusc, focuri de armă despicară aerul dimineții. Se auziră răcnetele furioase ale lui Galanov şi acesta o porni în goană pe urma creştinilor, continuând să tragă la foc automat.

Se auzi un țipăt, apoi un corp ce se prăbuşeşte la pământ.

Tropăit de paşi.

Noi focuri de armă.

Brusc, împuşcăturile încetară şi, preț de o clipă, se lăsă tăcerea. Apoi se auzi pornind motorul, Galanov apăsă pe accelerator şi porni în trombă peste câmp, în direcția în care îl văzuse fugind pe Rostovcev.

Întins pe burtă în iarbă, fără să facă nicio mişcare, fermierul german care îşi riscase propria viață pentru fratele său de credință auzi cum bolidul trece în viteză la nici zece metri în dreapta lui. Încet, se ridică în picioare.

Dar nu făcu decât câțiva paşi. În fața lui, desluşi în lumina slabă a dimineții o siluetă întinsă la pământ.

Mercedesul goni nebuneşte până la marginea păşunii, unde se zărea o siluetă întunecată care, însă, spre dezamăgirea şoferului, se dovedi a fi doar o vacă rătăcită. Când îşi descoperi fatala greşeală şi întoarse furios maşina, Galanov nu mai văzu picior

de om pe câmp. Bărbatul pe care fusese trimis să îl captureze se afla deja la adăpost, întins în șanț alături de cele două călăuze din Berlin.

În mijlocul câmpului, ascuns privirii de iarba înaltă din jur, un tată stătea în genunchi lângă trupul unicei sale fiice, vărsând lacrimi amare.

Chiar și acum, când se confrunta cu cea mai grea încercare a vieții, ruga îndurerată pe care o înălță șoptit cerului nu era doar pentru Girdel și pentru familia lui. Aleseseră o cale anevoioasă și plină de pericole de-a lungul căreia credința le era pusă zilnic la încercare, știind că în această parte a lumii, martiriul nu era doar un mit străvechi de la începuturile creștinismului, ci o realitate cât se poate de actuală. Fuseseră dintotdeauna conștienți că acest mod de viață presupune sacrificii.

O, Doamne, o, Doamne Dumnezeule! se ridică rugăciunea lui șoptită, venită din străfunduri ale spiritului pe care foarte puțini credincioși ajung să le cunoască. *Iartă-l, Tată, pe acest bărbat pe nume Galanov pentru marele păcat săvârșit de el împotriva numelui Tău și a copiilor Tăi. Sădește-mi în inimă compasiune și puterea de a-l ierta pentru...*

Nu putu să continue. Începu să plângă zguduit de suspine, fără glas. Își lăsă capul pe pieptul fetei, ce încă mai păstra căldura vieții curmate cu doar câteva clipe în urmă, și vărsă lacrimi amare de tată, încredințându-și unicul copil în mâinile celui ce le era Tată amândurora.

6

O metamorfoză a sufletului

Întinsă lângă tatăl ei, în pofida luminii slabe a dimineții, Lisel Lamprecht înțelese fără urmă de dubiu ceea ce tocmai se întâmplase. Recunoscuse țipătul prietenei sale... și apoi o auzise prăbușindu-se la pământ. Cu ochii bulbucați de groază, lăsă să-i scape un țipăt înăbușit și, fără să realizeze ce face, se ridică în picioare și dădu să pornească spre cumplita scenă a crimei. Hermann, care stătea culcat lângă refugiatul rus, întinse mâna și o trase înapoi. Năucită, Lisel nu opuse nicio rezistență.

Cu ochii înotând în lacrimi, fata izbucni într-un plâns amarnic, zguduit de suspine. Totul dură însă doar o clipă. În momentul imediat următor, tatăl ei, la fel de îndurerat, îi acoperi gura cu mâna sa lată și o trase lângă el.

— Acum n-avem cum s-o ajutăm, scumpa mea, îi șopti el. De Girdel se va ocupa tatăl ei.

Își dorea cu ardoare să se ducă la camaradul său, dar știa că asta i-ar pune pe toți în pericol. Așa că Hermann rămase încă zece minute în ascunzătoare, până când Mercedesul se pierdu în depărtare.

Nu schimbaseră niciun cuvânt, dar în tăcerea din acest scurt răstimp, vulnerabila și emotiva Lisel Lamprecht, fără a realiza ce se petrece, de fapt, cu ea, simți cum inocența de copil al Domnului pe care o avusese până atunci o părăsește brusc, pierzându-se în amintire. În memoria tinerei fiice a rețelei, acesta avea să rămână pentru totdeauna momentul de cotitură când a încetat să mai creadă în Dumnezeul căruia îi erau atât de devotați părinții ei.

Dacă acestea erau rezultatele așa-zisei credințe, avea să declare Lisel ulterior, ea, una, refuza să fie credincioasă.

Acum însă, întinsă lângă tatăl său, adolescenta își jelea în tăcere prietena, fără să bănuiască groaznica metamorfoză ce avea loc în sufletul ei și care avea să-i schimbe viața pentru totdeauna.

Dacă Hermann sau *Profetul* ar fi știut ce se petrece în sufletul fetei ce stătea întinsă lângă ei în lumina tot mai accentuată a dimineții, cu siguranță că ar fi înălțat mai multe rugi fierbinți pentru ea.

Dar Tatăl lor a ascultat iubitor toate sufletele care și-au strigat durerea spre ceruri în acea dimineață, pe acel câmp pustiu de lângă Berlin. Dumnezeu nu Se leapădă niciodată de copiii Săi. Nici moartea, nici inima omului ce crede că poate să Îl respingă nu vor fi în stare să ne despartă de dragostea lui Dumnezeu. El va face întotdeauna ceea ce reprezintă însăși natura Lui: ne va iubi așa cum numai un adevărat Tată poate iubi.

Dumnezeu va avea veșnic grijă atât de Lisel, cât și de răposata ei prietenă Girdel și le va ține pe amândouă în sânul Lui. Va răspunde rugilor ambilor tați... și totul va fi bine.

Chiar dacă ar fi ieșit mai repede din ascunzătoare, Hermann n-ar mai fi găsit pe nimeni pe câmp. Trupul neînsuflețit al lui Girdel era deja purtat pe brațe de tatăl ei îndurerat care mergea plângând pe drumul pe care veniseră. Pentru a nu periclita misiunea, hotărâse să nu ceară ajutorul celorlalți.

Când Hermann se ridică în picioare, aerul era nemișcat.

Prietenul său se îndrepta grăbit spre Kehrigkburg, unde, împreună cu soția sa, avea să-și jelească și să-și înmormânteze fiica. Agentul KGB era deja departe, cercetând toate rutele ce duceau spre satul Großbeeren. Experiența anterioară îi spunea că într-acolo se îndreaptă fugarii.

Hermann ieși din ascunzătoare, privi în jur și, după ce se asigură că nu mai era niciun pericol, îi conduse repede pe Profet și pe fiica sa înmărmurită de durere spre pădurea din partea de est, unde își parcase mașina. Avea să-l ducă pe fugarul rus până la adăpostul din Glasow. De acolo, acesta urma să treacă granița în Vest cu ajutorul altor membri din rețea. Așa cum îi promiseseră lui *Frau* Lamprecht, Hermann și Lisel aveau să se întoarcă acasă înainte de ora prânzului.

Partea a II-a

Libertate!

1989

7

Cutremur la graniță

Berlinul de Est

Auzea clar strigătele, deşi se afla la distanță de câteva străzi.

Întregul oraş părea să palpite. Se adunase o mulțime imensă. Vreo două-trei mii de persoane pesemne că se aflau deja la graniță. Nu mai auzise în viața ei un asemenea vacarm.

Lisel Lamprecht ştiuse că se întâmpla ceva de importanță colosală de cum ajunsese în Berlin.

Era în jur de unsprezece şi jumătate. Lunga călătorie de întoarcere din Cehoslovacia fusese epuizantă şi în ultimele trei ore petrecute la volan singurul lucru pe care se aşteptase să îl facă atunci când va ajunge acasă era să se prăbuşească în pat.

Dar nu a fost să fie aşa.

Când ajunse, găsi apartamentul gol. Nu era nimeni acasă. Aruncă o privire în jur, apoi, atrasă parcă de o forță irezistibilă, ieşi în oraş, de astă dată pe jos.

Se întâmpla ceva. Gândul la somn îi ieşise deja cu totul din minte. Era târziu şi străzile erau scufundate în întuneric, dar zgomotele ce răzbeau din depărtare electrizau noaptea.

Totul părea diferit... Exuberanța plutea în aer!

Cu fruntea îmbrobonită brusc de sudoare, Lisel iuți pasul. Creierul începu să-i zbârnâie şi inima-i bătea nebuneşte, mai-mai să-i sară din piept. Să fi fost, oare, datorită euforiei sau din cauza panicii? Nu îşi dădea seama. Dintr-odată, în mod straniu, cele două senzații păreau să se contopească.

Înaintă grăbită. Ieşise multă lume în stradă. Unii mergeau la pas, alții alergau şi toți se îndreptau spre graniță.

Oare ce se petrecea la Zid?

Pe măsură ce se apropia, strigătele deveneau tot mai puternice, de-a dreptul asurzitoare. Să fie, oare, strigăte de luptă sau de bucurie? Oare acesta era momentul pe care îl așteptaseră cu toții... sau se aflau în prag de război? La graniță se adunase o mulțime uriașă și totuși nu se auzeau focuri de armă. Cum se explica lucrul acesta? Cum de cei de la *Stasi* permiteau organizarea unei demonstrații de asemenea proporții?

Să se fi pus la cale vreo nouă manifestație cu care ea nu era la curent? Sau o fi ajuns, oare, prea târziu? Poate că demonstranții au fost deja arestați și zgomotele care se auzeau nu erau decât strigătele de protest ale mulțimii?... Poate că armele grănicerilor își făcuseră deja cumplita datorie de a... ucide.

Poate că luptătorii pentru libertate plătiseră din nou cu viața pentru visul lor. Poate că ajunsese, într-adevăr, prea târziu.

Cu mintea ocupată de aceste gânduri, Lisel coti pe strada Markgrafen. De câte ori nu privise de-a lungul acestei străzi mărginite de-o parte și de alta de clădiri abandonate, spre sumbra și impunătoarea barieră cenușie!

Ceea ce văzu când se uită într-acolo în această noapte epocală părea de-a dreptul incredibil. Anticiparea îi umplu toate simțurile cu forța unui curent electric și, nevenindu-i parcă să-și creadă ochilor, rămase preț de o clipă perplexă, incapabilă să-și adune gândurile.

În fața ei, cât vedea cu ochii, pe străzile ce duceau la Zid și de-a lungul lui se adunase o mulțime impresionantă – zece-douăzeci de mii de persoane! Și nici urmă de grăniceri, de *Vopo* sau de *Stasi*. Nicio uniformă militară!

Ce să însemne asta?

Lisel grăbi, involuntar, pasul, apoi începu să alerge de-a binelea, croindu-și impetuos drum prin mulțimea tot mai numeroasă, spre întâlnirea sa cu destinul.

Perioada în care poporul german a fost dezbinat de acest Zid meschin păruse înfiorător de lungă, parcă fără sfârșit.

Cei douăzeci şi opt de ani de separare păruseră o veşnicie. Cu doar câteva luni în urmă, Erich Honecker, liderul comunist al Germaniei de Est, declarase că Zidul va rămâne în picioare o sută de ani.

Douăzeci şi opt de ani – câte un an pentru fiecare din cele 28 de mile ale şarpelui din piatră al asupririi comuniste ce se întindea ca un stigmat ruşinos chiar în inima acestei mândre capitale europene, tăind în două sufletul acestui popor, Europa şi lumea întreagă.

De-a lungul anilor '60, Zidul a continuat să crească, luând proporţii impresionante. În anii '70, a rămas neschimbat, dobândind parcă o tentă de imortalitate. Pentru noua generaţie de germani, *Zidul* fusese dintotdeauna acolo şi avea să rămână acolo pentru totdeauna.

Felul în care au debutat anii '80 nu a lăsat defel să se întrevadă modul spectaculos în care aveau să se termine. Cursa înarmării se domolise, fără a fi însă sistată. Conflictul mondial persista.

Cine putea bănui că în curând mişcările plăcilor tectonice ale relaţiilor internaţionale aveau să zguduie întregul pământ? Cutremurul istoric ce a zdruncinat întregul glob avea să fie declanşat de apariţia pe scena mondială a doi lideri politici: Ronald Reagan în Vest şi Mihail Gorbaciov în Est. Aceştia aveau să simbolizeze episodul final al confruntării cunoscute drept Războiul Rece.

În timp ce Gorbaciov încerca să modernizeze şi să aducă o schimbare în viaţa poporului său, Uniunea Sovietică începuse deja, fără ca restul lumii s-o ştie, să se deşire din interior. Pentru a-şi salva propria naţiune, liderul rus, neavând încotro, a trebuit să slăbească strânsoarea asupra republicilor din blocul răsăritean. În mod inevitabil însă, asta a dus la dezintegrarea solidarităţii ideologice a atotputernicei nomenclaturi comuniste.

Alegându-şi momentul cu uimitorul său fler ce aproape că părea a fi de inspiraţie divină, în 1987, la Poarta Brandenburg, stând cu spatele la hidosul zid, Reagan, preşedintele american, l-a provocat pe conducătorul sovietic strigând tare, să audă toată

lumea: „Deschide poarta, domnule Gorbaciov... Dărâmă acest zid, domnule Gorbaciov!"

Fisurile de falie se conturau deja de ani de zile în structura sistemului sovietic, slăbind pe nesimțite țesătura internă a Cortinei de Fier. Încă de la începutul mandatului său, premierul rus susținuse introducerea unei „noi gândiri" în politica externă a URSS. Chiar dacă rezultatele practice ale „destinderii" introduse de doctrina Brejnev nu s-au arătat de la o zi la alta, în scurtă vreme, întreaga lume a realizat că lucrurile începeau să se schimbe cu adevărat. Și fiecare națiune se întreba ce putea să însemne această schimbare în ceea ce o privește.

Încet-încet, lideri, grupări și partide de opoziție din mai multe state membre ale Pactului de la Varșovia au început să încerce marea cu degetul pentru a vedea în ce fel ar putea dobândi o oarecare independență față de Moscova.

„Noua gândire" de care vorbea Gorbaciov era adevăr sau minciună? Exista o singură cale de a afla răspunsul la această întrebare.

El a venit în 1989, incredibilul an pe care lumea nu îl va da niciodată uitării. Cu doar puțin timp în urmă, știrile care au ținut prima pagină a ziarelor în anul 1989 ar fi dus, fără doar și poate, la izbucnirea unui război propriu-zis în Europa răsăriteană. Dar, acum, ele erau acceptate fără niciun protest de către Kremlin, în timp ce restul lumii urmărea cu sufletul la gură uimitoarea succesiune a evenimentelor.

Drumul spre schimbare a fost deschis de Polonia – unde liderul sindical Lech Wałęsa fusese un ghimpe în coasta Moscovei de un deceniu încoace – și de Ungaria.

În ianuarie, parlamentul maghiar a adoptat legea prin care se permitea formarea partidelor politice independente.

Cu zece ani în urmă, o asemenea măsură s-ar fi soldat cu descinderea tancurilor sovietice la Budapesta. Cutezători, ungurii nu s-au oprit aici. La scurtă vreme după aceea, guvernul Ungariei a redus paza la granița vestică, pentru ca în cele din urmă să o desființeze complet.

Fuga peste hotare a devenit un lucru la ordinea zilei. Partea de vest a Ungariei, accesibilă tuturor est-europenilor, a devenit treptat cea mai populară destinaţie „de vacanţă".

Moscova nu a ripostat în niciun fel.

Se părea că lucrurile se schimbaseră cu adevărat de la Brejnev încoace!

În aprilie, guvernul polonez a pus în legalitate sindicatul muncitoresc Solidaritatea, celebru pentru mişcările de protest pe care le organizase ani la rând împotriva regimului comunist.

Moscova nu a ripostat în niciun fel.

În mai, liderii maghiari au făcut ceva de necrezut: au trimis armata să îndepărteze gardul de sârmă ghimpată de la graniţa cu Austria.

În Cortina de Fier, până atunci impenetrabilă, apăruse prima breşă! Dacă înainte trebuia să sari gardul, acum puteai trece pur şi simplu în Austria. Cortina de Fier dintre Ungaria şi Austria căzuse! Vestea a făcut ocolul Europei răsăritene cu o viteză ametţitoare. Sute, apoi mii, apoi zeci de mii de suflete au trecut graniţa spre libertate.

Şi Moscova tot nu a ripostat.

Exista, într-adevăr, o „nouă gândire"!

Niciun tanc sovietic nu s-a năpustit să înăbuşe aceste afirmări ale independenţei naţionale.

În iunie, în Polonia s-au ţinut primele alegeri libere. Fostul stat comunist începea să aducă a democraţie! Iar rezultatele alegerilor au constituit o surpriză şi mai mare: Partidul muncitoresc Solidaritatea a câştigat toate mandatele pentru care au candidat membrii acestuia.

În august, ales personal de însuşi Lech Wałęsa, Tadeusz Mazowiecki, un lider al mişcării Solidaritatea, a devenit primul premier necomunist din Polonia de după al Doilea Război Mondial.

Şi Moscova tot nu a ripostat.

De la o zi la alta, principiul ce stătea la baza Pactului de la Varşovia, pe care până acum Moscova îl respectase doar cu vorba –

cum că fiecare stat semnatar este liber să se guverneze după cum consideră de cuviință – devenise brusc realitate. Unul după altul, fiecare stat satelit a găsit prilejul și mijloacele de a-și testa limitele, pentru ca apoi să se elibereze treptat, fiecare în felul său, ghidat mai degrabă de forțele, necesitățile și prioritățile interne decât de politica strictă a Partidului Comunist, care dictase direcția de la al Doilea Război Mondial încoace.

Ungariei i-a urmat Cehoslovacia. Considerând că, în felul acesta, poate c-or să scape de o mână de nemulțumiți, guvernul a pus în circulație un tren special, destinat celor ce alegeau să emigreze în Occident. Dar conducătorii comuniști ai Cehoslovaciei, la fel ca liderii comuniști de pretutindeni, n-aveau idee cât de răspândită era, de fapt, setea de libertate.

Fiecare tren era plin până la refuz. Firișorul de suflete s-a umflat, făcându-se șuvoi, iar șuvoiul s-a transformat într-un val seismic. În luna octombrie, „trenul libertății", cu plecare din Praga, ducea mii de oameni spre o nouă viață în Germania de Vest.

În aceeași lună, în Germania de Est, liderul comunist Erich Honecker a fost înlăturat de la putere și înlocuit cu Egon Krenz. Ungaria a continuat să joace tare: partidul aflat la putere a repudiat pur și simplu comunismul. Ruptura Ungariei de Moscova era una pe cât de incredibilă, pe atât de iremediabilă.

Două săptămâni mai târziu, cu un curaj nemaiîntâlnit până atunci, Ungaria și-a proclamat independența.

Și Moscova *tot* nu a ripostat!

Revoluția din 1989 era în plină desfășurare. Scena era pregătită pentru cataclism.

Prin breșele Cortinei din Ungaria și Cehoslovacia, se refugiaseră deja 225 000 de est-germani. În fiecare oră, dispăreau în Vest 300 de persoane.

În doar câteva luni, 1,5% din *întreaga* populație a Germaniei de Est – reprezentând segmentul cel mai tânăr și mai viguros al forței de muncă – se revărsase în sud, fie la Praga, fie în Ungaria, și de acolo în Austria sau în RFG.

Şi numărul emigranţilor creştea constant. Miezul Germaniei de Est se evapora.

Pe măsură ce toamna înainta, RDG resimţea tot mai pregnant efectele acestei emigrări în masă.

Se impunea o schimbare. Dacă noul lider, Krenz, comunist la rândul său, nu lua măsuri, exodul avea să continue şi chiar să ia proporţii. În şase luni de zile, Germania de Est risca să-şi piardă 10–20% din populaţie!

Dacă nu i se punea capăt, acest val de libertate ce sfida făţiş vechea ordine comunistă avea să ducă, fără doar şi poate, la haos.

Cândva la începutul lunii noiembrie, liderii comunişti ai Germaniei de Est au hotărât să joace o carte mare. Setea de libertate lua, în mod evident, amploare. Nu aveau cum să-i pună capăt.

Totuşi, dacă nu luau măsuri pentru a stăvili exodul, în cele din urmă ţara avea să rămână fără populaţie.

Exista, fireşte, posibilitatea de a închide toate graniţele ţării, aşa cum fusese închisă în urmă cu douăzeci şi opt de ani graniţa din Berlin. Dar asta ar fi dus la izbucnirea unui război civil – un război pe care guvernanţii era posibil să nu îl câştige. De pe-acum, era clar că Moscova nu le va oferi niciun sprijin – membrii Pactului de la Varşovia erau pe cont propriu.

Ce-ar fi, şi-au spus atunci liderii est-germani, *dacă, în loc să încercăm să oprim exodul, l-am legaliza? Ba mai mult, dacă am deschide graniţa dintre Berlinul de Est şi cel de Vest?*

Era o soluţie temerară!

În felul acesta, aveau să arate lumii întregi că *există* libertate în RDG. Est-germanii vor putea circula între Est şi Vest după pofta inimii. Şi, astfel, nu vor mai avea niciun motiv să emigreze.

Cei câţiva participanţi la şedinţa secretă au primit propunerea cu un aer grav, dând gânditori din cap. Comuniştii nu vorbeau niciodată deschis despre astfel de lucruri. Nu îndrăzneau. Dar acum aceasta părea să fie singura soluţie, singurul mod de a-şi salva şubredul guvern de la prăbuşire.

Unde, când și cum a fost luată decizia, o vor descoperi istoricii viitorului. Poate că întregul adevăr nu va ieși niciodată la iveală, unele aspecte rămânând ascunse pe veci, ca atâtea alte taine, în criptele adânci unde sunt îngropate secretele comunismului.

Dar, indiferent de felul în care a fost luată această decizie riscantă, ea avea să schimbe pentru totdeauna istoria poporului german și a întregii lumi.

În data de 9 noiembrie, când a fost făcut incredibilul anunț, Lisel Lamprecht nu se afla în Berlin.

Pe drumul de întoarcere, după ce dusese un grup de refugiați la un adăpost din Praga, de unde aveau să ia a doua zi trenul spre libertate, Lisel nu știa nimic despre conferința de presă ce avusese loc în ziua aceea.

Günter Schabowski, liderul Partidului Comunist din RDG și membru al Politburoului, anunțase aproape cu dezinvoltură că, începând de la miezul nopții, cetățenii est-germani erau liberi să treacă, fără vreun permis special, toate granițele țării – *inclusiv* punctele vamale din Zidul Berlinului.

Vestea s-a răspândit cu viteza luminii în ambele jumătăți ale orașului.

Zarurile fuseseră aruncate. Nu mai exista cale de întoarcere. Liderii RDG aruncaseră controlul asupra propriului viitor în vântul libertății.

Cu mult înainte de miezul nopții, o mulțime uriașă de vest-germani, pregătiți cu sticle de șampanie și de bere, se adunaseră la Checkpoint Charlie, în sectorul american al Berlinului, să sărbătorească. Pe la unsprezece și jumătate, le strigau deja grănicerilor est-germani: *„Tor Auf... Tor Auf!"*

Croindu-și drum prin mulțimea tot mai numeroasă, Lisel începea, în sfârșit, să realizeze incredibilul adevăr: detestatul zid fusese penetrat. Era ora douăsprezece și un sfert, nu că ea ar fi avut habar de asta în momentul acela.

Înaintând prin acea masă frenetică de oameni, se trezi brusc în fața Zidului. Ani de zile îl privise de la depărtare, luptând

împotriva tiraniei pe care o reprezenta. Iar acum, se afla chiar în fața lui, fără a avea de ce să se teamă.

Strigătele mulțimii se estompară, lăsând loc amintirilor. Gândul îi zbură la acea zi din adolescență, când, întorcându-se de la librărie, se întrebase cum ar fi să pipăie zidul.

Întinse încet brațul și își puse palma pe betonul cenușiu și aspru. Senzația nu era cea la care se așteptase, ci una comună, de ciment rece, lipsit de viață. Cum de a putut un lucru neînsuflețit să poarte un simbol atât de vast?

Rămase câteva clipe nemișcată, cu mâna apăsată pe bariera din piatră. Treptat, creierul începu să înregistreze din nou sunetele din jur.

— Lisel... Lisel!

Auzindu-se strigată, tânăra privi în jur, apoi în sus. Unul dintre colegii ei stătea cocoțat pe zid.

— Hai, Lisel, urcă! Hai, urcă! îi strigă acesta, aruncându-i o sfoară.

O sută de mâini se întinseră parcă la unison spre funie. Dar acesta era momentul pe care Lisel îl așteptase de-o viață, pentru care se străduise și luptase ani de zile, și nu avea de gând să-l lase să-i scape printre degete!

Croindu-și drum, apucă sfoara și începu să escaladeze zidul.

Fără să vadă și să audă ceva din ce se întâmpla în jurul ei, conștientă doar de înălțimea zidului, Lisel se cățără, cu ajutorul sforii, până văzu întinzându-se spre ea mâna prietenului ei.

Întinse brațul în sus, cât putu de mult. Fusese o luptă îndelungată, nu doar pentru ea, ci pentru Alianță și concetățenii ei deopotrivă... Iar acum, în sfârșit, victoria era aproape.

8

Răbufnirea

Deceniul 1979–1989 fusese unul tumultuos pentru Lisel Lamprecht.

Plecase de acasă la vârsta de şaptesprezece ani, la un an după tragica întâmplare la care asistase în afara oraşului în acea fatidică dimineaţă ce o zguduise până în străfundurile ființei. Era o zi la care se gândise dintotdeauna cu strângere de inimă, a cărei amintire îi stârnea acum în suflet nu doar durere, ci şi o furie tăcută.

Printr-o eroare a judecăţii omeneşti, pe cât de iraţională, pe atât de des întâlnită, tăciunii rămaşi aprinşi în urma traumei ajunseseră să ardă cu precădere împotriva propriului ei părinte. După ce, vreme de un an, a fiert în suc propriu, întorcând chestiunea pe toate părţile, durerea cauzată de pierderea prietenei sale s-a transformat treptat în indignare, hrănindu-se cu sugestiile răuvoitoare făcute de demonii amărăciunii, ai răzvrătirii şi ai îndoielii, până când a erupt sub forma unui torent neplanificat şi imprevizibil îndreptat împotriva bietului Hermann.

Ce anume a declanşat răbufnirea contează prea puţin. Tensiunea se acumulase în timp şi, în acea dimineaţă, toate acele emoţii reprimate au luat pur şi simplu foc.

Din ziua morţii lui Girdel – zi pe care atât tatăl, cât şi fiica ar fi vrut s-o dea uitării, dacă ar fi putut – Lisel nu se mai arătase câtuşi de puţin interesată de activităţile reţelei şi nici Hermann nu fusese înclinat s-o împingă de la spate în această direcţie. Entuziasmul pe care îl arătase anterior fata faţă de reţea dispăruse cu desăvârşire, dar atât Hermann, cât şi soţia lui înţelegeau că vindecarea unor astfel de răni sufleteşti necesită timp.

Lisel era încă tânără, şi-au spus ei, trebuiau s-o lase să se dezvolte în propriul ritm, fără presiuni din partea lor.

Totuşi, pe parcursul anului următor, odată cu domolirea durerii, au început să observe la fiica lor o independenţă sufletească tot mai pronunţată.

Deşi îndureraţi, nu le stătea în putere să se opună schimbării. Orice gest tandru, orice încercare de a discuta cu fiica lor la fel ca odinioară se lovea de un zid de piatră. Fata cândva zâmbitoare şi plină de vitalitate devenea tot mai posacă şi mai distantă. Hermann şi soţia sa aproape că nu-şi mai recunoşteau fiica.

Oare ce s-o fi întâmplat cu ea, se întrebaseră ei de nenumărate ori, schimbând priviri pline de angoasă în timp ce Lisel se mişca prin cameră ca o stafie, fără să le arunce măcar o privire.

Pe la vârsta de şaptesprezece ani, Lisel a început să iasă tot mai des de una singură. Din puţinele conversaţii pe care mai catadicsea să le poarte cu părinţii, se întrezărea vag apariţia unor noi prieteni în viaţa ei. În răstimpuri, atunci când o urmăreau cu privirea de la fereastră după ce ea îi anunţa nonşalant că „iese" puţin, soţii Lamprecht vedeau diverse persoane aşteptând-o pe trotuar sau câte o maşină necunoscută parcată în faţa casei.

Niciunul dintre ei nu era de acord cu noile obiceiuri ale fiicei lor şi nu vedea cu ochi buni aceşti aşa-zişi prieteni despre care ei nu ştiau nimic. Totuşi, le era teamă că o mustrare părintească n-ar face decât să o îndepărteze şi mai mult pe Lisel.

În locul fericirii care umplea chipul cândva zâmbitor al fetei, acum se citea asprime şi resemnare. Până şi fratele ei mai mic, în vârstă de doisprezece ani, sesizase schimbarea şi era afectat de ea. Era prea tânăr pentru a cunoaşte durerea ce stătea ca un nod de lacrimi îngheţate în inimile părinţilor săi, dar Lisel era sora lui mai mare şi, în ciuda diferenţei de vârstă dintre ei, fuseseră mereu apropiaţi. Acum îi lipsea prietenia ei şi, în sinea lui, se întreba de ce Lisel nu mai avea timp pentru el.

Lisel era, la rândul ei, cât se poate de conştientă de durerea pe care o pricinuia familiei sale. Totuşi, pe vremea aceea avea doar şaptesprezece ani şi, hotărâtă să rămână nepăsătoare, a nesocotit

toate prilejurile de a-și asculta vocea conștiinței până ce, încet, dar sigur, urechile ei interioare au devenit surde la tot și la toate.

Între vârsta de paisprezece și optsprezece ani *Sinele* este probabil mai vivace și mai *hotărât* să ocupe tronul sufletului decât în tot restul vieții unui om.

Din nefericire, majoritatea oamenilor îngăduie Sinelui să prindă viață și să se dezvolte spre nivelul energetic de independență la care se simte îndreptățit înainte de a realiza că scopul primordial al vieții – însăși rațiunea pentru care ni s-a dat *viață* – este nici mai mult, nici mai puțin decât acela de a-i *refuza* Sinelui independența spre care tinde, de a-l *nimici* în totalitate pentru ca *adevărata* viață să răsară din altarul pe care a fost jertfit acesta.

Aceasta este marea dihotomie a omenirii – ceea ce ia naștere, în mod inevitabil, în noi drept expresia cea mai *naturală* a umanității noastre este, de fapt, cel mai mare dușman a tot ceea ce natura noastră profundă își dorește să devină. Cea mai înaltă formă de viață este cea care ia naștere prin *moartea* Sinelui. Căutând independența jinduită de Sine, nu facem decât să ne îndepărtăm tot mai mult de *viața* după care tânjește sufletul.

Eternul opus al Independenței este Dependența. Pe cea din urmă, oamenii o consideră îngrozitoare, o condiție umană de care trebuie să te ferești ca de ciumă. De fapt, nu putem avea cu adevărat viață până când nu moare Independența și nu recunoaștem adânca *Dependență* din întregul univers.

Dependența de eternul Tată Creator este singurul aer dătător de viață. Doar fiii și fiicele Lui pot trăi sub marama ocrotitoare pe care o întinde Tatăl. Cei ce au hotărât că scopul vieții lor este independența nu își pot găsi căminul în ea. Aceștia se vor asfixia, căci aerul tare de sub maramă nu le va pătrunde în plămâni.

Marele țel al vieții, și *unicul*, de altfel, este să devenim copii. După ce trecem de copilărie, așa cum este înțeleasă ea în mod convențional, ca să putem respira aerul munților înalți ai ființei, *trebuie* să devenim copii la nivel profund.

Între copilăria convențională și cea profundă însă, se întind zbuciumații și, pentru mulți, fatalii ani de independență. Această

perioadă de involuție spirituală poate să înceapă la orice vârstă – la paisprezece, la șase, la treizeci și șapte de ani – și să dureze, deopotrivă, doi, cinci sau nu mai puțin de șaizeci de ani.

Ceea ce contează nu este momentul debutului, ci durata acestei perioade. Cu cât mai mult ne lăsăm stăpâniți de demonul Independenței, cu atât mai abrupt și mai anevoios va fi urcușul spre Copilărie, care trebuie să fie singurul țel veșnic al ființării noastre pe pământ.

Vai și amar, deci, de cei ce se lasă încătușați de chingile Sinelui. Căci, astfel, ei nu fac decât să asigure Independenței, dușmanul cel mai mare al adevăratei vieți, o fortăreață din care aceasta să pună apoi stăpânire pe tot restul zilelor care le mai rămân de trăit pe pământ. Ce bine ar fi ca toți să-i refuze Sinelui tronul încă de la bun început, astfel încât, odată ajunși la maturitate, să poată porni în căutarea adevăratului țel al vieții.

La cei șaptesprezece ani ai săi însă, Lisel era departe de a înțelege acest lucru. Îngăduise ca demonul independenței să-i pătrundă în rănile inimii și, acum, acesta își profera minciunile în urechile Sinelui ei, împietrindu-i inima și făcând-o să nu-i pese de suferința pe care le-o aducea celor trei persoane care o iubeau ca nimeni altcineva pe acest pământ.

Unii ar spune că reacția ei era cât se poate de îndreptățită. Dar adevărul este că, oricât de greu încercat ne-ar fi sufletul, exaltarea Sinelui este *întotdeauna* o greșeală. Prima lecție a Copilăriei alături de Tatăl spre care trebuie să evoluăm este că fiecare dintre noi determină de unul singur direcția și viteza dezvoltării propriului caracter. Ceea ce devenim este ceea ce *am ales* să devenim – noi suntem singurii responsabili, nimeni altcineva.

Furtuna s-a dezlănțuit pe neașteptate, într-o dimineață de duminică.

— Unde te duci, Lisel? o întrebă mama ei când fata își puse haina și porni spre ușă.

— Ies... cu niște prieteni.

— Ce fel de prieteni?

— Simpli... *prieteni*, ripostă Lisel cu o ușoară iritare în glas.

Hermann, care tocmai intrase în cameră, auzind ultimele replici şi observând expresia de pe chipul fiicei sale, interveni.

— N-ai niciun motiv să îi vorbeşti aşa mamei tale, zise el pe un ton tăios, cum nu mai folosise de ani de zile.

Lisel, cu mâna pe clanţa uşii, lăsă să-i scape un oftat plin de năduf. Niciunul dintre părinţi nu observară norii tăcuţi de furtună ce se adunau pe fruntea ei.

Deşi era iritat de purtarea lui Lisel, Hermann regretă imediat felul repezit în care îi vorbise.

— Hai mai bine cu mine, spuse el, încercând, fără mare succes, să afecteze un ton jovial. Dau o raită cu maşina până la Großbeeren să-i fac o vizită lui Josef.

Lisel nu răspunse nici de astă dată.

— Nici nu mai ţin minte de când nu m-ai mai însoţit, adăugă tatăl ei, încercând din răsputeri să pară în continuare bine dispus, deşi atitudinea fiicei sale îi îngreuna simţitor strădaniile.

— Ca să te ajut la treburile *reţelei*? ripostă Lisel, cu un dispreţ făţiş.

— Da. Pe vremuri îţi doreai să te iau cu mine.

— Lucrurile s-au schimbat de atunci.

— Să înţeleg că nu mai vrei să faci parte din reţea?

În ciuda strădaniilor sale de a-şi păstra calmul, Hermann simţi că începe să-şi piardă răbdarea. Numai el ştia cât de mult îl durea suferinţa ei, câte lacrimi vărsase şi câte rugi înălţase pentru ea. Totuşi, în momente ca acestea, atitudinea nepăsătoare şi sarcasmul ei usturător nu puteau să nu-l scoată din pepeni.

— Exact, *nu mai vreau să am de-a face cu reţeaua*, ripostă Lisel cu emfază.

Hermann deschise gura să dea frâu liber tuturor frustrărilor pe care le reprimase luni în şir, dar nu reuşi să rostească decât câteva cuvinte.

— Ştii ceva? M-am săturat până peste cap de cinismul şi de aroganţa cu care ne tratezi...

Nu apucă să-şi termine vorba, că Lisel începu să ţipe la el – să strige aşa cum în urmă cu câteva luni n-ar fi îndrăznit nicidecum s-o facă.

— Iar eu m-am săturat de voi şi de reţeaua voastră stupidă! strigă ea, răsucindu-se brusc spre tatăl ei, care o asculta încremenit.

— Cum de îndrăzneşti să vorbeşti aşa, Lisel? interveni, înfuriată la rându-i, *Frau* Lamprecht, apropiindu-se de ea. Ştii foarte bine că tatăl tău şi-a pus viaţa în slujba...

— Da, tata şi-a sacrificat viaţa. Şi pentru ce? Pentru *ce*?!

Fiecare cuvânt al fetei era plin de ranchiună.

— I-am ajutat pe mulţi să-şi dobândească libertatea, răspunse Hermann, de-a dreptul năucit.

— Tu doar *crezi* că ajuţi, dar de fapt nu realizezi nimic! Orice ai face tu, Zidul e tot acolo!

— Omul poate fi liber în mai multe feluri.

— În fond, ce faci tu? ripostă Lisel pe un ton beligerant. Ajuţi, când şi când, câte o persoană să treacă graniţa. La ce folos? *Nu vei rezolva nimic cu asta!* Chiar dacă toţi ar urma exemplul tău şi al prietenilor tăi pioşi, care se complac în situaţia asta, lucrurile tot nu se vor schimba. Ideile voastre evlavioase despre libertatea interioară nu fac nici cât o ceapă degerată!

Torentul de mânie ce se acumulase în fiinţa ei pe parcursul ultimului an rupsese stavilele şi i se revărsa acum pe gură. Era roşie de furie. Şocaţi, Hermann şi soţia lui o priveau înmărmuriţi, nevenindu-le parcă să creadă.

— Regimul trebuie să cadă pentru ca toată lumea să fie liberă, continuă Lisel. Prietenii mei înţeleg asta. Nu, nu vreau să am nimic de-a face cu reţeaua ta neputincioasă şi ridicolă! Pe mine, una, să nu credeţi că mă prostiţi cu stupidele voastre jocuri religioase!

Hermann îşi recăpătă, în sfârşit, graiul.

— Nu pot tolera o asemenea lipsă de respect în casa mea. Încetează în momentul ăsta, că de nu...

— Că de nu, ce-ai să faci? îi strigă ea sfidătoare.

Tăcerea umplu preţ de o clipă atmosfera tensionată din casă. Atras de gălăgie, fratele lui Lisel apăruse în pragul uşii, de unde urmărise confruntarea cu ochii măriţi de uimire şi inima îngrozită. Era prima răbufnire de acest fel din căminul lor.

— Ha, știam eu! exclamă Lisel pe un ton zeflemitor. Ce-ai să faci?... *N-ai să faci nimic!*

Amenințarea rostită de fiica sa repuse în mișcare creierul lui Hermann și, cuprins de furie, acesta ripostă cum ar fi făcut-o bărbatul ce fusese odinioară.

— Am să te fac eu să taci! răcni el. Oricât de adânc ți-ar fi pătruns în inimă acest spirit diabolic de răzvrătire, rămâi în continuare fiica mea și...

— Ai să mă faci să tac? *Cum*? strigă ea pe un ton batjocoritor. Ai să mă iei cu tine într-o misiune, să fiu și eu ucisă ca Girdel?! Asta chiar c-o să mă reducă la tăcere!

Rostise cuvintele cu atâta virulență, încât tatăl său rămase mut și se făcu alb la față.

— Da, poate că voi ați crezut c-am uitat, dar n-am să pot uita niciodată ziua aceea! *E vina voastră* – a ta și a tatălui lui Girdel și a întregii rețele. Sunteți *cu toții* vinovați de moartea ei! Vorbiți de libertate, dar, ia spune-mi, cât de liberă este acum Girdel? Câți alții ca ea mai trebuie să moară? Va trebui să mor și eu?! Da, poți să mă faci să tac, dar eu n-am de gând să pășesc de bună-voie în brațele morții! Nu voi sta să privesc cum lumea moare pe capete în timp ce Zidul rămâne în picioare. Nu, eu voi avea grijă să-mi pun viața în slujba unei cauze care face cu adevărat o diferență. *Fiica ta!* repetă ea plină de ranchiună. *Am încetat să fiu fiica ta pe câmpul acela, când am văzut sângele lui Girdel înroșind pământul. Din momentul acela, am știut că nu mai vreau să am de-a face cu viața pe care o duceți voi!*

Ieși trântind ușa după ea. Sărmana *Frau* Lamprecht căută sprijin în brațele vânjoase ale soțului ei și, cu fața îngropată în umărul lui, începu să verse lacrimi amare.

Atent să nu facă zgomot, băiatul lor de doisprezece ani se retrase încet în camera lui. Alb la față, cu inima străpunsă parcă de un fier roșu, copilul nu înțelegea nimic din cele petrecute.

Din acea zi, nici el, nici părinții lui n-o mai văzură pe Lisel.

9

O fiică risipitoare

Lisel a găsit repede un cămin şi o familie surogat în mijlocul prietenilor din cadrul organizaţiei numite Alianţa pentru Libertate.

Fără ca în seara aceea să se mai întoarcă acasă pentru a-şi lua lucrurile, s-a mutat împreună cu alte câteva fete din cadrul grupării. Cea mai vârstnică dintre colocatarele sale nu avea mai mult de douăzeci şi cinci de ani. Întreaga alianţă era alcătuită din tineri. Toţi erau drăguţi cu ea – la începutul maturităţii, mulţi indivizi uniţi de o cauză comună devin instantaneu mai apropiaţi de alţi tineri cu vederi similare decât de familiile de care se îndepărtează şi pe care mulţi dintre ei le lasă în urmă. Camarazii din Alianţă au ajutat-o pe Lisel să se pună pe picioare, au învăţat-o cum să nu intre în vizorul autorităţilor şi, cu timpul, tânăra a reuşit să îşi găsească un loc de muncă, devenind astfel o est-germancă independentă financiar, care putea să contribuie la cheltuielile gospodăreşti, să ajute cauza şi să se întreţină singură.

În momentul în care le-a întors spatele părinţilor săi şi a lăsat în urmă casa în care îşi petrecuse primii şaptesprezece ani din viaţă, credinţa ei era deja spartă într-o mie de cioburi.

La scurtă vreme după aceea, Lisel a avut grijă să se lepede de toate rămăşiţele principiilor ei creştine, până la ultima fărâmă. Pentru asta nu a fost nevoie decât de vreo două discuţii purtate cu câţiva colegi, mai avansaţi decât ea pe calea îndoielii şi a necredinţei, pentru a fi convinsă că creştinismul era un sistem de credinţă la fel de desuet precum comunismul împotriva căruia lupta organizaţia lor. Influenţabilă şi incapabilă să analizeze în profunzime incongruenţele din logica lor defectuoasă

și din judecata superficială, Lisel a acceptat concluziile celor mai vârstnici fără să le pună sub semnul întrebării, făcându-și din activismul lor auto-exaltant o nouă religie.

A trecut multă vreme până să se gândească din nou serios la religie și, chiar și atunci, totul s-a rezumat la o reacție analitică, rece asupra ei. Camarazilor ei, care îi erau în mare parte colegi de generație, le plăcea să discute, nu doar despre eliberarea națiunii, ci și despre aspecte mai profunde ale vieții, de tip cognitiv și metafizic. În mod inevitabil, în cadrul conversațiilor de acest fel, dezbaterea mitului legat de Dumnezeu era pe primul loc. În mod deloc surprinzător, Lisel nu era nici pe departe singura adeptă a așa-zisului raționalism agnostic. La fel ca ea, numeroși alți membri ai Alianței pentru Libertate respingeau conceptele creștinismului, considerându-le „simpliste". Or această potrivire de opinii îi făcea și mai încrezători în faptul că pășiseră într-o nouă eră a cunoașterii raționale, cunoaștere ce le era total străină părinților lor cu vederi înguste, care se lăsau călăuziți de superstiții religioase.

Pentru Lisel, așadar, respingerea credinței creștine era în pas cu vremurile, căci trăia într-o epocă în care toți tinerii de vârsta ei vedeau lucrurile într-o manieră mult mai rațională și mai informată decât o făcuseră generațiile anterioare. Majoritatea camarazilor ei din cadrul Alianței îi împărtășeau ideile. Prin urmare, pentru Lisel, agnosticismul era o evoluție logică prin care trebuia să treacă orice individ modern și integru din punct de vedere intelectual. Deși pierderea prietenei sale avea s-o doară mereu, în cele din urmă, aproape că a ajuns să identifice moartea lui Girdel cu momentul propriei sale eliberări de miturile cu care fusese crescută.

În ultimul an petrecut în casa părinților săi, se zbuciumase îndelung, chibzuind la implicațiile acelei zile fatidice. Ei și fratelui său li se spusese întotdeauna că Dumnezeu era de partea lor. Dacă acest lucru era adevărat, atunci *de ce a îngăduit El uciderea lui Girdel?* Această întrebare oribilă a produs un adevărat cataclism spiritual în ființa ei.

De când se știa, părinții o învățaseră că Dumnezeu este bun și ea acceptase acest lucru drept adevărat fără să-l pună sub semnul întrebării. Îi spuneau că Dumnezeu îi va ocroti, că Dumnezeu are întotdeauna grijă de cei ce cred în El.

Or, la fragedа vârstă de șaisprezece ani, acel principiu a fost spulberat chiar în fața ochilor ei. Atunci a început să se întrebe dacă nu cumva și celelalte învățături primite erau, de fapt, *mincinoase*. Tragedia la care asistase de la o distanță de doar câțiva metri a adus la suprafață întrebări și îndoieli la care nici măcar nu se gândise până atunci. Întrebările persistau, iar Lisel nu găsea răspuns în niciuna dintre învățăturile părintești cu care fusese crescută.

Încercase toată viața să creadă în Dumnezeu și să Îl slujească așa cum o făceau părinții săi. Și cu ce s-a ales din toate astea? Doar cu durere și cu suferință! Nu avea de gând să sfârșească ucisă precum Girdel din cauza unei credințe naive.

Căci ce altceva putea să fie credința, conchise ea într-un sfârșit, decât un set de principii naive, care, atunci când sunt puse la încercare, nu folosesc la nimic? Or, dacă nu aveau niciun efect, înseamnă că nu puteau fi adevărate.

Dacă ar exista un Dumnezeu, El *cu siguranță* că nu ar fi lăsat glonțul să pătrundă în trupul lui Girdel. *Dar cum să existe un Dumnezeu?* se întrebase ea în nenumărate rânduri.

Apoi a venit, pe neașteptate, răbufnirea în urma căreia a părăsit valvârtej casa părintească, trântind ușa după ea.

Asta se întâmpla cu nouă ani în urmă, când avea șaptesprezece ani. De atunci nu își mai văzuse nici părinții, nici fratele.

În acest răstimp, avansase considerabil în ierarhia grupării secrete din Germania de Est cunoscută drept Alianța pentru Libertate.

Fără să o știe, călca pe urmele tatălui ei, chiar dacă activitățile sale nu erau de natură spirituală, ci politică. Din când în când, o asaltau, fără să li se poată opune, amintiri legate de educația primită de la părinți. Totuși, de-a lungul anilor, Lisel învățase să proiecteze asemenea cugetări departe de lăcașul interior al

ființei, unde sălășluiește tandrețea și sensibilitatea, și, astfel, în tot acest timp, rămăsese, pe cât se putea, mulțumită în necredința ei.

Cât luptaseră, câte sacrificii făcuseră pentru acest moment al eliberării! Iar acum, visul devenise realitate. Totul se petrecea cu o viteză amețitoare, mai repede decât își imaginaseră vreodată c-ar fi posibil... atât de repede...

Simți că este prinsă de mâini și trasă în sus. Strigătele ce erau scandate în acest incredibil moment triumfal o aduseră înapoi în prezent.

10

Căderea unui zid

La capătul urcuşului, mai multe mâini o apucară de braţe şi de umeri şi o traseră în sus.

Escaladase Zidul Berlinului!

Cu mişcări nesigure, se ridică în picioare pe coama îngustă şi accidentată a zidului, apoi se îndreptă de spate şi, ridicând braţul în aer, cu pumnul încleştat, slobozi un strigăt victorios ce se alătură miilor de voci ce scandau cu aceeaşi însufleţire.

De jur împrejur, tumultul revoluţionar străbătea aerul ca un curent electric.

Brusc, Lisel realiză că priveşte în jos spre Berlinul de Vest, unde o mulţime chiar mai numeroasă decât cea prin care îşi croise drum în sectorul estic se întindea în noapte ca o mare de suflete, umplând toate străzile. Fluierături, urale, claxoane şi faruri se contopeau într-o cacofonie sărbătorească a fericirii.

Mai mulţi fotografi şi cameramani aveau aparatele îndreptate spre cei cocoţaţi pe Zid. Lisel le strigă şi le făcu cu mâna. Nu auzi ţăcănitul aparatelor, dar minusculele explozii de lumină arătau că i se fac simultan o duzină de fotografii.

Lisel râse din toată inima, cu o bucurie nestăvilită. Îşi ridică privirea, apoi şi-o coborî din nou peste uriaşa mulţime ce sărbătorea în Berlinul de Vest.

În timp ce observa de sus epocala scenă de la miezul nopţii, tumultul din jur începu iar să se estompeze, la fel cum se întâmplase cu două-trei minute în urmă, atunci când pusese mâna pe piatra aspră a zidului.

Deşi înconjurată de sute de mii, dacă nu chiar de o jumătate de milion de oameni, Lisel Lamprecht, în vârstă de douăzeci

şi şase de ani, se simţi treptat înghiţită de un val fantasmatic de singurătate. Ştia că nu îşi pierduse cunoştinţa, căci vedea şi auzea în continuare tot ceea ce se petrecea în jurul ei. Şi, totuşi, simţurile începeau parcă să i se înceţoşeze, făcând loc unei alte dimensiuni. În mijlocul vacarmului, se cufunda într-un vis lucid.

Timpul încetini până când Lisel nu mai sesiză mişcările celor din jurul ei. Zarva ce-i bubuia în urechi se estompă până nu mai rămase decât tăcerea propriilor ei gânduri. Simţurile nu mai înregistrau drept reale mişcările de la baza zidului. Imaginile păreau să se deruleze cu încetinitorul, apoi încremeniră. Marea de oameni de dedesubt părea să fi îngheţat, amuţită, ca ea s-o poată contempla în voie.

Treptat, ca prin vis, din acea masă impersonală începură să se desprindă, aidoma unui abur ce se ridică din mare, mai multe chipuri – chipuri fericite, exuberante, vesele.

Scena îşi recăpătă mişcarea – o animaţie mută ce se juca pe miile de chipuri din mulţime. Lisel îi vedea pe cei de jos cu ochii strălucind de bucurie, mişcându-şi buzele, întorcând fericiţi capul unul spre altul, dar la urechi nu-i ajungea nicio voce.

De jur împrejur, numai chipuri... Chipuri în faţă, în spate şi de-a lungul zidului, în toate direcţiile. Chipuri zâmbitoare, luminoase ce jubilau şi sărbătoreau victoria, acest minunat moment al libertăţii pe care îl aşteptaseră cu toţii.

Toată lumea striga, dar de ce nu le auzea glasurile? Încercau să îi spună ceva – dar ce?

În mijlocul acestei reverii spectrale o trecu, brusc, un fior.

Ceva nu era în regulă... În scena la care asista cu ochii minţii avea loc o schimbare, se întâmpla ceva ciudat. Ceva groaznic.

Chipurile, milionul de chipuri, începură să se transforme... devenind groteşti şi vaporoase... prelingându-se încet şi dispărând în negura mării impersonale din care se desprinseseră.

Parcă presimţind ceea ce avea să urmeze, Lisel vru să-şi întoarcă privirea, să scuture vedenia ce începea să se transforme într-un coşmar. Dar, incapabilă să facă vreo mişcare, rămase cu

ochii aţintiţi înainte. Deschise gura şi încercă să slobozească încă un strigăt victorios, sperând ca sunetul propriei voci să spulbere înfiorătoarea transă. Dar, prinsă parcă în mrejele unui somn adânc, nu putu să scoată nici măcar un sunet.

Siluetele de negură se răsuceau, continuând să îşi schimbe înfăţişarea... lungindu-se, înălţându-se din nou... devenind enorme, înfricoşătoare, o ceaţă nesfârşită ce se ridica, unindu-se deasupra sub forma unui nor uriaş de un alb desăvârşit... toate chipurile se contopeau într-unul singur... un chip imens, mare cât tot oraşul.

Uriaşul chip palid nu mai era nor, ci se transforma într-o lună cu o strălucire stranie, trăsăturile îi deveneau tot mai clare. Îşi mişca buzele fără glas ca toate chipurile individuale ce se ridicaseră ca un văl de ceaţă în văzduh, topindu-se în el.

Lisel simţi că o străbate un fior de gheaţă. Începu să tremure din tot corpul. Ce spunea gura aceea?

Citind pe buzele acelei feţe din vis, brusc înţelese. Mesajul îi era adresat ei. *I-am ajutat pe mulţi să-şi dobândească libertatea. Omul poate fi liber în mai multe feluri, Lisel – ceea ce vezi aici este doar unul dintre ele.*

Era chipul tatălui ei!

Nu! încercă ea să strige. Dar nici de astă dată nu se auzi niciun sunet. Încercă să-şi întoarcă iar privirea.

Dar faţa tatălui său persista în continuare, imensă, în ochii minţii. Nu se citea pic de bucurie, ci o nemărginită mâhnire pe acea faţă sub formă de lună pe care încercase s-o dea uitării. Din ochii tatălui ei curgeau lacrimi. O implora să se întoarcă acasă, la ai ei.

Oricât se strădui, Lisel nu putu să-şi scoată din minte imaginea. Oare, în adâncul sufletului, realiza că acest moment reprezenta o victorie şi pentru el? Că doar şi Hermann luptase pentru libertate la fel ca ea, chiar dacă, în cazul lui, ţelul era un alt nivel de libertate.

Ultimele cuvinte pe care i le spusese tatăl ei cu nouă ani în urmă – chiar cuvintele pe care le citise acum pe buzele chipului

proiectat de creierul ei – erau adevărate: Hermann Lamprecht ajutase, *într-adevăr*, pe mulți să își dobândească libertatea.

Dar ei nu-i păsa de asta! Nu *voia* să-i pese.

Celebrarea victoriei din acest moment nu schimba cu nimic faptul că zidul din inima ei era la fel de impenetrabil ca betonul pe care stătea ea acum, şi nu dădea semne să se clatine. Totuşi, în cele câteva secunde ale vedeniei, un ungher minuscul ce era de mult adormit în sufletul lui Lisel auzi, în sfârşit, chemarea de a se deştepta pentru ca ea să conştientizeze zidul separării pe care şi-l înălțase singură în inimă.

Şi nici nu e de mirare, căci se înălțaseră rugăciuni pentru dărâmarea multor ziduri, nu numai a aceluia pe care stătea acum această fiică risipitoare. Totuşi, unele ziduri sunt clădite din materiale ce nu se năruie atât de uşor ca cimentul şi cărămizile. Toate lucrurile veşnice, şi mai cu seamă desăvârşirea fiilor şi fiicelor, se realizează în timp.

Căderea zidului interior *ar fi putut* să aibă loc chiar în această noapte – căci *orice* moment este un prilej potrivit pentru a îngenunchea Sinele şi a-l pune în slujba Spiritului. Dar, în cazul lui Lisel Lamprecht, asta mai trebuia să aştepte.

Nu, repetă Lisel în sinea ei, de astă dată cu mai multă fermitate. Hermann Lamprecht era o prezență nedorită în gândurile ei, ce îi străpungea creierul ca o săgeată otrăvită, trimisă din trecut pentru a ştirbi bucuria acestui moment.

Nu! protestă ea pentru a treia oară, în sfârşit cu un susur de voce. Nu se va gândi acum la tatăl ei! *Nu* îl va lăsa să distrugă acest moment minunat!

Îşi acoperi urechile cu mâinile şi scutură din cap, parcă în încercarea de a scăpa de gândurile nedorite.

Apoi, crezând că îşi exorcizează demonii trecutului, dar cedând, de fapt, demonilor prezentului, printr-un exercițiu de voință, slobozi un strigăt răsunător.

Brusc, viziunea se destrămă şi Lisel se trezi din nou contemplând tumultul Berlinului, mulțimea exaltată, frenezia şi zarva din jurul Zidului.

Strigă şi ea vreme de vreo treizeci de secunde, sărbătorind în egală măsură triumful libertăţii şi faptul că scăpase, în sfârşit, de coşmar, apoi, răspunzând invitaţiilor venite de jos, sări de pe zid şi se alătură mulţimii din vestul liber.

Fu întâmpinată cu îmbrăţişări, urale şi strângeri de mână. Cineva îi îndesă în mână o sticlă cu şampanie, din care Lisel luă o duşcă zdravănă în cinstea momentului.

Peste câteva minute, zece mii de voci se înălţară simultan spre cer, intonând la unison acordurile emoţionante ale imnului naţional, unul dintre puţinele lucruri ce continuase să-i unească de-a lungul celor douăzeci şi opt de ani de separare pe toţi cei de naţie germană:

Deutschland, Deutschland über alles,
Über alles in der Welt,
Wenn es stets zu Schutz und Trutze
Brüderlich zusammenhält;
Von der Maas bis an die Memel,
Von der Etsch bis an den Belt:
Deutschland, Deutschland über alles,
Über alles in der Welt.

11

Rugăciuni împletite în țesătura Trandafirului

În timp ce aceste evenimente epocale făceau să vibreze Berlinul și reverberațiile lor zguduiau întregul mapamond, toți europenii ce fuseseră atinși personal de efectele Zidului – ceea ce se putea afirma despre aproape oricare german atât din RFG, cât și din RDG – reflectau la propriul trecut și se întrebau ce putea să însemne, oare, pentru ei această schimbare majoră.

Profeția făcută de Goethe prin celebrul său *Faust* cu privire la dezbinarea poporului german – „Două suflete sălășluiesc în trupul meu" – se adeverise de numeroase ori în trecut și acum era, în sfârșit, îngropată și această ultimă eră definită de ea.

Urma o nouă epocă, în care se cerea aprofundată și desăvârșită analiza făcută de către Nietzsche propriului său popor: „Sufletul german este... mai intangibil... mai contradictoriu, mai impenetrabil... decât sufletul oricărui alt popor... Germanii nu vor înceta niciodată să se întrebe: «Ce înseamnă să fii german?»... Sufletul german are tuneluri... și grote, ascunzători și tainițe... Germanul însuși nu există: el devine."

Mulți, precum cei ce se adunaseră la Zid, sărbătoreau cu o bucurie dezlănțuită. Alții se bucurau în liniște.

A' doua zi s-au vărsat multe lacrimi. Lacrimi de fericire, lacrimi de regret pentru anii pierduți, lacrimi ce cuprindeau în ele o nostalgie complexă.

O mână de oameni din sectorul estic, intuind că vântul schimbării nu aducea nimic bun pentru cei ca ei, reprezentanți ai vechii puteri, au început să tremure de frică. Cei câțiva care cunoșteau adevărul arătat în Romani 13:1 și în Matei 16:19 au căzut în

genunchi şi L-au întrebat pe Tatăl ce aduceau aceste evenimente pentru poporul Lui.

În timp ce se lăsa seara peste căsuţa lor din Berlinul de Est, un bărbat în vârstă şi soţia lui, care nu simţiseră nevoia să meargă la graniţă în noaptea precedentă, se rugau împreună în tăcere.

Ei nu se gândeau să se refugieze în Berlinul de Vest, devenit peste noapte accesibil. Ar fi putut s-o facă de nenumărate ori până acum. Dacă destinul nu le-ar fi fost altul, ar fi putut să se mute în Vest cu ani în urmă.

Oricât ar fi fost ele de importante, evenimentele din ultimele douăzeci şi patru de ore nu aduceau nicio schimbare majoră în viaţa lor, deşi ele aveau să înlesnească, de bună seamă, activitatea pe care o desfăşurau amândoi de douăzeci şi şapte de ani încoace.

Ceea ce le ocupa gândurile încă de când auziseră ştirile era impactul pe care ar putea să îl aibă evenimentele la un nivel mai profund. Când în rândul puterilor lumeşti are loc un cutremur de o asemenea magnitudine, reverberaţiile lui se resimt, de cele mai multe ori, şi în plan spiritual. Ce schimbări ar putea, oare, să determine asta în împărăţia cerurilor? Înfrângerea demonilor stăpânirii în plan fizic putea, oare, să aducă cu sine şi o eliberare în plan spiritual?

Ei sperau că aşa va fi... şi se rugau din tot sufletul pentru asta.

Se gândeau la fiul şi la fiica lor pe care, spre marea lor mâhnire, n-o mai văzuseră de nouă ani de zile. Un zid căzuse. Dar, în ceea ce îi privea, un altul şi mai important era încă în picioare. Totuşi zidurile ce aduc separarea în această lume începeau să cedeze şi, ei sperau că va veni şi ziua în care avea să se surpe şi cel ce le străbătea propria viaţă.

Prin urmare, ştirile despre ultimele evenimente reaprinseră speranţa în inimile lor credincioase şi încercate, făcându-i să se roage şi mai fierbinte.

De zece ani încoace, rugăciunile lor erau mereu aceleaşi, chiar dacă fuseseră rostite într-o mie de variaţiuni şi, uneori, atunci când nu-şi găseau cuvintele, redate prin simple oftaturi şi suspine.

În această seară însă, cuvintele veniră ușor, căci cei doi soți aveau inimile pline de speranță.

— *Tată, ține-o în paza Ta pe scumpa noastră Lisel,* se rugă mama. *Întoarce-i din nou gândurile către noi și fă-o să înțeleagă că noi o vom iubi mereu. Vindecă-i rănile din suflet ca să poată redeveni copil.*

— *Ocrotește-o, Doamne,* se rugă Hermann, așa cum o făcuse de sute de ori până acum, luând mâna soției sale. *Sprijin-o cu mâna Ta divină, ca atunci când se va întoarce din nou spre Tine să știe că i-ai fost tot timpul alături. Ai grijă de ea... și adu-o acasă.*

— *Și Îți mulțumim, Doamne Isuse,* continuă Frau Lamprecht, *că veghezi asupra fiului nostru și că îi îndrumi pașii pe calea cea dreaptă. Ține-l și pe el în mâinile Tale și întărește-i credința că în curând își va putea strânge din nou sora în brațe.*

Cale de 720 de kilometri la est de Berlin, unul dintre membrii restrânsei grupări de credincioși polonezi de lângă granița cu Rusia citea pentru prima dată despre uimitoarele evenimente petrecute în capitala germană cu două zile în urmă.

După ce, terminând de citit, Waclau Chmielnicki puse ziarul pe masă, îl asaltară o mie de gânduri. Era un vis devenit realitate, răspunsul rugăciunilor înălțate ani la rând – triumful libertății!

Sau, mai bine zis, zorii libertății.

Oare câte schimbări vor aduce evenimentele din Berlin aici, în Polonia? Poate că niciuna. În fond, asta nu era Germania. Polonia se alăturase colosului sovietic și era puțin probabil ca Moscova să permită ca libertatea să se strecoare chiar *atât* de aproape de casă.

Involuntar, aruncă o privire pe fereastră, spre est. Granița se afla chiar acolo, sub nasul lui. Dacă ieșea din casă, putea atinge gardul. Se bucura pentru frații lui germani, dar atâta vreme cât gardul acela continua să-l despartă de vărul lui, el unu rămânea circumspect față de dihania sovietică.

Fără să vrea, gândurile îi zburară în trecut, la zilele când, copil fiind, luase parte împreună cu tatăl său la activitățile secrete ale frăției. Cât de incitant fusese să participe la rugăciunile de grup,

organizate pe ascuns, să-i vadă pe toți acei refugiați ce treceau prin regiune și primeau ajutor din partea frăției!

Apoi venise acel evreu. La scurtă vreme după aceea, tânărul lor lider a fost arestat și totul s-a schimbat.

Fuseseră dintotdeauna conștienți de riscurile activității lor, dar după arestarea lui Palacki, pericolul părea să fie tot mai aproape. Kochow Rydz, care cu timpul fusese recunoscut de către toți drept noul lider al grupării, fusese și el arestat cu câțiva ani în urmă. După arestarea acestuia, unele dintre răspunderile de conducător au fost preluate chiar de el, de Waclau.

La vremea aceea, tatăl lui Waclau, Andre Palacki și soția lui, Karl Laski și Michal Malik se petrecuseră deja cu toții din viață. După șapte ani de detenție, Kochow a fost eliberat și s-a întors printre ei. Anii în pușcărie își puseseră adânc amprenta asupra lui.

Waclau se cutremură când își aminti felul în care arăta Kochow când s-a întors acasă. Iar lui Dieder îi fusese chiar mai greu de atât, după spusele lui Rydz. Palacki încă nu se întorsese la Białystok. Totuși, poate că în curând...

În momentul acela, intră în cameră fiul său Lecka, întrerupându-i gândurile. Waclau îi arătă ziarul și apoi încercă să îi explice semnificația importantului eveniment.

— Tati, asta înseamnă că am să-l pot vizita pe unchiul Jahn?

— Mă tem că încă nu, băiatul tatii. Mă tem că gardul dintre casele noastre ne va mai despărți o vreme.

Chmielnicki se ridică în picioare. Era timpul ca frăția să se întrunească din nou. Trebuiau să se roage pentru Dieder Palacki, prietenul și mentorul lor care, deși fusese eliberat din închisoare, era încă nevoit să acționeze cu prudență. Poate că evenimentele din Berlin prevesteau ziua pentru care se rugaseră cu toții, ziua în care Dieder va putea să se alăture din nou frăției, fără a trebui să se teamă pentru siguranța celorlalți.

Le va transmite vestea celor din Krynki, iar deseară va da o fugă cu mașina până la Białystok pentru a discuta cu Kochow.

O, Doamne, se rugă în sinea lui Chmielnicki, *fă să-l putem revedea pe fratele nostru Dieder!*

Câteva ore mai târziu, departe în sud-est, în regiunea mediteraneană considerată a fi Țara Făgăduinței, unde, cu patruzeci și unu de ani în urmă, luase naștere statul liber al Israelului, doi evrei creștini, soț și soție, îngenunchează, la rândul lor, să se roage. Rugile lor, însă, nu erau înălțate nici pentru ei, nici pentru copiii lor, nici pentru camarazii lor ce făcuseră cândva închisoare, ci pentru marele oraș german în care se reîntâlniseră cu ani în urmă printr-un tunel săpat pe sub un zid care nu mai exista.

— *Îți mulțumim, Tată slăvit,* începu să se roage Iosif Aviz-Rabin, evreul creștin la care se gândise cu doar câteva ore în urmă Waclau Chmielnicki și care, în trecut, cunoscuse la rândul său, vreme de opt ani, chinul detenției într-o închisoare din Rusia – *pentru libertatea pe care ai adus-o la Berlin.*

— *Și Îți mulțumim din nou, Doamne,* adăugă Ursula, soția lui, *pentru libertatea pe care ne-ai dat-o aici, pentru miracolul pe care l-ai săvârșit reunindu-ne după o despărțire atât de lungă și pentru bucuria acelei reîntâlniri. Fie ca toți cei ce au fost despărțiți de tirania comunistă să fie acum reuniți așa cum am fost noi.*

— *Te rugăm pentru prietenii noștri americani, Doamne,* continuă bărbatul. *Dă-ne prilejul de a-i revedea și de a vizita încă o dată Germania.*

— *Ne unim rugile,* adăugă Ursula, *pentru sfărâmarea zidurilor ce despart sufletele oamenilor. Fie ca acest eveniment să aducă unitate și vindecare și să-i îndemne pe mulți să se întoarcă spre Tine.*

— *Amin!* exclamă Iosif. *Amin!*

Într-o odaie singuratică din Wrocław, cel căruia i se datora convertirea evreului la creștinism se simți și el atras într-un dialog intim cu Tatăl său ceresc. Auzind la rându-i despre brusca deschidere a graniței dintre cele două jumătăți ale orașului german, bărbatul realiză că acesta nu era nici pe departe un eveniment izolat.

Oare ce-ar putea să însemne asta pentru el?

Încă de la începutul anului, schimbările se succedaseră în țara sa natală într-un ritm chiar mai alert decât în RDG. De pe-acum,

Polonia se putea lăuda chiar şi cu un guvern ales în mod democratic. În urma ultimelor evenimente din Berlin, fără îndoială că influenţa occidentală se va face tot mai simţită, şi asta într-un ritm accelerat.

Nu mai exista cale de întoarcere. Nu mai avea motive să rămână ascuns. Putea să pornească la drum şi să se adreseze deschis naţiunii sale.

Intuia că venise vremea să îşi facă auzită vocea.

— *O, Doamne,* se rugă Dieder Palacki, *arată-mi ce vrei să fac, unde vrei să mă duc, ce vrei să spun. Fă din mine o unealtă pentru întărirea Bisericii Tale. Dă-mi curajul de a spune ceea ce trebuie spus.*

Făcu o pauză, apoi adăugă:

— *Fă să nu rostesc niciodată decât cuvintele Tale, Tată. Călăuzeşte-mă spre cei cărora vrei să le vorbesc şi fie ca gura mea să vestească lumii doar mesajul Tău.*

La vreo 6500 de kilometri în vest, venind în completarea rugăciunilor ale căror fire se împleteau într-o mare ţesătură cerească al cărei scop, deocamdată nevăzut, avea să devină în scurt timp evident, în Washington, DC, capitala americană şi însuşi epicentrul libertăţii, alţi doi bătrâni credincioşi urmăreau cu sufletele la gură incredibilele evenimente ce se derulau în ţara unde îşi petrecuseră primii ani de căsnicie.

Femeia, care în ultimii douăzeci de ani abia dacă urmărise vreo emisiune televizată, acum pur şi simplu nu se mai putea dezlipi din faţa micului televizor din camera de lucru a soţului ei. Năpădită de un şuvoi de emoţii, urmărea plângând fiecare buletin de ştiri şi film documentar transmis de posturile de televiziune. Rugile pe care le înălţase ani de zile primiseră, în sfârşit, răspuns!

Mulţumescu-Ţi Ţie, Doamne... din suflet Îţi mulţumesc! era tot ce putea să murmure.

Aproape imediat, cei doi soţi căzură de acord să se întoarcă în Germania de îndată ce se va ivi ocazia.

12

Un adversar nevăzut

Moscova

Între timp, departe în Est, agentul KGB Andrassy Galanov cugeta la ceea ce tocmai citise în ediția de dimineață a ziarului *Pravda*. Auzise de evenimentele ce avuseseră loc în Berlin cu două zile în urmă, dar, acum că citise despre ele și văzuse fotografiile din ziar, se simți năpădit de amintiri.

Deși reprezenta o perioadă nenorocoasă din viața lui, Berlinul rămânea, totuși, locul în care își începuse cariera. Gândurile îi zburară la Gustav Schmundt, fostul său șef din cadrul *Stasi*. Oare ce s-o alege acum de acest comunist într-o țară care respingea brusc vechiul sistem?

Galanov știa că Schmundt renunțase de ceva vreme la funcția sa din cadrul poliției secrete în favoarea politicii și că, de atunci, avusese o ascensiune impresionantă. Oare va fi înlăturat de la putere, așa cum se întâmplase cu Honecker... sau va reuși să supraviețuiască cutremurului ce zguduia acum Germania de Est?

Întrebarea duse la o alta, și mai alarmantă: Ce se va alege de *el* în această restructurare ce se răspândea brusc în întreaga Europă?

Reformele introduse de Gorbaciov fuseseră o lovitură serioasă pentru vechea gardă din armată și Politburo... ca să nu mai vorbim de KGB. Cândva puternica și temuta agenție nu mai era ceea ce fusese odinioară.

Aici, în Uniunea Sovietică, nu se dărâmau ziduri și nici nu era repudiat regimul comunist – una ca asta nu putea să se întâmple nici chiar avându-l pe Gorbaciov la cârma țării.

Totuşi, era incontestabil faptul că lucrurile se schimbau – ce-i drept, mai încet şi mai subtil decât la Berlin, dar se schimbau. Chiar dacă un gest extrem precum dărâmarea zidului ce despărţise Berlinul de Est de cel de Vest era de neconceput aici, în URSS, nasul fin al lui Galanov detecta deja în aer mirosul schimbării.

Şi nu era sigur că îi place treaba asta.

Libertatea avea un miros cu totul aparte şi multe depindeau de tabăra în care te aflai *înainte* să înceapă a bate vânturile ei.

Ce s-ar putea întâmpla aici? se întrebă Galanov. *La ce vor duce, oare, toate astea?*

În Germania, Ungaria şi Polonia, comunismul fusese deja înlăturat. Dacă, într-o bună zi, aceleaşi vânturi vestice ale libertăţii se vor întinde până la Moscova şi chiar până la Kremlin?

Ce se va întâmpla *atunci*?

Ce se va alege de KGB?

Întrebarea declanşă unde de şoc în creierul său. Ajunsese la înalta funcţie pe care o deţinea acum anticipând orice potenţial pericol, fiind întotdeauna cu un pas în faţa adversarului.

Aşa reuşise să urce în ierarhia comunistă, chiar mai sus decât o făcuse răposatul său unchi, vicleanul şi sinistrul Korskaiev.

O amintire neplăcută îi trecu prin inimă ca un fier roşu. Nu reuşise să fie cu un pas înaintea creştinului aceluia tâmpit ce-şi spunea *Profetul*. Faptul că îi scăpase printre degete în urmă cu zece ani încă îl mai rodea pe dinăuntru şi vorbele usturătoare pe care i le aruncase Bolotnikov în urma operaţiunii ratate îi răsunau şi acum în urechi.

Totuşi, învăţând de pe urma eşecului, devenise ulterior un agent mult mai eficient şi chiar mai perfid, reuşind până şi să reintre în graţiile lui Bolotnikov, chiar dacă acesta nu se mai afla la conducerea agenţiei.

Dar cum putea să rămână cu un pas înaintea adversarului acum că adversarul era acel lucru nevăzut şi amăgitor numit *schimbare*? Cum putea să-şi planifice paşii din moment ce nu putea anticipa mişcările acestui adversar invizibil?

Dacă i-ar fi stat în fire să se roage, acesta ar fi fost momentul să recurgă la acest obicei străvechi. Aiurea! Cum de putuse să-i treacă prin minte o idee atât de ridicolă?...

Totuşi, poate că nu era o idee rea să pună de pe-acum la cale o strategie – în secret, fireşte! – pentru propria-i supravieţuire, în eventualitatea în care Gorbaciov ar pierde controlul asupra propriilor reforme... în eventualitatea că, într-o bună zi, până şi în această ţară, comuniştii, membrii de partid – şi chiar agenţii KGB! – ar ajunge să fie trataţi cu mai puţină bunăvoinţă decât în anii anteriori.

E întotdeauna bine să îţi pregăteşti din timp o apărătoare împotriva schimbătoarelor vânturi ale timpurilor noi, cugetă Galanov. Nu de alta, dar el n-avea de gând să aibă soarta pe care o avuseseră Kádár în Ungaria şi Honecker în RDG sau să fie azvârlit hodoronc-tronc în închisoare pentru anii în care servise cu loialitate sistemul sovietic.

Deocamdată n-avea de ce să se teamă. Totuşi, va începe de pe-acum să fie cu ochii în patru, pentru a detecta eventualele pericole... şi oportunităţi.

Partea a III-a

Înapoi în Europa

1992

13

Destinația: Berlin

Washington, DC

Momentele de dinaintea decolării aveau întotdeauna ceva special, electrizant.

Aeroportul, prin forfota sa, îți stimula simțurile. Afaceriștii cu servietele doldora de acte, mesajele transmise prin difuzoare, multitudinea de limbi străine, piloții în uniformă, elegantele costume *trois-pièces* – toate îți dădeau impresia că te afli în mijlocul acțiunii, părtaș la o operațiune de maximă importanță.

Și nici nu e de mirare, căci acesta era Aeroportul Internațional Dulles din Washington, capitala politică a Statelor Unite, locul în care se luau constant decizii de o importanță globală. Aici, cel de care te ciocneai din greșeală nu era exclus să fie un senator sau ambasador american ori un diplomat străin. Fiecare colet sau bagaj putea conține dosare și acte trimise prin curier unui șef de Stat din cealaltă parte a lumii.

Fiecare frântură de conversație surprinsă lângă telefoanele cu plată părea să conțină informații de însemnătate mondială. Simplul fapt că te aflai acolo îți eleva simțurile, făcându-te să crezi, în mod subliminal, că și tu ești părtaș la toate acestea – la o temerară misiune secretă de care depinde soarta întregii lumi.

Firește că era doar o impresie. Dar însăși ambianța locului sfida rațiunea, făcându-te să crezi că poate chiar *era* adevărat și că *tu* dețineai cheia, soluția pe care o căutau toți acești oameni.

Gândurile lui Tad McCallum reveniră în prezent când se opri să arunce o privire peste publicațiile disponibile în avion. În cele din urmă, alese două reviste și porni de-a lungul culoarului pentru a-și ocupa locul de lângă ceilalți doi tovarăși de aventură.

Trebuia să admită că existau momente când ideea unei călătorii îl cam agasa și ar fi preferat să lucreze în liniște în biroul său de acasă. Dar își iubea profesia și multe dintre atribuțiile sale nu puteau fi realizate stând în fața calculatorului. Și, oricum, de îndată ce ajungea la aeroport îl cuprindea iar febra aventurii. Și asta mai ales când destinația era Europa.

Deși Germania era locul în care se născuse și cel de-al doilea cămin al său, vechiul continent îi inspira în continuare o doză de mister care îl fascina. Ori de câte ori pășea în aeroport și începea să se gândească la destinația sa, îl cuprindea o stare de exaltare, de parcă ar fi pornit într-o aventură. Chiar dacă era doar un simplu traducător și reporter-documentarist în cadrul unei agenții de știri ce încă nu ajunsese să fie la fel de cunoscută precum Associated Press sau United Press International, pulsul începea să i se accelereze și imaginația i-o lua la galop.

Punctul culminant era atunci când, după ce îți așezai bagajele de mână în compartimentul special al avionului, îți ocupai locul și aruncai o privire pe fereastră, oftând satisfăcut. Până acum n-a reușit niciunul să pună mâna pe tine și iată-te, teafăr și nevătămat, instalat în avion! Acum te puteai relaxa până la următoarea etapă a operațiunii, care va avea loc la destinație.

Locuri îndepărtate, intrigi, mistere, povești de iubire. Își imagina că este John Wayne, Harrison Ford sau Michael Douglas și că lucrează sub acoperire. Cine știe ce va descoperi când avionul va ateriza la Tanger, Monaco sau Istanbul și va pune piciorul pe asfaltul fierbinte...

— Ai găsit ceva interesant? întrebă bărbatul lângă care se așeză, întrerupându-i reveria.

— O, da... da, am găsit două reviste pe care n-am avut ocazia să le citesc acasă, răspunse Tad, punând revistele în buzunarul scaunului din față și fixându-și centura de siguranță.

— Vom decola în curând, spuse entuziasmată femeia ce ocupa locul de lângă fereastră, aplecându-se spre ambii bărbați ce stăteau lângă ea și zâmbindu-le fericită.

Vocea femeii avea un timbru plăcut şi melodios, de o vigoare tinerească ce părea să contrazică vârsta indicată de părul grizonant ce îi ajungea aproape până la umeri, în care se mai întrezărea, pe ici, pe colo – observat mai ales de ochii iubitori ai soţului ei – blondul strălucitor de odinioară.

Sabina McCallum, deşi păşise deja în cel de al şaizeci şi nouălea an de viaţă, radia şi acum de acea energie care, în urmă cu peste o jumătate de secol, înainte de război, îl atrăsese ca un magnet pe cel ce stătea acum lângă ea, atunci când făcuseră cunoştinţă, adolescenţi fiind, la o petrecere organizată în Berlin. Ridurile vârstei erau vizibile, dar pielea ei catifelată îmbătrânise la fel de graţios precum vocea. După orice standarde, Sabina trecea în continuare drept o femeie frumoasă. Lumina din scânteietorii ei ochi albaştri nu se stinsese, ba dimpotrivă, avea acum o strălucire şi mai puternică, tinerească – aşa cum se întâlneşte la toţi cei ce, asemeni Sabinei, îşi trăiesc viaţa ca nişte copii ai lui Dumnezeu.

— Mamă, zău că nu te-am văzut niciodată atât de emoţionată înainte de o călătorie, râse tânărul.

— Aproape că n-a dormit toată săptămâna, s-o fi văzut azi-noapte, Tad!

— Ei, exagerezi, Matthew, protestă Sabina, râzând la rândul ei. Dar trebuie să recunoaşteţi şi voi că aceasta nu se compară cu nicio călătorie făcută până acum. Încă nu-mi vine să cred că e adevărat. Că Germania s-a reunificat!

Bărbatul de lângă ea, Matthew McCallum, soţul ei, se bucura şi el de o condiţie fizică de invidiat în pofida faptului că, de un an devenise septuagenar. Părul, încă des, deşi pe jumătate încărunţit, îşi păstrase culoarea originală – în cazul lui, castaniul – într-o măsură mai mare decât cel al soţiei sale. Corpul bine proporţionat îşi păstra, în mod evident, vigoarea. Matthew alerga, înota şi mergea cu bicicleta de cel puţin trei ori pe săptămână, iar el şi fiul său se întreceau în mod regulat la handbal cu intensitatea plină de voie bună ce poate exista doar între un tată şi un fiu.

Deşi se retrăsese de vreo şapte ani din diplomaţie, programul lui Matthew rămăsese la fel de încărcat ca pe parcursul

numeroşilor ani petrecuți în slujba guvernului american. Scrisese cinci cărți de mare succes și în fiecare lună invitațiile de a ține prelegeri în biserici, la conferințe, aziluri și la diverse evenimente erau mai multe decât putea să accepte. În ultimii douăzeci de ani devenise un recunoscut orator creştin, a cărui experiență în politica internațională conferea un plus de credibilitate şi de interes perspectivei sale. După moartea socrului său în 1969, urmată un an mai târziu de trecerea la cele veşnice a propriului său tată, Matthew s-a mutat împreună cu Sabina şi cei doi copii ai lor în vârstă de şase, respectiv şapte ani, înapoi la Washington, unde îşi putea îndeplini mai eficient sarcinile diplomatice. După moartea tatălui ei, Sabina a mărturisit că nu o mai leagă nimic de Germania şi că are nevoie de o schimbare.

După întoarcerea în SUA, fidel promisiunii făcute baronului von Dortmann, Matthew a început să restructureze, să interpreteze şi să facă publice, prin propriile-i scrieri, ideile, principiile şi perspectivele din jurnalele bătrânului înțelept german. Rezultatul s-a bucurat de o reuşită mai mare decât anticipaseră atât el, cât şi Sabina, de atunci Matthew devenind un autor cunoscut şi extrem de solicitat, o personalitate în toată puterea cuvântului.

Când s-a aflat povestea lui personală – aventurile prin care trecuse începând cu cel de-al Doilea Război Mondial, legăturile sale cu John Kennedy, temerara fugă din Berlinul de Est pe care a organizat-o în 1962 – notorietatea numelui McCallum a crescut şi mai mult, Sabina şi Matthew trezindu-se, împotriva voinței lor, victime ale înclinației creştinilor de a-şi transforma personalitățile în vedete. Prinşi în acest tăvălug al celebrității, pentru a-şi proteja intimitatea vieții private, cei doi soți au hotărât să reducă la minimum numărul aparițiilor publice.

Totuşi, telefonul primit de Matthew în urmă cu şase luni venise în împrejurări cu totul excepționale şi, după îndelungi rugăciuni, acesta acceptase invitația de a participa la congresul din Berlin.

Destinația spre care se îndreptau acum soții McCallum împreună cu fiul lor – care urma şi el să ia parte la eveniment, din motive profesionale – era, aşadar, chiar țara natală a Sabinei.

14

Emoții și îndoieli

— Va fi extraordinar să vedem cum arată totul acum, spuse Matthew, drept răspuns la întrebarea soției sale.

— Vai, Matthew, chiar crezi că vom putea face o vizită la *Lebenshaus*? exclamă Sabina, dând glas întrebării care îi ocupa gândurile încă din 1989, când aflase de căderea zidului din Berlin.

— Am apelat la toate cunoștințele mele din cercurile diplomatice, răspunse soțul ei, apoi adăugă râzând: N-oi mai fi având eu influența de care mă bucuram cândva, dar câțiva colegi din Washington mi-au rămas datori și mi-am zis că poate e timpul să îmi întoarcă toți favoarea. Cu cei din Germania și Polonia am să discut de îndată ce ajungem. Nu uita că acesta este motivul pentru care am venit cu o săptămână mai devreme.

— Doamne, cât sunt de emoționată! Dar parcă nici nu îndrăznesc să mă gândesc c-ar putea fi adevărat. Nu vreau să-mi fac iluzii deșarte.

— Înțeleg, mamă, că vrei să-ți revezi casa părintească, interveni în discuție Tad, care stătea aplecat spre părinții săi. După ce v-am auzit o viață întreagă vorbind despre *Lebenshaus*, și eu abia aștept să o văd! Și, tot așa, înțeleg că vreți să vă întoarceți în Germania, acum că a fost reunificată. Dar ceea nu înțeleg eu, tată, este cum de ai decis să iei parte la acest congres. Credeam că, de când ai devenit atât de celebru, încerci să eviți mega-evenimentele creștine de genul acesta.

Matthew zâmbi, gânditor.

— Și eu m-am întrebat același lucru încă de când am acceptat invitația lui Darrell, răspunse el, râzând încetișor. Și nu sunt sigur că am găsit răspunsul.

— Nici măcar acum?

— Nu... nici măcar acum. Tot ce ştiu e că, după ce mama ta şi cu mine ne-am rugat săptămâni în şir pentru un răspuns, am simţit amândoi că este voia Domnului să participăm.

— Şi acum că decizia a fost luată şi te afli deja în avion spre Germania, aştepţi cu nerăbdare participarea la congres?

— N-aş spune.

— Şi tu, mamă?

— Eu am venit doar în calitate de turist şi de spectator, răspunse Sabina, râzând voioasă. *Eu* nu am fost invitată să particip, aşa că n-am să-mi pierd vremea întorcând chestiunea pe toate părţile cum făcea tatăl tău. Singurul lucru care mă preocupă pe mine este dacă am să-mi pot revedea casa părintească.

— Ce ai de gând să faci? îl întrebă Tad pe Matthew.

Tatăl său ridică din umeri.

— Încă nu ştiu sigur. Darrell m-a rugat să ţin vreo două seminare. Dac-ar fi după el, ştiu că m-ar pune să vorbesc în faţa întregii adunări. Dar eu încep să am tot mai multe dubii în privinţa acestui congres.

— De ce?

— Fiindcă, pe măsură ce îmbătrânesc, în minte şi în inimă, unde trăiesc cu adevărat, simt tot mai mult nevoia să stau tăcut şi retras.

— Vorbeşti exact ca Thaddeus, spuse Sabina, zâmbind cu căldură la amintirea lui, după care adăugă: Mă refer, desigur, la tatăl, nu la fiul tău.

Matthew zâmbi.

— Problema, continuă el, este că, pe măsură ce îmbătrânesc, ceilalţi par tot mai hotărâţi să facă din mine un orator şi o celebritate. Nu-mi place treaba asta.

— Acesta este preţul pe care trebuie să-l plăteşti pentru succesul de care s-au bucurat cărţile tale, spuse Tad. Tu chiar *eşti*, în mod incontestabil, o personalitate în lumea creştină, tată.

Matthew nu-i răspunse decât printr-un oftat.

— Te bucuri că ai acceptat invitaţia? întrebă fiul său.

— Da. Mama ta şi cu mine ne doream de mult să ne întoarcem în Germania şi, acum că ţi s-a cerut să scrii despre congres, am considerat că este momentul oportun s-o facem.

Vocea căpitanului de zbor răsună în difuzoare, curmându-le conversaţia. Uriaşa aeronavă Boeing 747 se puse în mişcare. În timp ce avionul companiei Lufthansa rula spre pistă, o stewardesă cu un pronunţat accent german comunică pasagerilor de la bordul cursei aeriene 431 instrucţiunile de folosire a centurilor de siguranţă, a măştilor de oxigen şi alte informaţii utile pe care familia McCallum le ascultă cu atenţie, fără a-şi relua discuţia.

În mai puţin de zece minute, avionul se înălţă cu un vuiet asurzitor în aer deasupra Washingtonului şi îşi începu zborul spre est, în direcţia golfului Chesapeake. Peste un sfert de oră, aeronava cu destinaţia Frankfurt avea să survoleze deja apele Atlanticului.

15

O nouă ordine mondială: Cine va achita nota de plată?

Când avionul atinse altitudinea de zbor de aproape 12 000 de metri, soții McCallum și fiul lor își desfăcură centurile de siguranță și începură să soarbă din cafeaua ce tocmai le fusese servită.

Întrucât Matthew și Sabina se căsătoriseră târziu în viață, atât Thaddeus Heinrich, cât și sora lui, Marion Rebecca, cu cincisprezece luni mai mică decât el, se bucuraseră de o relație nemaipomenit de strânsă cu ambii părinți. În copilărie, fuseseră la fel de apropiați și de bunicii lor, cărora băiatul le și purta, de altfel, numele. Deși estompată de trecerea timpului, amintirea acelor primi ani petrecuți de toți șase în cabana montană de deasupra satului bavarez Oberammersfeld rămânea una plină de căldură, pace și fericire. Și, grație unei constituții spirituale aparte, părinții lor, Matthew – fiul răposatului ambasador american Thaddeus McCallum și Sabina – fiica răposatului baron Heinrich von Dortmann au făcut ca acele relații familiale strânse și acea pace să nu dispară nici după moartea celor doi bătrâni și mutarea familiei în Statele Unite. Pe măsură ce creșteau, Tad și Mary au descoperit că prietenii lor cei mai buni erau chiar părinții. Drept urmare, Tad nu s-a mutat de acasă nici chiar în timpul facultății. A ales universitatea din Maryland, unde a studiat jurnalismul, istoria și științele politice.

Când băiatul a absolvit facultatea, la un an după căsătoria surorii lui, Matthew abia ce se pensionase și, astfel, cei doi bărbați au petrecut vara aceea transformând o porțiune din casa familiei McCallum într-un mic apartament pentru Tad, cu un birou și o intrare separată, astfel încât acesta să poată rămâne

împreună cu părinţii săi, bucurându-se totodată de o anume intimitate. Aranjamentul a fost încuviinţat cu entuziasm de întreaga familie. Cea mai încântată de această decizie a fost Sabina. După ce vărsase potop de lacrimi când, măritându-se, Mary părăsise casa părintească, aceasta a spus că încă nu se simte pregătită să-şi piardă şi fiul.

Tad a lucrat o scurtă perioadă în cadrul Departamentului de Stat, ca asistent al unui coleg de-al tatălui său, după care a obţinut actualul său post la World News Service. Vorbind fluent nemţeşte, iniţial a fost angajat ca traducător de limbă germană şi consultant la filiala WNS din Washington, în departamentul de ştiri europene.

Acum, la douăzeci şi opt de ani, Tad lucra la agenţia de ştiri de aproape cinci ani. În acest răstimp, sfera atribuţiilor sale se lărgise considerabil. Pe lângă activitatea de interpret, pe care continua s-o desfăşoare în diverse situaţii, făcea acum şi muncă de documentare preliminară şi uneori chiar i se cerea să scrie ştiri, comunicate de presă şi reportaje în engleză sau în germană.

Solicitase agenţiei actuala sa însărcinare după ce aflase că părinţii săi vor participa la congresul organizat în Berlin pe tema propovăduirii Evangheliei în era de după Războiul Rece. Fiind pe jumătate german şi un creştin devotat, nutrea un profund interes personal atât faţă de viitorul Germaniei, cât şi faţă de evanghelizare. Principala lui sarcină era să scrie un rezumat al evenimentului, pe care WNS avea să-l difuzeze presei a doua zi după congres.

Tocmai citea noua ediţie a revistei „Time", pe care o înhăţase din galantarul cu publicaţii în drum spre locul său, când exclamă brusc:

— Ascultaţi aici! Nici că puteam găsi un moment mai potrivit pentru a merge în Europa!

— De ce? S-a întâmplat ceva? întrebă Sabina, aplecându-se spre el.

— Doar ceea ce se întâmplă de doi ani încoace: toate se schimbă. Tocmai citeam un articol scris de Lance Henry, intitulat „Europa: Un nou tip de revoluţie". Ascultaţi aici:

Când persoanele și națiunile se apropie, înghesuindu-se, împingându-se una în alta, această apropiere duce, în mod inevitabil, fie la conflicte, fie la unitate. De-a lungul secolelor, lumea a asistat la destule conflicte – acum se pare că a venit, în sfârșit, și vremea unității.

După remarcabilele evenimente din anii 1980, ce au culminat cu căderea Zidului Berlinului în 1989 și reunificarea Germaniei în 1990, evenimente urmate de dizolvarea Pactului de la Varșovia și a Uniunii Sovietice, Europa a devenit scena unei noi revoluții. A unei revoluții care a fost și va continua să fie complet diferită de orice altă revoluție care i-a precedat în istoria omenirii. Această nouă revoluție europeană nu doar că a avut loc aproape fără vărsare de sânge, dar este, de asemenea, o revoluție a unității, ai cărei participanți spun „Depunem armele și suntem alături de voi", nu „Ridicăm armele împotriva voastră."

Odată cu sfârșitul Războiului Rece, a început, într-adevăr, prima revoluție cu adevărat globală. O revoluție a păcii care zguduie din temelii întreaga lume. Noile orientări politice, care au luat naștere atât de brusc și de rapid, sunt însoțite de noi treziri spirituale ce oferă claritate și poate chiar o perspectivă cosmică acestei noi ere a armoniei.

Tad puse revista deoparte și căzu pe gânduri.

— Te supără ceva? îl întrebă Matthew.

— Acea ultimă frază mi-a proiectat gândurile într-o sută de direcții. În ultimele luni, am citit mult despre asta și nu pot să nu mă întreb: care este rolul creștinilor în această nouă ordine mondială de care vorbește toată lumea?

— Cu alte cuvinte, ce ar trebui să facem noi?

— Exact. Toate zidurile au căzut. Mediul socio-politic este în plină schimbare. Dumnezeu le reorganizează pe toate. Este un moment unic în istoria omenirii.

— Poate că vom afla câteva răspunsuri la congres.

— Totuși mă îndoiesc că astfel de mega-evenimente ar putea oferi vreun răspuns.

— Vezi? Acum tu faci pe scepticul!

— Poate că da, râse Tad. Nu mă înțelege greșit. Și eu mă bucur extrem de mult că Războiul Rece a luat sfârșit și că Germania a fost reunificată. Doar că nu sunt sigur că asta este de ajuns.

— Niciuna dintre aceste schimbări nu va înlătura păcătoșenia intrinsecă ființei umane – la asta te referi, nu-i așa?

— Da, tată. Este minunat că nu ne mai aflăm în pragul unui război nuclear, dar problemele cu care se confruntă omenirea sunt încă departe de a fi luat sfârșit. Exact despre asta scrie Henry în continuarea articolului său:

Da, Europa este scena unei revoluții. Este o revoluție fără bombe, tancuri și arme, dar nu mai puțin radicală în impactul său înnoitor și reorganizator asupra popoarelor ce s-au trezit împinse, peste noapte, într-o nouă eră. Nu un deceniu, ci secole întregi despart Europa anilor '80 de cea a anilor '90. Între anii 1980 și 2000 se va căsca un hău imens, nu de două decenii, ci de un mileniu.

Dar încotro duce această revoluție? Ce va aduce acest lucru pe cât de prețios, pe atât de nesigur și de fragil numit „libertate"? Au răsărit, cu adevărat, zorii libertății sau va urma o perioadă de tranziție în care mulți vor trebui să se mulțumească cu mai puțin? Ce înseamnă libertatea pentru locuitorii Poloniei, Ungariei, Cehoslovaciei și Rusiei, unde recoltele sunt slabe și economia națională este la pământ?

Ce înseamnă libertatea pentru cei din fosta RFG și pentru cei din fosta RDG? Își vor împărți, oare, în mod egal bogatele resurse naționale sau unii dintre ei vor lua partea leului și va trebui ca ceilalți să se descurce cu resturile?

Cine va asigura sprijinul financiar pentru reconstruire? În momentul de față, la Bonn, Washington și Londra se discută deja alocarea unui buget substanțial în această direcție. Până unde ar trebui să se întindă statele occidentale din punct de vedere financiar?

Acestea sunt întrebările care apar după orice război – fie el rece sau fierbinte – și ele fac intrinsec parte din ecuația unei revoluții.

— A pus punctul pe „i", remarcă Matthew. Chiar săptămâna trecută discutam despre asta cu câțiva dintre vechii mei prieteni care încă mai lucrează la guvern. De la Biroul Oval în jos, toată lumea se întreabă același lucru: De unde se vor obține fondurile necesare pentru a finanța această nouă eră a păcii?

— Președintele tot dă înainte cu noua ordine mondială, dar cine va achita nota de plată?

— Exact, încuviință Matthew. Știm cu toții că economia Statelor Unite este la pământ.

— Probabil că vreun prieten de-al tău din Congres cu ambiții de președinte va elabora un nou plan Marshall, râse Tad.

— Prietenii *mei* – asta-i bună! Am părăsit de prea multă vreme diplomația pentru a mai avea vreun prieten în Congres. Acum tu ești cel care are relații la Capitoliu!

— Ei aș! WNS e încă o agenție prea mică pentru a fi băgată în seamă de greii din politică.

— Asta s-o crezi tu! Te asigur că știu cu toții cine ești – și asta nu doar fiindcă ești fiul meu. Faptul că CNN se bazează atât de mult pe știrile furnizate de agenția voastră vă acordă o oarecare greutate. Și toată lumea știe că ești una dintre tinerele speranțe ale WNS.

— Nu sunt decât un simplu traducător.

— Agenția se bazează pe tine din mult mai multe puncte de vedere. Chiar deunăzi îmi spuneai că Lockhart ți-a cerut să te ocupi mai mult de partea investigativă.

— Ei, Bob era surmenat în ziua aceea!

— Acum două zile – în timp ce eu și mama ta făceam bagajele – mi-ai spus că, în timpul șederii noastre în Germania, pe lângă articolul despre congres, ai de gând să mai scrii unul.

— Hm, da... Așa e.

— „Vreau să scriu un articol de investigație așa cum scrie la carte" – chiar așa te-ai exprimat, adăugă Matthew. La ce te gândeai, mai exact?

— La o analiză mai profundă a adevăratei semnificații pe care o are căderea Zidului.

— Ei, vezi? În curând, munca ta în cadrul agenției nu se va mai rezuma nici pe departe la traduceri, ascultă ce-ți spun! Nu m-aș mira ca, într-o bună zi, faptele tale să devină mai celebre decât ale mele! adăugă Matthew râzând.

— Nicio șansă! Cum aș putea să mă compar vreodată cu un om care a reușit să treacă de Cortina de Fier, salvând mai multe persoane?

— Nu de, ci *pe sub* Cortină, îl corectă zâmbind Sabina, amintindu-și de ziua în care ea și tatăl ei se refugiaseră prin tunelul din cimitir în Vestul democratic.

— Sunt convins că va fi și de acum înainte nevoie de acțiuni temerare, zise Matthew. Fără îndoială că vei avea nenumărate prilejuri să-ți dovedești curajul, stai liniștit. Poate chiar săptămâna viitoare, când vei face investigații pentru articolul de care mi-ai vorbit. Mai știi, poate că vei ajunge pe prima pagină a ziarelor!

Tad izbucni în râs.

— Apropo de fuga noastră din Berlinul de Est, adăugă Matthew, întorcându-se spre Sabina, începuseși să-mi povestești despre scrisoarea pe care ai primit-o acum câteva zile de la Ursula, dar n-am apucat să ne încheiem discuția. Sper că rămâne valabilă întâlnirea stabilită pe săptămâna viitoare.

— Iosif va veni cu siguranță la congres, răspunse Sabina, dar Ursula încă nu este hotărâtă.

— Cum așa?

— Abia ce-au devenit din nou bunici, după cum ți-am *spus* deja data trecută! exclamă, râzând, Sabina.

— Și ce au, nepoțel sau nepoțică?

— Nepoțică. Of, Matthew, tare uituc mai ești!

— Câți nepoți au în total? întrebă Matthew pentru a abate discuția de la propria sa neatenție.

— Două nepoate și un nepot. Dar, având în vedere că au patru copii, am impresia că acesta este doar începutul. În zece ani, vor avea tolba *plină* de nepoți.

— Exact așa s-ar fi exprimat și tatăl tău, spuse Matthew, aplecându-se și dându-i o sărutare. Îi semeni leit din toate punctele de vedere.

Sabina îi mulțumi printr-un zâmbet plin de căldură. Era cel mai mare compliment care i se putea face.

— Apropo de tolbe, adăugă zâmbind mucalit Matthew, întorcându-se din nou către fiul lor, dacă nu te pui pe treabă în curând, Tad, băiete, mama ta și cu mine ne vom alătura bunicilor voștri în viața de apoi cu tolbele goale!

— Ei, nu poți grăbi lucrurile acestea, răspunse Tad râzând. Tu ar trebui s-o știi mai bine ca oricine. Că doar trecuseși deja de patruzeci de ani când te-ai însurat cu mama.

— Abia ce schimbasem prefixul!

— Ei bine, eu am doar douăzeci și opt de ani. Am toată viața înainte. Crede-mă, tată, că atunci când va apărea femeia potrivită – care să fie la fel de potrivită pentru mine cum a fost mama pentru tine – am să știu. Chiar tu ești cel ce îmi amintește constant să nu mă grăbesc și s-o aștept pe femeia pe care mi-a hărăzit-o Dumnezeu, așa cum ai făcut tu, chiar dacă așteptarea ar dura ani de zile. Și-apoi, sunt convins că Mary și Bill vor avea grijă să asigure continuitatea neamului.

— Nu pot decât să mă declar învins: m-ai lăsat fără argumente!

— Dar nu mai suntem nici noi tineri, Tad, interveni Sabina, privindu-și fiul cu un zâmbet cald, ce vădea resemnare în fața bătrâneții și nicidecum năduf. Sau poate că n-ai observat?

— Voi doi aveți un comportament mai tineresc decât majoritatea prietenilor mei, care nu au nici jumătate din vârsta voastră, răspunse Tad. Sunt atât de obișnuit cu felul vostru de-a fi, încât pentru mine pur și simplu nu aveți vârstă.

Matthew și Sabina schimbară un zâmbet de adâncă satisfacție și fericire. Fiul lor era un tânăr admirabil, cu care se puteau mândri.

Când conversația începu să lâncezească, Tad reluă lectura articolului din revistă. După câteva minute, își ridică privirea și întoarse capul spre tatăl său.

— Îmi stăruie în minte întrebarea de care vorbeam adineauri: cine are să plătească pentru schimbările din această nouă eră?

— Ei bine, eu unul nu cred că va exista un nou plan Marshall, cum sugerai tu mai înainte. Mă îndoiesc că se va face vreo

propunere serioasă în direcția aceasta. Nu mai avem puterea economică de care dispuneam în anii '40.

— Dar nu crezi că restul lumii se va aștepta la asta din partea noastră?

— Tot ce se poate, răspunse Matthew, ridicând din umeri.

— Deci de unde vor proveni fondurile necesare reconstruirii Europei răsăritene? Mă îndoiesc că Japonia va băga miliarde de dolari în reconstrucția Rusiei, inamicul ei dintotdeauna. Și mă îndoiesc și de faptul că Germania ar putea constitui soluția salvatoare, așa cum se așteaptă toată lumea.

— În momentul de față este cea mai prosperă dintre țările vestice.

— Dar nu crezi că, în cele din urmă, asta ar cauza mai multe probleme decât ar rezolva? Chiar tu mi-ai spus că ai văzut semne ale acestui pericol încă din anii '50–'60, când erai detașat în Germania.

— E drept că am observat anumite lucruri pe când lucram pentru Jack Kennedy și chiar ulterior, în timpul administrației Johnson. Dar la ce te referi, mai exact?

— La faptul că națiunile sărace din Europa de Est vor lua la rând toate țările înstărite, în căutarea celei care posedă cel mai gras cont bancar. După ce-și vor da seama cât de repede se evaporă finanțele Statelor Unite, se vor întoarce cu toții către Germania. Cei ce nu au nimic au impresia că sunt îndreptățiți să aibă tot ceea ce posedă *bogații*. Cred că, în cele din urmă, asta va exercita o presiune considerabilă asupra guvernului de la Bonn. Adică, pardon, asupra guvernului de la Berlin!

— Credeam că încă n-a avut loc mutarea guvernului.

— Așa este, dar transferul a fost deja început, din câte știu eu. Mutarea se va realiza în timp, urmând a fi finalizată în 1996.

— În orice caz, apropo de ce spuneai adineauri, bănuiesc că aceasta *este*, într-adevăr, una dintre caracteristicile noii ere: fiecare are dreptul să ceară o mână de ajutor.

— Imediat după căderea Zidului, Germania de Est a ridicat pretenții la finanțele Germaniei de Vest. Iar în euforia

momentului, Germania de Vest s-a arătat dispusă să împartă. Dar presiunile așteptărilor celor din Est se fac deja simțite. Acum, tot blocul răsăritean pretinde o cotă parte. Adevărul e că, în anii care au trecut de la căderea Zidului, procesul de reconstruire s-a dovedit a fi mai costisitor decât s-a anticipat și a necesitat un efort financiar considerabil din partea Germaniei de Vest.

— Văd că te-ai documentat temeinic! exclamă Matthew.

— Când lucrezi pentru Bob Lockhart, nu ai încotro. Pentru a avea un impact real, WSN trebuie să dispună de oameni documentați, care să fie la curent cu toate evenimentele principale ale momentului. Bob ne repetă constant lucrul acesta.

— Ai mai descoperit și altceva în urma investigațiilor tale?

— Că valul de imigranți constituie o problemă la fel de mare ca finanțarea reconstruirii, răspunse Tad.

— Imigranții au constituit dintotdeauna o problemă pentru țările dezvoltate.

— Ei bine, acum această problemă s-a transformat într-o adevărată criză în Europa occidentală. În orașele Germaniei de Vest se revarsă constant puhoaie de cetățeni străini. Evrei din Rusia, țigani din România, care cerșesc pe străzi, o mulțime de turci și de vietnamezi. Acum că frontierele sunt deschise, imigranții dau pur și simplu năvală în Germania. Ocupă locurile de muncă în detrimentul germanilor, destabilizează economia națională și profită de sistemul de asistență socială, ceea ce duce, în mod inevitabil, la o creștere a inflației și o scădere a nivelului de trai din Germania.

— Bănuiesc că toate acestea sunt inerente perioadelor de tranziție.

— Poate că da. Dar eu cred că în conștiința europeană există probleme mai grave decât cele ce se văd cu ochiul liber – și asta mai ales în Germania. Acesta este unul dintre motivele pentru care sunt atât de încântat să merg acolo. Pe lângă faptul că voi avea ocazia să revăd locurile în care am copilărit și poate chiar și casa părintească a mamei, voi putea să văd cu ochii mei care este starea lucrurilor. Am sentimentul că toate aceste schimbări

vor exercita, pe alocuri, o presiune insuportabilă, ducând la reacții cu totul imprevizibile. Nu este exclus ca un nou lider mondial, însetat de putere, să profite de noile forțe și frici ce vor rezulta, fără îndoială, în urma schimbării.

— Te referi la un nou dictator?

— Nu neapărat. Ceea ce va urma va fi cu totul nou, nemaiîntâlnit. Chiar dacă Războiul Rece a luat sfârșit, lăcomia și setea de putere continuă să existe în oameni. Noua eră este un sol fertil, să zic așa, pentru apariția unui lider mondial mincinos, care, sub o mască zâmbitoare de „pacifist", să nu fie de fapt decât un lup îmbrăcat în oaie, după cum se arată în Biblie. Henry vorbește despre asta în articolul său.

— Ce spune?

Tad luă din nou revista și începu să citească cu voce tare:

Balanța puterii, însăși baza puterii, se schimbă. De la armată până la economie și la vechile alianțe rămase după al Doilea Război Mondial și modificate de Războiul Rece, brusc totul s-a schimbat. Statele Unite par să fi intrat într-un ciclu al declinului. Noile puteri mondiale sunt acum Germania și Japonia. Și întreaga țesătură a Rusiei și a Europei de Est este refăcută din interior.

Asta va duce, fără doar și poate, la apariția unor noi lideri și a unor noi puteri. Solul este prea fertil și climatul prea propice pentru a ne aștepta la orice altceva. Europa trece printr-o renaștere culturală, socială, politică și poate chiar și spirituală. Totuși, nici chiar istoricii, politicienii sau sociologii cei mai abili nu sunt în măsură să spună cine sunt părinții acestei noi creații ori cum va arăta această progenitură și în ce se va transforma ea pe parcurs.

— Înțelegi la ce mă refer? întrebă Tad, oprindu-se din citit. Ecuația cu care ne confruntăm are o mulțime de necunoscute, care pot duce la orice. Și misterul devine și mai dinamic dacă luăm în considerare și dimensiunea spirituală, factor pe care analiștii lumii îl ignoră cu desăvârșire.

— Am impresia că ai deja trasate în minte punctele de pornire pentru articolul de care vorbeai, cu privire la implicațiile mai profunde ale situației.

— Mda, dar am nevoie de o abordare nouă – de un punct de vedere personal care să ofere schimbării un chip, un reprezentant în carne şi oase.

Tad tăcu preț de o clipă, apoi îngână gânditor:

— Hm...

— Ce este? întrebă Matthew.

— Articolul e însoțit de o fotografie făcută în noaptea căderii Zidului – cu mulțimea ce sărbătorea pe străzi şi persoanele cățărate pe zid, extaziate de victorie. Mă gândeam ce grozav ar fi să pot lua un interviu cuiva care a fost acolo în noaptea aceea... poate chiar unuia dintre tinerii din poză.

— Asta ar conferi, într-adevăr, o perspectivă interesantă articolului tău.

— Hm... rămâne de văzut ce voi putea face după ce vom ajunge în Germania, răspunse Tad, după care reveni la citirea articolului.

Din multe puncte de vedere, fosta RDG se află chiar în inima acestei revoluții tăcute, o punte între bogăția Vestului şi nevoile disperate ale Estului. Toate forțele ce pun în mişcare revoluția converg în deja defuncta Germanie de Est, cu centrul la Berlin. Şi tot de la Germania aşteaptă mulți răspunsuri la această complexă serie de întrebări pentru simplul motiv că Germania se află acolo, la confluența tuturor acestor forțe într-un vortex crucial, ca o linie Mason-Dixon [Linia Mason-Dixon, stabilită în baza unor măsurători efectuate între anii 1763–1767, reprezintă o graniță tradițională între statele nordice şi cele sudice din SUA, n.tr.] *a anilor 1990.*

Pe tot teritoriul Germaniei, şi cu precădere pe străzile Berlinului, se simte neliniştea revoluției – o nelinişte ce izvorăşte din nesiguranța viitorului.

În momentul de față, atenția tuturor este îndreptată spre cancelarul german Hans Kolter şi coaliția sa din cadrul Bundestagului.

Toate națiunile din fostul bloc răsăritean privesc încrezătoare spre parlamentul german, în speranța că acesta va da dovadă de compasiune și de generozitate cu ocazia sesiunii extraordinare convocate în a doua jumătate a lunii în vederea votării unui proiect de lege privind alocarea de fonduri pentru reconstruirea statelor est-europene. Între timp, probabil că președintele rus Boris Elțin se întreabă încotro va duce vântul schimbării Comunitatea Statelor Independente.

— Înțelegi, tată? Ne îndreptăm chiar spre inima revoluției! exclamă Tad, punând revista deoparte.

— Da. Nici că se putea găsi un loc mai potrivit pentru organizarea congresului.

— Berlin se află chiar la răscruce de drumuri.

— Poate că..., începu Matthew, după care se opri, șovăind. De fapt, nu știu, continuă el după un moment de gândire. Nu sunt sigur că grupările creștine și liderii religioși care stau în spatele acestei convenții evanghelice ar ști mai multe despre progenitura acestei revoluții, ca să fac uz de terminologia articolului. Nu cred că metodele folosite de comunitatea evanghelică în trecut au să ducă, neapărat, la o renaștere globală a credinței. Nu va fi atât de ușor. Trăim vremuri noi și importante, poate chiar preludiul celei de-a Doua Veniri a lui Isus. Or eu cred că, în aceste împrejurări, și evanghelizarea va trebui abordată dintr-un nou unghi. Ei, dar nu mă lua în seamă, fiule. Sunt doar gânduri de om bătrân.

— Auzi colo, gânduri de om bătrân! râse Tad. Mulți ar da orice să aibă mintea ta... „bătrână"!

— Ei, cine știe, poate după o săptămână petrecută la Berlin vom găsi răspunsuri la toate întrebările.

— Un lucru e cert.

— Și anume?

— Dacă vrem să simțim pulsul viitorului... trebuie să începem cu inima. Și noi exact asta vom face!

16

Sabotaj

În apropiere de Kiev

În timp ce aeronava în care se aflau cei trei membri ai familiei McCallum lăsa în urmă soarele ce stătea să asfinţească, la câteva mii de kilometri depărtare, unde se lăsase deja noaptea, un bărbat îmbrăcat în negru se apropie, înarmat cu un cleşte, de o porţiune neluminată a gardului de sârmă. Venise prin pădure şi se furişase prin spatele fabricii, nu pe lângă intrarea principală spre care îl purtau paşii în fiecare dimineaţă atunci când venea la muncă pe ruta obişnuită. Şi asta deoarece misiunea care îl adusese aici în această noapte era foarte diferită de activitatea pentru care era plătit peste zi, după ce se ponta şi îşi ocupa postul în cadrul secţiei de asamblare.

Ei, dar şi pentru această acţiune nocturnă va fi plătit. Şi încă gras!

Atât de gras, încât acceptase oferta fără să stea pe gânduri. Chiar şi în cadrul noului regim democratic din Ucraina, salariile erau încă mizere, suficiente doar cât să supravieţuieşti de la o lună la alta. Cu onorariul primit pentru această oră de muncă nocturnă avea să-i cumpere nevestii-sii un frigider şi copiilor, pantofi noi. Marta avea să fie şi ea recompensată în mod generos şi el era dispus să facă orice pentru ea. Cu puţin noroc, poate c-o să-i mai pice şi lui ceva. Dar răsplata lui personală avea să vină mai târziu, după ce vor...

De fapt, bărbatul care îl angajase nu fusese foarte explicit cu privire la ce se va întâmpla după aceea. Totuşi, îi sugerase clar că într-o bună zi s-ar putea să se trezească ditamai *maistrul* peste toată secţia. Pentru cele trei mii de ruble cu care era plătit pentru

treaba asta, era dispus să își asume riscul. Făcea și el parte din recent înființatul sindicat muncitoresc și nu intenționa să aducă vreun prejudiciu celorlați sindicaliști sau colegilor de muncă. Dar asta era o oportunitate pe care pur și simplu nu o putea rata. Iar bărbatul îl asigurase că, în cele din urmă, chestia asta va fi în avantajul tuturor.

Pavlovici îngenunche în iarba udă de la marginea pădurii, scoase cleștele și începu să taie sârma gardului. Locul era slab luminat, suficient cât să vadă ce face, dar nu cât să fie văzut. Complexele sisteme de securitate ale fabricii erau menite nu atât să împiedice accesul persoanelor străine înăuntru, cât să prevină accesul angajaților în afara incintei. Singurul paznic de serviciu în noaptea aceasta se afla în biroul său, situat taman în cealaltă parte a clădirii. Pavlovici îl cunoștea îndeajuns de bine cât să știe că acesta probabil ațipise deja cu capul pe masă, cu paharul de votcă lângă el.

În zece minute, reuși să taie o bucată destul de mare din gardul de sârmă și, strecurându-se înăuntru, o zbughi – deși, la drept vorbind, nu exista nicio primejdie de a fi descoperit – spre intrarea din spatele fabricii. Bărbatul îi dăduse o cheie. Nu l-a întrebat de unde o furase. În fond, ce importanță avea?

Odată ajuns în interiorul clădirii, se impunea, într-adevăr, să umble cu băgare de seamă. În tăcerea mormântală în care erau cufundate utilajele, ecoul pașilor săi pe podeaua de ciment ar putea trezi chiar și un paznic cherchelit.

Treaba îi va lua, probabil, o oră. Trebuia să plaseze câteva dispozitive explozive minuscule, să șterpelească niște acte din două-trei dosare, să arunce un pumn de praf în uleiul ce alimenta unul dintre marile lifturi hidraulice ale uzinei și, în cele din urmă, să taie cu ferăstrăul două treimi din grosimea unui cablu de ancorare al macaralei. Această ultimă sarcină nu va putea fi complet silențioasă, dar va lucra încet și va fi cu ochii în patru.

Nu îi spuseseră scopul exact ce stătea în spatele acestui act de sabotare a uzinei de automobile, doar că era menit să pună conducerea într-o lumină proastă. Și-apoi, îl asiguraseră că niciuna

dintre acțiunile sale din această seară nu va distruge fabrica. În baza actelor pe care le va fura și a celorlalte dovezi de a căror procurare se vor ocupa ei înșiși, răspunderea pentru daune și pentru închiderea fabricii va cădea în cârca directorilor, care în momentul de față nu se bucurau oricum de prea mare popularitate printre muncitori. Așa stând lucrurile, Pavlovici se învoise bucuros să le dea o mână de ajutor. Și asta mai ales în schimbul a trei mii de ruble.

Încă din prima zi în care rușii auziseră cuvântul *perestroika*, fuseseră asigurați că lucrurile se vor schimba în bine. Or, de atunci, trecuseră aproape opt ani. Și nici Gorbaciov, nici Elțin, nici dreptul de a vota democratic, nici grupul de americani care veniseră la uzină în urmă cu cinci luni ca să o modernizeze și să pună bazele sindicatului muncitoresc, nimic din toate acestea nu schimbaseră lucrurile în bine. Acum aveau, ce-i drept, un sindicat, dar lucrurile mergeau la fel de prost ca înainte. Condițiile de muncă erau în continuare groaznice și salariile, mizere. Ce mai, Pavlovici așteptase destul.

Ascultase destule discursuri care promiteau o schimbare. Acum venise timpul să facă personal ceva pentru a grăbi lucrurile.

Plasă ultimul cartuș, apoi începu să taie cablul de ancorare cu bomfaierul pe care îl primise special în acest scop. Era o muncă anevoioasă, dar ferăstrăul de mână era extrem de silențios și, unul după altul, firele individuale de oțel începură să cedeze. Trebuia să taie cincizeci din cele aproximativ șaptezeci și cinci de fire metalice care, combinate, susțineau un colț al macaralei. Când îi vor da de știre, va mai adăuga încărcăturii încă 2 300 de kilograme. Din moment ce el se ocupa de încărcarea macaralei, asta n-avea să fie o problemă. Va avea grijă să nu fie nimeni dedesubt și apoi îi va da semnalul macaragiului. Acesta va porni macaraua și, peste câteva secunde, când cablul se va rupe, încărcătura se va prăbuși la pământ.

Ceea ce, în combinație cu celelalte părți ale planului, va dezlănțui infernul. Uzina va trebui să fie închisă temporar. Sindicatul va solicita efectuarea unei anchete, în urma căreia conducerea

va fi considerată vinovată şi demisă. Sindicatul va numi în funcţiile de conducere propriii săi oameni, printre care se va număra, desigur, şi Pavlovici. Uzina va fi renovată şi modernizată, salariile vor fi mărite, orele de lucru vor fi scurtate şi schimbarea despre care se vorbise deja atât de mult se va face, în sfârşit, simţită.

Pavlovici ştia că mulţi dintre colegii săi erau lideri de sindicat cu greutate şi că unul dintre ei făcea chiar parte din comitetul naţional. Ceea ce ignora însă cu desăvârşire muncitorul nostru era că acţiunea subversivă la care lua parte nu era nicidecum un caz izolat, aşa cum îi spusese bărbatul care îl abordase cu o lună în urmă.

Cum să bănuiască un om simplu ca Pavlovici, fără multă şcoală şi cu o inteligenţă limitată, că era implicat într-o conspiraţie de o amploare uriaşă, menită să declanşeze un efect de domino din cadrul mai multor fabrici de tipul celei în care lucra el, astfel încât evenimentele să ducă, în cele din urmă, la izbucnirea unei revolte muncitoreşti pe plan naţional?

17

O afacere dubioasă

Bonn

În aceeaşi noapte, în vestul Europei, un bărbat aştepta la un colţ întunecos de stradă. În ciuda căldurii de afară, purta un pardesiu strâns pe corp şi o pălărie cu boruri largi, trasă pe frunte. Era clar că nu voia să i se vadă faţa.

După câteva minute, un automobil alb, de lux, trase în dreptul lui şi se deschise portiera. Bărbatul urcă repede înăuntru şi maşina o luă din loc, îndreptându-se spre parcarea subterană a uneia dintre zecile de clădiri ce aparţinuseră cândva guvernului, a căror soartă devenise însă incertă acum, după reunificare. Îndelungatul proces al mutării ocupanţilor la sediul din Berlin, noua capitală a Germaniei, fusese deja început, dar avea să fie finalizat abia peste câţiva ani.

Era târziu. În jur nu se vedea nicio altă maşină.

După ce automobilul alb intră în parcare, uşa se închise automat în urma lor. Şoferul trase în capătul opus al garajului subteran şi opri motorul.

— N-ai fost urmărit? întrebă el cu o voce gravă şi răsunătoare, fără să se întoarcă.

— *Nein, Herr Bundesminister.*

— Am nevoie de serviciile dumitale. Eşti disponibil?

Tonul autoritar pe care fusese pusă întrebarea dădea, parcă, de înţeles că doar un răspuns afirmativ era tolerabil.

— Sunt la dispoziţia dumneavoastră, ca de fiecare dată.

— Ai aceleaşi tarife?

— Preţul informaţiilor este negociabil. În caz că doriţi să lichidez pe cineva, onorariul e cel obişnuit: 40 000 de mărci pe cap.

— Ai echipament nou?

— Ca de fiecare dată.

— Pari foarte sigur pe dumneata, *Herr* Claymore.

Ochii spălăciţi, înfundaţi în orbite, ai bărbatului de la volan se îngustară uşor şi acesta fu tentat să se întoarcă şi să îl străpungă cu privirea pe cel ce stătea pe bancheta din spate. Totuşi, printr-un efort al voinţei, acesta reuşi să îşi înfrâneze pornirea, trădându-şi iritarea doar printr-o mişcare imperceptibilă a groaselor sale sprâncene negre. Pentru servicii de acest tip, deşi trebuia să fii cu băgare de seamă, trebuia să te foloseşti de oricine era disponibil. Şi pe cât de mult îl detesta, acest individ era cel mai priceput dintre câţi găsise vreodată. Singurul lucru pe care îl cunoştea despre el era că-şi zicea Claymore, după vestitul paloş al unui străvechi pretendent la tronul Angliei poreclit Bonnie Prince Charlie. Nu-i văzuse niciodată faţa şi nici nu voia s-o vadă. În afaceri de genul acesta, partenerii era bine să ştie cât mai puţine unul despre altul.

— Sunt meticulos şi am grijă să nu las niciodată urme, ripostă Claymore, la fel de iritat ca încrezutul politician. Cu ce vă pot fi de folos de data asta?

— Întâi de toate, am nevoie de nişte informaţii. Apoi mai vedem. În următoarele două săptămâni vreau să lucrezi exclusiv pentru mine. Pe lângă tarifele obişnuite, vei primi un bonus pentru exclusivitate. Trebuie să fii gata de acţiune la primul meu semn. Ai viză pentru Rusia?

— Pot să călătoresc fără probleme oriunde în lume, din Anglia până în Japonia.

— Va trebui, poate, să introduci nişte arme în Rusia.

— Nicio problemă. N-ar fi prima dată când o fac.

— Următoarele două săptămâni vor fi cruciale. Încă nu sunt în măsură să-ţi spun în care parte a lumii va trebui să te trimit.

— Aştept instrucţiunile. Oricare ar fi acestea, vă asigur că nu veţi fi dezamăgit de serviciile mele.

— Înainte de toate e vorba de preşedintele CSDU, pe care ţi-am mai cerut cândva să îl supraveghezi. Fii cu ochii pe el. În curând va trebui să îl prind în plasă şi vreau să ştiu dacă există

noi afiliații, relații sau înclinații pe care trebuie să i le adaug la dosar. Este un om integru și mă îndoiesc că ar ascunde vreun secret murdar. Totuși, nu se știe niciodată. Mi-au ajuns la ureche niște zvonuri despre trecutul lui care se cer investigate.

— Cât timp am la dispoziție?

— Nu mai mult de două-trei zile.

— Și apoi?

— Încă nu știu. Depinde de cum evoluează lucrurile. Dar fii oricând gata să prinzi prima cursă rapidă spre est.

Zicând acestea, politicianul porni motorul, ieși cu grijă din parcarea subterană și rulă cale de câteva străzi, oprind apoi din nou mașina pe o porțiune întunecoasă a bulevardului, unde felinarul era stins. Rămase cu ochii fixați înainte până când auzi trântindu-se portiera din spate, apoi apăsă pe accelerator și se făcu nevăzut în noapte.

Niciunul dintre cei doi bărbați nu văzuse fața celuilalt.

18

Despre trecut, privind spre viitor

Deasupra Atlanticului de Nord

— Zburăm de mai puţin de două ore şi soarele e deja roş-portocaliu, comentă Sabina, privind afară pe fereastra avionului.

— În Washington e abia ora şase şi un sfert, spuse Matthew, consultându-şi ceasul. Dar ai dreptate, soarele va asfinţi în curând.

— Va fi o noapte scurtă, pe care o vom petrece fugind de soare, replică Tad.

— Nici n-o să apucăm bine să adormim, că vom fi treziţi să servim micul dejun! râse Matthew.

— Partea bună e că vom avea o săptămână întreagă să ne adaptăm la noul fus orar înainte de congres. Voi aveţi de gând să petreceţi tot acest timp în Bavaria? întrebă Tad.

— Vrem să revedem cabana şi să îi vizităm pe prietenii noştri din sat, răspunse Matthew. Dar ştii şi tu că mama ta arde de nerăbdare să afle care este statutul actual al moşiei Dortmann. Mă îndoiesc că va fi în stare să aştepte până după congres.

Sabina pufni în râs.

— Recunoaşte că şi tu eşti la fel de nerăbdător ca mine!

— Mărturisesc că aşa este. Am şi stabilit câteva întâlniri pentru a obţine mai multe informaţii despre *Lebenshaus*. Of, avem atâtea de văzut şi de făcut, că nici nu ştiu cum le vom face pe toate într-un răstimp atât de scurt!

— Unde mai pui că mai trebuie să vedem dacă putem lua cumva legătura cu vreun fost tovarăş din reţea, adăugă Sabina.

— Iar eu îmi doresc să vizitez toate locurile de care mi-ați povestit de-a lungul anilor, interveni Tad. Nu doar *Lebenshaus*, ci și cimitirul, casa în care ai locuit în Berlinul de Est, mamă...

— Dac-o mai exista.

— Și penitenciarul de lângă Potsdam unde a fost închis bunicul, trotuarul din Berlinul de Vest unde v-ați revăzut voi doi în '61, pădurea în care ai dus-o pe mama să faceți o plimbare călare...

Atât Matthew, cât și Sabina zâmbiră, amintindu-și. Chiar și după atâta amar de vreme, amândoi păstrau vie amintirea acelor momente unice, de parcă totul s-ar fi întâmplat ieri.

— Ei, dar bănuiesc că ai și niște planuri personale, spuse Matthew, întorcându-se spre Tad. Ce vrei să faci *tu* pe durata șederii noastre în Germania?

— O, am mai multe planuri. Am de gând să fac niște cercetări, probabil la Berlin, să văd dacă pot găsi vreo informație interesantă pentru articolul pe care vreau să-l scriu. De când am văzut fotografia din revistă, mă tot gândesc cum aș putea să aduc vorba de evenimentele din noaptea aceea în articolul despre congres.

— Sună interesant.

— Dar, mai presus de orice, continuă Tad, vreau să mă scufund în trecut, să descopăr cât mai multe despre ceea ce a fost cu adevărat important pentru familia noastră.

— Nu ți-e dat să auzi în fiecare zi așa ceva din partea unui fiu, remarcă Sabina.

— Nu fac decât să urmez exemplul tatălui, răspunse Tad. El i-a onorat toată viața atât pe tatăl tău, mamă, cât și pe al său. După ce a studiat jurnalele bunicului Heinrich, a considerat că este de datoria lui să facă publice ideile, cugetările și rugăciunile ce se găsesc în acestea. Așa că eu nu fac decât să-i calc pe urme – tratând cu respect moștenirea lăsată de fostele generații.

— Le faci cinste atât bunicilor tăi, cât și nouă, spuse Sabina cu nedisimulată sinceritate.

— Îmi doresc să transmit generațiilor viitoare tot ceea ce m-ați învățat voi, așa cum mi-ați transmis voi visurile și revelațiile

spirituale pe care le-au avut părinţii voştri când erau în viaţă. De la voi am învăţat cât de important este să se păstreze peste generaţii roadele neîncetatei lucrări pe care o săvârşeşte Dumnezeu în vieţile oamenilor.

Matthew şi Sabina zâmbiră cu vădită mulţumire. Nu e bucurie mai mare decât să auzi astfel de cuvinte din gura unui fiu credincios şi iubitor!

— Prima săptămână vreau s-o petrec în Oberammersfeld, cutreierând câmpurile, dealurile şi potecile din zonă, continuă Tad. Vreau să îmi amintesc toate clipele petrecute acolo, nu doar împreună cu voi, ci şi cu bunicii Thaddeus şi Heinrich. Amintirile mele din acea perioadă sunt trunchiate. E curios... Deşi nu este prima dată când ne întoarcem în Germania, niciodată nu m-am simţit mai hotărât să reconstitui acele momente din copilărie pentru ca ele să devină, pentru totdeauna, parte din mine. Fără îndoială că, pe măsură ce înaintezi în vârstă, ajungi să preţuieşti tot mai mult trecutul.

— Mă bucur să te aud spunând asta, băiete, zise Matthew. Ambii tăi bunici au fost oameni de mare onoare, cu o profundă credinţă în Dumnezeu, şi merită să fie păstraţi în amintire. Redescoperirea moştenirii lăsate de ei te va îmbogăţi spiritual.

— Tu m-ai învăţat că trebuie să respect trecutul şi pe înaintaşii noştri.

Matthew zâmbi.

— Aşa o fi. Dar e plăcut să aud asta din gura ta.

Se lăsă tăcerea. Cel care o curmă după câteva minute fu tot Matthew.

— Probabil, începu el, adresându-se atât fiului, cât şi soţiei lui, că eu am să stau ca pe ghimpi toată săptămâna, întrebându-mă care ar trebui să fie rolul meu în cadrul congresului. Un lucru e cert: eu lider religios nu m-am considerat şi nici n-am să mă consider vreodată.

— Încearcă să nu te mai gândeşti la asta, râse Sabina. Ştii bine că discursurile tale cele mai reuşite sunt cele spontane. Aşteaptă

până vine momentul să iei cuvântul și atunci ridică-te în picioare și spune ceea ce te îndeamnă Domnul să spui.

— De astă dată nu cred c-am să pot, răspunse Matthew, lăsând să-i scape un oftat. Îmi zbârnâie creierul, nu alta – gândurile îmi zboară într-o mie de direcții. Cum ar trebui să reacționăm noi, oamenii lui Dumnezeu, față de aceste schimbări care au acaparat întreaga lume? Sau, mai la obiect, ce ar trebui să dăm noi lumii în momentul de față? Avem ceva de oferit? Acestea mi se par a fi întrebările esențiale.

— Te referi la evanghelizare?

— Și nu numai. Cum să aducem adevărul la cunoștința întregii lumi? Cum se vestește Cuvântul lui Dumnezeu oamenilor, națiunilor, cum se transmit aceste învățături din tată în fiu, cum se răspândesc ele de la un prieten la altul? Cum se transmite lucrarea lui Dumnezeu de la o generație la alta și care sunt implicațiile acestui lucru? Cum pot ucenicii lui Isus să împartă oamenilor viața adusă de El?

— Ce crezi că ar spune tatăl meu? întrebă pe un ton serios Sabina.

Matthew cugetă îndelung înainte de a răspunde.

— Înclin să cred că și-ar pune aceleași întrebări, spuse el într-un sfârșit.

— Și eu la fel, zise Sabina.

Matthew încuviință gânditor din cap. Înainte de a apuca să dea și restul răspunsului, conversația fu întreruptă de o însoțitoare de bord care se opri în dreptul lui Tad și îi întrebă cu amabilitate:

— Doriți să serviți cina?

Partea a IV-a

Toate-s noi... şi vechi sunt toate

19

O nouă eră, noi oportunități

Bonn

În Bonn cerul era plumburiu, iar aerul, rece și umed.

Halal loc din care să conduci un guvern, își spuse scârbit demnitarul în costum negru iuțind pasul pe Goerres Straße, până când ajunse la clădirea de lângă Bundeshaus în care își desfășura activitatea de ani de zile, unde o luă grăbit pe scări, urcând câte două trepte odată.

Toată chestia asta nu fusese decât o aberație în istoria autoguvernării germane. Și ce dacă aici se născuse Beethoven? După părerea lui Klaus Drexler, cu toate palatele sale și istoria sa de două mii de ani, acesta era un oraș fără caracter și fără cultură, căruia i se acordase un statut nemeritat atunci când fusese ales să găzduiască guvernul-marionetă din perioada postbelică.

Slavă Domnului că acea eră se încheiase cu doi ani în urmă. Într-o bună zi, guvernul de la Bonn nu va mai fi decât o notă de subsol în manualele de istorie ale glorioaselor Reich-uri germane – precedându-l pe cel de-al patrulea, care, era pe deplin convins, că va fi cel mai puternic și mai măreț dintre toate.

Hitler fusese un incompetent incult și egocentric, care nu avea nici pe departe calitățile necesare pentru a pune în practică ideile mărețe cuprinse în doctrina sa genială. Un idiot... dar un idiot cu convingeri temerare. Din păcate însă, acele convingeri fuseseră făcute publice cu câteva generații prea devreme. Naziștii și Cămășile Brune fuseseră cu toții niște imbecili care nu au înțeles că militarismul era o abordare greșită pentru atingerea scopurilor urmărite de ei.

Dar el, Klaus Drexler, nu va comite o asemenea greșeală.

La momentul potrivit – şi asta cât de curând! – el va ridica viziunea führerului la un nou nivel, global, la un nivel la care Himmler, Göring şi toţi ceilalţi nătărăi din şleahta lui Hitler nici cu gândul nu gândiseră. Şi va face asta fără focuri de armă.

Fără ca armata să intervină câtuşi de puţin! Acesta era destinul lui şi toate forţele cosmice aveau să se alinieze pentru împlinirea acestui destin. Începuse o nouă eră. O eră care, datorită lui *Herr* Gorbaciov, îi stătea acum la dispoziţie pentru aplicarea planurilor sale.

O eră în care fervoarea xenofobă se cerea combinată cu valorile spirituale curente, alimentată cu ambiţii economice şi politice şi consolidată nu cu tancuri, mitraliere şi rachete de luptă, ci prin puterea banului şi măiestria de a şti cum s-o foloseşti!

Cu pas hotărât, traversă coridorul pustiu, îndreptându-se spre biroul pe care încă îl mai ocupa în această capitală *provizorie*. Era în jur de şase dimineaţa. Majoritatea colegilor săi nu veniseră încă la lucru. Deşi nu fuseseră mutate la Berlin decât câteva departamente, atmosfera începuse deja să se schimbe. Într-o bună zi, aceste coridoare aglomerate vor fi la fel de lipsite de viaţă ca o arhivă somnoroasă, ferecată într-un subsol.

Viitorul era în Est. Simţise toată viaţa chemarea Berlinului. Cât tânjise să scape din văgăuna asta – pentru totdeauna! Acum că avusese loc reunificarea şi începuse deja transferul Bundestagului – asta în pofida faptului de-a dreptul ilar că acest nou sediu de proporţii gigantice abia ce fusese ridicat! – îşi va închide ultimul dintre birouri cu prima ocazie. Se preconiza că mutarea guvernului va fi finalizată abia în 1996, dar el nu avea de gând să aştepte până atunci.

Totuşi, date fiind delicateţea câtorva dintre activităţile cu care se îndeletnicea şi caracterul secret al unora dintre parteneriatele sale, deocamdată îi convenea să mai rămână puţin şi să pună la cale anumite aranjamente de aici.

Aici era mai ascuns de ochii lumii. Înconjurat de mai puţine priviri iscoditoare. Ar fi fost o nesăbuinţă să apară în compania unor indivizi de teapa lui Claymore în apropiere de Berlin.

Nu îi rămânea decât să pună la punct ultimele detalii înainte de a pleca la Moscova. Pe parcursul summitului, va juca rolul șefului de delegație loial colegilor săi din Bundestag, care sprijină cu entuziasm negocierile duse de cancelar cu privire la fondurile de finanțare.

Dar adevărata istorie se va scrie la Moscova peste doar câteva ore, fără niciun spectator. El și ministrul Apărării din această conglomerație neliniștită de noi republici își vor pune, în sfârșit, planul în aplicare. Așteptaseră ani de zile și acum, în sfârșit, evenimentele se aliniau în perfectă concordanță cu scopurile lor. Summitul constituia acoperirea perfectă.

Scoase un dosar din sertar, îl răsfoi grăbit, apoi îl aruncă în servietă și se așeză la masă. După ce dădu două telefoane, se uită la ceas. Era 6:23. Peste o oră și jumătate se va îmbarca în avion, iar peste trei ore va fi deja la Moscova.

Se ridică în picioare și aruncă o ultimă privire biroului înghesuit. Cu puțin noroc, aceasta avea să fie ultima dată când îl vedea. Peste o săptămână, maxim două, nu va mai fi nevoit să își ascundă planurile.

20

O plimbare printre amintiri

Oberammersfeld

Matthew îşi amintea prea bine plimbările zilnice făcute de tatăl său şi de baronul Dortmann de la cabana lor de pe povârniş până jos, în sat.

Acum, deşi pe siglă scria tot *Bäkerei Rendt*, nimic nu mai era la fel cum fusese pe vremea când nu trecea dimineaţă fără ca Thaddeus şi Heinrich să calce pragul brutăriei unde joviala *Frau* Rendt îi întâmpina mereu cu un zâmbet. Pe atunci, căminul lor din Oberammersfeld deborda de exuberanţa libertăţii şi a noului început. El şi Sabina erau proaspăt căsătoriţi. După ani lungi de detenţie, baronul se bucura, în sfârşit, de libertate. După o lungă despărţire, Thaddeus îşi recăpătase fiul. Dintr-odată, aproape pe neaşteptate, erau din nou împreună cu toţii, fericiţi, ducând o viaţă frumoasă şi plină de bucurii. Acum, acele zile nu mai erau decât amintiri.

Matthew era acum mai bătrân decât fusese tatăl său pe vremea aceea. Cuprins de nostalgie, acesta deveni tăcut şi meditativ, tăcerea gândurilor sale contrastând puternic cu clinchetul vesel al clopoţelului ce răsună deasupra uşii când el şi propriul său fiu – deja bărbat în toată firea – ieşiră din prăvălie şi porniră de-a lungul străzii spre capătul satului.

Trecuseră trei zile de când Matthew, Sabina şi Tad stăteau la pensiunea din cătun. În fiecare dimineaţă, Matthew şi fiul său treceau pe la brutărie, de unde luau două rulouri – atât în memoria bunicilor lui Tad, cât şi pentru a-şi satisface propriul apetit – pe care apoi le savurau de-a lungul plimbării pe care o făceau agale până la cabană şi înapoi.

Dacă foietajele dulci erau la fel de savuroase ca în urmă cu treizeci de ani, când erau pregătite de bunicul actualului brutar, Matthew n-ar fi putut să zică. La fel cum nici destoinicul bavarez din spatele tejghelei nu ştia ce semnificaţie avea atât pentru tată, cât şi pentru fiu, acest ritual zilnic menit să consolideze amintirile din trecut şi nu numai legătura dintre ei, ci şi cea cu înaintaşii lor. Deşi, după plecarea lor din Germania în 1970, Tad revenise de mai multe ori pe meleagurile natale şi ascultase deja de nenumărate ori poveştile legate de aceste locuri, Matthew i le depăna din nou, iar Tad îl întrerupea cu zeci de întrebări, cu entuziasmul şi curiozitatea unui copil de zece ani.

Amândoi simţeau, fără ca vreunul dintre ei să o spună cu voce tare, că era ultima oară când se bucurau împreună de frumuseţea acestor locuri. Şi, totuşi, acest gând nu umplea de regrete sufletul niciunuia dintre ei. Asimilând temeinic învăţăturile transmise de-a lungul timpului de cel ce-i fusese socru unuia şi bunic celuilalt, ştiau amândoi că ciclul vieţii, ilustrat atât de bine de Grădina Primăverii care aparţinuse cândva baronului Dortmann, cuprinde în egală măsură plantele şi oamenii.

Matthew ştia prea bine că grădina vieţii lui Tad tocmai ce păşea în vară, în anotimpul înfloririi, în timp ce el înainta încet, dar sigur, spre ultimele luni ale anului său lumesc. În adâncul inimii, era bucuros şi Îi mulţumea lui Dumnezeu nu doar pentru amintirea anotimpurilor lăsate în urmă, ci şi pentru noua Primăvară minunată în care avea să păşească în curând.

În timp ce Matthew şi Tad urcau agale povârnişul, Sabina îşi lua ceaiul de dimineaţă la mai vechea sa cunoştinţă pe a cărei proprietate se afla actualmente cabana ce, vreme de aproape nouă ani extrem de fericiţi, fusese reşedinţa Dortmann/ McCallum.

O jumătate de oră mai târziu, pe drumul de întoarcere, Sabina se întâlni cu soţul şi cu fiul ei.

— Ei, aţi mai descoperit ceva nou în dimineaţa asta?

— Am făcut cunoştinţă cu o vacă extrem de curioasă, răspunse Tad.

— E fantastic cât de puțin s-a schimbat satul în toți acești ani! remarcă Matthew, mergând alături de soția sa.

— Da, există în continuare multe locuri ca acesta care pur și simplu par să *nu* se schimbe, oricare ar fi schimbările ce survin pe scena politică mondială, răspunse Sabina. America se va deosebi mereu de Europa din acest punct de vedere. În Statele Unite, totul este mereu nou, într-un flux continuu, într-o permanentă schimbare, pe când aici obiceiurile și tradițiile strămoșești fac ca lucrurile să rămână neschimbate generații la rând.

— Și asta mai ales la țară, adăugă Matthew. Într-un loc ca acesta, departe de oraș.

Își continuară o vreme drumul în tăcere.

— Locurile acestea chiar nu s-au schimbat deloc de când am plecat în America? întrebă într-un târziu Tad.

— Îți mai amintești cum arăta satul pe atunci?

— Dacă e să mă bazez pe amintirile mele, *aș zice* că totul a rămas neschimbat, râse Tad.

— Și *chiar* a rămas, răspunse Sabina, zâmbind. Poate că oamenii nu mai sunt aceiași, au apărut câteva chipuri noi, bătrânii pe care îi cunoșteam pe atunci au murit, tinerii s-au maturizat, la fel ca tine; dar, în esență, satul a rămas același.

— Și e, de asemenea, remarcabil cât de multe cunoștințe avem și acum printre localnici, adăugă Matthew.

— Își amintesc cu toții de voi? întrebă Tad.

— Mai mulți decât aș fi crezut. Amintirea bunicilor tăi a rămas înfiptă adânc în conștiința sătenilor. Bătrânii satului vorbesc chiar și acum despre ei.

Se lăsă din nou tăcerea. Se apropiau de sat.

— Ce planuri aveți pentru astăzi? întrebă la un moment dat Tad.

— M-am gândit c-am putea da o raită cu mașina pe munte să-ți arătăm biserica la care ne-am cununat, răspunse Matthew.

— Mi-ați arătat-o și data trecută, râse fiul său.

— Adică acum opt ani? A trecut ceva timp de atunci, așa că e cazul să-ți reîmprospătăm memoria, ripostă Matthew mucalit.

— Voi doi nu vă săturați niciodată să depănați amintiri?

— Niciodată! răspunseră într-un glas Matthew şi Sabina.

— Ai reuşit să afli ceva în dimineaţa aceasta? îl întrebă Sabina pe soţul ei, de astă dată pe un ton serios.

— Am reuşit să iau legătura cu autorităţile, dar, în urma convorbirii telefonice, nu m-am ales decât cu numele altor două persoane de contact. Germania o fi acum o ţară liberă, dar birocraţia e încă aceeaşi peste tot. Şi bineînţeles că autorităţile germane nu au, la drept vorbind, niciun cuvânt de zis în ceea ce priveşte afacerile interne ale Poloniei. Toţi cei cu care am discutat până acum s-au arătat plini de solicitudine şi dornici să ne ajute, dar de fiecare dată ne lovim de aceeaşi problemă - după război, când Rusia a retrasat, cu de la sine putere, hotarul vestic, acea porţiune a Germaniei a fost anexată Poloniei. Evenimentele ce au survenit recent pe scena politică mondială şi actualul guvern, zice-se democrat, din Polonia nu schimbă cu nimic faptul că, în prezent, *Lebenshaus* se află pe teritoriu polonez, nu german. Or tu şi tatăl tău nu aţi fost cetăţeni polonezi, ci *germani*.

— Eu încă tot nu înţeleg bine ce s-a întâmplat, spuse Tad.

— După sfârşitul războiului, toată lumea era atât de sătulă de conflicte, încât puterile occidentale practic au cedat tuturor cerinţelor înaintate de Uniunea Sovietică. Nimeni nu voia să fie reluate ostilităţile. Aşa că Rusia a putut face cam tot ce şi-a dorit cu estul Europei.

— Ce s-a întâmplat, mai exact?

— Liderii sovietici au permis Poloniei să-şi anexeze partea de est a Germaniei, până la linia Oder-Neisse. Cu alte cuvinte, hotarul polonez dintre 1919–1939 a fost mutat cu aproximativ 240 de kilometri spre vest şi, brusc, *Lebenshaus* a ajuns să facă parte din Polonia.

— Cum de SUA le-a permis ruşilor să facă una ca asta?

— După cum ziceam, americanii nu erau înclinaţi să conteste aceste demersuri şi asta cu atât mai mult cu cât Germania de Est se transforma, la rându-i, într-un stat satelit al Uniunii Sovietice. La vremea aceea, retrasarea graniţei a fost considerată o problemă prea măruntă pentru a fi băgată în seamă.

— Măruntă pentru toţi în afară de germanii care trăiau în regiunea anexată Poloniei. Cu ei ce s-a întâmplat?

— Majoritatea au fost expulzaţi pentru a face loc cetăţenilor polonezi. Poate c-ar trebui să zicem mersi că *Lebenshaus* a fost confiscată de către comunişti şi nu a fost lăsată în paragină, la cheremul vagabonzilor, al fermierilor şi al intemperiilor. În 1962, când am fost acolo, casa era renovată şi arăta cât de cât satisfăcător. Dar mă întreb oare ce s-o fi întâmplat de atunci...

Sabina oftă din greu.

— Crezi că este un vis imposibil, Matthew?

— Nimic nu este imposibil, draga mea. Aminteşte-ţi că, deşi părea iniţial imposibil, în cele din urmă, tot am reuşit să-l eliberăm pe tatăl tău din închisoare. La fel ca atunci, nu ne vom da bătuţi nici acum. Vom merge... până în pânzele albe, dacă e nevoie. Îmi doresc să revăd fosta moşie Dortmann la fel de mult ca tine. Poate că am putea să ne furişăm înăuntru, cum am făcut eu cu ani în urmă, fără a mai cere acordul autorităţilor.

Sabina zâmbi, dar era evident că optimismul ei de la început pălise şi acum se gândea cu oarecare groază la ceea ce ar putea găsi în locul unde se aflase odinioară casa ei părintească.

21

Suspiciuni

Moscova

Se punea ceva la cale, era sigur de asta.

Nu ştia ce anume, doar că era ceva de importanţă majoră – cu implicaţii mai mari decât oricare mutare din jocurile Războiului Rece. Chiar dacă Rusia şi SUA erau acum în relaţii cordiale, lumea era încă plină de oportunişti gata oricând să manipuleze lucrurile în propriul interes. Şi atâta vreme cât politica însemna luptă pentru putere, spionii ca el vor avea în continuare de lucru cu vârf şi îndesat.

Se încadră în trafic, la trei-patru maşini distanţă în spatele limuzinei negre.

Problema era că el voia să se lase de spionaj. Descoperise din întâmplare tărăşenia asta – culmea ironiei! – taman când se pregătea să părăsească ţara pentru totdeauna. Totuşi, chiar dacă va pune iţele cap la cap, la cine va putea să meargă cu rezultatele anchetei? Nu mai avea niciun prieten, niciun aliat, niciun refugiu.

Temerile pe care le avusese în momentul căderii Zidului fuseseră cât se poate de întemeiate. Aşa cum era de aşteptat, în cele din urmă, schimbarea care a acoperit ca un torent întreaga Europă de Est l-a afectat şi pe el. Coşmarul său a devenit realitate. Era în pericol chiar şi aici, în Moscova.

Totuşi, nu putea să nu joace această ultimă mână. Fusese agent KGB prea mult timp ca să-şi poată înfrâna curiozitatea acum, când fiecare atom din fiinţa lui îi spunea că se pune ceva la cale. Era aproape un reflex. Spionajul îi dezvoltase un al şaselea simţ şi, acum, acesta îi spunea că se petrece ceva de o importanţă epocală.

Ce păcat că nu avusese timp să monteze un microfon sub limuzina aceea din fața lui! Într-un fel sau altul, trebuia să afle ce se ascunde în spatele acestei întâlniri secrete dintre Desiatovski și demnitarul german! Expresiile pe care le văzuse pe chipurile celor doi în timpul conferinței de presă îi dăduseră de înțeles că discuțiile lor nu se rezumau nici pe departe la pachetul de ajutoare de stat pe care intenționau să îl aloce guvernele german și francez nou-fondatei Comunități a Statelor ruse Independente. Proiectul de finanțare avea să fie supus unui vot hotărâtor în Bundestagul german în cadrul unei sesiuni extraordinare programată pe 17 ale lunii. În urma acestui mini-summit preliminar, ajutorul de stat părea să fie asigurat. Sau, cel puțin, așa îi promitea cancelarul german președintelui rus.

Dar se mai pregătea ceva. Dacă asta avea sau nu de-a face cu votul, nu știa. Se putea chiar să nu aibă nicio legătură cu negocierile. Flerul îi spunea că ceea ce se întâmpla în culise era mult mai important decât dezbaterile purtate în lumina reflectoarelor.

Îl știa de prea multă vreme pe Bludaiev Desiatovski ca agitația acestuia să nu-i sară în ochi. Bărbatul își ștergea necontenit broboanele de sudoare de pe frunte, deși era o zi de vară plăcută, departe de a fi toridă. Fuseseră colegi în cadrul aceluiași guvern vreme de două decenii. Ba de vreo două ori chiar fusese nevoit să îl spioneze. Așa că îl cunoștea suficient de bine pentru a ști că gândurile lui Bludaiev nu stăteau nicidecum la dezbateri.

Și de neamț ce să mai vorbim! Nu avusese niciodată încredere în Klaus Drexler și acum limbajul corporal al acestuia în timpul conferinței de presă – individul fusese tot numai un zâmbet, dar era clar că ascunde ceva – nu făcuse decât să îi adâncească suspiciunile în privința lui.

Toți ochii fuseseră îndreptați spre Boris Elțin, Helmut Kohl și președintele francez François Mitterrand – vedetele spectacolului, liderii noii Europe unite. Dar nu și ai lui Galanov. Acesta rămăsese cu privirea ațintită asupra celor doi subalterni – ministrul rus al Apărării și mai puțin importantul *Bundesminister* german – și în momentul în care se încheie conferința de presă,

sări în maşină şi o luă pe urma lor, curios să vadă cum vor evolua lucrurile.

Cine ştie? Poate că, în schimbul informaţiilor pe care le va obţine, se va alege cu plata călătoriei în Occident sau cu o funcţie în noul guvern şi ştergerea stigmatului ce i se aplica acum din cauza fostei sale ocupaţii. Asta s-ar putea să fie oportunitatea pe care o aştepta se.

De fapt, dacă se gândea mai bine, nu voia să rămână în ţară – nici chiar dacă reuşea să iasă din încurcătura asta. Totul se schimbase. Totul se întorsese cu susul în jos şi acum, din vânător, se transformase brusc într-un om hăituit, ca mare parte dintre foştii săi colegi de breaslă. Nu avea niciun viitor aici. Viaţa îi era în pericol.

În Occident, va fi în siguranţă – o siguranţă pe care nu o va avea niciodată dacă rămânea în ţara sa natală. Câţiva dintre foştii săi colegi găsiseră o cale de a se integra în noua societate rusă. Dar el nu era sigur că vrea să-şi asume riscul. Ştia că poate opta pentru China, unde se refugiau în prezent mulţi dintre cei ce făceau parte din vechea gardă comunistă.

Dar ideea asta nu-i surâdea deloc. În China, agenţii KGB ar fi exact ca naziştii refugiaţi în Argentina după al Doilea Război Mondial – ar discuta la nesfârşit despre vremurile de altădată, de fiecare dată cu speranţa că într-o bună zi comunismul va reveni la putere şi ei se vor putea întoarce acasă. Şi, la drept vorbind, o astfel de posibilitate nu era chiar de neconceput: pe teritoriul fostei URSS exista în continuare un numeros contingent de nostalgici – coloana a cincea, care aştepta în tăcere ziua în care visul din 1917 va deveni din nou realitate.

În fond, nu e exclus să se întâmple aşa, îşi zise Galanov. Mandatele lui Gorbaciov şi Elţin nu reprezentau decât o fracţiune de secundă în istoria Rusiei. Nu era garantat că democraţia va ajunge să prindă rădăcini într-o ţară ce, vreme de peste zece secole, fusese guvernată de tirani.

În fine, el nu avea de gând să rămână aici pentru a vedea ce va aduce viitorul! Ar fi prea periculos. Jocul ăsta nu mai era

de el. Trebuia să plece. Să găsească un loc unde să-și ia viața de la capăt.

Pericolul era real. În lumea răsturnată a spionajului internațional, vânătorii deveniseră peste noapte vânați și viceversa. Brusc, se trezise hăituit de proprii săi oameni.

Cine ocupase o funcție înaltă în KGB era considerat criminal în noul regim. *Oare cum a reușit Bolotnikov să intre în grațiile noului guvern?* Ei, dar n-avea timp să se gândească la asta. Acum trebuia să aibă grijă să scape *el* cu pielea întreagă. Desiatovski era deja pe urmele lui. Probabil că îl observase încă de la conferința de presă. Va trebui să fie cu mare băgare de seamă.

Nici chiar descoperirea unor informații incriminatoare la adresa ministrului Apărării nu i-ar garanta o siguranță totală. Va hotărî mai târziu cum să se folosească de informațiile obținute. Mai întâi de toate, trebuia să afle ce se petrece. Și să fie atent să nu lase nicio urmă. În caz contrar, Desiatovski ar intra imediat la bănuieli.

Nu avea la dispoziție decât câteva zile. Trimisese deja vorbă prin câteva dintre vechile lui contacte în Polonia și Germania că trebuia să plece din țară și că avea nevoie de un mijloc de transport și de noi acte de identitate. În momentul în care va dispune de acestea, va trebui să părăsească Rusia pentru totdeauna, indiferent dacă până atunci va fi elucidat misterul ori ba.

Înainte de toate însă, ar fi dat orice să afle ce se petrecea în limuzina care se deplasa în fața lui. Iar, când va obține actele solicitate, va lăsa în urmă totul – și ancheta, și pericolul ce îl pândea constant în această țară – și își va vedea de viață.

22

Birocrație

Berlin

De două zile încoace, Matthew era purtat de la un birou la altul. Acesta fusese al patrulea.

Atât nemții, cât și americanii îi promiseseră că „vor analiza problema" și că „vor vedea ce se poate face" în privința cererii lui, fără ca vreunul dintre ei să îi ofere însă o soluție concretă.

În ultimul an, Matthew trimisese nenumărate cereri, dăduse zeci de telefoane și apelase la toate cunoștințele sale din cadrul Departamentului de Stat, dar totul fusese în zadar. Lucrurile nu mai stăteau nici pe departe ca pe vremea lui Kennedy, când era de ajuns ca președintele să pocnească din degete ca întregul guvern să se pună în mișcare. Între timp, războiul din Vietnam și afacerea Watergate schimbaseră din temelii administrația din Washington. Și-apoi, cu actualul președinte, Matthew nu era în relații de prietenie și nici Statele Unite nu se mai bucurau de stima pe care le-o acordase cândva Europa.

Oricum, sperase că, din Berlin, va reuși să rezolve mult mai ușor lucrurile. Ei, aș! Singura descoperire pe care o făcuse atât de această parte a Atlanticului, cât și la Washington, era că din influența de care considera că se bucurase odată nu mai rămăsese mai nimic. Cele câteva discuții purtate înainte de călătorie cu puținii diplomați activi care îi datorau o favoare sau alta nu s-au soldat decât cu programarea câtorva întâlniri cu autoritățile din Berlin, niciuna foarte promițătoare.

Deși bătuse deja nenumărate străzi și dăduse atâtea telefoane că începea să dezvolte un țiuit permanent în urechea dreaptă, până acum Matthew nu se alesese decât cu o durere

înfiorătoare de picioare și cu un năduf ce depășea nivelul pe care ar fi vrut să îl admită. Nici măcar documentul pe care îl recuperase, spre satisfacția lui, dintre actele de la *Lebenshaus*, care dovedea dreptul de proprietate al Sabinei asupra moșiei, nu-i fusese de ajutor.

— Vedeți, domnule McCallum, îi spusese funcționara germană cu care se întâlnise recent, repetând practic ceea ce Matthew auzise deja de zeci de ori până atunci, problema este că de la reunificare încoace am primit zeci de mii de astfel de cereri de retrocedare și, oricât de tare ne-am strădui, sortarea lor va dura ani de zile. Nici chiar existența acestui vechi act de proprietate nu schimbă cu nimic situația.

— Mă tem că eu și soția mea nu mai avem atât de mulți ani de trăit, răspunse Matthew cu un surâs ostenit.

— Știu că este frustrant, răspunse femeia, înțelegătoare. Dar multe dintre aceste cereri legitime ascund aspecte de o complexitate extraordinară. Proprietatea dumneavoastră, bunăoară...

— Nu este proprietatea mea, ci a soției.

— Așa e, îmi cer scuze. Revenind la ce spuneam adineauri, după război, Uniunea Sovietică a cedat Poloniei teritoriul pe care se află proprietatea în cauză. Prin urmare, terenul nu mai este în jurisdicția noastră. Aceste acte par autentice, dar din păcate nu stă în puterea noastră să vă ajutăm.

— Bine, dar terenul de care vorbim a fost german, s-a aflat generații la rând în proprietatea unei familii de nobili *germani*.

— Înțeleg asta, dar întrucât granița RDG trasată în 1945 se situa la vest de acea regiune, ea a devenit teritoriu polonez.

— Da, știu, oftă Matthew. Dar *cineva* tot trebuie să aibă controlul regiunii.

— Fără îndoială că în tot acest timp s-a aflat în mâinile comuniștilor polonezi.

— Și care este situația, acum că procesul de privatizare a fost început și în Polonia?

— Îmi pare rău, dar nu știu. Vă sfătuiesc să luați legătura direct cu autoritățile poloneze.

— Am încercat, oftă Matthew, dar până acum n-am reuşit să primesc niciun răspuns clar.

— Din păcate, în Polonia sistemul comunist a prins rădăcini mult mai adânci decât în Germania. Fără îndoială că va dura ani de zile până se vor dezbăra de toate năravurile comuniste.

Fusese depusă o cerere oficială la Bonn, care, fusese asigurat, va fi analizată „la cel mai înalt nivel". Dar, până nu vor primi răspunsul polonezilor, chiar şi Departamentul american de Stat avea mâinile legate.

Din punct de vedere legal, terenul aferent fostei *Lebenshaus* se afla pe teritoriu polonez şi orice eventuală modificare de statut putea fi hotărâtă *exclusiv* de către guvernul polonez.

Ce păcat că nu-l cunosc personal pe Lech Wałęsa, oftă cu un zâmbet trist Matthew în timp ce se întoarcea la hotel după încă o zi lungă şi nerodnică. *Poate aşa am fi avut şi noi o şansă să recuperăm casa...*

23

Pe urmele unei fotografii

Între timp, nici Tad n-a stat degeaba.

Legitimaţia WNS i-a asigurat imediat accesul la arhivele agenţiilor de ştiri din Berlin. A doua zi după sosirea în capitală, stând de vorbă cu reporterii şi fotografii berlinezi de la UPI şi AP, a obţinut numele a şase dintre tinerii care, în noaptea cea mare, au fost imortalizaţi stând pe Zid, în fotografia care-i atrăsese atenţia în revista pe care o citise în avion.

— Aş putea, oare, să iau legătura cu vreunul dintre ei?

— Ar fi greu şi după o zi, darămite acum c-au trecut doi ani, răspunse cel cu care vorbea.

Majoritatea celor imortalizaţi pe peliculă în acea noapte epocală din noiembrie 1989, îi explică el, se treziseră împinşi în lumina reflectoarelor din pură întâmplare, doar pentru că se aflau acolo în acel moment istoric, după care se pierduseră la fel de repede în anonimatul din care veniseră.

— Totuşi, adăugă bărbatul, la una dintre agenţiile de ştiri germane lucrează un bărbat care se ocupă cu monitorizarea dizidenţilor, a instigatorilor, a revoluţionarilor şi a teroriştilor. Dacă vreuna dintre persoanele fotografiate se distinge prin ceva anume, Raul Schlink o va recunoaşte şi va spune şi o putem găsi.

— Şi Schlink? întrebă Tad. E şi *el* greu de găsit?

— Nici vorbă. Toate publicaţiile, chiar şi poliţia, apelează la serviciile lui. Locuieşte chiar aici, în Berlin.

— Cum pot să dau de el?

— Am să-ţi dau adresa. O am chiar aici, în mapă.

Spunând acestea, bărbatul îi întinse un petic de hârtie pe care era notată o adresă.

— Dacă există printre cei fotografiaţi vreo persoană cunoscută, care se află în continuare în oraş, Raul va fi în măsură să-ţi spună.

Tad îi mulţumi pentru ajutor şi apoi părăsi clădirea.

Raul Schlink se dovedi a fi un personaj în sine. Dacă Tad n-ar fi fost hotărât să îşi continue investigaţiile cu privire la noaptea căderii Zidului, mai c-ar fi fost tentat să scrie un articol întreg doar despre Schlink.

Era de ajuns o privire ca să-ţi dai seama că acest apartament de burlac conţinea, probabil, mai multe informaţii decât bazele de date ale guvernelor american şi german puse la un loc. Etajere ticsite, fişete metalice, mormane de cărţi, dosare şi plicuri burduşite, mai multe mese acoperite cu munţi de hârtii şi acte, două calculatoare, trei maşini de scris (dintre care una de-a dreptul antică) şi un telex de modă veche – Tad zări toate acestea în cele patru-cinci secunde pe care le avu la dispoziţie pentru a arunca o privire în jur.

Era un talmeş-balmeş pe care îl simţi imediat familiar – un soi de harababură organizată în care oricare *altul* ar fi putut scotoci chiar şi o lună de zile fără să găsească măcar o fărâmă de informaţie utilă. Însă, cu ajutorul proprietarului acestei vizuine – căci locul semăna mai mult cu *bârlogul* unui copoi ştirist decât cu un birou propriu-zis – probabil că puteai accesa orice informaţie mai rapid chiar şi decât din Biblioteca Congresului SUA.

Tad întâlnise adesea oameni ca Schlink – aceştia i se păreau că prevalează în domeniul jurnalismului de ştiri, deşi, la drept vorbind, n-avea nimic concret pe ce să îşi bazeze o astfel de ipoteză. Printre angajaţii de la WNS, bunăoară, se găseau mai mulţi indivizi de acest tip. Cei ce nu îi înţelegeau îi considerau îngrozitor de dezordonaţi şi de dezorganizaţi.

Când sunt întrebaţi de sceptici: „Bine, dar cum poţi să te descurci în harababura asta... ce fel de sistem de arhivare foloseşti?", aceştia răspund de obicei cu un zâmbet mucalit, arătând cu arătătorul spre cap: „Totul e înregistrat aici, sus, amice."

Cei cu experienţă ştiu că pe aceste inedite sisteme de arhivare te poţi bizui oricând. Dacă doreai să explorezi nu doar şoselele

principale, ci şi vreun drum lăturalnic al informaţiilor internaţionale, astfel de indivizi îţi erau de-a dreptul indispensabili şi trebuia să ştii când să te foloseşti de ei.

Schlink îl tratã pe Tad cu o uşoară nepăsare până când află că sunt colegi de breaslă.

— Da, am auzit de WNS! exclamă el şi între cei doi se încinse îndată o conversaţie plină de însufleţire.

Bărbatul, mai scund decât Tad, dar bine legat, avea un aspect neglijent ce se întâlneşte, de altfel, adesea la acest tip de oameni. Cămaşa, fără un nasture, dar relativ curată, îi era vârâtă în blugi doar pe jumătate. Ciuful de păr castaniu din vârful capului îi stătea vâlvoi, iar faţa îi era acoperită de o barbă deasă care, la fel ca mustaţa, nu mai văzuse de cel puţin o săptămână lama de ras.

După un schimb de politeţuri gazetăreşti suficient cât să se stabilească un anumit nivel de camaraderie şi încredere reciprocă între cei doi oameni de presă, Tad îi arătă lui Schlink copia fotografiei din „Time".

— A, da! exclamă neamţul zâmbind. Aia chiar c-a fost o noapte de pomină!

— Recunoşti fotografia?

— Ba bine că nu!

— Dar nu tu ai făcut-o, nu-i aşa?

Schlink pufni în râs.

— Am fost acolo în noaptea aia... şi aveam şi aparatul de fotografiat la mine. Dar niciuna dintre fotografiile mele nu au ieşit atât de bine ca asta. Băieţii de la „Time" au aparatură serioasă, nu glumă!

— Mi s-a spus că tu m-ai putea ajuta să-i identific pe câţiva dintre oamenii ăştia şi, poate, chiar să-i găsesc.

— Hm... Nu e o treabă uşoară. A trecut ceva vreme de atunci. Totuşi, ia să vedem...

Luă fotografia din mâna lui Tad şi o cercetă cu atenţie.

— Da, ăsta e Klapmann, iar cel de acolo pare-mi-se că e...

Se opri, înşfăcă o lupă de pe una dintre mesele ticsite cu hârtii şi, mijind ochii, o îndreptă asupra fotografiei.

— Da, ăstalalt e Horst Brandes.

— Îi cunoşti pe oamenii ăştia?

— Doar pe câţiva dintre ei – şi doar din auzite. Majoritatea sunt trecători obişnuiţi care s-a întâmplat să se afle acolo în momentul în care s-a făcut poza.

— Pe ceilalţi cum de îi cunoşti? Sunt dizidenţi?

— Eu, prietene, îi cunosc pe toţi revoluţionarii, protestatarii şi teroriştii activi – să zicem că e un hobby oarecum sadic de-al meu.

— Deci cine sunt cei doi bărbaţi pe care i-ai recunoscut?

— Fac parte dintr-o grupare numită Alianţa pentru Libertate. Am intrat de câteva ori în contact cu ei, aşa că le cunosc feţele.

— Şi organizaţia mai este încă activă?

— Prea puţin. După 1989, regimul împotriva căruia protestau a depus brusc armele, să zic aşa. Odată cu reunificarea, cauza lor a încetat, practic, să existe.

— Şi despre cei doi ce se mai ştie?

— Despre Klapmann n-am mai auzit nimic, răspunse Schlink. Dar ştiu că Horst a rămas în Berlin.

— De ea ştii ceva? întrebă Tad, arătând spre femeia pe care unul dintre bărbaţi o ţinea strâns de mână.

Era o tânără zveltă şi atrăgătoare, cu tenul deschis, ochii căprui şi un păr negru ce îi ajungea până la umeri. Comparativ cu celelalte persoane ce sărbătoreau victoria pe zid, părea să aibă în jur de 1,70 m.

Schlink îşi mută lupa şi examină preţ de o clipă silueta indicată de Tad.

— Desigur! exclamă el la un moment dat. Cum de-a putut să-mi scape?

— O cunoşti?

— A făcut şi ea parte din Alianţă.

— Ştii cum o cheamă?

— Nu... nu-i ştiu decât faţa. Mi-a rămas întipărită în memorie – din prima clipă mi s-a părut că face parte din alt film.

— Cum aşa?

Schlink ridică din umeri.

— Pur şi simplu mi s-a părut că nu-şi avea locul acolo... că era altfel decât ceilalţi. Deşi, adăugă el, e în organizaţie de multă vreme şi, dacă nu mă înşel, chiar a condus gruparea împreună cu ăştialalţi doi. Ciudată treabă, nu-i aşa?

— De ce spui asta?

— Păi, din moment ce e atât de diferită de ei, ce a determinat-o să fie atât de devotată cauzei lor?

— Ai idee unde aş putea s-o găsesc?

Schlink căzu o clipă pe gânduri.

— Alianţa avea pe vremuri o casă în Berlinul de Est, în care locuiau patru-cinci femei.

— Oare se află şi acum în proprietatea lor?

— Nu ştiu, dar dacă te interesează, îţi pot da adresa.

— Ar fi grozav, îţi mulţumesc!

— Şi chiar dacă nu găsesc adresa, Horst ar trebui să ştie dacă tipa mai e sau nu prin zonă. Sunt sigur că aş putea să te pun în legătură cu el. Dar, de fapt, ce treabă ai cu ea?

— Poate că m-a frapat şi pe mine chipul ei, răspunse Tad.

— Adică ţi se pare şi ţie că nu se potriveşte în tabloul general?

— Nu neapărat, spuse Tad gânditor, după care se opri să cugete preţ de o clipă. De fapt, nu ştiu ce să-ţi spun. De îndată ce-am văzut acea faţă, m-am simţit atras spre ea... am ştiut că tânăra aceasta ascunde o poveste pe care trebuie să o descopăr.

24

Stratageme

Moscova

— Claymore?
— Da. Cu cine vorbesc?
— Cu angajatorul dumitale.
— De ce m-ați sunat? Parcă ziceați că...
— N-avem timp de explicații. Vreau să știu dacă ai descoperit ceva despre Schmundt.
— Am dat de câteva piste promițătoare.
— Adică?
Claymore slobozi un hohot hârâit.
— Ce-ai descoperit? insistă vocea de la celălalt capăt al firului.
— Probabil că suficient cât să joace cum îi cântați fără să cârtească.
— Nu te plătesc pentru aluzii, mârâi celălalt. Vorbește clar!
— Deocamdată vă pot spune un singur lucru: se pare că ați avut dreptate în privința individului. Nu are un trecut imaculat.
— Arată-mi un fost comunist care să aibă!
— Da, dar unii ascund mai multe secrete decât alții.
Interlocutorul său ascultă cu atenție preț de câteva clipe.
— Interesant... dar faptul în sine nu înseamnă mare lucru... și, în orice caz, nu în zilele noastre.
— Nu fiți atât de sigur de asta.
— Trimite-mi dosarul complet. Ai toate documentele?
— Plătiți pentru cele mai bune servicii și asta veți obține. Când am să vă prezint raportul meu, veți avea toate datele de care aveți nevoie.
Politicianul german râse satisfăcut.

— Dar ceva informaţii de natură mai... hm... *personală* n-ai aflat?

— Vă referiţi la femei?

— Există vreuna în viaţa lui?

— După toate aparenţele, nu.

— Nu e bărbat care să n-aibă o femeie în viaţa lui.

— Ei bine, ăsta n-are. E un celibatar convins.

— Deocamdată se pare că va trebui să mă mulţumesc cu atât. Trimite-mi toate informaţiile pe care le-ai obţinut la căsuţa poştală din Berlin, pe numele obişnuit.

— Doriţi să continui investigaţiile?

— Da, va trebui să mă întâlnesc cu el în curând. Despre rus ai reuşit să afli ceva?

— Nu, pentru a afla detalii relevante va trebui să fac un drum până la Moscova.

— Asta va trebui să aştepte. Deocamdată vreau să rămâi pe aproape. Păstrăm legătura.

Drexler puse receptorul în furcă, stătu o clipă pe gânduri, apoi formă un alt număr. Nu era nevoie să se uite în agenda telefonică. Ştia numărul pe de rost de ani de zile.

— Eu sunt. Au apărut noutăţi de când am plecat? întrebă el în ruseşte, cu un uşor accent german.

— Au trecut doar două zile. Ce să se întâmple într-un răstimp atât de scurt?

— Bănuiai că ne-a urmărit cineva.

— *Ja*, un fost agent KGB care vrea să-mi vină de hac. Dar n-avea grijă, mi-am pus deja oamenii pe urmele lui. În câteva zile va fi eliminat.

— Orice scăpare ne poate fi fatală!

— Nicio grijă, prietene. Individul nu ştie nimic şi nu are cum să afle ceva nici de-acum încolo.

— Contactele tale sunt gata de acţiune?

— Totul e pregătit, stai liniştit. În câteva zile, toate sindicatele din ţară vor începe să vuiască, revendicând o schimbare, căile ferate vor fi blocate, centrele financiare – cuprinse de haos,

iar armata va fi la dispoziția mea. Fii pe pace, colaborez cu persoane competente, care depun eforturi uriaşe pentru a orchestra întreaga operațiune.

— Se apropie momentul. Pachetul de finanțare va fi supus la vot peste nici două săptămâni. Aceea s-ar putea să constituie ocazia perfectă. Vei fi pregătit până atunci?

— N-am nevoie decât de un avans de patruzeci şi opt de ore pentru a pune lucrurile în mişcare.

— Ai grijă ca toți oamenii tăi să fie gata de acțiune.

Bludaiev Desiatovski puse receptorul în furcă.

Asta era problema cu nemții – îşi făceau prea multe griji. Un popor de panicarzi, mereu agitați, mereu nervoşi.

Şi unde mai pui că nu se încredeau decât în compatrioții lor. Trăiau cu impresia că doar un neamț poate face treabă bună. Ce mai, o nație arogantă şi egocentrică – aproape la fel de răi ca americanii.

Dar, că-i plăcea ori ba, ăştia erau vecinii lor din vest. De-a lungul istoriei, ruşii descoperiseră că fie erau cooperanți cu nemții, fie împotriva lor, iar acum Desiatovski nu putea decât să spere că făcuse alegerea cea mai bună pentru viitorul compatrioților *săi* optând pentru prima variantă.

Ochi-albaştri ar face mai bine să se îngrijească de propria lui ogradă! În fond, probabilitatea de a o face de oaie era mult mai mare de cealaltă parte a hotarului.

Un vot neprevăzut, o mişcare greşită în abordarea tipului din celălalt partid, pe care încă trebuia să-l convingă să voteze favorabil, o scăpare cât de mică şi totul ar fi pierdut pentru politicianul teuton! După operațiunea radicală pe care o punea la cale, ar cădea în groapa pe care şi-o săpase singur!

Niet, amice! îşi spuse rusul. *Nu pentru mine trebuie să-ți faci matale griji. Păzeşte-ți propriul cojoc!*

Se ridică şi începu să se învârtă tot mai nervos prin birou. Convorbirea cu neamțul îl scosese pur şi simplu din sărite! După finalizarea primei etape, va trebui să preia cumva frâiele situației.

Nu avea de gând să rămână veșnic la cheremul acestui individ. Nu avea încredere în el.

Dar deocamdată, volens nolens, trebuia să-l suporte. Avea nevoie de el.

Partea a V-a

Evanghelizare și uneltiri

25

Deschiderea congresului

Berlin

— Oare Iosif o fi sosit deja? întrebă Sabina în timp ce se îndreptau spre recepție.

Soțul ei dădu să răspundă, dar nu apucă.

— Matthew McCallum! răsună o voce entuziastă din celălalt capăt al holului.

Când ridicară privirile, Tad, Matthew și Sabina dădură cu ochii de un bărbat ce se apropia de ei cu mâna întinsă și un zâmbet larg, pe măsura salutului exuberant cu care îi întâmpinase.

Cei trei urcaseră din parcarea subterană în holul hotelului Westmark și abia ce porniseră spre recepție când fuseseră opriți de vocea cunoscută.

Abia ce apucară să își întoarcă buimaci privirile, că Darrell Montgomery era deja lângă ei, bătându-l prietenește pe umăr pe Matthew cu mâna stângă, în timp ce cu dreapta îi scutura viguros mâna.

— Cât mă bucur să te revăd! exclamă el, după care, întorcându-se spre Sabina, adăugă cu căldură, înainte ca vreunul dintre interlocutorii săi să apuce să scoată o vorbă: Iar scumpa ta soție este la fel de frumoasă ca întotdeauna.

Dădu mâna și cu Sabina, apoi adăugă:

— Stimată doamnă McCallum, mă bucur nespus că l-ați putut însoți pe soțul dumneavoastră.

— Vă mulțumesc, domnule Montgomery.

— Ei, Darrell, cum se anunță congresul? întrebă Matthew, reușind să-și revină cât de cât de pe urma acestei primiri furtunoase.

— Nici că s-ar putea ca lucrurile să stea mai bine! Mai ales din moment ce ai fost de acord să ni te alături. Suntem cu toţii încântaţi să te avem printre noi şi aşteptăm cu nerăbdare să auzim ce ai de spus.

Ridicând o sprânceană, Matthew le aruncă soţiei şi fiului său o privire ce părea să spună: „Mă bucur că *el* e atât de sigur că am ceva de spus!"

— Ultima carte pe care-ai publicat-o a făcut senzaţie, continuă Montgomery. E un concept care le pune pe gânduri. Lansarea cărţii a coincis perfect cu înscrierea la congres. Nici că se putea nimeri mai bine!

— Nu cred că îl cunoşti pe fiul meu, replică Matthew. Tad, ţi-l prezint pe Darrell Montgomery, organizatorul congresului. Darrell, acesta este fiul meu, Tad McCallum.

— Încântat de cunoştinţă, spuse Tad, dând mâna cu Montgomery.

— Aşijderea! exclamă acesta. Să înţeleg că putem conta şi pe participarea dumitale?

— Fiul meu lucrează la WNS, interveni Matthew.

— Jurnalist, deci! Va trebui să-mi măsor cuvintele în preajma dumitale!

— Nu aveţi de ce să vă faceţi griji, râse Tad. Sunt doar un simplu traducător.

— Un traducător al cărui articol despre congres va fi distribuit agenţiilor de presă din întreaga lume, preciză Matthew.

— Păi atunci *chiar* că trebuie să fiu atent la ce spun!

— Mă voi rezuma la relatarea obiectivă a evenimentelor, domnule Montgomery, spuse Tad. Nu sunt un jurnalist propriu-zis. Uneori sunt detaşat în Europa pentru simplul fapt că vorbesc limba germană.

— Minunat! exclamă exuberant Montgomery. Sunt încântat că aţi venit tustrei. Va fi un congres pe cinste!

— L-ai văzut cumva pe Aviz-Rabin? întrebă Matthew.

— Pe Aviz-Rabin?... A, prietenul vostru din Israel! Nu, nu ştiu să fi sosit încă.

— Îţi mulţumesc că l-ai invitat şi pe el să ia cuvântul. Perspectiva sa de evreu creştin este inestimabilă. Sunt sigur că n-ai să fii dezamăgit.

— La cât de călduros mi l-ai recomandat, cum aş fi putut să refuz? Iar acum, veniţi, vreau să vă fac cunoştinţă cu câteva persoane!

De îndată ce se aflase de sosirea lui Matthew McCallum şi a misterioasei sale soţii ce emana atâta graţie şi prestanţă, în jurul lor începuse să se strângă tot mai multă lume. Cei doi soţi strângeau mâinile ce li se întindeau în timp ce Montgomery încerca să îşi croiască drum prin mulţime. Tad mergea în urma grupului tot mai mare de admiratori, bucuros să observe de aproape adânca stimă ce li se arăta părinţilor săi în cadrul comunităţii creştine.

Darrell Montgomery se număra printre cei mai celebri lideri evanghelici din America. Carismatic, înalt, chipeş, bronzat, înzestrat cu o siguranţă de sine şi o francheţe incurabile, acesta extinsese organizaţia evanghelică pe care o conducea mult dincolo de graniţele campusurilor şcolare şi studenţeşti în care îşi începuse activitatea cu vreo douăzeci de ani în urmă. În prezent, organizaţia se putea lăuda chiar şi cu o editură, în cadrul căreia Montgomery însuşi publicase mai multe bestselleruri, şi cu o reţea de comunicaţii ce cuprindea întregul mapamond. Ţelul său fusese dintotdeauna să salveze oile rătăcite de pe toate continentele şi din toate naţiunile şi, în ultimii ani, organizaţia nu precupeţise niciun efort în a vesti Evanghelia fiecărei fiinţe de pe faţa pământului.

Imediat după căderea Zidului Berlinului şi dezintegrarea Uniunii Sovietice, Montgomery demarase pregătirile pentru organizarea acestui congres în capitala noii Germanii şi spera ca acest rod al minţii sale să se bucure de un răsunet asemănător convenţiei de la Lausanne şi proiectului Evanghelizare 2000, deschizând calea grupărilor evanghelice către îndelung inaccesibilul bloc răsăritean. Darrell Montgomery se implicase trup şi suflet în organizarea evenimentului, nutrind speranţe mari în privinţa rezultatelor ce se vor obţine în urma celor două săptămâni de convorbiri.

După o oră și jumătate, când Matthew și Sabina ajunseră în sfârșit în camera lor și Tad în a lui, soții McCallum erau aproape epuizați. Matthew se prăvăli pe pat, slobozind un oftat ce putea fi ușor confundat cu un geamăt. De cum îi întâlnise, Montgomery turuise întruna, copleșindu-i cu instrucțiuni.

— Poate c-ar fi trebuit să venim de dimineață, înainte să sosească grosul participanților, râse Sabina. Atunci ne-am fi putut ascunde în cameră!

— Poate c-ar fi fost mai bine să ne cazăm la alt hotel, cât mai departe de acesta! îi ținu Matthew isonul, zâmbind ostenit.

— În fine, bine c-am trecut și peste asta!

— Un lucru e sigur: Darrell a invitat toate personalitățile comunității creștine, spuse Matthew întinzându-se cu un oftat de plăcere.

— Și tu ești una dintre vedetele principale, mustăci Sabina. Ce mândru ar fi tatăl tău!

— Sunt un invitat ca oricare altul. Nu mă mai lua peste picior!

— Ei, hai c-ai văzut și tu sclipirea din ochii lui Darrell când ne-am întâlnit în holul hotelului!

— L-ai vrăjit cu frumusețea ta, glumi Matthew.

Sabina izbucni în râs.

— Ei, asta-i bună!

— Ești la fel de frumoasă ca în ziua în care te-am cunoscut.

— Acum știu sigur că minți. Ia nu mai încerca să schimbi subiectul! insistă Sabina, bucurându-se în sinea sa de stima ce i se arăta soțului ei la fel de mult cum o făcuse cu puțin timp în urmă Tad.

Mai târziu în după-amiaza aceea, sosi la Berlin și Iosif Aviz-Rabin, vechiul lor prieten, și cei patru petrecură seara împreună, depănând amintiri și încercând să recupereze anii de când nu se mai văzuseră.

Dimineața următoare, sala mare din centrul de conferințe situat pe Leitzenburger Straße, vizavi cu hotelul Westmark, era plină ochi, în timp ce Darrel Montgomery se îndrepta cu pas hotărât spre podium, cu fața luminată de un zâmbet larg, făcând cu mâna mulțimii care aplauda.

— Vă urez tuturor un călduros bun venit, începu el când zarva se domoli. Voi toți, lideri religioși care ați venit cu această ocazie la Berlin, veți avea privilegiul de a lua parte la o adunare creștină cum n-a mai fost alta în istorie. Căci, pentru prima dată în istorie, ne așteaptă zile – și poate chiar ani – în care vom avea oportunitatea fără precedent de a propovădui cuvântul Evangheliei în noi regiuni ale globului. Acesta este motivul pentru care ne-am întrunit acum aici – pentru a discuta modul în care ar trebui să acționeze Biserica în această nouă ordine mondială în mijlocul căreia ne-am trezit brusc cu toții.

În timp ce asculta, Matthew se întreba cu ce, oare, ar putea contribui el la dezbaterile acestei adunări. Se îndoia că principiile de natură lăuntrică și personală pe care încerca să pună accent în cărțile sale – preluate, în mare parte, din jurnalele baronului von Dortmann – ar constitui un subiect de mare interes într-o împrejurare ca aceasta.

O oră mai târziu, Tad, Matthew, Sabina și Iosif se ridicară cu toții în picioare. În capătul opus al sălii, Matthew zărise un chip cunoscut. Un bărbat pe care sperase de mult să-l întâlnească. O figură proeminentă în cercurile germane religioase și politice, cu contacte sus-puse la Bonn și o reputație solidă în comunitatea evanghelică, Gentz Raedenburg nu părea a fi adeptul „evanghelizării prin satelit" și deci constituia o curioasă notă discordantă față de însuflețitul discurs pe care tocmai îl ascultaseră.

Darrell pare, într-adevăr, să fi adus laolaltă persoane dintre cele mai diferite, își spuse Matthew.

Văzându-l pe Raedenburg, Matthew începu să cugete mai profund la noua politică a Europei și la măsura în care noile teritorii libere se pretau la evanghelizare. *De fapt,* se întrebă el, *în ce măsură se intersectează evanghelismul cu vederile politice ale unui individ? Oare noua ordine mondială presupune o nouă abordare și în planificarea strategică creștină?*

Umplându-și traista cu și mai multe întrebări la care încă nu avea niciun răspuns, Matthew înainta îngândurat spre ieșire împreună cu soția și fiul lui, surd la tot ceea ce se întâmpla în jurul său.

26

Ministrul Apărării împletite și fostul șef al KGB-ului

Moscova

Deși actualul ministru rus al Apărării colaborase în repetate rânduri cu fostul șef al KGB-ului, între cei doi nu se închegase niciodată o relație apropiată. Erau tovarăși de partid și nimic mai mult. Or, acum, circumstanțele necesitau o alianță mai strânsă.

La drept vorbind, Desiatovski nu știa dacă se poate încrede în Bolotnikov. Ei bine, acum era timpul să se dumirească.

Avea nevoie de oameni experimentați care să-i fie loiali. Se înconjurase deja de un număr redutabil de aliați și acum considera că a venit vremea să îl coopteze și pe fostul șef al KGB-ului în rândurile acoliților săi. Trebuia să afle ce tabără va alege Bolotnikov la momentul decisiv.

Și, până atunci, ajutorul acestuia era bine-venit.

— A, bine ai venit, tovarășe Bolotnikov! exclamă ministrul Apărării când fostul șef al KGB-ului intră în biroul său. Ei, și cum te împaci cu noua... ăă... cu noua dumitale funcție din cadrul guvernului?

— Totul e bine, cu excepția unor mici probleme de acomodare, răspunse precaut Bolotnikov. Dar vă asigur că nu e nimic insurmontabil, tovarășe ministru.

— Mă bucur să aud asta.

Leonid Bolotnikov se pricepea de minune să își studieze atât adversarii, cât și aliații, să îi „citească", să le ghicească intențiile și obiectivele. Fără acest înnăscut simț al observației nu ar fi reușit să urce pe culmile ierarhiei KGB-ului. Și nici să se numere printre puținii care se strecuraseră în noul guvern neprejudiciați

de vechea lor reputaţie. Majoritatea foştilor săi colegi de breaslă nu fuseseră atât de norocoşi.

La cei cincizeci şi şase de ani ai săi şi o înălţime de 1,90 m, Bolotnikov era încă un bărbat cu o forţă redutabilă, cu umerii laţi, braţele puternice şi părul încă negru, cu doar câteva fire cărunte. Se înrolase în armata sovietică la optsprezece ani şi, după 1956, când se distinsese în timpul revoluţiei ungare, cariera lui avusese o evoluţie spectaculoasă. În 1968, când a avut loc invazia Cehoslovaciei, era deja comandant de divizie, un bărbat extrem de tânăr pentru o astfel de funcţie – deşi, având în vedere predilecţia Kremlinului de a numi octogenari în funcţiile de conducere, o astfel de excepţie era practic irelevantă. La scurtă vreme după aceea, Bolotnikov a devenit membru al Politburoului, o promovare obţinută prin mijlocirea mentorului său, răposatul ministru al Apărării Dmitri Ustinov, unul dintre predecesorii lui Desiatovski. Văzând în Bolotnikov unul dintre viitorii lideri ai patriei-mamă, Ustinov nu a pregetat să-l recomande pe protejatul său pentru preluarea şefiei KGB-ului în 1978, atunci când postul a devenit vacant.

Deşi Desiatovski fusese ani de zile coleg cu Bolotnikov în cadrul Politburoului, aceasta era prima lor întâlnire privată. Încă nu înţelegea pe deplin cum de reuşise Bolotnikov s-o scoată la capăt în tumultuoşii ani '80, la sfârşitul cărora majoritatea agenţilor KGB au căzut brusc în dizgraţie. Ei, dar el, în calitate de şef, probabil că se afla în posesia unor informaţii care ar fi putut doborî pe oricine. *I-o fi avut cu ceva la mână atât pe Gorbaciov, cât şi pe Elţin*, gândi Desiatovski, *şi asta i-a asigurat o trecere lină prin dezintegrarea URSS-ului şi tranziţie.*

În timp ce şedea în faţa superiorului său, rotiţele din creierul lui Bolotnikov se învârteau la fel de repede ca ale acestuia. Mai nou, nu era rus care să nu aibă intenţii ascunse. Oare care or fi fost intenţiile lui Desiatovski? Bolotnikov hotărî să aştepte – va fi numai ochi şi urechi – şi să vadă cum vor evolua lucrurile.

— Un fost colaborator de-al dumitale, continuă Desiatovski, unul dintre vechii dumitale aghiotanţi, dacă nu mă înşel, îmi dă niscaiva bătăi de cap.

Bolotnikov schiță un zâmbet.

— Știu foarte bine la cine vă referiți. Am înțeles că încearcă să părăsească țara.

— Așa o fi. Dar deocamdată e încă aici și mă filează pe mine.

— Și credeți că aș putea să vă fiu cumva de ajutor în această privință?

— A fost unul dintre cei mai buni agenți ai KGB-ului.

— Între timp am pierdut legătura cu el – știți și dumneavoastră cât de mult s-au schimbat lucrurile de când s-a format Comunitatea Statelor Independente. Eu am revenit în armată, dar individul de care vorbiți a fost mai puțin norocos, să zic așa.

Bolotnikov tatona terenul. Nu avea de gând să-și dea frâu liber la limbă înainte de a fi aflat care erau intențiile lui Desiatovski.

— Înțeleg, spuse ministrul. Știu că se află într-o situație grea. Poliția îl anchetează chiar în momentul de față pentru *crimele* comise pe când lucra la KGB – sper să nu-mi iei cuvintele în nume de rău.

— Nicidecum.

— Totuși, poliția încă n-a reușit să pună mâna pe el. Asta deși individul se află încă în țară – chiar în Moscova, din câte știu.

— Așa am auzit și eu, încuviință Bolotnikov.

— Cât timp se află în libertate, persoana cu pricina poate periclita niște negocieri de o natură extrem de delicată în care sunt angajat în momentul de față.

— Să înțeleg că încearcă să vă submineze *planurile*?

— Fără doar și poate.

— Atunci trebuie oprit numaidecât.

— Exact.

— Încep să înțeleg unde bateți, tovarășe ministru. Și ziceți că este căutat de poliție?

— Fără niciun rezultat! Iertat să-mi fie, dar vremurile s-au...

Desiatovski făcu o pauză, cercetându-și cu atenție interlocutorul.

— Îmi permiți să îți vorbesc deschis, tovarășe Bolotnikov?

— Chiar vă rog, răspunse acesta, înclinând din cap.

— După cum spuneam, continuă Desiatovski, vremurile s-au schimbat. În astfel de chestiuni, actuala poliție – și sper că îmi veți ierta franchețea – nu are nici pe departe eficacitatea organizației pe care o conduceai dumneata odinioară. Agenții KGB știau cum să rezolve problemele rapid și eficient – *dacă* înțelegi ce vreau să zic.

Era clar că Desiatovski tatona, la rândul său, terenul, încercând să afle poziția interlocutorului său.

Și Bolotnikov era conștient de asta.

În colțul gurii, îi apăru un surâs schițat. Poate că îl judecase greșit pe ministru. Din ceea ce auzise, părea că ei doi s-ar putea înțelege de minune.

— Da, cred că înțeleg, răspunse el zâmbind. Și mă simt flatat de vorbele dumneavoastră.

— Poliția nu știe că individul are două domicilii – deși e clar ca lumina zilei chiar și pentru un neavenit ca mine!

— Și acum sunt pe urmele lui?

— Da, dar degeaba.

— Și de ce nu le indicați dumneavoastră pista corectă?

— Nu pot să mă implic personal în chestiunea asta, nu înțelegi? Ne aflăm într-o situație extrem de... delicată în momentul de față. Tocmai de aceea am apelat la dumneata. Mai ții cumva legătura cu vechile dumitale *contacte*? Crezi că ai putea să mă ajuți?...

— Am să văd ce pot să fac, răspunse Bolotnikov pe un ton reținut.

— Te simt reticent.

— În vremurile acestea, situația este delicată pentru noi toți, tovarășe ministru. Fiecare dintre noi trebuie să se miște cu prudență în noul regim. Realizați, de bună seamă, că eu însumi, în calitate de fost șef al KGB-ului, mă pot confrunta cu anumite pericole dacă fac un pas greșit.

— Înțeleg perfect. Și da, ai dreptate – trăim vremuri grele, în care trebuie să fii precaut și să îți alegi alianțele și prieteniile cu mare discreție.

Se lăsă o tăcere grea, încărcată de cuvinte nespuse. În mod clar, ambii bărbați cugetau adânc la implicațiile conversației. Dacă ar fi să se creeze o alianță între ei, aceasta nu ar fi una bazată pe încredere reciprocă, ci pe faptul că fiecare vedea în celălalt o cale de a-și atinge propriul obiectiv.

— Spune-mi, tovarășe Bolotnikov, întrerupse într-un sfârșit tăcerea Desiatovski, ce crezi *dumneata* despre noul regim?

— Este o întrebare complexă, tovarășe ministru.

— Să înțeleg că nu ai curajul să răspunzi?

Bolotnikov își îngustă aproape imperceptibil ochii, apoi surâse. Era o provocare îndrăzneață – care îl atrăgea în mod irezistibil. Va aștepta să vadă ce are de spus Desiatovski.

— Vremurile s-au schimbat, răspunse el într-un târziu. Nimeni nu poate nega acest lucru. Nici chiar eu. Și, cu toate acestea, n-ai cum să nu te întrebi dacă schimbarea a fost una pozitivă... sau una negativă pentru patria-mamă.

Erau exact cuvintele pe care sperase să le audă Desiatovski. Se pare că avusese dreptate în privința lui Bolotnikov.

— Să înțeleg că ești *nemulțumit* de actualul curs al evenimentelor?

Era o provocare și mai îndrăzneață.

— *Nemulțumit* sună parcă prea categoric.

— Așa e. Și totuși, n-am să folosesc o exprimare mai vagă. Ei, care ți-e răspunsul?

Fu rândul lui Bolotnikov să își cântărească pentru ultima dată opțiunile. Nu stătu mult pe gânduri.

— Atunci permiteți-mi să vă dau un răspuns parțial. Da, poate că sunt, într-adevăr, așa cum v-ați exprimat dumneavoastră, nemulțumit.

Era tot ce voia să audă Desiatovski. Ministrul înțelesese perfect conotația vorbelor lui Bolotnikov.

— În acest caz, poate c-ai fi curios să afli *de ce* consider necesar ca fostul dumitale subordonat să fie oprit.

— O, da – foarte curios!

— Înainte de toate, ce zici de încă un pahar de votcă? E o poveste destul de lungă.

27

Variații de la Adevăr

Berlin

Matthew, Tad și Iosif își petrecură următoarea dimineață asistând la discursuri și participând la toate seminarele organizate în cadrul congresului.

Sabina luă, la rându-i, parte, împreună cu soțul și fiul ei, la conferința matinală pe tema „Rolul ce le revine liderilor religioși în ceea ce privește fructificarea nou-createlor oportunități de evanghelizare", dar nu reuși nicicum să se concentreze asupra dezbaterilor, gândurile zburându-i în cu totul alte direcții.

— *Suntem cu adevărat încrezători*, spunea vorbitorul, *în faptul că Dumnezeu va săvârși lucruri minunate și remarcabile printre noi pe parcursul acestor două săptămâni. Sunt convins că ne aflăm la una dintre marile răscruci ale existenței umane, în fața unei oportunități epocale de a împlini Marea Poruncă divină. Cât de privilegiați suntem să ne numărăm printre cei ce au trăit să vadă cu ochii lor evenimentele acestei epoci!*

Discursul nu trezea în mod deosebit interesul Sabinei. *Cât de diferit ar fi abordat subiectul papa!*

Începu să rederuleze în minte frânturi din conversațiile avute cu tatăl ei în timpul războiului. Pe vremea aceea, reședința Dortmann era mai mereu plină de refugiați evrei.

Într-o zi, îl întrebase pe tatăl ei de ce familia lor nu depune mai multe eforturi pentru a împărtăși credința creștină oaspeților lor. Baronul zâmbise gânditor și apoi o invitase să îl însoțească la o plimbare prin grădină.

Sabina zâmbi amintindu-și. Fusese una dintre cele mai memorabile discuții purtate vreodată cu tatăl ei. Și-o amintea

mereu cu mare drag. Acela fusese unul dintre ultimele momente de profundă apropiere spirituală trăite alături de tatăl ei la *Lebenshaus*.

— Sabina, scumpa mea, începuse baronul în timp ce coborau povârnișul lin spre *Der Frühlingsgarten*, aceasta este una dintre cele mai importante întrebări pe care trebuie să și le pună un creștin, o întrebare la care – din păcate! – copiii lui Dumnezeu nu reflectă în mod serios, cu evlavia cuvenită.

Baronul făcu o pauză și Sabina așteptă. Cum se întâmplase de atâtea ori în trecut, știa că tatăl ei o va călăuzi cu blândețe pe cărările gândirii spre înțelegerea profundă pe care și-o dorea.

— Poate crezi, copilă, că ar trebui să le vorbim mai mult oaspeților noștri despre credința creștină? întrebă el într-un târziu.

— Cred că ar fi bine, răspunse Sabina.

— *De ce* ar fi bine?

— Fiindcă ei nu știu că Isus a fost Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul lor.

— Și trebuie să le-o spunem noi?

— Din moment ce Dumnezeu i-a trimis la noi, nu este, oare, de datoria noastră să le spunem adevărul?

— *Este* aceasta o răspundere pe care ne-o dă Dumnezeu?

— Bine, dar nu trebuie să li se spună care este adevărul?

— Nu cred că trebuie neapărat să li se *spună*. Deși, de bună seamă, în cele din urmă, trebuie să descopere și ei acest adevăr.

— Nu este același lucru?

— Nici pe departe.

— Bine, dar cum să afle că Isus este Fiul lui Dumnezeu, dacă nu li se spune?

— Ai pus punctul pe „i", scumpa mea.

Sabina surâse din nou, amintindu-și metoda genială a tatălui ei de a o călăuzi spre o concluzie printr-o serie de întrebări bine gândite. Baronul fusese un om extrem de înțelept și Sabina era convinsă că nici chiar acum, la o vârstă înaintată, nu ajunsese să descopere tot ceea ce îi dezvăluise Tatăl ceresc acestui bărbat remarcabil în timpul ființării sale pământești.

Abia aştepta să îşi revadă părinţii când propriu-i pelerinaj pe acest pământ va fi ajuns la sfârşit!

Pe podium, oratorul îi dădea mai departe cu discursul său.

— *Aşadar, noi – noi, dragi prieteni! – ne aflăm în dreptul unei răspântii. Nouă ne stă în putere, mai mult ca oricăror alţi creştini din istorie, să îndeplinim porunca lui Cristos: „Duceţi-vă în toată lumea şi propovăduiţi Evanghelia la orice făptură." Ne aflăm aici deoarece ne uneşte măreţul ţel de a propovădui Evanghelia în toate cele patru zări ale lumii.*

Sabina şi tatăl ei au mers o vreme în tăcere, adâncindu-se tot mai mult în încântătoarea Grădină a Primăverii.

— Se pare că întrebarea e, mai degrabă: cum ajungem să descoperim adevărul? zise într-un târziu baronul.

— Nu mi-am pus niciodată întrebarea în această formă, dar ai dreptate: totul poate fi redus, într-adevăr, la asta, răspunse Sabina care, deşi încă tânără, începea deja să gândească aşa cum o învăţase tatăl ei.

Baronul tăcu preţ de o clipă, formulându-şi în gând următoarea întrebare.

— Spune-mi, Sabina, *tu* cum ştii că Tatăl tău ceresc te iubeşte? Să fie, oare, pentru că aşa te-am învăţat eu şi mama ta?

— Nu... nu cred.

— Şi atunci, cum de *ştii*?

— Am învăţat să Îi simt personal iubirea pe măsură ce-am crescut. Am descoperit ce fel de Tată este Dumnezeu.

— Mama ta şi cu mine ţi-am vorbit despre Dumnezeu, dar tu ai descoperit iubirea Lui de una singură, nu-i aşa?

— Da, aşa este.

— Şi exact acesta este şi răspunsul la întrebarea ta: fiecare om trebuie să facă singur această descoperire.

— Te-am auzit de multe ori spunând asta, papa.

— Orice adevăr trebuie descoperit şi înţeles din *interior*. Nimic din ceea ce vine *din exterior* nu inculcă adevărul în mintea omenească. Ceea ce vine din afară poate fi perceput drept informaţie, dovadă faptică – dar nu adevăr. Adevărul vine doar din interior.

— Bine, dar să-i luăm, de pildă, pe cei ce nu Îl cunosc pe Dumnezeu. Pentru a-i ajuta să-L descopere singuri, nu trebuie să începem prin a le vorbi despre El? Eu, de exemplu, am ajuns să descopăr singură adevărurile mai profunde despre Dumnezeu pentru că *tu* mi-ai vorbit despre El.

— Eu *nu* cred că îi ajutăm pe oameni să înceapă procesul descoperirii lui Dumnezeu vorbindu-le despre El. Așa cum nu cred nici că tu ai ajuns să descoperi adevărurile mai profunde despre Dumnezeu doar fiindcă eu ți-am vorbit despre El.

— Atunci cum de am descoperit acele adevăruri?

— Asta am să te las să descoperi singură. Dacă te gândești îndeajuns de mult la asta, ai să vezi că răspunsul este unul cât se poate de simplu.

Amintirea aduse din nou un zâmbet pe chipul Sabinei. Nu a trecut mult până să înțeleagă la ce se referea tatăl ei – că nu atât *vorbele*, cât *ținuta lui morală* și faptul că el constituise mereu *un model de viață trăită în credință* fusese ceea ce o propulsase în propria călătorie spirituală pe nesfârșitele cărări ale descoperirii.

În timp ce Sabina se adâncea în trecut, bărbatul de pe podium își continua cu înflăcărare pledoaria:

— *Frați și surori, vă dați seama ce impact uriaș am putea exercita în momentul de față? Ușile din întreaga lume stau deschise în fața noastră și, în curând, grație eforturilor noastre, o mare mulțime va dobândi viața veșnică. Vom trimite echipe de misionari în Est. Vom duce milioane de cărți și de broșuri în regiuni unde Evanghelia n-a fost cunoscută până acum. Nu va mai trebui să ne furișăm cu câte o carte ascunsă în bagaje. Acum vom trimite în Est camioane întregi de Biblii!*

— Bine, dar ești și tu de părere că creștinii îi pot ajuta pe oameni să-L cunoască pe Dumnezeu, nu-i așa, papa? îl întrebase Sabina pe baron în timpul acelei plimbări prin grădină.

— Desigur.

— Dar asta nu neapărat vorbindu-le despre El?

— Exact. A vorbi despre Dumnezeu poate fi uneori benefic, dar nu rezolvă mare lucru. Nu, Sabina, nu *vorbele* sunt mijlocul

prin care îi putem ajuta să pornească pe calea descoperirii şi a creşterii spirituale pe cei ce nu cunosc iubirea Tatălui.

— Bine, dar tu le-ai vorbit despre Dumnezeu lui Matthew şi lui Thaddeus.

— Aşa este.

— Şi asta le-a trezit interesul.

— Dar oare asta se datorează *vorbelor* mele?

Sabina îşi încreţi nedumerită fruntea.

— Sper din tot sufletul şi mă rog în fiecare zi ca Matthew şi Thaddeus să fi pornit pe calea descoperirii şi să-şi dorească să afle singuri adevărul despre Dumnezeu, adăugă baronul. Totuşi, chiar dacă acest lucru ar fi adevărat, nu *vorbele* mele au declanşat procesul, ci ceva de cu totul altă natură – acel lucru de care îţi spuneam adineauri că am să te las să îl descoperi singură. Ştii la ce mă refeream?

— Cred că da, papa.

— Matthew observase deja ceva la *tine* şi atât el, cât şi tatăl lui au observat ceva la familia şi la căminul nostru – ceva diferit în modul nostru de viaţă, în felul nostru de a fi. *Aceasta* este scânteia care aprinde focul credinţei – *ceea ce văd necredincioşii în caracterul oamenilor lui Dumnezeu.*

— Înţeleg.

— Şi un rol la fel de important îl au, desigur, rugăciunile noastre, adăugă baronul. Ne-am rugat atât pentru Matthew, cât şi pentru Thaddeus, nu-i aşa?

Sabina încuviinţă din cap.

— Dacă într-o bună zi vom afla că Matthew şi Thaddeus au hotărât să devină fii ai Tatălui – şi sunt convins că aşa va fi – această convertire va fi fost făcută posibilă, mai presus de toate, de *rugăciunile* noastre şi de *modelul nostru de viaţă.*

În timp ce asculta discursul aşezat în rândul publicului, Matthew se întreba care ar trebui să fie rolul său în cadrul evenimentelor din săptămâna în curs. Încă nu ştia ce contribuţie ar trebui să aducă – sau dacă era cazul să aducă vreuna.

Și el se gândea la tatăl Sabinei. Cunoștea ideile și pespectivele spirituale ale baronului von Dortmann mai bine decât oricare altul și, din anumite puncte de vedere, poate chiar mai temeinic decât soția sa. Dedicase ani întregi efortului de a aduce cugetările socrului său la cunoștința publicului larg. Considerase mereu că este de datoria lui să transmită moștenirea spirituală a baronului generațiilor viitoare.

Și acum, iată-l invitat la un congres la care participau lideri creștini din întreaga lume. Să fie, oare, acesta momentul de a ține o cuvântare și de a încerca să comunice ceea ce le-ar spune baronul celor prezenți, dacă ar fi avut ocazia să discute cu fiecare în parte în grădina lui de trandafiri?

Matthew știa prea bine că baronul se rugase ani de zile pentru unificarea Germaniei și pentru vitalitatea spirituală a națiunii germane. Ca susținător al ideilor acestuia, care ar trebui să fie actualul său rol în cadrul congresului? Cum să acționeze drept purtător de cuvânt al baronului în țara acestuia în această nouă epocă? Spre deosebire de Matthew, care încă nu găsise niciun răspuns la dilemele sale, vorbitorul de pe podium trăgea deja concluziile finale.

— *... n-am trecut cu vederea nici cel mai mic detaliu. Peste o săptămână și ceva, când se va termina acest congres, veți pleca echipați cu strategii concrete pe care le puteți transmite imediat celor din parohiile voastre pentru a împlini ceea ce eu consider că este menirea noastră în această nouă eră: propovăduirea Evangheliei în întreaga lume.*

Când conferința luă sfârșit, Sabina, cu gândul încă la trecut, se retrase în cameră.

După o pauză de treizeci de minute, Tad asistă la o dezbatere sub genericul „Noua ordine mondială – aliat sau dușman al Evangheliei?", în timp ce tatăl său luă parte la un simpozion pe tema „Strategii practice în Europa zilei de azi".

Cei trei bărbați se întâlniră din nou cu Sabina la prânz, ocazie cu care Matthew studie programul congresului și discută cu fiul său despre evenimentele la care puteau participa pe parcursul după-amiezei.

La un moment dat, Sabina, care fusese neobişnuit de tăcută în timpul mesei, îi anunţă că are de gând să facă o plimbare până la fostul ei apartament.

— Nu vrei să te însoţesc? o întrebă Matthew. Nu ard de nerăbdare să mă întorc la congres.

— Nu, răspunse Sabina, zâmbind gânditoare. Simt nevoia să petrec puţin timp singură.

— Este totul în regulă? o întrebă Matthew, cu vădită îngrijorare în glas.

Sabina încuviinţă din cap.

— M-am gândit mult la tatăl meu.

— Şi eu la fel.

— Amintirile m-au răscolit şi încă sunt multe lucruri cu care-mi vine greu să mă împac. Unul dintre ele este faptul că n-ai obţinut niciun răspuns concret privitor la *Lebenshaus*. Abia acum realizez cât de mult sperasem s-o revăd. Gândul că asta nu se va întâmpla niciodată sau, chiar mai rău, că *Lebenshaus* poate că nici nu mai există este greu de acceptat.

— Înţeleg, murmură Matthew.

Cei doi soţi se sărutară şi Sabina porni spre ieşire pentru a face o plimbare pe străzile Berlinului, iar Matthew, Tad şi Iosif se îndreptară spre una dintre sălile de conferinţă ale hotelului pentru a participa la dezbaterea pentru care optaseră.

La capătul coridorului, Matthew se opri şi, aruncând o privire în spate, după soţia lui, care tocmai ieşea din hotel, rosti în gând o rugăciune pentru ea. Ştia că nu va putea înţelege niciodată pe deplin ce înseamnă *să fii* german. Aceasta era o ţară complexă, cu un popor complex care încă nu ştia foarte bine care ar trebui să fie rolul şi poziţia sa în comunitatea mondială.

Germania se îmbarcă într-o nouă eră, gândi Matthew. Iar asta pesemne că reprezenta un proces mult mai dificil decât îşi închipuise el. Toţi germanii trebuiau să treacă prin această schimbare la faţă, fiecare în felul său. Ştia cum va proceda Sabina – va căuta să privească lucrurile din perspectiva tatălui ei, adică va încerca să afle voia Tatălui ceresc. Şi apropo de

adaptarea la schimbare, în toţi aceşti ani se întrebase oare ce s-o fi ales de...

Nu-şi duse gândul până la capăt.

Ei, asta-i bună! îşi spuse el, râzând în sinea lui. Nu se mai gândise de ani de zile la vechiul său duşman şi nici acum nu avea de gând să-şi irosească timpul gândindu-se la el!

Făcu stânga-mprejur şi porni grăbit în urma fiului său. Venise vremea să îşi îndrepte atenţia spre politica noii epoci, noua ordine mondială şi oportunităţile pe care le prezentau ambele pentru lumea creştină.

Aproape în acelaşi moment, Sabina se trezi la rândul ei năpădită de un val similar de nostalgie supărătoare. Brusc, printre amintirile plăcute despre tatăl ei, *Lebenshaus* şi prima vizită făcută de Matthew la moşie se strecurase nepoftit un alt chip din trecut ce ameninţa să arunce un nor negru peste gândurile ei.

Acesta era un alt aspect legat de întoarcerea ei la Berlin la care până acum evitase să se gândească – neplăcutul fapt că acesta era locul în care îl văzuse ultima dată pe *el*.

Nu era exclus să fie şi acum aici!

Deşi trecuseră zeci de ani de la ultima lor întâlnire, Sabina se cutremura şi acum la gândul că – prin absurd! – drumurile lor s-ar putea încrucişa din nou.

28

A fi sau a nu fi... loial?

Ar fi eronat să spunem că el nu se mai gândise la ea, căci gândurile îi zburau şi acum la Sabina şi asta deloc sporadic. Dar zilele în care tânjea după iubirea ei se topiseră de mult în amintire, la fel ca imaginea chipului ei dispărând într-un mormânt gol de lângă Zidul Berlinului în urmă cu aproape treizeci de ani.

Ei, dar câte dorinţe adormite nu s-ar fi trezit în inima lui chiar şi acum, la şaptezeci şi doi de ani, dacă ar fi ştiut că femeia la care râvnise toată viaţa cu o patimă feroce se afla la nici trei kilometri de el!

Totuşi, în momentul de faţă nu-i stătea gândul la iubirea din tinereţe, ci la politică. La trecutul recent... şi la soarta pe care s-ar putea s-o aibă în curând.

Peisajul politic se schimba cu repeziciune. Trăise să vadă atât începutul comunismului în Germania, cât şi sfârşitul lui, şi nimic nu reuşise să-l doboare. Dar cât timp va mai putea rezista în această nouă eră ce se arăta din ce în ce mai puţin binevoitoare faţă de colaboratorii fostului regim? Nu mai era tânăr. Trebuia să joace cu cap puţinii aşi pe care-i mai avea în mânecă... În caz contrar, ştia prea bine ce soartă îl aşteaptă.

Gustav Schmundt era destul de versat cât să recunoască semnele. Ştia câştigătorii şi perdanţii şi ce se întâmpla cu cei ce jucau de partea greşită a gardului politic – gard ce tăia mai abitir ca sârma ghimpată de pe fostul Zid al Berlinului.

Nu era el istoric, dar văzuse destule la viaţa lui pentru a şti că aşa fusese mereu. *Loialităţile şi alianţele sunt lucruri trecătoare pe scena politică europeană,* cugetă el în timp ce înainta cu paşi hotărâţi pe coridor.

Și când te gândești că în urmă cu doar câțiva ani toate aceste clădiri erau practic pustii! Acum se proiecta un nou sediu al Bundestagului și el se afla la nici o aruncătură de băț de acea parte a orașului în care îi fusese interzis accesul vreme de aproape treizeci de ani, în drum spre biroul provizoriu al cancelarului din Berlin – cancelarul unei Germanii unite!

Da, lucrurile se schimbau cu repeziciune. Or, în aceste împrejurări, trebuia să fii cu ochii în patru, să adulmeci permanent aerul ca să vezi din care parte bate vântul schimbării și să-ți păzești mereu cojocul.

Loialitatea era, într-adevăr, un lucru trecător. Nu trebuia să știi multă istorie pentru a realiza acest adevăr dureros. Gustav muncise din greu să ajungă unde se afla azi și nu avea de gând să se lase tras înapoi de niște loialități nesemnificative. Va face tot ce era de făcut pentru a-și asigura supraviețuirea. Era o lecție învățată de la Korsch pe care nu o uitase niciodată. O cauză căreia îi rămâi loial la momentul nepotrivit poate să-ți aducă moartea sau încarcerarea, așa cum se întâmplase cu neghiobul de baron.

În zilele astea, nehotărârea se putea solda foarte ușor cu căderea în dizgrație. Foștii lideri din Rusia și Polonia erau acum șomeri sau în închisoare și același lucru începea să se întâmple și cu guvernanții fostei RDG. Or el refuza să aibă soarta foștilor săi colegi. Nu avea de gând să devină și el o victimă. Nu se va lăsa călcat în picioare. Da, știa că actuala sa carieră politică i se datorează lui Kolter. Dar, până acum, se revanșase cu vârf și îndesat. De la reunificare, îi cântase în strună cancelarului, votând mereu după cum îi cerea acesta. Dar, acum, trebuia să țină pasul cu realitatea momentului, iar în acest joc...

Gândurile îi fură întrerupte când intră în antecamera cancelariatului.

— *Guten Tag, Herr Schmundt,* îl salută cu răceală secretara. *Wie geht es Ihnen heute?*

— *Sehr gut, Frau Wildig, danke.*

— Vă rog să luați loc. Domnul cancelar stă de vorbă cu ministrul de Finanțe. Sunt sigură că nu va mai dura decât câteva minute.

Gustav dădu din cap şi se aşeză.

Somptuozitatea noului cabinet al cancelarului îl făcu să mediteze la evoluţia evenimentelor din ultimii ani. Cine să fi crezut că totul se va schimba atât de radical de la o zi la alta? Cei ca el, care urcaseră pe scara ierarhică guvernamentală în anii ′50 şi ′60, erau convinşi că Germania de Est nu se va mai uni niciodată cu cea de Vest. Deşi, în timpul Războiului Rece, guvernanţii de la Bonn ţineau periodic discursuri pro unificare, toţi germanii – şi mai ales cei din RDG – erau convinşi că acelea nu sunt decât vorbe goale. Est-germanii nici măcar nu *îşi doreau* în mod deosebit reunificarea.

Văzuse, într-adevăr, multe la viaţa lui. Văzuse haosul din Germania postbelică. Îşi amintea şi acum dărâmăturile, clădirile bombardate, dezolarea, liniştea mormântală, bătrânele care jeleau în tăcere patria-mamă.

După aceea, urmase ruptura. Ruptura care a făcut ca soarta poporului german să o ia în două direcţii radical opuse.

Datorită reformelor introduse de ministrul Ludwig Erhard, în Republica Federală Germania a avut loc un real miracol economic. În timpul administraţiei Adenauer, Germania de Vest a cunoscut o perioadă de dezvoltare economică de-a dreptul spectaculoasă. Statul a făcut uz de numeroşii săi muncitori calificaţi, industria a înflorit în văile Rinului şi Ruhrului, eficienţa era la cote maxime, iar rata şomajului la cote minime. Din cenuşa amarei înfrângeri suferite în cel de-al Doilea Război Mondial s-au născut noi centre industriale şi reforme agricole care au revitalizat zonele rurale. Drumurile şi aeroporturile au fost reparate, iar oraşele reclădite – noua naţiune trecea printr-un proces de modernizare globală.

Iar cei din Germania de Est nu puteau decât să se uite, cu jind, la toate acestea, întrebându-se de ce nu fuseseră şi ei la fel de norocoşi, în timp ce se arătau loiali, nu cauzei reunificării Germaniei, ci virtuţilor regimului comunist.

Ei bine, acum era rândul lor! Venise vremea ca Germania de *Est* să cunoască un miracol economic! Căci, într-adevăr, fosta

RDG trecea deja printr-o refacere chiar mai vertiginoasă decât cea care avusese loc în RFG în anii '50. Să vadă toată lumea din ce aluat sunt făcuţi germanii – *toţi* germanii!

Începu să mediteze la propria-i carieră. Deşi nu se distinsese prin mai nimic ca ofiţer *Stasi*, activitatea în cadrul serviciului secret s-a dovedit a fi o cale cum nu se poate mai potrivită spre periculoasele desişuri ale politicii din RDG. Ascensiunea sa politică a urmat-o aproape imediat pe cea a prietenului şi colegului său Erich Honecker şi, în 1966, a părăsit *Stasi* în favoarea unei funcţii de o proeminenţă satisfăcătoare în ierarhia politică din Germania de Est.

Nu, nu se numărase printre liderii politici din RDG. Era conştient de asta. Când Brejnev sau Gorbaciov veneau în vizită, el nu era invitat să facă parte din comitetul de primire. Totuşi, iluzia puterii era satisfăcătoare şi funcţia sa în guvernul controlat de Moscova îi asigura, fără doar şi poate, un nivel de trai mult mai ridicat decât cel de care se bucurau majoritatea compatrioţilor săi.

În cele din urmă, tocmai faptul că nu s-a distins prin nimic şi că nu şi-a exprimat niciodată incisiv vederile politice s-a dovedit a fi salvarea lui. Cu trei săptămâni înainte de căderea Zidului, Honecker a fost înlocuit cu un alt lider comunist, Egon Krenz, un opozant al schimbării la rându-i. Dar nici acesta n-a avut viaţă lungă ca preşedinte al Consiliului de Stat al RDG şi – culmea! – în ajunul reunificării Germaniei, dintre toţi politicienii est-germani, cancelarul Hans Kolter l-a abordat tocmai pe *el*!

Liderul vest-german ajunsese cumva la concluzia că Schmundt, deşi fusese loial fostului regim, era un politician moderat şi, deci, un om care îl putea ajuta să conducă noul stat german. Lui Schmundt, pe de altă parte, nici prin cap nu-i trecuse să îl contrazică. Un bărbat de vârsta şi cu trecutul lui nu era în măsură să facă nazuri. Din fericire, Kolter nu părea să aibă cunoştinţă de activitatea sa de ofiţer *Stasi* şi Gustav omisese cu dibăcie să-l informeze despre acest aspect.

Oferta înaintată de Kolter a fost una cât se poate de simplă. Dacă Gustav accepta să îl sprijine şi să renunţe complet

la comunism, cancelarul va face uz de influenţa sa pentru ca Schmundt să fie ales în noul Bundestag al Germaniei unite. Avea nevoie de o coaliţie puternică, spusese Kolter, una care să includă şi câţiva dintre liderii cu reputaţie bună din fosta RDG. Îl urmărise de ceva vreme, adăugase cancelarul – deşi Gustav nu ştia câte din spusele acestuia erau adevărate şi câte doar simple linguşeli – şi ajunsese la concluzia că el, Gustav Schmundt, ar constitui un real câştig pentru noul guvern.

Acceptând condiţiile cancelarului, Gustav s-a trezit brusc ales – după cum i se promisese – în funcţia de preşedinte al partidului CSDU. Era unul dintre liderii aleşi prin vot democratic în noua Germanie reunificată! Cât de repede se poate schimba soarta omului şi a unei naţii întregi!

Deşi CSDU nu avea un număr mare de susţinători, cele circa şaizeci de locuri de care dispunea pentru a reprezenta în Parlament interesele fostei RDG serveau cât se poate de bine scopurilor lui Kolter. Depăşind cu cel puţin cinci procente pragul electoral de 5% din voturi necesar unui partid pentru ca membrii săi să fie aleşi în Bundestag, soarta şi subterfugiile sistemului parlamentar au făcut ca formaţiunea CSDU să joace un rol hotărâtor în politica Germaniei, având chiar puterea de a-i determina viitorul.

Pe plan internaţional, numele lui nu va fi niciodată atât de cunoscut ca al lui Kolter. Cu toate acestea, Gustav era cât se poate de conştient de puterea sa. De voturile de care dispunea depindea victoria sau înfrângerea celui căruia îi datora actuala sa poziţie, dacă nu chiar şi libertatea.

Gustav Schmundt ajunsese să deţină dreptul de veto. O ştia şi asta îi mângâia orgoliul, chiar dacă rămânea jucătorul din umbră. Nu apărea în lumina reflectoarelor decât sporadic, atunci când se vota vreun proiect de lege important sau se vehiculau prin presă zvonuri false despre iniţierea unei moţiuni de cenzură. În rest, persoana lui era ignorată cu desăvârşire de marele public.

Totuşi, exista cineva care *nu* îl ignora niciodată – chiar bărbatul cu care urma să se întâlnească. Gândul îl făcu să zâmbească.

Vechea zicală era cât se poate de adevărată: Nu e important câți oameni cunoști, ci *pe cine* cunoști. Într-un joc care se baza – o știa oricine – pe putere și influență, el deținea tronful. Devenise unul dintre câștigătorii jocului. După ani întregi de anonimat în sectorul estic, iată-l acum în antecamera unuia dintre cei mai puternici oameni din lume, așteptând să fie lingușit și flatat în fel și chip.

Hans Kolter *avea nevoie* de el, de voturile lui, de sprijinul lui. El, Gustav Schmundt, era omul de care depindea reușita proiectului de lege pe care cancelarul își mizase întreaga reputație.

Da, Gustav trebuia să admită că îi făcea plăcere gândul că se bucură de o asemenea influență și mai ales că stă în puterea lui să îi dea peste nas acestui vest-german egocentric și plin de ifose. Faptul că îi era îndatorat cancelarului îi stătuse mereu ca un nod în gât. Kolter era un tip relativ cumsecade, cu un aplomb care făcea deliciul publicului, dar din cale afară de superficial. De la reunificare încoace, popularitatea lui crescuse văzând cu ochii, ajungând să concureze cu Reagan, Gorbaciov, Bush, Thatcher și Elțin drept unul dintre principalii lideri mondiali.

Cu toate acestea, Gustav înclina să creadă că dincolo de exteriorul masiv al lui Kolter, nu se ascundea, de fapt, o inimă la fel de mare. Circumstanțele istorice făcuseră din el un erou, dar Kolter nu era un erou care să determine cursul evenimentelor conform propriilor idei și decizii. *Un erou de mâna a doua*, își spuse Gustav, plin de năduf. *Și, dacă e să ne gândim mai bine, poate că nici nu poate fi numit erou.*

Și, totuși, iată-l cancelar al Germaniei unite. Omul își jucase cărțile cu măiestrie.

Și dacă un om superficial ca Gustav Schmundt nu reușea să distingă prea bine iritarea de invidia pe care le simțea, cine să îi interzică această plăcere? Un om de teapa lui nu putea decât să invidieze norocul celui căruia îi era îndatorat și să aștepte cu o satisfacție diabolică momentul răzbunării.

În clipa aceea, gândurile îi fură din nou întrerupte de glasul secretarei.

29

Schimbări

Sabina era tăcută şi gânditoare, într-un contrast frapant cu efervescenţa zgomotoasă de pe străzile oraşului. Se gândea la toţi acei ani în care făcuse zilnic naveta din sectorul estic, la metamorfoza emoţională pe care o trăia când trecea dintr-o parte a Berlinului în cealaltă prin punctul de control. Acum, întreaga Germanie de Est trecea printr-o astfel de transmutaţie a caracterului său profund.

Şi, totuşi, acum pietonii nu mai trebuiau să treacă prin acea metamorfoză zilnică. Nu mai existau punctele vamale ce despărţeau cândva vitalitatea de tăcere. În fostul Berlin de Est, nu mai exista nicio stradă mohorâtă, tăcută şi pustie. Peste tot – şi *cu precădere* în fostul sector estic, unde locuitorii se străduiau din răsputeri să recupereze într-un timp record cei patruzeci de ani care îi despărţeau de compatrioţii lor – se construia, era plin de oameni, de maşini, de zarvă şi de agitaţie.

Sabina se duse întâi până la fostul său loc de muncă, o clădire pe cât de masivă, pe atât de banală, a cărei revedere – deşi petrecuse atâtea ore între acei pereţi – nu îi stârni nicio emoţie. Aceea fusese perioada cenuşie a vieţii ei. Perioadă ce luase sfârşit în 1961, în acea minunată dimineaţă de iunie când ieşise în sfârşit soarele şi pe strada ei.

Retrăind parcă acele momente, Sabina parcurse din nou traseul pe care îl făcea până la serviciu şi înapoi, oprindu-se să verse lacrimi de bucurie, să-şi amintească şi să înalţe noi rugi de mulţumire în faţa clădirilor care, în urmă cu treizeci de ani, găzduiseră birourile ataşate consulatului american.

Pentru ea, ziua în care îl reîntâlnise pe Matthew rămânea și acum una miraculoasă, un vis devenit realitate. Ea și soțul ei încă mai vorbeau despre ea și revizitau locul acela ori de câte ori veneau în Germania. Era o amintire de care nu se va sătura nicicând să vorbească. O amintire ce reușea de fiecare dată s-o facă să plângă. Dumnezeu a fost atât de bun cu ea! Avea inima plină de recunoștință.

Într-un târziu, porni mai departe, spre fosta ei locuință. Trecu prin punctul de control – între timp desființat – ce ducea spre sectorul estic și o luă pe Leipzigerstraße. Strada, cândva atât de mohorâtă, deborda acum de vitalitate.

Un grup de turiști se adunaseră ciorchine în dreptul unei porțiuni nedărâmate din zid. Unii loveau zidul cu ciocanele, încercând să spargă câte o bucățică din el și s-o ia drept suvenir, alții îl escaladau, râdeau, făceau poze. Sabina trecu pe lângă ei fără să se oprească. Pe ea rămășița aceea hidoasă de zid, acoperită acum cu graffiti, nu o interesa câtuși de puțin. Cunoscuse prea îndeaproape durerea, suferința și moartea cauzate de zid pentru a sta să-l vadă imortalizat de turiști. Ea una și-ar fi dorit ca întregul zid să se fi făcut praf și pulbere.

Merse mai departe, cotind întâi la dreapta și apoi la stânga. Totul i se părea familiar și totodată diferit, ca și cum ar fi revenit într-un vis neclar avut cu multă vreme în urmă.

Se opri și își roti privirea.

Casa în care trăise ani de zile nu mai exista.

Chiar dacă se așteptase cumva la asta, nu-și putu înfrâna lacrimile. Strada era goală și plină de săpături. Fără îndoială că urmau să construiască un bloc de apartamente, o clădire de birouri sau poate o parcare.

Totul se schimbase și asta era îmbucurător. Atunci de ce plângea?

Poate pentru că simțea că, odată cu dărâmarea fostei sale locuințe, dispăruse și o părticică din *ea*? Fiindcă realizase că timpul trece inexorabil și nu mai are nici ea mulți ani de trăit? Că probabil nu va mai călca niciodată pe străzile acestea?

Cum se explica acest val de nostalgie care o cuprinsese subit?

Ea a dus o viață fericită după ce a plecat de aici, se gândi Sabina cu inima strânsă, dar mulți *alții*, printre care și prieteni și colegi de-ai ei, neavând încotro, au fost nevoiți să suporte în continuare oprimarea regimului comunist. Amintirile legate de acest loc nici măcar nu erau din cale afară de plăcute – asta până când Matthew a reintrat în viața ei și i-a transformat-o într-o adevărată poveste.

Se bucura că estul își dobândise, în sfârșit, libertatea. Atunci cum se explicau aceste lacrimi? Poate, reflectă ea, sunt lacrimi vărsate pentru un trecut chiar mai îndepărtat decât cel în care trăise aici, în Berlinul de Est – pentru anii lipsiți de griji ai copilăriei, pentru amintirea părinților ei... pentru acele clipe de fericire pe care nu le va mai putea retrăi niciodată.

Sau poate – la acest gând i se puse un nod în gât – poate că plângea de teamă. De teama că, în locul unde fusese cândva casa ei părintească, nu mai era, la fel ca aici, nimic... Că acea casă care era cândva plină de viață fusese dărâmată, transformată în praf și pulbere, așa cum ceea ce mai rămăsese din Zidul Berlinului se dezintegra acum încet, bucată cu bucată, sub ciocanele turiștilor avizi de suvenire...

Poate era mai bine că eforturile lui Matthew nu se soldaseră cu niciun rezultat. N-ar suporta să afle că *Lebenshaus* fusese demolată.

Făcu stânga-mprejur și porni repede în direcția opusă.

Nu se mai putea gândi la asta. Era prea dureros. Va trebui să își confrunte temerile, dar o va face treptat, încetul cu încetul.

Avea de mers un kilometru până la Alexanderplatz. Se va duce până acolo să vadă cum arată acum centrul Berlinului de Est. Ajungând la un colț de stradă cu totul neremarcabil, fu copleșită de o altă amintire – de astă dată nu a unei clădiri, ci a unui chip. Acesta era locul în care se întâlnea cu Hermann ori de câte ori aveau să-și transmită ceva legat de activitatea rețelei.

Amintirea feței aspre și colțuroase a vechiului ei camarad o făcu să zâmbească.

Dragul de el, murmură ea. *Domnul să te binecuvânteze, Hermann, oriunde te-ai afla.*

Ce n-ar fi dat să știe *unde* se afla acesta!

Dar nu îi știuse niciodată adresa. Întâlnirile lor aveau de obicei loc la acest colț de stradă sau în apropiere de locuința ei. *Oare ce-o fi făcând acum?* se întrebă ea. *O mai fi în Berlin? Vai, cât de tare aș vrea să-l revăd!*

Nici nu îndrăznea să spere la așa ceva. Nu putea decât să se roage pentru un miracol.

O, Doamne, pentru Tine nu există imposibil. Acum treizeci de ani Tu ne-ai ajutat pe toți să ne refugiem în vest. În comparație cu acel miracol, ar fi o nimica toată pentru Tine să-mi împlinești această rugăminte!

Apropiindu-se de Alexanderplatz, observă de departe cât de diferit era acum totul. Toate magazinele erau pline ochi de cumpărători. Peste tot domnea o energie frenetică aproape palpabilă, foarte diferită însă de tumultul din cealaltă parte a orașului. În ochii multora putea fi detectat un impuls aproape febril de a *cumpăra* și *a poseda bunuri*, ca și cum nou dobândita libertate de a participa la sistemul economic capitalist ar fi constituit în sine o plăcere îndeajuns de mare, indiferent dacă mărfurile din galantare meritau sau nu să fie achiziționate. Mare parte din ofertă era, în mod evident, de calitate inferioară. Era clar că magazinele de aici încă nu atinseseră nivelul calitativ al celor din Berlinul de Vest. De-a lungul trotuarelor, în ambele direcții, se înșirau tarabe la care se vindeau vechi articole militare rusești, tricouri și șepci ieftine, suvenire din Zidul Berlinului.

Sabina nu putu să simtă decât repulsie față de acest mercantilism de prost gust care contrasta atât de puternic cu maiestuoasele clădiri istorice din centrul orașului. Dezgustată, se urcă într-un taxi. Mai erau câteva locuri pe care voia să le viziteze, dar începuseră să o doară picioarele și nu ar fi putut parcurge pe jos distanța până la următoarea ei destinație.

30

Cancelarul și șeful de partid

— Ah, Gustav, mulțumesc că ai răspuns atât de prompt invitației mele, îl întâmpină cu cordialitate cancelarul.

— Era de datoria mea să o fac, domnule cancelar, răspunse Schmundt.

— Ei, zău așa, Gustav, nu e nevoie să fii atât de formal, spuse Kolter, arătând spre scaunul de lângă el. Am trecut prin prea multe împreună în acești ani pentru a reduce prietenia noastră la o serie de platitudini.

— Vă rog să mă scuzați, domnule cancelar.

— Nu e nevoie să te scuzi. La o adică, eu trebuie să îmi cer iertare că ți-am cerut să vii atât de grabnic. Dar, vezi dumneata, mâine dimineață trebuie să mă întorc la Bonn și era imperativ să îți vorbesc înainte de plecare.

— Vă asigur că nu este o problemă.

— Acesta este unul dintre neajunsurile navetei între Bonn și Berlin, oftă Kolter. Ei, dar în curând toate departamentele vor fi mutate aici și aceste neplăceri vor lua sfârșit.

Gustav încuviință din cap.

— Și chiar dacă reprezentăm electorate diferite și uneori suntem nevoiți să adoptăm poziții opuse în cadrul dezbaterilor parlamentare, continuă cu însuflețire cancelarul, suntem doi oameni care se respectă reciproc și au trecut prin prea multe împreună pentru a lăsa ca acest fapt să stea în calea prieteniei lor. Ești de acord?

— Întru totul.

Cancelarul se ridică în picioare și se apropie de fereastra deschisă din spatele biroului său.

— Şi acum parcă-mi vine greu a crede câte s-au schimbat în aceşti doi-trei ani, adăugă Kolter, oprindu-se în dreptul ferestrei, cu spatele la Gustav. Trăim vremuri incredibile, Gustav – de-a dreptul incredibile! Stau la fereastră şi privesc un Berlin unit... un Berlin liber! Uită-te şi tu, Gustav – clădiri, şantiere, maşini, autobuze, camioane, turişti... Toate străzile freamătă de viaţă şi de activitate, de la Alexanderplatz până la Kurfürstendam, din est până în vest, în întregul oraş. Viaţă, energie, vigoare, vitalitate! Asta îmi inspiră toţi aceşti oameni pe care îi văd mergând pe trotuar, adăugă cancelarul, arătând entuziast cu mâna spre trecători, fără să bănuiască iritarea pe care i-o provocau lui Schmundt vorbele lui.

Asta-i problema cu vest-germanii, îşi spuse Gustav în sinea lui. *Se cred salvatorii celor din Est, nu partenerii lor egali.*

— Uită-te şi dumneata cât de hotărâţi şi de vioi le sunt paşii! îşi continua Kolter monologul, fără a bănui scepticismul interlocutorului său. Emană cu toţii însufleţire, exuberanţă. Cum să nu iubeşti acest popor, Gustav? Nu există în toată lumea altul ca el. Şi fără îndoială că aceşti oameni de ispravă vor aduce un tribut spiritului german reconstruind din temelii fostul sector estic, aşa cum au insuflat o nouă viaţă celui vestic în anii '50.

Se răsuci încet şi se îndepărtă gânditor de fereastră, fără a avea habar de nemulţumirea pe care i-o stârnisera celuilalt cuvintele sale.

— Câte s-au schimbat... şi asta în doar câţiva ani, oftă el. Aproape imediat după venirea lui Gorbaciov la putere, piesele de domino au început să cadă – în direcţie opusă celei de care se temeau americanii! Într-un răgaz extrem de scurt, s-au succedat o serie de evenimente epocale – reformele din Rusia, organizarea de alegeri democratice... revendicările naţionaliste ale republicilor din est, căderea Zidului, colapsul Uniunii Sovietice şi acum reunificarea propriei noastre naţiuni. La ce vor duce toate acestea? Care va fi următorul pas? Cine deţine cheia viitorului?

Cancelarul se întoarse spre vizitatorul său, aşezându-se în cele din urmă pe scaunul din faţa acestuia.

— Noi deținem acea cheie, Gustav, continuă el pe un ton grav. În mod excepțional, acum totul stă în mâinile câtorva persoane care, prin deciziile pe care le vor avea de luat, pot schimba cu adevărat cursul istoriei. Noi doi, stimate Gustav Schmundt, ne numărăm printre aceste persoane... doi politicieni deveniți prieteni în vâltoarea schimbărilor globale din ultima vreme, doi prieteni care evoluează cot la cot chiar în centrul scenei politice mondiale...

Oare de ce mă perie în halul ăsta? se întrebă intrigat Gustav. De regulă, înainte de a-i cere o favoare, cancelarul îl trata cu o porție dublă de lingușiri. Știa că nu era cazul să i se urce la cap. Va aștepta să vadă care erau, de fapt, intențiile lui Kolter.

— Trăim o eră cum n-a mai fost alta în istorie, îi dădea înainte cancelarul. Cu oportunități la tot pasul. Hitler a fost un maniac nebun, din cauza căruia Germania a regresat cu cel puțin cincizeci de ani. Dar acum am ajuns din nou la un nivel care ne permite să ne împlinim menirea ca o adevărată națiune între cele mai puternice națiuni din istorie. Dar acest statut important implică și obligații, Gustav. Obligațiile care îi revin unui lider. Obligația de a închega noi relații cu comunitatea internațională. Care este acum direcția adoptată de CEE [Comunitatea Economică Europeană, n.tr.] și cine vor fi cei ce o vor pune în practică? Acum, după dezintegrarea Uniunii Sovietice, cum se vor integra noile republici independente în politica mondială și, în speță, în cea europeană? Totul ține de cei ce dețin conducerea! Aceasta este cheia viitorului. A apărut, în mod indubitabil, o nouă ordine mondială, ca să folosesc terminologia introdusă de domnul Bush. Dar cine va conduce această nouă lume în secolul al XXI-lea? Sunt sigur că știi unde bat cu asta, Gustav. *Noi* vom fi cei ce o vor conduce – Germania, Berlinul, cancelarul și Bundestagul. Lumea va fi guvernată chiar din acest birou, Gustav. *Acesta* este focarul viitorului, al acestei noi ordini mondiale.

Kolter se opri și trase adânc aer în piept, vădit însuflețit de ceea ce spunea.

— Fără îndoială că RFG a fost un stat puternic și, în mod similar, RDG a fost, din toate punctele de vedere, liderul blocului

răsăritean. Dar, acum, Germania unită deține o putere la care nici cu gândul n-a gândit vreunul dintre predecesorii noștri. Acum că Uniunea Sovietică a fost scoasă din joc, Germania a devenit *principala* putere a Europei. În momentul de față, dragă Gustav, cursul evenimentelor este dictat de trei mari puteri: SUA, Japonia și Germania. Te cam trec fiorii dacă te gândești ce responsabilitate uriașă apasă pe umerii noștri, nu-i așa? Iar Japonia e o țară atât de mică... Cât timp își va mai putea menține actualul nivel economic? N-are unde să se extindă, aliați la care să apeleze... Mai devreme sau mai târziu, energia acestei dezvoltări industriale și creative va începe, în mod inevitabil, să scadă. Înțelegi la ce mă refer, Gustav? Frâiele sunt în mâinile noastre. Chiar și Statele Unite au intrat într-un declin lent, dar sigur. Or noi le suntem extrem de îndatorați și este în interesul stabilității mondiale ca SUA și NATO să rămână puternice și de acum înainte. Totuși, în anii care vin, tot mai multe vor depinde de noi. Și noi vom avea obligația să conducem cu mare grijă această alianță a marilor puteri. Va trebui să apărăm și să ocrotim toate resursele lumii – resursele naturale, financiare și, nu în ultimul rând, pe cele umane. Ceea ce mă aduce la motivul pentru care ți-am cerut să îmi faci o vizită în această seară, dragul meu Gustav. Trebuie să discutăm despre ședința parlamentară de săptămâna viitoare. Sper că pot să contez în continuare pe votul partidului tău. Situația se arată favorabilă?

— Cât de favorabilă se poate arăta în această fază preliminară, răspunse Schmundt.

— Nu e tocmai preliminară, ripostă Kolter cu o ușoară exasperare în glas pe care și-o mască însă aproape instantaneu. Ședința e programată pe săptămâna viitoare. Acest vot pentru ajutorarea fostelor republici sovietice este crucial, Gustav. Fără sprijinul nostru, toate aceste națiuni tinere s-ar putea să nu supraviețuiască. Ajutându-le, vom stabili un model de cooperare demn de urmat de toate statele lumii. Trebuie să mă asigur că pot conta pe voturile voastre. Cei din opoziție vor face tot posibilul să respingă proiectul.

Gustav dădu din cap, fără a da însă de înțeles în vreun fel dacă subscrie sau nu la părerea cancelarului.

— Klaus se opune, fără excepţie, oricărei propuneri înaintate de mine, continuă Kolter. Cred că ar fi în stare să respingă chiar şi un proiect de lege pe care îl susţine în secret şi asta doar ca să-mi facă mie în ciudă. În orice caz, e hotărât să îmi submineze eforturile şi de astă dată şi cred că va avea de partea lui şi celelalte partide din opoziţie. *Nu* m-ar mira să te fi abordat şi pe dumneata! adăugă el, cu un zâmbet slab.

— Nu există secrete nici la Bonn şi nici aici, în Berlin, răspunse Gustav, întorcându-i zâmbetul.

Ambii ştiau mai multe decât erau dispuşi să admită în mod deschis.

— În orice caz, reluă cancelarul, noi doi avem o *înţelegere* pe care, după ce te-am salvat din acel guvern-epavă în ultimele luni de existenţă ale Republicii Democrate Germane şi ţi-am mijlocit alegerea în noul Bundestag, dumneata ai respectat-o mereu şi pentru asta vreau să ştii că îţi sunt extrem de recunoscător. Eşti un aliat de nădejde, Gustav Schmundt.

— Vă mulţumesc, domnule cancelar.

— Înţelegi, aşadar, cât de important este acest vot. De-a dreptul vital şi nu doar pentru republicile răsăritene, ci şi pentru mine, pentru păstrarea reputaţiei mele atât în ţară, cât şi peste hotare. Este atât de important, încât am considerat că este justificat să convoc o sesiune extraordinară. Nu-ţi ascund, prietene, că dumneata eşti cel căruia i se datorează, în mare măsură, nu doar unitatea coaliţiei mele, ci şi siguranţa statutului meu şi faptul că Germania are un cuvânt greu de spus pe scena politică mondială. Iată de ce spuneam adineauri că noi doi – Kolter *şi* Schmundt – vom deţine împreună puterea de a stabili cursul evenimentelor. Iată de ce...

Vocea secretarei răsună în interfon, întrerupându-l.

— Mă scuzaţi, domnule cancelar... Îmi pare foarte rău că vă deranjez, dar tocmai a sunat *Herr* Raedenburg şi ştiu că doreaţi să discutaţi cu dânsul.

— E încă pe fir? întrebă Kolter.

— Da, domnule cancelar.

— Îți mulțumesc, Helga. Fă-mi legătura, răspunse Kolter, după care se duse la birou și ridică receptorul. Gentz! Cum mai ești, bătrâne? întrebă el zâmbind, după care ascultă cu atenție. Da. Azi?... Înțeleg... Bineînțeles că vreau să ne întâlnim, din moment ce te afli aici. Dar, din păcate, mâine dimineață trebuie să plec la Bonn... Rămâi o săptămână întreagă? Perfect – ne vom întâlni când mă întorc... Înțeleg. Așa se întâmplă cu congresele astea, îți ocupă tot timpul, la fel ca politica... Înțeleg... Da, da, sună bine. Stabilește detaliile cu Helga. Abia aștept să ne întâlnim.

După ce puse receptorul în furcă, Kolter se întoarse la invitatul său.

— Îl cunoști pe Gentz Raedenburg? întrebă el, așezându-se pe scaun.

— Doar din auzite, răspunse Schmundt. Nu ne-am întâlnit niciodată.

— Este un om deosebit. Ne cunoaștem de ani de zile. N-am întâlnit niciodată un om mai principial. Săptămâna aceasta, participă la un congres evanghelic organizat aici, în Berlin.

Gustav dădu din cap fără să facă vreun comentariu. Puțin îi păsa lui de alde Raedenburg și de convenția unor fanatici religioși.

— Revenind la ceea ce spuneam, reluă cancelarul, soarta acestor națiuni depinde de noi, Gustav. De mine și de dumneata. Au trecut printr-o iarnă grea, după cum bine știi, și se confruntă în continuare cu probleme economice deosebit de grave. Au nevoie de ajutorul nostru și eu sunt hotărât să le ofer acest sprijin, dând astfel un exemplu întregii lumi.

Zicând acestea se ridică în picioare, dând de înțeles că întrevederea se apropia de sfârșit.

— Așadar, pot conta pe tine, nu-i așa? întrebă el, întinzînd mâna spre Gustav, ca pentru a pecetlui încă o dată alianța ce stătea la baza coaliției parlamentare.

— Nu v-am dezamăgit niciodată, domnule cancelar, răspunse Gustav, ridicându-se la rândul său.

Dădu mâna cu Kolter, apoi părăsi somptuosul birou, traversă coridorul și ieși în briza răcoroasă a serii.

31

Întrebări

În timp ce Sabina se plimba gânditoare prin marele oraş ce reprezenta chintesenţa spiritului german şi o parte integrantă a propriului ei trecut, iar Gustav cugeta la discuţia avută cu cancelarul, Matthew asculta o prelegere care îi proiectase gândurile în zeci de direcţii.

— ... colapsul comunismului le-a adus multora libertatea, spunea vorbitorul. Dar, odată cu comunismul, s-a deşirat şi o anumită ţesătură socială care, deşi era urzită cu fire de teamă, tiranie, privaţiuni şi deznădejde, reuşea totuşi să ţină sudate toate elementele societăţilor răsăritene, conferindu-le o oarecare structură şi previzibilitate. Chiar dacă nu se bucurau de libertate în sensul pe care noi, occidentalii, îl atribuim noţiunii, majoritatea oamenilor aveau ce să mănânce. Diferenţa dintre categoriile sociale nu era atât de accentuată.

După colapsul dominaţiei sovietice însă, prăpastia dintre păturile sociale a devenit tot mai evidentă. Străzile din Varşovia, Praga, Budapesta, Cracovia şi Bucureşti s-au umplut brusc de persoane fără adăpost. Iar acum, când cetăţenii acestor naţiuni au libertatea de a călători peste hotare, avem de-a face cu o adevărată migraţie. Ţările occidentale s-au umplut de ţigani veniţi din Est – vagabonzi, nomazi, toţi oameni fără căpătâi. Şi oraşele vestului au devenit deşertul acestor pribegi.

În asta constă, prieteni, cea mai mare provocare şi totodată cea mai mare oportunitate a evanghelismului modern. Aceşti oameni sunt flămânzi – noi trebuie să le dăm să mănânce. Le este sete – noi trebuie să le dăm de băut. Sunt fără adăpost – noi trebuie să le găsim adăposturi. Le este frig – noi trebuie să

îi acoperim cu pături călduroase. Trăiesc în deznădejde – noi trebuie să le redăm speranța.

Noi suntem uneltele Domnului!

Căci Dumnezeu ne zice: „Ori de câte ori ați făcut aceste lucruri unuia dintre acești foarte neînsemnați frați ai Mei, Mie Mi le-ați făcut." Aceasta trebuie să fie misiunea noastră, stindardul nostru, sunetul de goarnă al inimilor și al glasurilor noastre – farul călăuzitor spre care să ne îndreptăm cu credință și hotărâre. Este datoria noastră să vestim întregii lumi mesajul speranței și să îi hrănim pe cei aflați în nevoie, să îi îmbrăcăm, să îi adăpostim și să le ostoim setea. Acesta este, în esență, mesajul Noului Testament. Și asta, o spune chiar Domnul, ne va deschide porțile către Împărăția cerurilor.

Așadar, nu putem rămâne indiferenți la cuvintele Sale. Să îi hrănim pe nevoiași, să îi îmbrăcăm, să le găsim adăposturi. Calea noastră este clară. Însuși Isus ne-a arătat-o. Iar cei pe care trebuie să îi ajutăm se află chiar în fața ochilor noștri – bătând zi și noapte cărările asfaltate ale deșertăciunii, într-o nesfârșită pribegie a deznădejdii.

Conferențiarul se opri, bău niște apă din paharul din fața lui, apoi, după ce aruncă o privire spre ceas, își reluă discursul.

În timp ce Matthew asculta prelegerea, gândurile îi zburau, când și când, fără voia lui, la tatăl Sabinei.

— ... ni s-au deschis larg ușile către cei nevoiași și fără adăpost... Trebuie să trimitem *persoane* echipate cu tot ceea ce este necesar pentru a întâmpina nevoile despre care am vorbit. Oameni care vorbesc limbi străine, cu pregătire medicală și psihologică – oameni ale căror mâini și cuvinte să înlăture nevoile săracilor și să le *atingă* sufletele.

... *Ajutoare* creștinești – alimente, apă, pături, medicamente, mănuși, cămăși, încălțăminte... adunați și trimiteți toate *lucrurile* necesare misiunii noastre... ceea ce implică strângeri de fonduri, donații de alimente, îmbrăcăminte, pături – măsuri pe care le vom lua cu toții în bisericile noastre și în comunitățile în care trăim. Trebuie să punem bazele unei organizații

pentru adunarea donațiilor care să asigure un flux continuu de ajutoare...

... sedii în care să se ofere călăuzire spirituală, hrană, căldură și adăpost, birouri, locuri pentru depozitarea ajutoarelor ce urmează a fi distribuite, adăposturi propriu-zise... paturi, bucătării și săli de masă...

... totul depinde de voluntarii noștri – de acei creștini plini de compasiune și dăruire dispuși să renunțe la traiul lor confortabil și îmbelșugat și să meargă în aceste locuri unde nevoia este atât de adâncă. De cei ce...

Câțiva ascultători își luau notițe, observă Matthew, învârtindu-și ochii prin sală. Vreo doi înregistrau prelegerea cu reportofonul. Toți păreau de-a dreptul vrăjiți de discurs. Bărbatul de pe podium vorbea cu un entuziasm atât de debordant, încât mai că-ți venea să te înscrii numaidecât voluntar în proiectul expus de el.

După încheierea prelegerii, o mare parte din public mai rămase o vreme în sală pentru a pune diverse întrebări. După finalizarea dezbaterii, Matthew se întâlni cu fiul său pe coridor.

— Ei, cum a fost conferința la care ai participat?

— Cum mă așteptam, răspunse Tad. Am aflat care este *„cea mai bună* metodă de evanghelizare a Europei de Est".

— Și care ar fi aceea? se interesă Matthew.

— Distribuirea de broșuri și cărți care să-i preseze pe oameni să-L primească pe Dumnezeu în viața lor. Chestii de genul ăsta.

— Credeam că tema congresului este noua ordine mondială.

— Și eu, râse Tad. Dar aceea a fost doar deschiderea unei prelegeri tipice despre evanghelizare și nevoia de a tipări numaidecât un catralion de publicații în toate limbile est-europene care să fie distribuite gratuit peste tot.

Matthew pufni în râs.

— Eu am asistat la un discurs cu totul diferit.

— Și anume? întrebă Tad, așezându-se alături de tatăl său.

— A fost interesant. Chiar foarte interesant. Cred că ar fi trebuit să fie una dintre cuvântările-cheie adresate întregului congres.

Cel care a ținut discursul este, în mod clar, un om dinamic. A venit cu o mulțime de sugestii practice. A vorbit despre lucrurile importante – și, în unele cazuri, de-a dreptul imperative – care trebuiesc făcute. Și totuși... nu știu... parcă...

— Lipsește ceva? sugeră Tad.

— Nu știu dacă „lipsește" este cuvântul potrivit. Nu mă înțelege greșit – îi dau dreptate în tot ceea ce a spus... doar că nu pot să nu mă gândesc cât de diferite sunt toate astea – făcu un gest amplu indicând hotelul și centrul de conferințe – de perspectiva pe care o avea bunicul tău cu privire la modul în care trebuie să-i abordeze pe ceilalți un ucenic al lui Cristos – pentru a avea un impact *real* în viețile acestora.

— Mda, nu mi-l imaginez pe bunicul organizând un congres în acest scop.

— Ai dreptate, Tad. Baronul i-ar fi invitat pe toți la *Lebenshaus* să se odihnească și să exploreze grădina împreună cu el, dar nici prin cap nu i-ar fi trecut să organizeze un eveniment atât de... grandios, spuse Matthew, clătinând din cap. Nu mă înțelege greșit, sunt sigur că acest congres este benefic multora. Dar parcă niciuna dintre abordările pe care le-am auzit până acum nu m-a convins întru totul...

Se ridică în picioare.

— Hai să bem niște cafea până la următoarea conferință. Cred că mai trebuie să reflectez puțin la asta. Se pare că fiecare nouă conferință generează mai multe întrebări decât răspunsuri.

32

Nemulțumire

Gustav Schmundt părăsi clădirea care găzduia biroul provizoriu al cancelarului chinuit de senzația supărătoare că, în toți acești ani, Hans Kolter nu făcuse decât să își bată joc de el, cu subtilitatea care îl caracteriza, desigur, și poate nici măcar în mod intenționat.

De când ajunsese la putere, Hans dobândise o condescendență inerentă unui ego tot mai umflat. Afișa aroganța vest-germanului care se crede superior. Or pe Gustav îl scotea din sărite când aceasta era îndreptată spre persoana lui.

Cică *amândoi* dețineau puterea! Pufni disprețuitor. Niciunul dintre ei nu credea o iotă din aceste minciuni gogonate! În realitate, Hans nu catadicsea să se întrețină cu el decât înainte de votarea unui proiect de lege important și atunci îl copleșea, invariabil, cu un potop de vorbe măgulitoare.

Detesta să fie folosit. Ani întregi fusese marioneta comuniștilor, iar acum, după ce, făcând uz de influența sa, îi obținuse alegerea în noul parlament, Kolter îl dăduse complet uitării. Își amintea de el doar înainte de dezbaterea unei moțiuni. Și asta deoarece Hans știa că Gustav îi va aduce voturile partidului CSDU. Și Gustav o făcea de fiecare dată, fiindcă n-avea încotro.

Că-i convenea ori ba, îi era dator vândut lui Hans Kolter și nici măcar infatuarea supărătoare a cancelarului nu putea schimba acest lucru. Fără ajutorul pe care îl primise din partea lui Kolter în 1989 și 1990, Gustav Schmundt ar fi fost pe nicăieri în momentul de față – sau poate chiar în pușcărie, dacă s-ar fi aflat cumva de faptele pe care le săvârșise în calitate de ofițer *Stasi*. Totuși, reușise să distrugă toate dovezile scriptice care îl

implicau în activităţile mai controversate ale poliţiei secrete de la sfârşitul anilor '50 şi începutul anilor '60, iar Kolter habar nu avea de trecutul său. Din câte ştia el, Gustav Schmundt fusese toată viaţa un funcţionar est-german de nivel mediu.

Şi, pentru ca lucrurile să rămână aşa, Gustav nu putea să-l calce pe coadă. Chiar dacă secretul trecutului său nu va fi descoperit niciodată, era de ajuns un cuvânt din partea lui Kolter şi îşi putea lua adio de la cariera politică. Era doar un est-german bătrân şi neinteresant pe care nimeni nu va ezita să îl înlocuiască la următoarele alegeri cu un politician mai tânăr.

Ce mai, era la cheremul lui Hans Kolter!

Câteodată mai că-şi dorea ca lucrurile să fi evoluat altfel. La drept vorbind, lui nu-i displăcuse atât de tare regimul comunist. Comparativ cu alţii, lui îi mersese destul de bine pe atunci. Totuşi, lucrurile se schimbaseră şi, în situaţia de faţă, nu putea să fie decât recunoscător pentru actualul său statut.

Chiar dacă uneori îl găsea de-a dreptul detestabil pe Kolter, adevărul e că probabil acesta îi salvase viaţa. Iar Kolter avea grijă să i-o amintească mereu. O făcea de fiecare dată subtil, desigur. Dar, înaintea unei moţiuni importante, ştia întotdeauna să joace, într-un fel sau altul, această carte a salvatorului. Uneori era de ajuns o inflexiune a vocii sau o anumită privire ca Gustav să înţeleagă exact la ce se referea cancelarul – că nu va înceta niciodată să-i reamintească de soarta pe care o avusese Honecker, soartă care l-ar fi aşteptat probabil şi pe Schmundt dacă el nu i-ar fi întins o mână de ajutor.

Oamenii de teapa lui Kolter erau experţi în astfel de jocuri psihologice, gândi ofuscat Gustav. Îşi înfigeau ghearele în victimele lor şi apoi nu le mai dădeau drumul, insuflându-le o dependenţă perversă, acoperită cu straturi de obligaţii nerostite. Nu era uşor să te eliberezi din aceste gheare, iar Kolter era un maestru al acestui joc prin care subjugase deja nenumărate persoane din întreaga Germanie. Probabil că aşa procedează toţi politicienii de vârf. Poate că secretul succesului e tocmai acesta: a şti să „ajuţi" pe cineva pentru ca apoi să-i ceri să îţi întoarcă însutit favoarea.

Oare el de câte ori va mai trebui să-l răsplătească pe Kolter pentru supravieţuirea sa politică? N-avea cum să ştie. Oare va avea vreodată curajul să voteze împotriva cancelarului? Tot ce ştia în momentul de faţă era că se cam săturase să-i cânte în strună unui om care îl privea de sus!

Detesta să fie tratat ca un copil... şi mai ales având în vedere faptul că el era cel ce asigura unitatea coaliţiei lui Kolter. Îi fusese loial în tot acest timp. Votase în favoarea lui de fiecare dată. Oare nu venise vremea să fie tratat şi el cu puţin respect?

Totuşi, era periculos să te opui cancelarului. Dacă făcea un pas greşit şi asta mai ales acum, la o vârstă înaintată, Gustav risca să piardă totul – nu doar cariera politică! Kolter nu era genul de om pe care să ţi-l doreşti ca duşman, mai ales acum, când popularitatea de care se bucura pe plan mondial atinsese cote maxime. *Dacă e să fac o schimbare,* cugetă Gustav, *va trebui să mă asigur că voi alege tabăra câştigătoare!*

Iată de ce întâlnirea secretă pe care o avea în această seară era atât de importantă. De rezultatul întrevederii depindea viitorul multora şi, nu în ultimul rând, al propriei sale persoane.

33

O discuție la cină

Sabina se întorsese la hotel în ultima oră de conferințe. După încheierea dezbaterilor, Matthew o găsi așteptându-l în cameră.

— Cum a fost plimbarea?

— Meditativă, răspunse Sabina cu un surâs.

— Și eu am meditat la multe lucruri în după-masa asta.

— La ce anume?

— La multe. Și eu aș vrea să-mi povestești despre plimbarea ta, dar ce-ai zice să luăm întâi cina? Iosif și Tad au plecat deja să caute un restaurant bun. Am convenit să ne întâlnim cu toții în holul hotelului peste douăzeci de minute.

— Of, gemu Sabina, mă dor îngrozitor picioarele.

— În acest caz, am putea cere să ni se aducă ceva de mâncare în cameră.

— Nici gând, vom face cum ați convenit. În fond, o vacanță care nu te lasă sleit de puteri nu se poate numi vacanță!

Peste patruzeci și cinci de minute, erau așezați toți patru la masă în restaurantul ales de Tad și Iosif. Ospătarul tocmai le luase comanda și conversația începuse să curgă liber.

— Ei, și pe unde ai fost azi? o întrebă Matthew pe Sabina.

— M-am dus întâi la fostul meu loc de muncă, apoi la vechiul sediu al consulatului american, unde ne-am reîntâlnit noi doi, după care am mers la fosta mea adresă. Casa în care locuiam a fost demolată.

— Cum așa?... Și ce este acum acolo?...

— Nimic, dar se pare că se va construi ceva în curând. De acolo m-am dus până la Alexanderplatz şi apoi am luat un taxi până la cimitir.

— Vorbeşti serios? exclamă Matthew. Până la cimitirul de pe strada Fischer?

— Îmi doream să revăd locul acela, răspunse Sabina. În afara faptului că zidul a fost dărâmat, cimitirul a rămas în mare parte neschimbat.

— Şi eu trebuie să fac un drum până acolo, interveni Iosif. Ştiu că este un loc important pentru voi doi, dar nu uitaţi că are o semnificaţie profundă şi pentru mine: acolo mi-am încredinţat inima Domnului şi tot acolo am reîntâlnit-o pe Ursula după ani lungi de separare.

— Poate că am putea să mergem toţi patru, sugeră Matthew.

Toţi ceilalţi încuviinţară din cap.

— Mai e acolo mormântul lui E. Brecht? adăugă Matthew, adresându-se soţiei sale.

Sabina surâse.

— Am căutat peste tot... dar mă tem că nici mormântul nu mai există.

— Era de aşteptat. Păcat. Aş fi vrut să îi putem arăta lui Tad exact unde se afla groapa prin care ne-am refugiat.

— Şi ce ne împiedică? întrebă Iosif. Orice ar fi acum acolo, aş găsi şi cu ochii închişi locul de veci al onorabilului Brecht. Şi sunt convins că şi tu la fel, Matthew. În fond, tu ai condus întreaga operaţiune.

Matthew izbucni în râs.

— Domnul a condus-o, nu eu! Eu eram mort de frică.

— Dar n-ai arătat-o şi eu am avut încredere totală în tine, spuse Sabina, după care adăugă: Ei, dar m-am gândit destul la trecut pe ziua de azi! Povesteşte-mi mai bine despre ziua ta, Matthew. Spuneai că ai meditat la multe lucruri în după-masa aceasta. La ce te refereai, mai exact?

— Am participat la un seminar extrem de interesant, dar din păcate n-am putut să mă concentrez întru totul asupra prelegerii

fiindcă gândurile îmi zburau constant la tatăl tău. Mă întrebam ce părere ar fi avut baronul despre un asemenea congres.

— Care a fost tema prelegerii?

Matthew îi explică pe scurt, conchizând:

— Dar chiar mai interesant decât ceea ce s-a spus a fost componența auditoriului.

— Adică? întrebă Iosif.

— În primul rând, sala a fost pe jumătate goală - nici nu știu dacă erau treizeci de persoane în total. Iar conferențiarul este un om extrem de apreciat în anumite cercuri. S-a scris despre el în multe reviste importante... Ce mai, este o personalitate de talie mondială. Și, totuși, iată-l ținând o prelegere despre care s-ar fi zis că nu auzise nimeni. N-am văzut în public pe niciunul dintre cunoscuții mei și niciunul dintre cei prezenți nu părea să știe cine sunt eu.

— Și asta ți-a atins orgoliul, tată? glumi Tad.

— Ei, bineînțeles că nu! exclamă Matthew. Mă cunoști, doar. Ideea e că n-am văzut mulți lideri conservatori acolo. Prelegerea a fost, ce-i drept, de factură liberală - de evanghelism social - dar extrem de convingătoare. S-au spus exact genul de lucruri pe care ar trebui să le audă liderii fundamentaliști. Dar eu n-am văzut niciunul în auditoriu. De fapt, nu m-ar mira să aflu că toți cei ce au asistat la seminar nutresc *deja* convingeri similare.

— La fel s-a întâmplat și în cazul conferințelor la care am participat eu, remarcă Iosif. Nu m-am gândit până acum la asta, dar să știi că ai dreptate: cei mai mulți nu caută să afle idei noi, ci aleg să audieze exclusiv discursuri care confirmă pozițiile pe care le-au adoptat *deja*.

— Exact, încuviință Matthew. În cadrul congreselor creștine, participanții tind să facă bisericuțe. Or, pentru a da cu adevărat rezultate, un astfel de eveniment ar trebui să consiste într-o polenizare încrucișată de idei, metode și personalități. Cei ce ar fi avut de învățat de pe urma conferinței de care vă vorbesc probabil că asistau între timp la dezbateri despre lucrurile pe care le fac *deja*, care nu mai prezintă o noutate pentru ei. Or, așa, unde-i provocarea în treaba asta?

— Cum ți s-a părut conferința la care ai participat? întrebă Sabina.

— Grozavă. Omul a făcut câteva sugestii demne de luat în seamă... a vorbit despre lucruri importante. Și totuși... nu știu ce să zic... Discursul a fost însuflețitor, dar parcă... unidimensional. Conferențiarul nu a pomenit nici măcar o dată de Evanghelie și nici de evanghelizarea propriu-zisă. N-a pomenit nimic de mântuire, de rugăciune sau de puterea lui Dumnezeu de a salva vieți. Totul s-a rezumat la a-i ajuta pe săraci cu alimente, pături și căni cu apă rece. Ceea ce nu e deloc greșit, pentru că așa ne îndeamnă și Isus.

— Și atunci ce anume te-a deranjat? întrebă Tad.

— Nu mă înțelege greșit. Susțin întru totul partea legată de binefacere. Dumnezeu ne îndeamnă să facem binele. Iar comunitatea creștină ar putea să facă infinit mai multe în acest sens decât o face în momentul de față. Din acest punct de vedere, nu pot decât să aplaud mesajul conferențiarului. Totuși, nu văd în ce măsură putem să numim asta *evanghelizare*. E, mai degrabă, o evanghelizare-surogat fără niciun *mesaj* evanghelic. Este binefacere și este de *datoria* noastră să facem binele, căci așa ne îndeamnă Isus. Totuși, nu știu dacă astfel de acțiuni pot fi numite *evanghelizatoare* doar pentru că sunt acte de caritate. Participanții poate c-or fi evangheliști, dar cuvintele, conținutul Evangheliei, lipsesc cu desăvârșire.

— Eu, pe de altă parte, replică Iosif, sunt cam sătul să ascult evangheliști care propovăduiesc *mesajul* convertirii și al mântuirii, fără a face însă ceva concret pentru a ostoi setea unei lumi însetate.

— Sătui suntem cu toții, încuviință Matthew.

— Mesajul evanghelic propriu-zis este asimilat cu mare dificultate de către evrei, continuă Iosif. De-a lungul anilor, m-am lovit constant de această problemă. Evreii înclină să respingă conținutul învățăturilor creștine, considerând că acestea există în vid.

— Iubirea lui Dumnezeu trebuie împărtășită celor aflați în nevoie atât prin vorbe, cât și prin fapte, fu de părere Sabina.

— Doar că, din păcate, asta nu se întâmplă decât foarte rar, remarcă Tad.

Conversația le fu întreruptă de sosirea ospătarului.

— Și ce mai face Ursula? se interesă Sabina după ce rostiră o rugăciune și începură să mănânce.

— E bine, răspunse Iosif. Dar e necăjită că nu poate fi și ea aici cu noi.

— Ei, chiar *atât* de necăjită nu cred eu că e acum, că are încă o nepoțică! râse Sabina.

— Aici chiar că nu pot să te contrazic, răspunse Iosif zâmbind. Și... vrei să-ți spun un secret?

— Bineînțeles!

— Am vorbit adineauri cu ea la telefon și mi-a spus că totul merge bine acasă, așa că în scurtă vreme s-ar putea să ni se alăture aici, în Berlin.

— Vai, Iosif, ar fi de-a dreptul minunat! exclamă Sabina entuziasmată.

Discutară o vreme despre familiile lor și alte chestiuni personale, după care, cu mult înainte de servirea desertului, se adânciră din nou în dezbaterea celor mai bune metode de a face cunoscută lumii Împărăția Tatălui.

Matthew tocmai vorbise despre puternica influență pe care o avusese baronul în viața tatălui său și asta cu toate că tatăl Sabinei nu făcuse nicio încercare vădită de a-l converti pe diplomat.

— Și la fel s-a întâmplat și cu noi doi, dragă Matthew, spuse Iosif, încuviințând din cap. Faptul că azi suntem amândoi creștini nu se datorează vreunui mesaj evanghelic, ci exemplului de viață dat de doi oameni ai lui Dumnezeu – un exemplu atât de grăitor, încât a fost imposibil să îl ignorăm. Ești de acord cu mine?

— Bineînțeles.

— Acesta este, de altfel, și unul dintre motivele pentru care am ținut să fiu prezent la acest congres – asta pe lângă șansa de a vă revedea pe voi, se înțelege!

Atât Matthew, cât și Sabina izbucniră în râs.

— Adică nu *noi* am fost principalul motiv pentru care ai venit la Berlin?! exclamă Matthew, mimând stupefacția.

— În toți acești ani m-am rugat să am ocazia să-l revăd pe Dieder Palacki. *Trebuie* să îi strâng mâna, să mă uit în ochii lui și să-i spun ce impact au avut cuvintele lui usturătoare și ajutorul său plin de compasiune asupra vieții mele.

— Nimic nu are un impact mai mare în viața noastră decât sacrificiul pe care este dispus să îl facă pentru noi un om al lui Dumnezeu, spuse Sabina.

Se lăsă tăcerea preț de o clipă, răstimp în care cei doi bărbați reflectară la vorbele ei. Sabina se gândea, de bună seamă, la tatăl ei și la impactul pe care îl avea și acum asupra multora puterea de sacrificiu de care dăduse acesta dovadă toată viața.

— Ce înțelegi prin „cuvinte usturătoare"? întrebă în cele din urmă Tad.

Iosif zâmbi.

— Să zicem că Dieder Palacki e genul de om care nu menajează pe nimeni și vorbește fără ocolișuri atunci când consideră că Dumnezeu i-a dat ceva de spus. Dacă îl asculți cu smerenie, efectul vorbelor lui poate să-ți schimbe viața. Eu trebuie să recunosc că nu m-am arătat foarte smerit când mi-a vorbit, dar eram deja de atâta amar de vreme în căutarea adevărului, încât eram dispus să acord o șansă oricui s-ar fi oferit să-mi dea un răspuns.

— Revenind la ceea ce ai spus adineauri, interveni Matthew, da, trebuie să recunosc că tatăl meu și cu mine ne-am întors spre Dumnezeu nu atât datorită unui anumit mesaj de mântuire, cât modelului de viață oferit de Sabina și de părinții ei. Nu că învățăturile creștine de care ne-au vorbit ar fi fost lipsite de logică sau neverosimile. Dimpotrivă. Doar că mie și tatii – doi atei la vremea aceea – nu asta ne-a stârnit în primul rând interesul.

— Ceea ce apropie sufletele oamenilor de Tatăl nostru ceresc nu sunt cuvintele, ci *viața*, spuse Iosif. Aceasta este ideea pe care trebuie să o comunicăm atunci când ne va veni rândul să luăm cuvântul. Credința se poate naște *doar* din viață.

34

O convorbire nocturnă

La nouă ore după întâlnirea dintre Schmundt şi cancelarul german, într-un cartier mai sărăcăcios decât cel în care Gustav aştepta să treacă timpul, consultându-şi ceasul şi uitându-se pe geam din două în două minute, un alt bărbat mergea grăbit pe trotuarul prost luminat, cu un pachet la subsuoară.

Gustav habar nu avea de existenţa misteriosului pieton; acesta, în schimb, ştia o mulţime de lucruri despre Schmundt. Nu de alta, dar politicianul fără astâmpăr era chiar motivul pentru care venise Claymore în capitală – aterizase pe aeroportul din Berlin cu doar două ore în urmă – şi subiectul dosarului confidenţial pe care îl ducea acum sub braţ. Interlopul se îndrepta spre locul de întâlnire stabilit cu cel cu care avea să se vadă mai târziu Gustav.

Claymore fusese instruit să meargă până la Poarta Brandenburg din fostul sector estic al oraşului, de acolo s-o ia spre sud pe Grotewohlstraße, apoi la est, pe Behrenstraße, prin labirintul înaltelor clădiri din piatră ce găzduiau câteva dintre birourile provizorii ale noului guvern german unit, şi în cele din urmă pe Friedrichstraße, până în zona hotelului ieftin la care se cazase.

Undeva pe acest traseu, o maşină avea să tragă în dreptul lui, iar el trebuia să urce numaidecât. Dacă nu apărea nicio maşină, fusese instruit să se întoarcă la hotel şi să aştepte.

Până acum, nu-şi făcuse apariţia niciun automobil. După treizeci de minute de mers pe jos, Claymore ajunse înapoi la hotelul de unde luase recent un taxi până la Poarta Brandenburger.

Intră în hotel, străbătu holul fără să arunce măcar o privire recepţionerei şi urcă grăbit, câte două trepte odată, până la al

doilea etaj. Mocheta roasă de pe scară şi coridoare abia ce reuşea să camufleze zgomotul paşilor săi apăsaţi.

Ajuns în cameră, aprinse becul de 40 de waţi al veiozei şi se aşeză pe pat, nervos că pierduse o oră întreagă cutreierând de-a prostul pe străzi.

Peste două minute, sună telefonul. Îl lăsă să ţârâie de câteva ori, apoi se ridică fără tragere de inimă, se apropie leneş de măsuţa pe care se afla telefonul şi ridică, în sfârşit, receptorul.

— *Ja.*

— Văd că ai ajuns în Berlin la ora stabilită.

— Şi aş fi avut o oră la dispoziţie să trag un pui de somn, dacă n-aş fi fost trimis să umblu teleleu, ripostă cătrănit ocupantul camerei. De ce m-aţi pus să bat atâta drum, dacă nu aveaţi de gând să...

— Am făcut-o pentru binele tău, amice, răspunse celălalt, cu un hohot gâlgâit, gutural.

— Pentru binele *meu*?! Mersi, dar mă puteam lipsi de acest exerciţiu fizic. De ce nu m-aţi abordat pe traseu?

— Din motive bine întemeiate. Te-am urmărit.

— M-aţi urmărit?! Dacă nu aveaţi încredere în mine, de ce...

— Ei, nu te ambala! A trebuit să mă asigur că nu eşti filat. N-am de gând să-mi asum riscuri inutile. Miza jocului e prea mare. Ai la tine dosarul pe care ţi l-am cerut?

— Da, am dosarul deputatului, mârâi în receptor interlopul.

— Inclusiv dovezile de care am vorbit... cu privire la trecutul său?

— Inclusiv.

— Excelent. Lasă dosarul în faţa uşii.

— Poftim?! Aţi înnebunit?!

— Nu va rămâne acolo mai mult de zece secunde. Sunt pe aproape.

— Şi banii?

— Am să-i las în faţa uşii. După ce vei auzi o bătaie uşoară, aşteaptă cincisprezece secunde şi apoi deschide uşa.

— Şi dacă nu vor fi de ajuns?

— Colaborarea noastră încă n-a luat sfârşit. Spuneai că mai faci investigații şi că s-ar putea să afli mai multe despre acest caz.

— Aşa e.

— Data viitoare am să-ți mai dau nişte bani. Între timp, dacă onorariul pe care îl vei găsi în pachet nu e suficient, deşi eu unul mă îndoiesc sincer de asta, eşti liber să mă treci în fruntea listei negre.

Claymore nu spuse nimic.

— Data trecută am vorbit de o eventuală călătorie până la Moscova, continuă interlocutorul său. Îți aduci aminte?

— Da.

— Ei bine, a venit vremea să faci un drum până acolo.

— În ce scop?

— Când ajungi, sună-mă la numărul privat să-mi spui cum pot lua legătura cu dumneata, apoi aşteaptă să te contactez.

— Va fi o misiune de supraveghere sau un asasinat?

— Poate şi una, şi alta. Fii pregătit pentru orice.

35

O întâlnire în miez de noapte

Nu era nicidecum prima sa întâlnire cu Klaus Drexler, dar era, de departe, cea mai importantă, iar împrejurările în care avea loc erau, fără doar şi poate, inedite.

Deşi nimeni nu o recunoştea în mod deschis, Drexler era, practic, al doilea om în stat. La drept vorbind, în calitate de parlamentar şi şef de partid, era pe picior de egalitate cu Schmundt. Întrucât Drexler, de care nu se ştia absolut nimic dincolo de hotarele Germaniei, nu avusese nici măcar trei mandate complete în Bundestag şi se afla la primul său mandat de şef al partidului, unii îl considerau şi acum un nou-venit pe scena politică naţională. Dar cei ce îl subestimau astfel nu se uitaseră niciodată adânc în ochii lui. Nu văzuseră niciodată focul care ardea în ei – un foc ce vădea ambiţii mult mai mari decât cele afişate la suprafaţă.

Gustav observase acel foc şi, de atunci, încetase să-l mai subestimeze pe Klaus Drexler. Ştia că, în pofida aparenţelor şi a vechimii mai mici pe care o avea ca deputat, Klaus Drexler era un om hărăzit unui destin măreţ. Şi, când zarurile sorţii vor fi aruncate, Gustav voia să se asigure că se va afla în tabăra câştigătorilor.

Drexler fusese cel ce îl contactase şi stabilise această întâlnire în miez de noapte. Îi trimisese o maşină, al cărei şofer nu scosese o vorbă cât timp rulaseră pe străzile tăcute ale Berlinului. Acum Gustav urca treptele, nu fără o oarecare strângere de inimă, până la etajul al doilea, unde se afla biroul lui Drexler.

Schmundt încercase toată seara să se pregătească psihic pentru această întrevedere, spunându-şi că era mai experimentat decât Drexler şi că nu avea de ce să se simtă intimidat de acesta. Totuşi, oricât s-ar fi străduit, nu putea înlătura nicicum timorarea

care se încăpăţâna să izvorască în continuare din adâncurile fiinţei lui. Traversă emoţionat tăcutul coridor, dureros de conştient de ecoul paşilor săi, şi se opri în faţa unei uşi impunătoare. Trase adânc aer în piept şi apoi bătu o dată, cu o neplănuită, dar vădită şovăială.

Din birou îi răspunse o voce autoritară. Gustav deschise încet uşa şi păşi înăuntru.

— Îţi mulţumesc din suflet că ai răspuns invitaţiei mele, dragul meu Gustav! îl întâmpină plin de căldură gazda sa, îndreptându-se spre el cu mâna întinsă. Te rog să iei loc.

Schmundt îi mulţumi şi se aşeză.

— Doreşti o cafea?

Gustav încuviinţă din cap şi privi cum bărbatul se duce la barul de lângă perete şi umple două ceşti cu cafea. Drexler avea în jur de 1,85 m. Faptul în sine nu era remarcabil – Kolter îl depăşea cu aproape zece centimetri în înălţime şi cu mult mai mulţi la circumferinţa taliei. Ceea ce frapa era prestanţa şi extraordinara siguranţă de sine pe care le emana din toţi porii acest individ.

Părul şaten, bogat, curat şi strălucitor, pieptănat impecabil cu cărare într-o parte, îi ajungea până deasupra urechilor, lăsând să se vadă doar câteva fire cărunte în partea de sus a perciunilor. Cutele care se întrezăreau pe fruntea parţial acoperită de breton erau riduri de expresie şi nicidecum de bătrâneţe. Sprâncenele groase – mai închise la culoare decât părul capului – se mişcau cu o expresivitate subtilă, accentuând ochii pe care păreau să-i încadreze. Pomeţii înalţi şi eleganţi, obrajii supli, parcă sculptaţi, şi bărbia hotărâtă, osoasă şi uşor pătrată, confereau feţei un aspect plăcut şi viguros. Sonoritatea vocalelor germane făcea ca buzele, potrivit de groase pentru un bărbat, să stea uşor ţuguiate.

Ascultându-i vocea guturală şi calmă, autoritară fără a fi ridicată, îl vedeai parcă în faţa ochilor pe Wotan, stăpânul zeilor din opera wagneriană *Der Ring der Nibelungen*, ţinându-şi în frâu exuberanţa, aşteptând să intre triumfător în Valhalla, călare pe falnicul său bidiviu. În timbrul deocamdată controlat se ghiceau rezerve uriaşe de energie. Un bărbat cu un caracter mai slab

ar fi ridicat tonul pentru a-şi masca nesiguranţa. Drexler nu avea nevoie de astfel de trucuri. Emana autoritate din toată fiinţa şi nu trebuia să ridice vocea pentru a se face auzit. Un regizor de la Hollywood ar fi văzut în el întruchiparea perfectă a nord-europeanului viguros şi bine proporţionat.

Totuşi, dintre toate trăsăturile acestui om, cel mai mult izbeau ochii – nişte ochi strălucitori, de un albastru pal, adânciţi în orbite, de o expresivitate ieşită din comun, a căror privire intensă şi sfredelitoare avea puterea să hipnotizeze pe oricine.

Ştiind asta, Gustav Schmundt se strădui să evite efectul nimicitor al acestor ochi, fixând întâi gura, apoi fruntea şi, în cele din urmă, plimbându-şi privirea aiurea prin încăpere. Ştia că Dexler îl străpunge cu privirea. Totuşi, reuşi să reziste tentaţiei de a privi direct în ochii lui.

Drexler se aşeză pe un scaun alăturat şi sorbiră amândoi tăcuţi din cafea. Drexler stătu o vreme cu fruntea încreţită, vădit îngândurat, căutându-şi cuvintele, apoi brusc, ridică privirea.

— Gustav, vreau să fiu sincer cu dumneata.

Schmundt îl asculta cu atenţie, precaut şi totodată intrigat.

— După cum ştii, mă opun stimatului nostru cancelar în ceea ce priveşte ajutorul destinat fostelor republici sovietice. Şi te asigur că motivele mele sunt întemeiate. Nu e cazul să intrăm acum în detalii, cunoşti deja cât se poate de bine toate aspectele problemei şi sunt sigur că ai întors şi dumneata chestiunea pe toate părţile.

Schmundt încuviinţă din cap.

— Totuşi, motivul pentru care am dorit să-ţi vorbesc nu se rezumă exclusiv la următoarea sesiune parlamentară. Lucrurile vor sta la fel ca de fiecare dată: de ambele părţi se vor forma alianţe, noi doi, Hans şi ceilalţi şefi de partid vom recurge cu toţii la ameninţări şi linguşiri ca să obţinem voturile oamenilor noştri şi, în cele din urmă, se va încheia un soi de înţelegere între partide şi parlamentari şi chestiunea va fi rezolvată fie în favoarea lui Hans, fie în favoarea mea. Dar asta contează prea puţin. Miza pe termen lung e mult mai ridicată, Gustav. Am păşit într-o nouă

eră. Sunt convins că în următorii ani alianțele internaționale vor fi extrem de fluide. Vor avea loc schimbări majore și eu unul vreau să fiu pregătit – pentru binele alegătorilor mei și al întregului popor german. De aceea am considerat că ar fi bine să ne unim forțele ca lideri și prieteni – sper că nu te superi că îți spun „prieten" – pentru a călăuzi Germania viitorului în direcția care să fie cea mai favorabilă poporului nostru, economiei noastre și statutului la care suntem îndreptățiți în această nouă ordine mondială care se impune atât de vertiginos. Înțelegi ce spun, Gustav?

— Da, cred că înțeleg foarte bine. Și eu îmi doresc cu tărie ca Germania să devină un stat puternic.

— Germania trebuie să devină nu doar un stat puternic – în albastrul ochilor lui Drexler mai că ghiceai văpaia roșiatică a cărbunilor ce începeau să se aprindă –, ci una dintre marile puteri mondiale. Noi, germanii, suntem un popor cu tărie de caracter, hotărât și puternic – o știe întreaga lume. Tehnologia germană, filosofia germană, sistemul german de educație, ingineria germană, teologia germană și literatura germană au condus lumea spre progres încă de pe vremea strămoșilor noștri celți. Germania este o națiune de oameni puternici și competenți. Nu ești de acord?

— Ba da.

— Și, totuși, meritele noastre nu au fost niciodată recunoscute pe deplin. De-a lungul istoriei, germanii nu și-au împlinit niciodată mărețul destin, fiindcă au fost nevoiți să se plece mereu în fața unor popoare inferioare – în fața italienilor, a portughezilor, a spaniolilor, a francezilor, a olandezilor și a britanicilor în secolele trecute și în fața americanilor și a rușilor în secolul acesta. În fața rușilor! Îți dai seama cât de mult am decăzut, dacă am ajuns să ne supunem unei civilizații atât de imbecile și de arierate? Nici nu știu cum s-a putut întâmpla una ca asta. Eh, ce să-i facem, adăugă el cu un oftat amar, soarta nu ne-a prea surâs în acest secol.

Făcu din nou o pauză, apoi continuă:

— Dar sunt convins că suntem la începutul unei noi ere – o eră a oportunităților, în care puterea și progresul nu vor mai fi

nicidecum determinate de forțele militare, în care puterea credinței unui popor va conta mai mult decât arsenalul de luptă al acestuia, în care cursul acțiunii va fi impus nu de armate, ci de politica economică. Asistăm la începutul unei noi ordini mondiale în care rolul de lider va trebui să revină unei națiuni puternice și viguroase.

Credință în valorile superioare ale planului cosmic, credință în abilitatea omului de a trăi în armonie cu întreaga creație, cu toți semenii săi... Credință... și leadership, Gustav! Iată cele două noțiuni care reprezintă cheia viitorului, a noii ordini mondiale, cum îi spun americanii. Și ambele, după umila mea părere, vor trebui să provină din afara forurilor convenționale din trecut, atât în Est, cât și în Occident.

Este o nouă eră. Aproape fiecare zi reprezintă un nou început. Vechile convingeri se cer reinterpretate. Lumea are nevoie de noi lideri.

Îți împărtășesc toate acestea, Gustav, fiindcă te urmăresc cu interes de multă vreme și am ajuns la concluzia că ai vederi la fel de optimiste și de temerare ca mine. Ești exact genul de om pe care îmi doresc să îl am ca aliat în viitor. Deși e o chestiune care poate avea un impact însemnat asupra acestui viitor, nu îți cer neapărat să votezi de partea mea în cadrul ședinței parlamentare de săptămâna viitoare. Nu, pe mine mă interesează mai degrabă tabloul de ansamblu. Planificarea pe termen lung. Caut oameni de încredere, care să împărtășească vederile mele radicale, care să-și dorească, la fel ca mine, ca Germania să devină lider mondial. Și, din câte am văzut, dumneata ești un astfel de om – un lider vizionar, un bărbat integru și loial... care crede în noua ordine mondială. Ești nemulțumit și dumneata de starea lucrurilor sau mă înșel? Nu-ți dorești, la rându-ți, o schimbare? Spune-mi, Gustav, cum vezi dumneata viitorul?

Gustav era de-a dreptul vrăjit. Cuvintele măgulitoare și înflăcărarea cu care vorbea Drexler avuseseră efectul scontat și asta cu atât mai mult cu cât veneau în urma a ceea ce Schmundt considerase a fi încă una dintr-un lung șir de întâlniri umilitoare cu

„iubitul" cancelar german. Era plăcut, firește, să se simtă apreciat cu adevărat, să i se recunoască meritele, să i se vorbească nu așa cum vorbești unui terchea-berchea, ci cu respectul cuvenit unui lider. Dată fiind funcția lui Gustav și reacția pe care o avusese în urma întâlnirii avute anterior cu Kolter, era firesc să se simtă măgulit de vorbele mieroase ale lui Drexler.

Drexler se lăsase pe spătarul scaunului și aștepta, fixându-și colegul cu o privire întrebătoare, de parcă ar fi ars de nerăbdare să îi afle gândurile, cu un aer umil de învățăcel aflat în fața maestrului său, din a cărui experiență era avid să învețe.

De fapt, Drexler știa foarte bine ce se petrece în mintea lui Gustav Schmundt. De n-ar fi fost un maestru al prefăcătoriei, l-ar fi trădat zâmbetul viclean abia schițat în colțurile gurii. Știa ce gândește Gustav Schmundt pentru că era un bun cunoscător al firii umane – cunoștea calitățile, defectele, metehnele, nemulțumirile și punctele slabe ale oamenilor, le cunoștea visurile și ambițiile secrete, micimea de caracter, suferințele și anxietățile ascunse. Iar pe Schmundt îl cunoștea îndeajuns de bine pentru a ști ce efect vor avea vorbele sale asupra lui. Își alesese cuvintele cu precizia cu care mânuiește un chirurg bisturiul.

În mod inevitabil, Schmundt căzuse în mrejele întinse de el și acum îl putea juca pe degete.

36

Cum să te împaci cu trecutul... și cu viitorul

Se făcuse târziu.

Sabina adormise cu o carte pe genunchi și abia ce se trezise când intrară în cameră soțul și fiul ei. Se întorceau de la ultima conferință a serii. Toți trei erau epuizați fizic și emoțional. Tad le ură noapte bună părinților săi, apoi se retrase în camera sa.

— Ei, cum a fost conferința? întrebă Sabina.

— Înfiorătoare, răspunse Matthew. Mai bine nu mă duceam.

— Cum așa?

— Prefer să nu vorbesc despre asta acum. O discuție pe tema asta n-ar face decât să mă indispună și mai tare, răspunse Matthew, după care se așeză pe marginea patului și, slobozind un oftat prelung, își trecu încă o dată privirea peste programul congresului.

— Te-ai gândit la ce dezbateri vei participa mâine? îl întrebă Sabina.

— Nu, încă nu m-am hotărât. Deși aceasta a fost doar prima zi a congresului, mă simt deja epuizat psihic și chiar am ajuns să mă întreb ce căutăm noi, de fapt, aici.

— Motivul pentru care ne aflăm aici este că *tu* ai fost invitat să ții o prelegere menită să-i facă pe toți cei prezenți să vadă lucrurile într-o nouă lumină.

— Mai bine nu-mi aminteai, gemu Matthew.

— Ai auzit și tu ce-a spus Iosif – datoria voastră este să vă spuneți răspicat părerea.

— În momentul de față nici măcar nu pot gândi limpede. Mă frământă o mulțime de întrebări.

— Tu ai pus întotdeauna întrebări grele. Ne-ai asaltat cu întrebări atât pe mine, cât şi pe papa şi asta de la bun început, după care, urmând sfatul tatei, ai învăţat să cauţi adevărul în profunzime, dincolo de aparenţe. Asta face din tine un bun scriitor.

— Ei, spui asta doar ca să mă binedispui! râse Matthew.

— Vorbesc cât se poate de serios, dragul meu. Ai dus o luptă intelectuală şi emoţională acerbă pentru a dobândi lumina pe care o ai acum asupra lucrurilor – şi tocmai asta face ca ea să fie extrem de valoroasă. Deci, la ce conferinţe vei participa mâine?

— Îţi mulţumesc pentru vorbele frumoase, dar chiar şi aşa... încă nu, m-am hotărât. Apropo de asta, tu nu intenţionezi să audiezi nişte prelegeri? În fond, şi tu te numeri printre participanţii la congres.

Sabina zâmbi.

— Mi-ar fi greu să mă concentrez asupra unei prelegeri acum, când sufletul mi-e năpădit de atâtea incertitudini. Când, la fel ca tine, nu ştiu ce înseamnă toate aceste schimbări în ceea ce... *mă priveşte.*

— Te înţeleg *foarte* bine, draga mea, răspunse Matthew, dând din cap.

— Credeam că vom putea merge direct la *Lebenshaus*, continuă Sabina. Îmi făcusem atâtea speranţe...

— Vom merge de îndată ce vom obţine le vizele pentru Polonia.

— Ştii că nu la asta mă refeream; nutream speranţa că acum, cu toate aceste schimbări...

Matthew dădu înţelegător din cap.

— Poate tocmai fiindcă am nutrit speranţe atât de mari, îmi vine atât de greu să accept acum realitatea.

— Adică?

— În adâncul sufletului ştiam că... *într-o bună zi...* va trebui să mă împac cu trecutul... şi cu viitorul – doar că speram să pot face asta la *Lebenshaus*. Or acum încep să realizez că acest lucru n-o să se întâmple, poate, niciodată... Că poate niciodată nu mă voi putea apropia mai mult de vechea mea casă părintească. În timpul plimbării de azi, când am văzut locul pustiu în care

se înălţase cândva casa în care am locuit, am înţeles brusc că poate nici *Lebenshaus* nu mai...

Începu să plângă încetişor.

Matthew se ridică de pe pat şi, aşezându-se lângă ea pe canapea, o cuprinse tandru cu braţul. Suspinând, Sabina îşi cuibări capul la pieptul lui. Vreme de câteva minute rămaseră amândoi tăcuţi.

— Ştii foarte bine, Matthew, că aceasta s-ar putea să fie ultima noastră vizită în Germania, murmură într-un târziu Sabina. De când am realizat acest lucru, m-au năpădit o mulţime de amintiri reprimate, ca apele oceanului ce înaintează încet pe coastă în timpul fluxului.

Analogia îl făcu pe Matthew să zâmbească.

— Nu e vorba doar de *Lebenshaus*, continuă ea, ci de *persoana mea*, ca fiinţă, de viaţa mea, de trecutul meu, de istoria poporului meu. Aici nu e ca în Bavaria. Berlinul îmi stârneşte amintiri cu totul diferite. Când am părăsit oraşul, am lăsat aici o părticică din mine. Iar acum totul e atât de schimbat... Simt nevoia să reflectez asupra întregii mele existenţe, să înţeleg ce semnificaţie are ea prin prisma acestor schimbări... Eu mă apropii de sfârşitul vieţii mele, în timp ce Germania se află în faţa unui nou început.

Matthew reflectă câteva clipe la vorbele soţiei sale înainte de a răspunde.

— Nu pot pretinde, desigur, că aş înţelege întru totul sentimentele pe care le încerci tu, spuse el într-un sfârşit, dar, din punct de vedere spiritual, mă aflu şi eu cumva în aceeaşi situaţie. Acest congres îmi stârneşte o mulţime de gânduri... Simt nevoia să meditez la viaţa mea... la convingerile mele, la cum se potrivesc în tabloul de ansamblu vederile noastre despre ce înseamnă să fii creştin. La fel ca tine, îmi dau şi eu seama că ne apropiem de sfârşitul vieţii şi vreau să mă asigur că toate învăţăturile pe care le-am primit de la Dumnezeu vor fi transmise generaţiilor viitoare.

— Trebuie să reevaluăm totul.

— Aşa este, oftă Matthew. Mai multe decât aş fi crezut.

— Eu bănuiam că această călătorie va fi un prilej potrivit pentru a încheia socotelile cu trecutul, dar parcă niciodată nu te poți pregăti întru totul pentru emoțiile care însoțesc un asemenea proces. Deși am asistat la felul în care s-a pregătit papa pentru sfârșitul vieții sale pământești, nu știi cu adevărat cum e până nu treci personal prin asta.

Se lăsă tăcerea. Matthew se ridică încet și o ajută și pe Sabina să se ridice, după care se pregătiră amândoi de culcare.

37

Pion în mâinile unui maestru

Klaus Drexler nutrea aspirații grandioase de ani de zile. Dar știa că nu trebuie să se pripească – planurile sale necesitau timp. Hotărâse de la bun început să ridice metodic cuburile de construcție ale viitorului, trecând, rând pe rând, de toate obstacolele. Și pentru asta avea nevoie de aliați. O știuse dintotdeauna.

Prin urmare, în timp ce urcase încet, dar sigur în ierarhia politică din RFG, fusese mereu cu ochii în patru, în căutare de potențiali simpatizanți nu ai modului său de gândire – asta putea să mai aștepte –, ci ai persoanei sale. Primul lucru pe listă era să și-i facă prieteni. Să le câștige încrederea. Apoi, încetul cu încetul... restul avea să vină de la sine.

Era un proces bine gândit, lent și îndelungat, nu o tactică de doi bani cum fusese puciul de la berărie organizat de predecesorul său neghiob! Un ignorant ce se crezuse capabil să conducă un imperiu! Nu, strategia lui era mult mai subtilă și mai inteligent ticluită.

Între timp, *reușise* să atragă în tabăra sa un număr mare de simpatizanți – mulți chiar din rândul partidelor adverse. Darnic cu serviciile sale, își îndatorase până acum o mulțime de politicieni influenți din întreaga țară care, la o adică, socotea el, nu vor ezita să îi acorde tot sprijinul necesar.

Pe Gustav Schmundt îl avea în vizor de ceva vreme și de două ori chiar ceruse să fie investigat. În caz că Schmundt se arăta refractar, avea el ac de cojocul lui: informațiile incriminatoare descoperite de Claymore. Dar poate că nici nu va trebui să facă uz de ele. Le va păstra drept un as în mânecă, pentru a se asigura că Schmundt îi va rămâne loial pe toată durata activității sale politice.

De nu voia să înfunde pușcăria pentru omucidere, Schmundt n-avea decât să-i cânte în strună!

Oricum, individul avea atâtea defecte de caracter, încât îi va fi lesne să îl joace pe degete. Când va fi terminat cu el, Schmundt nici nu va ști pe ce lume trăiește. Multă vreme evitase, în mod intenționat, să îl abordeze direct. Schmundt, în calitate de șef al CSDU și membru de bază al coaliției lui Kolter, reprezenta un jucător relativ important pe scena politică. În consecință, Drexler fusese nevoit să opereze cu mare băgare de seamă. O îndepărtare prematură între Schmundt și cancelar i-ar fi zădărnicit planurile.

Acum părea să fi venit, în sfârșit, momentul oportun.

În ultima vreme, observase că Schmundt este din ce în ce mai nemulțumit. Informatorul pe care îl infiltrase în urmă cu un an în CSDU îi confirmase faptul că liderul partidului era cătrănit pe cancelar și că nu rareori putea fi auzit bombănind: „Tare-aș vrea să văd care ar fi reacția stimatului domn Kolter, dacă într-o bună zi o să mi se năzărească să votez independent de scopurile dumnealui!" De astă dată, Drexler era hotărât să nu exercite nicio presiune asupra lui Schmundt. Va deschide dialogul, va tatona terenul, îi va mângâia orgoliul rănit și nimic mai mult.

Aranjase întrevederea în biroul său, la o oră atât de târzie, pentru a apăra de eventuali ochi iscoditori atât reputația invitatului, cât și pe a sa.

Acum aștepta răbdător răspunsul lui Schmundt, fixându-l cu o privire sinceră și nevinovată – o invitație tacită la încredere. Schmundt cumpăni preț de un minut înainte de a-i răspunde.

— Îți mulțumesc pentru cuvintele măgulitoare, dragă Klaus, spuse el în cele din urmă. Într-adevăr, îți împărtășesc optimismul în ceea ce privește viitorul și rolul Germaniei în acest viitor. Și firește că și eu îmi doresc să fiu unul dintre liderii de care vorbești.

— Și vei fi, Gustav, răspunse Drexler cu însuflețire, sunt sigur de asta! După părerea mea, Germania viitorului are nevoie de lideri ca dumneata, de oameni care au slujit această națiune ani în șir, oameni care cunosc acest popor. Acesta constituie unul dintre

motivele pentru care mă simt inspirat de dumneata şi vreau să-ţi fiu aliat. În anii care vin îmi doresc să urmez un conducător ca dumneata.

— Eşti... ăă... eşti prea amabil, colega, bâigui Schmundt, luat pe nepregătite de turnura conversaţiei. Dar dumneata dispui de un număr mult mai mare de voturi în parlament. Puterea mea politică nici nu se compară cu...

— Te înşeli, Gustav, te înşeli! Mărimea partidelor noastre este irelevantă. Eu vorbesc despre calitatea de lider. Partidul dumitale este format din gânditori independenţi, nu va atrage niciodată un număr mare de adepţi. Dar eu tocmai despre această gândire independentă vorbesc! Dumneata eşti un lider independent, hotărât să lupte pentru convingerile sale. În aceşti ultimi ani nu te-ai abătut măcar o dată de la principiile partidului pe care îl reprezinţi, deşi ştiai că eşti în minoritate. Asta numesc eu devotament adevărat! Eşti un om al viitorului, ale cărui calităţi de conducător vor fi recunoscute într-o bună zi de acest popor. Sunt convins de asta. Iar când vei fi ales lider, Gustav, vreau să fiu alături de dumneata. Să te ajut să-ţi împlineşti visurile pe care le ai pentru această naţiune. Vreau să-ţi pun la dispoziţie întreaga mea putere politică. Cred în dumneata, Gustav, şi sunt sigur că ne aşteaptă un viitor luminos dacă vom avea ocazia să colaborăm – să conducem împreună ţara spre culmi.

— Nu ştiu dacă mai apuc eu ziua aceea.

— Ei, cum să n-o apuci?

— Sunt om bătrân.

— Vârsta n-are nicio importanţă. Eu caut oameni cu vederi similare care îşi doresc, la fel ca mine, să conducă lumea spre progres. Dumneata dispui de înţelepciunea vârstei. Se apropie o nouă eră, o eră a luminii, care ne atrage în vârtejul evoluţiei. Pacea instaurată recent pe întregul mapamond aduce cu sine un nou început pentru întreaga omenire. Armonia noastră, a oamenilor, cu noi înşine, cu natura şi cu conştiinţa universală va duce la un apogeu al evoluţiei umane. Cei ce vor deschide calea sunt o nouă generaţie de lideri din întreaga lume, bărbaţi şi femei care

recunosc această armonie şi datoria noastră de a ne împlini destinul istoric.

Sunt ferm convins că ne stă în putere să reconstruim societatea conform idealurilor la care înaintaşii noştri nu puteau decât să viseze. Acum că barierele ostilității au fost îndepărtate şi alianțele militare aducătoare de moarte s-au dezintegrat, acest țel suprem – de a forma o societate globală bazată pe principiile conştiinței divine latente din sufletul omenesc – poate fi, în sfârşit, atins. Aceasta este încununarea incontestabilă a istoriei umane.

Aceasta este măreața cauză pe care am îmbrățişat-o: luminarea acestui popor şi, cu timpul, poate şi a altor națiuni astfel încât să devenim un far călăuzitor pentru toate popoarele lumii, să le ajutăm să-şi lepede lanțurile sclaviei şi ale gândirii lor limitate şi să păşească într-o nouă eră a păcii, a cooperării şi a unității. Oamenii ca noi trebuie să preia inițiativa de îndată ce se va ivi prilejul.

Făcu o pauză, continuând să-şi cerceteze victima pe sub sprâncene.

— Deci, spune-mi, Gustav, cum vezi dumneata viitorul Germaniei? Te vezi în rolul de conducător şi purtător de cuvânt al acestei națiuni? Este extrem de important să-ți aflu părerea în această privință, întrucât, după cum am mai spus, îmi doresc cu ardoare să colaborăm în orice chip cu putință.

După ce întinse plasa, Drexler se lăsă pe spătarul scaunului şi îşi ascultă cu atenție invitatul, continuând să îl perieze şi să îl îmbrobodească ori de câte ori se ivea ocazia.

Ceva mai târziu, Schmundt părăsi biroul lui Drexler complet vrăjit. Victima fusese – sau se lăsase de bună-voie – prinsă în plasă.

38

O discuție înainte de culcare

Stând întins în pat alături de soția sa, Matthew lăsă să-i scape un oftat.

— Ce n-aş da să putem sta acum de vorbă cu tații noştri - chiar şi numai pentru zece minute...

Sabina surâse în întuneric.

— Unul dintre puținele mele regrete în această viață este că n-am petrecut mai mult timp cu papa.

— E unul dintre dezavantajele maturizării, bănuiesc.

— Totuşi, mă îndoiesc că ei ar putea să răspundă la toate întrebările cu care ne confruntăm noi acum.

— Chiar şi aşa, mi-ar fi plăcut să le aflu părerea.

— Nu uita, Matthew, că lumea în care trăim e diferită de cea pe care o cunoşteau ei. În zilele noastre, şi asta cu precădere în SUA, unde trăim noi, viața de creştin este mult mai complexă, mai intensă şi mai activă pe plan social.

— Da, dar să nu uităm la câte a renunțat tatăl tău pentru credință. A făcut chiar şi puşcărie din cauza credinței lui. Probabil că eu nu va trebui să fac niciodată astfel de sacrificii.

— Da, dar tatăl meu nu s-a confruntat niciodată cu genul de probleme creştine cu care te lupți tu în prezent.

— Chiar şi aşa, încă mă mai întreb dacă noi ne ridicăm cu adevărat la înălțimea exemplului de credință pe care ni l-au dat tații noştri.

— Ştii bine că tu eşti un exemplu pentru Tad, dragul meu, spuse Sabina cu nedisimulată sinceritate. Fiul nostru îți respectă credința în aceeaşi măsură în care am respectat-o noi pe cea a părinților noştri.

— Uneori mă îndoiesc că sunt un exemplu demn de urmat.

— În comparaţie cu tatăl meu?

— Inclusiv.

— Tata era un om aparte, spuse Sabina.

— Cu totul deosebit.

— E greşit să te compari cu el. Şi-apoi, adăugă Sabina, în ceea ce priveşte slujirea lui Dumnezeu, eşti, la rându-ţi, un model demn de urmat. Perspectiva pe care o are Tad asupra lucrurilor ţi se datorează *ţie* exact aşa cum sistemul nostru de gândire se datorează tatălui meu. E clar ca bună ziua. Nu-ţi mai aminteşti ce cuvinte frumoase ne-a spus în avion?

— Congresul acesta m-a făcut să mă gândesc îndelung la felul în care ne transmitem unii altora credinţa - şi să mă întreb în ce măsură am reuşit să le-o insuflu copiilor noştri.

Se lăsă tăcerea.

— Hm, ce ciudat, murmură într-un târziu Sabina. Azi, în timp ce mă plimbam, şi gândurile mele s-au îndreptat cumva în aceeaşi direcţie.

— Te-ai gândit la copiii noştri?

— Da. Mi-am amintit de discuţiile pe care le purtam cu ei pe vremea când erau copii, când le spuneam că fiecare generaţie trebuie să semene seminţele credinţei în solul generaţiei următoare. Mai ţii minte?

— Cum aş putea să uit? Au fost nişte vremuri extraodinare. Şi acum iată că Tad este deja bărbat în toată firea - un fiu de care ar fi mândru orice tată.

— Şi orice mamă. Şi atunci, cum de mai ai încă îndoieli?

— N-am îndoieli în privinţa copiilor noştri... Sunt nişte tineri deosebiţi amândoi. Doar că mă întreb dacă am avut asupra lor influenţa spirituală pe care mi-aş fi dorit s-o am.

— Cum poţi să ai dubii în această privinţă? E de ajuns să te uiţi la Tad. Este oglinda caracterului şi a înţelepciunii tale din toate punctele de vedere.

— Şi zici că gândurile tale se învârteau tot în jurul copiilor?

— Nu doar în jurul lor. Dar, cum spuneai şi tu... congresul şi faptul că mă aflu din nou în Berlin au stârnit în mine

o mulţime de emoţii. M-am gândit mult şi la papa. M-am gândit la multe.

Rămaseră tăcuţi în întuneric preţ de câteva minute, ţinându-se fericiţi în braţe.

— Totuşi, nu e chiar atât de uşor să te împaci cu faptul că ai îmbătrânit, comentă într-un sfârşit Sabina.

— Nu, nu e, răspunse Matthew, râzând încetişor. Dar, ce să-i faci, aşa e viaţa. Timpul nu stă în loc pentru nimeni.

— Şi când te gândeşti cât de repede trec plantele prin toate etapele vieţii! Acesta este unul dintre motivele pentru care papa îndrăgea atât de mult toate roadele pământului. Îi plăcea să vorbească despre anotimpurile şi ciclurile vieţii. N-a încetat niciodată să înveţe de la natură. Acum e rândul nostru să privim dincolo de sfârşitul vieţii noastre, aşa cum a făcut el acum douăzeci şi trei de ani.

— Aşa cum în urma taţilor noştri am rămas noi, tot aşa, după noi, vor rămâne pe această lume Tad şi Mary. Care este moştenirea veşnică pe care le-o lăsăm? Care dintre învăţăturile primite de la părinţii noştri vor dăinui peste generaţii? Cât de adânc *sunt* înfipte rădăcinile noastre în solul caracterelor copiilor noştri? Acestea sunt întrebările care mi se par acum mai importante ca niciodată.

— De ce acum? întrebă Sabina. Tad e bărbat în toată firea, iar Mary e deja femeie la casa ei.

— Întrebările ridicate de evanghelizare pun totul în perspectivă mai clar ca niciodată. Poate faptul că ne aflăm în acest ultim stadiu al vieţii noastre mă face să mă întreb cum vor fi următorii patruzeci-cincizeci de ani din viaţa lui Tad. Felul în care s-au dezvoltat în noi seminţele de credinţă sădite de părinţii noştri mă face să mă întreb oare ce rod vor da seminţele semănate de noi în viaţa lui Tad şi a lui Mary... Ce au însemnat vieţile noastre... Ce e veşnic din ceea ce lăsăm în urmă... Ce va dăinui peste timp... nu doar prin Tad, ci prin toţi cei pe care i-am cunoscut... prin cărţile pe care le-am scris...

— Nu sunt deloc întrebări uşoare, Matthew.

— Tocmai de aceea chestiunile discutate la acest congres par să aibă un rol hotărâtor. Refuz să cred că singurul obiectiv al creştinilor este acela de a-i „converti" pe ceilalţi. Trebuie să existe ceva mai durabil, ceva permanent care să aibă impact nu doar asupra *prezentului*, ci şi asupra generaţiilor viitoare. Ceva cu un impact *etern*. Asta a făcut tatăl tău – a avut un impact etern. Iar acum mă întreb dacă oi fi avut şi eu un impact cât de mic...

— Ai avut, Matthew, şi nicidecum unul mic.

Se lăsă tăcerea vreme de câteva minute. Sabina credea că soţul ei a adormit, când brusc îl auzi vorbind din nou – doar că de astă dată cuvintele nu îi erau adresate ei.

— *O, Tată, sperăm că vieţile noastre vor fi contat în Împărăţia Ta. Te rugăm ca tot ceea ce ne-ai învăţat, tot ceea ce ne-ai arătat, viaţa pe care ne-ai dăruit-o, să dăinuiască în Tad şi Mary, în fiii şi fiicele lor şi în toate generaţiile următoare. Te rugăm fierbinte pentru aceste generaţii viitoare, pentru mlădiţele care pot răsări din vieţile noastre. Fă, Doamne, ca aceşti nepoţi să ducă mai departe viaţa dăruită de Tine... Învaţă-ne ce înseamnă să trăim pentru Tine şi să transmitem şi altora această viaţă. Arată-ne, Doamne, adevărul prin acest congres şi, mai ales, prin Duhul Sfânt, vorbind inimilor noastre.*

39

Cugetări nocturne

Spațiosul birou era cufundat în tăcere, până și oamenii de serviciu plecaseră de mult acasă. În afară de el, singurele persoane rămase în clădirea adormită erau cei doi paznici de la parter, așezați în fața monitoarelor de supraveghere.

Klaus Drexler se ridică încet de pe scaun și traversă biroul, oprindu-se în dreptul ferestrei întunecate. Aici rămase nemișcat preț de vreo zece minute, privind afară, în noapte. Chiar și acum, la ora 2, Berlinul, luminat cât vedeai cu ochii, era încă plin de viață. Iată un oraș în adevăratul sens al cuvântului – capitala glorioasei Prusii, domeniul Hohenzollernilor – un oraș istoric, mândru și puternic!

Inima Germaniei, a Europei și a lumii întregi. Un oraș cum nu mai exista altul pe întregul mapamond.

Iar el se afla chiar în epicentrul puterii! În acest oraș, în patria lui!

Cum de le-a putut trece prin cap germanilor să instaleze guvernul într-un oraș plebeian de provincie precum Bonnul? Reunificarea și mutarea administrației la Berlin constituiseră un semn clar cum că, în curând, avea să vină și vremea lui. N-ar fi putut face asta din Bonn. În fine, acela fusese oricum doar un sediu provizoriu.

Acum iată-l privind de la fereastră centrul imperiului în care va lua în curând naștere noua putere mondială. Căderea Zidului, reunificarea, colapsul Uniunii Sovietice, toate se succedaseră cu repeziciune și iată-l acum cuprinzând cu privirea inima Berlinului. Deodată, îi stătea în putere să facă pasul decisiv. Și, pe zi ce trecea, lucrurile păreau să se aranjeze de la sine în direcția dorită de el.

Klaus Drexler era un vulpoi bătrân. Știa prea bine mersul lucrurilor.

Împinși de un spirit caritabil exacerbat, americanii ar fi aruncat cu bani în orice adversar înfrânt. După cel de-al Doilea Război Mondial, reconstruiseră din temelii atât Germania, cât și Japonia, neglijând cu totul propria lor industrie și pe cea a Marii Britanii. Acum foștii lor adversari prosperau ca lideri mondiali în domeniul industrial, în timp ce America se ducea încet de râpă din cauza datoriilor acumulate.

Culmea ironiei era ca, acum, propriii săi compatrioți – și mai cu seamă tânăra generație, crescută în puf – să manifeste o atitudine ostilă față de SUA, arătând în schimb bunăvoință vecinilor din est – asta chiar dacă tocmai Uniunea Sovietică fusese cea care le dezbinase națiunea și ucisese sute de mii de cetățeni germani. Totuși, în cele din urmă, chiar și această loialitate prost direcționată avea să acționeze în avantajul lui.

Iar americanii nu s-au învățat minte nici după ce s-au ars din cauza generozității arătate Germaniei și Japoniei – pe care le-au transformat în puteri industriale ce au ajuns să amenințe propria lor industrie. Nu, SUA împărțea și acum ajutoare de miliarde de dolari în întreaga lume, susținând dictaturi șubrede, furnizând banii necesari pentru arme și tehnologie militară care într-o bună zi aveau să fie folosite chiar împotriva lor. Neghiobii de americani nu se vor opri din dat până nu se vor trezi cu un picior în groapă!

Chiar dacă ajutorul acordat de ei fusese în beneficiul națiunii sale și constituise fundamentul planurilor lui, în ochii lui Drexler, americanii erau cu toții niște prostănaci. A ajuta atunci când ai puterea să o faci e, fără doar și poate, o inițiativă meritorie și chiar nobilă. Dar a continua să ajuți în detrimentul propriei economii, ei bine, asta era curată nesăbuință.

În ultimii cincizeci de ani, rolurile se inversaseră complet. *Bogații* au dat *săracilor* până când, nemaiavând ce să dea, au ajuns la mila celor pe care, în urmă cu cincizeci de ani, îi ajutaseră să renască din cenușa orașelor lor bombardate. Ce îi făcea

pe americani să arunce în continuare cu bani în adversarii lor învinşi? Să fi fost, oare, un sentiment latent de vinovăţie?

Din moment ce „câştigaseră" Războiul Rece, Drexler nu avea niciun dubiu că acum americanii se vor arăta la fel de darnici faţă de Europa de Est şi de republicile sovietice. După ce, vreme de cincizeci de ani cheltuiseră miliarde de dolari pentru a preveni dezvoltarea Uniunii Sovietice, când aceasta s-a prăbuşit, au început să vorbească imediat despre un ajutor de stat. Era sigur că Statele Unite vor petrece *următorii* cincizeci de ani pompând bani în Europa răsăriteană; dacă ajutorul avea să fie acordat în numerar sau sub alte forme conta prea puţin. Indiferent dacă avea să constea în credite, garanţii bancare, subvenţii, ajutoare alimentare sau altele asemănătoare, rezultatul final avea să fie acelaşi.

Şi tocmai acesta era scenariul pe care se bazau stratagemele lui.

Centrul nervos al economiei mondiale avea să sufere în curând o mutaţie spectaculoasă. După previziunile lui Klaus Drexler, istoria Războiului Rece avea să se repete.

După cum planul Marshall ridicase din cenuşa înfrângerii marile puteri economice ale Războiului Rece, tot aşa, din *actuala* înfrângere, putea rezulta *următorul* centru al puterii economice. Varşovia, Budapesta, Bucureşti, Belgrad, Praga, Moscova, Kiev, Sankt Petersburg... peste cincizeci de ani *acestea* aveau să fie capitalele industriei, ale comerţului şi ale tehnologiei! Învinşii Războiului Rece vor deveni marile puteri ale capitalismului. Banii americanilor vor reface din temelii Rusia şi Europa răsăriteană, aşa cum se întâmplase anterior cu Germania şi Japonia.

Odată cu înflorirea democraţiei şi a capitalismului în toate aceste capitale, cu ajutorul finanţelor şi al tehnologiei americane şi recurgând la uriaşa piaţă internă a forţei de muncă, în mai puţin de două generaţii, Polonia, Ungaria, Cehoslovacia, România şi Rusia vor deveni naţiuni la fel de avansate şi de prospere cum fusese Germania în urmă cu câţiva ani – reconstruite, bogate, productive, dinamice, energice, eficiente, cu o rată a şomajului tot mai scăzută şi un produs naţional brut tot mai ridicat –

în detrimentul statelor occidentale, care vor ajunge să se ruineze de-a binelea în încercarea de a reclădi Europa de Est.

Şi-apoi, mai era de luat în considerare şi factorul energiei naționale. În toate statele Europei răsăritene stătea să explodeze o vitalitate comparabilă cu cea care determinase creşterea productivității germane din ultimii patruzeci de ani.

Ceva din caracterul sau spiritul nativ al națiunilor celtice şi slavice, înăbuşit atâta timp de chingile regimului comunist, era gata să răbufnească. Chiar dacă nu va ajunge niciodată să egaleze hotărârea şi etica superioară a spiritului teuton, Drexler nu se îndoia nicio clipă că temperamentul slav avea să bulverseze în curând partea sa de lume.

Producția începuse deja să fie mutată în țări aflate în curs de dezvoltare precum Coreea, Taiwan şi China şi, în curând, producătorii mondiali aveau să-şi îndrepte atenția spre Europa de Est. Aici oamenii erau dornici să lucreze, nu în schimbul unor remunerații exorbitante ca muncitorii americani, ci pur şi simplu pentru satisfacția de a fi, în sfârşit, părtaşi la economia de piață.

Viitorul, aşadar, îl vor reprezenta fostul bloc comunist şi statele membre ale Pactului de la Varşovia. Cu resursele şi forța de muncă de care dispuneau acestea şi cu banii şi tehnologia care le vor fi furnizate cu generozitate de către Occident, centrul lumii se va muta în curând undeva între Varşovia, Budapesta şi Praga – şi asta, dacă va avea şi el un cuvânt de spus, sub influența Berlinului!

Iar Germania, dacă îşi juca bine cărțile şi nu îşi irosea finanțele, avea să fie puterea care va coordona această mutație mondială.

Acesta era motivul pentru care se opunea unei contribuții germane la pachetul internațional de asistență destinat republicilor independente din fosta Uniune Sovietică. Bineînțeles că Germania îşi va atrage critici aspre dacă va respinge proiectul de lege, dar, după ce vor bate palma cu Kolter, americanii vor prelua frâiele situației şi şovăiala germanilor va fi, în cele din urmă, dată uitării.

Ajutorul va fi acordat. Națiunile est-europene vor primi toți banii de care au nevoie și, în cele din urmă, vor uita de la cine i-au primit.

Nu era exclus ca, peste treizeci de ani, când nu vor mai avea nicio grijă pe fața pământului, asemeni germanilor, să îi deteste și ei pe americani și să îi adore pe liderii ruși, uitând cât a avut de pătimit întreaga lume din cauza lor vreme de cincizeci de ani.

Ce scurtă este memoria istorică a omului de rând!

Aceasta era, deci, soluția: n-aveau decât să plătească americanii – sau oricine altcineva – pentru reconstruirea Europei de Est. Germania trebuia să rămână prosperă, să nu-și irosească surplusul bugetar. Germania trebuia să rămână cu un pas înaintea tuturor, să nu depindă de nimeni și să țină sub control băncile, instituțiile financiare și centrele industriale.

Granițele și hotarele lumii au fost dintotdeauna fluide, schimbătoare, considera Drexler. Acum că nu mai exista Cortina de Fier, unde aveau să fie trasate noile hotare? Unde vor fi încheiate următoarele alianțe?

Zidul Berlinului ilustrase cât se poate de bine conflictul secular dintre Răsărit și Occident. Drexler își coborî din nou privirea peste oraș. Parcă vedea și acum cu ochii minții nemilosul șarpe de beton, lung de patruzeci și cinci de kilometri, ce se întindea odinioară prin inima Berlinului. Nu mai rămăsese din zid decât o porțiune de două sute de metri, îngrădită și conservată ca monument istoric. În afara gardului se afla o lespede mare din fosta barieră, destinată turiștilor ce voiau să ia ca suvenir câte o bucățică de istorie.

Noul destin al lumii nu își va avea piatra de temelie nici în Răsărit și nici în Occident, ci chiar în centru, la intersecția dintre est, vest, nord și sud – o alianță eurasiatică convergentă, noua comunitate de popoare a secolului al XXI-lea!

Cortina de Fier nu mai era decât o amintire. Noua linie de demarcație se va întinde de la Haga până la Zürich, de-a lungul graniței franco-germane. Statele occidentale, Franța, Marea Britanie și SUA, pradă bunelor lor intenții, vor fi tocate până la

ultimul bănuț. Capitalele financiare din Elveția și Olanda vor fi nevoite să decidă de care parte a liniei vor să fie.

Dar centrul va fi în Est! Chiar aici, în Berlin. Până în anul 2030, Drexler preconiza că întreaga lume va ajunge să fie condusă din Berlin. Londra, Paris, Roma, New York și Washington își vor fi pierdut până atunci orice putere sau influență, devenind orașe-fantomă. În mod ironic, chiar triumful capitalismului pentru care au luptat cu atâta ardoare le va aduce în cele din urmă pierzarea. Lăsaseră să li se scurgă totul printre degete. Și acum totul era la dispoziția lui!

După o vreme, se îndepărtă de fereastră și se așeză din nou la birou. Ora era înaintată, dar munca sa era departe de a fi încheiată. Scoase câteva dosare private dintr-un sertar și începu să le răsfoiască. Totul depindea de votul de săptămâna viitoare. Trebuia să-i țină sub control pe toți jucătorii importanți. Pe Schmundt, pe Otto Greim de la FDP, pe Weisskopf. Deși nu erau toți politicieni de vârf, fiecare juca un rol deloc neglijabil într-un minister sau altul și în parlament.

Și-apoi mai era și Claymore – un tip imprevizibil, care îi fusese de mare ajutor până acum, dar care, dacă se întorcea împotriva lui... Căci, deh, nu se știe niciodată ce i se poate năzări unui interlop...

Gândul îi zbură apoi la rus, la complicii acestuia... la individul care trăgea sforile pentru a isca o serie de revolte muncitorești în mai multe fabrici de automobile din CSI... la fostul agent KGB care bătea liber străzile Moscovei încercând să le dea planurile peste cap...

Slobozi un oftat prelung. Existau atâtea necunoscute, atâtea posibilități ca lucrurile să meargă prost...

Mintea sa eficientă și încrezătoare alungă însă imediat gândul supărător. Înșfăcă un creion și o foaie de hârtie și începu să noteze grăbit lucrurile de care trebuia să se ocupe a doua zi.

Partea a VI-a

Dezbinare în stil modern

40

Nori de furtună

Berlin

Lisel Lamprecht sări în sus ca arsă, gâfâind. O trezise același coșmar care îi bântuia somnul de o lună încoace. Era sătulă până peste cap de aceste vise urâte.

Privi afară. Se mijea de ziuă. Se uită la ceas. Era cinci și un sfert. Își lăsă încet capul înapoi pe pernă. Deși repira mai ușor, fragmente disparate din vis continuau să i se perinde în mintea încă amețită de somn.

Din acea noapte epocală când, în mijlocul orașului, se suise pe zidul ce în curând avea să cadă, Lisel trecuse printr-o adevărată metamorfoză. Deși ar fi trebuit să se bucure de triumful cauzei pentru care luptase atâta timp, se simți, în schimb, cuprinsă de neliniște. La început nu știu cum să interpreteze asta. Neliniștea sufletească este greu de recunoscut atunci când începe să ne roadă, oarecum la fel ca foamea, marginile rezervorului de mulțumire interioară.

După acea noapte, lucrurile au început aproape imediat să se schimbe. După ce s-a risipit euforia victoriei, a dispărut treptat și interesul pentru cauză. Lumea a început să părăsească organizația. Mișcarea nu mai atrăgea, ca odinioară, tineri energici, hotărâți să schimbe lumea. Pentru ce să mai lupți acum? Germania își dobândise libertatea. Ce rost mai avea Alianța?

Acea idee înfricoșătoare îi venise în urmă cu un an sau poate acum șase luni, nu-și amintea exact.

În starea sa germinală, gândul ce i se strecurase nepoftit în minte putea fi rezumat cam așa: Alianța luptase întotdeauna – sau cel puțin așa socotea ea – pentru libertate. Or, acum, brusc

totul se schimbase: Zidul căzuse, comunismul se prăbuşise, lumea îşi *dobândise* libertatea... şi poate că şi-ar fi dobândit-o şi fără eforturile lor.

În fond, ce realizaseră în toţi acei ani? Ce rost avusese totul... dacă jugul avea să cadă oricum, indiferent de acţiunile lor? Faptul că, după căderea Zidului, interesul faţă de mişcare a dispărut aproape cu desăvârşire – în ultimii doi ani, jumătate dintre lideri hotărâseră să abandoneze alianţa şi să-şi vadă de vieţile lor – a făcut, în mod inevitabil, să-i încolţească în minte întrebarea: *De fapt, ce are de oferit Alianţa pentru Libertate... ce a avut de oferit vreodată?*

Iar acestei întrebări i-a urmat imediat o alta, care îşi avea sursa în copilărie: Dacă *ei* şi alţii asemeni lor – jumătate de mapamond – nu au reuşit să elibereze poporul de jugul comunist... atunci ce *a putut* să provoace prăbuşirea subită a două dintre cele mai puternice naţiuni ale globului fără a se trage măcar un foc de armă?

Să fi fost vorba de o forţă *superioară*... de o forţă ce o depăşea cu mult pe cea a Alianţei pentru Libertate... de o autoritate ce nu aparţinea planului lumesc, ci celui spiritual?

Răspunsul ce îi pătrunse în minte prin uşa din dos a trecutului ei consta dintr-un singur cuvânt: *rugăciune*. *Prostii*, îşi spuse ea însă aproape imediat, alungând gândul.

Dar era prea târziu. Uşa îndelung ferecată stătea întredeschisă şi prin ea se revărsau acum alte gânduri şi mai tulburătoare.

Atacul era dus de amintirea tatălui ei. Ştia ce ar spune Hermann – că libertatea dată de Dumnezeu, diferită de cea pământească, are un caracter etern.

Lisel îşi râsese de eforturile lui de a-i ajuta pe oameni nu doar să se refugieze în Vest, ci şi să dobândească libertate spirituală, strigându-i în faţă că asta nu va folosi niciodată la nimic. Dar eforturile *ei* la ce au folosit? L-a acuzat de ineficacitate. Dar cât de eficace a fost ea?

Putea pretinde ea că ajutase cu adevărat pe cineva? Criticile aspre pe care i le adusese tatălui ei se întorceau s-o bântuie,

doar că acum ele erau îndreptate împotriva propriei sale persoane!

Să fie oare posibil – îi venea greu să îşi formuleze ideea – ca eforturile celor ca tatăl ei şi *rugăciunile ridicate de aceşti creştini din lumea întreagă* să fi contribuit la căderea Zidului mai mult decât toate alianţele europene pentru libertate la un loc?

Şi, uite aşa, în ultima vreme valorile indicate de barometrul emoţional al fiinţei sale începuseră să scadă vertiginos, anunţând o schimbare iminentă.

Lui Lisel îi era scris să se confrunte cu trecutul nu într-o plăcută vară indiană sau în zilele călduţe din miez de iarnă, ci în frământata primăvară a vieţii sale, la al cărei orizont începuseră să se adune nori negri de furtună încă din noaptea căderii Zidului. Ploi torenţiale, grindină, lapoviţă şi vânturi îngheţate goneau spre ea ca să-i deştepte spiritul şi să-i redirecţioneze paşii spre tatăl ei.

Atacul începuse şi nu mai putea fi oprit. Nu va putea amâna la nesfârşit confruntarea cu propriile sentimente.

Era tulburată şi asta o nemulţumea teribil. În această dimineaţă, resimţea presiunea interioară mai puternic ca niciodată.

A fost doar un vis fără noimă! îşi spuse ea cu jumătate de inimă. *Refuz să mă gândesc la astfel de lucruri!*

Se strădui, la fel ca în noaptea în care urcase pe Zid, să alunge amintirea tatălui ei.

Aruncă plapuma la o parte şi coborî repede din pat. Deşi aproape că nu închisese un ochi toată noaptea, era hotărâtă să iasă în oraş, gândindu-se că activitatea va combate vocea conştiinţei. *Nu* va da ascultare gândurilor despre trecut. Poate că va face o plimbare până în sectorul vestic. Se va duce în parc sau la piscină. Sau la cumpărături. Azi era liberă. Îşi va petrece întreaga zi distrându-se.

La o adică, putea să iasă în oraş chiar acum, chiar dacă era doar cinci şi jumătate. Se va opri la o cofetărie să bea o cafea, să mănânce un corn şi să vadă cum se trezeşte la viaţă oraşul!

Simţindu-se deja mai înviorată, se îmbrăcă în grabă şi, peste nici un sfert de oră, păşi afară în dimineaţa răcoroasă.

41

Bani pentru evanghelizare

Aerul era neobişnuit de rece pentru o zi de vară. Totuşi, dacă e să luăm în considerare că era doar şase şi un sfert dimineaţa şi că Berlinul se situează la numai 160 de kilometri de Marea Baltică, condiţiile meteorologice nu erau chiar atât de surprinzătoare.

Matthew McCallum inspiră adânc.

Avusese o noapte zbuciumată, în care nu-i dăduse pace întrebarea: *În ce constă, de fapt, propovăduirea credinţei creştine?* Nu că subiectul i-ar fi fost străin. Practic, îşi dedicase ultimii douăzeci de ani acestui scop. Dorinţa sa arzătoare de a face cunoscute învăţăturile şi valorile de viaţă ale baronului von Dortmann se rezuma, în fond, tocmai la asta – la transmiterea credinţei aşa cum aceasta îi fusese transmisă lui. Iar acum avea prilejul să ţină o prelegere pe tema asta în faţa unei adunări de lideri religioşi, doar că direcţiile şi priorităţile lor nici că puteau fi mai diferite de vederile lui.

Gimnastica mentală de peste noapte îi fusese provocată de emisiunea înregistrată pe care o vizionase seara trecută. Mai bine ar fi rămas în cameră cu Sabina. Dar nu, el hotărâse, în schimb, să urmărească pe ecranul lat al uriaşului televizor din sala bavareză a hotelului transmisia maratonului de strângere de fonduri pentru evanghelizarea Rusiei şi a blocului răsăritean.

În cadrul emisiunii, care fusese transmisă la televizor în urmă cu câteva luni, Bob MacPatrick, un evanghelist de notorietate internaţională, invitase zeci de celebrităţi ale lumii creştine, luase nenumărate interviuri şi difuzase o mulţime de filmuleţe. Evenimentul adusese, mai degrabă, a varieteu şi

nicidecum a program cu caracter religios. Totuşi, campania – numită „Evanghelizarea Lumii 2000" – s-a bucurat de un succes răsunător, reuşind să strângă incredibila sumă de treizeci de milioane de dolari pentru tipărirea şi distribuţia de literatură evanghelică în croată, sârbă, rusă şi vreo zece alte limbi est-europene. Redifuzarea transmisiunii aici, în cadrul congresului, se datora, fără doar şi poate, faptului că MacPatrick trebuia să sosească la Berlin dintr-un moment într-altul pentru a le înmâna personal liderilor creştini din blocul răsăritean cecurile necesare pentru finanţarea activităţii lor.

Cine n-ar vrea ca Evanghelia să fie vestită pretutindeni, prin toate mijloacele posibile? se întrebă Matthew. Cine putea să nege impactul mondial al campaniei lui MacPatrick? În fond şi la urma urmei, scopul acestui congres consta tocmai din a profita de schimbările ce aveau loc pe plan internaţional pentru a da năvală în Estul acum accesibil. Exact aşa cum spusese MacPatrick în cadrul emisiunii sale: „Nu putem şti cât timp vor rămâne deschise aceste uşi ale oportunităţii. De aceea trebuie să facem imediat tot ce ne stă în puteri pentru a răspândi mesajul Evangheliei în întreaga lume. Trebuie să pornim imediat la atac, să vestim cuvântul Evangheliei atât în scris, cât şi prin intermediul radioului şi al televiziunii."

Deşi părea o iniţiativă lăudabilă, în spatele ei Matthew nu putea să nu sesizeze un vădit spirit de auto-promovare. Majoritatea vorbitorilor pe care îi audiase până acum nu pierduseră nicio ocazie de a vorbi despre viziunea, programul, cărţile, casetele şi produsele *lor*. Toate în numele vestirii Evangheliei, desigur. Dar, printre rânduri, se citea clar mesajul: „Metoda *mea* este cea mai bună, aşa că nu mai staţi pe gânduri: băgaţi repede mâna în buzunar şi sprijiniţi-mă!"

MacPatrick strânsese, ce-i drept, o mulţime de fonduri, dar să nu uităm că mare parte din ele aveau să revină organizaţiei sale pentru achiziţionarea de echipamente noi şi pentru extinderea editurii şi a imperiului său mediatic. Ca să nu mai vorbim de proverbialele „cheltuieli administrative" care reuşesc cumva să

își revendice mereu partea leului. Ce procent din cele treizeci de milioane de dolari va fi folosit, efectiv, pentru evanghelizarea propriu-zisă?

Dacă singurul țel al celor prezenți la congres era propovăduirea Cuvântului, atunci cum se explica rivalitatea dintre ei? Era de ajuns să te uiți în ochii lor pentru a înțelege ce îi motivează. Dincolo de pretențiosul jargon spiritual pe care îl foloseau cu toții, era de ajuns să fii atent la tonul vocii, la gesturile și la privirile lor pentru a le sesiza trufia.

Nu-și putea scoate din cap cuvintele lui MacPatrick: „Donați; ajutați-ne să salvăm lumea până în anul 2000!"

Ajutați-ne să salvăm lumea, repetă Matthew în gând. De parcă Dumnezeu n-ar avea nicio legătură cu asta. Mesajele auzite până acum puseseră toate accentul pe schimbările politice, pe noile oportunități, pe fondurile necesare și pe cei ce puteau să facă rost de ele. Iar, după ce vom strânge lovelele, *noi* vom salva lumea!

Majoritatea „greilor" invitați la congres cântau cu toții același refren. Bani, bani și iarăși bani... Evanghelii... literatură evanghelică... broșuri. Dar nimeni nu pomenea o vorbă despre rugăciune sau despre lucrarea pe care o săvârșește *Dumnezeu* printre oameni! Nici măcar cei aflați la extrema opusă, care vorbeau despre nevoile propriu-zise ale oamenilor, nu Îl includeau pe Dumnezeu în planurile lor.

Unde era echilibrul? Să ne implicăm personal în ajutarea celor aflați în nevoie, dar să nu pomenim niciodată de Dumnezeu – propovăduia una dintre tabere. Evanghelizare, dar de la distanță! striga cealaltă. Donați, donați cu toții. În felul acesta rezolvați problema simplu și eficient, fără a trebui să propovăduiți personal Evanghelia în zona în care *trăiți*. Lăsați banii voștri să evanghelizeze lumea fără ca voi să mișcați un deget. Trimiteți bani lichizi și lăsați-i pe evangheliști, pe predicatori și pe misionari să facă munca de jos în locul vostru.

42

O plimbare matinală prin Berlin

După ce trecu de uriaşul şi modernul complex Europa Center, Matthew o luă pe Kurfürstendamm Straße spre Breitscheidplatz şi Biserica Memorială Kaiser Wilhelm. Mergea absorbit de propriile-i gânduri, fără a acorda vreo atenţie clădirilor din jurul său. Vizitase deja împreună cu Sabina vechea catedrală, distrusă în timpul războiului de bombele Aliaţilor, şi se rugaseră amândoi în noua biserică ce fusese construită alături. Dar în dimineaţa aceasta Matthew trecu pe lângă lăcaş aproape fără să-l vadă, surd la tot ceea ce se petrecea în jurul lui.

Imensa metropolă, unul dintre cele mai mari centre industriale, comerciale şi politice din lume, începea să se trezească la viaţă. Aici, în sectorul de vest, în pofida prosperităţii evidente, pe străzi şi printre clădirile noi detectai la tot pasul semne ale declinului moral.

Străzile erau populate de o lume pestriţă – familii de refugiaţi, muzicanţi ambulanţi, talentaţi sau fără pic de talent, care reluau la nesfârşit, cu mici variaţii, acelaşi repertoriu limitat, oameni de afaceri aflaţi în drum spre birou ce călcau peste cerşetorii care dormeau întinşi pe trotuare.

Întregul oraş era presărat cu astfel de juxtapuneri ale contrariilor. Democraţia şi comunismul se intersectaseră, aruncându-şi vorbe grele, chiar în inima Berlinului, vreme de treizeci de ani. Iar acea ostilitate persista, chiar dacă într-o formă mai puţin făţişă, şi acum, după căderea Zidului, când harnicul şi stoicul popor german se trezise confruntat brusc cu o afluenţă masivă de imigranţi străini – est-europeni veniţi în căutarea unei vieţi mai bune, pe care Occidentul nu era neapărat dornic să le-o ofere.

Subit, Matthew realiză că trecea tocmai pe lângă clădirile în care își desfășurase activitatea atunci când fusese detașat în 1961. Locul unde o reîntâlnise pe Sabina în acea zi de neuitat se afla chiar după colț!

Iuți pasul, rederulând în minte acel moment minunat, ca și cum totul s-ar fi întâmplat ieri. Venise aici împreună cu soția sa imediat după ce sosiseră la Berlin. Totuși, acum că pășea singur pe acest trotuar în primele ore ale dimineții, se simțea parcă mai recunoscător ca niciodată pentru acel miracol.

Cât de bun fusese Dumnezeu cu ei! După toți acei ani de despărțire, avusese șansa de a-și trăi tot restul vieții alături de femeia iubită. Planul divin este întotdeauna unul pe termen lung, gândi Matthew, și timpul în care Își săvârșește Dumnezeu lucrarea vindecă toate angoasele omenești!

Porni mai departe, revenind cu gândurile în prezent.

Oriunde se uita, nu vedea decât contraste. Sub aparențele de prosperitate și vitalitate se ascundeau fisurile unei societăți ce s-a trezit dintr-odată chiar deasupra faliei unui cataclism politic major.

La doar câțiva kilometri depărtare, nevoia disperată de redresare economică a sectorului estic slăbise deja echilibrul celui vestic. Guvernul de la Bonn furnizase banii necesari reconstrucției acestei noi capitale a Germaniei unite și se mai așteptau fonduri din partea altor state occidentale. Dar aceste fonduri vor fi, oare, suficiente pentru a o scoate la capăt fără a distruge economia înfloritoare a Germaniei de Vest?

Oare, pe termen lung, căderea Zidului va aduce armonie sau, dimpotrivă, falia, cicatricea ce se întindea sub Zid, era prea veche pentru a mai putea fi vindecată? Oare cutremurele spirituale și economice vor face întotdeauna parte din viitorul Germaniei? Prin ce se va caracteriza acest realism politic la sfârșitul secolului al XX-lea?

Pe măsură ce înainta, devenea tot mai conștient de realitatea din jurul lui și de atmosfera generală a orașului. La drept vorbind, Berlinul nu se schimbase mai deloc în ultimii treizeci de ani. Oare cum ar arăta, peste zece ani, o lume guvernată de Berlin –

un oraş dominat de schimbări, de contraste... şi, nu într-o mică măsură, de haos?

Se spunea că foşti comunişti din toate ţările blocului răsăritean se refugiau în această metropolă cosmopolită, nervoasă şi turbulentă, în speranţa că aici vor găsi un ungher în care să se ascundă de actualul val de intoleranţă democratică îndreptat împotriva lor.

Până una alta, oraşul era plin cu panouri şi graffiti cu svastici şi sloganuri antisemitice. La fiecare colţ de stradă se găsea câte un chioşc la care se vindeau bomboane, gumă de mestecat, ziare şi reviste pornografice a căror comercializare într-un loc atât de public ar fi fost de neimaginat în State. *Ce fel de sistem de valori morale îşi pot forma copiii când cresc înconjuraţi de astfel de mizerii?* se întrebă abătut Matthew.

Dar oamenii, zeci şi sute de indivizi, treceau nepăsători pe lângă toate astea. Geci de piele cu lanţuri şi ţinte lângă costume elegante şi exorbitant de scumpe, strigăte şi claxoane, camioane şi autobuze... şi fiecare îşi vedea de treaba lui fără să-i pese de cei din jurul său.

Berlinul, cugeta Matthew, era un microcosmos care reflecta perfect schimbarea la faţă prin care trecea întreaga lume în acest punct culminant al istoriei.

Şi, în mijlocul acestui tumult, câţiva lideri religioşi se adunaseră să discute despre rolul care ar trebui să-i revină Bisericii în aceste vremuri de tranziţie. Dar, în actualul context, ce relevanţă vor avea dezbaterile şi planurile lor?

Privi spre cerşetorul întins pe trotuar, spre tânărul ras în cap, cu cercel în ureche, spre omul de afaceri ce mergea cu pas hotărât şi energic, cu o servietă scumpă în mână – câtă atenţie ar acorda oricare dintre aceştia unei broşuri despre Judecata de Apoi, scrisă în germană sau în poloneză? Era posibil să se înşele, dar, din punctul lui de vedere, aprovizionarea pieţei europene cu tone de literatură creştină nu ar fi decât frecţie la un picior de lemn în contextul real în care trăiau aceşti oameni.

Brusc, se opri în mijlocul trotuarului şi începu să se roage în gând pentru cei din jurul lui.

O, Doamne, arată-Te acestor oameni... Salvează-i de toate acestea, Tată! Deşi nu o ştiu, au atâta nevoie de Tine! Arată-Te acestei lumi ce are atâta nevoie de dragostea Ta. Dă-ne nouă, slujitorilor Tăi, ochi să vedem cum să arătăm acestor sărmani copii ai Tăi iubirea arătată de Fiul Tău. Iartă-ne orbirea, Tată – dă-ne ochi să vedem...

În momentul acela, o tânără trecu pe lângă el, întrerupându-i rugăciunea. Tânăra părea să fie de vârsta copiilor lui. Matthew simți un junghi în inimă, un val inexplicabil de iubire.

Se răsuci şi porni pe urmele tinerei. *O, Doamne,* murmură el înlăcrimat, *atrage-o spre inima Ta pe această fiică dragă Ție.* Oftă din nou, apoi se întoarse, trase adânc aer în piept şi porni în direcția în care se îndreptase inițial.

Campaniile de atragere de adepți ale sectelor de tip New Age şi ale mişcărilor militante aveau o vizibilitate publică mult mai mare decât cele creştine. Principalele culte creştine din Europa aveau un caracter mai mult politic decât spiritual. Majoritatea revoluțiilor şi a revoltelor pentru libertate fuseseră conduse de aşa-zişi lideri religioşi al căror impact spiritual era îndoielnic. Şi peste tot domnea o atmosferă de decadență şi amoralitate... ce exporturi letale trimisese Occidentul în noile state est-europene!

Cum avea să se integreze în acest context stilul evanghelic american şi cum putea să exercite acesta un impact în mijlocul atâtor forțe, mişcări şi curente opuse?

Slobozi un oftat şi îşi continuă drumul.

Mai era puțin şi se făcea ora opt. Străzile începeau să se umple de oameni, maşini, camioane, autobuze şi taxiuri. Gălăgie, miros de motorină, claxoane nervoase. Câțiva muzicanți ambulanți se pregăteau să înceapă o nouă zi de cerşit artistic.

Chioşcarii îşi expuneau marfa indecentă – oferta de reviste şi vederi dezgustător de sugestive.

Se apropia de hotel. Lunga plimbare nu rezolvase nimic, dar avusese măcar ocazia să-şi aerisească mintea şi să înalțe nişte rugăciuni şi asta îl făcea să se simtă întrucâtva revigorat.

Cu mintea încă plină de gânduri şi de întrebări fără răspuns, Matthew deschise uşa hotelului Westmark şi păşi înăuntru.

43

Jurnalistul și activista

Când Matthew intră în camera lor de la etajul al șaselea, o găsi pe Sabina în halat de baie, înfășurându-și părul cu un prosop. Tocmai făcuse un duș.

— Ei, a fost plăcută plimbarea? se interesă ea.

— Mda, răspunse Matthew gânditor. M-am gândit la discuția pe care am avut-o aseară... la ce ar face Isus în anumite situații... la „fleacuri" de genul acesta.

Înainte ca Sabina să apuce să-i răspundă, se auzi un ciocănit la ușă și, în momentul următor, Tad intră în cameră.

— Nu coborâm să luăm micul dejun? îi luă tânărul în primire pe părinții săi.

— Sunt gata în două minute, răspunse Sabina, îndreptându-se spre baie cu o rochie în mână.

— Ai apucat să studiezi ordinea de zi? îl întrebă Tad pe tatăl său, fluturând foaia pe care o ținea în mână.

— Nu.

— Uite, cred că am găsit o conferință pe gustul tău: „Strângeri de fonduri pentru evanghelizare în anii '90". Vor fi prezentate noi și spectaculoase strategii de strângere de fonduri pentru cei ce vor să evanghelizeze lumea.

— Nu e deloc pe gustul meu, răspunse Matthew, oftând din rărunchi.

Se așezară la masă și începură să consulte împreună agenda congresului. În scurtă vreme, își făcu apariția și Sabina și coborâră tustrei la restaurant.

— Și chiar ai de gând să participi la seminarul despre strângerea de fonduri? îl întrebă Sabina pe fiul ei.

— Nici vorbă, răspunse acesta râzând. În dimineața aceasta, n-am să particip la nicio conferință.

— Cum așa? întrebă mirat Matthew.

— Voi încerca să iau legătura cu o persoană care sper să-mi poată oferi un punct de pornire pentru articolul pe care vreau să-l scriu.

— O persoană din fotografia aceea făcută în noaptea căderii Zidului?

Tad aprobă din cap.

— Ieri am reușit să fac rost de un nume și de o adresă. Să sperăm că persoana cu pricina nu s-a mutat între timp.

Dimineața nu fusese nici pe departe atât de distractivă precum sperase Lisel.

La opt și jumătate era deja plictisită de activitățile pe care și le planificase și avea ciudata senzație că ar trebui să se întoarcă acasă. Deși, la drept vorbind, era ultimul loc în care ar fi dorit să se afle. Colega ei de apartament era la serviciu și, în actuala sa stare de spirit, știa că locuința i s-ar fi părut îngrozitor de mohorâtă.

Totuși, parcă împotriva voinței ei, Lisel se trezi urcând treptele până la apartament și băgând cheia în yală.

Intră și se prăbuși pe canapea.

Stătea încă acolo, nemișcată, cu ochii fixați în gol, întrebându-se descumpănită ce va face tot restul zilei când, brusc, cineva bătu la ușă, întrerupându-i apăsătoarea reverie.

Când deschise ușa, Lisel dădu cu ochii de un tânăr atrăgător, cu aspect îngrijit, ce părea să fie de-o vârstă cu ea.

— *Fräulein* Lamprecht?

— Da, eu sunt Lisel Lamprecht.

— Numele meu este Tad McCallum. Sunt jurnalist.

Faptul în sine nu explica pe deplin de ce se afla acolo, așa că Lisel așteptă să i se dea mai multe lămuriri.

— Scriu... scriu un articol despre căderea Zidului, continuă Tad. Numele dumitale mi-a fost furnizat de Horst Brandes.

Din câte înţeleg, faci parte dintr-o organizaţie numită Alianţa pentru Libertate şi este posibil să te fi numărat printre cei care au ieşit în stradă în noaptea aceea.

Lisel încuviinţă încet din cap, fără a-l gratifica însă cu un zâmbet – se obişnuise să fie circumspectă: Alianţa nu era privită cu bunăvoinţă în unele cercuri.

— Mă... ăă... mă întrebam dacă ai fi dispusă să stai de vorbă cu mine, continuă Tad. Să-mi răspunzi la câteva întrebări, să-mi spui cum a fost să fii acolo în noaptea aceea – din perspectiva unei persoane care a militat pentru cauza libertăţii.

Lisel nu răspunse imediat.

— Eşti prieten cu Horst? întrebă ea într-un sfârşit.

Ştia deja răspunsul, dar voia să-l pună la încercare. Să vadă dacă are sau nu obiceiul să umble cu cioara vopsită. Un jurnalist atât de curăţel şi de bine îmbrăcat n-avea cum să fie prieten cu fostul ei coleg.

— Nu, răspunse Tad. Am apelat la Horst Brandes doar pentru că am înţeles că el ar putea să mă pună în legătură cu dumneata.

— Cine ţi-a spus asta?

— Un coleg de breaslă pe nume Raul Schlink.

Un surâs abia schiţat răsări în colţurile buzelor lui Lisel. Asta explica totul.

— Şi de ce ai vrut să iei legătura cu mine?

— Deoarece am considerat că ar fi interesant să aflu povestea acelei nopţi din perspectiva unui martor ocular.

— Ce te face să crezi că aş fi fost printre cei adunaţi la Zid?

Fu rândul lui Tad să zâmbească.

— E o poveste ciudată, râse el. S-ar putea să nu mă crezi.

— Pune-mă la încercare.

Îi plăcea chipul lui. Inspira onestitate şi o lipsă totală de intenţii ascunse. Aceste calităţi, pe care nu le întâlnea des în domeniul ei de activitate, o făcură să-şi lepede rezerva pe care o afişa de obicei, ca pe o platoşă, faţă de ceilalţi. Ştiu aproape instantaneu că, în relaţia cu el, nu avea nevoie de o asemenea armură.

Continuând să zâmbească, Tad scoase fotografia din buzunar și i-o întinse.

Lisel se uită la ea și zâmbetul i se lăți, în sfârșit, pe toată fața. Deși nu mai văzuse niciodată fotografia, recunoscu imediat scena.

— Se pare că ai dreptate. *Chiar* am fost acolo.

Tad nu spuse nimic.

— Și m-ai căutat în tot acest timp? Înseamnă că ai fost foarte perseverent.

— N-aș spune. Am găsit fotografia doar acum două săptămâni.

— Chiar și așa, înseamnă că ești un adevărat jurnalist de investigație.

— Ei, aș! râse Tad. Am făcut tot posibilul să te găsesc fiindcă voiam să stau de vorbă cu dumneata, atâta tot.

— Și iată că ai reușit. N-ai vrea să poftești înăuntru?

— Nu deranjez?

— Nu. Azi e ziua mea liberă și n-am nimic special de făcut.

— În acest caz, îți accept bucuros invitația.

44

O discuție însuflețită

În ora care trecuse parcă pe nesimțite, jurnalistul american și activista germană discutaseră despre câte-n lună și-n stele, subiectele abordate incluzând căderea Zidului, schimbările survenite de atunci în ambele părți și starea generală a lucrurilor pe plan mondial.

Fiecare îl găsea pe celălalt revigorant de diferit față de persoanele cu care avea de-a face în mod obișnuit, așa că discuția dintre ei curgea firesc, într-un mod extrem de agreabil. Tad obținuse deja mult mai multe informații decât ar fi crezut că îi vor fi necesare pentru scrierea articolului și, de pe-acum, conversația o luase pe alte făgașe. Erau deja la jumătatea celui de-al doilea ibric de cafea.

— Vorbești germana la perfecție, remarcase cu puțin timp în urmă Lisel. Dacă nu mi-ai fi spus că ești american, aș fi băgat mâna-n foc că te tragi din sud-vest, din zona Stuttgartului.

Tad pufni în râs.

— Îți mulțumesc, e un mare compliment, având în vedere că vine din partea unui vorbitor nativ. Totuși, trebuie să recunosc că am avut un avantaj.

— Și anume?

— Am crescut în Germania până la vârsta de șapte ani.

— Serios? Unde?

— În Bavaria.

— Deci am fost pe aproape! Cum de ai copilărit aici?

— Mama e nemțoaică.

— Din Germania de Est sau de Vest?

— Din Germania de Est... sau, mai bine zis, din amândouă. A copilărit într-o regiune care în prezent aparține Poloniei și

apoi a trăit mai mulți ani aici, în Berlin. Locuia în RDG și lucra în RFG.

— Și tatăl tău e american?

Tad încuviință din cap.

— În anii '60 a lucrat aici, în cadrul Departamentului de Stat. Așa că eu am învățat ambele limbi.

— Și așa ai ajuns traducător?

— Faptul că am copilărit în Germania m-a ajutat, într-adevăr, în mare măsură.

— Și cum s-au cunoscut părinții tăi? Nu de alta, dar nu auzi de mulți diplomați americani care să se fi însurat cu fete din Germania de *Est*.

— E o poveste lungă, râse Tad. Lungă și plină de peripeții.

— Mi-ar plăcea s-o ascult.

— Poate că ți-o vor spune chiar părinții mei – mama e fenomenală, sunt convins că ți-ar plăcea de ea! Sunt și ei aici, în Berlin.

— Au venit aici... în concediu?

— Participăm împreună la un congres organizat la Westmark. Ai vrea să faci cunoștință cu ei?

— Ăă... d-da, bâigui Lisel.

Invitația o luase total pe nepregătite. Oamenii cu care era obișnuită erau mult mai reținuți față de cei pe care nu îi cunoșteau bine.

— E o poveste grozavă, adăugă Tad, și nimeni n-o poate istorisi mai bine decât mama!

— Ziceai că ați venit la un congres. E un congres politic?

— A, nu, râse Tad. Tata s-a retras din diplomație de vreo zece ani. Nu, e un congres al liderilor creștini, axat pe tema evanghelizării.

Bănuind că Lisel nu este credincioasă, se așteptase să-l întrebe ce este, mai exact, evanghelizarea. Spre mirarea lui însă, Lisel primi informația cu un aer îngândurat, fără să spună nimic. Știa prea bine ce înseamnă termenul. Până și numai gândul îi făcea silă.

Se lăsă o tăcere grea.

— Am spus ceva greşit? întrebă într-un târziu Tad, râzând nervos.

Lisel nu răspunse imediat.

Fu rândul lui Tad să aştepte.

— Nu, răspunse ea în cele din urmă, cu vădită reţinere în glas. Doar că nu mă interesează subiectul, atâta tot.

— Judecând după reacţia ta, aş zice că e vorba de mai mult de atât.

— Ei bine, da, ai dreptate. Gândul că nişte creştini se adună să discute despre *mântuirea lumii* mă scârbeşte şi mă scoate totodată din sărite. Poftim – am fost destul de clară de astă dată? îl repezi ea pe un ton ce nu mai semăna defel cu cel folosit cu un minut în urmă.

Zâmbetul prietenos de adineauri dispăruse şi el cu desăvârşire şi, acum, îl ochea pe Tad cu circumspecţie, de parcă tânărul ar fi devenit brusc adversarul ei.

— Pot să te întreb de ce?

— De putut, poţi, dar nu ştiu dacă îţi va conveni răspunsul meu.

— Acum e rândul meu să spun ceea ce mi-ai spus tu când stăteam la uşă.

Lisel îi aruncă o privire întrebătoare.

— *Pune-mă la încercare,* zise Tad. Nu mă voi simţi ofensat de cuvintele tale, orice ai avea de spus.

Lisel pironi câteva clipe podeaua, apoi îşi ridică privirea şi i se uită drept în ochi.

— După părerea mea, de-a lungul istoriei, creştinii au făcut mai mult rău decât bine. Sunt cu toţii încrezuţi, aroganţi, intoleranţi şi ipocriţi. Şi faptul că vor să transmită şi altora credinţa lor absurdă, să îi facă şi pe alţii la fel de făţarnici ca ei... ei bine, asta mă irită la culme.

— Să înţeleg că tu nu eşti credincioasă?

Lisel pufni dispreţuitor.

— *Bineînţeles* că nu. Mă mir ca mai trebuie să întrebi. Nu e evident?

— Comentariile tale nu exclud neapărat posibilitatea că ai fi creştină. Şi sincer vorbind, în multe privințe, sunt de acord cu tine.

— Poftim?... Cum poți să participi la un congres creştin, dacă nici tu nu eşti credincios?

— N-am spus asta. Sunt cât se poate de credincios.

— Bine, dar spuneai...

— Spuneam că, în multe privințe, sunt de acord cu tine. Singura afirmație cu care nu sunt deloc de acord este că ar fi absurdă credința creştină. În rest, nu pot decât să îți dau dreptate.

— Eşti creştin, spuse Lisel, ochindu-l cu vădită neîncredere, şi cu toate astea îmi împărtăşeşti părerea cum că mulți creştini sunt nişte ipocriți?

— Desigur.

— Mă tem că nu înțeleg.

— Mulți creştini chiar *sunt* ipocriți. Ar fi o prostie din partea mea să neg acest lucru sau să pretind contrariul.

Lisel îl privea năucită. Acesta nu era defel răspunsul la care se aştepta. Nu era obişnuită să audă astfel de vorbe din gura unui credincios.

— Mă bucur că o recunoşti atât de deschis, spuse ea, îmbunată.

— Nu ştiu dacă ai să te bucuri la fel de tare când ai să auzi tot ce am de spus.

Lisel îl privi cu o expresie ce îl invita să continue.

— Şi noi doi putem fi ipocriți uneori.

— Dar eu n-am pretins că aş fi creştină, nu-i aşa?

— Nu trebuie să fii creştin pentru a fi ipocrit. *Nimeni* nu este perfect. Nimeni nu poate urma întru totul sistemul său de credință. Căci un ipocrit este un om care nu respectă întru totul crezurile pe care le propovăduieşte, nu-i aşa?

— Să zicem.

— Sunt sigur că ai şi *tu* principii de viață la înălțimea cărora pur şi simplu nu poți să te ridici tot timpul, la fel cum nici eu nu reuşesc să mă ridic întotdeauna la înălțimea principiilor creştine după care încerc să *îmi* trăiesc viața.

— Şi unde baţi cu asta? îl întrebă Lisel, revenind la scepticismul de odinioară.

— Nu poţi afirma că sistemul de credinţă creştin este fals doar pentru că se întâmplă ca unii creştini să fie ipocriţi. E posibil ca doctrina creştină *să fie* adevărată sau să *nu* fie – fiecare persoană trebuie să pună în balanţă dovezile şi să hotărască pentru sine. Dar ipocrizia unor creştini nu are nimic de a face cu adevărul sau cu neadevărul creştinismului.

Lisel încercă să analizeze argumentul în mod logic, dar se simţi cuprinsă de o apăsare ciudată. Conversaţia lejeră de adineauri devenise brusc tulburător de profundă, luând-o pe făgaşe pe care nu era deloc dornică să le exploreze. Tad, pe de altă parte, datorită genelor şi educaţiei primite, avea un puternic simţ al identităţii, care se manifesta prin încredere în sine şi o sinceritate pe care încă mai învăţa – uneori prin lecţii deloc plăcute – să şi-o drămuiască.

— Eu nu am vorbit doar despre ipocrizie, spuse Lisel.

— Iar eu îţi repet că sunt de acord cu tine. Creştinii *au făcut* mult rău de-a lungul istoriei. Nu neg asta. Nu pot s-o neg, fiindcă este adevărat. Şi mie mi se face silă numai să mă gândesc la asta. Şi da, din păcate, şi creştinii pot fi încrezuţi, aroganţi şi moralişti. Şi pe mine mă supără lucrul acesta, dar cel mai tare mă supără atunci când vinovatul sunt chiar *eu însumi*, căci şi eu sunt om, şi eu sunt înclinat să fiu înfumurat şi orgolios şi să cred că numai eu am dreptate. Mi-e groază când mă gândesc ce cale lungă mai am de bătut până să ating maturitatea spirituală.

— Şi bănuiesc că urmează să-mi spui că şi eu sunt, la rându-mi, orgolioasă şi intolerantă?

— Nu sunt eu în măsură să judec asta.

Deşi îi displăceau implicaţiile vorbelor lui Tad, Lisel evită să îi dea un răspuns direct.

— Credincioşii sunt mai afectaţi de maladia asta decât necredincioşii, eu aşa cred, comentă ea.

— Hm, e o afirmaţie interesantă, spuse Tad gânditor. Într-adevăr, creştinii sunt afectaţi la modul cel mai serios. Dar dacă sunt

mai afectați decât necredincioșii, asta chiar n-o știu. Poate așa o fi. Dar asta ar însemna că toți credincioșii sunt mai orgolioși decât necredincioșii. Or există creștini care au atins maturitatea spirituală, modești și altruiști, după cum există și creștini egoiști și infatuați. Trufia este un cancer universal, care se întâlnește în politică, în universități, în ateism – peste tot, nu doar în creștinism. Ceea ce încerc să spun e că nu poți respinge veridicitatea creștinismului doar fiindcă există creștini care nu respectă întru totul preceptele credinței lor, așa cum nu poți respinge democrația ca sistem politic doar în baza faptului că nu există democrații perfecte. Procedând astfel, nu facem decât să ne lăsăm prinși într-o capcană logică pe cât de elementară, pe atât de orbitoare.

— Adică nici măcar politica de guvernare americană nu e un model de democrație perfectă?

— Nici pe departe. Sistemul politic american are nenumărate lacune și inechități. Și, totuși, este o formă de guvernământ bazată pe mai mult *adevăr* decât totalitarismul sau dictatura. *Adevărul* unui sistem nu se bazează pe calitățile sau defectele adepților săi. Suntem cu toții niște ființe imperfecte care trăiesc într-o lume imperfectă. *Nimic* nu este perfect. Dar asta nu înseamnă că nu există adevăr, ci doar că, fiind atât de limitați, nu suntem întotdeauna capabili să ne ridicăm la înălțimea acestui adevăr.

Preț de vreo două minute rămaseră amândoi tăcuți, căzuți pe gânduri.

— Și când te vei considera *matur*, cum spuneai adineauri, în calitate de creștin? întrebă în cele din urmă Lisel.

— Să zicem că voi ști că mă apropii de maturitate atunci când voi începe să mă preocup *mai puțin* de mine și *mai mult* de ceilalți. Pentru asta mă rog zilnic. Lepădarea totală a Sinelui este țelul meu suprem, deși sunt conștient că n-am să-l ating niciodată – sau, mă rog, nu în această viață.

— Deși nici prin cap nu mi-ar trece să mă *rog* pentru asta, pot spune că și eu nutresc aceeași dorință: să mă maturizez spiritual.

— Mulți își doresc asta, dar creștinismul este singurul sistem de valori care oferă un plan realist în acest sens.

— Aşa zici *tu*. Eu sunt de o altă părere. În felul meu, şi eu mă aflu în căutarea adevărului. Dar ceea ce am descoperit până acum diferă foarte tare de adevărul de care vorbeşti tu.

— Şi ce adevăr *ai descoperit* până acum? întrebă Tad fără pic de ironie în glas.

Lisel cugetă preţ de o clipă înainte de a răspunde.

— Că e important să-mi rămân fidelă mie însămi.

— Nu ştiu dacă asta se ridică neapărat la statutul de *adevăr*. Ce se întâmplă atunci când trebuie să te abaţi de la principiile tale?

— Nu mi s-a întâmplat niciodată.

— Dar dacă ţi se va întâmpla?

— Nu ştiu, voi vedea. Deocamdată, însă, acesta este crezul meu.

— Dar dacă este un crez superficial... lipsit de substanţă? În fond, ce înseamnă să-ţi fii *fidel ţie însuţi*? Cuvintele acestea nu conţin niciun crez, niciun sistem de credinţă, niciun *adevăr*. Tot ce indică este un oarecare nivel de egocentrism.

Lisel se înroşi de furie.

— Dar dacă asta vreau eu să cred, cine eşti *tu* să mă judeci?! trânti ea cu vădită iritare în glas.

— Nu spun că principiile tale sunt greşite. Aceasta este o concluzie pe care va trebui eventual s-o tragi de una singură. Nu fac decât să scot în evidenţă o lacună a sistemului tău de convingeri, a aşa-zisului adevăr după care te ghidezi în viaţă.

— Lacună?

— Spuneai că te afli în căutarea adevărului. Or, din punctul meu de vedere, a-ţi fi fidelă ţie însăţi nu are nimic de-a face cu adevărul.

— Şi atunci în ce există adevăr?

— În credinţa creştină, în a fi fidel *Adevărului*, nu doar ţie însăţi. Adevărul trebuie să provină dintr-o sursă mai înaltă, nu din vederile limitate pe care le are fiecare dintre noi. Să zicem că, într-adevăr, creştinii sunt ipocriţi faţă de tot restul lumii. Dar asta nu schimbă cu nimic *Veridicitatea* creştinismului.

— Indiferent de părerea ta, eu *aleg* să detest creştinismul şi să îl consider o credinţă absurdă. Ei, la asta ce răspuns ai?

— Există două răspunsuri posibile. Primul este că poate *nu* îți pasă de adevăr chiar atât de mult precum susții și, în consecință, nu ești dispusă să analizezi în mod onest principiile creștinismului. *Sau* ai avut o experiență neplăcută în trecut, un conflict cu un creștin sau poate chiar cu unul dintre părinții tăi, care, fiindcă încă te mai afectează emoțional, te face să întorci spatele adevărului. În acest caz, singurul mod de a-ți manifesta mânia este respingând credința creștină, atât de dragă celor cu care ai avut o neînțelegere. Acesta este modul în care te răzbuni pe ei. Dar persoana pe care o rănești cel mai mult printr-o astfel de reacție ești tu însăți.

Lisel sări în picioare clocotind de furie, cu obrajii în flăcări.

— Cum îți permiți să îmi aduci asemenea acuzații?! N-ai niciun drept să mă judeci. Nici măcar nu mă cunoști! Inițial am crezut că ești altfel. Dar acum îmi dau seama că ești la fel de ipocrit ca toți ceilalți creștini!

Realizând că sărise calul, Tad încercă să se scuze.

— Iartă-mă, n-am vrut să..., începu el, șocat de răbufnirea lui Lisel.

— Scutește-mă! ripostă Lisel furioasă. Nu vreau să mai aud niciun cuvânt!

— Te rog să mă ierți, chiar n-am vrut să...

— Ieși afară!

Năucit de turnura evenimentelor, Tad se ridică în picioare abătut, încercând să găsească scuzele potrivite. Nu reuși, însă, decât să dea de câteva ori din cap, cu buzele întredeschise, dar fără să poată scoate un sunet. Lisel privea, furioasă, în direcția opusă. Era clar că nu mai exista nicio cale de întoarcere.

Tad se răsuci încet spre ușă și părăsi apartamentul. La jumătatea treptelor, auzi ușa trântindu-se în urma lui.

În spatele ușii, Lisel Lamprecht începea deja să își regrete ieșirea. Avusese tot dreptul să fie supărată pe americanul ăla arogant și atotștiutor, încerca ea să se justifice în sinea ei. Totuși, acum, că mânia începea să i se potolească, regreta că îl dăduse afară, ba mai mult, își dorea să mai aibă ocazia de a vorbi cu el.

45

Diferende

În aceeaşi după-masă, la hotelul Westmark era programată o şedinţă plenară în cadrul căreia avea să ia pentru prima dată cuvântul influentul luteran german Gentz Raedenburg.

Pe la 12 şi jumătate, Matthew şi Iosif tocmai luau prânzul la cafenea când îl văzură intrând pe Tad. Matthew îi făcu semn fiului său, iar acesta se apropie de masa lor.

— Ei, ai obţinut interviul? se interesă Matthew.

— Mda, am avut o discuţie... *interesantă,* răspunse Tad în doi peri, aşezându-se lângă tatăl său, după care se grăbi să schimbe subiectul: Şi tu, Iosif? Ai reuşit să dai de prietenul tău?

Iosif clătină din cap, vădit abătut. Tad îi aruncă tatălui său o privire întrebătoare.

— Dieder Palacki ar fi trebuit să sosească astăzi pentru a rosti câteva cuvinte înainte de discursul lui Raedenburg.

— Palacki este bărbatul de care vorbeai ieri, cel ce ţi-a călăuzit paşii spre Domnul? întrebă Tad.

Iosif aprobă din cap.

— Nu l-am mai văzut din 1962. Speram să-l întâlnesc chiar la sosire pentru a stabili o întrevedere. Deşi poate că el nici nu-şi mai aduce aminte de mine.

— Din câte mi-ai spus, interveni Matthew, am impresia că nu e genul de om care să uite atât de uşor.

— Cred că ai dreptate, răspunse Iosif, zâmbind.

— Povesteşte-mi şi mie câte ceva despre Palacki, îl rugă Tad. În afară de faptul că drumurile voastre s-au încrucişat cu mulţi ani în urmă, nu ştiu mare lucru despre el.

— Chiar nu ai auzit de el? îl întrebă Iosif.

— Știu doar că a fost închis și că a scris o carte intitulată *Torturat, dar...*

— *Torturat, dar neînvins: Credința în acțiune în spatele Cortinei de Fier*, îi sări Iosif în ajutor. Manuscrisul a fost scos pe ascuns din Polonia și, în cele din urmă, a văzut lumina tiparului în Scoția.

— Ca să vezi cât de puține știu despre el! râse Tad.

— Dieder a fost arestat, nu știu exact la câtă vreme după plecarea mea, pentru modul deschis în care își practica și propovăduia credința, continuă Iosif. A stat zece sau cincisprezece ani după gratii, timp în care, deși a trecut prin toate ororile posibile – a fost bătut, torturat, izolat de ceilalți – nu a încetat să propovăduiască Evanghelia. Fapt care, chiar dacă nu am avut privilegiul să petrec decât un răstimp limitat în compania lui, nu mă surprinde câtuși de puțin. De tânăr a fost neînfricat.

— Înțeleg că între timp a fost pus în libertate.

Iosif încuviință din cap.

— Era recunoscut drept unul dintre liderii mișcării secrete a creștinilor din Europa încă de pe vremea când era în pușcărie. După ce a fost eliberat, a călătorit în toată Europa de Est – a străbătut Bulgaria, Polonia, Rusia, Ungaria și România, predicând și încurajând grupurile locale de credincioși.

— Dacă nu mă înșală memoria, pe la jumătatea anilor '80 parcă a făcut un turneu de strângere de fonduri și în Occident, interveni Matthew.

— *Turneu* cred că e impropriu spus, râse Iosif. Din câte știu eu, Dieder a făcut, într-adevăr, un tur al Statelor Unite. A luat cuvântul în biserici și în fața tuturor congregațiilor dispuse să-l asculte. Încerca să strângă fonduri, așa cum ai zis tu, ca să poată cumpăra Biblii pentru compatrioții săi nevoiași.

— Și a avut succes? întrebă Tad.

— Nu a reușit să strângă foarte mulți bani. Din câte am auzit, întreaga experiență i-a lăsat un gust amar și nu s-a sfiit să-și arate dezamăgirea.

— Un om care a petrecut atâţia ani în puşcărie avea tot dreptul să fie cinic la adresa americanilor, comentă Matthew. Povestea lui seamănă întrucâtva cu cea a bunicului tău, Tad.

— Cred că există, într-adevăr, o similaritate între ei, încuviinţă Iosif, deşi baronul von Dortmann era cu siguranţă mai blând în exprimare decât Dieder Palacki.

— Palacki se află şi acum în State? întrebă Tad.

— Nu, s-a întors de mult în Polonia, doar că o vreme a dispărut de pe scena publică. După dezintegrarea Uniunii Sovietice, nu a mai trebuit să se ascundă şi, de atunci, e cât se poate de activ. Totuşi, a trecut multă vreme de când n-am mai auzit nimic de el. De aceea, de îndată ce am aflat că participă la acest congres, am pus mâna pe telefon şi am sunat la agenţia de voiaj.

— Şi care este acum problema? se miră Tad. N-a sosit azi la Berlin?

Iosif se posomorî din nou.

— Ba da, dar l-am ratat. M-am întâlnit cu Darrell Montgomery şi el mi-a spus că Dieder sosise deja, dar expresia de pe faţa lui mi-a dat de înţeles că primul lor schimb de cuvinte nu fusese unul foarte amiabil.

— Adică?

— Nu ştiu exact. Montgomery nu mi-a zis decât că Palacki era nemulţumit de felul în care conturează congresul şi a refuzat să participe la întâlnirea din după-masa aceasta.

— Hm, făcu Matthew. Nu mă mir că Darrell e îngrijorat. L-a anunţat pe Palacki drept unul dintre capetele de afiş ale congresului. Prezenţa lui aici era menită să pecetluiască îndelung aşteptata uniune dintre rezistenţa creştină din Est şi bisericile libere din Occident.

— Un fel de „Estul şi Vestul îşi dau mâna peste zid", comentă Tad.

— Exact. Palacki este o persoană cu prestigiu. E firesc ca nemulţumirea lui să îl îngrijoreze pe Darrell.

— Când este programat discursul lui? întrebă Tad.

— În penultima seară a congresului.

— Şi parcă ziceai că urmează să primească o donaţie de valoare considerabilă provenită din fondurile strânse în cadrul campaniei lui MacPatrick.

— Da, este una dintre surprizele menite să încununeze evenimentele săptămânii, confirmă Matthew. Dar deocamdată lucrul ăsta e secret – un secret de care noi *nu* ar trebui să avem cunoştinţă. Ştii bine ce vâlvă ar crea un astfel de zvon. Aşa că ai grijă să nu mai pomeneşti nimănui de asta.

— Bine, dar tot nu înţeleg de ce ar fi nemulţumit Palacki, insistă Tad. Bănuiesc că *el* ştie de donaţie.

— Dieder Palacki nu şi-ar trăda principiile nici pentru toţi banii din lume, spuse Iosif.

— Şi cum ai de gând să dai de el? îl întrebă Tad.

— Voi găsi eu o cale. În fond, Palacki este principalul motiv pentru care mă aflu aici – cu excepţia persoanelor de faţă, se înţelege!

Matthew izbucni în râs.

— Nu te teme, n-ai cum să-mi răneşti sentimentele: n-aş îndrăzni niciodată să mă compar cu un erou de talia lui Dieder Palacki!

Tad îşi consultă ceasul.

— Dacă nu vrem să ratăm sesiunea plenară, ar fi bine să mergem.

— Bine, dar nu ne-ai spus nimic despre dimineaţa *ta*, remarcă Matthew în timp ce se ridicau de la masă. Spuneai că *tu* ai dat de persoana pe care o căutai.

— Aşa e, oftă Tad, dar conversaţia a luat o turnură neaşteptată. În fine, este o tânără extrem de interesantă.

— Aha! exclamă Matthew. Aşteaptă să-i spun mamei tale!

Tad râse cu jumătate de inimă.

Cei trei bărbaţi părăsiră restaurantul şi traversară strada, îndreptându-se spre hotel.

46

Despre importanța rădăcinilor spirituale

Matthew se întoarse repede la etaj să o cheme pe Sabina, care așteptase discursul liderului german cu mai mult interes decât orice alt eveniment al congresului, timp în care Tad și Iosif rămaseră în holul hotelului, în speranța că vor reuși să afle mai multe despre cauza nemulțumirii lui Palacki. Strânsul din umeri cu care îi întâmpinară puțin mai târziu pe soții McCallum arăta însă clar că toate eforturile lor în acest sens fuseseră zadarnice.

Uriașa aulă a hotelului începea deja să se umple de lume. Cei patru intrară și își ocupară locurile.

La unu fără cinci minute, mai multe personalități ale congresului luară loc pe scaunele așezate pe podium. Treptat, freamătul sălii se domoli și Darrell Montgomery porni spre microfon. Marele absent al conferinței era, fără doar și poate, Dieder Palacki, controversatul lider polonez care ar fi trebuit să se numere printre vorbitorii conferinței din această după-amiază.

Nedescurajat însă, Montgomery adusese în locul lui un nume chiar și mai sonor. Proaspăt-sositul oaspete urcase pe podium împreună cu el, tot numai un zâmbet și emanând o autosatisfacție efervescentă, iar acum stătea pe scaun în spatele lui împreună cu ceilalți conferențiari. Era clar că omul era obișnuit și nu-i displăcea defel să fie în centrul atenției.

— Înainte de toate, începu Montgomery plin de entuziasm, permiteți-mi să îi urez bun venit printre noi unui om care nu mai are nevoie de niciun fel de prezentări... domnului Bob MacPatrick!

MacPatrick se ridică în picioare în ovațiile publicului și făcu zâmbitor cu mâna uriașei adunări de lideri creștini. Deși

o expresie mai arogantă a încrederii în sine nici că s-ar fi putut închipui, aceasta era atât de meșteșugit deghizată, încât nouăzeci la sută dintre privitori o ignorară cu desăvârșire. Îmbujorat de propria-i importanță, MacPatrick continua să își fluture brațul și să surâdă condescendent mulțimii de admiratori, umflându-se tot mai mult în pene pe măsură ce se prelungea ropotul de aplauze. Nu părea nici pe departe pregătit să propovăduiască preceptul biblic conform căruia smerenia merge înaintea slavei.

— După cum știți deja, continuă Montgomery când aplauzele se domoliră, Bob va lua cuvântul și ne va împărtăși viziunea sa practică de propovăduire a Evangheliei vineri seara, când va împărți scena cu bunul nostru prieten Dieder Palacki. În calitate de principali reprezentați ai Bisericii lui Cristos pe pământ, ei vor săvârși o uniune simbolică între Est și Vest, în spiritul care ne unește pe noi toți. Astăzi nu doream decât să vi-l prezint și să îi urez bun venit la congres.

Montgomery se întoarse spre Macpatrick și îi scutură viguros mâna, după care onoratul invitat se așeză la loc și gazda evenimentului reveni la microfon.

— Iar acum, continuă Montgomery după un scurt moment de tăcere, îmi face deosebită plăcere să vi-l prezint pe directorul departamentului de planificare a bugetului Bisericii Luterane din Germania, un bărbat care se bucură de înalta prețuire a liderilor politici și religioși din țara sa și a comunității creștine din întreaga lume, un om care poartă în mod admirabil mantaua de lider spiritual ce i-a fost transmisă de marii gânditori creștini ai trecutului, domnul Gentz Raedenburg.

În aplauzele moderate ale publicului, Raedenburg se ridică în picioare, strânse mâna lui Montgomery și apoi rămase tăcut în partea din spate a podiumului. Prezentarea, deși sinceră, nu se ridicase nicidecum la înălțimea celei făcute lui MacPatrick. Fără a părea să bage însă de seamă lucrul acesta, Raedenburg aștepta senin, aproape reticent să ia cuvântul. Când, în cele din urmă o făcu, vocea îi sună blând și reținut, fără a trăda însă pic de timiditate. Forța și impactul vorbelor sale nu rezultau din volumul

vocii, din ovații sau dintr-o mimică trufașă, ci din prestanța și dinamismul ce sălășluiau mult mai adânc în rezervoarele lăuntrice ale ființei.

— Mă bucur nespus să mă pot afla azi printre dumneavoastră, începu el. Această adunare în sine este, după cum știți cu toții, una inedită. Și ineditul său este adâncit și mai mult de diversitatea de mentalități și opinii reprezentate aici. Rar se întâmplă ca evanghelismul american de tip conservator și teologia liberală din Germania să interacționeze în mod profund, ajungând la o apropiere spirituală veritabilă. De aceea nu pot decât să mă simt onorat de invitația de a lua cuvântul în fața dumneavoastră. Sper sincer și mă rog ca această întâlnire să ducă la o reală uniune spirituală.

La drept vorbind, eu unul nu mă consider liberal și, deși mă aflu aici în calitate de conducător religios, nu pun această funcție pe primul loc. Eu sunt, înainte de toate, creștin. Un creștin care vrea să cunoască adevărul și să i se supună. Totuși, nu sunt un creștin naiv. Sunt conștient de felul în care am fost etichetați de-a lungul timpului. Știu că, vreme de două secole, liberalismul german a fost ca un spin în coasta fundamentaliștilor din Anglia și din Statele Unite. Și de multe ori nu fără motiv! Totuși, dacă îmi veți acorda suficientă încredere, veți descoperi că eu nu mă încadrez în acest stereotip.

Vorbea engleza la perfecție, jonglând cu măiestrie între expresii ale englezei britanice și ale celei americane, iar ușorul accent nemțesc nu făcea decât să îi condimenteze vorbele cu o anumită doză de distincție.

— Aș dori să vă vorbesc despre o serie de chestiuni care mă preocupă, continuă el. În primul rând, despre evanghelizarea la nivel național. Evanghelicii din Statele Unite pun accentul pe caracterul *personal* al evanghelizării. Totuși, eu, în calitate de cetățean german care activează în cadrul Bisericii germane și al administrației acestei țări, aș spune că Germania are nevoie de ajutor ca *națiune*.

Înțeleg că spiritualitatea trebuie să vină din interior, din inima fiecăruia în parte. Botezurile și convertirile în masă care

au transformat Imperiul Roman, Rusia și alte meleaguri asemănătoare în așa-zise „națiuni creștine" nu au fost decât o mutare politico-religioasă pe tabla de șah a istoriei. Nu, eu nu la așa ceva mă refer. Spiritualitatea și convertirea la credința creștină sunt lucruri intime și personale.

Totuși, repet, Germania, ca mai toate statele europene și americane, se află la o mare răspântie spirituală și are nevoie de ajutor *ca națiune*. Rugămintea mea, stimați confrați, este ca, în încercările dumneavoastră de a vă adresa nevoilor *individuale* ale compatrioților mei, să nu le pierdeți din vedere pe cele naționale. Berlinul, locul în care ne-am adunat cu toții în momentul de față, a devenit peste noapte centrul politic, financiar și decizional al Europei, spre care este îndreptată acum atenția întregii lumi.

Cu toate acestea – și nu cred că folosesc termeni prea duri – Germania ca națiune se află în pragul unui faliment spiritual. Noi, germanii, avem nevoie disperată de ajutor. Avem nevoie de o infuzie de *viață*! Nu că nu am avea rădăcini spirituale adânci. Să nu uităm că acestea sunt meleagurile unde a fost inițiată Reforma protestantă și că, de-a lungul anilor, această națiune a dat istoriei adevărați coloși spirituali, cum ar fi Dietrich Bonhoeffer și Wilhelm Busch, pentru a da doar câteva exemple din trecutul recent.

Totuși, din cauza teologiei liberale, a banilor, a prosperității, a orgoliului conferit de propriul succes, națiunea germană a luat-o pe o cale greșită. Din păcate, refacerea postbelică și toate binecuvântările ei ne-au făcut totodată să ne simțim invulnerabili, capabili să obținem tot ce ne propunem, prin propriile noastre forțe. Ne-au făcut să credem că, pentru a ne atinge scopurile, oricare ar fi ele, nu avem nevoie de nimeni și de nimic... nici chiar de Dumnezeu.

Vă sună cunoscut, stimați confrați americani? Păi cum altfel să vi se pară, din moment ce națiunea dumneavoastră se confruntă cu aceeași problemă? Falimentul spiritual de care vă vorbesc este un cancer ce afectează nu doar țara mea, ci și pe cea a domniilor voastre. Și dumneavoastră puteți cugeta la propriile rădăcini

spirituale şi la felul în care acestea sunt subminate de liberalism şi de gândirea umanistă de tip New Age.

Noi, occidentalii, suntem acum prosperi din cale afară. Germanii au din nou o ţară unită. Ce bucurie! Şi totuşi, suntem pe moarte. Suntem pe moarte căci prosperitatea noastră materială ne sufocă şi ne omoară spiritual.

Da, a căzut Zidul Berlinului. Da, Războiul Rece pe care l-aţi purtat cu Rusia s-a sfârşit. Dar, pentru a vindeca vrajba din sufletele noastre, e nevoie de mult mai mult.

Căci vrajba este, la bază, o separare de Dumnezeu pe care omul modern, prin atitudinea sa orgolioasă, nu a făcut decât să o adâncească. Or, pentru a îndepărta această vrajbă avem nevoie nu doar de o reunificare politică, ci mai ales de o reunificare a spiritului. Nu trebuie doar să încheiem un nou armistiţiu cu un adversar politic, ci mai ales să punem capăt războiului rece pe care îl ducem împotriva Creatorului nostru. Avem nevoie de o revitalizare a primelor noastre iubiri – de vigoarea Reformei germane, de spiritualitatea impetuoasă a celor ce au fondat naţiunea americană. În prezent, fervoarea naţională a credinţei creştine nu mai există nici în Germania, nici în Statele Unite, şi asta ar putea să ne aducă sfârşitul.

Şi aş merge chiar mai departe, spunând că *toate* naţiunile reprezentate aici se confruntă cu aceeaşi necesitate.

Ceea ce auziţi poate că nu este pe placul dumneavoastră, dar, dacă vrem ca strategiile noastre pentru viitor să aibă un impact cât de mic, trebuie să înfruntăm cu toţii realitatea.

Se poate ca unii dintre dumneavoastră să fie surprinşi şi chiar şocaţi de faptul că un om aflat în poziţia mea vorbeşte cu atâta francheţe despre un subiect rezervat de regulă fundamentaliştilor. Dar eu îmi iubesc prea mult ţara şi pe Domnul pentru a sta cu mâinile încrucişate. Sunt dispus la orice pentru a răsturna barierele ce împiedică adevărul Evangheliei să pătrundă în inimile şi în minţile celor ce au atâta nevoie de el.

47

Rugăciuni și remușcări

În timp ce liderul german se adresa adunării creștine, atmosfera furtunoasă din apartamentul singuratic în care își petrecuse Tad dimineața se liniștise. După fulgere și tunete năprasnice urmase o ploaie de lacrimi și acum se lăsase o mohorâtă ceață meditativă.

Lisel se străduise din răsputeri să dea uitării incidentul, dar orice efort se dovedise zadarnic. Nu-și putea scoate din minte nici cuvintele lui Tad, și nici pe ale ei.

Nu știa câtă vreme rămăsese pe canapea după ce vărsase potopul de lacrimi. Într-un târziu, se ridică, se duse cu pași împleticiți până în dormitor, se întinse pe pat și încercă să adoarmă, dar fără succes. Rămase întinsă ore în șir, aproape dorindu-și să-și poată stârni din nou mânia pentru a exorciza dureroasele mustrări de conștiință care-i dădeau târcoale.

Dar furia îi trecuse cu totul și acum nu putea decât să rederuleze la nesfârșit în minte, împotriva voinței sale, cuvintele auzite pe parcursul dimineții: *... nu îți pasă de adevăr... nu ești dispusă să analizezi în mod onest principiile creștinismului... sau ai avut o experiență neplăcută în trecut care, fiindcă încă te mai afectează emoțional, te face să întorci spatele adevărului... singurul mod de a-ți manifesta mânia este respingând credința creștină... acesta este modul în care te răzbuni pe ei...*

Și, apoi, cuvintele care îi trecuseră ca un fier roșu prin inimă: *Dar persoana pe care o rănești cel mai mult printr-o astfel de reacție ești tu însăți.*

Între timp, într-o altă parte a Berlinului, fără să aibă habar de congresul creştin sau de maşinaţiunile politice care se puneau la cale în Germania şi în Rusia, un bătrân îngenunche în solitudinea după-amiezii şi se adânci în rugăciune – o activitate mai importantă în plan etern decât oricare dintre problemele ce îi preocupau în momentul de faţă pe liderii politici ai ţării şi pe mulţi dintre liderii religioşi ce ascultau discursul prelatului german.

Se ruga zilnic pentru fiica sa. Totuşi, azi simţise o schimbare de îndată ce se trezise şi, până la amiază, senzaţia că se apropie un moment de cotitură devenise tot mai pregnantă.

Pe măsură ce se ruga, simţea o angoasă tot mai puternică, retrăind parcă durerea separării ca şi cum totul s-ar fi întâmplat ieri, resimţind o infimă parte din suferinţa care sfâşie inima lui Dumnezeu atunci când fiii şi fiicele Lui, în neştiinţa lor, Îi resping iubirea.

De când îşi încredinţase inima Tatălui Creator, se rugase constant să devină un om mai bun, după chipul şi asemănarea Domnului său – să îi crească puterea de sacrificiu, să devină un om mai iubitor şi mai altruist, capabil să se lepede total de Sine pentru a face voia lui Dumnezeu. Nici nu bănuia că răspunsul la această rugăciune – suprema renunţare la propria voinţă pentru care se poate ruga o fiinţă – va veni sub forma unui privilegiu de care puţini au parte în această viaţă: experienţa de a cunoaşte într-o măsură mică, dar reală, agonia vizionară şi plină de speranţă a inimii Tatălui... pulsul întregii vieţi din univers.

Rănile produse de separările naţionale începeau să se vindece, dar separările ce făceau acum obiectul rugii lui erau de o natură personală.

Deşi, în timp ce se ruga, inima îi era plină de iubirea lui Cristos, nici cu gândul n-ar fi gândit sărmanul om că lacrimile pe care le vărsa acum pentru fiica sa vor servi drept lubrifiant al credinţei ce stârnise, cu doar câteva ore în urmă, mânia lui Lisel – mânie ce dusese la actuala ei instrospecţie.

Orele trecuseră parcă pe nesimțite.

Trebuie să fac ceva, își spuse în cele din urmă Lisel. *Nu pot să stau toată ziua în pat.*

Se ridică în capul oaselor și se așeză pe marginea patului. Nu îi era deloc foame. Totuși, trebuia să facă *ceva.*

Chiar dacă nu era câtuși de puțin de acord cu ideile lui McCallum, adevărul e că se comportase grosolan. Omul fusese sincer de la bun început și nu s-a dezmințit nici când conversația a atins subiectul credinței.

A spus, într-adevăr, niște lucruri dureroase, dar, în fond, nu avea nicio vină. McCallum măcar a vorbit fără ocolișuri și a recunoscut că și el e, la rându-i, departe de a fi perfect. Ceea ce se putea spune despre prea puțini dintre creștinii pe care îi întâlnise ea în ultimii zece ani.

Nu putea face decât un singur lucru.

Se ridică încet în picioare și porni spre telefon.

48

Apel la discernământ

Gentz Raedenburg se opri să tragă aer în piept, ca şi cum s-ar fi pregătit să abordeze un nou subiect, timp în care majoritatea ascultătorilor începură să se foiască uşor pe scaune.

— Strategiile noastre pentru viitor trebuie să ţină, de asemenea, cont de anumiţi factori culturali şi istorici, continuă prelatul german. Permiteţi-mi să vă dau un exemplu, referindu-mă din nou la SUA şi la Germania. Chiar dacă decăderea morală este un fenomen larg răspândit în ambele ţări, eu consider că modul în care îi abordează creştinii pe cei aflaţi pe calea pierzaniei ar trebui să difere considerabil de la o ţară la alta.

Făcu din nou o scurtă pauză, apoi continuă.

— În pofida faptului că societatea americană trece, ca întreg, printr-o epocă a umanismului şi a lipsei spiritualităţii, americanii *ştiu* că există un vid spiritual. În publicaţiile voastre se subliniază constant necesitatea revenirii la valorile spirituale. Fiecare dintre ultimi trei preşedinţi ai Statelor Unite a vorbit despre asta.

Şi, chiar dacă mulţi nu îşi doresc neapărat o trezire spirituală în propriile vieţi, lumea percepe măcar, într-o măsură mai mică sau mai mare, adevărul mesajului. Cu alte cuvinte, după cum am mai spus, americanii recunosc că există un vid spiritual. Multora nu le pasă. Mulţi nu îşi *doresc* spiritualitate. Dar recunosc, cel puţin, lipsa ei.

În Germania, pe de altă parte, asemenea mesaje sunt aproape inexistente. Nimeni nu vorbeşte în mod public despre nevoile spirituale fiindcă sunt prea puţini cei conştienţi de mlaştina necredinţei ce ne-a înghiţit ţara. Dacă aş ieşi acum în stradă şi aş întreba oamenii, în mod aleatoriu, dacă sunt sau nu creştini, probabil

că șase din zece persoane m-ar privi ca pe un nebun. Ce întrebare absurdă... Bineînțeles că sunt creștini... ca toată lumea, de altfel.

Vedeți așadar, țările noastre și-au pierdut vitalitatea spirituală – noi, germanii, am pierdut eficacitatea reformatoare a lui Luther, iar voi, americanii, pietrele de temelie pe care se bazează spiritualitatea națiunii voastre – în moduri cât se poate de diferite.

În numele egalității și al progresului, ultimele voastre generații de lideri au scos spiritualitatea pur și simplu în afara legii. Și uite așa, acum rugăciunea este interzisă în școli, în timp ce avorturile sunt perfect legale – o aberație absurdă care probabil că i-ar fi făcut pe părinții fondatori ai națiunii voastre să se dezică de un asemenea guvern.

Germanii, pe de altă parte, au fost atrași într-o capcană mult mai subtilă. Noi alunecăm în întuneric pe o cale cu totul diferită. Noi am făcut exact opusul a ceea ce ați făcut voi: am *instituționalizat* credința creștină. La școală, copiii noștri au ore de religie și învață să se roage. Noi nu am *scos* Biserica din școli, ci am integrat-o *în* toate. Biserica este parte integrantă a societății și a sistemului nostru de guvernământ. Atenție, biserica, nu credința sau spiritualitatea... instituția istorică, nu mireasa lui Cristos.

În calitate de conducător al bisericii, sunt plătit, în mod indirect, chiar de către guvern. Știu că asta ar putea să-i surprindă pe unii dintre dumneavoastră căci indică mariajul clar dintre Biserică și Stat. Eu sunt un prelat, ordinat ca pastor al Evangheliei... și angajatorul meu este guvernul german. Răspund în fața lui Hans Kolter, nu a lui Isus Cristos.

Vedeți, așadar, că în Germania avem de-a face cu ecuația spirituală inversă. O ecuație care a făcut ca Biserica germană să își piardă suflul *vieții*, rezumându-se la o serie de dogme... dictate de guvern. Religia este o disciplină școlară ca oricare alta. Confirmarea în biserică la vârsta de paisprezece ani e mai degrabă o ceremonie de absolvire decât una spirituală.

Voi ați *interzis* predarea religiei în școli, noi *dăm* lecții de religie – în doze bine gândite, menite să îi vaccineze pe germani, făcându-i imuni la *viața* și puterea credinței.

Poate că vă uitați la mine și vă gândiți: „Bine, dar tu deții o funcție importantă. De ce nu le vorbești liderilor țării tale despre aceste lucruri? Fără îndoială că vorbele tale au greutate și ar putea să aducă o renaștere spirituală la nivel național."

Ah, ce bine-ar fi ca lucrurile să stea așa! Domnul m-a binecuvântat, într-adevăr, cu o poziție de purtător de cuvânt. Dar vocea mea e atât de slabă și acest proces de imunizare de care vă vorbeam adineauri a fost atât de cuprinzător și de letal în societatea noastră încât am impresia că strig împotriva vântului.

Da, îi cunosc îndeaproape pe toți liderii partidelor politice din țara mea. Cancelarul Hans Kolter, de pildă, este un bun prieten de-al meu și mâine chiar urmează să luăm prânzul împreună. Iar când discut despre chestiuni spirituale, Hans este întotdeauna un ascultător atent și deschis. Dar pentru el vorbele mele nu se deosebesc de vorbele oricărui alt politician. Biserica este parte integrantă din guvern și felul în care își exprimă punctele de vedere nu diferă de cel al liberalilor, conservatorilor și comuniștilor. *Creștini socialiști... creștini democrați...* cuvântul „creștin" este vehiculat, fără pic de discernământ, de toți politicienii noștri. A devenit un simplu cuvânt, lipsit de *viață* și de spiritualitate.

Probabil că mâine Hans mă va întreba ce părere am despre pachetul de ajutor de Stat pentru fostele republici sovietice, actuala Comunitate a Statelor Independente – proiect de lege ce va fi supus la vot în Bundestag săptămâna viitoare. Este o chestiune importantă. Știu că mulți sunt nemulțumiți de politica dusă de cancelar și că, drept urmare, Hans nu este sigur dacă va obține un număr suficient de voturi pentru aprobarea propunerii sale legislative.

Când îmi va cere părerea, nu o va face din dorința de a afla care ar putea fi voia Domnului în această privință, ci mă va consulta ca pe oricare alt lider de partid sau al unui grup de interese care ar putea să îi aducă mai multe voturi în parlament.

Nu vă sună cunoscut, dragi confrați americani? Și voi vă îndreptați în aceeași direcție. Ceea ce voi numiți *creștinii de dreapta* sunt pe cale să devină o grupare ce nu se va deosebi cu nimic de alte partide politice, cu un impact *spiritual* aproape nul.

Ştiu asta fiindcă am văzut ce s-a întâmplat în ţara mea. De aceea, vă avertizez pe voi, cei ce încercaţi să aduceţi schimbările necesare societăţii. Nu trăiţi cu speranţa că adevărata *spiritualitate* ar putea fi încorporată în arena politică.

Este imposibil.

Ceea ce încerc să spun este că lumea de după Războiul Rece cu care vă confruntaţi voi, liderii religioşi, nu este una unidimensională. Pentru ca vorbele voastre să nu se piardă în vânt, va trebui să deschideţi ochii şi să vă acordaţi la realitatea naţiunilor cărora vreţi să le transmiteţi mesajul vostru.

Raedenburg făcu o pauză mai lungă, după care adăugă:

— Înainte de a încheia, aş vrea să vă mai atrag atenţia asupra unui lucru. Lumea secolului al XXI-lea se va deosebi din nenumărate puncte de vedere de tot ceea ce am întâlnit până acum. Căderea Zidului din Berlin în 1989 şi remarcabilele evenimente din ultimii ani au dus la reunificarea unei naţiuni şi au marcat sfârşitul celor cincizeci de ani de tensiune, perioadă pe care noi o numim Războiul Rece. Dar efectul lor nu se rezumă la asta.

În euforia acestor evenimente, cred că multora le-a scăpat semnificaţia mai profundă pe care o are acest moment în istoria omenirii. Când a vorbit pentru prima dată despre „noua ordine mondială", preşedintele american George Bush nici nu bănuia adevărul profund pe care îl ascunde această expresie. Între timp, cele trei cuvinte au intrat în vocabularul folosit în mod curent nu doar de scriitorii creştini, ci şi de jurnaliştii, politicienii şi sociologii din întreaga lume. Or este de datoria noastră, a liderilor creştini, să distingem adevărata importanţă a acestor cuvinte.

Totul s-a schimbat.

Vechile alianţe s-au destrămat peste noapte, făcând loc altora noi. În această nouă ordine a lucrurilor, mulţi trăiesc cu impresia că ne aflăm în pragul unei noi ere a armoniei globale şi că, odată cu venirea acesteia, vom lăsa în urmă toate nenorocirile care au năpăstuit, de-a lungul istoriei, omenirea. Asta susţin promotorii mişcărilor umaniste şi New Age, câştigând astfel milioane de adepţi în Germania, în Statele Unite şi pe întregul mapamond.

Dar nu vă lăsați înșelați, dragii mei. Lumea s-a schimbat – dar sufletul omului rămâne la fel de păcătos ca înainte. Sunt ferm convins că schimbările la care suntem martori sunt cele despre care Biblia spune că precedă revenirea Domnului nostru Isus pe pământ. Ne așteaptă mari încercări și, de aceea, va trebui să pășim în viitor cu ochii larg deschiși, să nu ne lăsăm amăgiți de cel rău.

Vrajba dintre națiuni s-ar putea să ia forme noi acum, dar nu cumva să credeți că această vrajbă ar fi dispărut cu totul. Se vor ridica noi lideri dornici să cucerească națiuni și continente. Naționalismul, cupiditatea și setea de putere nu au fost eradicate din sufletul omenesc. Dar noii cuceritori nu vor folosi mitralierele și tancurile predecesorilor, ci vor recurge la armele *noii* ordini mondiale.

Raedenburg făcu o pauză. În marea sală de conferințe domnea o tăcere deplină.

— Să fie acestea doar niște temeri nefondate? întrebă el încet, după care făcu iar o pauză. Nu, nu sunt deloc nefondate. Amenințarea orgoliului xenofob persistă în întreaga lume. Nu mă tem de o nouă lovitură militară, ci de superioritatea politică și economică. Noua ordine mondială va fi guvernată de aceleași ambiții egoiste pe care le-a nutrit omenirea în trecut. Singura diferență este că acum pionii și regulile jocului s-au schimbat. Mutările vor deveni mult mai subtile, mult mai ușor de trecut cu vederea decât bombardamentele și invaziile cu tancuri din trecut.

Acum noi, creștinii, trebuie să dăm ascultare cuvintelor Domnului nostru mai mult ca niciodată – trebuie să fim treji și să veghem, să fim vigilenți, să ne punem în gardă. În viitor se vor ridica noi hitleri, *stalini* și *napoleoni* care, deși împinși de aceeași sete de cucerire pe care o nutreau dictatorii trecutului, vor încerca să își atingă scopurile cu mai multă viclenie decât aceștia, răpindu-le oamenilor nu viața, ci sufletul, cucerind nu teritorii, ci inimi.

Cei ce vor instaura noua ordine mondială o vor face promovând prin metode nemaiîntâlnite până acum noi ideologii și planuri naționale meschine ce vor pune încet stăpânire pe întregul mapamond.

După cum spuneam, totul se va schimba – lucrurile au început deja să se schimbe. Dar, pentru mulți, aceste schimbări rămân nevăzute, fiind astfel poate chiar mai periculoase decât metodele de cucerire folosite în trecut.

Noi însă știm că ordinea mondială a noii epoci nu este decât un preludiu al prăbușirii tuturor sistemelor de guvernare pământești, al marelui necaz care precedă sfârșitul prorocit în Biblie.

Până atunci însă, Domnul ne-a deschis larg aceste uși prin care avem oportunitatea de a vesti cuvântul Evangheliei în întreaga lume. Este o perioadă cum nu se poate mai prielnică pentru săvârșirea lucrării spirituale. Totuși, repet, nu trebuie să ne amăgim cu gândul că aceste uși vor rămâne deschise pentru totdeauna.

Suntem recunoscători pentru reunificare. Suntem bucuroși că libertatea și democrația încep să înflorească în Europa de Est. Îi mulțumim lui Dumnezeu pentru aceste oportunități de a face auzit cuvântul Bibliei în țări în care acesta a fost interzis vreme de cincizeci de ani. Totuși, nu trebuie să ne lăsăm înșelați de aparențe. Dușmanul se află încă printre noi și este la fel de activ ca odinioară.

În 1984, după ce s-a refugiat în SUA, ucraineanul Anatoli Golițin, un fost ofițer KGB, a demascat politica de dezinformare dusă de către sovietici și a spus că lumea nu a înțeles, de fapt, adevărata natură a recentelor schimbări care au avut loc în blocul comunist. Ceea ce se întâmplă în prezent, ne-a avertizat el, nu este moartea unei ideologii, ci o nouă strategie de cucerire, conformă cu noua ordine mondială. Cuvinte de-a dreptul profetice, aș spune eu.

Raedenburg făcu o pauză, apoi continuă.

— Deci câtă vreme ne vor mai rămâne deschise aceste uși ale oportunității? Nu se știe. În calitate de ambasadori ai lui Dumnezeu, datoria noastră este să ne supunem viguros și fără întârziere poruncilor Sale. Prorocii Vechiului Testament vorbesc de o zi în care toate zidurile vor fi dărâmate și toate porțile vor fi deschise pentru ca, după un anotimp, să fie închise la loc.

Oare profeția se referă cumva la declanșarea unor noi războaie reci și la instaurarea unei noi cortine separatoare? Nu se știe.

Nu pretind că aș fi în măsură să tălmăcesc profeția sau să prezic eu însumi viitorul. Eu nu fac decât să vă pun în gardă. Vremurile nu sunt atât de roze precum par. În această eră în care gândirea, ordinea mondială, perspectivele, jocurile politice și filosofiile sunt toate noi, evangheliștii lui Cristos trebuie să fie mai bine echipați decât confrații lor din epocile trecute – pregătiți intelectual, pregătiți pentru a duce bătălii spirituale, pregătiți să dea o mână de ajutor celor aflați în nevoie, pregătiți să vestească mesajul evanghelic în forme noi – indivizilor, națiunilor, culturilor.

Misiunea noastră nu este de a sta la colț de stradă și a ține predici învechite trecătorilor nepăsători, satisfăcându-ne astfel propria nevoie de a ne simți importanți, dar făcând, de fapt, prea puțin pentru a avea un impact real asupra celor ce ne ascultă.

Nu. Misiunea noastră este de a transmite puterea transformatoare a vieții lui Cristos celor ce au nevoie disperată de ea.

De a fi vigilenți și pregătiți intelectual pentru a confrunta lumea modernă, de a fi plini de compasiune și de iubire și totodată pregătiți să ținem piept planurilor ingenioase și perfide ale dușmanului.

Trebuie să ne pregătim și să ne echipăm pentru a lupta pe toate aceste fronturi. Vă întrebați, probabil, dacă ne *putem* ridica la înălțimea acestei misiuni. Răspunsul este unul singur: *trebuie* s-o facem!

Spunând acestea, Raedenburg se întoarse la locul său și se așeză. Aplauzele care urmară, timide la început, deveniră tot mai intense pe măsură ce ascultătorii realizau importanța mesajului pe care tocmai îl auziseră.

Darrel Montgomery urcă pe podium, bâigui câteva mulțumiri banale și apoi încheie sesiunea printr-o rugăciune parcă prea pripită pentru o asemenea ocazie.

49

Un telefon neaşteptat

Mai târziu în după-masa aceea, întorcându-se în cameră într-o scurtă pauză dintre seminare, Tad observă numaidecât indicatorul luminos al telefonului. Sunând la recepţie află că fusese căutat la telefon. Persoana nu lăsase niciun mesaj, doar un număr de telefon la care îl ruga să o contacteze.

Tad puse nedumerit receptorul în furcă, întrebându-se despre ce ar putea fi vorba. Numărul în sine nu îi spunea nimic. După un moment de gândire, ridică din nou receptorul şi formă numărul.

— Alo.

Tad recunoscu imediat vocea care răspunse la celălalt capăt al firului şi se prezentă.

— O, da... bună ziua, domnule McCallum, Lisel Lamprecht la telefon. Îţi mulţumesc că m-ai sunat. Deşi... sincer, sunt surprinsă. M-aş fi aşteptat să-mi ignori mesajul.

— Nu aş fi făcut niciodată aşa ceva.

— De ce nu mă miră lucrul acesta?...

Lisel tăcu stânjenită, apoi adăugă cu jumătate de glas:

— Eu... ăă... voiam să te întreb dacă n-ai putea cumva să-mi faci încă o vizită. Dacă ai timp, fireşte; vreau să-mi cer scuze pentru ieşirea din această dimineaţă şi... să mă explic, dacă se poate.

— Desigur. Vrei să trec pe la tine?

— Da... da, dacă e posibil.

— Când... acum?

— Ştiu şi eu? N-aş vrea să ratezi vreo conferinţă din cauza mea...

— Nicio grijă, râse Tad. Majoritatea conferinţelor sunt mai degrabă anoste. La ce oră să vin?

— N-ai vrea să... luăm cina împreună?

— Desigur... dar nu e prea mare deranjul?

— Nici vorbă. Ar fi plăcut să gătesc şi pentru altcineva în afară de mine şi de colega mea de apartament. Poţi să vii la ora şapte?

— La şapte voi fi acolo, răspunse Tad, după care puse receptorul în furcă, ridicând amuzat şi totodată perplex din sprâncene.

Era cea mai rapidă şi mai radicală schimbare de atitudine din câte întâlnise. După confruntarea de dimineaţă, nici nu îndrăznise să spere că avea s-o mai revadă vreodată.

Partea a VII-a

Punct și de la capăt

50

Un nou regim, noi vânători

Moscova

La cât de întunecoase erau străzile, n-ai fi zis că mai erau doar două ore până la răsărit.

Din depărtare răzbătea când şi când, estompat, câte un zgomot răzleţ. Scrâşnetul roţilor pe asfalt sau vuietul unui motor de automobil erau amplificate în mod disproporţionat, de parcă ar fi fost singurele sunete din întregul oraş.

Şi apoi iar tăcere – urmată de zgomotul înăbuşit al paşilor ce înaintau rapid şi ritmic prin întuneric.

Urmăritor şi urmărit, vânător şi pradă.

În timp ce, în biroul său din Berlin, Klaus Drexler cântărea în minte numeroşii factori de care depindea propulsarea sa în centrul scenei politice mondiale, la 1600 de kilometri la est de el, un alt bărbat străbătea în goană străzile întunecoase ale capitalei ruse, pustii la această oră înaintată din noapte, în încercarea de a scăpa de urmăritori. Drumurile celor doi erau menite să se încrucişeze într-un mod pe care nu îl bănuia încă niciunul dintre ei. Fiecare ştia *de* celălalt, dar nu vorbiseră niciodată faţă în faţă.

Peste doar câteva ore, Claymore, asasinul angajat de Drexler, avea să pornească spre Moscova. În cazul în care actualii urmăritori ai lui Galanov dădeau greş, va avea el grijă să îi vină de hac rusului. *Doar de aş găsi o ascunzătoare înainte de a se crăpa de ziuă*, gândi deznădăjduit Galanov în timp ce gonea pe străzile pustii. Toate necazurile i se trăgeau de la investigaţiile pe care le începuse după conferinţa de presă de săptămâna trecută.

Andrassy Galanov, care abia ce păşise în al cincilea deceniu de viaţă, era ceva mai în vârstă decât Drexler – nu că în bezna care

domnea acum pe străzi ți-ai fi putut da seama de acest lucru – și, în țara sa, fusese ani la rând un om la fel de influent precum era în prezent Klaus în Germania. Totuși, spre deosebire de Drexler și de propriul său compatriot, aliatul secret al politicianului german, din al cărui ordin era acum urmărit, el își exercitase puterea de influență în mod discret, din umbră.

Ei, dar asta fusese atunci. Acum, puterea pe care o deținuse în trecut părea pură himeră. Nu fusese niciodată un birocrat. Deși, dacă ar fi fost, poate că acum s-ar fi aflat în siguranță. Ei, dar o carieră administrativă ar fi fost de-a dreptul sufocantă pentru el. Fusese dintotdeauna un om de acțiune și asta îl ajutase să își mențină forma fizică, fapt pentru care era extrem de recunoscător în momentul de față. Nu mai avea mult timp la dispoziție. Mai era puțin și se mijea de ziuă.

Fuseseră pe urmele lui toată noaptea. Se folosise de toate ascunzătorile, rutele ocolitoare și trucurile pe care le știa și tot nu reușise să scape de ei. Mai avea un singur as în mânecă, de a cărui existență spera ca urmăritorii să nu fi aflat încă. *Dacă nu ajung la apartament înainte de răsăritul soarelui, sunt un om mort.*

Trase adânc aer în piept, apoi, aidoma unui maratonist bătrân ce își adună ultimele puteri, ieși de pe alee și țâșni de-a curmezișul șoselei late de pe Vorovskovo Prospekt. Din fericire, pantofii Nike de import îi mascau perfect zgomotul pașilor, iar cel mai apropiat felinar stradal era la o distanță de peste o sută de metri.

După ce ajunse, gâfâind, în partea cealaltă, o luă la fugă de-a lungul trotuarului, apoi coti repede pe o altă alee întunecoasă, unde se opri brusc și se ghemui la pământ.

Fugise toată noaptea și oboseala începea să își spună cuvântul. Închise ochii și încercă să se liniștească, inspirând aerul cu nesaț. Dar oxigenul îi umplea plămânii prea încet, nereușind să-i înlăture insuportabila durere din capul pieptului.

Îi era greu să audă ceva în afară de propriul gâfâit. Ciuli urechile.

Tăcere.

Uşurat, închise ochii. Poate că *scăpase*, în sfârşit, de ei. *Ce bine ar fi să ajung la apartament şi s-apuc să dorm vreo două ore. După aceea, cu mintea limpede...*

Scrâşnetul de roţi îi curmă brusc gândurile.

Blestemaţii! Erau şi acum pe urmele lui!

Deşi nu reuşise să-şi tragă bine sufletul, ţâşni din ascunzătoarea provizorie şi o luă la fugă pe aleea întunecoasă. Unde ducea, habar nu avea, dar nu putea risca să iasă din nou la şosea. L-ar fi depistat imediat.

În spatele lui, se auzea tot mai puternic vuietul nervos al motorului. O frână bruscă, scrâşnet de roţi şi farurile maşinii fură îndreptate spre el, luminând aleea pe care alerga.

Cum de dăduseră de el? Cu ultimele puteri, sprintă. Îşi simţea picioarele ca de plumb.

Automobilul porni în trombă pe urma lui, străpungând întunericul cu farurile-i ameninţătoare.

Focuri de armă!

Galanov nu se opri.

Pistolul nu îi era de niciun folos. Epuizase toată muniţia cu ore în urmă. Şi-apoi, era depăşit numeric. Probabil că în maşină se aflau vreo patru, dacă nu chiar cinci agenţi.

Noi focuri de armă. Un glonţ lovi, scoţând scântei, zidul de piatră al clădirii din dreapta lui şi ricoşă spre capătul aleii, iar un altul făcu ţăndări o fereastră din stânga lui.

Fără să realizeze bine ce face, Galanov coti brusc într-o curte îngustă mărginită de două blocuri înalte. Nu ştia dacă era o fundătură ori ba, dar de întors, nu se putea întoarce.

În spatele lui, maşina frână brusc.

Răcnete şi înjurături. Două portiere deschise şi apoi trântite la loc.

Zgomot de paşi... şi-apoi roţile scrâşniră din nou şi maşina ieşi în marşarier de pe alee.

Galanov rămase cu urechile ciulite, neştiind ce să facă.

La orizont se zărea deja o dâră cenuşie. Deşi începea să se lumineze de ziuă, acest cartier de oameni nevoiaşi continua să doarmă.

Zgomot de pași. *Sunt doi,* deduse Galanov. Auzea Mercedesul gonind pe străzi, virând la răstimpuri cu scrâșnet de roți. Încercau să îi taie calea.

Agonizând, cu gambele încordate și brațele aproape paralizate, încercând să-și umple plămânii dureroși cu aerul ce refuza, parcă, să intre, Galanov o luă din nou la fugă, încercând să se salveze. Efortul era aparent zadarnic, dar atâta vreme cât avea un avans chiar și de doar 7 metri față de urmăritorii săi, n-avea de gând să renunțe.

Mintea, privată de somn, începu să-i amorțească. Vedea clădirile din jur ca prin vis. Nu se mai auzea gâfâind, nu se mai auzea alergând. Evenimentele de peste noapte nu i se mai păreau decât o fantasmă. Ochii minții vedeau o cu totul altă realitate, miraje.

Totuși știa că e încă treaz, că încă mai aleargă.

Oare asta se întâmplă înainte de moarte? aiură creierul său obosit. *Îți trece întreaga viață prin fața ochilor?*

Brusc, își recăpătă luciditatea. Acum vedea totul limpede.

În celălalt capăt curtea dădea într-o altă alee. Mai avea o șansă! Vuietul Mercedesului se pierduse de mult în depărtare. Agenții îi pierduseră urma. *Or fi, probabil, foști birocrați,* își spuse el cinic.

După ani de zile în care el îi vânase pe alții, se trezise brusc în postura celui vânat. El, Andrassy Galanov, cândva mâna dreaptă a lui Bolotnikov, un agent KGB de teama căruia tremura odinioară toată suflarea, se afla acum la mila unor foști *birocrați* dornici de răzbunare.

Cât de repede se schimbă norocul omului! Acum acești *funcționărași* erau *noii* agenți ai așa-zisei libertăți.

Vederea i se încețoșă din nou și prin fața ochilor începură să i se perinde, într-o succesiune iluzorie de amintiri somnolente, chipuri și imagini disparate din trecut.

Iar el continua să alerge...

51

Un agent de temut

Andrassy Galanov își dorise să devină agent KGB de când se știa.

Născut în Germania într-o familie de ruși, avusese doar patru-cinci ani când se sfârșise războiul. Prima amintire clară din copilărie era ziua în care tatăl său i-a spus că trupele germane ce atacau Stalingradul au fost încercuite și îngenuncheate și că glorioasa armată rusă a pornit spre vest pentru a elibera Rostovul, Harkovul și Caucazul.

Personal, nu-și amintea mare lucru din acea perioadă. Abia mai târziu, după ce s-au întors în Rusia, a ajuns să cunoască teama, o teamă ce *nu* îl părăsise toată viață, inspirată de discuțiile părinților săi despre amenințarea pe care o reprezintă nu germanii, ci *americanii* și despre nevoia imperativă de a apăra patria de o eventuală invazie.

În 1950, când a fost doborât primul avion de spionaj american deasupra Mării Baltice, avea doar nouă ani și deci nu își mai amintea decât vag incidentul. Dar zece ani mai târziu, când sovieticii au doborât avionul american U-2, a ales ferm, influențat nu în mică măsură de unchiul său, drumul pe care îl va urma în viață.

În același an, s-a înrolat în KGB și anul imediat următor a fost detașat deja la Berlin, în prima sa misiune peste hotare. Având rezultate bune, de atunci a continuat să urce în ierarhia Comitetului pentru Securitatea Statului.

Decesul unchiului său l-a propulsat și mai sus și, astfel, în ultimii ani ai administrației lui Brejnev și în primii ani de mandat ai lui Gorbaciov, Galanov a devenit mâna dreaptă a lui

Bolotnikov și, deci, al doilea spion ca importanță din întreaga Uniune Sovietică.

KGB-ul era o instituție gigantică – cu mai mulți angajați în Moscova decât aveau organizațiile americane CIA și FBI în lumea întreagă. În timpul Războiului Rece, din sediul său de la Lubianka, KGB și-a extins sfera de influență în aproape toate sferele societății sovietice – apărând întinsele hotare ale țării și pe numeroșii săi lideri politici. Serviciile secrete dețineau informații despre toți, cetățeni străini și sovietici deopotrivă, de la jurnaliști la înalți demnitari, și desfășura ample operațiuni de spionaj pe toate căile posibile – prin intermediul ambasadelor sovietice sau al marilor companii, folosind agenți sub acoperire ce pozau drept turiști sau sportivi.

Galanov avusese norocul de a opera pe teren încă de la începutul carierei sale, evitând să se împotmolească în urzeala încâlcită a birocrației. Anul petrecut la Berlin, își spunea el adesea, îl călise și îl ajutase să învețe o mulțime de lucruri despre sistem.

Nu putea nega însă faptul că activitatea în cadrul KGB-ului avusese și o parte neplăcută. Cum să-ți placă să deportezi un bătrân în gulag? Sau să bați o femeie care țipă de groază până îți spune unde sunt ascunse actele secrete ale soțului ei? Sau să mituiești un copilaș, cumpărând cu bomboane informații despre părinții colegilor săi de școală?... Ei, dar n-aveai ce să faci. Un agent KGB trebuia să se execute fără a pune întrebări.

Și să fie total lipsit de scrupule. Să își ignore emoțiile. În Uniunea Sovietică din timpul Războiului Rece, nu existau sentimente. Țipetele nu contau. Nu le acorda nicio atenție. Țipetele nu fac nici cât o ceapă degerată. Te învățau asta în cadrul instrucției preliminare și o repetau ori de câte ori se ivea ocazia.

Țipetele disperate ale unui compatriot care își simte inima smulsă din piept nu sunt *nicidecum* strigăte de durere, i se explicase, ci doar icnetele celor care nu înțelegeau scopul, necesitatea. Ale celor ce nu înțelegeau că, punând Statul mai presus de toate, KGB-ul le *apăra*, de fapt, interesele.

Ucisese pentru prima dată la vârsta de douăzeci şi şase de ani. Nu a fost uşor, dar se pregătise psihic în prealabil. Nu pui suflet. Nu te uiţi în ochii lor. După aceea, îi poţi închide pe ai tăi preţ de o clipă dacă simţi nevoia. Dar nu îi lăsa, sub nicio formă, să te privească în ochi.

Pentru siguranţa poporului, trebuie să mai şi ucizi din când în când. Te învăţau şi asta.

Primei crime i-au urmat altele – toate comise cu sânge rece, fără a clipi măcar din ochi. A aplicat bătăi cu duiumul, a spionat o grămadă de indivizi. A minţit, a înşelat, a escrocat şi a şantajat... şi la treizeci şi cinci de ani era deja cunoscut drept unul dintre cei mai buni şi mai lipsiţi de scrupule agenţi KGB.

Faima i-a crescut atât de mult în reţelele internaţionale de spionaj, încât mulţi, şi cu precădere francezii, l-au abordat în încercarea de a-l atrage de partea lor. KGB-ul i-a acordat un concediu de doi ani, timp în care a trăit la Paris, făcându-i pe francezi să creadă că aderase complet la cauza lor. După ce le-a câştigat încrederea, a făcut mai multe incursiuni înapoi în Uniunea Sovietică, chipurile ca agent dublu lucrând în interesul francezilor, manevră pe care a practicat-o ani de zile, oferind Parisului informaţii aparent valoroase cu privire la serviciile secrete sovietice.

De fapt, totul era o înscenare elaborată, pusă la cale, până la cel mai mic detaliu, de Moscova. Ce distractiv şi uşor a fost să-i ducă de nas pe înţepaţii ăia de francezi! Ce şi-a mai râs în barbă de seriozitatea şi de eticheta lor ridicolă!

Totuşi, pe cât interesantă şi de amuzantă fusese colaborarea cu francezii, satisfacţia activităţii de agent dublu nu egalase niciodată în intensitate ura pătimaşă pe care o simţea faţă de evrei şi de creştinii fundamentalişti. Care era cauza acestei antipatii profunde, nu ştia. Probabil că maică-sa – care, pe vremea când era copil, se ruga constant, scoţându-l din sărite pe taică-său, care spunea mereu că astfel de lucruri nu-şi mai au locul în Uniunea Sovietică modernă.

De când se maturizase şi începuse să avanseze în ierarhia KGB-ului, ajunsese la concluzia că nu există instigatori mai

ascunşi, mai vicleni, mai insidioşi, mai subtili şi mai subversivi decât creştinii. Unchiu-său Korskaiev fusese întotdeauna de părerea asta şi propria sa experienţă i-o confirmase de nenumărate ori.

Creştinii îl iritaseră dintotdeauna mai mult decât toţi ceilalţi credincioşi. Păreau mai hotărâţi ca oricine să opună rezistenţă regimului comunist – întâlnindu-se în secret, rugându-se pentru răsturnarea sistemului, *introducând* pe ascuns în URSS Biblii şi texte religioase şi *scoţându-i* ilegal din ţară pe proscrişii notorii. Erau mai turbulenţi şi mai militanţi decât orice altă grupare.

La început, îi produsese o satisfacţie aparte să îi vânture, să dea buzna în mijlocul rugăciunilor de grup, să le spioneze liderii nebănuitori şi să îi deporteze în Siberia.

Dar nimic din toate astea nu a reuşit să-i oprească. Erau hotărâţi, nu glumă! La fel de loiali cauzei lor cum era el cauzei sale.

Asta a înţeles-o cel mai bine în noaptea când a condus razia făcută în atelierul din acel orăşel de lângă Moscova.

Era miez de noapte. S-au apropiat pe neauzite şi au dat buzna peste ei, prinzându-i în flagrant delict.

La început aproape că nu-şi crezuse ochilor!

În toate încăperile, la mese sau direct pe podea stăteau aşezaţi copii, adolescenţi, femei şi bărbaţi, fiecare transcriind de mână diferite secţiuni ale unei Biblii dezmembrate pe capitole. Când i-a interogat, a aflat că această activitate laborioasă avea loc în fiecare noapte.

După ce au percheziţionat camerele şi podul casei au descoperit o duzină de Biblii scrise şi legate de mână – reprezentând, probabil, rezultatul mai multor luni de muncă. Totul a fost confiscat – Bibliile complete, porţiunile în lucru *şi* originalul tipărit – şi ars.

Dar nu uitase niciodată lecţia acelei nopţi – şi anume, cât de tenace şi de muncitori pot fi aceşti oameni. Şi, de atunci, fusese mereu vigilent în combaterea atelierelor de acest tip şi mai cu seamă a celor ce dispuneau de maşini de scris.

Îşi amintea şi acum de bătrânul schilod ce, vreme de ani întregi, şi-a petrecut fiecare zi bătând la o maşină de scris veche

ca vai de ea copii ale unor cărţi religioase, pe care le dădea apoi altora pentru a fi legate şi distribuite în toată Rusia.

Nu îl aruncase pe bătrânul trădător în închisoare. N-avea niciun rost; omul avea deja vreo şaptezeci şi cinci de ani. S-a răzbunat pe moşul care îl privea cu ochii înotând în lacrimi făcându-i ţăndări maşina de scris şi punându-i casa sub supraveghere.

Da, erau hotărâţi, nu glumă!

A ajuns să fie cunoscut drept „Cel mai mare duşman al credincioşilor" – poreclă de care a aflat după ce a interceptat un bileţel scris în grabă înainte de razia planificată la un loc secret de întâlnire al creştinilor. Nu exista în tot KGB-ul un agent care să ştie mai multe despre metodele, ascunzătorile şi obiceiurile lor. Prin urmare, Galanov primea, fără excepţie, toate cazurile legate de grupările clandestine de credincioşi.

Cu paisprezece ani în urmă, când Bolotnikov a preluat conducerea serviciilor secrete sovietice, lui Galanov i-a fost uşor să intre în graţiile acestuia şi să avanseze mai departe pe scara ierarhică din simplul motiv că noul său şef îi detesta, la rândul său, pe creştini.

Duşmanul său de moarte, un important lider creştin pe nume Rostovcev – bărbatul pe care Galanov îl întâlnise pe o stradă din Moscova pe vremea când erau amândoi foarte tineri – îi scăpase ani de zile printre degete şi Bolotnikov ardea de dorinţa de a pune mâna pe el şi de a-l arunca în închisoare pe viaţă.

52

Primele mustrări de conștiință

Când și de ce a survenit schimbarea... nu știa exact. Cert e că, la un moment dat, a descoperit că, deși îl iritaseră dintotdeauna, creștinii începuseră să îl și... tulbure.

Poate că totul data încă de la începutul carierei sale, deși incidentul îi revenise în minte abia recent, semănându-i în suflet un sâmbure de îndoială pe care îl ignorase la vremea aceea. Fusese una dintre primele razii de acest fel la care participase. Superiorul său dăduse buzna înăuntru, urmat de Galanov și de alți șase agenți.

— Ce faceți aici? îi întrebă el pe un ton răstit pe cei adunați în încăpere, deși, judecând după cântarea pe care aceștia o reluaseră plini de seninătate, răspunsul era cât se poate de evident.

Un bărbat se apropie de ei și le răspunse încet, pe un ton amabil și blând:

— Îl slăvim pe Dumnezeu.

— Aiurea! Nu există niciun Dumnezeu. Opriți-vă imediat!

— Noi credem că există și alegem să Îl slăvim, răspunse liniștit bărbatul.

— Nu aveți voie s-o faceți!

— De ce?

— Pentru că este ilegal. Am fost trimiși aici cu ordinul de a vă cere să încetați imediat.

— Dar noi *nu* încălcăm legea, răspunse bărbatul, păstrând un ton politicos. Chiar tovarășul Lenin a spus că cetățenii țării noastre au dreptul și libertatea de a-L slăvi pe Dumnezeu.

Zăpăcit de vorbele omului, pe moment, ofițerul nu știu ce să răspundă.

— Tovarăşul Lenin a spus că fiecare cetăţean al ţării noastre are dreptul de a-şi practica credinţa în felul în care crede de cuviinţă, la fel cum are dreptul de a nu crede în Dumnezeu, continuă creştinul, după care cită din Constituţia Uniunii Sovietice, în care se foloseau aceleaşi cuvinte. Prin urmare, conchise el, noi nu facem decât să ne folosim de dreptul prevăzut de fondatorul ţării noastre şi de Constituţia sovietică. Nu facem rău nimănui. Doar credem în Dumnezeu şi Îl slăvim. Ce rău e în asta? întrebă el, după care tăcu, aşteptând răspunsul ofiţerului KGB.

Dar superiorul lui Galanov nu avea cum să nege adevărul afirmaţiei auzite. Nu putea decât să revină la argumentul iniţial.

— Asta n-are nicio importanţă. Încălcaţi legile ţării!

Fără să mai stea la discuţii, îl înşfăcă brutal de braţ pe creştinul care îi vorbise cu atâta blândeţe, îl scoase afară din casă şi începu să dea în el ca într-un sac de cartofi. Bărbatul nu a protestat nici măcar cu un cuvânt. Peste trei minute, agenţii se retraseră, lăsându-l pe sărmanul om desfigurat, zăcând inert în zăpadă.

Dacă îndoiala i se strecurase în suflet încă de pe atunci, Galanov nu o sesizase. La scurtă vreme după aceea, conducea deja singur razii de acest fel, ignorând, la rându-i, realitatea că legile sovietice *nu* interziceau, de fapt, libera practicare a credinţei.

Sau poate că îndoielile au început să apară după vizita făcută la închisoare, când acceptase invitaţia directorului penitenciarului de a vedea ce se întâmplă cu afurisiţii de creştini după ce ajung pe mâna *lui*. Acolo a asistat la orori inimaginabile care i-au întors pur şi simplu stomacul pe dos – oameni arşi cu fierul înroşit, schingiuiţi cu cuţitele, bătuţi cu cruzime. I s-au arătat conducte special proiectate în diferite celule prin care erau eliberaţi şobolani înfometaţi. Deţinuţii supuşi acestei torturi erau nevoiţi să se apere constant de scârboasele rozătoare, fără a închide un ochi, dacă nu voiau să fie mâncaţi de vii. Ochii directorului sclipeau de mândrie în timp ce îi arăta numeroasele şi înfiorătoarele torturi inventate de el.

Îndoiala l-a lovit pe Galanov mai ales atunci când a făcut greşeala de a-i privi în ochi. Atunci a aflat de ce i se spusese să nu

facă niciodată asta. Ochii aceia l-au tulburat din cale afară. I-au sădit în suflet îndoiala – un sentiment letal unui om aflat în poziția lui. Exista în acei ochi ceva pentru care nimic din experiența sa în cadrul KGB-ului nu l-ar fi putut pregăti.

Când l-a întâlnit pentru prima dată pe Rostovcev, pe o stradă din Moscova, l-au iritat nu doar aiurelile religioase îndrugate de acesta, ci și felul lui de a fi. Curajul, blândețea și siguranța cu care vorbea. Totala lipsă a fricii.

Totuşi, după noaptea în care Rostovcev le-a scăpat printre degete, când a pornit într-o cursă nebună prin Polonia și RDG pe urmele lui, îndelungata sa ură a început să sufere o schimbare cam supărătoare.

Chiar dacă nu se poate spune că l-ar fi chinuit efectiv conștiința, lunga călătorie i-a dat răgazul de a medita. De a realiza că merseseră, parcă, prea departe pentru capturarea unui singur individ. Totuşi, încerca el să se convingă pe de altă parte, *Profetul* era un contact crucial, unul dintre cei mai importanți lideri religioși din Rusia, pentru capturarea și chiar lichidarea căruia nu trebuia precupețit niciun efort. La vremea aceea încă nu știa – deși ar fi trebuit să bănuiască – că *Profetul* și Rostovcev erau una și aceeași persoană.

În timp ce gonea spre Varșovia pe urmele lui, a continuat să-i dea ghes îndoiala. Dar treaba unui agent KGB nu era să gândească și nici să aibă sentimente. Așa că, pentru a-și duce la capăt misiunea, în ultima parte a călătoriei a rămas, pe cât a putut, surd la vocea conștiinței.

Totuşi, când s-a trezit față în față cu Rostovcev pe acel câmp și a comis fatala greșeală de a se uita în ochii *lui*, privirea acestuia l-a năucit total preț de o clipă.

În anii care trecuseră de la scurta lor întâlnire din Moscova, Rostovcev se schimbase considerabil – devenise mai matur, mai profund. Și, cu toate acestea, într-un anumit sens, rămăsese... *neschimbat*. Privirea lui avea și acum puterea de a paraliza. Când Galanov își reveni din stupoare, gândul acesta îl întărâtă și mai tare.

Şi, totuşi, noaptea aceea a marcat un moment de cotitură în cugetul lui şi de atunci i-a venit tot mai greu să evite privirea creştinilor pe care îi persecuta. N-a suflat însă nicio vorbă despre asta şi a depus eforturi îndoite pentru a-i nimici, înfuriat şi mai tare de aparenta lor capacitate de a-l face să simtă noduri în stomac.

Şi trebuia să admită că, după venirea lui Gorbaciov la putere, când KGB-ul a primit ordine să înceteze investigarea, hărţuirea şi persecutarea grupărilor creştine, în adâncul inimii a simţit o adevărată uşurare. Chiar nu îşi mai dorea să aibă de-a face cu ei.

Ochii lui Rostovcev erau motivul acestei schimbări!

Dacă n-ar fi simţit atunci nevoia de a-l lua peste picior, nimic din toate acestea nu s-ar fi întâmplat. Ar fi trebuit să îl arunce pur şi simplu în maşină şi să o ia imediat din loc. Atunci imbecilul acela de fermier n-ar mai fi avut şansa de a-i tăia calea şi de a-l doborî la pământ, Dmitri n-ar fi dispărut în noapte şi el n-ar fi împuşcat-o din greşeală pe fata care îl însoţea... Ce mai, întreaga noapte se soldase cu un eşec lamentabil!

Bine măcar că nu văzuse ochii *fetei*. În starea în care se afla atunci, se îndoia că ar fi putut suporta acea privire!

Parcă o vedea şi acum fugind cu spatele la el... fugind... detunătura pistolului său... ţipătul ei... bufnitura corpului prăbuşit la pământ.

Rederulase scena în minte de o mie de ori. Ce se întâmpla cu el? De ce îl chinuia acest sentiment de culpă? Un agent KGB nu trebuia să aibă mustrări de conştiinţă. Îşi făcuse datoria. Erau inamici ai Statului şi trebuise să...

Brusc, se împiedică de o bucată desprinsă de ciment şi, dezechilibrându-se, se prăbuşi la pământ... exact ca fata pe care o ucisese.

Căzătura îl făcu să se dezmeticească total, risipind instantaneu fantasmele trecutului.

53

Dilema lui Galanov

Nu ştia exact unde se află.

Judecând după gâfâit şi sudoarea de pe faţă şi cămaşă, era clar că alergase în tot acest timp. Cum de avusese energia s-o facă, nu ştia nici el. Se ridică, gemând, într-un genunchi. Palmele, cu care încercase să îşi atenueze căderea, îl usturau înfiorător. Genunchiul stâng îi sângera, dar de asta nu avea să-şi dea seama decât mai târziu.

Ciuli urechile. Nu se auzeau paşii urmăritorilor şi nici vuietul Mercedesului.

Răsuflă uşurat. *Nu sunt decât nişte amatori amărâţi!* îşi spuse el satisfăcut. Totuşi, de tras, trăgeau cu gloanţe adevărate. Pesemne că Bludaiev ştia că-i dibuise maşinaţiunile şi tremura de frică.

Pusese întreaga poteră pe urmele lui!

Se ridică, gemând, în picioare şi privi în jur. Începea să se lumineze de ziuă. Oare cât timp să fi trecut de când o luase la goană din curticica dintre blocuri?... Cinci, maxim zece minute. Nu recunoscu imediat locul în care se afla, dar cunoştea cartierul şi faptul că nu era ţipenie de om în jur constituia un avantaj.

Nu mai dăduse de câteva zile pe acasă. Totuşi, nu putea risca să se întoarcă acolo. Precis că locuinţa îi era supravegheată deja.

Nu era, în schimb, departe de apartamentul pe care îl folosea drept ascunzătoare. Apartament de a cărui existenţă nu ştia *nimeni*.

Nici chiar Bolotnikov. Oare ce s-o fi ales de *el* în noul regim? A căzut, fără îndoială, în picioare. Cei de teapa lui reuşesc mereu să iasă basma curată! Precis că fostul său şef o fi găsit o nouă „funcţie" în actuala administraţie. Acum cei ce se aflau în

pericol nu erau foştii ştabi, ci cei ca el, care le executaseră cândva ordinele.

O luă din loc, realizând pentru prima dată cât de extenuat îi era tot corpul, de la degetele amorţite până la genunchiul însângerat şi palmele julite.

Ce ironie a sorţii! îşi zise el din nou, zâmbind amar. După ani de zile în care el îi vânase pe alţii, se trezise brusc în postura celui vânat.

Dar Rusia avea o istorie care abunda în asemenea răsturnări de situaţie. În 1917, printr-o lovitură de maestru, Lenin a înlocuit burghezia ţaristă cu proletariatul şi, peste noapte, imperiul a ajuns să fie condus de oamenii din popor. Cu timpul însă, Lenin, Stalin şi Partidul Comunist au format o nouă elită, nimicindu-i şi oprimându-i pe cei aflaţi sub guvernarea lor. Iar el, în calitate de agent KGB, a fost ani la rândul... unealta lor.

Iar acum, la fel de brusc cum a luat fiinţă, totul s-a sfârşit. Uniunea Sovietică s-a dezintegrat. Lenin a căzut în dizgraţie. Comunismul a dispărut.

Totul se întorsese cu susul în jos. Revoluţia culturală din China. Cei din urmă deveniseră, brusc, cei dintâi şi cei dintâi se treziseră aruncaţi în voia sorţii.

Iar acum, că-i convenea ori ba, îi venise *lui* rândul să fie cel din urmă! Temutul agent KGB de odinioară se trezise, pe neaşteptate, în tabăra perdanţilor. Vânătorul de odinioară devenise, brusc, cel vânat. Marea curăţenie de după 1990, îi spuneau unii.

Râsese când, după ce statele baltice şi-au declarat independenţa, beretele negre s-au plâns că nu sunt lăsaţi să părăsească Lituania, făcând apel – culmea ironiei! – la aceleaşi drepturi ale omului pe care le refuzaseră ani la rând celor aflaţi sub guvernarea lor. Ei bine, acum nu mai râdea. Acum îi venise lui rândul să plătească pentru faptele din trecut.

Noua administraţie democratică era hotărâtă să cureţe societatea de băieţii răi ai fostului regim. Or, dintre agenţii KGB, el avea reputaţia de a fi fost unul dintre cei mai răi. Birocraţii pe

care îi disprețuise odinioară ajunseseră brusc la putere... și erau chitiți să-i vină de hac.

Nu mai era în siguranță nicăieri în Rusia. Democrație... libertate... ce să însemne aceste cuvinte pentru unul ca el, un om prins în pânza de păianjen a prezentului, între vechea și noua rânduială?

Marea curățenie – acesta era un aspect al „democrației" ruse de care restul lumii nu va avea niciodată habar. La fel procedaseră toți liderii trecutului – Lenin, Stalin și Brejnev avuseseră cu toții grijă să își elimine adversarii din *propriul* partid. Iar noii lideri tot ruși erau. O nouă fațadă, dar regulile jocului rămâneau și aveau să rămână mereu aceleași. Rusia nu avea să se schimbe în profunzime de la o zi la alta.

Trebuia să plece din țară.

Aici nu va fi niciodată liber. Trebuia să se refugieze în Occident. Indiferent câte libertăți democratice ar avea acum poporul rus, el unul nu va fi niciodată liber. Acele libertăți nu erau destinate celor ce dețineseră puterea în fostul regim. A rămâne aici însemna moarte curată.

Trebuia să înceapă o nouă viață... în altă parte.

De îndată ce va fi posibil, deși nu avea să fie ușor având în vedere actualul său statut de proscris, trebuia să reia investigațiile. O va face cu cea mai mare prudență, apelând la contactele de care mai dispunea.

Trebuia să afle ce învârtea Desiatovski cu neamțul. Fără îndoială că puneau ceva la cale și asta la cel mai înalt nivel posibil! Trebuia să descopere despre ce era vorba! Poate că informațiile obținute îi vor putea facilita ieșirea din țară.

Deși era conștient că își pune viața în pericol, nu putea renunța la anchetă tocmai acum, când se afla la un pas de o descoperire atât de importantă!

Poate că era o nesăbuință. Dar trebuia să joace această mână... și apoi să părăsească Rusia pentru totdeauna.

54

Unde începe convertirea?

Berlin

Cine ştie din ce tărâmuri nevăzute ale scopurilor divine pornesc săgeţile adevărului şi când sunt ele lansate în direcţia unui suflet omenesc?

Cine ştie de ce aceste săgeţi par să fie trimise în mod hotărât doar spre unele suflete? De ce este de ajuns o secundă ca un criminal să vadă lumina, să se vadă aşa cum este cu adevărat şi prin pocăinţă să fie mântuit, în timp ce milioane de oameni îşi duc vieţile plini de automulţumire fără a trăi vreodată acea revelaţie crucială care duce la adevărata viaţă?

De ce unele inimi răspund chemării şi se lasă călăuzite total de adevăr, în timp ce altele rămân toată viaţa într-o stare de profundă apatie spirituală?

Care este principala deosebire dintre un suflet care se trezeşte din amorţeală şi alege să spună „da" şi un altul care priveşte nepăsător în jur, vede lumina zilei şi, totuşi, alege să se întoarcă leneş pe cealaltă parte şi să mai tragă un pui de somn?

Nu ştim decât că Mântuitorul a venit să îi salveze pe *toţi* cei pierduţi şi continuă să o facă şi în ziua de azi. Dar, în unele cazuri, lucrarea Sa e mai dificilă decât în altele.

Şi, totuşi, atunci când una dintre acele săgeţi de lumină îşi loveşte ţinta, îngerii se bucură – indiferent dacă mântuitul este un criminal, un fariseu, un credincios împăcat cu viaţa sa ori un ateu rebel. Cerurile răsună de cântarea lor de bucurie ori de câte ori un suflet – indiferent de felul în care şi-a trăit viaţa până în acel moment – este smuls din ghearele duşmanului.

Or acum se apropia tocmai un astfel de moment.

În primele ore ale dimineții, în timp ce fostul agent KGB străbătea în fugă străzile Moscovei, încercând să scape de urmăritori, iar sute de așa-ziși evangheliști dormeau liniștiți în paturile lor, Tad McCallum rederula în minte evenimentele serii.

Fusese o seară neașteptat de agreabilă.

Chiar dacă invitația la cină constituise în sine o surpriză plăcută, Tad nici n-ar fi îndrăznit să spere la primirea călduroasă pe care i-a făcut-o cea care, cu doar câteva ore în urmă, îl dăduse afară pe ușă.

Fräulein Lamprecht și colega ei de apartament s-au dovedit a fi două gazde impecabile. Prietenoase și atente, acestea își răsfățară oaspetele cu o cină tipic nemțească – alcătuită dintr-o multitudine de mezeluri, brânzeturi, gemuri, rulouri și foietaje – care îl lăsă fără cuvinte. După servirea cafelei, Lisel îl conduse în mica sufragerie a apartamentului și, de îndată ce se așezară, atacă fără ocolișuri subiectul conversației lor anterioare.

— După cum ți-am spus și la telefon, vreau să-mi cer scuze pentru ieșirea de azi-dimineață. Sper să mă poți ierta.

— N-ai de ce să te scuzi, răspunse Tad, râzând. Am dat deja uitării întregul incident.

— Îți mulțumesc din suflet pentru înțelegere.

— A fi creștin înseamnă, implicit, a ști să ierți. Or eu îmi iau în serios credința. Te-am iertat încă de azi dimineață.

— Bine, dar atunci eram încă prea nervoasă pentru a-mi cere iertare...

— Iertarea este una dintre numeroasele „drumuri cu sens unic" ale credinței creștine. Porunca de a ierta îmi este adresată *mie*, indiferent dacă *tu* îți ceri sau nu iertare.

— În orice caz, acum *chiar* îmi cer iertare și îți mulțumesc că ești dispus să mi-o acorzi.

— Cu mare plăcere.

— M-am comportat urât și, deși nu sunt nici acum de acord cu multe dintre lucrurile pe care le-ai spus, am vrut să îmi îndrept greșeala.

— Şi ai făcut-o în mod admirabil. Îţi sunt sincer recunoscător pentru invitaţie.

Se lăsă o clipă tăcerea.

— Chiar crezi că iertarea nu ţine de ambele persoane implicate într-un conflict? întrebă în cele din urmă Lisel. Eu aş zice că relaţia dintre doi oameni nu poate fi refăcută pe deplin dacă nu iartă amândoi.

— Iar eu cred tocmai contrariul, răspunse Tad. Fiecăruia dintre noi îi stă în putere să săvârşească actul iertării de unul singur.

— Cum?

— Iertând fără a aştepta să fii iertat la rândul tău.

Lisel ridică din sprâncene, aşteptând în mod vădit mai multe lămuriri.

— Dacă fiecare ar aştepta o dovadă a iertării din partea celuilalt, continuă Tad, nu s-ar găsi niciodată o soluţie. Iertarea trebuie să fie deplină în inima *fiecăruia*, fără a aştepta o reacţie similară de cealaltă parte. Dacă fiecare ar aştepta ca atitudinea conciliatoare să fie mereu iniţiată de celălalt, nicio relaţie dintre un bărbat şi o femeie n-ar fi refăcută vreodată cu adevărat.

Lisel căzu o clipă pe gânduri, apoi murmură:

— E o teorie interesantă.

— În cazul iertării, eu unul nu cred în teoria întâlnirii la jumătatea drumului. A ierta pe jumătate e ca şi cum nu ai ierta deloc. Sau, cel puţin, aşa mi se pare mie.

— E un punct de vedere cam desuet în era în care trăim – în această epocă a egalităţii, remarcă Lisel.

— Nu am pretins niciodată că aş avea vederi foarte moderne. De fapt, chiar sper să nu am.

— Ciudat punct de vedere.

— Ţi se pare straniu că nu vreau să fiu în pas cu timpurile?

— Da. Ţie nu?

— Cred că este cel mai înţelept mod de abordare a vieţii.

— Recunosc că este prima oară când aud aşa ceva.

— A fi în pas cu contemporaneitatea poate fi de-a dreptul fatal pentru un creştin.

— Toți creștinii sunt de aceeași părere?

Tad pufni în râs.

— Nici pe departe. Să luăm, de pildă, congresul la care particip – majoritatea sugestiilor expuse până acum aduc izbitor de tare cu campaniile duse de firmele de marketing pentru schimbarea opiniei publice în chestiuni care nu au nimic de-a face cu credința creștină. Niciuna dintre metodele propuse până acum nu pare a fi înaintată de o organizație creștină. Ceea ce vine să confirme vorbele tale, cum că există atât de mulți creștini ipocriți.

— Mă tem că nu înțeleg...

— Creștinilor li se cere să fie *diferiți* de restul lumii și, cu toate acestea, majoritatea creștinilor depun eforturi considerabile încercând să fie *exact* ca toți ceilalți. Iată, deci, definiția perfectă a unui ipocrit – o persoană care nu trăiește după preceptele sistemului de valori pe care îl predică.

— Eu, pe de altă parte, am avut mereu impresia că creștinii vor să pară diferiți de restul lumii.

— Vor să pară, dar nu sunt, preciză Tad. În adâncul sufletului, majoritatea creștinilor au aceleași atitudini, valori și ambiții ca toți ceilalți.

— Și asta este un lucru negativ?

— N-am spus că ar fi *negativ*, am spus doar că nouă ni se cere să fim altfel. Or, dacă adevăratele noastre atitudini, valori și ambiții nu se deosebesc de ale tuturor celorlalți și doar încercăm să dăm vorbelor noastre o poleială spirituală... ei bine, asta ne aduce din nou la definiția ipocriziei.

— Trebuie să recunosc, râse Lisel, că n-am mai întâlnit în viața mea un creștin atât de franc ca tine.

— Mda, am niște vederi mai aparte, răspunse Tad, râzând la rândul său. Bănuiesc că e o trăsătură de familie. Nu mulți creștini ar fi de acord cu ceea ce am spus adineauri.

— Referitor la ipocrizie?

Tad încuviință din cap.

— Majoritatea confraților mei creștini, răspunse el, cu un oftat trist, sunt cât se poate de mulțumiți de ei înșiși. Și trebuie

să fiu, la rândul meu, atent să nu cad în aceeaşi capcană, de automulţumire.

În ciuda tonului trist al lui Tad, Lisel râse încetişor, clătinând uimită din cap.

— Ce este? o întrebă Tad.

— N-am mai întâlnit niciodată un creştin care să vorbească atât de deschis despre defectele creştinismului.

— Despre felul defectuos în care creştinii îşi *trăiesc* credinţa, nu despre defectele creştinismului în sine, o corectă Tad. În ceea ce priveşte credinţa creştină, eu unul consider că nu are niciun cusur.

— Mda, ai fost cât se poate de clar în această privinţă, răspunse Lisel, zâmbind mânzeşte. În orice caz, îţi admir obiectivitatea... Şi sper că n-ai s-o foloseşti din nou împotriva mea!

— Nu, îţi promit că n-am s-o fac! răspunse Tad râzând.

Conversaţia, menţinută printr-un acord tacit într-un registru mai puţin incisiv decât cea purtată de dimineaţă, o luă încet pe alte făgaşe.

Treptat, fiecare începu să se destindă şi să-i vorbească din ce în ce mai deschis celuilalt despre sine, fără a se teme că acesta ar încerca să îi schimbe punctul de vedere. Tad avea cu precădere grijă ca replicile lui să nu sune ameninţător sau critic la adresa comentariilor făcute de Lisel - comentarii la care, adevărul fie spus, nu avea mare lucru de obiectat.

Prin urmare, discuţia curse în mod liber şi relaxat, iar la sfârşitul serii fiecare ştia deja o mulţime de lucruri despre celălalt, chiar dacă, din punct de vedere spiritual, rămâneau la poluri opuse. De fapt, era doar o aparenţă.

Până să se facă ora 10 seara, când Tad îşi luă rămas-bun, Lisel ajunsese să îi povestească inclusiv despre educaţia ei creştină şi de răbufnirea avută în ziua în care plecase de acasă.

Deşi îi relatase incidentul cu vădită emoţie, Tad sesizase o anumită detaşare în vocea ei. Era clar că multe dintre sentimentele legate de acel moment erau încă reprimate. Era ca şi cum i-ar fi povestit despre ruptura cu tatăl ei mai mult pentru a se scuza pentru ieşirea avută în acea dimineaţă.

În tonul ei nu se simțea pic de remușcare pentru ceea ce făcuse cu doisprezece ani în urmă. Lisel omisese însă să-i spună de moartea prietenei sale. Nu era pregătită să se întoarcă *atât* de departe în acel trecut dureros.

Tad știa că Lisel nu îi destăinuise chiar totul – o trăda suferința care îi străfulgera când și când în ochi, în pofida nepăsării pe care o afișa când vorbea despre trecut.

Nu îl deranja acest lucru. Știa că, împărtășindu-i chiar și o părticică din poveste, Lisel făcuse un pas înainte spre vindecarea ei spirituală.

Începu să se roage pentru noua lui prietenă, în speranța că într-o bună zi va putea să o considere și soră de credință, până când simți că îl fură din nou somnul.

Fusese o seară memorabilă. Aproape că nu-i venea să creadă că stabiliseră să se întâlnească și a doua zi, la prânz. Se întâmplase cu totul spontan. Înainte de a se dezmetici bine, aranjamentele erau deja făcute.

În nici douăzeci și patru de ore, ceea ce ar fi trebuit să fie un simplu interviu se transformase în ceva mult, mult mai complex.

Lisel se trezi și ea în miez de noapte și se răsuci pe spate, fixând tavanul întunecat al camerei, cu gândul la Tad.

Se deosebea de *toți* tinerii cu care avusese de-a face în cadrul Alianței. Era atât... atât de entuziast, de energic și de senin... atât de inteligent și totodată sensibil... Fusese atât de sincer și o acceptase așa cum era.

Să fi fost diferit pentru că era american? Sau poate că ținea de personalitatea lui? Sau de faptul că era creștin?

Nu făcuse nicio încercare de a o converti. Poate că asta o atrăgea cel mai mult la el.

Era onest, spunea fără ocolișuri ceea ce gândea, dar fără a-i judeca pe ceilalți. Ea, de pildă, i-a spus verde-n față că nu crede în adevărul creștinismului și, cu toate acestea, el a acceptat-o, ba chiar i-a dat impresia că o place și că se simte bine în compania ei. Ceea ce era de-a dreptul remarcabil.

Nu *putea* să nu îi fie simpatic. Nu întâlnise de ani de zile o persoană mai sinceră şi mai naturală. Cât de diferit se simţea acum în comparaţie cu dimineaţa aceea, când îl dăduse afară din casă. Era încă jenată de ieşirea ei, dar bine măcar că reuşise să dreagă situaţia.

Acum mintea îi era plină de gânduri plăcute, chiar dacă discuţia din această seară atinsese, la rându-i, câteva puncte sensibile. Tad spusese unele lucruri pe care avea să şi le amintească mai târziu, când va veni vremea ca acestea să-şi facă lucrarea chirurgicală.

Pentru moment însă, Lisel adormi din nou cu un surâs pe faţă, fericită cum nu se mai simţise de luni de zile.

Nu doar cei doi tineri erau treji în această noapte.

Într-o altă cameră de pe palierul unde se afla camera lui Tad, în timp ce soţul ei dormea liniştit, Sabina McCallum fusese deşteptată din somn de o chemare lăuntrică imperioasă.

Începu imediat să se roage – nu ştia de ce sau pentru cine, dar presimţea că se pregătesc nişte schimbări extrem de importante în plan spiritual pentru care trebuie să se roage.

În timp ce se ruga în linişte să se facă voia lui Dumnezeu oricare ar fi forţele ce ar vrea să Îi zădărnicească planurile, gândurile Sabinei zburară la tatăl ei.

Toată viaţa se călăuzise după sfaturile lui înţelepte. Fiecare fir din ţesătura fiinţei ei fusese ţesut de mâna Tatălui ei ceresc la războiul care fusese viaţa pământească, învăţăturile şi caracterul baronului von Dortmann. Iar acum realiza mai clar ca niciodată moştenirea spirituală care, prin ea şi soţul ei, era transmisă nu doar băiatului lor, ci şi altora, multor persoane pe care ea nu avea să le cunoască niciodată.

Începu să se roage pentru *toţi* cei ce au fost înrâuriţi, în orice fel şi în orice măsură, de viaţa ei, a baronului sau a lui Matthew, pentru cei înrâuriţi de toţi cei ce făcuseră parte din *Reţeaua Trandafirului* şi pentru cei ce vor fi înrâuriţi în viitor de fiul ei şi de fluxul vieţii spirituale ce va continua prin el.

Și iată că, în miez de noapte, la hotelul Westmark din Berlin, se adăugau noi fire de rugăciune în țesătura *Trandafirului*, țesătură urzită de mâna nevăzută a Tatălui de două generații încoace.

Mama și fiul erau amândoi treji fiindcă, pentru doi dintre cei pentru care se rugau – unul în mod conștient, celălalt fără să o știe – se apropia trezirea spirituală.

Se apropia o naștere ce se cerea însoțită de *multă* rugăciune. Duhul le vorbise celor ce Îi cunoșteau vocea, cerându-le să se roage ca și cei ce o vor recunoaște în curând să fie pregătiți pentru revelație.

Iar Sabina și Tad nu erau singurii copii ai lui Dumnezeu ce înălțau cerului rugăciuni în acest moment. Departe în est, prins în aceeași țesătură a vieții cu fire ce îl legau atât de Sabina, cât și de Lisel, un credincios fiu al Tatălui stătea într-o cămăruță întunecoasă așteptând... și rugându-se.

Se rugase de ani de zile pentru această oportunitate. Duhul se pregătea, într-adevăr, să vorbească acelor două suflete ce, deși Îi aparțineau, până acum fugiseră de El.

Săgețile mântuirii, lansate deja în direcția lor, erau pe cale să își lovească ținta.

Unde își are originea mântuirea? Unde începe convertirea? În sânul Tatălui, în străfundurile inimii lui Dumnezeu.

55

Un moment de iluminare

Moscova

Jugarul înainta pe străzile pustii ale Moscovei, adâncit în gânduri.

Fostul agent KGB şi prigonitor al creştinilor se trezise brusc singur, părăsit... fără niciun punct de referinţă... fără prieteni... fără niciun sprijin în afară de propriul orgoliu al autosuficienţei.

Începură să-l asalteze din nou vedeniile trecutului... oameni pe care îi băgase ca pe nişte animale în furgonetele ce aşteptau să îi ducă la penitenciar... bătăi... ţipete... femei din mâinile cărora smulsese Biblii... un bărbat care a plătit scump pentru că îngenunchease să se roage pentru el. Să se roage pentru *el*!

Cum puteau oamenii ăia să se roage pentru el? Îi detesta! Bătuse, aruncase în puşcărie şi chiar omorâse creştini doar pentru că avuseseră curajul să rostească numele aşa-zisului lor Mântuitor! *Şi ei se rugau pentru el!* Era de-a dreptul absurd!

Şi cu toţii aveau o privire plină de... o privire pe care nu putuse niciodată să o descrie în cuvinte.

Îi răsunau şi acum în urechi cuvintele pe care le-a rostit bărbatul când a îngenuncheat: *„O, Tată iubitor, în numele Fiului Tău Isus, Te rog să îl ierţi pe acest om şi într-o bună zi să îl atragi spre Tine cu iubirea Ta nemărginită..."*

Nu a apucat să-şi încheie rugăciunea. În clipa imediat următoare patul puştii lui Galanov l-a izbit cu cruzime în cap şi omul s-a prăbuşit la pământ fără să scoată un sunet.

Oricât încercase, nu putuse să dea uitării acele cuvinte. Îi rămăseseră parcă marcate în inimă cu fierul roşu şi refuzau să se şteargă.

Iubire... iertare... ce voia să zică omul cu asta? Cuvintele alea nu aveau nicio legătură cu *el*!

Nu putuse uita nici felul în care îl privise creștinul înainte de a închide ochii să se roage. Doamne, ce privire!

Brusc, îi apăru o lumină puternică în fața ochilor, întrerupându-i șirul gândurilor. Simți că îi stă inima în loc. Îl dibuiseră! Bine, dar cum de nu auzise zgomotul mașinii?

Fără să mai stea pe gânduri, se răsuci și o luă la goană în direcția opusă. Apoi, amintindu-și că fusese urmărit și din spate, se opri și privi în jur. Tăcere.

Adineauri văzuse un singur fascicul de lumină, nu două, cum ar fi trebuit dacă ar fi fost vorba de farurile Mercedesului. Și-apoi, farurile unei mașini nu puteau proiecta o lumină atât de puternică.

O voce interioară îl îndemnă să se întoarcă. Incapabil să se opună chemării, se supuse și porni încet spre lumină.

Brusc, îl trecu un fior de groază. *Oare nu cumva oi fi înnebunit?* Nu era deloc neobișnuit ca un spion să o ia razna. Sau poate că surmenajul îi afectase creierul și acum nu mai era în stare să facă diferența dintre închipuire și realitate?

Tăcerea dimineții cenușii era neperturbată. Nu se auzea niciun zgomot de pași, niciun vuiet de motor. Singurul lucru pe care îl percepeau simțurile sale era lumina aceea strălucitoare care îl chema spre ea.

Oprește-te, îi șopti o voce lăuntrică. Galanov se opri în loc și rămase nemișcat și mut, oscilând între groază și curiozitate... în așteptare.

Trecură câteva minute sau poate doar secunde – nu știa exact – apoi, dintr-odată, din lumina aceea strălucitoare răsună... o voce. Dacă vocea putea fi auzită sau nu cu adevărat, habar n-avea. Tot ce știa era că o *simțea* în adâncul ființei.

— *De ce Mă prigonești? De ce Îmi tiranizezi poporul?*

Vocea, adâncă, autoritară și clară, părea să vină chiar din mijlocul luminii.

Am halucinații, își spuse îngrozit Galanov. *Sau poate că mi-am pierdut complet mințile.* Totuși, neputând să ignore vocea ce i se adresase cu atâta autoritate, se trezi răspunzându-i.

— Ci-cine ești? întrebă el cu vocea tremurândă. Ai venit să... să mă arestezi... să mă ucizi? îngăimă el cu jumătate de gură, privind în lumină.

— *Am venit să îți aduc viață.*

— Bine, dar... cine te-a trimis? bâigui Galanov.

— *Eu sunt Cel ce trimite și Cel ce dă viață.*

— Nu... nu înțeleg... Cine...

— *Eu sunt Domnul pe ai cărui copii îi hărțuiești,* veni răspunsul cu un amestec de severitate, compasiune și tărie. Forța vocii nu era dată de volum, ci de capacitatea ei de a impune supunere.

— *Iar acum du-te. Începând de azi, ai să Mă slujești. Nu Mă vei mai prigoni, ci Îmi vei vesti Cuvântul printre oameni.*

Când Galanov ridică din nou ochii, lumina dispăruse. Era din nou înconjurat de tăcere, singur pe străzile pustii și mohorâte ale Moscovei.

Mai rămase nemișcat preț de o clipă, apoi o luă din loc cu pași împleticiți. Brusc, mintea i se limpezi și recunoscu locul în care se afla. Revenindu-și treptat din stupoare, inspiră de vreo trei ori adânc, apoi iuți pasul.

Dintr-odată, vedea totul mai clar ca niciodată și simți speranța reînviindu-i în inimă. Nu se opri să se gândească dacă aceste senzații erau legate direct de extraordinara experiență pe care tocmai o avusese. Se lăsă pur și simplu călăuzit de sentimentele ce luau naștere în ființa lui. Se va gândi mai târziu la ce însemnau toate acestea.

În pofida oboselii și a lipsei de somn, fostul agent KGB se trezi cuprins de o profundă stare de bine. Străbătu energic cele zece străzi care îl despărțeau de adăpost, fără să întâlnească pe drum țipenie de om și fără a se sinchisi să se asigure că nu este urmărit. Ceva îi spunea că acum este în siguranță și, pe măsură ce înainta, simțea că pășește tot mai sprinten.

Mai mult din deprindere decât de frică, luă, totuşi, măsurile obişnuite de precauție: intră pe aleea alăturată, stătu cinci minute la pândă, după care intră în clădirea învecinată urcând pe scara de incendiu. Din fericire, uşa nu era niciodată încuiată. Străbătu coridorul lung, luminat de un singur bec chior de cincisprezece wați - bine că de pe-acum ştia coridorul ca-n palmă şi se putea descurca uşor şi pe întuneric – şi apoi coborî trei etaje, până în magazia de la subsol. Abia aici îşi scoase lanterna de buzunar. Era întuneric beznă.

Atent să nu facă zgomot, traversă culoarul de la subsol şi intră, aplecându-se, în tunelul înalt de doar 1,50 m ce făcea legătura cu clădirea de peste drum. Peste vreo trei minute se afla deja în bloc. Aici urcă până la etaj, ieşi pe o fereastră deschisă, urcă pe scara de incendiu, traversă acoperişul şi sări pe acoperişul blocului său, coborî pe scara de incendiu, intră în clădire şi o luă în jos pe scări spre mica sa ascunzătoare – cele două camere pe care le procurase cu ani în urmă în acest bloc vechi şi dărăpănat fuseseră folosite de când lumea pe post de spațiu de depozitare. Pe uşă scria şi acum „Magazie", iar el era singurul care deținea o cheie. Pentru orice eventualitate, încăperea din față era şi acum plină de cutii, lăzi şi aparatură stricată. În cămăruța din spate abia încăpuseră un pat, un scaun, o masă şi o comodă.

Descuie uşa, răsuflând în sfârşit uşurat, şi îşi aprinse lanterna. Toate erau aşa cum le lăsase.

Trecu printre muntele de cutii şi deşeuri şi intră în bârlogul din spate, unde, fără să aprindă lumina, se prăbuşi pe pat, făcând arcurile slabe de sub saltea să scoată un geamăt metalic. Abia ce se opri scârțâitul, că în cameră răsună o voce care îl băgă în sperieți:

— Mă bucur să te revăd în sfârşit, *Herr* Andrassy Galanov. Am fost trimis după dumneata.

56

Socotelile unui rus pragmatic

Bludaiev Desiatovski nu era un om înclinat spre meditație, ci unul mai degrabă pragmatic.

Fiecare cu ce știe – asta era deviza lui. Chinezii cu filosofia, japonezii și nemții cu tehnologia, americanii cu fanfaronada.

Singurul lucru la care Desiatovski se pricepea mai bine decât ei toți era puterea... puterea brută. Puterea de a manipula și de a controla evenimentele mondiale și de a le schimba cursul în propriul avantaj.

Și tocmai de aceea, socotea rusul, în final marele câștigător va fi chiar el. Asta nu reușea să înțeleagă imbecilul de neamț. Nemții îi subestimaseră întotdeauna pe ruși, crezuseră mereu că îi pot juca pe degete. Ei, dar nu și acum... nu cu acest rus. Veneau timpuri noi. O nouă ordine mondială! Una pe care o va dicta el, nu blegul de președinte american.

Abia trecut de șaizeci de ani, Desiatovski era cel mai vârstnic dintre actorii piesei la a cărei scriere participa el însuși. Fiind un executant supus, avansase încet de-a lungul administrațiilor Hrușciov, Brejnev și apoi Gorbaciov, așteptând în toți acești ani o asemenea oportunitate.

Și acum se ivise.

Cum stătea el îngândurat la birou, luând când și când câte o înghițitură de votcă din paharul pe care îl ținea în mână, corpul masiv i se afunda încet în scaun și ochii erau ațintiți înainte, nu cu focul pârjolitor al viziunii înalte, ci mai degrabă cu trufia și mulțumirea de sine a celui ce aproape că a ajuns, în sfârșit, pe culmile puterii. Nu avea de gând să filosofeze pe tema puterii, ci doar să o acapareze pur și simplu.

Ridică din nou paharul la buze. Deasupra buzelor groase, cărnoase, ochii mult depărtați erau încadrați de o frunte înaltă și niște obraji dolofani și buhăiți. Părul, rar și aproape complet cărunt, îi era acoperit în timpul zilei de cascheta militară. Drexler ar fi fost șocat să vadă cât de bătrân părea complicele său rus acum, în intimitatea singuratică a acestui miez de noapte.

Desiatovski nu mai era tânăr și forma sa fizică lăsa mult de dorit. Colăceii de grăsime, ce se înmulțiseră îngrijorător pe trupul său voluminos în ultimii zece ani, erau și ele camuflate cu pricepere de uniforma militară. Totuși, în public sau la telefon, generalul exercita în continuare o autoritate de fier ce nu depindea câtuși de puțin de fizicul său tot mai șubred.

Desiatovski goli dintr-o înghițitură păhărelul de cristal, apoi se ridică, descuie fișierul din lemn de stejar și, căutând prin multitudinea de dosare, scoase în cele din urmă o mapă din carton gros, sigilată la rându-i cu un lacăt miniatural, pe care scria mare, cu litere roșii: „STRICT SECRET: Exclusiv în atenția domnului general Desiatovski". Lăcățelul și avertizarea erau menite să înfrâneze curiozitatea personalului. O persoană cu adevărat dornică să afle ce se găsea înăuntru putea rezolva ușor problema cu ajutorul unui cuțit cu lama ascuțită. Dacă ar fi dat afară sau cineva ar încerca să intre cu forța în birou... ei, dar până atunci totul se va fi sfârșit. Dacă planul său va eșua, până să pună ei mâna pe mapă, el se va fi sinucis deja, așa cum făcuse Boris Pugo.

Iar, dacă va ajunge undeva pe-un nor, alături de Pugo, să-și deplângă reciproc eșecurile – Pugo pentru faptul că nu-l putuse răsturna pe Gorbaciov, iar el pe Elțin – ei bine, atunci puțin îi va păsa în mâinile cui vor ajunge dosarele!

Închise la loc cartoteca și, întorcându-se cu mapa în mână, scoase din al treilea sertar al biroului o cutiuță care avea o încuietoare cu cifru. Învârti repede minusculul cadran întâi spre dreapta, apoi spre stânga și din nou spre dreapta, după care, ridicând capacul, scoase o cheiță de bronz cu care deschise lacătul mapei de pe birou. După ce puse la loc cheița și cutia și

închise sertarul, Desiatovski deschise mapa şi scoase din ea mai multe plicuri căptuşite, marcate „Armată", „Industrie/afaceri", „Lideri străini", „Politicieni/Moscova", „Politicieni/republici", „Presă", „Transporturi" şi „Finanţe". Pe fiecare plic era trecut câte un număr de telefon.

Asta nu au înţeles niciodată Ianaev, Hruşciov, Baklanov, Starodubţev şi Tiziakov. Imperiul sovietic se schimbase radical de la 1985 încoace. Acum nu mai era atât de uşor să tragi sforile. Lumea era mai vigilentă. Aceştia nu luaseră în considerare toţi factorii necesari, toate segmentele societăţii şi nu acţionaseră decisiv, impetuos şi fulgerător.

Şi bineînţeles că nu luaseră în considerare redutabilul suport public şi internaţional de care se bucura Boris Elţin. Ei bine, el nu va comite asemenea greşeli. El, Bludaiev Desiatovski, va avea grijă să ţină *toate* elementele sub control. *Totul e în dosarele astea,* îşi spuse generalul cu satisfacţie.

Ani de muncă, sute de favoruri şi o răbdare de fier. Din fericire, presimţind schimbarea, părăsise partidul încă din anii '80, când începuse restructurarea. Ştiuse că era inutil să rămână împotmolit în trecut, aşa cum făcuseră partizanii partidului comunist care eşuaseră atât de lamentabil în 1991.

Nu, doctrina lui era una cu totul nouă, în stilul lui Volski, Kozirev şi Eduard Şevardnadze, dar menită să întreacă glasnostul şi perestroika şi să ducă Rusia pe culmi care lui Gorbaciov şi lui Elţin nici nu le-au trecut prin cap!

Va face din Rusia suverană piatra de temelie a noii ordini căreia Drexler îi plăcea să-i spună Alianţa eurasiatică – un stat puternic, măreţ, prosper, viu, viguros, fără pereche în lume.

Revoluţia din 1917, comunismul, Comunitatea Economică Europeană, Pactul de la Varşovia, NATO – toate acestea făceau de pe-acum parte din trecut. Chiar dacă multora dintre colegii săi le-ar fi venit greu s-o admită, doar capitalismul trecuse testul timpului.

Dar, aidoma comunismului, acum şi capitalismul american zăcea în ruine! *Ambele* tabere pierduseră Războiul Rece.

Și din cenușa lor se născuse o nouă comunitate de națiuni. Nemaifiind trasă în jos de fostele republici sovietice, Rusia se va ridica semeață în noua comunitate eurasiatică, cu puteri reînnoite și o voce răsunătoare cu care să proclame viitorul. Iar *el*, Bludaiev Desiatovski, nici comunist, nici capitalist american, ci un lider de tip nou pentru această nouă eră a omenirii, se va afla în fruntea acestor națiuni, călăuzindu-le spre mileniul al III-lea!

Ministrul își trecu gânditor degetul peste foile din singurul dosar fără titlu. De aici va începe operațiunea. Totul era să acționeze la momentul potrivit. Circumstanțele trebuiau să fie perfecte. Să fie cu toții la un loc... un accident... o limuzină... un tren... un terorist nebun.

Situația perfectă se ivise odată cu așa-zisul summit. Acum răsfoia dosarul unui asasin cu experiență care știa să își acopere urmele. Se încredea orbește în el, mai mult decât în individul de care îi vorbise Drexler.

Dacă totul se va duce de râpă, îi dăduse ordin să se îngrijească inclusiv de *propria* sa moarte prematură. Nu de alta, dar, dacă dădea greș, n-avea de gând să înfrunte consecințele. Așa că, pentru orice eventualitate, îi achitase deja omului onorariul pentru lichidarea sa.

Gândurile îi zburară iar la Pugo. Tresări și alungă ideea unei sinucideri aranjate. Toate se vor întâmpla conform planului... nu avea *ce* să meargă prost. Se ocupase personal de toate detaliile. O dovedeau celelalte dosare de pe birou.

Luă din teanc un alt dosar, intitulat „Presă", se lăsă pe spătarul scaunului, își puse picioarele pe masă și începu să îl răsfoiască. Aici trebuia să se asigure că nu va exista nicio scăpare. Radioul, televiziunea, ziarele... toate trebuiau să relateze, simultan, aceeași versiune a știrii. Îi pusese deja în gardă pe mogulii presei – oameni cărora le cultivase prietenia de ani de zile. Niciunul dintre ei nu știa încă întregul adevăr și nici nu trebuia să-l știe. Era de ajuns ca fiecare să se ocupe de felia lui.

Cu armata, însă, lucrurile au fost ceva mai complicate, își zise el, punând la o parte dosarul și ridicându-l pe cel aflat în vârful teancului.

Cei ce figurau aici – în mare parte colonei – puseseră planul la cale împreună cu el. În afară de el, din grupul conspiratorilor nu mai făceau parte decât alți doi generali. Ceilalți făceau parte din vechea gardă și pierduseră legătura cu subordonații. Coloneii – ei dețineau adevărata putere. Ei îi manevrau pe ofițeri. Acesta era motivul pentru care Desiatovski începuse cu ani în urmă să-și concentreze eforturile asupra acestor tinere speranțe ale ierarhiei militare.

Generalii care orchestraseră evenimentele din 1991 pierduseră contactul cu realitățile noii armate sovietice. Drept consecință, aceasta nu îi urmase. Dar *pe el* îl va urma pentru că îi avea la dispoziție pe coloneii în care soldații se încredeau și pe care îi vor urma orbește.

Recrutase, de asemenea, și un grup de sergenți din fiecare republică, oraș, batalion și regiment. Coloneii vor aduce cu ei corpul de ofițeri și fiecare ofițer va avea în subordine unul sau doi sergenți care îi vor conduce pe soldați. Și astfel, de astă dată, armata nu va mai rupe rândurile.

E un plan infailibil, își spuse el zâmbind satisfăcut, după care puse deoparte dosarul și luă un altul intitulat „Politicieni/republici". Și pe acest front era sigur de reușită. Trebuia să primească sprijin simultan din partea oficialităților din toate statele estice – din partea primarilor, a politicienilor și a conducătorilor de stat. Își trecu privirea peste zecile de nume și dosare. Budapesta ridicase câteva întrebări supărătoare... Donețk intrase până la urmă în joc... Riga și letonii...

Hm, chiar dacă unii s-au arătat reținuți, ne putem descurca și fără ei...

În afară de câteva incertitudini pe ici pe colo, totul era aranjat. Mută scrisoarea de la primarul maghiar în dosarul „Lideri străini", reflectând din nou la ironia sorții.

Industrie... Protestele muncitorești și greva sindicatelor erau deja în plină desfășurare.

Unul câte unul, Desiatovski analiză toate dosarele din mapa confidențială, făcând însemnări, notându-și nume, stabilind ceea

ce îi mai rămânea de făcut şi reparcurgând pentru a o suta oară fiecare etapă a grandioasei operaţiuni pe care o punea la cale.

Nimic nu putea fi lăsat la voia întâmplării!

După două ore, avea deja o listă cu numele celor douăzeci şi trei de persoane pe care mai trebuia să le contacteze. Împături cu grijă foaia de hârtie şi o puse în buzunar. Ar fi fost periculos s-o lase la vedere. Închise lăcăţelul mapei cu dosarele secrete, reaşeză mapa în cartoteca din care o scosese cu câteva ore în urmă şi apoi se întinse pe canapea. Fusese o zi lungă. Va trage un pui de somn până pe la şapte şi apoi se va duce să mănânce ceva.

Aşa îmbrăcat cum era, în uniformă, Desiatovski adormi buştean în nici zece minute.

Când se trezi, biroul era deja scăldat de razele dimineţii. Se ridică, se întinse, îşi aranjă uniforma şi apoi se duse să ia micul dejun.

57

Visuri năruite

Mohorâta clădire din piatră începea să revină la viață. Secretara ministrului Apărării era deja la birou și coridoarele începeau să se umple de asistenți și funcționari de nivel mediu.

Când Desiatovski ieși din birou, o femeie de vreo patruzeci de ani îl aținti cu privirea. Când trecu pe lângă ea, Bludaiev îi zâmbi scurt, fără a schița însă vreun gest care să denote cât de puțină intimitate.

Marta Repninka simți cum i se accelerează pulsul. Dar nu de plăcere, cum s-ar fi întâmplat cu o săptămână în urmă, dacă Bludaiev i-ar fi aruncat o astfel de privire. Nu, de astă dată avea inima împărțită. Sentimentelor pe care le nutrise anterior li se adăugau acum mânia și nesiguranța.

Cum să procedeze?

Să se prefacă că nu auzise nimic și să spere că înțelesese greșit cuvintele lui? Sau să îl avertizeze pe Iuri? Dar vor fi descoperiți și poate că atunci lucrurile vor sta și mai rău.

De-ar avea cu cine să vorbească, o persoană care s-o poată ajuta!

În seara aceea, Marta se întoarse în apartamentul ei rece și solitar la fel de debusolată, departe de a fi găsit un răspuns la dilema ei emoțională. Își lăsă geanta în hol și se privi în oglinjoara ovală de pe perete. Văzându-și părul negru ce începea să încărunțească, încercă să își aranjeze, involuntar, câteva fire răzlețe. Apoi brusc, își întoarse privirea, dezgustată, începând să lăcrimeze. Ce-ar fi putut să găsească el atractiv la o asemenea față?

Cum putuse să creadă în minciunile lui seducătoare? Era o femeie trecută de prima tinerețe, ștearsă și prea rotofeie chiar și pentru o rusoaică. Și, cu toate astea, el a făcut-o să se creadă

frumoasă. Se simțise atât de măgulită! Ar fi dat orice să nu fi aflat ce părere avea *cu adevărat* despre ea. Dar era prea târziu pentru asta. Nu putea da timpul înapoi. Acum știa adevărul și era mai nefericită ca niciodată.

Blestematul! Ar fi implântat cu plăcere un cuțit în pieptul acela lat și puternic... Dar nu era încă pregătită să moară și nu putea să îl trădeze pe Iuri.

Deschise dulapul – singurul pe care îl avea în bucătărie. Înăuntru nu erau decât o jumătate de franzelă uscată și câteva conserve de legume – încropește o masă dacă poți! Își aminti că mai rămăsese niște brânză în frigideraș. Nu mai mâncase carne de o lună. În cele din urmă, luă din dulap o sticlă pe jumătate plină, ieși din bucătărie și se lăsă moale pe singura piesă confortabilă de mobilier din întregul apartament – un fotoliu negru cu tapițeria roasă. Nu îi era, oricum, foame. Poate că votca o va ajuta să uite. Deschise sticla, își umplu paharul și apoi, dintr-o înghițitură, îl sorbi jumătate.

Marta Repninka lucrase toată viața la Kremlin, ocupând diverse funcții insignifiante. Și, în toți acești ani, rămăsese nemăritată și nebăgată în seamă și nu îndrăznise niciodată să spere la o viață mai bună.

La început, reformele introduse de Gorbaciov îi umpluseră pe toți de speranță. Funcționarele ca ea au început să primească, la diferite ocazii, pachete cu alimente și cupoane cu ajutorul cărora își puteau cumpăra haine și chiar pantofi înainte de restul lumii. Dar, pentru cei mai mulți dintre compatrioții ei, Marta știa că „schimbarea" și „vremurile mai bune" de care vorbea secretarul de Stat în toate discursurile sale cu privire la perestroika se aflau undeva în viitorul îndepărtat – niște promisiuni vagi și din ce în ce mai puțin tangibile pe măsură ce economia țării intra tot mai mult în declin.

Ea se numărase printre puținii norocoși ai perioadei de tranziție. În timp ce uriașa și invincibila mamă Rusie se dezintegra încet din interior, soarta îi surâsese, propulsând-o în cabinetul noului ministru al Apărării, drept unul dintre numeroșii asistenți

ai secretarei personale a acestuia. Mărirea de salariu nu fusese una consistentă. Trăia în continuare în același apartament sărăcăcios. Nici acum nu își putea procura și nici nu îi dădea mâna să cumpere carne decât foarte rar. Totuși, noul post îi redase speranța în vremuri mai bune.

Concomitent cu avansarea sa, și fratele ei, Iuri, care trăia la Kiev cu soția, fiul și fiica lui fusese promovat în cadrul fabricii la care era angajat. Ei erau singurele rude ale Martei Pavlovna Repninka și, deși îi despărțeau șapte sute de kilometri, Iuri nu renunțase niciodată să spere că poate, într-o bună zi, sora lui va găsi un loc de muncă în Kiev și li se va alătura.

Marta se întrebase mereu cum de aflase ministrul de fratele ei și de ce se arăta atât de interesat de familia lor. Bludaiev a început să manifeste un interes subtil față de ea încă din prima zi – zâmbindu-i în treacăt, complimentându-i ba munca, ba ținuta – și cam tot pe atunci a început să se intereseze și de fratele ei din Kiev.

Acum înțelegea, în sfârșit – ah, cât de sfâșietoare era această descoperire! – că ar fi trebuit să fie mai prevăzătoare, să se întrebe de la bun început cum de obținuse un asemenea post în cadrul ministerului.

Dar atenția cu care o trata o dezarmase complet. Cât de proastă și de naivă a putut să fie! Ministrul i-a sedus mintea și emoțiile... iar ea i-a căzut, ca o gâscă, în plasă! A folosit-o... iar acum se pregătea să se descotorosească de ea ca de o haină veche!

Of, dar cât de măgulită se simțise! Își dăduse uitării vârsta, părul cărunt, fălcile și șoldurile lăsate... O frază, un zâmbet, o vorbă bună fuseseră de ajuns pentru a o face să se simtă din nou tânără. Și ea a lăsat garda jos și, fără să își dea măcar seama, a început să îi dezvăluie tot mai multe ministrului – despre speranța de a duce o viață mai bună și mai ales de a se muta la Kiev pentru a fi alături de fratele ei. Bludaiev o asculta plin de interes, iar ea își descărca inima în fața lui fără nicio reținere.

Totul culminase cu prea fericita zi de acum șase luni când a invitat-o să ia masa împreună cu el – în mod discret și privat. Inima îi bătuse nebunește toată dimineața și chiar îndrăznise

să îi spună, în gând, pe numele mic. *Bludaiev* – ce șuvoi de emoții îi stârnise în suflet acel cuvânt!

— Am nevoie de ajutorul dumitale, Marta Pavlovna, îi mărturisise ministrul.

Își amintea discuția ca și cum ar fi fost ieri. Mai că-i sărise inima din piept la gândul că un om atât de puternic avea nevoie de... ea.

Cere-mi orice, Bludaiev, dragul meu! îi răspunsese ea în gând. Răspunsul dat cu voce tare fusese însă unul mai formal:

— Cu ce vă pot fi de folos, domnule ministru?

— Este o chestiune extrem de delicată, răspunse Desiatovski. Nimeni nu trebuie să afle de această conversație.

Ea încuviință cu înflăcărare din cap, iar el continuă promițând că-i va da câte-n lună și-n stele dacă îl va ajuta și îi va garanta și participarea fratelui ei – căci avea nevoie de un om de încredere la Kiev. Era o operațiune strict secretă de care depindea siguranța, dacă nu chiar supraviețuirea națională. Existau și acum forțe care încercau să preia puterea. Iar el, ca ministru al Apărării, avea datoria de a le opri. Dar pentru asta avea nevoie de ajutor. Se putea încrede în ea? Dacă operațiunea va fi încununată de succes, familia fratelui ei va fi răsplătită cum se cuvine, iar ea va fi promovată și se va putea muta la Kiev.

Dispusă să facă orice pentru bărbatul visurilor sale, Marta luă imediat legătura cu fratele ei și stabili o întâlnire între acesta și omul ministrului. Lucrurile se puseră imediat în mișcare. Iuri făcu rost de cele necesare și începu numărătoarea inversă.

Între timp, la Moscova, Marta acorda în fiecare zi mai multă atenție ținutei de serviciu, cumpără chiar și un parfum ieftin pentru un efect sporit și seara, când se întorcea acasă, încerca să mănânce mai puțin. Ba mai mult, începuse chiar să se joace cu gândul de a *nu* se muta, totuși, la Kiev.

Știa că Bludaiev este căsătorit. Dar ce importanță are realitatea pentru o femeie îndrăgostită când e atât de ușor să fii cu capul în nori? Va găsi ea diverse moduri de a-i face pe plac și în curând ministrul o va da cu totul uitării pe nevastă-sa!

Şi, uite aşa, Marta bâjbâia visătoare prin birou toată ziulica, trăind pentru acele scurte clipe de fericire când ministrul trecea pe lângă biroul ei sau – cel mai minunat cadou! – îi dădea o însărcinare specială.

Asta până ieri... când toate visurile i se năruiseră la picioare ca nişte castele de nisip.

În sminteala ei de femeie îndrăgostită, nu se putuse opune îngrozitoarei şi totodată irezistibilei tentaţii de a trage cu urechea la conversaţia privată pe care o purta iubitul său închipuit. Biroul era gol. Chiar şi şefa ei, secretara ministrului, era plecată. Observând că este aprinsă luminiţa roşie care arăta că Bludaiev este angajat într-o conversaţie telefonică în biroul lui, Marta se apropie tiptil de biroul secretarei şi ridică receptorul, ascultând cu inima tremurândă vocea ministrului.

Chiar şi după ce realiză cu stupoare că vorbea despre *ea*, frica şi durerea ce o cuprinsese brusc o împiedicară să îşi îndepărteze receptorul de la ureche.

— Da, cu cât mai repede, cu atât mai bine, spunea Desiatovski. Nu vreau să se facă vreo legătură între el şi explozie. O eventuală anchetă ar duce imediat la soră-sa şi la cabinetul meu.

— Cum să-l lichidez? întrebă interlocutorul său pe un ton rece şi impersonal.

— Asta e treaba dumitale, ripostă iritat ministrul. Important e să rezolvi problema cât mai repede. Cum, te priveşte – aruncă-i maşina în aer, omoară-l în bătaie ca să pară c-a fost victima unei încăierări stradale, trage-i un glonţ în cap. Nu-mi pasă cum procedezi, important e să-i faci felul.

— Şi cu familia lui cum rămâne?

— Pune-ţi mintea la contribuţie.

— Îi lichidez pe toţi?

— Ascultă, amice, Drexler a spus că eşti as în domeniu. Chiar trebuie să-ţi dau mură-n gură...

— Am înţeles. Consideră problema ca şi rezolvată, îl întrerupse celălalt. Ai pomenit şi de o femeie, o angajată de-a ministerului.

— Am eu grijă de ea.

— Cum?

— Asta nu te priveşte pe dumneata!

Desiatovski făcu o scurtă pauză, apoi pufni într-un hohot sardonic.

— Poate că am să mă ocup personal de ea. Ha, ha, ha! Cred că grăsana e îndrăgostită de mine! Ha, ha! Asta-i bună, nu crezi... cum spuneai că te cheamă?

— Numele meu nu te priveşte. Tot ce trebuie să ştii e că, dacă o faci de oaie, nu e exclus ca şeful meu să-mi ceară să înfig un paloş scoţian în inima *dumitale*.

— A da, este exact genul de replică pe care ar da-o melodramaticul meu amic *Herr* Drexler. Ha, ha! Transmite-i din partea mea că ar face mai bine să nu o dea *el* în bară! Şi stai liniştit, voi avea eu grijă ca femeia să tacă pentru totdeauna – iar dumneata ocupă-te de frate-su. Ţi-am dat toate informaţiile de care ai nevoie. Mâine vreau să fii deja la Kiev.

Albă ca varul, de parcă tocmai ar fi privit moartea în faţă, Marta puse încet receptorul în furcă şi se furişă într-un alt colţ al încăperii, unde nu avea să bată la ochi.

Bine măcar că ziua era aproape pe sfârşite. Tremura toată de panică şi simţea că se sufocă de groază. Cu chiu, cu vai reuşi să reziste, totuşi, cumva până la sfârşitul zilei de lucru şi apoi porni cu paşi împleticiţi spre casă, oscilând între stupoare şi groază. Deşi în noaptea aceea aproape că nu închisese un ochi, avusese mintea prea înceţoşată pentru a se gândi la o soluţie salvatoare.

Azi, în timp ce rederula pentru a mia oară în minte îngrozitoarele cuvinte ale ministrului, realizând cu durere că nu fusese decât un pion în jocul plin de cruzime al acestuia, oricare ar fi fost el, şi că ea nu însemnase niciodată nimic pentru Desiatovski, începu să o cuprindă încet o furie mută. Cât de oarbă fusese, cât de imbecilă!

Viaţa ei conta prea puţin. Dar trebuia să îi salveze pe Iuri şi pe ai lui! Îl va suna să-l avertizeze în seara aceasta... chiar acum.

Dar ce va face apoi în privinţa acelui om abject şi mârşav pe care crezuse că îl iubeşte? Oricare ar fi fost planul lui, ticălosul

era dispus chiar şi să ucidă pentru el. Cât de tare i-ar plăcea să-l vadă îngenuncheat, îndepărtat de pe înaltul său tron!

M-oi fi comportat eu ca o neghioabă, dar proastă nu sunt. Am să găsesc eu o cale de a mă răzbuna pe domnul ministru!

Ridică privirea. Se lăsase deja întunericul. Cât timp o fi stat aşa, dusă pe gânduri? Paharul transparent pe care îl ţinea în mână era gol. Fără să-şi dea seama, băuse o jumătate de sticlă de votcă.

Încercă să se ridice în picioare, dar genunchii îi cedară şi se prăbuşi înapoi în fotoliu. Capul îi căzu pe spate şi în clipa imediat următoare începu să sforăie.

Dormi buştean până pe la vreo trei noaptea, când se ridică din fotoliu şi porni cu paşi împleticiţi spre pat.

58

Dan Davidson

Urâtă meserie își mai alesese!

Dar practica spionajul de ani de zile și cu timpul reușise să se descotorosească de multe scrupule.

Calea cea mai rapidă de a afla secretele unui bărbat este prin intermediul femeilor din viața lui. Aceasta era una dintre primele lecții pe care le învățase cu mult timp în urmă la Langley, în Virginia.

Or lui Dan Davidson îi plăceau femeile. Ba chiar le respecta, deși nu era căsătorit. Femeile erau niște ființe sensibile, emotive și adesea foarte vorbărețe... dacă știai cum să le iei. Era o slăbiciune feminină pe care o exploatase deja de zeci de ori și pe care, înainte de-a fi capturat, ucis sau lăsat la vatră, o va mai exploata de alte zeci de ori.

Acum că se sfârșise Războiul Rece, era mai mare mirarea că șefii nu îl convocaseră încă înapoi în State. Mulți dintre colegii lui care operaseră în statele cunoscute până mai ieri sub denumirea de „bloc răsăritean" (când se va obișnui cu toate schimbările acestea?) fuseseră expediați acasă și acum lucrau ca funcționari, desfășurând activități administrative dintre cele mai banale.

El fusese mai norocos și se afla încă aici. Doi-trei ani reprezentau, în fond, o perioadă destul de scurtă și Washingtonul trebuia să fie ținut în continuare la curent cu jocurile de culise, chiar dacă acum Kremlinul și Casa Albă erau, chipurile, prieteni la cataramă.

Așa că nu-i rămânea decât să le mai tragă o vreme de limbă pe femei, să ungă șuruburile mecanismului pe care îl pusese la punct de-a lungul anilor și să spere că micile descoperiri făcute

din când în când vor reuşi să-i justifice şederea prelungită aici, în Europa.

Decât să învârtă hârtii opt ore pe zi, aşezat în spatele unui birou, prefera să îşi dădea demisia. Lucrurile, ce-i drept, nu mai erau nici pe departe la fel de palpitante ca înainte de căderea Zidului, dar oricum, el unul prefera să rămână aici.

Ah, dar câtă nostalgie îl cuprindea când îşi amintea de vremurile de odinioară, oricât de periculoase ar fi fost ele! Iugoslavia, locul în care îşi dobândise porecla... urmărirea din Leningrad... fuga din Kiev la Praga în '79, când a aflat de invazia sovietică în Afganistan... Ce vremuri, domnule!

Ce-i drept, fusese la un pas de a da ortul popii la Marea Adriatică – atât din cauza gloanţelor, cât mai ales a frigului. Dar uite că supravieţuise. Şi se putea mândri, pe deasupra, şi cu câteva acte de eroism făcute în serviciul patriei sale. Dacă ar fi ajuns la Praga cu doar două zile mai repede şi ar fi trimis vorbă în State, poate că ar fi putut salva preşedinţia lui Carter.

Dar ajunsese prea târziu.

Totuşi, avusese şi câteva reuşite notabile. De vreo două ori, de pildă, îi salvase pielea lui Ronald Reagan, fără ca bătrânul pezevenghi să o afle vreodată.

Scandalul Iran-Contra. Ăla chiar c-a fost un adevărat fiasco! Fără munca lui de teren şi şpăgile substanţiale făcute persoanelor potrivite, George Bush nu ar fi devenit niciodată preşedinte.

Ei, da, îşi slujise ţara cu onoare – nu ca democrat şi nici ca republican, ci ca american. Un american muncitor, devotat patriei sale.

Şi asta va continua să fie şi de acum încolo: un american devotat.

Davidson luă o înghiţitură din cafeaua călduţă, făcu o grimasă şi îşi trecu privirea peste cele două foi de pe biroul său. *Se ascunde ceva aici... dar ce anume? Spre ce indică toate informaţiile astea?...*

Îi mirosea a ceva important... A subterfugii, conspiraţie şi manevre secrete. Sau poate că totul exista doar în închipuirea lui de agent bătrân, care trăia în trecut şi ducea dorul pericolului vieţii de spion, pericol ce dispăruse cu totul în această nouă ordine

mondială? Nu cumva... se seniliza și pierdea legătura cu realitatea?... Asta chiar c-ar fi fost moarte curată pentru un agent CIA!

Totuși, era convins că *se pune* ceva la cale. Trăise mulți ani aici și recunoștea semnele. În pofida libertății și a democrației proaspăt instaurate, rușii rămâneau ruși și aveau un mod aparte de a face lucrurile. Dar el putea detecta o conspirație... în orice limbă ar fi fost făcută ea, iar circumstanțele de față păreau să indice că tocmai se punea una la cale.

De aceea trebuia să obțină informații din interior. Pe cine-ar putea să tragă de limbă? Funcționarii de nivel inferior știu mereu câte ceva, fără a realiza, de cele mai multe ori, importanța informațiilor pe care le posedă.

Acum însă, era mai greu să găsești o persoană dispusă să vorbească. Înainte, mulți și-ar fi vândut și propria mamă în schimbul promisiunii că vor fi ajutați să se refugieze în Occident... sau câteva blănuri... sau chiar pentru un coș cu alimente – până și o recompensă atât de insignifiantă făcea minuni acum zece ani, când asemenea lucruri erau de-a dreptul neprețuite în Uniunea Sovietică. Dacă îi momeai cu morcovul potrivit, puteai face ce voiai din ei.

Între timp însă, totul se schimbase. Restricțiile de călătorie fuseseră ridicate aproape în întregime. Nivelul de trai începea să se îmbunătățească. Democrația din Rusia era un lucru bun, dar îi îngreuna teribil munca.

Nu mai rămâneau mulți morcovi de dat. Deși, având în vedere actualul declin economic, alimentele ar putea să reprezinte în continuare o soluție viabilă.

Alimentele și banii. Banii continuau să-i motiveze pe oameni mai mult ca orice altceva. Și tocmai de aceea le spusese recent superiorilor săi că, dacă vor informații, n-au decât să cotizeze.

Fiecare persoană avea o slăbiciune, pe care trebuia doar să afli cum s-o exploatezi.

Și, mai presus de orice, fiecare *femeie* avea punctul ei sensibil. Acesta era adesea mai subtil și mai ascuns, dar odată ce îl găseai... o jucai pe degete!

Scrută din nou foile de pe masă, apoi dădu pe gât restul cafelei din cană.

Venise vremea să îl sune pe Iasceak. O năpârcă de om, dar util dacă erai dispus să îi achiți prețul cerut. Un agent avea nevoie de un informator în fiecare oraș în care activa. Informatorul lui Davidson din Moscova era Iasceak.

No scruples, only rubles [„Ruble, nu scrupule", n.tr.] era deviza lui Iasceak – de altfel, singurele cuvintele inteligente pe care le știa în engleză, extrem de edificatoare în privința caracterului său de parazit. Iasceak cunoștea oameni de toate soiurile, de la înalți demnitari până la infractori de cea mai joasă speță.

Agentul CIA ridică receptorul și începu să formeze numărul. *De fapt, cred c-ar fi mai bine să discut cu el față în față.* Puse rapid receptorul în furcă, se ridică în picioare, își înșfăcă jacheta și porni spre ușă.

Partea a VIII-a

Trecutul întâlneşte viitorul

59

O voce din trecut

Moscova

La auzul cuvintelor nemţeşti ce răsunară în întunericul camerei, Galanov simţi că îi sare inima din piept. Chiar şi agenţii KGB se sperie atunci când sunt prinşi cu garda jos.

— Pentru numele lui Dumnezeu, cine-i acolo? strigă el, ridicându-se înfricoşat în capul oaselor.

— Un om care vine în numele lui Dumnezeu, răspunse vocea. Nu ai de ce să te temi.

— Pot să aprind lumina? bâigui Galanov, începând să-şi revină în fire. Aş vrea măcar să văd cine e omul care a reuşit să mă captureze. Presupun că eşti înarmat.

— Poţi aprinde lumina, răspunse vocea.

Galanov se dădu jos din pat şi trase de cablul care atârna din mijlocul tavanului. Deşi era un bec amărât de doar 40 de waţi, lumina care curmă brusc întunericul părea de-a dreptul orbitoare.

Necunoscutul îl privea calm, stând pe scaun.

— Bine, dar... cine eşti dumneata?... Nu te-am mai văzut niciodată! bolborosi buimac agentul.

Afectat de oboseala nopţii nedormite şi a straniei experienţe avute cu puţin timp în urmă, nu putea să-l disocieze pe străin de urmăritorii săi.

— Sunt un prieten.

— Bine, dar... cum de ai descoperit ascunzătoarea asta? Nu ştie nimeni de ea!

— Am mulţi prieteni – oameni care vor să te ajute.

— Să mă ajute? făcu Galanov pe un ton zeflemitor. Cine ar vrea să mă ajute pe mine? Pentru Dumnezeu, nici măcar nu eşti

înarmat! Ce te face să crezi că am să te las să... Totuși cum ai intrat aici? Răspunde-mi odată!

Realizând că nu este în pericol de moarte, că omul nu îl imobilizase și nici nu ținea o armă îndreptată spre el, Galanov începuse să braveze puțin. Din cauza oboselii, avea nervii întinși la maxim.

Oaspetele său nepoftit ședea în continuare liniștit, fixându-l cu o privire gravă și totodată blândă, care conținea un amestec nedefinit de tristețe și durere sufletească, fără să spună nimic.

— Răspunde-mi! se răsti la el Galanov, clocotind de furie. Dacă ai de gând să mă arestezi, fă-o odată! Deși, având în vedere că nu ești înarmat, n-ai nicio șansă. Te omor, dac-ai să încerci!

— N-am venit să te arestez.

— Atunci de ce-ai venit?

— Ia loc, *Herr* Galanov.

Galanov rămase preț de o clipă nemișcat, holbându-se la străin. Calmul care se citea pe chipul acestuia reuși în cele din urmă să îi potolească furia și Galanov se așeză pe marginea patului.

— După cum ți-am spus, spuse bărbatul într-un târziu, am fost trimis după dumneata.

— *Trimis*? Cine te-a trimis?

— Un Prieten de-al dumitale.

— Un prieten?! Spionii nu au prieteni! Singurul scop în care te putea trimite cineva este ca să mă deportezi în Siberia!

— Ba *ai* prieteni, *Herr* Galanov. Eu sunt unul dintre ei și la fel este și Cel ce m-a trimis.

— Cine te-a trimis, omule?! Vorbește odată!

Străinul continuă să îl privească imperturbabil în ochi și așteptă ca rusul să se liniștească.

— Privește în ochii mei, prietene, spuse în cele din urmă străinul, pironindu-l cu privirea. Privește în acești ochi și spune-mi ce vezi.

Deși era o cerere aparent absurdă, Galanov se simți incapabil să i se opună.

— Văd... pentru numele lui Dumnezeu, omule, ce să văd? Văd fața unui bărbat! Un străin... Cine ești?

— Priveşte cu atenţie, *Herr* Galanov. Nu vezi nimic mai mult?

Galanov simţi că îl lasă puterile. Chiar şi în lumina slabă din apartament, se simţea cuprins de aceeaşi transă în care se afundase cu o jumătate de oră în urmă, când văzuse acea lumină terifiantă şi auzise vocea din mijlocul ei. Îl trecu iarăşi un fior de groază şi întoarse privirea.

— Nu-ţi întoarce privirea, *Herr* Galanov, spuse străinul. Trebuie să te uiţi în ochii mei.

Fostul agent KGB nu avu nici de astă dată puterea de a i se opune.

— Dumneata... dumneata eşti cel ce mi-a vorbit adineauri... pe stradă? întrebă el derutat. Ai folosit un proiector...

— Te aştept aici de trei ore, răspunse străinul.

— Dar atunci cum de ai... şi vocea dumitale... mi-e cunoscută. Dacă nu dumneata mi-ai vorbit adineauri, pe stradă... atunci de ce mă simt...?

— Uită-te în ochii mei, *Herr* Galanov, insistă bărbatul.

Galanov se conformă.

— Nu... nu e vorba doar de voce, spuse el într-un târziu, cu jumătate de gură. Îţi... îţi recunosc şi ochii. Te *cunosc* de undeva...

Străinul continuă să îl fixeze cu privirea, fără să răspundă.

Pe chipul lui Galanov se succedară mai multe expresii – recunoaştere, apoi îndoială, apoi iar recunoaştere. Părea să retrăiască un moment din trecutul îndepărtat, unul dureros.

Amintirea îl făcu să se cutremure. Închise ochii preţ de o secundă. Părea că încearcă să îşi păstreze cumpătul, să respingă o astfel de posibilitate... dar până la urmă trebui să accepte că era adevărat şi, odată cu asta, îl cuprinse o durere sufletească profundă cum nu mai încercase în toată viaţa lui.

— Dumneata... dumneata eşti...

Nu putu să-şi ducă vorba până la capăt şi îşi întoarse privirea.

— Spune-o cu voce tare, *Herr* Galanov. Cine sunt eu?

— Eşti... eşti bărbatul care... care m-a atacat în acea dimineaţă... pe acel câmp de lângă Berlin.

— Aşa este, *Herr* Galanov. Pe fiica mea ai împuşcat-o în spate... şi ai ucis-o atunci când *Profetul* a luat-o la fugă.

60

Săgeata își atinge ținta

Pe fiica mea ai ucis-o. Spiritul de autoconservare, nervii de oțel, insensibilitatea, indiferența față de semeni – tot ceea ce îl definise vreme de treizeci de ani pe fostul comunist și agent KGB se evaporă într-o secundă la auzul acestor cuvinte cutremurătoare și Andrassy Papovici Galanov, omul care se opusese o viață întreagă emoțiilor umane, ba chiar le negase existența, se trezi brusc vulnerabil, copleșit de un noian de sentimente neașteptate.

Încercă să își înghită nodul care i se pusese în gât. Scrută încăperea, cu ochi goi și lipsiți de viață. Oricât ar fi încercat însă, nu putea să ignore prezența celui ce stătea așezat pe scaun, vizavi de el.

De ce se simțea atât de intimidat de acest om? Era un simplu fermier... pe când el fusese unul dintre cei mai influenți agenți ai imperiului sovietic. Atunci de ce – cât de greu îi venea s-o admită! – de ce... se temea să îl privească în ochi?

Clipi o dată... și încă o dată. Fir-ar să fie, de ce lăcrima? Pesemne că îi venea să strănute.

Fără să vrea, ridică privirea. Bărbatul îl privea și acum drept în față.

— Atunci... atunci, pentru Dumnezeu, de ce te afli aici? îngăimă Galanov.

— Tocmai din acest motiv.

— Ai venit să mă ucizi?

— Oarecum, răspunse bărbatul, schițând un surâs. Dar nu în sensul în care bănuiești dumneata.

— Nu înțeleg... Dacă ești, cu adevărat, cine spui că ești...

— Ți-am mai spus: am venit să te ajut.

— Să mă ajuţi?... În ce sens?

— Să te ajut să scapi de urmăritori. Am aflat de la camarazii mei că eşti în pericol.

— Şi ce îţi pasă dumitale?... Nici nu ştiu dacă e cazul să-ţi dau crezare. Tot ce spui este absurd!

— Îmi pasă fiindcă, începând cu acea dimineaţă fatidică, n-am încetat să mă rog pentru dumneata. M-am rugat zilnic pentru dumneata, *Herr* Galanov. M-am rugat ca, într-o bună zi, drumurile noastre să se încrucişeze din nou, să te pot privi în ochi şi să-ţi spun că te iert.

De parcă omul ar fi vorbit într-o limbă necunoscută, rusul rămase o clipă încremenit, incapabil să proceseze informaţia.

Pe măsură ce realiza încet înţelesul vorbelor pe care tocmai le auzise, îi reveni în minte celălalt incident de care îşi amintise în timp ce fugea pe alee, celălalt om care se rugase pentru el şi pe care, drept mulţumire, îl trosnise cu patul puştii în moalele capului.

— Că mă *ierţi...*, repetă uluit Galanov, cu vocea tărăgănată. Bine, dar... nu înţeleg... După ce ţi-am făcut, de ce ai vrea să mă... *ajuţi*?

— Când *Trandafirul*, reţeaua de credincioşi pe care, ani la rândul, ai căutat cu atâta înverşunare să o distrugi, a aflat că te afli în pericol şi că încerci să te refugiezi peste hotare, am considerat că aceasta este şansa pentru care m-am rugat. Şansa de a te ajuta. M-am rugat şi am postit pentru dumneata. Şi, la un moment dat, Domnul mi-a vorbit. Mi-a zis aşa: *„Du-te la omul acesta.* Du-te la Moscova şi caută-l. Mâna Mea este asupra lui. Îl voi atinge şi îi voi vorbi. Du-te personal la el. *Vorbeşte-i despre iertare.* Spune-i că noua viaţă pe care o caută n-o va dobândi căpătând azil politic în Occident, ci încredinţându-şi sufletul Mie. Spune-i că l-am ales, în ciuda urâciunii păcatului său, pentru a-Mi vesti Împărăţia. *Şi spune-i cine este Cel ce i-a vorbit."* Iată, deci, *Herr* Galanov, de ce mă aflu aici. Am venit să îţi vorbesc despre iertare, să îţi spun că te iert şi că te iartă şi Dumnezeul cel atotputernic, Tatăl nostru, Creatorul cerurilor şi al pământului. Căci *El* este Cel ce ţi-a vorbit

de curând. Nu știu când și în ce fel a făcut-o, dar mi-a poruncit să îți spun că vocea pe care ai auzit-o a fost vocea *Lui*. Și că trebuie să te supui poruncii Sale.

Gândurile lui Galanov zburară la cuvintele auzite pe acea alee pustie. *Am venit să îți aduc viață... Eu sunt Domnul... Începând de azi, ai să Mă slujești.*

Rămase încremenit și mut, cu privirea pierdută în depărtări nevăzute altor ochi omenești.

— Bine, dar *cum* poate fi adevărat ceea ce spui tu? spuse el într-un sfârșit, abia șoptit; nu mai opunea nicio rezistență.

— Căile Domnului depășesc puterea noastră de înțelegere, răspunse germanul. Eu sunt un om simplu, *Herr* Galanov. Dumneata probabil că ai mai multă școală decât mine. Nu pot, deci, să îți ofer un răspuns care să îți satisfacă intelectul la întrebarea: „Ce îl poate determina pe un comunist ateu să îmbrățișeze, de la o zi la alta, credința creștină?" Transmiterea vieții nu este un simplu exercițiu intelectual, ci o renaștere care are loc într-un om. Am venit să îți vorbesc, nu despre religia creștină, ci despre Cel ce a adus viața lui Dumnezeu pe pământ, despre Omul care a murit pentru păcatele noastre, ca noi să fim iertați, curățați și reîntregiți, al cărui Spirit poate sălășlui alături de noi și în noi, punându-ne într-o relație permanentă cu Dumnezeu, Tatăl nostru și al Lui. Acest Om este Isus Cristos. El este Cel ce îți dăruiește acum adevărata viață.

Se lăsă tăcerea.

— Bine... dar dintre toți oamenii, de ce tocmai *dumneata* ești cel ce îmi vorbește de asemenea lucruri? Ar trebui să mă urăști.

Buzele fermierului schițară un surâs trist ce arăta că se luptase și el îndelung cu aceeași dilemă.

— Nu am un răspuns la întrebarea dumitale, spuse el cu blândețe. Domnul nostru ne cere să ne dăm viața unul pentru celălalt. Confruntându-mă cu suferința mea personală, am ajuns să înțeleg că am fost ales să împărtășesc în mod intim amestecul de iubire și durere din inima Tatălui – un sacrifiu cunoscut de foarte puțini: renunțarea, din iubire, la viața propriului copil

pentru salvarea mai multor vieţi. Dumnezeu ni L-a dat pe Fiul Său pentru ca noi să Îi cunoaştem iubirea. Şi mi-a îngăduit să I-o dau pe fiica mea pentru ca *tu* să Îi cunoşti iubirea.

— E un sacrificiu prea mare pentru salvarea unui singur suflet.

— Mântuitorul nostru S-ar fi lăsat răstignit chiar şi pentru izbăvirea unui *singur* păcătos. Dacă eu sau dumneata am fi fost singurii oameni de pe pământ, El tot Şi-ar fi dat viaţa pentru a ne mântui. Poate că, pentru fiica mea, a fost un privilegiu să participe la acest adevăr – dându-şi *propria* viaţă pentru ca *o altă* fiinţă creată de Dumnezeu să înţeleagă că, sacrificându-Se pentru noi, Fiul Său ne-a salvat pe fiecare. Şi, prin lucrarea lui Dumnezeu, sunt convins că, într-o bună zi, multă lume va cunoaşte acest adevăr.

Fermierul tăcu, gânditor, schiţând din nou un surâs ce conţinea profunzimi nerostite, un amestec straniu de durere şi triumf.

— *De ce, Herr* Galanov? reluă el pe un ton blajin. Asemenea întrebări îşi găsesc răspunsul doar în inima lui Dumnezeu. El a spus că doar prin iubire putem dovedi oamenilor că suntem ucenicii Lui. Iar eu unul, chiar *sunt* ucenicul Său. Şi de-a lungul anilor, în timp ce mă rugam pentru dumneata, Dumnezeu mi-a sădit în suflet nu doar iertare, ci şi *iubire*. Am venit la dumneata pentru că am fost trimis. Nu ştiu cum şi nici de ce. Dumnezeu mi-a cerut să vin aici, să-ţi spun că te iert şi să îţi vorbesc de puterea transformatoare a dragostei Sale. Îţi acord tot sprijinul meu. Şi îţi spun că El te iubeşte ca pe un fiu şi *asta m-a făcut şi pe mine să te iubesc ca pe un frate*.

Galanov nu mai auzise în viaţa lui asemenea cuvinte.

În timp ce stătea pe marginea patului, privind cu ochi goi înainte, în răstimp de doar câteva minute, i se rederulară în minte imagini fragmentate din sute de scene venite să-l bântuie din genunile trecutului. Viaţa pe care o dusese până acum se dezvăluia în toată urâţimea ei conştiinţei ce începea să se trezească, aruncându-l într-o agonie de nedescris.

Chipuri... cuvinte... strigăte... ţipete... acte de o cruzime înfiorătoare. Vocea lui le acoperea pe celelalte. Şi în acea voce

se detecta clar negarea obstinată a adevărului care fusese mereu chiar în fața ochilor săi.

Lumina orbitoare și cuvintele pe care le auzise cu o oră în urmă pe acea alee pustie.

Iar cel mai zguduitor și mai îngrozitor dintre toate, lucrul pe care nu putea să îl înțeleagă, oricât de mult ar fi încercat, era faptul că omul căruia îi omorâse fata cu treisprezece ani în urmă îl *iertase*!

Și asta m-a făcut și pe mine să te iubesc ca pe un frate – nu-și putea scoate din minte cuvintele acelea.

Întrebările „cum?" și „de ce?", la care căutase cu atâta disperare răspuns cu doar câteva clipe în urmă, își pierdură brusc orice importanță.

Din adâncurile ființei sale, ca dintr-un izvor lăuntric ce se umfla văzând cu ochii, plin de apele clocotitoare ale noii vieți, îi țâșniră pe buze cuvinte de recunoștință și de capitulare – cuvinte pe care nu le mai rostise niciodată, al căror sens îi era aproape necunoscut.

Fără să își dea seama ce face, se prăbuși în genunchi și își aplecă fața scăldată de lacrimi spre podea, abandonându-se total miracolului renașterii, care îi umplea fiecare por al ființei.

Fermierul german se ridică încet de pe scaun, se apropie de el, își așeză blând mâna pe umărul său scuturat de suspine și îngenunche lângă el.

În următoarele treizeci de minute se rugară, vărsând amândoi lacrimi fierbinți.

61

Informatorul

— Ce mai faci, pungaşule? îl luă, râzând, în primire Davidson, într-o rusă cursivă.

— Dacă altcineva spune aşa la mine, răspunse piţigăiat mărunţelul, într-o engleză stricată, nu mai apuca zi de mâine.

— Ei, ştii doar că ţin la tine. Te răsplătesc gras de fiecare dată, nu-i aşa?

— Mda, dar într-o bună zi poate sari cal.

— Mă îndoiesc, râse Davidson. Îi cunosc prea bine pe cei de teapa ta. Mai degrabă ţi-ai tăia o mână decât să-ţi elimini o sursă de venit.

Iasceak îi aruncă o privire de gheaţă ce nu trăda nicio emoţie. Era genul de om care îşi câştiga traiul de pe urma talentului de a-şi ascunde adevăratele sentimente. Purta un costum negru de prost gust şi o cămaşă albă veche, murdară în jurul gâtului. Postul pe care îl ocupa în cadrul Kremlinului era cu totul insignifiant, dar, făcându-şi un obicei din a-şi petrece timpul liber în locurile frecventate de persoanele importante, ajunsese să fie cunoscut de toată lumea. Auzul extraordinar de fin, viclenia şi abilitatea de a citi oamenii mai bine decât s-ar fi bănuit făceau din el o inestimabilă sursă de informaţii.

Chiar dacă nimeni nu îi gusta în mod deosebit replicile linguşitoare, majoritatea îl tolerau ca pe o pacoste minoră. Părul negru şi unsuros, dinţii îngălbeniţi şi mirosul persistent de transpiraţie ce ieşea în evidenţă chiar şi în Rusia, unde deodorantul nu se număra printre importurile cele mai căutate, indicau, în mod deloc eronat, o persoană neîngrijită şi grosolană.

Ei, dar de-a lungul carierei sale Davidson avusese de-a face cu indivizi mult mai respingători. Iar Iasceak îşi dovedise abilităţile de zeci de ori până acum. Dacă voiai să obţii ceva, Iasceak era omul la care să apelezi. Într-un acces de sinceritate, poate că Davidson ar fi recunoscut că omuleţul îi era oarecum chiar simpatic.

— S-ar putea să fi dat de o pistă, continuă el. Trebuie să mă infiltrez cumva în Ministerul Apărării.

— Tu, personal?

— Nu, bineînţeles că nu. Am nevoie de o persoană din interior, de un om de încredere. Sau măcar de o persoană care poate fi mituită - de un nemulţumit, de cineva care să-i poarte pică şefului său. Vreau să fac rost de nişte informaţii, pe orice cale posibilă.

— Ministerul Apărării, hai?... Nu uşor deloc. O să te coste, Danny.

— Totul costă. Sunt dispus să plătesc. Cunoşti pe careva?

— Poate că da, răspunse Iasceak cu un rânjet viclean.

— De ce nu mă mir?

— Am relaţii în tot Kremlin. În tot Moscova.

— Şi în toate republicile nou-formate?

— Lucrez la asta.

— Şi inclusiv în lumea interlopă, nu-i aşa? Bănuiesc că te ai bine cu toate lichelele.

— Ai grijă, Danny. Aveţi voi o vorbă: „Nu jigni mâna care te hrăneşte".

— De fapt, corect e „nu muşca mâna care te hrăneşte" şi, dacă nu mă înşel, ne hrănim unul pe altul, aşa că ar fi indicat ca niciunul dintre noi să nu îşi arate colţii... În fine, cunoşti vreo persoană care să mă poată ajuta în chestiunea asta?

— Tot ce se poate.

— O femeie?

— Poate că da, poate că nu.

— Ei, lasă textele astea. Cunoştinţele tale sunt mai mereu de sex feminin! exclamă Davidson, rânjind.

— Şefii nu bagă în seamă pe femei. Şi la femei nu place asta. Femeile se supără şi supărarea dezleagă limba la ele.

— Mare pezevenghi mai eşti, Iasceak!

— Dacă ştii cum să iei pe ea, femeia e cel mai bun informator. Spune tot şi de multe ori nici nu dă seama că divulgă informaţii care face rău la şeful ei. Aşa că, după aia nu ai niciun bătaie de cap: femeia nici măcar nu ştie ce a făcut.

— Cunoşti pe cineva în Ministerul Apărării?

— Am contacte care are şi ei contacte. Dar de ce atâtea întrebări, Danny? Ştii că nu te-am dezamăgit niciodată. Tu spune la mine ce îţi trebuie şi eu rezolv. Am cunoştinţe peste tot în Moscova. Ai răbdare, Danny.

— De astă dată s-ar putea să nu am prea mult timp la dispoziţie.

— De ce e atâta de urgent? Haide, Danny, ştii că poţi să spui la Iasceak.

— Ei, dar ştii că ai haz? Eu te plătesc să îmi dai informaţii, nu viceversa! Dacă ţi-aş spune chiar şi doar o parte din ceea ce ştiu, ai da imediat fuguţa să vinzi altcuiva informaţia pentru o mână de ruble!

— Da' de unde!

— Şi-apoi, s-ar putea să fie doar o alarmă falsă. Ai noştri au interceptat un mesaj trimis de primarul Budapestei ministrului rus al Apărării - un mesaj foarte criptic, care mi s-a părut puţin suspect. Vreau să analizez chestiunea şi dintr-un alt unghi, atâta tot.

— O să văd ce pot să aflu.

— Tot ce trebuie să faci e să găseşti o angajată nemulţumită din Ministerul Apărării şi să-mi aranjezi o întâlnire cu ea. Şi, ca de obicei, nu care cumva să-i sufli o vorbă despre mine în prealabil.

— Ştiu, ştiu... asta e regula numărul unu.

— Fă bine şi nu uita lucrul ăsta.

62

Prima lecție de credință

Trecuseră șase ore.

Bărbatul care zdruncinase din temelii viața lui Andrassy Galanov stătea calm de veghe pe coridorul pustiu, așezat direct pe podeaua murdară, pentru ca noul său frate să poată recupera măcar câteva dintre orele nedormite.

— Nici măcar nu știu cum te numești, îi spusese Galanov înainte de a se despărți. Am găsit! Îți voi spune *Der Deutsche Prophet*, având în vedere că pe profetul nostru autohton l-am izgonit din țară.

Vizitatorul clătină din cap.

— Spune-mi, simplu, „Germanul" dacă dorești.

Galanov își făcu din nou apariția pe coridor cam la aceeași oră când avea loc întâlnirea dintre Davidson și Iasceak.

— Sper că ai dormit bine, îi spuse zâmbind germanul, ridicându-se în picioare.

— Ca un prunc, răspunse rusul. Am dormit atât de adânc, încât, atunci când m-am trezit, aveam impresia că totul a fost doar un vis. Aproape că mă așteptam să deschid ușa și să nu găsesc pe nimeni aici.

— Ți-am spus că nu am să te părăsesc nicio clipă.

— Știu, dar... trebuie să înțelegi că...

— Firește că înțeleg, răspunse germanul, zâmbind și punându-și blând brațul peste umerii lui. Aproape totul este nou pentru tine. Totuși, am convingerea că vei învăța repede.

— Ce anume să învăț?

— Ai multe de învățat. În timpul pe care îl vom petrece împreună am să încerc să îți explic tot ce pot. Dar, înainte de toate, trebuie să mănânci ceva.

— Eu ar trebui să fac oficiile de gazdă, dar mă tem că n-am cu ce să te servesc, se scuză Galanov. Petrec prea puțin timp în acest loc pentru a păstra provizii.

— Nicio problemă. Acum că te-ai trezit, am să mă duc să cumpăr ceva de mâncare, spuse fermierul, pornind spre scară.

Brusc, se opri și se întoarse spre Galanov, care rămăsese nemișcat în dreptul ușii.

— Și ce simți acum, Andrassy? Încă mai crezi că totul a fost doar un vis?

— N-avea cum să fie, din moment ce te afli încă aici.

— Nu la asta mă refeream, ci la schimbarea care a avut loc *în sufletul* tău.

Galanov chibzui preț de o clipă înainte de a răspunde.

— Nici asta nu putea să fie doar un vis, răspunse el tărăgănat, cumpănind încă problema. Mă încearcă și acum un sentiment ciudat... simt o... o...

— *Pace*? sugeră germanul.

— Da, se poate spune și așa. În orice caz, e un sentiment pe care nu l-am mai trăit niciodată, care parcă îmi umple și acum ochii de lacrimi.

— Ce fel de lacrimi?

— Lacrimi de... Nici nu știu... De durere, cred. Mă doare când mă gândesc ce fel de om am fost, ce am făcut... și totodată... mă simt ușurat că acum am lăsat toate astea în urmă și că viitorul va aduce ceva nou și poate... mai bun în viața mea. Îmi vine să plâng de durere, dar și de bucurie. Cunoști sentimentul?

— Înainte de a-ți răspunde, permite-mi să-ți mai pun o întrebare. Ești dornic să iei totul de la început sau ai vrea, mai degrabă, să te întorci la vechea ta viață?

— O, nu, acum că am realizat cât de păcătos am fost, nu m-aș întoarce în ruptul capului la viața pe care am dus-o anterior! Totuși, trebuie să spun că necunoscutul mă cam... sperie. Lumina pe care am văzut-o azi-noapte a fost la fel de înfricoșătoare ca echipa de agenți care era pe urmele mele. Vocea care mi-a vorbit

mi-a dat fiori. Şi, totuşi, cum să nu-i dau ascultare? *Nu pot* să mă mai întorc la vechea mea viață.

— Atunci totul e aşa cum ar trebui să fie, răspunse, zâmbind, germanul. E normal să ai asemenea sentimente. Şi, ca să-ți răspund la întrebare, da, ştiu la ce te referi. Renaşterea spirituală este, de cele mai multe ori, însoțită de lacrimi de bucurie, dar şi de tristețe.

— Bine, dar cum este posibil să încerc simultan două sentimente radical opuse?

— Durerea te va însoți mereu, prietene. Pe măsură ce viața Duhului Sfânt va creşte şi se va extinde în ființa ta, vei ajunge să îți cunoşti tot mai bine străfundurile sufletului. Iar ceea ce vei găsi acolo nu va fi întotdeauna plăcut. Ai gustat deja durerea acelei prime lecții de credință. Dar acum în ființa ta, pe lângă durere, sălăşluieşte şi bucuria vieții lui Dumnezeu, care va da un țel existenței tale. Un țel care te va face să înțelegi tot restul lucrurilor.

— De ce ai spus că totul e aşa cum trebuie să fie? întrebă Galanov.

— După ce se căiesc pentru păcatele lor în fața Tatălui, unii se retrag în ei înşişi în loc să îmbrățişeze *viața* pe care le-o dăruieşte El. Dar ție trecutul ți-a devenit odios şi eşti dornic să păşeşti în adevărata *viață*. Mulți se răzgândesc, după ce deznădejdea ce i-a făcut să se căiască încetează să mai pară atât de neagră. Tu, în schimb, ai făcut pasul o dată şi pentru totdeauna şi, de aceea, vei învăța repede cum se trăieşte viața în credință.

— Sper. Mă *rog* să fie aşa, spuse Galanov cu nedisimulată sinceritate. Ai dreptate, *chiar* îmi doresc să las trecutul în urmă o dată şi pentru totdeauna.

— În acest caz, avem multe de discutat, răspunse germanul. Dar, înainte de toate, trebuie să mă duc să cumpăr nişte provizii. Spiritul are nevoie de un trup sănătos.

Băgă mâna în buzunarul gecii şi scoase o cărticică pe care i-o întinse lui Galanov.

— Îți las asta. Mai devreme ți-am spus că Isus este omul care ne-a adus viața Tatălui. Îți aminteşti?

Galanov aprobă din cap.

— Ei bine, aceasta este povestea vieții Lui. În nemțește.

— Nu e o problemă, răspunse Galanov.

— Am însemnat câteva pasaje pe care le poți citi cât timp sunt plecat. La întoarcere, am să-ți spun mai multe.

Galanov primi cărticica aproape cu reverență. Fără să vrea, gândurile îi zburară la faptele detestabile pe care le săvârșise în trecut. Câte Biblii, câte cărți creștine confiscase și arsese de-a lungul carierei sale!

Acum avea sentimentul că ține în mâini o comoară inestimabilă. Abia acum înțelegea de ce creștinii pe care îi persecutase de-a lungul anilor fuseseră dispuși să-și dea chiar și viața pentru a o salva.

Se întoarse fascinat în cămăruță, sorbind deja cuvintele primelor pagini ale Evangheliei.

Ridicând spre cer rugi de recunoștință, germanul coborî repede scara și, după câteva clipe, cutreiera deja străzile Moscovei, sub razele călduțe ale soarelui.

63

O rugăminte surprinzătoare

După întoarcerea germanului, cei doi își petrecură restul după-amiezii adânciți într-o conversație cum niciunul dintre ei nu mai purtase vreodată.

Germanul era conștient că, pentru siguranța lui Galanov, timpul de care dispunea pentru a-i inocula esențialele principii spirituale era extrem de limitat. În urma celor opt ani în care pusese zilnic câte o vorbă bună Celui de Sus pentru el, acum Galanov, un ascultător receptiv și smerit, dornic să afle cât mai multe despre această nouă viață ce îi fusese dăruită, absorbea fiecare informație ca un veritabil burete spiritual.

Fermierului mai că nu-i venea să creadă. Fără să vrea, gândurile îi zburau constant la Faptele apostolilor 9:18–21 și, cu adâncă uluire plină de evlavie, Îi mulțumea lui Dumnezeu pentru privilegiul de a fi părtaș la o convertire atât de remarcabilă.

Analizară împreună mai multe pasaje din Biblie. Când se întorsese la ascunzătoare cu pâinea pe care o cumpărase, germanul îl găsise pe Galanov adâncit în lectură, preocupat nu de foamea care îi rodea stomacul, ci de cea spirituală.

— Uite... uite ce am găsit! îi spusese acesta entuziasmat, ținând Biblia într-o mână și un pix în cealaltă. De aici i se trage numele lui *Der Prophet*.

Germanul aruncă o privire peste versetele subliniate de Galanov, apoi zâmbi.

— Și bănuiesc că i se potrivește și ceea ce a spus Isus despre Sine: „Un proroc nu este disprețuit decât în patria lui."

Amintirea îl făcu pe Galanov să se întunece la față, dar de îndată ce se așezară să mănânce se însenină din nou și continuă

să îl asalteze pe german cu întrebări, dăruindu-se învățării principiilor spirituale cu același zel de care dăduse dovadă în tot ceea ce făcuse.

Ziua era deja pe sfârșite când reveniră din nou la subiectul salvării lui.

— Trebuie să te scoatem din țară, spuse germanul. Tatăl a investit mult în tine și noi trebuie să respectăm lucrul acesta.

— Încă nu pot părăsi Moscova. Am descoperit o... o pistă politică pe care simt că trebuie să o urmez până la capăt.

— Întregul concept al rețelei se bazează pe viteză și discreție. Ar trebui să știi asta mai bine ca oricine.

Galanov zâmbi amar. Toate se schimbaseră atât de subit în viața lui! Amintirea trecutului îi umplea încă sufletul de un noian de sentimente contradictorii.

— Chiar dacă azi-noapte ai reușit să scapi ca prin urechile acului, mai devreme sau mai târziu cei ce sunt pe urmele tale vor descoperi și această ascunzătoare. Dacă noi am reușit să dăm de tine, presupun că și ei pot s-o facă.

— Și totuși cum ai reușit să mă găsești? întrebă Galanov. Încă tot nu înțeleg cum de mi-ai descoperit ascunzătoarea.

— Rețeaua este mai amplă decât îți închipui.

— Chiar și acum, când cetățenii ruși pot să călătorească peste hotare și să își practice liber religia? se miră Andrassy.

— Ai dreptate, în ultimii trei ani situația s-a ameliorat și activitatea noastră a avut parte și ea de schimbări de care suntem extrem de mulțumiți. N-am mai ajutat pe nimeni să fugă peste hotare din noaptea – se opri, șovăind preț de o clipă – din noaptea aceea în care ne-am întâlnit. Dar trebuie să înțelegi că o astfel de schimbare nu are loc de la o zi la alta și nu este întotdeauna completă. Cu puțin timp în urmă, cei ce încercau să fugă peste hotare erau împușcați. Chiar și în prezent mai există pastori și predicatori creștini închiși sau exilați. Am avut mult de lucru chiar și după începutul acestei ere noi. În lunile în care guvernul cehoslovac a pus în circulație trenul libertății, ascunzătorile rețelei au operat la cotă maximă. Acele zile ale noilor începuturi au fost pline de pericole,

rezistența vechii gărzi devenind chiar mai agresivă în unele părți. Mulți și-au pierdut viețile, inclusiv câțiva membri ai rețelei.

— Bine, dar *acum* că e democrație, ce vă mai rămâne de făcut? Uită-te la mine – sunt o dovadă vie a faptului că persecutorii vechiului regim au căzut în dizgrație.

— Conform presei internaționale, se pare că statele fostului bloc răsăritean și-au dobândit, în sfârșit, libertatea. Într-o oarecare măsură, așa s-a și întâmplat și asta nu poate decât să ne bucure. Totuși, în culise, acolo unde nu pătrund ochii jurnaliștilor străini, multe lucruri au rămas neschimbate. Propriii dumitale compatrioți, Golițin și Soljenițîn bunăoară, ne avertizează în scrierile lor că, nu de puține ori, aparențele înșală, lucru ce rămâne valabil și în ziua de azi, în pofida schimbărilor ce au avut loc pe scena politică.

— Bine, dar acum creștinii nu mai trebuie să se ascundă și să se teamă pentru viețile lor.

— Și totuși, mulți creștini continuă să fie precauți și să se întâlnească pe ascuns. Chiar dacă vremurile s-au schimbat din punct de vedere politic, străvechiul conflict dintre bine și rău, dintre poporul lui Dumnezeu și dușman, continuă să existe.

— Prin dușman... te referi la statul comunist? Dar nu are niciun sens... Regimul comunist a sucombat!

Germanul râse încetișor – râsul lui nu conținea pic de ranchiună, ci doar o iubire plină de blândețe față de ignoranța umilă a celuilalt.

— Oamenii lui Dumnezeu au un alt dușman, Andrassy. Un inamic din planul spiritual care trebuie să fie combătut pe căi și cu arme ce rămân necunoscute chiar și multora dintre cei credincioși.

— Sunt deja intrigat.

— Și, la rându-ți, ești deja angajat în această luptă, continuă germanul, chiar dacă încă poate că nici nu îți dai seama de asta. În orice caz, pentru a-ți răspunde la întrebare, legăturile dintre credincioși au rămas intacte și strânse și asta din mai multe motive. Ceea ce, în urmă cu câțiva ani, funcționa drept o „conductă" prin

care oamenii se refugiau în Vest, iar noi introduceam pe ascuns Biblii în Est, s-a transformat între timp într-o rețea de distribuție a literaturii creștine. În ceea ce privește circulația persoanelor, „conducta" continuă să funcționeze, dar în sens invers. Acum aducem în Est predicatori și lideri religioși din Occident pentru a ajuta și a instrui grupurile locale de credincioși. Existența rețelei, drept conductă vitală pentru propagarea Duhului lui Dumnezeu, a rămas, deci, necesară și în ziua de azi.

— Să înțeleg că, după ce l-ai ajutat pe Rostovcev... pe Profet să se refugieze în Berlinul de Vest... conducerea rețelei ți-a revenit... *ție*?

— Nici vorbă! râse celălalt. Eu nu sunt nici pe departe liderul rețelei, ci doar unul dintre sutele sau poate chiar miile de membri ai acesteia.

— Înseamnă că nu tu ai pus la cale această... această operațiune de salvare?

— Firește că nu! După cum ți-am mai spus, mă rugam pentru tine și Dumnezeu m-a îndemnat să te găsesc și să încerc să te ajut. Dar n-am mai fost niciodată la Moscova. Nu știu o boabă rusește. Nu sunt decât un om simplu, Andrassy, un om care își câștigă pâinea cu sudoarea frunții. Nu știu ce m-aș fi făcut dacă n-ai fi vorbit atât de bine nemțește! Ei, dar Dumnezeu întinde de fiecare dată o punte peste defectele noastre.

— Atunci cum de te afli aici?

— Am dat sfoară în țară că vreau să te găsesc, iar de restul s-a ocupat rețeaua. Credincioșii din Moscova m-au primit cu căldură. Auziseră de tine și s-au arătat foarte sceptici când le-am împărtășit planul meu. Totuși, au acceptat să mă ajute.

— Auziseră de mine?

— Numele tău i-a făcut să se cutremure de groază. Mi-au spus că ai fost, ani la rândul, cel mai mare dușman al Bisericii. Totuși, eu am insistat, spunându-le că sunt convins că mâna Domnului e asupra ta.

Realizând din nou enormitatea păcatului său, Galanov își plecă iar capul în pământ și rămase multă vreme dus pe gânduri.

— A apărut la un moment dat un tânăr agent care îmi călca pe urme, zise el într-un târziu. A trecut atâta vreme de atunci că aproape l-am dat cu totul uitării. Totuşi, acum, în lumina a tot ceea ce s-a întâmplat, chipul lui mi-a revenit brusc în minte. Era tânăr, entuziast şi fusese însărcinat să îi terorizeze pe creştinii din Rusia, lucru la care se pricepea de minune. La douăzeci de ani, conducea deja multe dintre razii. În secret, începusem chiar să mă tem că într-o bună zi îmi va sufla postul.

— Să înţeleg că nu şi-a continuat activitatea în cadrul KGB-ului?

— Nu, flacăra lui în cadrul agenţiei, deşi intensă, s-a stins repede.

— Ce s-a întâmplat cu el?

— A dezertat, răspunse Galanov. A sărit de pe o navă pe coasta Columbiei Britanice.

— Ai mai primit veşti de la el?

— Nu, dar am auzit că s-a convertit la creştinism, ba chiar se vehicula zvonul că ar fi publicat o carte în Statele Unite – carte la care bineînţeles că nu a avut acces niciunul dintre noi. KGB-ul îl considera un renegat. Vestea dezertării lui a ajuns la cel mai înalt nivel şi câţiva dintre superiorii mei de la vremea aceea au fost sancţionaţi sever pentru lipsa lor de vigilenţă.

Galanov căzu iar pe gânduri, apoi adăugă:

— Deşi era un subiect tabu pe atunci, am reuşit totuşi să aflu că, din Canada, fostul meu coleg trimitea mesaje mişcărilor creştine secrete din Rusia – chiar celor pe care îi persecutase odinioară. Se spunea că până şi în cartea lui îşi cerea iertare faţă de cei pe care îi rănise şi faţă de rudele celor pe care îi ucisese în cadrul raziilor.

Făcu o pauză, apoi privi cu nedisimulată sinceritate în ochii germanului.

— M-ai putea, oare, ajuta să-i întâlnesc pe câţiva dintre cei pe care i-am persecutat?...

— Multora le-ar fi prea frică să se întâlnească cu tine.

— Dar cum altfel să le spun cât de rău îmi pare... Cum altfel aş putea să-mi răscumpăr greşeala?...

— Mă tem că nu ar da crezare convertirii tale.

— Dar *trebuie* să le vorbesc. Eu nu sunt Serghei Kurdakov, nu scriu cărți. Eu trebuie să îi privesc în ochi și să le spun ce este acum în sufletul meu. Ce-ar fi dacă le-ai spune *tu*?

— Mulți ar crede că m-ai dus de nas. Nu uita că, pentru acești moscoviți, eu nu sunt decât un străin. Un om pe care nici nu-l cunoșteau în urmă cu două zile.

— Ce s-a ales de Rostovcev? El ar putea să îmi susțină cauza în fața creștinilor.

— *Profetul* a părăsit Europa.

— A pățit ceva?

— Nu, este în siguranță.

— Unde?

— Undeva în Statele Unite. Nici măcar eu nu știu unde se află exact.

— Cu ce se ocupă acum?

— Din păcate, Andrassy, nici la această întrebare nu pot să-ți răspund. Bănuiesc că a primit o nouă identitate, un loc de muncă... Din câte am auzit, mulți creștini de acolo îl consideră în continuare profet și încearcă, împreună cu alte persoane cu vederi similare, să avertizeze lumea cu privire la vremurile periculoase ce au să vină. În afară de asta, însă, nu știu nimic concret. Poate că s-o fi întâlnit la un moment dat chiar și cu fostul tău coleg.

— Exclus, oftă amărât Galanov.

— De ce?

— La nici un an după dezertarea lui, Kurdakov a fost prins de agenții noștri.

— Și a fost închis?

— Nu. I s-a înscenat sinuciderea. A fost împușcat.

Cămăruța se cufundă în tăcere.

— Deci, mă vei ajuta? întrebă rusul într-un târziu.

— În ce sens?

— Îmi vei aranja o întâlnire cu câțiva dintre prietenii tăi creștini din oraș?...

— Acum ei sunt și prietenii tăi, Andrassy. Frații tăi și surorile tale. Da, bineînțeles că am să încerc. Voiam doar să te previn în privința reacției lor. Dar da, m-aș considera cu adevărat binecuvântat să-i pot fi de ajutor noului *meu* frate.

Spunând acestea, germanul se ridică în picioare și îi întinse mâna. Nimic nu-i va putea îndepărta vreodată din suflet durerea pricinuită de pierderea fiicei sale. Dar zâmbetul care îi apăru acum pe chip arăta că aceasta nu murise în zadar.

64

Primul rendez-vous

Marta Repninka îşi trase şi mai strâns şalul negru peste urechi. Era o zi toridă, dar prefera să transpire decât să îşi arate faţa.

Tremura toată pe dinăuntru. După poveştile de groază pe care le auzise încă din copilărie despre spionii americani, uite că acum îşi punea viaţa în pericol vorbind cu unul. Totuşi, prietenul colegei sale de birou, care o abordase acum câteva ore, în timpul mesei de prânz, o asigurase că n-are de ce să se teamă de acest bărbat.

— Acum agenţii CIA sunt prietenii noştri, îi spusese el. Poţi avea încredere în Dan. Iar, dacă îl vei ajuta, adăugase omuleţul cu un rânjet care îi dezvăluia dinţii gălbui, are să te răsplătească pe măsură.

Chiar şi aşa, ea tot era agitată. Dacă o vedea vreun amic de-al lui Bludaiev sau careva de la birou?

Trăgând cu ochiul din spatele şalului negru care îi acoperea jumătate din faţă, îl văzu venind înspre ea, cu un ziar sub braţ, aşa cum zisese Iasceak.

Preţ de o secundă, Marta cochetă cu gândul de a face stânga-mprejur. Poate că înţelesese greşit cuvintele lui Bludaiev! Poate că ar trebui să se ducă la el, să-i spună ce a auzit şi să-i ceară să-i explice ce însemnau acele cuvinte îngrozitoare. Cu siguranţă că intenţiile lui nu erau chiar atât de negre pe cât păreau!

Ei, dar ştia prea bine că asta era doar o iluzie deşartă. Şi-apoi, era prea târziu. Bărbatul o reperase şi acum venea direct spre ea.

Gândurile continuară să îi zboare, derutate, într-o mie de direcţii, până când vocea americanului i le curmă brusc.

— Domnișoară Repninka, cred că eu sunt cel pe care-l așteptați, spuse acesta într-o rusă impecabilă.

Femeia ridică speriată privirea. Bărbatul se afla chiar lângă ea! Deși nu zâmbea, nu semăna nici pe departe cu căpcăunul fioros pe care se așteptase să-l întâlnească.

— Să facem o plimbare, spuse bărbatul, luând-o din loc.

Buimacă, Marta porni la pas alături de el.

— Din câte înțeleg, ați putea să-mi faceți rost de niște informații, adăugă bărbatul după câteva momente.

— Nu știu, răspunse Marta șovăielnic, cu vocea tremurândă.

— Aveți cunoștință de planurile ministrului?

— Ce planuri?

— Mi s-a spus că știți ce pune la...

— Nu știu decât că sunt în pericol de moarte, îl întrerupse femeia pe un ton defensiv.

— Sunteți în măsură să aflați mai multe? •

— Nu știu. Tot ce se poate.

— Dacă vă garantez siguranța personală, ați putea obține anumite informații din dosarele lui?

— Nu știu ce anume doriți.

— Am să vă explic cât se poate de clar. Aveți sau nu acces la dosarele lui?

— L-am auzit vorbind despre ceva operațiune secretă.

— Ce operațiune?

Femeia șovăi.

— Vreți bani, domnișoară Repninka? Se aranjează. Sau doriți, poate, să începeți o nouă viață în Occident? Și asta se poate rezolva.

— Nu, răspunse Marta, clătinând din cap și ștergându-și o lacrimă cu capătul șalului. Tot ce-mi doresc e un loc de muncă în Kiev, să fiu aproape de frate-meu. Dacă vă ajut, va trebui să aveți grijă și de familia lui.

— Se poate aranja.

Femeia trase adânc aer în piept, încercând să-și stăpânească șuvoiul de emoții. Apoi, amintindu-și cât de trădată se simțise noaptea trecută, începu să clocotească iar de furie.

— Am să vă fac rost de informațiile de care aveți nevoie, spuse ea hotărâtă. Spuneți-mi exact ce doriți să aflați.

Fără a se opri din mers, americanul îi relată pe scurt conținutul mesajului pe care îl primise de la Belgrad.

— Nu știu exact ce căutăm, domnișoară Repninka. Va trebui să mă bazez pe informațiile de care puteți face rost. E, cel mai probabil, ceva legat de conversația pe care ați auzit-o. Dar voi avea nevoie de dovezi concrete.

— Și cum vom lua legătura dacă descopăr ceva?

— Vă voi suna sau voi aranja să ne întâlnim personal în fiecare seară. Dumneavoastră nu mă veți contacta. Am să vă urmez ca o umbră ca să mă asigur că nu pățiți nimic. În felul acesta, voi fi mereu pe aproape în caz că descoperiți ceva.

Marta dădu din cap, aparent satisfăcută, apoi își coborî ochii și oftă din nou. Când își ridică privirea, rămase încremenită.

Bărbatul dispăruse.

65

Într-o pivniță din Moscova

Întreaga pivniță fremăta de nerăbdare.

Nu toate chipurile erau zâmbitoare. De fapt, nerăbdarea ce plutea în aer se împărțea, în mod egal, între un amestec înăbușit de resentimente și mânie, pe de o parte, și o curiozitate lipsită de prejudecăți, de cealaltă parte.

Niciunul dintre cei adunați aici nu se așteptase să trăiască o asemenea zi – ziua în care se vor întâlni față în față cu cel ce, vreme de două decenii, fusese unul dintre cei mai aprigi prigonitori ai lor.

Unii erau nemulțumiți că i se acordase un asemenea prilej. Câțiva au protestat deschis. Câțiva au recomandat să fie tratat cu reținere. Și câțiva erau plini de voie bună și de entuziasm, dornici să facă exact așa cum îi instruise Domnul lor în materie de vrăjmași. Pe scurt, evenimentul nu îl lăsa rece pe niciunul dintre cei prezenți.

Pe vremuri, treptele ce duceau la subsol, în încăperea în care se adunaseră, erau ascunse, separate de casă printr-o trapă. Dar glasnostul schimbase multe lucruri, inclusiv necesitatea de a ține întâlnirile religioase pe ascuns, iar chepengul, ce le ocrotise odinioară viețile, fusese între timp îndepărtat cu mare bucurie, ca o relicvă a unor vremuri trecute ce, sperau cu toții, n-aveau să mai revină niciodată. Totuși, pivnița rămânea cea mai spațioasă încăpere de care dispunea această frăție din Moscova și, astfel, ea continua să fie locul unde își țineau întâlnirile săptămânale.

Erau deja prezenți în jur de patruzeci și cinci de creștini și numărul lor continua să crească văzând cu ochii. În final se

preconiza să se adune nu mai puțin de șaptezeci-optzeci de credincioși.

Întâlnirea fusese organizată în pripă, chiar a doua zi după ce Galanov îl rugase pe mentorul său german să mijlocească o asemenea întrevedere. Când cei doi bărbați - ambii cunoscuți după reputație, chiar dacă nu și după chip - intrară în încăpere, în urma moscovitului care făcea parte din rețea, se iscă un murmur de voci în toate direcțiile. Totuși, șoaptele se stinseră aproape instantaneu, făcând loc unei tăceri desăvârșite. Toate privirile erau fixate asupra nou-veniților. La drept vorbind, înfățișarea lui Galanov nu era nici pe departe una care să inspire încredere. În pofida păcii interioare pe care o simțea, oboseala ultimelor zile își spunea cuvântul și cutele adânci de pe față indicau o persoană terminată atât fizic, cât și emoțional. Din suma gândurilor ce răsăriră în mintea fiecărui bărbat și a fiecărei femei ce îl privea acum pe fostul agent KGB s-ar fi putut scrie, fără doar și poate, o carte foarte, foarte groasă.

Rusul care îi însoțise pe cei doi păși imediat în față.

— Fraților, începu el, mărturisesc că știu la fel de puține ca voi despre ceea ce vom auzi în seara aceasta. Am venit doar să vi-l prezint pe noul meu prieten din Germania. Chiar dacă și eu l-am cunoscut abia acum trei zile, vă pot spune cu mâna pe inimă că este fratele nostru, un om deosebit, împreună cu care am avut marea bucurie de a îngenunchea pentru a-L slăvi pe Domnul. Acest om a venit ieri după-masă la mine și mi-a povestit ceva ce, la început, nici eu n-am putut să cred că poate fi adevărat. Dar eu îl cred *pe el*, așa că m-am învoit să vă rog să ne adunăm în seara aceasta și să îi servesc pe post de interpret. Vi-l prezint, așadar, pe fratele nostru german, camaradul nostru în slujba Domnului. Am să-l las să vă spună cu cuvintele lui de ce v-a chemat aici, iar eu am să-i tălmăcesc spusele cât mă pricep de bine.

Spunând acestea, se dădu la o parte, făcându-i loc germanului.

— Dragi frați și surori, începu acesta în nemțește, după care se opri și-l lăsă pe bărbatul de lângă el să îi traducă vorbele în

rusește, metodă pe care cei doi aveau s-o mențină pe tot parcursul cuvântării. Deși străin de loc, vin la voi ca un frate de-al vostru întru Domnul. Vă transmit, înainte de toate, salutări din partea creștinilor germani și polonezi din rețea cu ajutorul cărora am ajuns aici. Am venit, de asemeni, să vă spun ceva ce unora dintre voi probabil le va fi greu să creadă. Căci cu toții știți, fără îndoială, că omul care mă însoțește în această seară - adăugă germanul, arătând spre Galanov, care stătea așezat alături el - este un fost agent KGB, un om pe care mulți dintre voi probabil că îl știu după reputație: Andrassy Galanov.

La auzul numelui, ascultătorii începură să fremete, fără însă ca vreunul din ei să scoată un cuvânt.

— Mă aflu aici, dragi prieteni, pentru a vă spune că *Herr* Galanov nu mai este dușmanul vostru. Ieri, în zorii zilei, *Herr* Galanov și-a încredințat inima, la fel cum a făcut-o fiecare dintre noi, Fiului lui Dumnezeu, Domnului nostru Isus Cristos.

Încă un murmur de voci, de astă dată mai pronunțat. Câțiva se foiră neliniștiți pe scaune.

— *Herr* Galanov m-a rugat să îi mijlocesc această întâlnire pentru a vă putea vorbi, iar eu m-am învoit. Totuși, înainte de a-i da cuvântul, aș dori să vă spun cum l-am cunoscut pe *Herr* Galanov, în speranța că propria-mi mărturie vă va convinge de adevărul spuselor sale. După ce veți fi ascultat ceea ce avem să vă spunem, sunteți liberi să trageți propriile voastre concluzii.

Privi în jur, trase aer în piept și apoi continuă.

— Drumul meu și al acestui om s-au încrucișat pentru prima dată acum treisprezece ani, în Germania de Est. Prima noastră întâlnire a fost, cum e lesne de închipuit, una deloc plăcută. Eu făceam încă de pe atunci parte din rețeaua creștină și încercam să îl ajut pe Rostovcev, compatriotul vostru zis *Profetul*, să se refugieze în Vest. *Herr* Galanov pornise pe urmele *Profetului* imediat după fuga acestuia din Moscova și a încercat să îl captureze în apropiere de granița cu Germania de Vest. Când ochii ni s-au întâlnit prima dată, ne dușmăneam cu încrâncenare.

Se opri, vădit emoționat.

— După acea întâlnire, Domnul m-a îndemnat să mă rog pentru acest om. Şi asta am făcut. Deşi nu l-am mai revăzut de atunci, nu a trecut zi în care să nu mă rog pentru el. De curând, reţeaua a aflat că Galanov, vechiul nostru duşman de moarte, este acum vânat de către noul regim democratic din ţara sa pentru faptele pline de cruzime pe care le-a comis, ani la rând, în numele unui comunism despotic. La fel s-a întâmplat şi în ţara mea - de la o zi la alta, foştii adepţi ai lui Erich Honecker au devenit proscrişi şi sunt vânaţi pretutindeni. Spre deosebire de mulţi dintre fraţii mei creştini care s-au bucurat la auzul acestei veşti, eu nu am simţit nicio bucurie. Mă rugasem zi de zi pentru acest om şi, când am auzit că viaţa îi este în pericol, m-a cuprins o milă adâncă pentru el. L-am întrebat pe Domnul ce ar trebui să fac, ce rugi ar trebui să înalţ. Drept răspuns, Domnul mi-a vorbit în duh, spunându-mi să vin aici. Mi-a spus să mă duc la Galanov şi să îi vorbesc despre iertare şi despre iubirea lui Dumnezeu pentru el şi apoi să îl ajut să scape de această năpastă prin intermediul reţelei.

Tăcu preţ de o clipă, lăsând minţile ascultătorilor să proceseze cele auzite. Reacţiile nici că puteau fi mai diferite.

— Aşa că am dat ascultare îndemnului lăuntric, continuă germanul. Neştiind ce voi găsi şi ce-ar putea să mi se întâmple aici, vă puteţi lesne imagina neliniştea care m-a cuprins. În cele câteva ore de dinainte de răsărit pe care le-am petrecut aşteptând în ascunzătoarea domnului Galanov, cuprins de îndoieli ca Isus în grădina Ghetsimani, am înălţat rugi fierbinţi, implorându-L pe Tatăl să depărteze de la mine paharul. Căci trebuie să vă mărturisesc că, deşi mă rugasem pentru acest om, tot îmi era frică de el. În momentul în care îmi va descoperi prezenţa, ce-l va împiedica să scoată un pistol şi să mă împuşte? mă întrebam eu. Nu aveam niciun motiv să cred că îmi va cruţa viaţa. Văzusem cu ochii mei o crimă săvârşită de el. Dar, acum, iată că ne aflăm amândoi în faţa voastră, ceea ce este o dovadă clară nu doar a faptului că nu m-a împuşcat, ci şi a miracolului săvârşit de puterea dragostei izbăvitoare a lui Dumnezeu. Căci acum eu mă aflu aici pentru a

vă spune vouă, dragi frați moscoviți, că omul care îmi stă alături este fratele vostru în familia lui Dumnezeu!

Un murmur de uimire străbătu încăperea, însoțit de șoapte, comentarii și o ușoară foială.

— De ce ar trebui să credem ceea ce spui? întrebă morocănos un muncitor robust din spatele adunării.

Asprimea care i se citea pe față era cauzată de anii în care se spetise muncind sub jugul comunist și neîncrederea lui era scuzabilă sub aceleași temei precum cea a predecesorului său spiritual, apostolul Toma. Viața în această societate îl învățase un lucru: că e mai bine să te încrezi în lucrurile palpabile, pe care le vezi cu ochii tăi.

— Nu zic să tăbărâm pe el și să-l linșăm, continuă el. Dar omul ăsta a făcut prea mult rău creștinilor și eu, unul, n-am de gând să-l răsplătesc cu o strângere de mână.

Moderatorul rus tălmăci cuvintele în germană.

— Drept răspuns, dragii mei frați, spuse germanul, am să-l las pe *Herr* Galanov să vă vorbească el însuși. După ce va fi spus ce are de spus, fiecare dintre voi este liber să aleagă dacă se încrede sau nu în adevărul cuvintelor mele.

Spunând acestea, germanul făcu un pas în spate și luă loc pe un scaun.

Galanov se ridică încet și înfruntă privirile ațintite spre el. În ochii compatrioților săi se citea nu atât iubire, cât îndoială.

66

O mărturie incredibilă

Vreme de câteva clipe, fostul agent KGB nu avu puterea să rostească nici măcar un cuvânt.

Bărbatul care, de-a lungul nemiloasei sale cariere, teroriza mii de persoane, era acum intimidat de mai puţin de o sută de oameni de rând – înfiorat de tăcerea lor grea, conştient de ceea ce gândeau despre el, de vrajba justificată pe care i-o purtau unii dintre ei.

Când, într-un târziu, începu să vorbească, glasul lui îi surprinse pe toţi. Vocea domoală şi umilă, îmblânzită brusc pe parcursul ultimelor treizeci şi şase de ore, abia de răzbătea până la cei din spate.

— Nu îndrăznesc să vă spun prieteni şi nici fraţi, începu Galanov, abia şoptit. V-aş spune tovarăşi, căci chiar dacă nu ne uneşte nimic altceva, avem acelaşi sânge. Dar acum până şi cuvântul „tovarăş" a căpătat brusc o conotaţie negativă, evocând vremurile de tristă amintire când pretindeam că toţi ruşii sunt tovarăşi ce luptă împreună pentru cauza comunistă.

Străfulgerat de durerea amintirii, făcu o pauză, apoi trase adânc aer în piept.

— Dar, cum voi v-aţi dat seama cu mult înaintea mea, noţiunea de „tovărăşie" a fost doar o amăgire, o minciună. Un cuvânt ce înseamnă „unitate" şi „fraternitate", folosit într-o societate în care unitatea şi fraternitatea lipseau cu desăvârşire. Un cuvânt folosit în sensul de „armonie"de către cei aflaţi la putere, drept proptă pentru regimul lor şubred, într-o societate în care cei cărora continuam să le spunem, în mod mincinos, „tovarăşi" erau victime ale represaliilor şi ale unui tratament barbar şi nedrept.

Aşa că nu, nu pot să vă spun tovarăşi. Pentru că, orbit de răul ce sălăşluia în sufletul meu, am făcut eu însumi parte din acel regim odios şi inuman.

Dar acum ochii încep să mi se deschidă – încep să văd, în sfârşit, ce fel de om sunt acum şi ce fel de om am fost înainte. Şi, de aceea, vă rog, îngăduiţi-mi să vă adresez aceste cuvinte măcar în calitate de compatriot, un compatriot ce îşi doreşte cu ardoare – deşi nu o merită nici pe departe – să vă fie frate şi prieten.

Inspiră adânc, ridicându-şi ochii spre tavan. Încordarea i se citea pe faţă şi îi veni extrem de greu să înfrunte din nou privirea ascultătorilor săi.

— Abia de curând am început să reflectez la viaţa pe care am dus-o înainte. Când vechiul regim a început să se dezintegreze, adepţii lui care, vreme de decenii întregi, au lăsat Statul să gândească pentru ei, au fost constrânşi, pentru prima dată în viaţă, să gândească în mod independent. Au început să mă bântuie nenumărate amintiri de pe vremea când eram agent KGB. Chipurile persoanelor pe care le-am bătut cu cruzime şi pe care le-am aruncat în închisoare... voci... nume...

Se opri, vădit tulburat, apoi continuă cu vocea gâtuită:

— Dumnezeule, trecutul a început să mă răscolească! *Dumnezeu*... M-am trezit rostindu-l numele tot mai des, chiar fără să ştiu de ce! Cuvântul îmi ieşea pur şi simplu pe gură, deşi refuzasem întotdeauna să cred într-un Creator divin sau în viaţa de apoi. După aceea am început să Îl blestem pe Dumnezeu fiindcă numele Lui îmi era permanent pe buze! Îl blestemam ca şi cum ar fi existat cu adevărat, în timp ce eu încercam să mă conving tocmai de contrariu!

Amintirile au început să mă bântuie în număr tot mai mare, tot mai chinuitor. Apoi noul guvern a început o vânătoare împotriva celor ce îmbrăţişaseră fără rezerve cauza fostului regim. KGB-ul era primul de pe lista neagră. Niciunul dintre foştii agenţi nu mai era în siguranţă.

Iar acum trei săptămâni – ce să vezi? – am descoperit că se pusese un preţ pe capul *meu*. Dacă nu mi-ar fi ajuns la urechc lucrul

acesta, aş fi fost închis deja. Dar am aflat la timp şi, de atunci, mă ascund şi încerc să găsesc o cale de a mă refugia în occident.

Acum două nopţi... au fost la un pas de a mă captura. Am fugit pe străzile oraşului toată noaptea, până aproape că nu mai ştiam de mine.

Se opri, amintindu-şi viziunea pe care o avusese după ce căzuse şi vocea pe care o auzise. Totuşi, încă nu era pregătit să vorbească despre asta.

— Printr-o minune, am reuşit să ajung cu bine la ascunzătoare, continuă el. Dar eram sigur că mai devreme sau mai târziu vor descoperi şi acel adăpost. Nu ştiam ce să fac. Nu aveam prieteni, nu aveam la cine să apelez pentru ajutor. După ce m-am prăbuşit pe pat, am descoperit că în cămăruţa mea întunecoasă mai era cineva. Acest bărbat, adăugă el, arătând spre fermierul german. Cum de îmi descoperise ascuzătoarea şi de ce se afla acolo, habar n-aveam. La început, m-am speriat cumplit. Nu mai eram agentul KGB de odinioară, ci un fugar îngrozit, care se temea pentru propria viaţă. Credeam că venise să mă aresteze... sau chiar să mă ucidă.

La scurtă vreme după aceea am aflat însă că scopul pentru care se afla acolo era, aşa cum v-a spus şi el, de o cu totul altă natură. Când a început să-mi vorbească, aproape că n-am înţeles o iotă din ce spunea, deşi vorbesc cursiv nemţeşte. Cuvintele pe care le-a rostit mi-au înviorat sufletul... erau cuvinte de iertare, exact ceea ce, fără să îmi dau seama, tânjeam să aud. Eram atât de chinuit de remuşcări din cauza păcatelor pe care le săvârşisem, gândindu-mă la oamenii pe care i-am torturat... la toţi acei creştini nevinovaţi pe care – *Dumnezeu să mă ierte!* – i-am ucis.

Da, exact asta eram... un ucigaş! Şi, totuşi, acest om... acest om îmi vorbea de iertare şi de un Tată care mă *iubeşte*! Vă puteţi închipui cât de uluit am fost la auzul acestor cuvinte? Un Tată care mă iubeşte! Părea de-a dreptul absurd... de necrezut. Cum ar putea unul ca mine – un netrebnic de cea mai joasă speţă, un criminal – să fie iubit de cineva?! Şi, totuşi, omul acesta stătea calm, uitându-se în ochii mei, şi îmi spunea că Tatăl mă iubeşte.

În timp ce îl ascultam, ceva îmi spunea că îl *cunoşteam* de undeva. Şi în cele din urmă... mi-am amintit...

Incapabil să continue, îşi întoarse privirea şi îşi şterse ochii plini de lacrimi.

— Da, îl *cunoşteam* pe acest om care a venit să mă caute... să mă *ajute*... care se *rugase* pentru mine. Îl întâlnisem acum treisprezece ani, când îl urmăream pe îndrăgitul vostru Profet... Cel ce m-a adus în fața voastră în această seară... omul *acesta*, adăugă el, arătând spre germanul ce şedea în fața lui, înlăcrimat la rândul său, mi-a sărit înainte, punându-şi viața în pericol pentru a o salva pe a *Profetului*... şi... după câteva minute... *iartă-mă... o, iartă-mi, te rog, îngrozitoarea faptă!*... fiica lui s-a... *o, Doamne!*... fiica lui s-a prăbuşit neînsuflețită la pământ... ucisă de glonțul pistolului *meu*!

Iar acest om... omul care m-a adus azi aici... şi care v-a vorbit despre mine... omul acesta *s-a rugat pentru mine în toți aceşti ani*... s-a rugat pentru mine – *ucigaşul fiicei sale!* – şi apoi a venit să mă caute, riscându-şi din nou viața... şi, când m-a găsit, m-a privit în ochi şi mi-a spus că mă *iartă* şi că Dumnezeu mă *iubeşte*!

Cum puteam să nu-l ascult?

Cum puteam să nu cred în acest Tată de care îmi vorbea? Căci acest om fie era nebun să-mi vorbească despre iertare – *mie, celui pe care ar fi trebuit să îl urască!* – fie cunoştea un secret al vieții ce nu era ştiut de niciunul dintre comuniştii pe care i-am întâlnit vreodată.

De îndată ce l-am văzut şezând liniştit în ascunzătoarea mea, am ştiut că acest om nu este nici pe departe nebun şi, la scurtă vreme după aceea, am descoperit că şi eu îmi doream să cunosc acest secret ce îi dădea puterea să iubească şi să ierte un netrebnic ca mine.

Nu mai putu să continue. Zguduit de suspine, se prăbuşi pe un scaun, sub privirile consternate ale creştinilor moscoviți.

Germanul se ridică de pe scaun, se apropie încet de Galanov şi, fără să spună un cuvânt, îşi puse încurajator mâna pe umărul lui.

Alți doi îi urmară exemplul. În nici trei minute, Galanov era deja înconjurat de zece-cincisprezece persoane care, atingându-l blând cu mâinile, se rugau, unii în gând, alții cu voce tare, pentru noul lor frate.

Continuară să se roage vreme de jumătate de oră, după care se retraseră rând pe rând, unii rămânând în picioare lângă Galanov, ceilalți întorcându-se la locurile lor.

După câteva minute, muncitorul cel neîncrezător, un munte de om, cu mâinile și fața încă înnegrite în urma unei zile de muncă în minele de cărbuni, se ridică încet de pe scaun și porni cu pas apăsat spre Galanov.

Andrassy ridică privirea.

— Dacă un frate german se încrede în tine, nu văd de ce n-ar face la fel și un compatriot rus, zise uriașul, întinzându-i mâna. Bine ai venit printre noi, frate Galanov.

67

Cele două uşi

Berlin

Tad McCallum manifesta din ce în ce mai puţin interes faţă de congresul liderilor creştini. Pe parcursul ultimelor trei zile, se întâlnise zilnic cu Lisel Lamprecht – de două ori la prânz, o dată la cină şi într-o seară făcuseră împreună o plimbare extrem de agreabilă în Tiergarten – şi îi era din ce în ce mai greu să îl convingă pe oricare dintre părinţii săi că aceste întâlniri aveau loc în scop strict „profesional".

Prin urmare, în ultima vreme, Matthew, care participa în continuare la conferinţe în pofida dubiilor pe care le nutrea cu privire la propriul său aport, se bucura tot mai rar de compania fiului său.

În după-masa zilei care tocmai se sfârşise, Tad o adusese pe Lisel la hotel ca s-o prezinte părinţilor săi. Întrucât vizita fusese una de scurtă durată, Lisel nu avusese ocazia să audă misterioasa poveste a mamei lui, dar Tad nutrea speranţa că vor putea remedia această situaţie în viitorul apropiat.

— Părinţii tăi sunt de-a dreptul minunaţi, îi spuse Lisel când ieşiră din hotel.

— Aşa e, nici c-aş putea să-mi doresc nişte părinţi mai buni.

— Mama ta are o privire atât de blândă! Am simţit imediat că îi sunt dragă.

— Pentru că aşa şi este, răspunse Tad. Mi-am dat şi eu seama că te place. După expresia ochilor.

— Mă privea... ca şi cum m-ar *cunoaşte*, adăugă Lisel. La început m-a zăpăcit puţin.

— Nu ţi s-ar părea atât de ciudat dacă l-ai fi cunoscut pe tatăl ei, răspunse Tad, râzând.

— De ce?

— Pentru că şi baronul, bunicul meu, se uita mereu *în inima* lucrurilor, după cum spune mama.

— Adică?

— Adică încerca să descopere, dincolo de aparenţe, sensurile profunde, rădăcinile, lucrurile cu adevărat importante, nu pe cele trecătoare.

— Bine, dar nu sunt toate trecătoare?

— Bunicul meu ar spune că nu. Şi eu la fel. În orice caz, cred că mama a moştenit ochii tatălui ei. De-a lungul timpului, am învăţat să detectez pe faţa ei acea privire pătrunzătoare care, chiar şi atunci când nu rosteşte un cuvânt, îmi spune că priveşte dincolo de ceea ce văd ceilalţi.

— Nu cred că-mi place cum sună.

— De ce?

— Nu ştiu. Sună puţin înfricoşător. Poate că nu *vreau* să se vadă tot ce este în inima mea.

Tad pufni din nou în râs.

— Când acea privire este îndreptată asupra altor oameni, ea este plină de iubire, spuse el. Iubirea – ea este cea care face ca unii ochi să vadă mai adânc în interiorul lucrurilor decât alţii. Nu poţi pătrunde cu privirea ceea ce nu iubeşti. Aşa că n-ai absolut niciun motiv de îngrijorare.

— Să înţeleg că mama ta mă privea în felul acela pentru că mă *iubeşte*?

— Exact.

Lisel rămase multă vreme tăcută, cumpănind vorbele lui Tad.

— Eşti norocos, spuse ea în cele din urmă, că ai asemenea părinţi. Se vede că ţii la ei şi că îi respecţi.

— O, da! Le sunt foarte recunoscător pentru educaţia pe care mi-au dat-o, răspunse Tad.

Lisel căzu iar pe gânduri preţ de câteva minute.

— Dar, din păcate, nu toţi sunt atât de norocoşi ca tine, spuse ea într-un târziu.

— Şi unde baţi cu asta?

— Unii pornesc în viață cu un avantaj. Ceea ce, dacă există un Dumnezeu, nu mi se pare defel o rânduială dreaptă.

— Este una dintre consecințele necesare ale liberului arbitru cu care ne-a înzestrat, răspunse Tad. Dar e un subiect prea amplu pentru a-l dezbate acum. Aş adăuga doar că nimeni n-a spus că viața ar fi dreaptă. Dacă porneşti de la premisa *echității*, vei descoperi că există multe lucruri în viață care te pot face să-ți iei câmpii dacă te gândeşti îndeajuns de mult la ele.

— Crezi că Dumnezeu este nedrept?

— Nu. Cred că *viața* e nedreaptă. Şi probabil că aşa este şi *menită* să fie. Pentru a putea înțelege cât de puțin viața şi adevărul, cred că e necesar să te debarasezi de premisa echității. La sfârşit va triumfa *dreptatea*, însă nu şi echitatea. Dumnezeu va face fiecăruia dreptate. Dar asta tot nu înseamnă că viața ar fi dreaptă.

— De ce nu?

— Dreptatea lui Dumnezeu şi dreptatea vieții sunt două lucruri total diferite. Dar şi acesta este un subiect prea complex pentru a-l ataca acum. Să revenim la ceea ce ai spus adineauri.

— Şi anume?

— Ai spus că nu toți sunt la fel de norocoşi ca mine, că unii par să fi pornit în viață cu un avantaj.

— Şi nu eşti de acord?

— Aş spune că este unul dintre acei factori cărora li se atribuie mai multă importanță decât au de fapt.

— Ție, în calitate de beneficiar al unui astfel de avantaj, ți-e uşor să spui asta.

— Fiecare individ trebuie să se zbată pentru a descoperi adevărul pe cont propriu, răspunse Tad. Calea mea spre adevăr poate că diferă de a ta, dar asta nu înseamnă că mie totul mi-a picat din cer fără ca eu să trebuiască să mişc un deget. Liniile inechității sunt rânduite în mod diferit în viața fiecăruia. Fiecare dintre noi obține unele lucruri *mai uşor* şi altele *mai greu* decât ceilalți.

— Aşa este, încuviință Lisel.

— Fiecare primeşte un set unic de împrejurări de viaţă, continuă Tad. Dacă e să luăm în considerare toţi factorii, toate lucrurile văzute şi nevăzute, mă îndoiesc că ecuaţia generală a existenţei omului pe pământ ar fi chiar atât de *nedreaptă* precum suntem înclinaţi să credem uneori. Orişicum, suntem cu toţii nevoiţi să facem faţă circumstanţelor în care ne aruncă viaţa şi să folosim aceste circumstanţe pentru a descoperi adevărul şi a trăi călăuziţi de el. Într-adevăr, poate că unii pornesc în viaţă cu un avantaj, dar chiar şi aşa – fiecare trebuie să descopere adevărul pe cont propriu.

— Chiar dacă pentru unii este mai greu decât pentru alţii?

— Iar ridici problema echităţii, râse Tad. Faptul că e greu şi chiar nedrept este, oare, o scuză pentru a sta cu braţele încrucişate şi a ignora cu totul adevărul? *Adevărul trebuie să fie descoperit,* fie că drumul către el e uşor sau greu, fie că *altul* a pornit la drum cu un avantaj ori ba.

Lisel nu răspunse imediat.

— Să zicem că avem două uşi închise, continuă Tad. În spatele fiecăreia dintre uşi se află câte un lingou din aur. Tot ce trebuie să faci pentru a pune mâna pe lingou este să deschizi uşa şi să îl ridici! E limpede până aici?

— Da.

— Şi acum să zicem că apar două persoane. Fiecare se apropie de o uşă şi apasă pe clanţă. Una dintre uşi are balamalele bine unse şi se deschide cu uşurinţă. Prima persoană intră, ridică lingoul şi se bucură de descoperirea sa. Cealaltă însă descoperă că uşa în faţa căreia se află are balamalele ruginite şi este înţepenită. Întrebarea mea este următoarea: Ce-ar face în acest caz un om înţelept? Uşa este, într-adevăr, greu de deschis, dar ştim că lingoul este în spatele ei. În pofida dificultăţilor, un om înţelept ar încerca să găsească o modalitate de a deschide uşa şi de a obţine aurul, nu crezi?

— Ba da.

— A te plânge că uşa cealaltă s-a deschis mai uşor şi a folosi asta drept scuză pentru a face stânga-mprejur, lăsând aurul

acolo, ar fi curată nebunie. Un om cu adevărat înțelept ar spune: „Chiar dacă ușa e înțepenită, eu tot am să găsesc o modalitate de a o deschide și de a lua aurul!"

Lisel nu răspunse nici de astă dată și o vreme își continuară drumul în tăcere.

Tânăra avea multe de chibzuit și, mai presus de toate, nu reușea să-și scoată din cap surâsul din ochii mamei lui Tad.

Nu știa că Sabina se rugase pentru ea. Impactul acelor rugăciuni se făcea deja simțit în sufletul lui Lisel, fără ca ea s-o bănuiască măcar.

68

Viață prin... moarte

Moscova

Următoarele două zile au fost neaşteptat de plăcute atât pentru Galanov, cât şi pentru prietenul şi mentorul său german.

După ce au fost primiţi cu inimile deschise de primul grup de credincioşi, cei doi au avut ocazia să cunoască mulţi alţi creştini din frăţii similare. Galanov îşi dorea să participe la cât mai multe întâlniri de acest fel, căci presimţea că nu are mult timp la dispoziţie şi voia să îşi ceară personal iertare de la cât mai mulţi credincioşi. Reţeaua le-a asigurat găzduire şi hrană din belşug, aşa că Galanov n-a mai fost nevoit să se întoarcă în ascunzătoarea lui.

Atât germanul, cât şi rusul şi-au istorisit povestea vieţii în faţa mai multor grupuri de creştini şi au avut numeroase prilejuri de a li se alătura acestora în rugăciune şi de a asculta predici ţinute în diferite unghere ale congregaţiei cândva secrete ce număra deja peste o mie de suflete.

Galanov s-a supus unui curs intensiv pentru a-şi însuşi bazele noii sale credinţe. Învăţăturile erau cu atât mai profunde, cu cât îi erau transmise de compatrioţi de-ai săi pe care, până nu de mult, îi tratase cu dispreţ. Acum rolurile se inversaseră şi el era primul care o recunoştea.

Oriunde mergeau erau primiţi cu căldură, căci povestea lor circula prin ţesătura congregaţiei mai rapid decât o făceau paşii lor. Scepticismul şi mânia persistau şi ele, chiar dacă în cantităţi mai reduse, dar de obicei erau de ajuns câteva cuvinte rostite fie de neamţ, fie de gazda lor, un pastor rus pe nume Karl Medvedev,

ca acestea să se risipească şi Galanov să-şi poată istorisi povestea fără a fi privit cu ostilitate.

Deşi, cu timpul, a început să se simtă tot mai în largul lui stând în faţa compatrioţilor săi, ochii continuau să i se umple de lacrimi ori de câte ori li se adresa. Tema principală a mesajului său rămânea iertarea.

— Dragi prieteni, spuse el în cadrul unei întâlniri matinale, nici nu vă închipuiţi ce impact are asupra unuia ca mine – un netrebnic care realizează pentru prima dată ce viaţă ticăloasă a dus până acum – faptul că, deşi am păcătuit atât de grav, ştiu că sunt iubit şi iertat. Nici nu vă puteţi închipui puterea pe care o are asupra mea iertarea voastră! Cu câtă disperare mă face să-mi doresc să fiu întreg, curat. În aceste zile, m-a curăţat şi mi-a dat speranţă iertarea pe care am primit-o de la omul care stă aici, lângă mine... un om care ar fi avut toate motivele să mă urască. Nu mă pot gândi...

Ochii i se umplură iar de lacrimi.

— Nu mă pot gândi la fapta mişelească pe care am comis-o fără să simt apăsarea zdrobitoare a răului care sălăşluieşte în mine. „Doamne!" am strigat de nenumărate ori zilele acestea, „ia-mi viaţa, Doamne, şi redă-i acestui om copilul!"

Se opri preţ de o clipă să se şteargă la ochi.

— L-am implorat în repetate rânduri pe Dumnezeu să îmi pună capăt zilelor! Dar El n-a făcut-o. Iar omul acesta care îmi stă alături, îngenunchează să se roage cu mine, cu mâna aşezată pe umărul meu, vorbindu-mi de puterea Tatălui de a spăla multitudinea de pete ce îmi întinează sufletul... petele vinovăţiei pe care o simt pentru sângele pe care l-am vărsat.

Fără *iertare*, dragi prieteni şi fraţi, nu există renaştere. Ştiu asta fiindcă sunt zilnic purificat de exemplul viu al iubirii acestui om faţă de Tatăl lui, care i-a spus să se roage pentru cei ce îl urăsc şi să facă bine celor ce îl prigonesc... şi să ierte.

După ce părăsiră acel grup de credincioşi, la amiază, în timp ce aşteptau să întâlnească o altă frăţie în cealaltă parte a oraşului, Galanov, cuprins de deznădejde, imploră din nou cerurile

să îl zdrobească şi să pună capăt pentru totdeauna nefericirii şi remuşcărilor ce-l apăsau.

— Bine, dar nu vrei s-o revezi pe fata mea şi să-i spui cât de mult te căieşti? îl întrebă cu blândeţe prietenul său german.

— Este tot ce îmi doresc!

— Atunci prinde inimă. Căci o *vei revedea.*

— Lasă-mă să-mi pun capăt vieţii. Vreau să mă duc la ea chiar acum!

— Ah, prietene, oftă neamţul, călcând pe urmele predecesorului său Barnaba care, aşa cum se arată în Faptele apostolilor 9, s-a ridicat pe deplin la înălţimea numelui său, care înseamnă „fiul încurajării", risipind îndoielile similare ale lui Saul, dar nu crezi că fiica mea s-ar bucura mult mai mult de acest dar al iertării dacă ai putea aduce în faţa ei alţi o sută ca tine? Sau poate o mie... sau chiar mai mulţi! Fraţi şi surori pentru care moartea ei să fi deschis calea către împărăţia veşnică!

Luat pe nepregătite de complexitatea întrebării, Galanov nu spuse nimic.

Germanul continuă să îi mângâie sufletul îndurerat vorbindu-i despre viaţă şi speranţă.

— Frate, nu înţelegi că, dacă nu te foloseşti de această oportunitate pe care ţi-a dat-o Tatăl pentru a-l face împărăţia să crească printre oameni, fiica mea va fi murit ca să deschidă *doar* ochii tăi? După cum ţi-am mai spus, Isus S-ar fi jertfit chiar şi pentru izbăvirea unui singur păcătos. Dar n-ar fi minunat ca moartea lui Girdel să aducă Tatălui sute sau chiar mii de suflete?

— Gândul acesta îmi unge inima, spuse rusul. Chiar crezi că e posibil să îi ofer fetei tale un asemenea dar, un dar care o va face să se *bucure* când mă va revedea?

— Ba chiar mai mult de-atât. Un asemenea dar o va face să te îmbrăţişeze cu o nemărginită bucurie, nu ca pe un adversar, ci ca pe un frate, nu ca pe cel ce i-a *luat* viaţa, ci ca pe cel prin care Tatăl vostru a putut să *dea* darul vieţii la mii de oameni. Şi astfel, pentru ea, pierderea propriei vieţi va deveni cel mai mare şi mai binecuvântat sacrificiu pe care îl putea face pentru Mântuitorul

ei, urmând aceeași cale pe care a urmat-o și El, nu spre moarte, ci spre *viață*. Ascultă ce-ți spun, frate Andrassy, fata mea se bucură încă de pe-acum că, în împărăția Tatălui, i s-a acordat marele privilegiu de a-și da propria viață în numele credinței pentru ca mulți alții să ajungă să creadă. Vei putea să o îmbrățișezi... să privești în ochii ei și să-i spui: „Te iubesc, sora mea. Iartă-mă. Îți mulțumesc că ți-ai dat viața... pentru ca eu să-L pot cunoaște pe Tatăl."

— Ceea ce spui sună... aproape de necrezut. Cum poate un muritor să cuprindă cu mintea astfel de adevăruri colosale? Dacă aș putea să cred că este adevărat ceea ce spui – *o, ce n-aș da să fie așa!* – din răul pe care l-am făcut ar putea rezulta... ceva bun... ceva important.

— *Crede* în ceea ce-ți spun! Dăruiește-ți viața complet, fără rezerve, cauzei Domnului nostru și El o va folosi pentru împlinirea planului Său perfect. Nici nu-ți închipui ce miracole poate săvârși Tatăl nostru dacă îți așezi viața în mâinile Lui ca lutul pe roata olarului. Noi nu putem înțelege scopurile înalte pe care le are Dumnezeu pentru omenire. Chiar și așa însă, este posibil ca scopul pentru care Tatăl i-a dat viață fiicei mele să fi fost tocmai acela ca ea să și-o jertfească, dăruindu-ți ție adevărata viață. Unul dintre principiile împărăției constă în faptul că adevărata viață poate fi căpătată doar prin moarte. Domnul nostru a spus că dacă grăuntele de grâu care a căzut pe pământ nu moare, rămâne singur; dar dacă moare și își revarsă suflul vieții, el va aduce mult rod.

Fiica mea a fost o singură sămânță, un grăunte de grâu... o viață. Dar căzând pe pământ și murind, ea aduce acum rod bogat și oamenii aud deja – din gura ta – Vestea cea Bună a puterii regeneratoare a iertării pe care n-ar fi auzit-o niciodată de la fata mea. Azi le vorbești credincioșilor. Dar va veni, în curând, și ziua când vocea ta se va face auzită până departe, printre necredincioși, sădind sămânță ce va da rod însutit și înmiit, precum marele apostol pribeag din vechime pe urmele căruia cred că ești destinat să calci. Chiar nu înțelegi? Pentru că fata mea și-a

dat viaţa, Dumnezeu pregăteşte deja pământul ca viaţa ta să dea rod însutit.

— Bine, dar... dar *cum* să fie posibil aşa ceva? Pare de-a dreptul incredibil!

— Căile Domnului nu se aseamănă cu căile omului. Legile împărăţiei lui Dumnezeu sunt opuse legilor împărăţiei omului.

— Opuse în ce fel?

— Oamenii spun că în viaţă trebuie să ai, să strângi, să acumulezi tot mai multe. Dumnezeu, pe de altă parte, spune că, dacă *ai* cu adevărat, secretul este să dai, să dai şi iar să *dai*. Mintea omenească, prea limitată ca să înţeleagă acest lucru, crede că asta este o prostie. *A avea* şi *a da* sunt două lucruri diametral opuse. Doar văzute prin ochii lui Dumnezeu cele două devin unul şi acelaşi lucru.

— Cred că înţeleg acum, spuse Galanov, cu vocea tărăgănată. Nu e uşor să înveţi să priveşti lucrurile dintr-o perspectivă cu totul nouă. Poţi să îmi dai şi alte exemple?

Germanul chibzui preţ de o clipă, apoi spuse:

— Oamenii spun: „*Salvează*-ţi viaţa." Dumnezeu spune că, dacă vrei să te mântuieşti, trebuie să îţi *pierzi* viaţa. Oamenii spun: „*Urăşte*-ţi duşmanii." Dumnezeu spune, din contră, că trebuie să îi *iubim* pe vrăjmaşii noştri. Pentru a înţelege viaţa în împărăţia lui Dumnezeu trebuie să renunţăm cu totul la judecata omenească. Oamenii spun: „*Trăieşte.*" Dumnezeu spune că drumul către viaţă trece prin moarte. Oamenii spun: „*Prosperă.*" Dumnezeu spune că, dacă vrei să fii desăvârşit, du-te şi *dă tot ce ai* la săraci.

Cum se explică asta? Prin faptul că Dumnezeu este Tatăl nostru. Tatăl fiicei mele, Tatăl meu şi acum şi Tatăl tău. El face toate aceste lucruri fiindcă suntem copiii Lui şi El le ştie pe toate mai bine decât noi.

Galanov rămase tăcut. Avea multe de chibzuit.

69

Iosif şi părinţii săi spirituali

Berlin

— Dragii mei, permiteţi-mi să vi-l prezint pe vechiul meu prieten, Dieder Palacki. Dieder, ţi-i prezint pe Matthew şi Sabina McCallum, pe care îi cunosc cam de pe vremea când te-am cunoscut şi pe tine.

Cei trei îşi strânseră zâmbitori mâinile.

— Dar vă rog să poftiţi înăuntru şi să luaţi loc, spuse Sabina cu un surâs cald pe buze, făcând graţioasă oficiile de gazdă chiar dacă se aflau într-o cameră de hotel. Bine aţi venit în modesta noastră reşedinţă provizorie.

— Reputaţia vă precedă, domnule Palacki, spuse Matthew după ce luară cu toţii loc. Nu putem decât să admirăm activitatea pe care aţi depus-o în toţi aceşti ani.

— Vă mulţumesc, răspunse polonezul. Admiraţia este reciprocă. Am avut deosebita plăcere de a citi câteva dintre cărţile dumneavoastră.

— Trebuie să mărturisesc că asta mă surprinde puţin. Nu ştiam ca vreuna dintre cărţile mele să fi fost distribuită în aceste părţi ale Europei.

— Am petrecut ceva timp în State.

— A, da, desigur. Iosif a pomenit ceva despre asta.

Palacki îi aruncă lui Iosif o privire întrebătoare.

— V-a urmărit activitatea în toţi aceşti ani, explică Matthew în numele prietenului său.

— Încep să realizez lucrul acesta, răspunse surâzând Palacki, după care se întoarse iar spre Matthew şi adăugă: Pe lângă publicarea cărţilor dumneavoastră, aţi redactat, dacă nu mă înşel, şi câteva dintre scrierile lui Heinrich von Dortmann?

Matthew încuviinţă din cap, zâmbind, după care arătă spre Sabina.

— Soţia mea este fiica baronului.

Un murmur de uimire şi încântare scăpă de pe buzele lui Palacki.

— Ah, în acest caz este o onoare chiar mai mare decât realizasem să vă cunosc pe amândoi! Nu făcusem legătura.

— N-am apucat să-i vorbesc lui Dieder despre voi, explică Iosif. Abia ce-am schimbat două cuvinte.

— Sunt un mare admirator atât al tatălui, cât şi al soţului dumneavoastră, stimată doamnă, spuse Palacki cu nedisimulată sinceritate. Sunteţi o femeie cu adevărat norocoasă. Aţi avut privilegiul de a trăi alături de doi oameni remarcabili.

— Da, mă simt într-adevăr binecuvântată. Dar vă rog să-mi spuneţi Sabina.

— De acord, cu condiţia să renunţăm amândoi la formalisme.

— Ba eu zic să renunţăm cu toţii! adăugă Matthew râzând.

— Nici nu vă puteţi închipui cât de mult înseamnă pentru mine să vă am pe toţi trei alături, spuse Iosif.

— Cum v-aţi regăsit unul pe celălalt după toţi aceşti ani? întrebă Matthew.

— Schimbaţi! răspunseră la unison Palacki şi Iosif, pufnind amândoi în râs.

— V-aţi fi recunoscut dacă v-aţi fi întâlnit pe stradă?

— Dac-ar fi trecut pe lângă mine, probabil că nu l-aş fi recunoscut, răspunse Palacki. Dar vocea i-aş fi recunoscut-o dintr-o mie.

— Şi eu pot spune acelaşi lucru, zise Iosif. Eu *poate* că l-aş fi recunoscut pe stradă şi asta din simplul motiv că în toţi aceşti ani m-am rugat să am ocazia de a-l revedea şi de a-i spune că îi mulţumesc.

— Se pare că Domnul ţi-a ascultat rugile.

— Slăvit fie numele Său! De treizeci de ani mi-am dorit să fim împreună cu toţii, în formaţie completă. Voi sunteţi părinţii mei spirituali! Singurul care lipseşte este tatăl tău, Sabina.

— Şi Ursula, adăugă Sabina.

— Soția mea, explică Iosif, aruncând o privire spre Palacki.

— Înțeleg. *Ei bine*, abia aștept să aud extraordinara poveste pe care ziceai că vrei să mi-o împărtășești, spuse pastorul polonez. Nici nu-ți închipui cât de fericit și de încurajat mă simt știind că ai umblat alături de Domnul în tot acest timp! Deși niciunul din frăție n-a știut, desigur, ce s-a întâmplat cu tine după ce ai plecat din Białystok, noi am continuat să ne rugăm pentru tine.

— Iar Domnul v-a ascultat rugile, călăuzindu-mi pașii spre *ei*, spuse Iosif, arătând spre Matthew și Sabina. Când am ajuns la Berlin eram pregătit să dau ascultare îndemnului tău, iar cu ajutorul lor și al baronului, mi-am încredințat inima în mâinile Domnului.

— Și de atunci Îl urmezi?

Iosif aprobă din cap.

— Slăvit fie Domnul! exclamă Palacki. În domeniul meu de activitate rar ți-e dat privilegiul de a vedea roadele lucrării lui Dumnezeu. Această veste minunată nu mi-a făcut doar ziua mai frumoasă, mi-a făcut mai frumos tot *anul*!

Izbucniră cu toții în râs.

— Abia aștept să îți ascult povestea, adăugă Palacki.

— Vrei să auzi versiunea completă sau pe cea abreviată? întrebă Iosif.

— Pe cea completă, firește. Nu mai am niciun angajament pe ziua de azi.

Iosif trase adânc aer în piept, îl privi în ochi pe fiecare dintre cei trei prieteni ai săi, apoi începu povestirea pe care așteptase s-o spună vreme de trei decenii.

Trecuseră deja patru ore, soarele asfințise, cei patru creștini – un polonez, un evreu rus, o nemțoaică și un american – consumaseră de mult cina care ceruseră să le fie servită în cameră, dar conversația din camera de zi a apartamentului pe care îl ocupau soții McCallum la hotelul Westmark încă tot nu dădea niciun semn de epuizare. Fuseseră cele mai agreabile patru ore pe care le petrecuse fiecare dintre cei prezenți de când sosise la Berlin.

— Ce păcat că nu e şi Tad aici, oftă la un moment dat Sabina.

— Chiar aşa, unde e Tad? se interesă Iosif. Pe la vreo conferinţă?

Matthew şi Sabina pufniră în râs.

— Ei, aş! răspunse Matthew. Are întâlnire cu o tânără domnişoară.

— Oho... ceva serios?

— Cine ştie? Totul a început cu un simplu interviu, dar de atunci se întâlnesc zi de zi.

— Din câte am eu impresia, interveni Sabina, vorbesc despre câte-n lună şi-n stele. Ceea ce arată că se potrivesc: pot discuta despre orice unul cu celălalt. Aminteşte-ţi cum eram *noi*, Matthew.

Soţul ei aprobă din cap.

— Când o începe să-i dăruiască trandafiri, *atunci* chiar c-am să intru la bănuieli! râse el.

Se lăsă din nou tăcerea preţ de câteva clipe.

— Cine mai doreşte nişte cafea? întrebă Sabina, ridicându-se. Să mai fac o porţie?

Bărbaţii încuviinţară din cap şi Sabina se duse să prepare cafeaua în chicinetă, continuând să asculte discuţia care se purta în camera de zi.

Iosif se interesă de ceilalţi membri ai frăţiei din Białystok.

— În ultimii ani ne-am văzut mult mai rar decât mi-aş fi dorit, răspunse Palacki. Totuşi, acum trei luni am apucat să fac un drum până acolo, ocazie cu care am reînnodat vechile prietenii. A fost minunat. În ceea ce mă priveşte, frăţia din Białystok rămâne căminul şi sprijinul meu spiritual. Fraţii mei sunt bine. Între timp fireşte că bătrânii – tatăl meu şi mulţi dintre prietenii împreună cu care a pus bazele frăţiei – s-au dus. Dar frăţia s-a îmbogăţit cu membri noi, cu tineri credincioşi. Dintre cei ce erau de faţă la întâlnirea pe care am avut-o cu tine, la drept vorbind, nu mi-i amintesc cu certitudine decât pe Kochow Rydz şi Waclau Chmielnicki. A trecut mult timp de atunci.

— Eu nici măcar nu-mi mai amintesc numele multora dintre ei, spuse Iosif. Frăţia desfăşoară în continuare activităţi clandestine?

— Mai mult decât ai crede. S-or fi schimbat multe lucruri, dar Rusia rămâne Rusia, așa că frații continuă să Îl roage pe Domnul să îi folosească pentru a face voia Sa.

Se lăsă tăcerea, dar doar preț de un moment.

— Spune-mi, Dieder, zise Matthew, *tu* despre ce ai să vorbești săptămâna viitoare?

— Din inflexiunea vocii tale înțeleg că întrebarea ascunde un tâlc mai profund.

— Să zicem doar că mă confrunt cu o criză interioară în privința rolului pe care ar trebui să îl am *eu* în cadrul acestui congres.

— O criză?

— Mă întreb în ce constă, de fapt, evanghelizarea și dacă toată tevatura care se face aici oglindește cu adevărat voia Domnului.

— Bănuiam eu că ne unește același spirit, spuse Palacki zâmbind. Și asta doar citindu-ți cărțile. Ei bine, acum *știu* sigur. Vei lua și tu cuvântul?

— N-am făcut o promisiune fermă, dar Darrell mă pistonează întruna.

— Și pe mine, răspunse Palacki, zâmbind mucalit. Eu însă am unele rețineri. Nu mă împac prea bine cu rolul ăsta de vedetă a creștinismului răsăritean pe care îl are în gând pentru mine.

— Și tu pari la fel de sceptic cum mă simt și eu de la o vreme încoace, râse Matthew.

— Nu vreau să par cinic, dar când Domnul îmi arată voia Sa, eu *spun* lucrurilor pe nume, nu mă ascund după deget.

— Da, parcă Iosif a pomenit ceva despre asta, râse Matthew. În cei treizeci de ani de ani de când ne cunoaștem, Iosif n-a încetat nicio clipă să-ți fie recunoscător pentru curajul și franchețea cu care i-ai vorbit *lui*.

Palacki oftă.

— Îți mulțumesc că mi-ai spus, zise el, după care se întoarse spre Iosif și adăugă: Fii binecuvântat că ți-ai deschis inima mesajului lui Dumnezeu. După cum cred că ți-am spus și la vremea aceea, cuvintele mele nu sunt întotdeauna primite cu atâta smerenie și recunoștință.

— Confruntarea cu propriile defecte nu este întotdeauna o experiență plăcută, dar este necesară, răspunse Iosif. Oamenii ca tine și ca tatăl Sabinei, care văd lucrurile mai clar decât restul creștinilor și fac ca adevărul să nu fie dat niciodată uitării, sunt de o necesitate vitală în Trupul lui Cristos.

— A pune adevărul în lumină nu este o sarcină ușoară.

— Dacă Domnul este cel ce îl inspiră, adevărul trebuie spus, fie că este plăcut ori ba celui ce îl aude. Cuvintele lui Isus erau cel mai adesea aspre și chiar mustrătoare, nu calde și blânde.

Palacki încuviință din cap.

— O știu prea bine, răspunse el cu un oftat. Dar trebuie să înțelegeți că m-am luptat cu această dilemă încă de când am pornit pe calea credinței. M-am întrebat constant: ce să *fac* cu adevărurile pe care mi le arată Domnul? Calea pe care am ales-o n-a fost una plăcută și nici ușoară. Nu de puține ori L-am implorat pe Domnul să îmi ia darul discernământului, pe care, la fel ca Pavel, îl simțeam ca pe un țepuș în carne.

— Și ți l-a luat? întrebă Sabina, revenind în cameră.

— Ba din contră, răspunse pastorul polonez. M-a făcut să văd lucrurile și mai clar și mi-a spus: „Trebuie să înveți să Îmi iubești poporul așa cum îi iubesc Eu, să îți dai viața pentru ei așa cum Mi-am dat-o Eu și să le vorbești despre tot ceea ce îți arăt." Iar de-a lungul anilor am încercat să mă supun, cu smerenie, poruncii Lui.

Palacki făcu o pauză, apoi adăugă:

— Asta nu înseamnă că le dau permanent târcoale semenilor mei, în căutare de defecte pe care să le pot analiza și pune în lumină. Dar când Dumnezeu îmi deschide ochii asupra unui lucru, întâi mă consult cu El în rugăciune și abia apoi și la îndemnul Lui, vorbesc despre ceea ce mi s-a arătat. Atunci când e clar că vorbele mele nu vor avea niciun impact sau că vor semăna doar vrajbă, prefer să tac. Chiar dacă se mai poate întâmpla când și când ca vorbele mele să aducă dezbinare, asta nu este niciodată intenția mea. Vorbesc doar atunci când simt că asta va fi în folosul și spre beneficiul celui care ascultă sau atunci când

Domnul îmi arată clar că, pentru evoluția viitoare a unui om, sunt necesare câteva cuvinte mai aspre.

— Și cum reacționează, în general, lumea? întrebă Matthew.

— Când vorbele sunt usturătoare și îi privesc personal, mulți creștini, deschiși doar în aparență, le acceptă cu reticență. Dumnezeu nu mi-a hărăzit să văd lucrurile superficiale. Lumina harului meu se îndreaptă spre interior, spre acele slăbiciuni și defecte ale oamenilor ce îngreunează lucrarea lui Dumnezeu. Și, de aceea, de regulă oamenii nu reacționează într-un mod foarte plăcut.

— Și nemulțumirea lor este îndreptată împotriva ta?

— De cele mai multe ori. Dacă mă pot denigra - dacă îmi taie puțin din nas, să zicem așa - au impresia că sunt îndreptățiți să îmi ignore vorbele.

Căzură cu toții pe gânduri preț de câteva clipe.

— Și, ca să-ți răspund la întrebare, Matthew, adăugă într-un târziu Dieder, nu, încă *nu* știu ce ar vrea Domnul să spun săptămâna viitoare. Mă rog fierbinte pentru un răspuns, dar deocamdată tot ce știu sigur este că mă simt din ce în ce mai străin de ceea ce se întâmplă aici.

Matthew oftă. Cunoștea perfect sentimentul.

— Cum proceda tatăl tău în asemenea situații? o întrebă Palacki pe Sabina.

— Atunci când avea de-a face cu alți oameni și cu reacțiile lor? La asta te referi?

Palacki încuviință din cap.

Sabina zâmbi. Întrebarea în sine îi stârnise atâtea amintiri legate de tatăl ei, încât avu nevoie de câteva momente pentru a se reculege înainte de a răspunde.

— Abordarea tatălui meu era diferită de cea pe care Domnul ți-a insuflat-o ție. Tata nu îi punea pe ceilalți față în față cu adevărul, ci mai degrabă îi provoca să-l descopere singuri.

— Îi *provoca*? În ce fel?

— Îi provoca să își schimbe modul în care Îl priveau pe Dumnezeu, să se gândească mai mult la latura Lui de Tată iubitor și mai puțin la cea de judecător neînduplecat. Nu-i așa, Matthew?

— Absolut. Tocmai acesta este motivul pentru care astăzi sunt credincios. Tu, Dieder, l-ai făcut pe Iosif să își *înfrunte* propriile slăbiciuni. Baronul von Dortmann, pe de altă parte, m-a *provocat* să îmi schimb singur perspectiva pe care o aveam asupra lui Dumnezeu. Să Îl privesc, așa cum zicea Sabina, ca pe un Tată iubitor.

— Aș spune că, în toată viața lui, cea mai arzătoare dorință a tatii a fost să schimbe felul în care îl privesc oamenii pe Tatăl lor ceresc, adăugă Sabina. Aceasta este moștenirea lui spirituală.

— Iar străduințele noastre de-o viață s-au îndreptat spre transmiterea acestei moșteniri generațiilor viitoare, zise Matthew. Spre a integra învățăturile primite de la el în viața *noastră* de zi cu zi și spre a le transmite și *altora* aceste adevăruri despre Dumnezeu.

— Într-adevăr, interveni Iosif, este de datoria noastră să pătrundem adânc în inima și în mintea semenilor noștri și să-i facem să-L vadă pe Dumnezeu într-o lumină nouă. Matthew, tu spuneai că baronul vorbea despre latura de *Tată* a lui Dumnezeu. În comunitatea în care trăiesc, eu folosesc constant atât abordarea directă a lui Dieder, cât și pe cea a baronului pentru a-i determina pe oameni să vadă în Isus Cristos latura de *Fiu* a Lui Dumnezeu. În ziua de azi, oamenii pur și simplu nu realizează complexitatea și profunzimea divinității.

Axându-se cu precădere pe acest subiect, cei patru continuară să discute până seara târziu - despre cum poate fi schimbat felul în care Îl percep oamenii pe Dumnezeu, caracterul și lucrarea Lui și despre schimbările ce se impun în cadrul Bisericii pentru ca aceasta să aibă un impact real asupra oamenilor.

La zece fără câteva minute, printr-un acord tacit, cei patru copii credincioși ai lui Dumnezeu începură să își reverse spontan către Tatăl lor dorințele inimii.

— *Doamne,* începu să se roage Matthew, *deși umblăm de atâta vreme alături de Tine, avem în continuare nevoie de călăuzirea Ta pentru a vedea clar. Uneori mi se pare la fel de greu ca la început să înțeleg care Ți-e voia. Te rog acum să îmi arăți în continuare ce vrei să fac și să mă ajuți să mă supun voii Tale.*

— *Da, Tată,* se alătură Sabina rugii soțului ei, *și Îți mulțumim pentru privilegiul de a trăi alături de oameni precum Thaddeus și tatăl meu, care ne-au învățat să trăim în credință și ne-au lăsat o moștenire spirituală atât de bogată. Totuși, Doamne, realizăm că acum noi suntem cei ce trebuie să păstreze vii aceste învățături. Ajută-ne să o facem cu credință, astfel încât miracolul vieții Tale să fie transmis mai departe, urmașilor noștri.*

— *Arată-ne cuvintele pe care vrei să le rostim în cadrul acestui congres,* se rugă Palacki. *În aceste împrejurări pe care uneori le găsim dezagreabile, dă-ne un spirit smerit ca să Îți auzim vocea și să ne iubim frații.*

— *Căutăm răspunsuri la Tine, Doamne,* spuse Iosif. *Nu știu cum e mai bine să procedăm pentru ca oamenii să se întoarcă spre Tine. Nouă ni se pare că porunca Ta de a-Ți vesti Numele pe tot pământul nu se rezumă la conferințe și la discursuri. Arată-ne, Tată, adevărul Tău.*

— *Ajută-ne să vedem toate aceste lucruri așa cum le vezi Tu, prin ochii Tăi, din perspectiva Ta,* adăugă Palacki.

— *Și dă-ne, Doamne, curajul de a vorbi atunci când ne îndemni Tu s-o facem și credință în Tine să păstrăm tăcerea până atunci,* spuse Matthew.

— *Da, Doamne, curajul de a vorbi... și încrederea în Tine de a păstra tăcerea,* repetă Palacki.

— *O, Tată,* se rugă din nou Sabina, *fă ca felul în care ne trăim viețile să întoarcă priviri și să-i facă pe oameni să Te vadă pe Tine sălășluind în noi. Deși suntem prea slabi pentru a trăi exact așa cum ne-a învățat Isus, folosește-Te, Te rog, de noi chiar și în moduri nevăzute nouă, astfel încât faptul că Te cunoaștem pe Tine să schimbe cumva viețile oamenilor. Îți mulțumim, Doamne, Dumnezeule, pentru dragostea Ta nemărginită și pentru bunătatea pe care ne-o arăți. Te iubim, Tată!*

— *Amin!* murmurară cu toții.

— *Doamne,* adăugă Iosif, *ne dorim să avem un impact asupra credincioșilor, dar asta doar în modul dorit de Tine. Ajută-ne să rămânem credincioși moștenirii spirituale lăsate de oameni precum tatăl Sabinei și mai ales de cea lăsată de Domnul pe care L-a urmat acesta, Fiul Tău Isus Cristos.*

— *Amin!*

70

Cine trebuie să facă primul pas?

Berlin

Tad stătea treaz în pat, rederulând în minte conversația avută cu Lisel în ajun.

De atunci, gândul îi zburase de mai multe ori la pilda cu ușile și lingourile de aur pe care o ticluise în timp ce vorbeau. Acum se întreba ce-ar fi făcut *el* dacă s-ar fi trezit în fața unei uși cu balamalele ruginite și nu a uneia unse cu mirul lubrifiant al credinței înaintașilor.

Zăbovi cu gândul la Lisel, care – era sigur de asta – după dureroasa ruptură de tatăl ei, zăvorâse ușa care ducea spre acesta și o lăsase să ruginească.

Cauzele ruginirii diferă, desigur, de la caz la caz, cugetă el. Dar de datoria cui este să înlăture rugina *relațională* și să ungă iar balamalele cu untdelemnul împăcării?

Gândurile îi zburară brusc la Zidul Berlinului. *Dar cum rămâne cu zidurile dintre oameni?* se întrebă el, aducându-și aminte de conversația avută cu Lisel în prima seară.

Brusc, se trezi cumpănind asupra unei întrebări la care nu se mai gândise niciodată. În acea seară, pornind de la faptul că o iertase pentru ieșirea ei anterioară, îi spusese lui Lisel că, în relația dintre doi oameni, fiecare trebuie să ierte, fără a aștepta să fie iertat, la rândul său, de *celălalt*. Acum se întreba dacă același lucru era valabil și în relația părinte-copil.

Primul răspuns care îi veni în minte fu că responsabilitatea refacerii unei relații ar trebui să revină, în mod logic, celui mai vârstnic, mai puternic și mai înțelept. Dar dacă ruptura a intervenit din cauza celui mai tânăr, mai slab și mai necopt? Ce ar *putea*

face, în acest caz, persoana mai matură pentru a repara ruptura? Până nu ar apărea o schimbare în sufletul celuilalt, orice strădanie a sa probabil c-ar fi în van.

Gândurile i se întoarseră iar la Germania. Separarea care dezbinase ani la rând acest popor fusese inițiată de cei din Est. Zidul fusese ridicat de cei din Est și, prin urmare, tot de datoria lor fusese și să îl dărâme. Oricât de puternică și de prosperă ar fi fost și oricât de mult și-ar fi dorit restabilirea unității naționale, Germania de Vest fusese cu totul neputincioasă în această privință. Nu putuse decât să aștepte, să spere și să se roage.

Dărâmarea Zidului, dacă era dat ca acesta să cadă vreodată, nu putea fi inițiată decât de Germania de *Est* – Germania mai mică, mai slabă și mai puțin matură, care era răspunzătoare de ruptură.

Ce dihotomie spirituală! se gândi Tad. Cei *maturi*, capabili să vadă adevărul și să acționeze în conformitate cu el, sunt *incapabili* să inițieze o schimbare. Schimbarea trebuie să fie inițiată de cei *imaturi*, care sunt cel mai puțin capabili să o instaureze.

Ceea ce ilustrează perfect răzvrătirea omului împotriva lui Dumnezeu, își spuse Tad. Oricât de puternic și de iubitor este Dumnezeu, există un lucru pe care nici măcar El nu îl poate face – nu poate dărâma zidurile de separare pe care le-a ridicat omul împotriva Lui. Aceste ziduri pot fi năruite, restaurând unitatea dintre Creator și creație, *doar în inimile oamenilor.*

Gândurile îi reveniră la Lisel și la ruptura dintre ea și părinții ei, ruptură pe care el nu o cunoscuse niciodată. Cât de diferită fusese viața lui! Domnul îl binecuvântase cu o moștenire spirituală pentru care avea să Îi fie veșnic recunoscător. Lisel avusese perfectă dreptate când spusese că el a pornit în viață cu un avantaj. Lui *chiar* că îi fusese mai ușor să deschidă ușa spre adevărul credinței creștine.

Dar dacă lucrurile ar fi stat altfel? Dacă în viitor se va confrunta cu greutăți nebănuite? Dacă s-ar trezi, la rândul lui, într-o asemenea situație, de datoria cui va fi să aducă o schimbare? Dacă, Doamne ferește, s-ar ridica un zid între el și propriul său tată, pe umerii cui ar cădea răspunderea de a-l dărâma?

Drept răspuns la întrebare, gândurile îi zburară imediat la Evanghelia după Luca, capitolul 15. Nu *tatăl*, realiză el, s-a dus la fiul său pentru a-şi cere iertare şi a dărâma zidul lăuntric ce îi separa. Fiul a fost cel care, atunci când i-a venit în cele din urmă mintea la cap, şi-a spus: „Mare neghiob am fost! Am păcătuit. *Am să mă scol şi am să plec la tatăl meu.*"

Ceea ce se întâmplase între cele două Germanii evoca perfect parabola fiului risipitor! Germania mai tânără, mai slabă şi mai mică s-a întors la patria-mamă. Iar acum Germania era din nou reîntregită.

A fost de datoria *copilului* să-şi recunoască greşeala şi să se ducă la părintele său. Inima tatălui fusese întotdeauna plină de iubire, dar acesta nu putuse decât să aştepte, să se roage şi să scruteze cu privirea drumul, aşteptând ca fiul său să se întoarcă, gata de a-l primi cu braţele deschise.

Zidurile separării nu pot fi surpate decât din interior.

Tad nu putea decât să spere că, într-o bună zi, şi Lisel va găsi puterea de a o face.

Doamne, se rugă el, *unge balamalele uşilor ei lăuntrice. Deschide-i inima către tatăl ei... şi către Tine.*

Era o rugăciune simplă. În astfel de chestiuni nu e nevoie să faci risipă de cuvinte.

71

Pregătiri de plecare

Moscova

— A venit vremea să mă întorc acasă, spuse germanul. Şi va trebui să te iau cu mine. Pericolul care planează asupra ta creşte pe zi ce trece.

— Crezi că de asta-mi pasă mie acum? ripostă Galanov.

— Nu avem voie să fim risipitori cu ceea ce ne-a dat Dumnezeu. Domnul ţi-a dat şansa unei noi vieţi, iar tu trebuie să ai grijă de ea ca de un dar nepreţuit, nu să-i dai cu piciorul.

— Da, poate că ai dreptate. Dar i-am hărţuit atâta vreme pe oamenii aceştia, că simt că este de datoria mea să petrec măcar o vreme printre ei, pentru a-mi răscumpăra, în cât de mică măsură, greşelile din trecut.

— Cu cât rămâi mai multă vreme aici, vorbeşti cu mai multe persoane şi povestea ta devine mai cunoscută, cu atât creşte riscul de a fi depistat de cei care se află pe urmele tale. La drept vorbind, mă mir că încă n-au aflat de activităţile tale. Chiar tu spuneai că s-a pus un preţ pe capul tău. Dacă mai rămâi mult aici, rişti să fii arestat.

— Gândul arestării nu mă mai înfricoşează.

— Chiar şi aşa, gândeşte-te la pericolele pe care le-ai putea atrage asupra noilor tăi fraţi de credinţă. Nu avem cum şti ce repercusiuni s-ar putea să existe. Şi-apoi, cum rămâne cu cei la care Dumnezeu ar vrea să te trimită de acum încolo ca să le vorbeşti despre Fiul Lui? La ei nu te gândeşti? Nu vei putea îndeplini misiunea pe care ţi-a încredinţat-o Tatăl dacă eşti aruncat după gratii sau deportat în Siberia pentru tot restul vieţii.

— M-ai lăsat fără argumente, prietene. Mărturisesc că nu m-am gândit la implicațiile mai profunde ale situației mele.

— Acesta este motivul pentru care simt că trebuie să plecăm neîntârziat din Rusia. Azi am revizuit detaliile planului împreună cu Medvedev. Aproape totul este aranjat. Ia aminte: cu cât rămâi mai mult în Moscova, cu atât crește pericolul.

Galanov rămase tăcut preț de câteva clipe, cumpănind cuvintele prietenului său.

— Da, murmură el într-un sfârșit. Ai, fără îndoială, dreptate. Cu cât rămân mai mult în țară, cu atât îmi scad șansele de a putea face vreun bine în altă parte.

— Exact. Trebuie să ajungi în Occident. Acolo vei fi liber și în siguranță.

— Mă las pe mâna ta, prietene.

— Și amândoi ne vom lăsa pe mâinile fraților noștri din *Das Christliche Netzwerk*.

— Crezi că vor fi dispuși să mă ajute? Vor avea, oare, încredere în mine? Nu vom avea timp să ne istorisim povestea fiecărei persoane de contact.

— Sunt sigur că ne vor ajuta. Și-apoi, nu toată lumea trebuie să își cunoască identitatea - sau, mai bine spus, fosta identitate. Agentul KGB Andrassy Galanov nu mai există. A murit. Pe parcursul călătoriei poate c-ar fi indicat să folosești un alt nume. Astfel vom evita problemele ce s-ar putea ivi în raporturile cu membrii rețelei și urmăritorilor tăi le va fi mai greu să te depisteze.

— Cum dorești, răspunse Galanov. Când vrei să plecăm?

— Cât mai curând posibil.

— Putem să plecăm chiar în seara asta, dacă dorești. Nu trebuie decât să-mi iau câteva lucruri din ascunzătoare și sunt gata de plecare.

— Totul este aranjat, dar asta nu înseamnă că nu ne putem odihni câteva ore înainte de a porni. Nu vrei să-ți contactezi rudele, prietenii, să treci pe acasă?...

— Spionii nu au familie, răspunse abătut Galanov. Părinții mi-au murit, amândoi. Iar cu neamurile care mi-au rămas n-am

păstrat legătura. Singurii prieteni mi-au fost colegii, dar prieteniile acelea au încetat odată cu închiderea KGB-ului. Domiciliul din buletin ține de fosta mea viață. Sunt convins că apartamentul este supravegheat și, oricum, n-am de ce să mă întorc acolo. Mașina, mobila, hainele – n-au decât să rămână aici, nu mai am nevoie de ele. Banii mi i-am scos de la bancă cu mult timp în urmă, de îndată ce au început tensiunile, i-am ascuns în fosta magazie în care mă adăpostesc acum. Este tot ce voi lua cu mine. De altceva nu am nevoie.

— Cred că așa e cel mai înțelept. În felul acesta, chiar dacă ți-au descoperit și cea de-a doua adresă și apartamentul este supravegheat, nu vei lăsa impresia că pornești într-o călătorie.

— Când vrei să plecăm?

— Întoarce-te în seara asta la ascunzătoare. Aș vrea să plecăm din Moscova înainte de a se lumina de ziuă. Îl voi contacta pe bărbatul care m-a adus cu mașina din Smolensk și îi voi spune să ne aștepte în locul în care m-a lăsat când am venit.

— Voi fi pregătit, răspunse Galanov.

72

Schimbare de planuri

În micul apartament pe care îl folosea drept ascunzătoare, Andrassy Galanov stătea întins în pat, cu ochii pironiţi în tavan.

Era trecut de miezul nopţii. Nu mai avea la dispoziţie decât vreo două ore, cât să tragă un pui de somn, şi apoi va părăsi Moscova pentru totdeauna, împreună cu prietenul său german.

Acesta era locul unde, cu atât de puţin timp în urmă, viaţa îi fusese zdruncinată din temelii. Era ca şi cum Dumnezeu ar fi întins mâna din ceruri şi, smucindu-l dintr-o viaţă, l-ar fi aşezat într-alta. Dintr-odată, toate lucrurile care îl înconjurau, amintind de viaţa pe care o dusese odinioară în calitate agent KGB, îi păreau străine, îndepărtate şi complet lipsite de importanţă...

Se ridică în capul oaselor şi îşi fixă privirea pe scaunul uzat, singurul din încăpere, pe care şezuse prietenul lui, aşteptându-l. Ce groază îl apucase când îi auzise vocea în întuneric!

Şi cealaltă voce... cea care răsunase din acea lumină orbitoare, înainte de întâlnirea cu germanul. Nu avusese timp să cumpănească bine la semnificaţia acelor cuvinte. Era atât de obosit şi de stresat, încât cuvintele îi intraseră şi îi ieşiseră din creier cu lipsa de claritate a unui vis.

Totuşi, acum, în timp ce reflecta atât la trecutul pe care îl lăsase în urmă, cât şi la viitorul necunoscut ce se aşternea înaintea lui, cuvintele îi reveniră în minte cu o claritate răsunătoare cum nu avuseseră nici chiar atunci când le auzise pe alee. *„Eu sunt Domnul... Începând de azi, ai să Mă slujeşti."*

Şi apoi cuvintele pe care Dumnezeu i le spusese germanului: „Mâna Mea este asupra acestui om." Şi cuvintele prietenului său: „Nici nu-ţi închipui ce miracole poate săvârşi Tatăl nostru dacă îţi aşezi viaţa în mâinile Lui."

Atâtea întrebări îi vâjâiau în creier! La ce vor duce toate acestea? Unde ducea calea destinului său? Se pregătea să își părăsească patria, poate pentru totdeauna.

Coborî din pat, alunecă în genunchi și începu să se roage. *Doamne, toate acestea sunt noi pentru mine. Sunt atâtea lucruri pe care nu le știu... Învață-mă, Doamne, arată-mi... ajută-mă să fiu copilul pe care Ți-l dorești. Arată-mi ce să fac... calea pe care să pornesc.*

Un gând nu îi dădea pace. I se înfiripase în minte încă de dimineață și, de patru ore încoace, de când el și germanul începuseră pregătirile de plecare, îi dădea ghes tot mai abitir. Acum, în liniștea nopții, cum stătea el îngenuncheat lângă pat, rugându-se, Galanov începea să realizeze tot mai clar că, în spatele întâlnirii dintre cei doi lideri politici, care îi mirosise suspect încă de la bun început, se ascundea, într-adevăr, ceva de importanță majoră și că, poate, nu îi era dat să plece înainte de a descoperi exact despre ce era vorba.

Oare ce să fi însemnat toate acele indicii?... Intuiția îi spunea că se punea ceva la cale... Când începuse să investigheze chestiunea, o făcuse din pur instinct profesional. Asta face, în fond, un spion: cercetează și pune întrebări. Or el avea spionajul în sânge.

Și acum iată-l, dispus să își lase brusc în urmă întregul trecut. Totuși, oare nu îi era hărăzit să mai facă, să mai descopere ceva... *înainte* de a pleca?

Aceasta era întrebarea care îl frământase toată ziua.

Îmi mai rămâne ceva de făcut, Doamne?

Răspunsul veni prompt și fără echivoc – da, înainte de a pleca mai avea de îndeplinit o ultimă misiune.

Dar în ce anume consta aceasta, nu știa. Clar *era* doar faptul că avea de-a face cu cei doi lideri politici.

Brusc, îi veni o idee pe cât de nebunească, pe atât de genială! În fond, încercarea moarte n-are, își spuse el. Oricum, în sursele *autohtone* nu se mai putea încrede. Era pe cont propriu. Dar nu putea descurca ițele de unul singur. În meseria asta nu ajungi niciodată departe de unul singur.

Avea nevoie de ajutor.

Acum americanii nu mai aveau niciun motiv să îi facă vreun rău. Va lua legătura cu agentul CIA, unul dintre cei mai aprigi inamici pe care îi avusese în trecut. Poate că *el* ştia mai multe. Şi, în fond, era şi cazul să facă, în sfârşit, pace cu fostul său adversar.

Da, asta va face – va lua legătura cu Blue Doc.

Peste câteva ore cineva ciocăni încet la uşă. Era prietenul său german, care venise să îl conducă până la maşina cu care planificaseră să părăsească Moscova în această dimineaţă. După ce acesta intră, Galanov îl anunţă fără nicio introducere, imediat după ce închise uşa:

— Mă tem că încă nu pot să plec. Sper să mă poţi înţelege.

— S-a... s-a întâmplat ceva? Sper că nu dai înapoi...

— Nu, frate, nici vorbă de aşa ceva, îl linişti, râzând, Galanov. Credinţa mi-e neclintită. E vorba de pista pe care am descoperit-o întâmplător înainte de sosirea ta. Intuiţia îmi spune că ar trebui s-o urmez până la capăt şi să descopăr ce se petrece.

— Eşti sigur? Pericolul de a fi arestat creşte cu fiecare zi.

— Aşa este, dar am chibzuit şi m-am rugat îndelung înainte de a lua această hotărâre. Sunt sigur că trebuie să duc investigaţia până la capăt. Am impresia că e important să o fac atât pentru copiii lui Dumnezeu, cât şi pentru viitorul ţării mele. Mai multe nu pot să-ţi spun şi asta din simplul motiv că deocamdată nici eu nu ştiu mai mult de atât.

— Dacă tu crezi că asta e voia Domnului, atunci rămâi.

— Dar vreau ca *tu* să te întorci în Germania, aşa cum am planificat.

— Nu pot pleca fără tine.

— Trebuie s-o faci. Câtă vreme rămâi cu mine vei fi şi tu în pericol.

— Tu eşti motivul pentru care am venit aici.

— Şi ţi-ai îndeplinit misiunea. Insist să pleci neîntârziat. Îmi va fi mai uşor să fac ceea ce am de făcut ştiind că eşti în siguranţă.

Prietenul său german căzu câteva clipe pe gânduri, apoi încuviinţă din cap.

— Mă bucur că eşti de acord, spuse Galanov. Am să te urmez cât de repede pot. Lasă-i lui Medvedev instrucţiuni cu privire la ceea ce va trebui să fac când voi fi gata. Sper să nu zăbovesc aici mai mult de două-trei zile.

— Am să mă rog pentru tine zi şi noapte, frate dragă.

— Drum bun şi Dumnezeu să te aibă în pază. Voi aştepta cu nerăbdare clipa revederii.

Cei doi bărbaţi se îmbrăţişară cu lacrimi în ochi şi îşi luară rămas-bun.

Partea a IX-a

Schimbare de perspectivă

73

Cum să se facă auzit... Cuvântul lui Dumnezeu

Berlin

În timp ce Iosif lua masa împreună cu Dieder Palacki, într-un alt restaurant din vecinătatea hotelului, Tad şi părinţii săi tocmai serveau o cină tipic americană, alcătuită din friptură şi cartofi prăjiţi. De două-trei zile încoace, aceasta era prima dată când cei trei membri ai familiei McCallum petreceau, în sfârşit, puţin timp singuri.

Matthew şi Sabina manifestau o vădită curiozitate cu privire la Lisel, despre care Tad le spusese tot ceea ce era de spus – şi anume, că o plăcea mult şi că discuta despre o mulţime de lucruri cu ea. Pentru moment, adăugase el, nu le putea spune nimic mai mult. Trebuiau să aştepte, la fel ca el, să vadă la ce vor duce toate astea.

— Ştii ceva despre familia ei? îl întrebă Sabina.

— Nu mare lucru, răspunse Tad. Ştiu că părinţii ei sunt creştini. Cu toate astea, în momentul de faţă Lisel este mai degrabă reticentă faţă de Domnul.

— Şi se prefigurează vreo schimbare? întrebă Matthew.

— Domnul lucrează în sufletul ei, se vede clar lucrul ăsta, răspunse Tad. Sunt convins că mâna Lui este asupra ei.

Când, după cină, porniră încet în direcţia hotelului, Matthew simţi cum i se strecoară în suflet o uşoară stare de melancolie. Dilema cu privire la propriul său aport în cadrul congresului îi apăsa în continuare spiritul şi nu avea chef să se întoarcă încă la hotel. *O plimbare poate că mi-ar prii*, gândi el. Erau slabe şanse ca

plimbarea să îi spulbere îndoielile, dar – cine știe? – poate că îl va ajuta să își îndrepte gândurile în noi direcții.

— Aveți chef să dăm o raită până la Poarta Brandenburg? întrebă el, privind spre soția și spre fiul lui.

— Sigur, răspunse Tad.

— Sabina?

Sabina chibzui preț de o clipă, dar intuind că tatăl și fiul aveau nevoie de un moment de intimitate, răspunse zâmbind:

— Mergeți voi doi. Eu aș prefera să mă întorc în cameră.

— Ești sigură?

Sabina încuviință din cap.

Cei doi bărbați o însoțiră până la hotel, apoi Matthew chemă un taxi.

Zece minute mai târziu, Matthew și Tad McCallum coborâră din taxi, pășind în aerul călduț al serii. La o sută de metri în fața lor se înălța, impunătoare și solemn iluminată, Poarta Brandenburg, simbolul emblematic al națiunii germane reunite.

Cei doi traversară tăcuți întinsa piață, observând mulțimea pestriță din jurul lor. Deși era trecut de ora nouă, judecând după forfota de pe străzi ai fi zis că e miezul zilei – pe străzi mișunau o mare de turiști, americani și de multe alte naționalități, familii cu copii și rebeli autohtoni, excentrici și bizari, majoritatea tineri, cu părul vopsit în culori stridente sau rași în cap, echipați în blugi zdrențăroși, geci de piele și bocanci negri cu ornamente metalice, ce duhneau a băutură și sfidau ordinea publică și bunul simț prin manifestările lor zgomotoase și pline de furie.

Printre trecători roiau, de asemenea, fel de fel de activiști și de guru în căutare de noi adepți, unii înarmați cu pancarte pe care erau trecute sloganuri înfricoșătoare din trecut.

În depărtare, un tânăr se opri brusc, își descheie pantalonii și se ușură într-o tufă ornamentală de pe marginea trotuarului. Un bărbat decent îmbrăcat, care mergea cu câțiva pași în urma lui împreună cu fiica sa, o luă repede de mână pe fată și ieși grăbit în stradă pentru a evita să treacă pe lângă el. Tânărul nerușinat

slobozi un hohot batjocoritor, sonor şi viril, în timp ce se încheia la şliţ, după care se puse să strige insulte profane şi virulente în urma bietului tată.

Matthew îşi întoarse dezgustat privirea şi Tad îl urmă pe o stradă lăturalnică, departe de grosul mulţimii. Era o stradă bine iluminată, dar mai liniştită, şi o vreme cei doi îşi continuară drumul în tăcere.

— Cât de diferit este totul acum, oftă Matthew la un moment dat.

— În ce sens?

— Înainte sectorul estic era gol, tăcut şi rece, răspunse Matthew. Când treceam prin Checkpoint Charlie pentru a mă întâlni cu mama ta, chiar aici, lângă Poarta Brandenburg, aceste bulevarde erau pustii – nu vedeai niciun pieton, nicio maşină, nicio persoană ieşită la cumpărături, niciun turist. Magazinele erau puţine, iar cele de suvenire lipseau cu desăvârşire. Peste tot domnea o atmosferă mohorâtă. Era ca şi cum ai fi păşit într-unul din acele filme vechi în care protagonistul se trezeşte brusc într-un oraş pustiu, unde toţi locuitorii au fost răpiţi de extratereştri. Totul contrasta în mod şocant cu forfota de pe străzile Berlinului de Vest şi cu ritmul alert de lucru din cadrul Departamentului de Stat. Când păşeam în Berlinul de Est, mă treceau fiorii. Multe clădiri bombardate în timpul războiului zăceau încă în ruine.

— După atâta vreme?

Matthew încuviinţă din cap.

— Da, de parcă abia ce-ar fi fost bombardate. Iar aici, în mijlocul dărâmăturilor, se ridicau, ca nişte mausoleuri tăcute, santinele ale unor vremuri de mult apuse, maiestuoasa Poartă Brandenburg, clădirea Reichstagului, care s-a întâmplat să cadă în sectorul estic, şi alte monumente impunătoare. Era o atmosferă aproape... funerară. Şi asta, cu atât mai mult cu cât, la doar câţiva kilometri în vest, străzile erau atât de pline de viaţă, de oameni, de forfotă şi de energie. Ce contrast! Îmi doream atât de mult s-o conving pe Sabina să se mute în sectorul vestic!

— Dar mama voia să rămână în Est, nu-i aşa?

— Da, din cauza rețelei și a bunicului tău. Nu bănuiam că, de la o zi la alta, cele două sectoare vor fi separate de un zid.

Peste vreo zece minute, după ce străbătură liniștita stradă lăturalnică, se treziră din nou în mijlocul vacarmului.

O multitudine de chioșcuri, vânzători ambulanți, turiști, taxiuri, autobuze, tarabe cu reviste pornografice și de scandal, magicieni, jongleri, muzicanți și activiști de tot soiul, printre care și o mână de predicatori creștini, care împărțeau broșuri și își pledau cauza oricui se întâmpla să privească în direcția lor.

Cei doi își continuară drumul pe bulevardul Unter den Linden, numit astfel după teii care mărgineau magistrala. Acesta era vechiul *Centrum*, fala Germaniei înainte de anii '30. Câteva hoteluri și cafenele trecuseră testul timpului, fără a-și păstra opulența și farmecul pe care le avuseseră în urmă cu șaizeci de ani. În depărtare, înnegrită de pe-acum, se înălța clădirea care, până recent, servise drept sediu al celebrei poliții secrete est-germane cunoscute drept *Stasi* – aproape o versiune modernă a SS-ului. În spatele acelor ziduri se ținuseră cândva dosarele a peste două milioane de vest-germani. În afară de SUA și URSS, probabil că n-au existat alte două state care să se spioneze unul pe celălalt mai acerb decât se spionaseră între ele cele două Germanii înainte de reunificare. Se spunea că unul din cinci est-germani a fost informator. *Stasi* vedea și auzea tot.

Involuntar, gândurile lui Matthew zburară la Gustav și la întâlnirea pe care o avuseseră în cimitir în acea zi fatidică din urmă cu treizeci de ani. Oare ce se întâmplase cu Schmundt după aceea?

Îi reveniră în minte fragmente din discursurile pe care le audiase până acum în cadrul congresului. Era just să acuze congresul de ineficacitate pentru că mesajul său trecea neobservat de milioanele de persoane ce mișunau pe străzile acestui colos urban?

Probabil că nu. În fond, congresul nu fusese organizat cu scopul de a-i converti pe locuitorii Berlinului, ci pentru a discuta diferite metode de propovăduire a Evangheliei în colțurile mai îndepărtate ale lumii.

Oare ce-ar scrie un jurnalist laic precum Tad despre această întâlnire a liderilor religioşi? Oare n-ar vedea-o ca pe un simplu exerciţiu intelectual între liberalii şi conservatorii unei religii numite creştinism, doar una dintre zecile de religii cărora li se făcea reclamă ca fiind „adevărata cale" în această metropolă multiculturală?

În fond, ce însemna evanghelizarea într-un loc ca acesta? Cum putea pătrunde aici cuvântul Evangheliei? Ce-ar fi făcut Isus dacă nu S-ar fi întrupat în Galileea secolului I, ci în Berlinul secolului al XX-lea? Cum să se facă auzit Cuvântul lui Dumnezeu într-un loc ca acesta?

De pe-acum, Matthew şi Tad făceau deja cale întoarsă. Mergeau agale, schimbând doar când şi când câte o vorbă, afundat fiecare în propriile gânduri.

Într-un târziu, printr-un acord tacit, realizară amândoi că văzuseră destule. Berlinul nu era un oraş care să afişeze ce este mai bun în natura umană. Departe de a fi revigorantă, plimbarea fusese una mai degrabă deprimantă şi erau amândoi pregătiţi să se întoarcă la hotel.

Matthew făcu semn unui taxi.

— Hotelul Westmark.

Fără a avea nevoie de alte indicaţii, taximetristul porni în trombă.

În cele zece minute în care goniră pe străzile aglomerate ale oraşului, rotiţele din creierul lui Matthew începură să se învârtească. Voia să evadeze din oraş, să petreacă o vreme undeva într-un loc liniştit, departe de congres şi de toate acele *cuvinte* şi *idei* evanghelice.

Spre bucuria lui, când se întoarseră în cameră, o găsiră pe Sabina trează, citind o carte. Sabina observă schimbarea de pe chipul lui de îndată ce ridică privirea.

Dădu să spună ceva, dar soţul ei i-o luă înainte.

— Mi-a venit o idee grozavă! Ce-aţi zice de o schimbare de peisaj?

— Vrei să ne mutăm la alt hotel? întrebă Sabina, nedumerită.

— Nu la asta mă refeream, râse Matthew. Ce-ați zice să plecăm o vreme din Berlin? Eu unul m-am cam săturat de congres și simt nevoia să iau o scurtă pauză. Cred că a venit vremea să le facem o vizită vechilor noștri prieteni.

La auzul acestor cuvinte, Sabina mai că nu sări în sus de bucurie.

— Tare-aș vrea să-l revăd pe Udo Bietmann! adăugă Matthew. Tad, tu ce zici? Poți să vii cu noi sau te rețin aici obligațiile de serviciu?

— Bineînțeles că pot să vin, se grăbi să confirme Tad.

— Și cu... hm... cu *articolul* tău cum rămâne? îl întrebă Matthew, zâmbind pe sub mustață.

— Ai dreptate, cred că mai trebuie să iau un scurt interviu mâine dimineață. Oricum, mi-ar face plăcere să vă însoțesc.

Matthew zâmbi, simțind cum efectele negative ale plimbării încep deja să se risipească.

— Minunat. Atunci, rămâne stabilit! exclamă el. Vom pleca mâine dimineață, de îndată ce te întorci.

— Atunci e cazul să mă retrag la culcare, răspunse Tad, îndreptându-se spre ușă.

74

Vechiul secret

Era, ce-i drept, cam devreme pentru o vizită, dar Tad era dispus să își asume riscul.

Fără să o realizeze la început, după doar câteva zile petrecute în compania tinerei nemțoaice, se simțea mai atașat de ea decât crezuse inițial că ar fi posibil. Discuțiile dintre ei erau atât de variate, profunde, sincere și interesante, încât mai că-i ieșise din minte faptul că Lisel *nu* era – cel puțin, judecând după spusele ei – o persoană credincioasă. Tad nici nu bănuia cât de tare se asemăna relația care îmbobocea între ei cu cea care se înfiripase cu cincizeci și trei de ani în urmă între părinții lui.

Între timp, între Lisel și Tad se formase o prietenie sinceră, bazată pe un respect reciproc. Animozitatea care existase în primele lor conversații dispăruse complet și acum discutau deschis despre orice, chiar și despre spiritualitate, mânați amândoi de o adâncă sete de cunoaștere, bucuroși să învețe unul de la celălalt și să exploreze împreună principiile credinței.

Iată de ce, acum când aștepta în fața ușii ei, la care bătuse în urmă cu câteva clipe, Tad nu se gândea că înăuntru locuiește o persoană necredincioasă, ci o prietenă dragă de la care trebuia să își ia rămas-bun înainte de a pleca din oraș.

Consternarea care apăru pe chipul lui Lisel când aceasta deschise ușa și dădu cu ochii de Tad nu dură decât o secundă, transformându-se imediat într-un zâmbet de încântare.

— Tad!

— Scuză-mă, știu că e devreme...

— N-ai de ce să te scuzi, e în regulă! Poftește înăuntru!

— Ești sigură că nu te inoportunez?

— Cât se poate de sigură. Vezi doar că sunt deja îmbrăcată. Peste o oră trebuie să fiu la serviciu. La drept vorbind, tocmai ce făcusem nişte cafea şi mă gândeam ce plăcut ar fi dac-am putea s-o savurăm împreună.

— Ei, de asta chiar că mă îndoiesc! râse Tad. Orişicum, îți accept bucuros invitația.

— E adevărul adevărat, spuse Lisel zâmbind.

Tad o urmă înăuntru, cu mâna dreaptă încă ascunsă la spate.

— Ți-am adus ceva, spuse el, întinzându-i cadoul pe care îl ținuse ascuns – o tulpină lungă, la capătul căreia se afla un boboc de trandafir de culoarea piersicii.

— Vai, Tad, este superb... îți mulțumesc! exclamă Lisel, ducând trandafiraşul la nări şi inspirând cu un zâmbet plin de încântare.

— Nu prea e parfumat, spuse Tad, uşor fâstâcit, dar, de cum l-am văzut, m-am îndrăgostit de culoare. Nu ştiu exact de ce, dar mi s-a părut că e trandafirul perfect pentru tine.

— *Are* un parfum subtil, misterios.

— Părinții mei spun că trandafirii au secrete. Poate că acesta îşi ține parfumul ascuns de noi tocmai din acest motiv.

— Din care motiv?

— Din pricina secretului său.

— Ce înțeleg părinții tăi prin *secretele* trandafirului?

— Nu ştiu şi nici n-au să-mi spună vreodată. De fiecare dată când îi întreb, ei doar îmi zâmbesc şi-mi spun că este ceva ce va trebui să descopăr singur.

— Se pare că şi părinții tăi au secrete, la fel ca trandafirii. Ia loc. Am să-ți aduc nişte cafea.

Spunând acestea, Lisel se duse în bucătărie, puse trandafiraşul în vază şi apoi reveni cu cafelele. Îi întinse o ceaşcă lui Tad şi apoi se aşeză lângă el.

— Dar cum se explică trandafirul şi această vizită matinală?

— Nu ştiu, răspunse Tad. Am văzut trandafirul şi m-am gândit că ți-ar plăcea. E un fel de cadou de rămas-bun.

— De *rămas-bun*?

— Plec o zi-două împreună cu ai mei să facem o vizită unor prieteni de-ai lor.

— Of, ce m-ai speriat! Preț de o clipă am crezut că...

— Nu, ne vom întoarce în seara asta sau cel târziu mâine seară. Dar n-am vrut să plec fără să te mai văd o dată.

— Mă simt flatată, spuse Lisel, oftând. Și îți mulțumesc. Ești unul dintre cei mai atenți oameni pe care i-am întâlnit vreodată.

Tad nu zise nimic. În cele câteva secunde de tăcere ce urmară, Lisel rămase cu privirea pironită asupra trandafirului. Cuvântul „misterios", pe care îl rostise adineauri, îi reveni în minte, amenințând să deschidă o ușă spre trecut, spre unghere ascunse ale sufletului ei pe care nu avea încă dispoziția necesară să le exploreze.

— Având în vedere că vine din partea ta, am s-o iau ca pe un mare compliment, spuse Tad după câteva secunde, întrerupându-i, în mod salvator, reveria.

— Deci, unde mergeți azi? întrebă Lisel, bucuroasă să își îndrepte gândurile într-o altă direcție.

— La sud-est de Berlin, cred. Nu știu sigur ce localități vom vizita. Mama are mulți prieteni pe care nu i-a mai văzut din 1962.

— Au trecut mulți ani de atunci.

— Mama spune că mulți dintre ei probabil că nici nu mai sunt în viață sau și-au schimbat domiciliul. Orișicum, încercarea moarte n-are.

— Încă n-a apucat să-mi spună povestea ei.

— Stai liniștită, vom aranja o nouă întâlnire de îndată ce ne întoarcem.

Tad sorbi din cafea și apoi se ridică în picioare.

— Iar acum e cazul să plec. Ai mei mă așteaptă la hotel, iar *tu* trebuie să te duci la serviciu.

— Îți mulțumesc că ți-ai făcut timp să treci pe la mine, spuse Lisel, conducându-l până la ușă. Și pentru trandafir, adăugă ea, ridicându-și zâmbitoare ochii spre el.

Tad o privi adânc în ochi preț de o clipă, apoi înclină din cap.

— Am să te sun când mă întorc.

75

Vechi vrăjmaş

Moscova

Dan Davidson şi Andrassy Galanov, cândva rivali, stăteau acum aşezaţi faţă în faţă.

— Chiar că s-au schimbat vremurile, comentă Blue Doc. Un agent CIA şi un agent KGB aşezaţi la aceeaşi masă, aşa ceva ar fi fost de neconceput în vechiul regim.

— Totuşi, trebuie să fim cu băgare de seamă, spuse Galanov. S-a pus un preţ pe capul meu.

— Da, am auzit.

— Prietenii s-au transformat în duşmani şi duşmanii... uită-te la noi!

— Chiar dacă nu suntem tocmai prieteni, de astă dată n-am instalat niciun microfon sub masă. Dar poate c-ai avut tu grijă de asta!

Galanov pufni în râs.

— Nu, prietene. N-am ascuns niciun microfon. Dar schimbarea constă în primul rând în ceea ce încercăm să facem – ca aliaţi.

— Da, americanii şi ruşii sunt acum o mare familie fericită! replică Davidson ironic. Cine-ar fi crezut că Războiul Rece va duce la una ca asta?

— Nu chiar atât de fericită dacă bănuielile mele se confirmă, răspunse rusul.

— Văd că te mai ţii şi acum de spionaj.

— Năravurile vechi dispar greu, răspunse Galanov. Şi-apoi, dacă reuşesc să descurc iţele, nu e exclus să îmi pot negocia graţierea.

— Treci la subiect. Despre ce-i vorba? Şi de ce m-ai ales tocmai pe mine?

— Eşti singurul la care pot apela. Obiectul investigaţiei mele ne plasează de astă dată pe amândoi în aceeaşi tabără.

— Crezi că ţi-aş putea fi de ajutor?

— N-am nimic de pierdut. Unde-s doi, puterea creşte. Şi cu atât mai mult când e vorba de doi foşti spioni.

— Bine, te ascult, spuse Blue Doc. Ce informaţii ai?

— Deocamdată e doar o bănuială, răspunse rusul. Ce ştii despre Desiatovski?

— Te referi la ministrul Apărării?

— Da.

— Nu foarte multe, răspunse Davidson, alegând să nu îşi dea încă planurile în vileag.

— Dacă intuiţia nu mă înşală, individul pune la cale o conspiraţie majoră.

— Şi de ce nu îţi urmezi pista până la capăt?

— Pentru că m-a dat în urmărire. Un pas greşit şi sunt un om mort. Nu pot să dau de cap tărăşeniei ăsteia fără ajutorul tău.

Blue Doc rămase tăcut, întrebându-se cât de tare se putea încrede în agentul rus care îi fusese rival ani de zile. Îl străpunse îndelung cu privirea pe Galanov, încercând să îşi dea seama cât este de sincer şi, în cele din urmă, aparent satisfăcut, hotărî să îşi arate asul din mânecă.

— Nu m-ar mira deloc dacă bănuielile tale s-ar dovedi *a fi* corecte.

— Chiar? făcu uimit Galanov, ridicând întrebător o sprânceană.

— Întâmplarea face că de curând am intrat în posesia unor informaţii ce par să confirme bănuielile tale.

— Ce fel de informaţii?

— Un mesaj ciudat... din afara ţării.

— Aşa...

— Am pus pe cineva să se intereseze.

— Şi ce se spunea în mesaj?

— Mesajul era vag, dar pe mine m-a pus pe gânduri ceea ce se citea printre rânduri. Sper să primesc în curând veşti de la persoana mea de contact. De îndată ce aflu ceva, iau legătura cu tine. Cum pot să te contactez?

— Nicicum, ţi-am spus că sunt urmărit - răspunse fostul agent KGB. Am să te contactez eu mâine.

Se ridică în picioare şi dădu să plece, dar se răzgândi.

— Dan, sper că n-ai să-mi ascunzi nimic. De astă dată va trebui să fii cinstit cu mine. Dacă aflu ceva, te anunţ imediat şi la fel mă aştept să procedezi şi tu. Trebuie să lucrăm în echipă. S-ar putea ca de asta să-mi depindă viaţa.

— Voi juca cu toate cărţile pe faţă, Andrassy. La Kiev, în iadul care s-a dezlănţuit după ce s-a deschis focul, ai fi putut să mă lichidezi cu uşurinţă, dar tu m-ai lăsat să-mi iau tălpăşiţa. Atunci aş fi putut să-mi pierd eu viaţa. Acum îmi spui că tu s-ar putea s-o pierzi pe a ta şi eu te cred. E o chestiune de onoare. N-aş putea să uit vreodată un astfel de favor.

— Îţi mulţumesc, Dan, spuse Galanov, strângând mâna americanului.

— Am să-ţi spun tot ce aflu.

76

Călătorie în trecut

Fosta Germanie de Est

După atmosfera tot mai sufocantă din oraş şi de la congres, călătoria cu automobilul închiriat făcută la sud-vest de Berlin s-a dovedit a fi de-a dreptul tonică pentru familia McCallum. O adevărată gură de aer curat.

Singurul lucru care ar fi putut s-o facă mai fericită, comentase Sabina, ar fi fost ca destinaţia lor să fie *Lebenshaus*.

Singurul lucru care l-ar fi putut face mai fericit pe Tad ar fi fost să o aibă alături şi pe Lisel, dar pentru moment tânărul alese să îşi păstreze sentimentele pentru sine. Îşi dorea ca ea să îi cunoască mai bine părinţii, dar până acum cei trei nu avuseseră ocazia să se întâlnească decât de câteva ori şi mereu în fugă.

Dincolo de Berlin, pe care se grăbiseră să îl lase în urmă, drumul era mărginit de terenurile agricole ale regiunii care, cu doar puţin timp înainte, se numise, cinic, Republica *Democrată* Germană. Din când în când, treceau prin secţiuni ale Pădurii Brandenburg, unde pâlcuri de mesteceni şi pini se încrucişau cu poteci şi drumuri de pământ. Pe mare parte din teren se înălţau ogoare întinse de cereale, unele secerate, altele încă în curs de coacere şi câteva în curs de recoltare. Majoritatea lanurilor străluceau aurii în soare, întrerupte doar ici şi colo de frunzişul verde al cartofilor şi al sfeclei de zahăr. Loturile de teren cultivat erau vaste, contrastând puternic cu micile ferme private din Vest, unde se cultiva o varietate mai mare de plante şi se practica rotaţia culturilor.

Aici câmpurile nesfârşite, cultivate ba cu grâu, ba cu cartofi, stăteau mărturie sistemului colectivist încă existent în Est, care

nu încerca să scoată maximul de profit din teren. Deși mii de foști proprietari înaintaseră guvernului german cereri de retrocedare, sortarea și verificarea acestor cereri necesita un timp îndelungat, după cum descoperise și Matthew pe propria-i piele, și doar câteva fărâme de teren fuseseră înapoiate familiilor cărora le aparțineau de drept, în unele cazuri de secole întregi. Iar, între timp, noul guvern făcea eforturi colosale pentru a menține cooperativele agricole rămase moștenire de la vechiul regim comunist.

Dacă granițele ar fi fost retrasate altfel, cugetă Matthew, *poate că am mai fi avut o șansă de a recupera Lebenshaus.*

După ieșirea din oraș, observară imediat uriașa diferență dintre șoseaua cu două benzi pe care rulau acum și drumurile din Vest. Acelea erau spațioase, frumos asfaltate, cu benzi de semnalizare clare, vopsite în alb și în galben, și acostamente late. Aici, drumurile, care nu mai fuseseră reparate de zeci de ani, erau înguste, nemarcate corespunzător și pline de hârtoape. Ocolirea gropilor îi încetinea în mod simțitor, iar evitarea traficului din sens opus era o adevărată aventură. Cât de bine își amintea Matthew aceste drumuri! Cu ani în urmă le bătuse în lung și-n lat în încercarea de a da de Sabina și de baron și... de a scăpa de Gustav.

Marca auto predominantă rămânea bătrânul Trabant, micul automobil fabricat în fosta RDG. Unii, mai groși la pungă, își dăduseră vechiul Trabant la fier vechi, înlocuindu-l cu o mașină nouă, fabricată în Vest. Dar celor mai mulți nu le dăduse mâna s-o facă și astfel, șoselele erau în continuare împânzite de sute de Trabanturi, relicve cu aspect de jucărie ce înaintau zgomotos, scuipând fum negru pe țeava de eșapament. De pe-acum, toate fabricile de automobile marca Trabant și Wartburg fuseseră închise, având aceeași soartă precum Interflug, singura companie aeriană est-germană, și majoritatea întreprinderilor de acest tip care, din cauza incapacității de a concura cu Occidentul, dăduseră faliment.

În baza instrucțiunilor primite de la Matthew și uneori de la Sabina, Tad conduse întâi prin Potsdam, unde părinții săi îi

arătară penitenciarul, acum abandonat, în care fusese închis bunicul lui.

Apoi, încercând să reconstituie traseul urmat de Matthew şi de Sabina în fatidica zi a primei lor tentative de fugă peste hotare, pe care aceştia o istorisiră din nou fiului lor printre zâmbete amestecate cu lacrimi, îşi continuară drumul spre satul Großbeeren.

Aici se opriră la casa familiei Brumfeld, care rămăsese neschimbată, dar, după toate aparenţele, atât Clara, cât şi Erich decedaseră, iar actualii proprietari nu auziseră niciodată de Willie. Josef Dahlmann, fratele Angelei, dispăruse, de asemenea, fără urmă.

Revederea acestor locuri stârni un şuvoi de emoţii în sufletele celor doi bătrâni. Lămuririle date lui Tad erau urmate de pauze uneori îndelungi în care aceştia priveau tăcuţi pe geam, revăzând cu ochii minţii chipuri, întâmplări, momentele tensionate pe care le petrecuseră ascunşi în şuri, pivniţe şi păduri, aşteptând să treacă pericolul, cu inimile bubuind, tresărind la cel mai mic zgomot...

Da, acelea fuseseră vremuri pline de pericol, în care mulţi oameni de credinţă îşi pierduseră viaţa. Acum toate aceste drumuri, sate şi păduri aveau un aer atât de diferit – erau liniştite, netulburate, ca şi cum acele vremuri cumplite nici n-ar fi existat vreodată.

După-amiază realizară că le mai rămânea un singur loc în care s-ar putea să dea de un chip cunoscut – un chip pe care Matthew îşi dorise să îl revadă încă din ajun. Era timpul să se îndrepte spre Kehrigkburg.

La tot pasul era clar că guvernul recent reunificat de la Berlin depunea eforturi considerabile pentru a aduce Estul la nivelul Vestului, şi asta în cel mai scurt timp posibil. În fiecare aşezare prin care treceau se făceau reparaţii la drumuri, se demolau clădiri vechi şi se ridicau altele noi, munţi de moloz tronau lângă şanţuri adânci în care se turnau fundaţii şi se instalau conducte noi, se construiau poduri... case, fabrici, şcoli şi câte şi mai câte!

Acelaşi proces de reconstrucţie care se desfăşură şi în Berlinul de Est, cu o fervoare ce te făcea să crezi că est-germanii voiau să recupereze cei cincizeci de ani de delăsare în doar câteva zile. Totul fremăta de activitate şi de viaţă!

— Cât de mult s-au schimbat toate! exclamă Matthew. Ultima dată când am fost aici, drumurile, clădirile, căile ferate, automobilele, străzile... toate erau vechi şi lăsate în paragină. Ba mai rău, renunţarea se citea şi pe chipurile oamenilor. Toţi erau letargici, apatici, mohorâţi şi lipsiţi de vlagă. Acum parcă, dintr-odată, totul a revenit la viaţă. Oriunde te uiţi, oamenii păşesc cu acea vigoare nemţească proverbială, zâmbesc, reconstruiesc, sunt activi şi plini de entuziasm. Cât de minunată trebuie să fie această schimbare pentru ei!

Sabina încuviinţă, tăcută, din cap. Ea, care trăise peste cincisprezece ani în Berlinul de Est, înţelegea mai bine ca oricine cuvintele soţului ei.

Tad, care nu mai fusese niciodată în Germania de Est, remarcă multe diferenţe în structura clădirilor pe lângă care treceau, instituţiile masive, numeroasele blocuri de apartamente, uriaşe şi mohorâte, şi numărul comparativ redus al caselor particulare – toate stând mărturie colectivismului cultivat vreme de cincizeci de ani de regimul comunist. Multe case şi hambare din cătunele prin care treceau erau într-o stare deplorabilă – dărăpănate ca vai de ele, cu acoperişurile surpate şi utilajele agricole abandonate pe câmp, mâncate de rugină.

Chiar dacă reconstruirea ţării nu avea să se realizeze, în mod evident, peste noapte şi condiţiile de trai continuau să fie mai grele decât în Vest, se observa la tot pasul atenţia acordată aparenţelor. Un exemplu îl constituiau glastrele cu flori multicolore aşezate, cu vădită falǎ, în faţa unor case ce mai că stăteau să se surpe.

— Priviţi, spuse Tad, arătând spre o bătrână care mătura cu grijă pământul bătătorit din faţa porţii. Oamenii ăştia nu încetează să mă uimească. Acordă atâta atenţie ordinii şi curăţeniei! Unde mai vezi oameni care să măture pământul?! Ei, dar dacă aleea

de lângă gardul casei nu e *asfaltată*, neamțul face și *pământul* să strălucească de curățenie!

Comentariul fiului ei o făcu pe Sabina să zâmbească.

În drum spre Kehrigkburg, Matthew îi povesti din nou lui Tad toate evenimentele care precedaseră prima lui întâlnire cu Udo Bietmann și toate eforturile depuse de acesta, chiar cu riscul propriei vieți, pentru a-i ajuta să se ascundă de Gustav.

— S-a comportat ca un adevărat frate spiritual, conchise Matthew. M-am rugat ani la rând să am ocazia să-l revăd.

— Știe că îl veți vizita? întrebă Tad.

— I-am scris acum o lună că vom veni la Berlin, răspunse Matthew. Dar, cum nu îi știu adresa exactă, s-ar putea ca scrisoarea să nici nu fi ajuns la el.

77

Schimbările aduse de libertate

Kehrigkburg, fosta Germanie de Est

De cum intrară în sătuc, atât Matthew, cât şi Sabina fură năpădiţi de amintiri. Totul rămăsese aproape neschimbat!

Peste doar câteva minute, băteau deja, cu inimile strânse atât de teamă, cât şi de emoţie, la uşa casei în care nu o dată li se oferise adăpost.

Când Christa Bietmann deschise uşa, bucuria revederii lumină instantaneu atât chipul gazdei, cât şi feţele soţilor McCallum. Ochii Christei şi ai Sabinei se umplură imediat de lacrimi. Tad privea totul de la distanţă, cu o încântare similară celei pe care o simţise bunicul său atunci când asistase la discuţia plină de spiritualitate frăţească dintre cei ce îl aduseseră aici.

Ce poate fi mai plăcut ochiului decât comuniunea spirituală dintre fiii şi fiicele lui Dumnezeu? Fire cărunte, feţe brăzdate de riduri şi inimi în care, chiar dacă li s-ar fi adăugat încă treizeci de ani de viaţă, iubirea ce strălucea acum în ochii umeziţi de lacrimi ar fi rămas la fel de puternică.

— Vai, ce-o să se bucure Udo! exclamă Christa. Ne-am rugat Domnului să treceţi şi pe la noi.

— Aţi primit scrisoarea? întrebă Matthew.

— Da, acu-s două săptămâni. De atunci n-am mai avut stare, zău aşa!

— Unde-i Udo?

— Pe câmp, răspunse Christa, arătând cu mâna spre terenul din spatele casei.

Din depărtare răzbea huruitul tractorului. Privind în direcţia indicată de Christa, îl zăriră pe soţul ei arând un lan de ovăz secerat de curând.

Sabina o urmă pe Christa înăuntru, iar Matthew și Tad ocoliră hambarul din cărămidă de lângă casă și o luară peste miriște. Când, într-un târziu, îi observă traversând brazdele, recunoscându-l pe Matthew, bărbatul care conducea tractorul opri brusc motorul și, în clipa imediat următoare, sări din cabină și o luă la fugă spre ei. Udo și Matthew căzură unul în brațele celuilalt și Tad asistă la un nou șuvoi de lacrimi, ce curgeau și de astă dată fără pic de sfială, chiar dacă erau vărsate de doi bărbați.

Tânărul lui suflet creștea de bucurie să vadă cât de iubiți erau părinții lui de cei ce îi cunoșteau cu adevărat – de cei ce îi cunoșteau sufletește.

Urmară prezentările, însoțite de zâmbete, exclamații de încântare și o călduroasă strângere de mână.

Peste o jumătate de oră, oaspeții erau așezați la masa din modesta bucătărie a soților Bietmann, pe scaune simple de lemn, bând cafea și ciugulind pateuri cu carne. Fie că trăia în est ori în Vest, fie că era înstărită ori ba, nu se pomenea gospodină germană care să nu aibă câteva bunătăți puse deoparte pentru musafiri neașteptați. Și cum acești musafiri fuseseră așteptați cu mare emoție și nerăbdare, de astă dată pateurile fuseseră pregătite într-o cantitate mai mult decât generoasă.

Reîntâlnirea dintre cei patru a fost una bogată spiritual și încărcată de bucurie. Printre zâmbete și lacrimi, împletite într-o combinație curioasă, Matthew și Sabina povestiră din nou tot ceea ce li se întâmplase după plecarea lor din Kehrigkburg la începutul lunii septembrie 1962. Tad auzise povestea fugii lor de nenumărate ori, dar parcă niciodată așa cum era povestită acum.

— Sincer să fiu, de-a lungul anilor am mai aflat și eu una, alta despre voi, spuse Udo după ce soții McCallum le povestiră pe scurt despre viața pe care au dus-o după mutarea în Statele Unite. Am reușit să fac rost de câteva dintre cărțile tale – adăugă el, observând nedumerirea de pe fața lui Matthew. Deși ești mai în vârstă decât mine, permite-mi să-ți spun că sunt mândru de tine.

— Mă flatezi, Udo! răspunse Matthew râzând.

Conversația continuă vreme de o oră și jumătate cu aceeași însuflețire și emoție.

— Nu vrem să vă reținem întreaga zi, spuse Matthew în cele din urmă. Știu că sunteți ocupați cu recoltatul, așa că probabil a venit vremea să ne luăm rămas-bun.

Dădu să se ridice, dar Christa și Udo săriră imediat să-l oprească.

— Doar n-aveți de gând să plecați! exclamă Udo.

— Păi, știu și eu...

— Nici să nu vă gândiți la una ca asta! După ce-am așteptat treizeci de ani să vă revedem, doar nu credeți c-o să vă lăsăm să plecați atât de repede!

Matthew pufni în râs.

— Înnoptați aici și petreceți măcar câteva zile împreună cu noi!

— Vă mulțumim, răspunse Matthew. Cunoscându-vă atât de bine, bănuiesc c-ar fi trebuit să mă aștept la o asemenea ospitalitate. Dar muncile câmpului nu pot să aștepte. N-oi fi eu agricultor, dar atâta lucru tot știu.

— Așa e, dar hrana sufletească este mult mai importantă decât grânele din care se face pâinea necesară trupului. Și-apoi, majoritatea lanurilor au fost deja secerate. Frații mei s-au ocupat de recoltare după ce eu am fost chemat la datorie.

— Ai frați fermieri? întrebă Tad.

— Frați de credință, răspunse germanul. Frați spirituali. Ne ajutăm unii pe alții în cadrul comunității. Când am fost nevoit să plec pentru câteva zile, ei s-au ocupat și de ogoarele mele. Așa că mie nu mi-a mai rămas decât aratul, adăugă el căscând.

— Dar văd că ești obosit, obiectă Matthew. Poate că ar fi mai bine să revenim în altă zi. Vom fi în Berlin...

— Nici vorbă! îl întrerupse fermierul. Nici nu mă gândesc să vă las să plecați atât de repede. În seara asta *veți fi* oaspeții noștri. Nu înțelegi că m-am rugat ani în șir să vă pot revedea?

— Nu eram sigur că am să vă găsesc, râse Matthew. Sunteți singurii prieteni de care am reușit să dăm pe parcursul zilei de azi.

— Sunt convins că şi prietenii voştri menoniţi sunt nerăbdători să vă vadă, zise Bietmann.

— Ştiu că suntem în Germania? întrebă Sabina.

— Glumeşti? Christa şi cu mine am dat fuga la ferma lor de îndată ce am primit scrisoarea. De atunci, aproape că n-a trecut zi fără ca un menonit să nu treacă pe aici ca să ne întrebe dacă avem noutăţi. În seara asta ar fi o adevărată onoare pentru mine să vă pot prezenta celorlalţi fraţi din Kehrigkburg.

— Noi ne-am simţi onoraţi, răspunse Matthew. Singurul meu regret e că n-am avut posibilitatea de-a vă vizita mai devreme.

— Momentul ales de Dumnezeu nu vine niciodată prea repede sau prea târziu. Este o lecţie pe care am învăţat-o de multe ori în acest colţ de lume. E o vorbă pe care mi-o spun de fiecare dată când simt că-mi pierd răbdarea, când lucrurile nu se întâmplă atât de repede pe cât şi-ar dori-o firea mea pământească: *În împărăţia lui Dumnezeu, toate se întâmplă la timpul lor.* Voi aţi venit acum, deci acesta este momentul potrivit.

— E o vorbă înţeleaptă, care poate preveni luarea unor decizii pripite, comentă Matthew.

— Exact. Este un adevăr cu mii de aplicaţii. Dumnezeu nu Se grăbeşte niciodată. Planul Lui se împlineşte întotdeauna, dar rareori de la o zi la alta.

— Tata obişnuia să spună acelaşi lucru, zise Sabina.

— Dumnezeu să-l binecuvânteze, spuse Udo cu evlavie. A fost un om după sufletul lui Dumnezeu.

— Amin, adăugă Matthew.

— Fiica voastră locuieşte în apropiere? întrebă Sabina.

Se lăsă tăcerea.

— Girdel..., răspunse într-un târziu *Herr* Bietmann, nu... nu mai e alături de noi.

Sabina nu mai puse alte întrebări. Dacă aşa o vrea Dumnezeu, avea să afle mai multe la momentul cuvenit.

— Şi cum e viaţa voastră acum? se interesă Tad, incapabil să îşi ţină prea mult timp în frâu curiozitatea de jurnalist. Situaţia s-a îmbunătăţit acum, că Estul şi-a dobândit libertatea?

Bietmann rămase un răstimp îndelungat adâncit în gânduri. Într-un târziu, oftă adânc și zise:

— M-am întrebat adesea ce i-aș spune unui occidental, dacă aș avea libertatea de a-i explica situația noastră în profunzime.

— Ei bine, acum ai, spuse Tad.

— Lucrurile pe care le am eu de spus nu sunt cele pe care se așteaptă să le audă un american.

— Perfect. Nu te-aș fi întrebat dacă n-aș vrea să știu ceea ce crezi cu adevărat. Știu care sunt impresiile părinților mei de când am ajuns în Germania. Acum vreau să le aflu pe ale tale.

— E un jurnalist în devenire, explică Matthew zâmbind, înarmat cu toată curiozitatea necesară pentru a săpa dincolo de aparențe.

— Asta mi-e deja cât se poate de clar, răspunse Udo.

— Și nu vreau să iau de bună versiunea dată de ziare, adăugă Tad. Vreau să aflu care este opinia *ta*.

Bietmann aruncă o privire spre Matthew și Sabina. Aceștia încuviințară din cap, încurajându-l să vorbească fără ocolișuri.

— Atunci am să-ți spun, băiete, cum văd eu lucrurile.

Preț de o clipă se lăsă iar tăcerea, apoi Udo continuă.

— La început, a fost o euforie generală. Călătorii, vizite în Vest, libertatea de a cumpăra produse occidentale la care, cu puțin timp în urmă, nici nu visam, recuperarea terenurilor confiscate – toți erau încântați de schimbare! Erau, în sfârșit, liberi să viziteze coasta Mediteranei, Alpii elvețieni, Franța, Italia – minuni ale Vestului care, deși se aflau la doar patru-cinci ore distanță de noi, ne fuseseră inaccesibile până atunci. Nici nu-ți poți închipui ce lucru neprețuit este libertatea pentru cei cărora le-a fost refuzată o viață întreagă. Libertatea de a călători, libertatea de exprimare, libertatea religioasă, libertatea presei, drepturile de proprietate privată – toate aceste libertăți dobândite după 9 noiembrie 1989, când a căzut Zidul Berlinului, au fost și sunt în continuare de-a dreptul neprețuite pentru toate națiunile fostului bloc răsăritean.

— Totuși, după tonul vocii tale, înțeleg că lucrurile nu se rezumă la atât, spuse Tad când Bietmann făcu o pauză.

Stăpânul casei zâmbi.

— Aşa este. Ai perfectă dreptate. Euforia nu a durat multă vreme. Imediat după reunificare au apărut îndoielile şi chiar unele regrete. În cazul confraţilor noştri din Vest, îndoielile erau legate mai ales de cine are să plătească „nota de plată". Marca germană este, într-adevăr, cea mai puternică monedă din Europa, dar chiar dacă în viitor o Germanie unită şi puternică va putea beneficia de pe urma reunificării şi va deveni pentru Europa ceea ce reprezintă Statele Unite în Americi, pentru moment situaţia nu este deloc uşoară pentru compatrioţii noştri din Vest. Impozitele s-au mărit şi guvernul a fost nevoit să se împrumute, or aceste lucruri i-au afectat în mod serios pe confraţii noştri prosperi.

— Şi pe voi nu?

— În cazul germanilor din Est, situaţia este diferită. La început, în schimbul mărcilor noastre lipsite de valoare, ni s-au dat mărci vest-germane. Toată lumea era extaziată. Dar în curând ne-am dat seama că ne-am bucurat prea repede. Când mărcile primite iniţial s-au dus, n-au mai fost altele care să le înlocuiască. Ce e de preferat, ne-am întrebat noi cei din Est în repetate rânduri: să ai bani, cum se întâmpla pe vremea comunismului, dar prea puţine mărfuri pe care să îi cheltuieşti sau magazine ce gem de mărfuri occidentale pe care însă nu ţi le poţi permite? Căci în prezent, aceasta este situaţia în majoritatea ţărilor est-europene: oamenii abia de îşi permit strictul necesar.

— Cum aşa?

— Fiindcă economiile statelor estice s-au prăbuşit. În cele patru decenii de comunism, toate s-au deteriorat în mod înfiorător – construcţiile, industria, transporturile, mediul, nivelul de trai. Avem şine de cale ferată şi macazuri care datează de la sfârşitul secolului trecut. După al Doilea Război Mondial, sovieticii au dezafectat cele mai bune fabrici est-germane şi au subtilizat toate utilajele. Apoi au pângărit pământul. Toate râurile şi apele subterane sunt îngrozitor de poluate. În unele păduri, copacii îşi pierd frunzişul cu mult înainte de sfârşitul verii. Aerul e plin de sulful emanat la arderea cărbunilor. Fluviul Elba e plin de plumb

și de pesticide. Sovieticii au devalizat și și-au bătut joc de toate țările aflate sub ocupația lor. Capitalismul și economia de piață sună bine pe hârtie și toți est-europenii și-au dorit să trăiască în democrație. Dar, în realitate, acestea i-au aruncat pe cei mai mulți într-o sărăcie lucie. După instaurarea sistemului liberei inițiative, magazinele și comercianții au putut să își stabilească singuri prețurile. Și astfel, dintr-odată, totul a devenit de zece sau chiar douăzeci de ori mai scump decât era înainte. Toată lumea a fost șocată. Produsele de bază, pe care, până mai ieri, le putuseră cumpăra fără probleme, deveniseră brusc inaccesibile din cauza prețului exorbitant. În Cehoslovacia lucrurile stau chiar mai rău de-atât. Acolo se vorbește de catastrofă, tragedie și haos. La fel s-a întâmplat și în Rusia anul acesta, în ianuarie, când Elțin a pus capăt politicii de intervenție a Statului în controlul prețurilor. Lumea abia de-și mai permite să cumpere alimentele de bază – pâine, lapte, carne. Fructele proaspete au devenit un adevărat lux. Iar prețul carburanților e atât de mare, încât oamenii nu-și mai permit să călătorească, chiar dacă acum sunt liberi să meargă unde vor.

— E vorba doar de creșterea prețurilor? Cu timpul fără îndoială că prețurile se vor stabiliza.

— Da, încep deja să se stabilizeze. Dar o problemă și mai mare și din ce în ce mai răspândită o reprezintă șomajul. În unele orașe există o rată a șomajului de 70–80%. Nici nu-ți poți închipui câte ramuri ale economiei au dat faliment. Aproape toate fabricile din RDG au fost închise. Nu aveau cum să concureze cu Occidentul – și în niciun caz cu RFG. În medie, un muncitor est-german produce doar 25% din producția realizată de un confrate vest-german.

— Bine, dar nu există ajutor de șomaj? Germania de Vest nu a luat nicio măsură în acest sens?

— S-au alocat niște fonduri. Dar acestea au fost puține și sunt deja pe terminate. Pe lângă costurile uriașe necesare pentru reconstruirea Germaniei de Est, noul guvern ar da faliment dacă ar trebui să ofere, pe deasupra, și indemnizații pentru

şomeri. Totuşi, est-germanii se consideră norocoşi că a existat o Germanie de Vest cu care să se reunească. Economia germană probabil că se va reface în câţiva ani, maxim într-un deceniu, două. Pentru toate *celelalte* state est-europene însă, tranziţia va fi mult mai îndelungată – vor trece, probabil vreo două generaţii până când se vor reface complet. Declinul economic continuă şi toate aceste popoare se luptă pentru supravieţuire. Da, ne-am dobândit libertatea, dar ne confruntăm cu greutăţi financiare enorme. Chiar dacă RDG a fost cel mai puternic stat din blocul comunist, nu suntem nici pe departe în stare să concurăm cu Occidentul. Iar ţări precum Rusia, Cehoslovacia sau Bulgaria se află într-o situaţie şi mai precară.

Bietmann făcu o pauză, răstimp în care cei trei oaspeţi ai săi cugetară adânc la cele auzite. Sabina era cea mai afectată de cuvintele lui, căci era vorba de meleagurile ei natale.

— Regiunea aceasta este cunoscută şi acum drept *Germania de Est*? întrebă Tad.

— Denumirea oficială este *„Die fünf neuen Bundesländer"*...

— Cele cinci noi landuri federale, murmură Matthew în engleză.

— Dar, continuă Udo, adevărul este că da, mulţi îi spun şi acum *Ostdeutschland.*

— Şi cum reacţionează oamenii la toate aceste schimbări? întrebă Matthew după un moment de tăcere.

— Sentimentele sunt mixte. Lumea se bucură că ne-am dobândit libertatea, dar confruntarea cu greutăţile aduse de ea reprezintă o luptă zilnică pentru marea majoritate. Se spune că în prezent est-germanii se află într-o stare maniaco-depresivă. Uneori există răbufniri de furie chiar şi împotriva noului nostru guvern, din cauza noilor reglementări, din cauza pierderii locurilor de muncă, din cauza noii birocraţii. Libertatea pe care am dobândit-o este, în mare parte, o libertate de care se pot bucura doar cei groşi la pungă. Oamenii sunt foarte dezamăgiţi.

— Sunt convinsă că le este foarte greu să se adapteze la noile condiţii de viaţă, murmură Sabina.

— În prezent, doar o treime din populația est-germană trăiește mai bine decât trăia înainte de căderea Zidului, continuă Udo. Unii chiar își doresc ca zidul să nu fi căzut deloc.

— Nu pot să cred așa ceva! exclamă Tad.

— Și totuși, este adevărat. Oamenii sunt atât de descumpăniți și de dezorientați, încât nu e de mirare că există câțiva care consideră că înainte viața, chiar dacă nu era trăită în libertate, era măcar mai ușoară. Mai previzibilă.

— Dar spuneți-mi, vă rog, că aceștia constituie doar o minoritate restrânsă!

— Așa este. În general, suntem cu toții foarte mulțumiți de schimbare. Doar că voiam să știi că există și excepții.

— Și cum o duce în prezent biserica? întrebă Matthew.

— Efectele tranziției sunt, și în acest caz, mixte. Noi, cei din RDG, ne-am bucurat mereu de o relativă libertate religioasă, chiar dacă, înainte de căderea Zidului, se mai întâmpla să fim hărțuiți și priviți cu suspiciune. Acum această libertate este și mai mare, dar mulți se confruntă cu probleme financiare atât de grave, încât nu mai sunt în stare să se gândească la cele spirituale.

— Despre creștinii din restul Europei de Est știi ceva?

— Situația copiilor lui Dumnezeu este, în general, înfloritoare, deși multă vreme cei din țările estice au fost nevoiți să-și practice credința în condiții dintre cele mai primitive. Spre deosebire de RDG, în Rusia, bunăoară, adevărata biserică a trebuit să funcționeze clandestin. În Cehoslovacia, tinerii sub vârsta de optsprezece ani nu aveau voie să meargă la biserică - asta deși mersul la biserică nu era, practic, interzis de lege. Totuși, dacă încălcau această lege nescrisă, își pierdeau privilegiul de a face studii superioare. Așa că, deși acolo nu a existat o biserică secretă propriu-zisă, prețul pe care trebuia să îl plătești pentru credință era, totuși, extrem de mare. Creștinii din RDG și din Polonia s-au confruntat și ei cu greutăți similare.

— Și care este acum situația în Germania de Est? întrebă Matthew. Cum o duce comunitatea voastră?

— Nu putem decât să fim recunoscători, răspunse Udo. Dumnezeu este bun, iar acum, când nu mai trebuie să ne temem de persecuţii din partea autorităţilor, numărul celor ce răspund la chemarea Domnului creşte pe zi ce trece. În plus, în această regiune, lumea o duce bine şi din punct de vedere financiar. În baza unui decret emis în iulie 1990, toate terenurile confiscate de comunişti după 1949 au fost retrocedate proprietarilor de drept. Şi cum multe dintre fermele din zonă, printre care şi a noastră, sunt proprietăţi strămoşeşti, acum avem din ce să ne câştigăm traiul. Utilajele noastre sunt vechi şi banii puţini şi acum, dar ne ajutăm unii pe alţii şi putem să ne cultivăm pământurile ca să avem ce pune pe masă. Munca cinstită, în sine, aduce multe satisfacţii.

— Bine, dar odată cu eliberarea naţiunii, n-a avut loc şi o trezire spirituală? întrebă Tad.

— În prezent se desfăşoară o activitate spirituală bogată, ce-i drept, dar nu cred că putem vorbi de o trezire la nivel naţional. Viteza nebună cu care se transformă întreaga societate, din Berlin şi până la Moscova, are şi numeroase dezavantaje. Unul dintre ele îl reprezintă noianul de reviste, cărţi şi filme pornografice care au apărut brusc la fiecare colţ de stradă. De la o zi la alta, blestemul decadenţei occidentale şi-a pus amprenta pretutindeni.

— Înainte nu se vindeau astfel de publicaţii?

— Nu, erau cenzurate de comunişti.

— Din motive morale?

— Ei, aş! Comuniştii au interzis comercializarea materialelor pornografice doar pentru nu voiau ca ele să distragă atenţia oamenilor de la obiectivele lor socialiste. Chiar şi în materie de religie, libertatea politică nu aduce întotdeauna *viaţă*.

— Mă tem că nu înţeleg.

— După prăbuşirea comunismului s-a creat brusc un vid spiritual. Ideologia care a guvernat întreaga societate a dispărut peste noapte, iar acum edilii oraşelor, liderii guvernamentali şi directorii şcolilor caută cu mare zel ceva cu care s-o înlocuiască. Se roagă de pastori şi de mireni calificaţi să predea învăţăturile creştine şi Biblia în şcolile publice.

— Pare o idee minunată, spuse Sabina.

— Problema e că primele care au sărit să dea curs invitației au fost sectele. Acestea au fost mai rapide și s-au folosit primele de nou-creatul vid spiritual. Prin urmare, acum principalii profesori sunt sectanți sau reprezentanți ai unor grupări religioase minoritare și bineînțeles că foștii comuniști habar nu au de falsitatea învățăturilor acestora. Iar, între timp, aceste culte și secte și-au întins mrejele asupra întregii societăți. Mulți oameni care până acum n-au pus piciorul într-o biserică sunt dornici să afle mai multe despre religia creștină. Vor să afle ce au pierdut în toți acești ani. Și asta îngreunează și mai mult eforturile noastre de evanghelizare. Din cauza unei mărturii mincinoase primită anterior de la reprezentanții unei secte, mulți ne privesc derutați atunci când le spunem adevărul. Ba mai rău, atunci când mergem din casă în casă, există și oameni care nici nu vor să ne asculte, fiindcă sunt sătui de metodele agresive de convertire practicate de sectanți. Dacă îi abordezi după ce au avut de-a face cu astfel de indivizi, te vor privi cu ochi răi când le spui că ești *creștin*. Și ca să-ți răspund la prima întrebare, există o mare sete de spiritualitate în Est. Doar că, din păcate, aceasta este contracarată de derută și de neliniștea creată de numeroși alți factori ai schimbării.

— Bine, dar persecutarea creștinilor a încetat, nu-i așa? întrebă Sabina.

— Aici, în RDG, a încetat. Totuși, contactele mele din Cehoslovacia îmi spun că acolo, în unele cazuri, lucrurile stau chiar mai rău decât înainte. Comuniștii din garda veche se folosesc de schimbări în propriul avantaj, uneori vărsându-și mânia pe creștini, biserici și pastori. Toți cei aflați acum la putere – și asta este valabil pentru toate țările est-europene – sunt foști comuniști. Retragerea lor din Partidul Comunist a fost una dictată de circumstanțe și nicidecum de o schimbare a modului lor de gândire. Mulți dintre polițiștii și înalții funcționari ai fostului regim sunt încă la putere – ei sunt profesorii, demnitarii și directorii cu care avem de-a face în ziua de azi. Noi, cei din Germania de Est,

am fost mai norocoşi, dar viaţa creştinilor din alte ţări nu a devenit mai uşoară aşa, peste noapte. Nu de puţine ori se întâmplă ca donaţiile primite din Occident să nu ajungă la cei ce au cea mai mare nevoie de ele. Bibliile şi cărţile creştine trimise la Praga şi în alte mari oraşe au fost acaparate de lideri ai cultelor majoritare, care le-au vândut apoi la preţuri exorbitante. Am auzit, de pildă, că o Biblie cu coperţi necartonate s-a vândut la Praga pentru echivalentul a 150 de mărci germane. Şi comunitatea noastră a primit literatură creştină, pentru care Îi mulţumim lui Dumnezeu. Dar de obicei occidentalilor care fac astfel de donaţii nu prea le pasă ce se întâmplă cu conţinutul coletelor după ce le livrează şi pleacă acasă. Chiar şi aşa, există foarte mulţi tineri dornici să îmbrăţişeze cariera preoţească şi din ce în ce mai mulţi est-europeni se întorc, într-adevăr, spre Cristos.

— Spuneai că, în cadrul comunităţii voastre, lucrurile merg bine.

— Da. Mulţi localnici se confruntă cu probleme financiare şi sunt cuprinşi de deruta şi frustarea de care vă vorbeam adineauri. Totuşi, din punct de vedere spiritual, norul fricii de a fi creştini practicanţi a fost ridicat de deasupra noastră şi asta e o adevărată binecuvântare. Acum, delectându-ne, să zic aşa, cu darul libertăţii, ne întâlnim, chiar dacă nu în mod oficial, de mai multe ori pe săptămână. Am să le dau imediat de ştire celorlalţi săteni că în seara asta veţi lua şi voi parte la întrunire.

Matthew aruncă o privire spre Sabina.

— Rămâneţi la noi în noaptea asta, repetă Christa.

Matthew şi Sabina se priviră din nou, apoi se întoarseră spre Bietmann, ridicară din umeri şi, zâmbind radioşi, încuviinţară din cap.

78

Comuniune spirituală

În seara aceea Matthew, Sabina şi fiul lor au luat parte la un act de profundă comuniune spirituală, cu totul diferit de orice altă întâlnire religioasă la care participaseră vreodată, la care au fost trataţi ca nişte oaspeţi de cinste.

Pe Sabina, amintirea vremurilor de odinioară şi a anilor de dinaintea minunatei zile a reîntâlnirii cu Matthew o copleşi cu o intensitate pe care n-ar fi putut-o înţelege pe deplin nici soţul şi nici fiul ei.

Îşi petrecuseră restul după-amiezii plimbându-se pe afară, observând cu mare interes diferenţele dintre condiţiile de trai din Est şi cele din Vest. În timp ce Matthew şi Tad au făcut ocolul fermei împreună cu Udo, soţia acestuia i-a povestit Sabinei, printre lacrimi, despre dureroasa pierdere a fiicei lor şi despre oportunitatea de slujire care li s-a arătat după aceea.

Seara, după cină, se înghesuiră toţi cinci în micul automobil al fermierului şi merseră cale de doi-trei kilometri până la casa unde avea loc adunarea. Cei trei membri ai familiei McCallum simţiră căldura sufletească de cum păşiră înăuntru.

— Udo! strigară imediat mai multe voci.

Urmară strângeri de mână, îmbrăţişări, bătăi prieteneşti pe umăr, prezentări, cuvinte de bun venit, noi strângeri de mână şi încă un val de zâmbete prietenoase şi un şuvoi de urări de bine. Când reieşi că printre cei prezenţi se aflau şi câţiva menoniţi din comunitatea care îi adăpostise cu ani în urmă pe Matthew şi pe Sabina, bucuria şi entuziasmul întâlnirii se amplificară şi mai mult.

În mijlocul agitaţiei, Tad observă cum un bărbat îl trage pe Udo la o parte şi îi şopteşte ceva la ureche. Bietmann se întunecă

brusc la față și îi răspunse în șoaptă. La urechile lui Tad nu ajunseră decât câteva cuvinte:

— ... Dumnezeu e mare... trebuie să ne rugăm... E un moment hotărâtor...

Celălalt bărbat spuse din nou ceva. Bietmann aprobă din cap.

— Poate... în curând..., fu tot ce auzi Tad, fiindcă în momentul imediat următor părinții săi îl luară de braț să îl prezinte prietenilor menoniți.

Majoritatea celor prezenți erau îmbrăcați în haine simple de lucru. Bărbile, acoperămintele capului și ținuta unora dintre ei indicau apartenența lor la comunitatea menonită, dar fără a crea o notă distinctă de restul adunării. Ulterior Bietmann le-a explicat celor trei invitați că mica lor frăție cuprinde, de asemenea, catolici, baptiști, luterani, vreo doi adventiști și o duzină de nou-veniți care nu păreau să aparțină vreunei confesiuni anume.

— Suntem un grup mixt, eterogen de oameni care cred în Isus, le spusese el. Fără nume și fără afilieri la vreo biserică. Un grup în care oricine este bine-venit, indiferent de confesiune... dacă are vreuna!

— Primiți și necredincioși printre voi? întrebă Tad.

— Bineînțeles! răspunse Bietmann. Cum altfel crezi că se explică acest entuziasm spontan? La întâlnirile noastre participă întotdeauna și oameni care nu cred în Dumnezeu. De fiecare dată când ne adunăm, există nou-veniți – prieteni, vecini etc. Entuziasmul împărtășirii credinței noastre este de-a dreptul molipsitor. Oamenii pe care i-ați cunoscut în seara aceasta se roagă toată ziua pentru cunoscuții pe care speră să îi poată ajuta sau să îi aducă la întrunirile noastre. Și cât de mare ne e bucuria când la fiecare întâlnire – în fiecare săptămână... în fiecare zi chiar! – vedem că rugile noastre au primit răspuns! Există astfel de grupuri, tot mai numeroase și mai pline de viață, în toate satele din zonă.

— Obișnuiești să vizitezi și alte frății de acest tip?

— Nu călătoresc foarte mult, răspunse Bietmann, dar uneori sunt nevoit s-o fac. Și pot să vă spun că foarte mulți încep să Îl primească în inimile lor pe Mântuitorul nostru.

— Mă bucur să aud asta, spuse Matthew gânditor, şi mai ales să o *văd* cu ochii mei şi să fiu aici alături de voi.

După ce se încheiară prezentările şi Bietmann explică pe scurt cine erau invitaţii lui şi cum de erau prezenţi la adunare, toată lumea începu să cânte şi o pace plină de evlavie se pogorî asupra spaţioasei încăperi. În timp ce cântau, toată lumea se aşeză, câţiva pe scaune, iar marea majoritate direct pe podea.

Nu aveau instrumente muzicale şi nici cărţi de cântări, iar imnurile religioase pe care le înălţau, contrastând cu zarva plină de veselie de la începutul întâlnirii, erau în mare parte unele vechi, în gamă minoră. Totuşi, acest fapt nu le ştirbea câtuşi de puţin intensitatea, căci fiecare voce se ridica în unison cu celelalte, amintindu-i lui Tad de maiestuozitatea unui cor călugăresc străvechi.

Acestea nu erau refrene facile, cântate cu inima uşoară, ci cuvinte de slavă şi de mulţumire simţite până în adâncul sufletului şi înălţate cu pioşenie de voci grave şi solemne. Pe chipurile celor ce cântau se vedeau cutele adânci lăsate de anii de muncă trudnică, greutăţi şi persecuţii prin care credinţa le-a fost încercată, adâncită şi confirmată în creuzetul asprului trai dus sub jugul comunist.

Experienţa îi mişcă până în adâncul sufletelor pe toţi membrii familiei McCallum, deşi niciunul dintre ei n-ar fi putut să spună exact de ce. Avea să mai treacă un timp până să înţeleagă pe deplin semnificaţia acestei seri.

Tad îşi întoarse privirea spre bărbatul pe care tatăl său ţinuse atât de mult să-l revadă, ce stătea acum cu ochii închişi şi cânta încetişor împreună cu prietenii lui creştini. Oamenii aceştia, realiză tânărul, plătiseră scump pentru credinţa lor. Bucuria şi entuziasmul exuberant pe care le manifestau acum veneau după ani şi ani de încercări şi suferinţe prin care el, personal, nu trecuse niciodată. Acum înţelegea de ce părinţii săi erau, chiar şi după atâta vreme, legaţi sufleteşte de aceste locuri.

Bietmann era, în mod vădit, un om liniştit, cu un caracter puternic şi plin de profunzime, exact aşa cum i-l descrisese tatăl

său. Tad, care, prin prisma meseriei, era obişnuit să întâlnească tot soiul de oameni, nu putuse să nu remarce, de asemenea, maturitatea spirituală şi înţelepciunea cu care vorbea şi se comporta acest bărbat.

Udo părea să aibă în jur de cincizeci şi opt-şaizeci de ani, dar aparenţele puteau fi înşelătoare – în scurta perioadă de timp petrecută în sectorul estic, Tad descoperise deja că aici oamenii păreau mai bătrâni decât erau de fapt, că deznădejdea unei vieţi trăite sub opresiune le afectase spiritul, îmbătrânindu-le chipurile înainte de vreme. Prietenul tatălui său nu era pastorul comunităţii – la drept vorbind, nici nu părea să existe vreun pastor printre ei –, dar era, fără doar şi poate, unul dintre liderii ei spirituali.

Într-un târziu, cântarea încetă. Ridicând privirea, Tad văzu că Bietmann şi alţi câţiva bărbaţi îl împing pe tatăl său în faţă. Trezindu-se brusc în faţa celor aproximativ treizeci de persoane care îl priveau într-o tăcere deplină, Matthew, luat pe nepregătite, avu nevoie de o clipă pentru a-şi aduna gândurile.

— Nici nu ştiu cu ce să încep, spuse el, cu o uşoară stinghereală în voce. În dimineaţa aceasta, când am pornit la drum, nici măcar nu eram siguri că îl vom găsi pe vechiul nostru prieten, adăugă el, arătând spre Bietmann. N-am mai fost pe aici de treizeci de ani. Şi cu toate astea, am dat de Udo şi iată-ne acum înconjuraţi de o mulţime de noi prieteni! Ştiu că sunt în asentimentul soţiei şi fiului meu când spun că ne simţim extraordinar de binecuvântaţi să putem fi aici, în mijlocul vostru, şi vă mulţumim că ne-aţi primit cu inimile deschise. Sper şi mă rog să găsim o cale de a ne exprima recunoştinţa şi iubirea în scurtul răstimp pe care îl vom petrece împreună.

79

Elucidarea misterului

Moscova

Telefonul îl luă prin surprindere pe fostul agent KGB.

— Nu mă aşteptam să mă cauţi chiar atât de repede.

— Ne putem întâlni undeva? întrebă Blue Doc.

— Unde anume?

— Tu eşti cel urmărit. Alege tu locul şi eu am să fiu acolo. N-o să-ţi vină să crezi ce am descoperit.

— În regulă, stai să mă gândesc puţin.

Rămase tăcut preţ de o clipă, apoi îi comunică fostului său adversar locul de întâlnire.

— Voi fi acolo peste o jumătate de oră, răspunse Blue Doc, după care puse receptorul în furcă şi se uită încă o dată la incredibilul dosar pe care îl ţinea în mână.

Îi fusese livrat în urmă cu o oră. Cum de reuşise femeia să pună mâna pe el şi cum i-l pasase lui Iasceak, nu ştia. Şi nici nu-l interesa! Important era că îl avea, asta era tot ce conta.

Simţea că-i zbârnâie creierul. Avea încă dubii în privinţa rusului. Dar, aşa cum îi spusese şi lui, îi era dator. Şi îşi dăduse cuvântul.

Peste treizeci de minute, cei doi agenţi erau aşezaţi unul lângă altul la adăpostul umbrei unui pod puţin circulat construit peste un afluent mai mic al râului Moscova. Pentru binele amândurora, ceea ce aveau de discutat nu trebuia să ajungă la urechile nimănui.

— Am avut dreptate în privinţa lui Desiatovski? întrebă Galanov.

— Ai tras lozul cel mare, amice! Dacă poți numi așa o conspirație de a răsturna guvernele din toate republicile sovietice și de a reinstaura o putere de stat unică în CSI.

— Poftim?!

— E totul aici – fiecare detaliu al unei operațiuni menite să mute frâiele din mâinile republicilor direct în mâinile amicului nostru Bludaiev Desiatovski.

— Incredibil! Se pune la cale un nou... puci? Bine, dar n-are cum să le iasă figura acum când Uniunea Sovietică s-a dizolvat!

— Desiatovski a planificat totul până în cel mai mic detaliu. După părerea mea, nu poate fi vorba decât de o lovitură de stat. Dar poți să te convingi și singur.

Davidson deschise mapa pe care o ținea în mână, scoase mai multe dosare și, sprijinindu-se într-un genunchi, le răsfiră pe jos, în fața rusului.

În timp ce studia dosar cu dosar, îngrijorarea vizibilă de pe fața lui Galanov devenea tot mai adâncă. Când vorbi din nou, tonul vocii sale vădea gravitatea situației.

— Ai dreptate. Toate par să indice că se pregătește o lovitură de stat. Cu toate că, având în vedere schimbările care au avut loc după dezintegrarea Uniunii Sovietice, nu văd cum ar putea s-o scoată la capăt. Totuși, trebuie să recunosc că, în comparație cu ăsta, puciul anterior pare o treabă făcută de amatori. Desiatovski n-a lăsat să-i scape niciun detaliu. Și-a asigurat sprijinul fiecărui segment al societății și al liderilor tuturor republicilor.

— Crezi că el e capul conspirației?

— Cine altcineva ar putea să fie? Nu ziceai că mapa a fost luată din cabinetul lui?

Blue Doc încuviință din cap.

— Citește și asta, spuse agentul CIA, înmânându-i încă două-trei foi de hârtie.

Galanov își trecu repede privirea peste ele, apoi scoase un fluierat prelung.

— Exact ceea ce bănuiam...

— Să înțeleg că nu ești surprins? întrebă Blue Doc.

— Am intrat la bănuieli încă de când i-am văzut împreună.

— Ştiam eu că nu e o idee rea să te am drept partener, spuse agentul CIA, zâmbind pe sub mustaţă.

— Drexler e unul dintre politicienii de vârf din parlamentul german.

— Şi ce urmăreşte?

— Nu ştiu exact. E un om influent, şef de partid, lider al opoziţiei în Bundestag, cea mai puternică figură politică din Germania după Kolter.

— Şi l-ai văzut recent în compania lui Desiatovski?

Galanov aprobă din cap.

— După summit.

— Da, îmi amintesc de dezbaterile acelea cu privire la ajutorul la stat. Crezi că există vreo legătură între propunerea de finanţare şi conspiraţie?

— Nu ştiu. Dar puneau ceva la cale, de asta am fost sigur de cum i-am văzut. De fapt, tocmai ăsta a fost motivul pentru care am început investigaţia. Asta până n-am fost dat în urmărire. Sunt sigur că m-au mirosit.

Fu rândul lui Blue Doc să scoată un fluierat admirativ.

— Sau, mai bine zis, că i-ai mirosit tu pe ei.

— Cum ai făcut rost de dosare? întrebă Galanov. Cu toată experienţa mea de agent KGB, mă îndoiesc că aş fi putut obţine nişte informaţii atât de explozive. Ceea ce avem aici e suficient pentru a le dejuca toate planurile.

— Le-am furat.

— *Tu* le-ai furat… chiar din biroul lui Desiatovski?!

— Ei, nu eu personal. Mi s-a dat o mână de ajutor, să zicem aşa.

— Voi, americanii, sunteţi de-a dreptul ingenioşi! Trebuie să recunosc că v-am subestimat.

— Nu-mi pot asuma toate meritele. Complicii mei au fost ruşi get-beget, râse Blue Doc. În meseria asta, succesul depinde de persoanele pe care le cunoşti şi de informaţiile pe care ţi le pot procura ele.

— Iar când dai de greu şi nu ai *niciun* prieten... eşti terminat, spuse gânditor Galanov.

— Să înţeleg că în situaţia asta te afli tu acum?

Rusul încuviinţă din cap.

— Ei bine, probabil că, aşa cum spuneai ieri, vei putea să te foloseşti de aceste informaţii pentru a ieşi din încurcătură.

— Trebuie să acţionăm cu grijă... şi repede. Având în vedere actualul meu statut de paria, în Rusia nu există nicio persoană căreia aş avea curajul să-i încredinţez acest secret.

— Probabil că ar trebui să ne adresăm lui Kolter şi celor din Departamentul de Stat, spuse Blue Doc. Ei vor şti ce să facă. Informaţiile trebuie să ajungă la Berlin şi la Washington.

— Nu ai o linie directă cu CIA? Sună-ţi superiorii, sugeră Galanov.

Blue Doc rămase o clipă tăcut, analizând în gând numeroşii factori ai problemei. După ce deunăzi îşi spusese că toate tensiunile de pe mapamond luaseră sfârşit, iată-l acum în posesia unor informaţii-bombă şi neştiind ce să facă cu ele!

— Tu eşti cel ce trebuie să-i dea în vileag, spuse el în cele din urmă.

— De ce? obiectă rusul. Tu îi poţi anunţa pe americani mult mai repede.

— Dacă informaţia vine din partea CIA, ruşii vor pretinde că SUA încearcă să reia ostilităţile Războiului Rece. Cu contactele din mass-media pe care le deţin, vor putea desfiinţa cu uşurinţă orice acuzaţie bazată pe informaţii furnizate de CIA şi nu e exclus să convingă întreaga lume de asta. Nu, informaţia trebuie să vină din partea ta.

— Hm... înţeleg unde baţi, murmură Galanov, aruncându-şi din nou privirea peste dosare. Ai dreptate – cu Alekdaniov de partea lui, *nimeni* n-ar putea să-i ţină piept.

— Ascultă, ne vom întoarce la biroul meu şi vom fotocopia toate dosarele. Tu vei lua originalele, iar mie îmi vor rămâne copiile, pe care le voi da colegilor mei... în caz că tu dai de necaz.

— Ai putea să îi pui imediat la curent şi să le spui să nu facă nicio mişcare până când nu dezvălui eu informaţiile.

— Dac-ar afla, cei din Departamentul de Stat n-ar putea păstra tăcerea nici preț de o oră. Washingtonul, care pur și simplu nu realizează cu câtă antipatie sunt văzute Statele Unite de aproape tot restul lumii, s-ar grăbi să denunțe public conspirația. Nu, prefer să aștept câteva zile înainte de a lua o decizie.

— Atunci eu va trebui să părăsesc cât mai repede Rusia. În orice caz, fii pregătit. Dacă cei ce mă urmăresc îmi vin de hac, situația va fi în mâinile tale.

— Vrei să te ajut să treci granița? Am contacte.

— Nu, mă descurc singur.

— Cum? Parcă spuneai că nu mai ai niciun contact.

— Nu contează cum. Pentru siguranța ta, e mai bine să știi cât mai puține, răspunse Galanov.

— Dacă zici tu... Dar ești sigur că te vei descurca?

— Am câțiva colaboratori noi, care au planificat deja întreaga operațiune. Dar de îndată ce facem fotocopiile, va trebui să ne despărțim. Nu putem risca să fim capturați amândoi. Nici n-am să mă mai întorc la apartament. Timpul e prea scurt. Voi părăsi Moscova înainte de miezul nopții.

— N-am să fac nimic până nu mă asigur că ai reușit să părăsești cu bine țara sau că, dintr-un motiv sau altul, nu vei putea s-o faci.

— Dacă vezi că lucrurile se pun în mișcare, ia măsuri. Dacă până atunci nu vei fi primit vești de la mine, înseamnă că am fost arestat sau că zac mort pe undeva.

— În regulă, spuse Blue Doc. Pentru orice eventualitate, am să-ți dau numele persoanei mele de contact din Washington.

Scoase un petic de hârtie, notă pe el un nume și un număr de telefon și apoi îi întinse bilețelul lui Galanov.

— Dacă dai de necaz, sună la numărul ăsta și spune parola notată aici. În felul acesta, suntem acoperiți amândoi, în caz că mi se întâmplă mie ceva. Vreau să mă asigur că, orice s-ar întâmpla, măcar *unul* dintre noi va putea lua legătura cu Washingtonul sau cu Berlinul.

Galanov încuviință din cap.

— Totuşi, nu cred c-ar fi înţelept să te însoţesc până la birou. Probabil că Desiatovski a pus deja sub supraveghere ambasada americană, în caz că aş cere azil politic.

— Uite, la asta nu m-am gândit. Ai perfectă dreptate. Şi-apoi, lumea ar intra la bănuieli dacă am fi văzuţi împreună.

Îngândurat, Blue Doc strânse toate hârtiile şi le puse la loc în dosare.

— Am să mă întorc singur la birou, voi fotocopia dosarele şi apoi ţi le voi aduce. Ne întâlnim aici peste două ore.

— De acord.

Se ridicară şi îşi strânseră mâinile cu un aer solemn, fiecare realizând cât se poate de bine că, printr-o ironie a sorţii, ajunsese să îşi încredinţeze viaţa tocmai în mâinile adversarului său de-o viaţă.

Partea a X-a

Încotro?

80

O ultimă trecere în revistă

Moscova

Bludaiev Desiatovski merse cu pas hotărât şi un aer plin de importanţă pe lângă funcţionarii rămaşi la birou la acea oră târzie, fără să arunce măcar o privire spre confidenta lui, Marta Repninka. Adevărul fie spus, de două zile încoace, femeia tremura ca varga la vederea lui şi stătea toată ziua aciuată prin colţurile cele mai îndepărtate ale biroului în speranţa că acesta nu va detecta groaza şi trădarea ce se citeau în ochii ei.

Mai ales acum, că săvârşise îngrozitoarea faptă!

Pe lângă mânia pătimaşă pe care o simţea clocotindu-i în piept împotriva acestei bestii cu două feţe, Marta încerca totodată şi un sentiment aproape incontrolabil de groază la gândul că, dintr-o privire, Bludaiev va înţelege imediat ce făcuse. Nu-şi dorea decât să se termine odată programul de lucru şi să părăsească pentru totdeauna acest birou. Nu se va mai întoarce niciodată aici. Americanul îi promisese că se va îngriji de siguranţa ei. Mâine la ora asta va fi... ei bine, nu ştia sigur unde va fi, dar aici nici vorbă.

Marta putea sta liniştită. Gândurile ministrului rus al Apărării erau în cu totul altă parte. Acesta păşi în biroul său cu un surâs infatuat, apoi închise uşa în urma lui satisfăcut.

Fusese una dintre acele zile când, contrar zicalei, toate îi merseseră *bine*. Ba chiar incredibil de bine! Toate lucrurile păreau să se aranjeze de la sine în avantajul lui.

Astăzi purtase trei discuţii importante care, după părerea lui, nu doar că măreau în mod semnificativ şansele reuşitei sale finale, ci păreau să genereze şi să stimuleze circumstanţele necesare

pentru atingerea scopului său fără ca el să ridice un deget. Lui nu-i va rămâne decât să dea un mic ghiont situaţiei pentru ca evenimentele să o ia pe inevitabilul făgaş spre care se îndreptau deja. Făcând uz de ridicola analogie folosită de paranoicii de americani, el nu va mai trebui decât să dărâme prima piesă de domino şi restul va veni de la sine!

Întregul univers părea să conspire la împlinirea destinului său, după cum suna una dintre aiurelile metafizice pe care le îndruga mereu fanfaronul de Drexler.

Erau o grămadă de baliverne, desigur, chit că nu i-ar fi spus-o niciodată verde-n faţă neamţului. La o adică, va aborda şi el acelaşi discurs de tip New Age. Asta voiau să audă oamenii – sau, cel puţin, bogătaşii nemţi şi ceilalţi indivizi de teapa lor care tăiau frunza la câini cât era ziulica de lungă, zgâindu-se la stele şi la cristale şi dezbătând astfel de tâmpenii. În privinţa compatrioţilor săi nu avea nicio grijă – ruşii erau oameni cu picioarele pe pământ, nu credeau în bazaconiile astea aşa-zis spirituale.

Totuşi, după ziua de azi, aproape că înclina să-i dea dreptate lui Drexler. Mai ştii? Poate că neamţul se rugase la vreunul dintre cristalele alea ridicole ale lui şi rostise niscaiva incantaţii care făcuseră ca toate lucrurile să se alinieze scopurilor sale.

Nici n-ar fi putut să viseze la împrejurări mai favorabile! Cutremurul din Azerbaidjan... cine ar fi putut regiza un preludiu mai potrivit? Lucrurile vor decurge de la sine fără ca ei să trebuiască să le creeze în mod artificial.

Şi ce noroc cu accidentul petrecut recent la centrala nucleară din Kuibîşev! Nu fusese nici pe departe atât de grav precum cel de la Cernobîl şi impactul asupra industriei era aproape nul, dar ştirea făcuse ocolul întregului mapamond şi toată lumea era alarmată.

Ceea ce se potrivea de minune planurilor sale. O populaţie nervoasă constituia fundalul perfect. Iar vizita pe care Elţin, Şevardnadze şi preşedinţii altor trei dintre cele mai mari republici stabiliseră s-o facă la reactorul nuclear şi apoi la Kirovabad... cădea la ţanc, nu alta!

Prima „criză a Comunităţii Statelor Independente", aşa o numeau – un prilej de a demonstra unitatea existentă între noile republici independente. Un summit menit să arate lumii întregi că liderii fostei Uniuni Sovietice îşi doresc menţinerea relaţiilor de armonie şi solidaritate între fostele state membre.

Şi astfel, la momentul crucial, toţi liderii politici vor fi plecaţi. Înlăturase îndoielile Doneţkului la Budapesta. Aproape toate breşele planului fuseseră astupate. Chiar dacă două-trei republici mai mici se vor arăta refractare, vor fi luate pe sus de iureşul evenimentelor. Nu-i mai rămânea decât să dea câteva telefoane. O va face la sfârşitul săptămânii şi apoi nu va mai trebui decât să aştepte.

Graţie atenţiei arătate grăsanei de Repninka, greva sindicatelor muncitoreşti era deja în plină desfăşurare.

Evenimentele se apropiau de apogeu în toate celelalte arene. Până să se dezmeticească lumea, el va fi pus deja bazele unui comitet de urgenţă ce va ţine legătura cu lideri din toate cele opt grupuri vitale – verigi intrinseci puterii – din fiecare republică.

Comitetul format de el va prelua controlul în toate capitalele republicilor. Totul se va petrece fulgerător, înlăturând complet posibilitatea unui eşec sau a unei riposte armate.

Nimeni nu va vorbi de *puci*. O măsură de consolidare a puterii impusă de această tulburătoare şi neaşteptată situaţie de criză, aşa o va numi când se va duce la postul naţional de televiziune să anunţe tragicul accident în care şi-au pierdut viaţa mai mulţi lideri ai Comunităţii Statelor Independente. O tragedie în urma căreia liderii din toate domeniile s-au adunat în jurul lui, dedicaţi menţinerii principiilor democratice de independenţă introduse de aceşti iubiţi conducători răposaţi.

De noţiunea de *puci* poate că va pomeni doar atunci când le va spune oamenilor că el şi cei din jurul său luau deja măsuri pentru a se asigura că nu va exista nicio acţiune de subminare a ordinii de stat, nicio tentativă de *lovitură de stat*, că în fiecare dintre republici totul va rămâne aşa cum era înainte şi că el şi Comitetul pentru Apărarea Comunităţii Statelor Independente

fac tot ce le stă în puteri pentru a preveni preluarea controlului de forţe însetate de putere, dornice să folosească situaţia de criză pentru atingerea propriilor scopuri necinstite.

Le va spune că vorbise deja la telefon cu preşedintele american şi cu alţi lideri mondiali şi că-i asigurase că în Comunitatea Statelor Independente domnea calmul şi ordinea, că nu existau nelinişti sociale, acte de violenţă sau proteste şi că procesul democratizării şi al independenţei va continua neperturbat în toate republicile suverane.

Ah, mai că nu-i venea să creadă că se va întâmpla cu adevărat! Şi va fi chiar mai uşor decât îşi imaginase.

Poate că ideile lui Drexler despre stele, destin, karma şi alinierea forţelor cosmice ascundeau, totuşi, un sâmbure de adevăr. Simţea că momentul culminant al destinului său este mai aproape ca niciodată.

Îşi turnă nişte votcă în pahar şi se aşeză la birou, reflectând la evenimentele de peste zi.

De dimineaţă se întâlnise cu mogulul media Valeri Alekdaniov. Deşi, în urmă cu doar zece ani, ar fi fost de neconceput să foloseşti termenul *mogul* cu referire la un rus, de pe-acum Valeri devenise cu adevărat versiunea rusească a eroului şi mentorului său personal Ted Turner, cu care era prieten de ani de zile şi împreună cu care întorsese planul pe toate părţile de câteva luni încoace.

Valeri e la fel de însetat de putere ca mine, îşi spuse zâmbind Desiatovski. Aveau amândoi de câştigat din treaba asta. Alekdaniov va avea controlul total asupra mass-mediei. Desigur că o va face indirect, numindu-l probabil în funcţia de ministru, dar efectul va fi acelaşi. Alekdaniov va deţine controlul asupra ştirilor externe difuzate în ţară şi a celor interne comunicate agenţiilor internaţionale şi îi va sta în putere să influenţeze fluxul informaţiilor în avantajul lor. Iar în schimb, Alekdaniov îi va oferi ceea ce voia *el*.

Desiatovski se ridică, se duse până la dulapul în care era montat televizorul, îl deschise, introduse în aparatul video caseta pe

care o primise în urmă cu două ore şi, în liniştea biroului său, vizionă încă o dată materialul regizat de Valeri.

Ce mai, omul ăsta era un adevărat geniu! Problema era că o ştia şi avea un orgoliu pe măsură.

Iată, deci, buletinul de ştiri pregătit *în prealabil*, gata de a fi transmis în toată ţara şi „interceptat" în mod cât se poate de oportun de CNN şi difuzat în întreaga lume.

La *cererea* lui Elţin şi a preşedinţilor republicilor, iată-l pe *el*, Bludaiev Desiatovski, plin de siguranţă şi prestanţă, la cârma CSI în absenţa lor. Faptul că o asemenea cerere nu îi fusese, de fapt, înaintată şi că absenţa lor era una silită, nu era, desigur, menţionat. Alekdaniov montase materialul cu măiestrie, tăind ingenios pe ici şi colo, astfel încât niciun cuvânt să nu sune nelalocul lui. Şi asta mai ales în cazul interviurilor care însoţeau discursul lui Desiatovski – cu lideri din diverse domenii care declarau că sprijină fără rezerve şi încurajează din tot sufletul această măsură provizorie de „consolidare a puterii".

Printre cei intervievaţi se numărau lideri parlamentari din toate republicile şi toţi, fără excepţie, îl ridicau în slăvi pe preşedintele interimar al CSI, Bludaiev Desiatovski.

Oare cum de reuşise Valeri să obţină toate aceste interviuri? se întrebă Desiatovski. Multe dintre ele erau realizate cu persoane de care nici nu ştiuse că ar fi implicate în conspiraţie. Să fi montat Valeri materialele de aşa natură? Era o simplă făcătură? Să se datoreze totul montajului?

Când îl întrebase, Alekdaniov zâmbise şi îi spusese doar atât:

— Secretele meseriei, prietene. Nu e cuminte să pui prea multe întrebări. Dacă îţi divulg chiar totul, *mie* nu-mi mai rămâne niciun as în mânecă.

Mare şmecher!

În orice caz, important era că acest material avea să fie vizionat de milioane, dacă nu chiar de miliarde de persoane. Era atât de impecabil şi de credibil, încât nimeni nu va pune la îndoială adevărul afirmaţiilor lui. Şi asta mai ales după ce vor urmări interviurile realizate deja cu lideri şi persoane influente din diverse

domenii de activitate, care vor confirma totul. Chiar dacă ar fi intervievaţi de CNN, rezultatul ar fi acelaşi – cu toţii vor declara în mod unanim că îl sprijină pe noul preşedinte al Comunităţii Statelor Independente şi al Comitetului de Apărare.

Desiatovski scoase caseta video, o puse deoparte şi introduse în aparat o copie a interviului pe care îl înregistrase pe parcursul zilei şi pe care Alekdaniov urma să îl monteze, la momentul oportun, combinându-l cu un material în care vor fi prezentate ştirile curente şi detalii ale situaţiei. De astă dată Desiatovski se adresa naţiunii şi lumii întregi, cu o mină gravă, relatând evenimentele care duseseră la această schimbare necesară – evenimente ce nu se petrecuseră încă – solicitată chiar de către Boris, Eduard şi preşedinţii celorlalte republici.

Ce mai, suna cât se poate de convingător! Dacă n-ar fi ştiut cum stăteau, de fapt, lucrurile, aproape c-ar fi crezut-o şi el! Valeri avea talentul de a face pe oricine să dea bine în faţa unei camere de filmat... şi de a modifica, prin montaj, mesajul unui interviu după bunul lui plac!

Momentul crizei – criză ce va impune consolidarea puterii – se apropia vertiginos. În mai puţin de o săptămână, întreaga lume va urmări cele două înregistrări lipite sub forma unui singur material şi prezentate ca şi cum ar fi fost realizate în iureşul evenimentelor.

Da, lovitura de stat începea deja să se contureze în mod clar.

Fusese o alegere inspirată să îl coopteze din timp pe Alekdaniov. Cu ajutorul acestui geniu al mass-mediei, va fi floare la ureche să ducă poporul de nas.

Scoase caseta, închise aparatul şi, aşezându-se la birou, începu să reflecteze la cea de-a doua discuţie de peste zi.

Ajunsese la biroul generalului Feodor Şapoşnikov pe la ora două. Kieveanul, de care îl lega o prietenie îndelungată, fusese şeful Statului Major în vechiul regim şi, după dezintegrarea Uniunii Sovietice, devenise primul ministru al Apărării din Ucraina. Totuşi, renunţase la această funcţie pentru a reveni la Moscova şi, mai exact, la Kremlin, unde, de şase luni încoace,

activa în calitate de comisar militar şi persoană de legătură între agenţiile militare separate din cadrul CSI Prin prisma noii sale funcţii, care prevedea coordonarea relaţiilor militare dintre cele cincisprezece republici, Şapoşnikov menţinea aproape constant legătura cu Desiatovski şi cu liderii militari din celelalte state. Dintre toţi, era cu precădere apropiat de subordonaţii săi direcţi din Ucraina, ţara sa natală, Uzbekistan şi Kazahstan – preşedinţi ai căror ţări vor fi cu toţii plecaţi, împreună cu Elţin, să viziteze centrala nucleară.

Rusia şi aceste trei republici însumau o populaţie de peste 235 de milioane de persoane, adică peste 82% din totalul populaţiei din CSI Cui îi păsa dacă Turkmenistanul sau Tadjikistanul, cu cele unu sau două procente ale lor, nu voiau să intre în joc? Principalele patru republici erau suficiente şi Şapoşnikov va avea grijă ca liderii militari ai acestora să le urmeze ordinele.

Şapoşnikov, care urcase şi el încet pe scara ierarhică în timpul administraţiei Gorbaciov, era aliatul militar perfect, gândi satisfăcut Desiatovski. La sfârşitul anilor '80, nu ieşise în evidenţă drept unul dintre susţinătorii înfocaţi ai regimului, astfel încât, după dezintegrarea Uniunii Sovietice, putuse să revină pe scena politică drept un politician moderat, respectat de către occidentali, un reprezentant al „noii clase politice" din Rusia, cum spuneau analiştii americani de la Kremlin. Nimeni nu cunoştea intenţiile şi ambiţiile ascunse ale lui Feodor mai bine decât vechiul său prieten Bludaiev Desiatovski şi, ca atare, kieveanul fusese aproape de la început unul dintre principalii complici ai ministrului.

Preparativele făcute de Şapoşnikov erau la fel de eficiente şi de ample ca ale mogulului Alekdaniov. Kieveanul luase în considerare orice scenariu, antiscenariu şi contrascenariu posibil. De la generali şi până la locotenenţi, toţi ofiţerii – şi conduşi de ei, toţi tinerii recruţi – erau pregătiţi să intre în acţiune pentru a înlătura neliniştile populaţiei şi a grăbi lucrurile. La un semn din partea lui Feodor, maşinăria militară din toate republicile, de la comandanţii centralelor nucleare şi până la răcani, se vor uni sub comanda lui.

Feodor nu era singurul lider militar care îl susţinea. În afară de acesta erau dedicaţi cauzei încă vreo douăzeci de colonei şi doi-trei generali. Unii erau conservatori nemulţumiţi care, în adâncul sufletului, nu acceptaseră niciodată reformele, alţii — radicali impetuoşi, dornici de schimbare. Cu toţii, însă, fără excepţie, erau dispuşi să şteargă cu buretele diferendele ideologice dintre ei şi să participe împreună la o nouă ordine mondială şi, mai ales, la o nouă ordine *sovietică* în care se vor bucura din nou de putere şi prestigiu – chiar dacă va trebui să împartă între ei atât puterea, cât şi prestigiul. Planul era ingenios, iar implementarea lui — sigură.

Ministrul Apărării recapitulă în minte detaliile militare.

Era de o importanţă vitală ca, în momentul loviturii de stat, să poată comunica simultan cu toţi subordonaţii din poziţiile-cheie. Ceea ce probabil că nu va fi deloc uşor. O altă problemă delicată era felul în care va porţiona ulterior puterea.

Trebuia să se asigure de sprijinul ziarului „Pravda" şi al agenţiei de presă Tass, deşi probabil că Alekdaniov se va putea ocupa singur de asta. Nicio operaţiune de o asemenea amploare nu e lipsită de complicaţii... şi de riscuri.

Gândurile îi zburară la ceilalţi jucători-cheie ai planului său. *Puciul din interior*, aşa îl numea. Gunder Haslack, directorul Băncii Comunităţii Europene şi preşedintele cartelului bancar internaţional cu sediul central la Haga şi un important centru operaţional la Geneva, îi va atrage de partea lor pe liderii financiari din Europa şi va preveni instalarea panicii pe piaţa bancară.

La New York îl aveau pe Carter McPherson, iar la Tokio – pe Hawasaki Nakasone. Ambii vor fi intervievaţi „în direct", ocazie cu care vor declara că nu se anticipau fluctuaţii majore nici pe Wall Street, nici la bursa japoneză. Activitatea de pe piaţa bursieră se desfăşoară normal, vor spune ei, ba chiar pare să fi luat avânt după difuzarea ultimelor ştiri.

De fapt, graţie lui Alekdaniov, acele interviuri fuseseră deja înregistrate şi se aflau în prezent la montaj. În mai puţin de douăzeci şi patru de ore vor fi gata să fie difuzate în cadrul buletinelor

de ştiri din toată lumea în momentul în care Desiatovski va da undă verde.

Următorul care îi veni în minte fu Valentin Gorbunoviev, preşedintele Comitetului pentru democratizare şi informare – o organizaţie cu caracter informal menită să asigure comunicarea dintre liderii tuturor fostelor provincii sovietice şi să le coordoneze, cu permisiunea lor, desigur, paşii nesiguri spre viitor. Comunicatele pe care le va trimite Gorbunoviev tuturor republicilor – cu scopul de a linişti parlamentele respective şi, mai ales, de a le câştiga de partea noii administraţii de la Kremlin, asigurându-le că preşedintele Desiatovski îşi dorea cu tărie să menţină independenţa şi autonomia provinciilor – fuseseră deja redactate. Această manevră, se va explica ulterior, era doar o măsură provizorie şi necesară de consolidare a puterii de stat care nu va pune capăt, ci dimpotrivă, va accelera procesul democratizării.

Bludaiev Desiatovski, se menţiona mai departe, intenţiona să facă o vizită în fiecare republică pentru a-i asigura pe toţi liderii politici că susţine şi încurajează direcţiile lor independente. Întâi, preşedintele se va concentra asupra Rusiei, Ucrainei, Uzbekistanului şi Kazahstanului, state ai căror preşedinţi au pierit într-un mod atât de tragic. Acesta va lua, desigur, cuvântul la funeralii şi se va asigura ca alegerea noilor preşedinţi să se petreacă în cea mai mare regulă. Ceea ce *nu* se preciza în comunicate era faptul că Desiatovski îi alesese deja pe succesorii viitorilor defuncţi.

Pe parcursul zilelor de criză se va repeta pe toate căile posibile – în discursurile publice, în interviurile televizate şi din presa scrisă, în cadrul întâlnirilor cu liderii străini – că Desiatovski este un politician progresist, care susţine republicile şi nu îşi doreşte decât să le faciliteze tranziţia spre independenţă, occidentalizare şi o economie de piaţă. Îi abordaseră deja pe Vadim Petrikov, preşedintele Republicii Moldova, Anatoli Dzasohov, preşedintele Republicii Belarus, şi Evgheni Baramertnikim, preşedintele Kârgâzstanului.

Era riscant să cooptezi în plan nişte persoane atât de importante. Dar fără riscuri, nu există câştig – şi în niciun caz unul atât de mare precum cel ce se contura la orizont. Oricum, toţi trei, îl informaseră persoanele lui de legătură, erau nemulţumiţi de felul în care merseseră lucrurile în ultimii doi ani.

Erau, ce-i drept, state mici. Dar, din moment ce patru preşedinţi vor fi dat ortul popii şi ştia că se poate baza pe sprijinul acestor trei, se îndoia că restul s-ar arăta refractari să colaboreze. Între timp nu putea decât să spere că niciunul dintre cei trei preşedinţi nu va divulga secretul înainte de vreme.

Sabotajul planificat la uzina kieveană va duce, fără doar şi poate, la un val de proteste muncitoreşti. Din cauza recentei crize de alimente şi a salariilor mici, situaţia era deja extrem de tensionată, aşa că liderul de sindicat Marktov Bobrikov îl asigurase că, în termen de treizeci şi şase de ore, toată muncitorimea din Ucraina va fi în grevă.

Guvernanţii ţării se vor trezi brusc depăşiţi de situaţie şi intervenţia lui va fi pe deplin justificată.

Apropo de asta, trebuia să-i elimine pe Repninka şi pe frate-său ca să nu mai rămână nicio pistă care să ducă la el. N-ar fi trebuit să ceară ajutorul unei angajate. A fost o greşeală de amator... dar se putea remedia cu uşurinţă.

Cu câteva ore în urmă avusese cea de-a treia întâlnire importantă de peste zi, cu ministrul Transporturilor, Nursultan Hasbulacek, şi magnatul Max Harmin. Întrucât distribuţia mărfurilor şi a alimentelor era o problemă cu care ruşii se confruntau de ani de zile, cei trei nu fuseseră niciodată nevoiţi să se întâlnească în secret. Propunerile lui Harmin de a introduce în CSI tehnologie americană, franceză şi japoneză şi de a ajuta la modernizarea sistemului de transport rus pentru a face posibilă implementarea reformelor considerate necesare de către Desiatovski – toate aceste discuţii fuseseră consemnate. Marele public nu avea însă habar de amploarea planurilor dezbătute de cei trei odată ce uşile fură închise şi discuţiile „oficiale", lăsate deoparte.

Parcurse încă o dată în minte numele tuturor jucătorilor principali, cu gândul la anii de preparative, la colosala muncă din spatele operaţiunii, la toţi informatorii plasaţi strategic cu mult timp înainte. Asistase, aşteptând momentul potrivit, la succesul lui Gorbaciov şi apoi la căderea lui din graţiile poporului. Aşteptase ani la rând, urzind încet acest plan genial ce cuprindea persoane de la cel mai jos până la cel mai înalt nivel.

Dădu satisfăcut capul pe spate şi goli dintr-o înghiţitură votca rămasă în pahar.

Sub conducerea lui, Rusia îşi va redobândi măreţia de odinioară. Ruşii nu vor mai muri de foame. Le va reda speranţa şi pofta de viaţă. Ah, poporul îl va adora!

Adună notiţele cu privire la discuţiile purtate peste zi, se ridică şi porni încet spre fişierul din lemn de stejar de pe peretele opus. În dreptul cartotecii, scoase cheile din buzunar, introduse una în broască, deschise larg sertarul de sus şi, fără să se uite înăuntru, cu mintea aiurea, băgă mâna în locul unde ţinea mapa cartonată cu dosarele secrete.

Nu simţi sub degete decât câteva plicuri căptuşite.

Brusc îl trecu un fior de groază şi sângele i se scurse din obraji.

Mapa dispăruse!

81

O chestiune urgentă

Înnebunit, cu fruntea îmbrobonită brusc de sudoare, Desiatovski scotoci cu degetele tremurânde întregul sertar.

Mapa, ia-o de unde nu-i! Cum de era posibil aşa ceva?!

Fără să catadicsească să închidă sertarul sau să adune fişele pe care le aruncase pe jos în panica momentului, Desiatovski se răsuci pe călcâie şi, cu groaza întipărită pe faţă, se năpusti în secretariat, încercând din răsputeri să ascundă teama cumplită care pusese stăpânire pe el.

În afară de credincioasa lui secretară, toţi ceilalţi angajaţi plecaseră deja acasă.

Câteva întrebări puse la repezeală îl asigurară că secretara nu ştia nimic. Lucra pentru el de ani de zile şi nu era, oricum, îndeajuns de şireată pentru a minţi cu seninătate în legătură cu ceva atât de important.

Ignorând privirea ei îngrijorată şi întrebările pe care i le punea femeia alarmată de anxietatea lui, ministrul se întoarse în birou şi trânti uşa. Gâfâind, cu pete mari de sudoare formate la subsuorile cămăşii groase, se prăbuşi pe scaun şi rămase cu ochii fixaţi în gol, mut de stupefacţie.

Cum de era posibil aşa ceva? Cine putuse să se infiltreze în biroul lui?... Şi, mai ales, ce era de făcut acum?

Lipsa mapei schimba brusc întreaga situaţie! Întrebarea era *cine* subtilizase dosarele şi dacă acea persoană avea sau nu inteligenţa necesară pentru a descifra semnificaţia conţinutului lor. Dar oricine ar fi, mai devreme sau mai târziu, tot se va dumiri.

Dacă nu acţionau rapid şi decisiv, toţi acei ani de preparative se vor duce pe apa sâmbetei, iar el va fi condamnat la muncă

silnică în ocnele de sare din Siberia! Democrația nu schimbase chiar totul.

Se ridică și începu să se învârtă agitat în jurul biroului, de parcă mișcarea ar fi constituit singurul mod de a scăpa de vertijul care îl cuprinsese.

Cum s-a putut să dispară mapa? Ce să mă fac acum? se întrebă el din nou.

Dar ce mai conta în acest moment *cum* de fusese posibil? Cineva *umblase* la dosarele lui private. Era prea târziu pentru a mai schimba asta.

Întrebarea importantă era... *cine*!

Se așeză din nou la birou și își desfăcu cravata și gulerul cămășii de pe-acum aproape leoarcă de transpirație. *Cine are priceperea, experiența și curajul necesare pentru comiterea unei asemenea fapte?... Cine ar avea de câștigat de pe urma...*

Luminându-se brusc, izbi furios cu palma în masă.

Desigur! Cum de-am putut fi atât de neghiob?

Era clar ca bună ziua! Din ce alt motiv l-ar fi urmărit nemernicul acela de Galanov? Știuse de la bun început că individul era periculos. Ar fi trebuit să pună mai mulți oameni pe urmele lui. Doar un agent KGB ar fi putut să intre și să iasă din biroul lui fără a mișca măcar un fir de praf.

Cei trimiși pe urmele lui Galanov erau cu toții niște imbecili. După ce, acum patru nopți, fuseseră la un pas de a pune mâna pe el, tâmpiții îi pierduseră complet urma!

Situația era clară. Fostul agent *trebuia* să fie găsit și dosarul – recuperat. Cu orice preț!

Înșfăcă receptorul și atacă discul telefonului cu degetele încă tremurânde și o hotărâre plină de venin.

— Bolotnikov, a sosit vremea să intri personal în acțiune, spuse el fără nicio introducere când celălalt răspunse la apel. Atât eforturile oamenilor tăi, cât și ale contactelor mele s-au dovedit a fi insuficiente. A avut loc un furt care ne periclitează întregul plan. Galanov trebuie să fie găsit și redus la tăcere – imediat!

Celălalt puse o întrebare.

— Da, sunt sigur că e vorba de el! tună ministrul.

Bolotnikov mai spuse ceva.

— Or fi ei cei mai buni în domeniu, dar de astă dată au dat greş, răspunse Desiatovski, începând să se calmeze. Individul trebuie eliminat imediat. În momentul de faţă, dumneata eşti singurul în care mă pot încrede. Chestiunea asta nu suportă amânare!

Bolotnikov mai puse câteva întrebări.

— Pare să fie pista corectă... murmură ministrul. Da, vreau să te ocupi personal... Ei, chiar e atât de greu de înţeles, Leonid?! Dacă vrei să avansezi în noul regim, aşa cum am discutat, fă-i felul, la asta mă refer!

Desiatovski trânti iritat receptorul şi se lăsă pe spătarul scaunului.

Bolotnikov era un om înfricoşător. Dacă nu l-ar fi avut la mână cu dosarul despre trecutul său, s-ar fi temut ca nu cumva să preia *el* puterea.

În orice caz, nemilos şi lipsit de scrupule, Bolotnikov era exact genul de om de care avea nevoie pentru o asemenea misiune. Dacă şi el o dădea în bară, puteau să-şi facă bagajele cu toţii pentru Siberia!

Ştia că mai avea de dat un telefon, dar îi era groază s-o facă. De astă dată va fi mult mai greu. Stătu câteva minute, încercând să formuleze o introducere şi gândindu-se la toate întrebările care i-ar putea fi adresate.

În cele din urmă ridică din nou receptorul, formă cu mişcări tărăgănate numărul şi apoi se lăsă pe spătar, aşteptând, fără tragere de inimă, să i se răspundă. Nu, de astă dată nu va fi deloc uşor.

82

Visuri mărețe

Klaus Drexler puse pe masă documentul pe care tocmai îl citise, o înștiințare cu privire la ajutorul de stat, se ridică și se îndreptă, cu pas agale și totodată hotărât, spre fereastra biroului său. Aici se opri, trase adânc aer în piept și apoi expiră lent.

Situația stătea să dea în clocot. În curând vor trebui să treacă la acțiune. După cum se arăta clar în înștiințarea care îi fusese livrată în urmă cu doar câteva ore prin curier special din partea cabinetului premierului, Kolter pornea deja la atac, solicitând, după ce reconvocase de urgență Bundestagul, votarea imediată a pachetului de finanțare.

Dar Drexler era pregătit. Își asigurase din timp alinierea factorilor necesari, inclusiv sprijinul lui Gerhardt Werner. Se va folosi de acest prilej ca să-l îngenuncheze pe Kolter inițiind o moțiune de cenzură și ca, în vidul astfel creat, să-i ia locul la conducerea țării.

Venise, în sfârșit, momentul mult așteptat!

Proiectul de lege va fi ușor de respins *per se*, se gândi Drexler. Germania acordase deja fostei Uniuni Sovietice mai multe împrumuturi decât își putea permite. În cazul în care celor 250 de miliarde de mărci germane cheltuite pentru reconstruirea fostei Germanii de Est li se va adăuga și masivul ajutor de stat propus de Kolter, trezoreria din Berlin aproape că ar rămâne fără fonduri. Și toate astea doar pentru a sprijini o industrie complet ineficientă, fărâmițată și neomogenă precum cea ex-sovietică, ce habar nu avea cu ce se mănâncă economia de piață. N-ar fi decât bani aruncați pe apa sâmbetei – un munte de bani făcuți cadou fostei URSS pentru simplul motiv că avusese bunul simț de a

depune în sfârşit armele şi de a admite că sistemul comunist nu funcţionează.

Lasă-i pe americani să-şi cheltuiască dolarii pe modernizarea industriei sovietice, pe implementarea de reforme economice, pe crearea unei burse moscovite viabile, care să genereze creştere economică, şi pe atragerea de investitori străini în fostele republici sovietice. Acum e drept că americanii dădeau din colţ în colţ, dar, în cele din urmă, tot ar face-o – asta dacă Germania nu va sări să ducă greul în locul lor! Germanii trebuiau, considera el, să îşi canalizeze eforturile spre consolidarea unei Germanii unite care, atunci când CSI şi toate celelalte state din blocul răsăritean vor fi făcut deja trecerea la un capitalism înfloritor, să poată conduce această alianţă pro-răsăriteană în cel de-al XXI-lea secol.

Momentul era potrivit, forţele cosmice erau aliniate pentru a-i împlini destinul. Va câştiga această bătălie şi, în mai puţin de două săptămâni, va fi noul cancelar al Germaniei.

Ce mai, avea o karma de învingător! Era, într-adevăr, predestinat să joace un rol decisiv în modelarea relaţiilor politice internaţionale! Acum nu-i mai rămânea să se ocupe decât de câteva detalii finale, ca totul să fie pregătit atunci când va ajunge la putere. Alianţa cu Comunitatea Rusă era de o importanţă crucială şi la fel de important era să se asigure că sindicatele industriale şi militare ale ambelor ţări vor acţiona simultan.

Kolter era, într-adevăr, un politician redutabil. Dar trecuseră mai bine de zece ani de când era la putere şi acest fapt, în sine, îl făcea vulnerabil. Sindromul Thatcher. Indiferent cât de mari ar fi realizările unui politician, după urcuş vine şi coborâş; nimeni nu poate rămâne pe culmea succesului la nesfârşit. Kolter realizase multe, dar după atâta timp petrecut în lumina reflectoarelor, sosise vremea ca steaua lui să apună. Acum!

Iar el, Klaus Drexler, era pregătit să treacă la atac. Atâta vreme, desigur, cât rusul putea fi convins să acţioneze şi el în acelaşi timp.

În ochi îi ardea focul aprig al unui destin autoproclamat, viziunea unui viitor măreţ, clădit cu ingeniozitate. Prevăzuse

totul încă de acum şapte-opt ani, când, urmându-i lui Cernenko în funcţia de secretar general al Partidului Comunist, Mihail Gorbaciov începuse să vorbească de *glasnost* şi de *perestroika*. Drexler, aflat pe atunci abia la al doilea său mandat în Bundestag, începuse imediat să caute susţinători printre intelectuali şi oamenii de afaceri, să se facă plăcut colegilor săi politicieni şi, cel mai important aspect, să viziteze tot mai des Uniunea Sovietică pentru a tatona terenul, să zicem aşa, pentru a-i cunoaşte pe cei aflaţi la periferia puterii – următoarea generaţie de lideri – şi a le afla calităţile şi defectele. Încă de pe-atunci ştiuse că Boris Elţin reprezenta o forţă redutabilă. Dar acesta nu se potrivea scopurilor lui – era prea independent, prea năvalnic, prea lipsit de subtilitate. Totuşi, învăţase câte ceva atât din relaţia cu Elţin, cât şi din cea cu Gorbaciov. Ambii erau politicieni pricepuţi, dar le lipsea viziunea necesară pentru a modela cu adevărat viitorul. Niciunul dintre ei nu putea spera să-i fie alături atunci când el va conduce lumea în secolul al XXI-lea.

Aşa că îşi continuase căutările până la sfârşitul anilor '80, când soarta i-l scosese în cale pe Desiatovski, un politician viclean care nutrea aceleaşi ambiţii nerostite şi reciproc avantajoase. Tentativa sovietică de lovitură de stat din 1991 fusese o lecţie bună pentru amândoi – învăţaseră în acest mod ce greşeli să evite şi cât de important era ca toate elementele să fie coordonate concomitent, fără nicio scăpare.

Şi în tot acest timp, Drexler îşi clădise o reputaţie şi o imagine publică de lider vizionar şi intelectual rasat, aşa cum îşi imagina că trebuie să fie conducătorul german al viitorului, profitând subtil de pe urma visurilor de odinioară şi a speranţelor actuale ale unei naţiuni care nu dobândise niciodată cu adevărat prestigiul şi puterea mondiale la care năzuise şi continua să năzuiască. Devenise purtătorul de stindard al unei noi generaţii de politicieni inteligenţi şi competenţi ce se bucurau de o mare popularitate în rândul celor ce uitaseră, în mod convenabil, evenimentele din anii 1930–1940. Împachetate într-o retorică de tip New Age, discursurile pline de înflăcărare în care pleda pentru reafirmarea

Germaniei ca putere mondială erau percepute cu precădere în termeni economici. În viziunea lui Drexler, puterea viitorului nu consta în informații sau industrie, cum susțineau mulți, ci pur și simplu în bani. Tehnologia, economia, afacerile, modernizarea și competitivitatea industrială, productivitatea, comunicațiile... toate acestea depindeau de banii pe care îi aveai în bancă. Statul cu cea mai puternică monedă, cu cea mai mare rată a lichidității și cu cel mai mic grad de îndatorare națională le va conduce pe toate celelalte. Or, din aceste puncte de vedere, Germania se afla deja în fruntea tuturor națiunilor.

De îndată ce George Bush a început să vorbească de o nouă ordine mondială, Drexler a prevăzut oportunități atât pentru el, cât și pentru națiunile din fostul bloc răsăritean. Oportunități la care știa că nu se gândește niciun alt occidental. Posibilitățile economice ce se conturau în Est erau de necrezut! Nu-l deranjase să-i lase pe Bush, Gorbaciov, Kolter, Elțin, Mitterand și Major să se bucure o vreme de lumina reflectoarelor. În fond, aceștia nu făcuseră decât să împingă lucrurile în direcția dorită de el. Dar acum răsăriseră zorii unei noi epoci și era rândul lui să își revendice centrul scenei.

În momentul acela reveria îi fu întreruptă brusc de zbârnâitul telefonului.

83

Lucrurile se precipită

— Drexler? Desiatovski la telefon. Eşti sigur că nu suntem ascultaţi?

— Foarte sigur.

— În regulă, fiindcă ceea ce am să-ţi spun este...

Desiatovski nu fu în stare să-şi ducă fraza până la capăt.

— Spune odată! se răsti Drexler, impacientat. Ce s-a întâmplat?

— Ceva îngrozitor, îngăimă Desiatovski. Ni s-a înfundat.

— Poftim?!

— Mapa cu dosarele secrete mi-a fost furată din birou.

— Poftim?! tună Drexler. Cum de-a fost posibil aşa ceva, imbecilule?

— Uite c-a fost, se oţărî Desiatovski, ofensat de lipsa de respect cu care i se adresase neamţul. Cum de-a pătruns în biroul meu, nu ştiu, dar dosarul va fi recuperat.

— Ştii cine l-a furat?

— Un agent KGB. Vom pune mâna pe el.

— Cum poţi fi atât de sigur?

— Nu-i vom lăsa nicio cale de scăpare.

— Claymore e la Moscova. Am să-i dau ordin să te ajute să rezolvi problema.

— N-am nevoie de ajutor, ripostă rusul. Am oamenii mei. Ne vom descurca şi singuri.

— Aşa cum te-ai descurcat când hoţul ţi-a suflat mapa de sub nas? Nu, insist să colaborezi cu Claymore. Dacă există probleme de securitate, el le va rezolva rapid şi eficient.

— Cum îţi permiţi să îmi vorbeşti aşa? se burzului Desiatovski.

— Dacă ai vreo obiecție, poate că n-ar fi rău să-i spun lui Claymore să se ocupe de *dumneata* dacă tot e în Moscova.

Se lăsă tăcerea, răstimp în care furia celor doi aspiranți la titlul de lideri mondiali începu să se potolească.

— Știi ce înseamnă asta, spuse în cele din urmă Desiatovski.

— Trebuie să acționăm imediat.

— Am să iau măsurile necesare de îndată ce încheiem convorbirea.

— Adică?

— Prima piesă de domino. Am să dau câteva telefoane pentru a aranja instigarea grevei sindicale și a protestelor muncitorești. Apoi totul va urma de la sine.

— Pe când e programată vizita lui Elțin și a celorlalți președinți în zonele sinistrate?

— La sfârșitul săptămânii. Săptămâna viitoare CSI va fi deja în mâinile mele. Tu ai grijă să fiți *voi* pregătiți.

— Stai liniștit, amice. Voi avea grijă ca totul să meargă conform planului. Îți amintesc că *nu mie* mi s-a furat dosarul de sub nas.

În scurtă vreme, încheiară convorbirea și fiecare se retrase în intimitatea propriilor gânduri.

Desiatovski răsuflă ușurat. O făcuse și pe asta. Ba chiar reușise să nu se piardă cu firea, ceea ce era mare lucru, date fiind circumstanțele. Agitat și încă transpirând abundent, se așeză la birou și își mai turnă niște votcă în pahar.

Între timp, la Berlin, calm, sigur pe el și hotărât, Klaus Drexler rămase nemișcat lângă biroul său – purtase convorbirea stând în picioare – rederulând pentru a suta oară în minte scenariul pe care îl pusese la punct și gândindu-se, în răstimpuri, cât de nătărău era ministrul rus.

Ce n-aș da să mă pot descurca și fără ei! își spuse el cu părere de rău. Ei, dar visul său era prea măreț pentru a-l putea realiza fără ajutorul rușilor.

Ce păcat că nu erau toți la fel de competenți ca nemții!

84

Indicii biblice

Moscova

Fizic şi mintal, Leonid Bolotnikov întruchipa perfect prototipul rusului robust, calculat şi viclean, fidel unei singure cauze – propriei persoane.

Din cauza fostei sale funcţii de şef al KGB-ului, acum acesta era nevoit să facă o echilibristică periculoasă pe sârma dintre trecut şi viitor. Trebuia să se supună noilor guvernanţi şi să pretindă că le cântă în strună, fără a-şi trăda însă ambiţiile personale cu bătaie lungă. Până acum se descurcase binişor. Nimeni nu ştia ce părere are, *de fapt*, despre Gorbaciov, Elţin şi ceilalţi susţinători ai reformelor.

Va veni din nou şi vremea lui. Până atunci... trebuia să meargă mai departe pe sârmă. Dar, în curând, vremurile aveau să se schimbe. Acesta era motivul pentru care aderase la planul ministrului. Nu că l-ar fi respectat din cale afară pe Bludaiev Desiatovski. Totuşi, trebuia să admită că acesta era un demnitar destul de competent, cu ţeluri îndrăzneţe şi multe relaţii.

Desiatovski avea poziţia, contactele şi prestigiul necesare pentru reuşita unui asemenea plan. Iar, dacă planul lui dădea greş, ei bine, Bolotnikov trecuse prin multe la viaţa lui şi ştia cum să iasă basma curată dintr-o încurcătură. Se va achita de sarcina ce-i fusese încredinţată şi, chiar dacă se va alege praful de lovitura de stat, el tot va ateriza cumva în picioare şi va continua să meargă înainte... ascendent.

Asta deoarece Leonid Bolotnikov avea *propriul* său ţel – şi anume, o nemărginită sete de putere. Şi nimeni dintre cei ce îl

cunoşteau nu ar fi comis greşeala de a crede că acesta ar fi ajuns deja pe culmea carierei sale politice.

Ecoul paşilor săi răsuna puternic pe strada pustie, mărginită de clădiri abandonate. *Ce cartier jalnic,* îşi spuse el. *Locul perfect pentru o ascunzătoare.* Asta dacă pista şi bănuielile sale se vor dovedi a fi corecte.

El aşa ar fi procedat. Subordonatul său învăţase bine lecţia. Şi acum iată-l aici, încercând să îl ucidă tocmai pe cel împreună cu care arestase pe vremuri tot soiul de nelegiuţi. Cum se pot schimba lucrurile de la o zi la alta! De ce nu înţelesese Galanov că, pentru a răzbi, trebuia să li se alieze, nu să încerce să-i submineze...

De fapt, realiză el, fostul său subordonat nu prea avusese de ales. Tocmai *el,* Bolotnikov, fusese cel ce îl denunţase pentru a-şi consolida poziţia în cadrul noului regim. Totuşi, preferase ca, faţă de Desiatovski, să facă pe neştiutorul. Nu de alta, dar în această parte a lumii, pentru a avansa pe scara ierarhică, trebuia să te asiguri că ştii mereu mai multe decât cred colegii tăi – aliaţi şi adversari deopotrivă.

Schiţă un zâmbet sardonic. Adevărul fie spus, dacă ar fi fost în locul lui Galanov, şi el ar fi făcut exact acelaşi lucru – ar fi furat dosarele în încercarea de a-şi salva cojocul. Da, din anumite puncte de vedere, fostul său subaltern rămânea protejatul lui. Aproape că era mândru de el.

Fireşte că asta nu schimba cu nimic lucrurile, îşi zise el când intră în clădirea dărăpănată de la adresa pe care o notase în grabă pe un petic de hârtie. Că se mândrea ori ba cu Galanov, de ucis, tot trebuia să-l ucidă.

În afară de chiţăitul de şobolan ce răzbea în răstimpuri din depărtare, coridorul era cufundat într-o tăcere deplină. Bolotnikov înaintă aprinzându-şi când şi când lanterna, pentru orice eventualitate, deşi se îndoia că ar întâlni pe cineva pe aici. Clădirea părea abandonată.

Aerul ce pătrundea prin ferestrele sparte genera un curent slab de-a lungul întunecosului coridor. Podeaua era plină de

bucăţi de tencuială, căzute din tavan cu cine ştie câte luni în urmă. Judecând după aparenţe, probabil că nu se mai făcuse curăţenie pe aici de cel puţin cinci ani.

Coti şi urcă două etaje, scrutând întunericul în încercarea de a desluşi ce era scris pe uşi. Aici, palierele erau ceva mai curate. *Pesemne că mai există câţiva chiriaşi în dărăpănătura asta,* îşi spuse Bolotnikov. La etajul trei, se opri şi porni tiptil de-a lungul coridorului. Aici trebuia să fie ascunzătoarea lui Galanov. Asta dacă informatorul îi spusese adevărul. Dar, la câţi pumni îi administrase, se îndoia că ar fi îndrăznit să-l mintă.

Ce idee ingenioasă! îl felicită el în gând pe cel pe care intenţiona să-l omoare. *Două locuinţe separate, la nici doi kilometri una de cealaltă. Iar de una dintre ele nu mi-ai vorbit nici măcar mie, şefului tău.*

Bolotnikov zâmbi din nou, apoi băgă mâna în buzunar şi scoase un pistol semi-automat de ultimă generaţie.

În timp ce înainta în vârful picioarelor, cu lanterna stinsă şi arma pregătită, expresia feţei spunea totul despre caracterul lui. Ochii mijiţi cu care scruta întunericul ar fi fost negri chiar şi la lumina zilei, oglindind perfect bezna din sufletul lui. Pieptul lat şi braţele musculoase nu fuseseră dobândite prin fapte bune.

Gândurile îi zburară la incidentul din urmă cu treisprezece ani, când nenorocitul de Rostovcev le scăpase printre degete. Cât timp pierduse încercând să pună mâna pe liderul reţelei creştine!

Cu gândul la eşecul de odinioară, Bolotnikov se opri în faţa uşii şi o izbi năprasnic cu piciorul. Uşa, crăpată în patru, se prăbuşi cu un zgomot puternic ce reverberă de-a lungul întregului coridor. Bolotnikov se năpusti imediat înăuntru, cu degetul pe trăgaci.

Privind în jur, realiză că se afla într-o magazie. Era înconjurat de cutii, lăzi şi produse de curăţenie. Păşind încet printre deşeuri, se îndreptă spre capătul întunecat al încăperii, unde atârna o draperie.

Cu pistolul pregătit, dădu perdeaua la o parte şi privi înăuntru. Beznă totală. Ţinând în continuare arma cu mâna dreaptă,

cu stânga aprinse lanterna. Mica ascunzătoare se umplu brusc de lumină pentru ca în clipa imediat următoare să se cufunde din nou în întuneric. O privire fusese de ajuns pentru a-şi da seama că încăperea era goală. Aprinzând din nou lanterna, Bolotnikov se apropie de şnurul becului care atârna din tavan şi trase de el. Becul se aprinse.

Nemişcat, Bolotnikov îşi roti privirea prin cămăruţă. Toate rămăseseră aşa cum le lăsase Galanov. Bolotnikov îşi puse pistolul la loc în buzunar. După aspectul şi chiar mirosul acestei încăperi, era clar că nimeni nu mai fusese aici de cel puţin douăzeci şi patru de ore. Bolotnikov începu să cotrobăie prin cameră, deschizând câteva sertare şi un dulap.

Era, fără doar şi poate, ascunzătoarea lui Galanov. Recunoştea hainele, stilul, ba chiar şi... mirosul fostului său coleg. Rămăseseră doar ei doi sau mai bine zis, el în persoană şi spiritul lui Galanov, încleştaţi într-o ultimă luptă pentru supremaţie. Din care el trebuia să iasă învingător.

Va găsi aici ceva, un indiciu care să-l trădeze pe fostul său protejat, bărbatul care stătea între el şi următoarea treaptă ierarhică. *Va găsi* ceva ce-l va duce direct la Galanov!

Răscoli vreo douăzeci de minute peste tot, scotocind printre haine, cercetând fiecare petic de hârtie. Într-un târziu privirea îi căzu pe o cărticică parţial ascunsă de cămaşa ce fusese aruncată peste ea. Cum de n-o observase până acum? Ei, dar asta conta prea puţin. Înşfăcă intrigat volumul. Era singurul material scris pe care îl găsise în odăiţă şi, ca atare, un posibil indiciu.

Volumaşul cu coperţi necartonate avea vreo douăzeci-treizeci de pagini şi părea mai degrabă o broşură decât o carte propriu-zisă. Bolotnikov începu să frunzărească grăbit cărticica. Era scrisă în nemţeşte. Cunoştinţele lui de limba germană erau prea sărace pentru a înţelege despre ce era vorba în text. Părea să fie un soi de broşură religioasă. Titlul, trecut în partea de sus a primei pagini, era *Die Gute Nachricht Nach Markus.*

Ce să caute aici o carte religioasă, scrisă în nemţeşte? se întrebă mirat Bolotnikov. *Galanov detestă religia.*

În timp ce răsfoia distrat cărticica, ochii îi căzură asupra unor rânduri ce fuseseră subliniate. Lucrul acesta îi atrase imediat întreaga atenție. Miji ochii și scrută de aproape textul în lumina slabă, încercând să înțeleagă semnificația cuvintelor ce urmau imediat după numărul 6 de la începutul paragrafului... *Aber Jesus sagte zu ihnen: Ein Prophet wird überall geachtet, nur nicht in seiner Heimat, bei seinen Verwandten und in seiner Familie.*

Ce-or fi însemnând cuvintele astea? se întrebă nedumirit Bolotnikov. *Pesemne că e ceva important din moment ce-au fost subliniate.*

Parcurgând încă o dată pasajul, un cuvânt se detașă brusc de celelalte, atrăgându-i atenția. *Prophet* – iată un cuvânt german al cărui înțeles îl cunoștea prea bine!

Gândurile îi zburară într-un trecut îndepărtat, la ziua de care își amintise în timp ce traversa coridorul... ziua în care netrebnicul de Rostovcev îi scăpase printre degete. *Der Prophet* – așa i se spunea lui Rostovcev, în *nemțește*!

Galanov era cel pe care-l trimisese pe urmele lui Rostovcev, până hăt în Berlin, dar nici acesta nu reușise să pună mâna pe liderul religios. Oare o fi păstrat în tot acest timp broșura drept memento al acelui eșec?

Era îndoielnic. Avea el o senzație... o bănuială... intuiția îi spunea că era vorba de mult mai mult de-atât. De ceva...

Înșfăcă din nou cărticica. Mai erau și alte pasaje subliniate, își aminti el, răsfoind înfrigurat broșura. Iată unul ce părea să fie marcat cu numerele 8:34, orice o fi însemnând asta: ... *Dann rief Jesus die ganze Menschenmenge hinzu und sagte: „Wer mit mir kommen will, der darf nicht mehr an sich selbst denken. Er muss sein Kreuz auf sich nehmen und mir auf meinem Weg folgen. Denn wer sein Leben retten will, wird es verlieren. Aber wer sein Leben für mich und für die Gute Nachricht verliert, wird es retten."*

Reciti de mai multe ori cuvintele, încercând a le traduce cu ajutorul brumei de germană pe care o știa. ... *cineva... să vină după mine... să se lepede... să urmeze... viața o va pierde... din cauza mea...*

Bolotnikov se opri din citit şi căzu iar pe gânduri. Dintr-odată, se lumină! Asta era! Desigur! Neghiobul schimbase macazul... devenise unul de-al lor! Vânătorul fusese sedus de pradă!

Imbecilul de Galanov devenise creştin!

Bolotnikov îşi lăsă capul pe spate şi slobozi un hohot de râs. Ei, asta-i bună! Ironia situaţiei era de-a dreptul delicioasă. Şocul schimbării de regim îi luase minţile nenorocitului de Galanov! *Ha, ha, ha!* Situaţia era de-a dreptul comică!

Brusc, amintindu-şi motivul pentru care se afla acolo, Bolotnikov se opri din râs şi coborî fulgerător privirea spre cărticică. Dar aceasta nu-i putea răspunde la întrebarea care tocmai îi explodase în creier. Galanov avea dosarele şi datoria lui era să-i dea de urmă.

Iar acum ştia cum să procedeze. Totul era legat de ridicolul de Rostovcev şi clica lui de creştini răsfiraţi prin toată Europa. Asta era! Galanov încerca să fugă din ţară cu ajutorul celor ce îşi spuneau *Das Christliche Netzwerk*!

În secunda următoare, fostul şef al KGB-ului ieşi valvârtej din cămăruţă, la fel de zgomotos precum intrase, călcând nepăsător peste uşa pe care o dărâmase la sosire. Reţeaua se mişca repede. Nu avea niciun minut de pierdut.

85

Dosarele poloneze

Leonid Bolotnikov năvăli în biroul său aproape la fel de vijelios cum dăduse buzna în apartamentul lui Galanov cu o oră în urmă.

Se năpusti la cartotecă, deschise fulgerător al doilea sertar, aproape trântindu-l de pământ, şi îşi trecu înfrigurat degetele peste vechile dosare marcate drept „clasificate".

Aici se aflau toate informaţiile strânse de-a lungul anilor despre reţelele creştine, inclusiv dosarele predecesorului său. Douăzeci şi cinci de ani de nume, locuri, contacte, spioni, informatori... datând încă de pe vremea lui Nikiforov şi Kurdakov. Execuţiile de la botezul din Elizovo... dezertarea lui Serghei în 1971 – toate erau aici!

Câte informaţii din vechiul dosar mai erau valabile, n-avea cum să ştie. În pofida eforturilor depuse, a investigaţiilor efectuate şi a informatorilor folosiţi, nici măcar KGB-ul nu reuşise să descopere totul despre vasta reţea creştină şi cu atât mai puţin despre cei ce îi ajutau pe fugari. Existau lacune majore.

Cunoşteau câteva puncte de legătură, dar nu pe toate – cele câteva locuri de întâlnire de care aveau cunoştinţă erau prea puţine la număr pentru a forma un fir continuu în ceea ce priveşte activitatea reţelei şi modul său de operare. Chiar şi după ce Gorbaciov redusese restricţiile religioase, el continuase să strângă discret informaţii despre reţea... pentru orice eventualitate. Astfel reuşise să mai descopere câteva necunoscute, să mai afle câteva nume. La ordinele sale, în ultimii ani, oamenii lui îşi concentraseră atenţia îndeosebi asupra punctelor de trecere a frontierei care erau, fără doar şi poate, de o importanţă crucială în această chestiune.

După toate probabilităţile, Galanov încerca să se refugieze în Occident, or ruta cea mai scurtă pentru a ajunge în Vest era via Polonia, până în Germania. Fireşte că existau multe alte rute posibile – putea s-o ia spre nord, prin ţările scandinave, sau spre sud, prin Turcia, pe coasta mediteraneeană, sau chiar prin Orientul Mijlociu – cine să ştie ce avea de gând să facă Galanov cu acele documente?

Totuşi, dacă era ajutat de creştini, principala rută pe care o foloseau aceştia în cazul fugarilor ducea întotdeauna spre vest.

Poate că se înşela, dar era un risc pe care trebuia să şi-l asume. În fond, nu putea să se împartă în zece!

Se aşeză şi începu să caute prin vechile dosare, oprindu-se la cel marcat „Puncte de trecere a frontierei în Polonia". Nu putea decât să spere că Galanov se afla încă pe teritoriul Rusiei. Acesta reprezenta singurul avantaj al faptului că era ajutat de creştini. Deşi nu pierdeau timpul, creştinii înclinau să fie extrem de atenţi şi să-şi ia numeroase măsuri de precauţie, ceea ce îi încetinea în mod considerabil. Nu era exclus să-i poată intercepta înainte de a trece graniţa.

Înşfăcă o hartă a regiunii nord-vestice şi o desfăşură pe masă, aruncând câte o privire asupra ei în timp ce parcurgea dosarul.

Existau trei puncte vamale pentru care era posibil să opteze cei din reţea, îşi spuse el, trecându-şi degetul peste linia de frontieră trasată pe hartă la sud de Kaliningrad până la Liov. Conform vechilor dosare ale KGB-ului, creştinii foloseau punctele de trecere a frontierei din Brest şi Przemyśl, dar aveau contacte şi dincolo de graniţă, unde drumurile fuseseră închise, în Hrodna şi la sud Kaunas. Drumul din Brest, pe de altă parte, era deschis.

Bolotnikov scoase din calcul punctul cel mai nordic şi pe cel mai sudic. Galanov îşi dorea, de bună seamă, să părăsească ţara cât mai repede şi, deci, va opta pentru ruta cea mai directă. Prin urmare, nu rămâneau decât două puncte de trecere a frontierei, din fericire apropiate una de alta, la Hrodna şi la Brest. Până una, alta, va lua măsuri pentru închiderea întregii graniţe.

Înşfăcă receptorul şi formă numărul ministrului Apărării.

86

O ultimă misiune

Berlin

În seara zilei de după vizita lui Tad, când auzi un ciocănit insistent la ușă, Lisel alergă într-un suflet să deschidă, în speranța că era chiar prietenul ei american care, pesemne, se întorsese deja la Berlin.

Dar, în momentul în care deschise ușa, cuvintele exuberante de bun venit ce îi stăteau pe limbă îi pieriră pe buze și zâmbetul radios îi păli instantaneu, făcând loc unei vădite surprinderi.

— Horst?!

Fără a catadicsi să îi răspundă cu un zâmbet sau un salut și fără a aștepta vreo invitație, vizitatorul privi agitat în jur și apoi dădu buzna înăuntru, aproape răsturnând-o pe Lisel, cu care era, în mod evident, în relații apropiate.

Până s-apuce gazda să închidă ușa și să îl urmeze înăuntru, vechiul ei coleg se învârtea deja ca un leu în cușcă prin minuscula cameră de zi a apartamentului.

— Poți să-ți iei câteva zile libere?

— Nu știu, răspunse Lisel șovăind. Câte zile?

— Câteva zile... poate o săptămână.

— Nu pot să lipsesc atâta timp de la serviciu.

— E vorba de o misiune importantă.

— Ce misiune?

— S-a ivit o oportunitate de a restabili reputația Alianței.

— Nu... nu înțeleg despre ce vorbești, Horst. Ce poate fi chiar atât de...?

— E o chestie colosală, Lisel, o întrerupse Brandes. Co-lo-sa-lă.

— Bine, dar ți-am spus că sunt pe tură.

— Schimbă tura.

— Nu e atât de ușor.

— Dă-ți demisia.

— Ei, zău așa, Horst!

— Îți fac eu rost de un alt loc de muncă.

— Așa, pocnind din degete?

— Ai încredere în mine. Am nevoie de ajutorul tău. E o chestie colosală, ascultă ce-ți zic. Asta e ocazia pe care am tot așteptat-o de a readuce Alianța pentru Libertate în lumina reflectoarelor. Nu a trecut nici o lună de când îmi spuneai că și tu îți dorești același lucru.

Lisel nu răspunse imediat. Își amintea conversația. De atunci părea să fi trecut un an întreg, nu doar patru săptămâni. Atât de multe se schimbaseră între timp... Horst Brandes îi părea atât de diferit acum, când îl cunoștea pe Tad!

Dădu încet din cap.

— Despre ce e vorba?

— M-a sunat o cunoștință.

— Cine?

— Nu-l știi. E implicat într-o misiune importantă și are nevoie de ajutor. S-a oferit să îmi dea patru mii de mărci pentru deranj.

— Și ce te oprește să accepți?

— Tipul spune că, la sfârșit, o să ne putem asuma meritul pentru întreaga tărășenie. Pe el nu-l interesează să culeagă laurii.

— Despre ce lauri vorbești?

— Despre reputația Alianței. Ce, nu ți-s toți boii acasă, Lisel? Ce ai?

— N-am nimic, răspunse Lisel, ușor iritată. Trebuie să fie, într-adevăr, o chestie importantă, dacă zici că știrea va ajunge în presă.

— Va ajunge garantat. Dar nu pot să-ți spun mai multe.

— De ce?

— Fiindcă atâta știu și eu. Contactul meu din Rusia îmi va da mai multe detalii.

— Din *Rusia*?!

— Trebuie să mergem într-un orăşel de lângă graniţa dintre Polonia şi Belarus şi să-i aşteptăm instrucţiunile. Paşaportul şi viza îţi sunt încă valabile?

Lisel încuviinţă din cap, deloc sigură însă că-i surâde ideea unei asemenea deplasări. Colegul ei avea ochii bulbucaţi şi plini de patimă. Nu îl mai văzuse atât de agitat de mai bine de doi ani. Părul îi stătea vâlvoi şi arăta ca şi cum nu dormise şi nu se mai spălase de câteva zile.

— Cine va mai lua parte la misiune? îl întrebă Lisel.

— Nimeni. Vom fi doar noi doi.

— De ce ai nevoie de mine?

— S-ar putea să am nevoie de un şofer.

Lisel îi aruncă o privire pătrunzătoare. Focul pătimaş din ochii lui avea ceva neliniştitor şi îi spunea că ar trebui să refuze. Dar Horst şi cu ea trecuseră prin multe împreună şi, dintre toţi, rămăseseră cam singurii membri devotaţi cauzei Alianţei.

Dacă nu îl ajuta ea, nu îl va ajuta nimeni.

87

Evenimentele iau o turnură tragică

Moscova

Martei Repninka nici prin cap nu-i trecea să se întoarcă la locul ei de muncă. Tot ce îşi dorea era să plece departe, cât mai departe de Moscova.

Când Davidson o sunase ca să-i spună unde să meargă şi cum să procedeze, avea deja bagajele făcute, pregătită să ia trenul spre Kiev ce pornea peste o oră. Aşteptase tot restul zilei ascunsă în casă, tremurând de frică, numărând clipele ce se scurgeau cu o încetineală chinuitoare.

Americanul îi spusese că o va aştepta în faţa blocului la 10 seara şi o va duce cu maşina până la gară, de unde ea va lua trenul de noapte. La sud de Kiev o va aştepta un colaborator de-al lui, care o va însoţi până în locul în care se afla familia fratelui ei. Mâine, înainte de ora prânzului, îi promisese el, vor fi cu toţii în siguranţă, în afara oricărui pericol.

La zece fără un sfert, nemaiavând răbdare să aştepte, Marta aruncă o ultimă privire plină de alean micului ei apartament, apoi stinse lumina şi o luă în jos pe scări cu cele două valize ale ei. Va aştepta ultimele minute în stradă, în caz că americanul îşi făcea apariţia mai devreme. Nu voia să-l rateze.

Lui Claymore nu-i plăcea să lucreze pentru doi stăpâni odată.

Cu Drexler se înţelesese întotdeauna, chiar dacă acesta era un înfumurat şi jumătate. Dar cu rusul cu care îl instruise Drexler să ia legătura nu era sigur că se va înţelege la fel de bine. Îl şi avertizase pe Drexler la telefon că, de data asta, prea întinsese coarda.

Dar neamţul îi promisese o recompensă pe măsura deranjului la sfârşitul misiunii. Şi-apoi, reflectă Claymore, făcea şi asta parte din riscurile meseriei. În orice caz, dacă dădea de bucluc din cauza asta, le va face de petrecanie amândurora – atât neamţului, cât şi rusului.

Gratis.

Rusul cel mătăhălos îi spusese să rezolve chestiunea pe stradă.

— Nu trebuie să existe vreo trimitere nici la cabinetul meu, insistase el, nici la apartamentul ei. Fă să pară victima unui act de violenţă stradală, importată din SUA. Un produs colateral al democraţiei. Voi avea grijă ca incidentul să fie prezentat ca atare în presă.

Politicienii chiar că sunt un soi aparte, îşi spuse Claymore în timp ce aştepta în maşină, umplându-şi încă o dată cana cu cafea. În curând se va lăsa întunericul. Cu atât mai bine, gândi el. Totuşi, abia aştepta să rezolve odată problema. Aştepta aici de o zi întreagă. Femeia asta chiar nu avea de gând să mai iasă din casă?

Într-un târziu, văzu că se stinge în sfârşit lumina în apartament. Poate că se pregăteşte să meargă la culcare, îşi spuse el. Totuşi, nu strica să se pregătească, pentru orice eventualitate. Aşeză cana pe panoul de bord şi se aplecă după armă.

Blue Doc începea să aibă tot mai multe dubii cu privire la decizia luată. Într-un domeniu de activitate în care lucrurile nu erau întotdeauna în alb şi negru, aceasta era una dintre cele mai tulburi situaţii cu care se confruntase vreodată.

Nu că s-ar fi îndoit de buna credinţă a lui Galanov sau de abilitatea acestuia de a duce treaba la bun sfârşit. Doar că nu era obişnuit să stea cu braţele încrucişate, aşteptând ca altul să ducă greul în locul său.

Singurul lucru pe care îl avusese de făcut azi fusese să ia legătura cu colaboratorii săi din Kiev pentru a aranja ultimele detalii în privinţa Martei Repninka şi a familiei fratelui ei. Acum totul era rezolvat, găsiseră chiar şi o ascunzătoare în care fugarii

puteau locui o lună de zile. Nu îi mai rămânea decât să o ducă pe femeie până la gară.

Probabil c-ar fi trebuit să aranjez să plece mai devreme, cu o mașină CIA, își spuse el. Dar voise să evite riscul de a fi văzută în plină zi. Din moment ce erau atâtea în joc, Desiatovski probabil că nu se va da în lături de la nimic.

Trenul de noapte era o soluție discretă și sigură. O va conduce personal până pe peron și îi va mai da câteva sute de ruble pentru drum. Femeia va fi în al nouălea cer, iar aceasta va fi cea mai mică sumă pe care o cheltuise vreodată CIA pentru a împiedica o lovitură de stat.

Era la trei străzi depărtare de blocul dărăpănat în care locuia Marta. Farurile mașinii sale erau singurele care luminau amurgul tăcut din orașul nordic.

Brusc, Blue Doc zări pe strada din fața lui portiera deschisă a unei mașini. Instinctiv, apăsă pedala de frână și stinse farurile. Nu trebuia să fie reperat. Numărul de corp diplomatic al mașinii ar fi prea ușor de recunoscut.

În timp ce aștepta, văzu un bărbat înalt și zvelt coborând din mașina parcată pe strada alăturată. Pesemne vreun alt locatar, își spuse Davidson. Va aștepta ca individul să intre în blocul în care locuia, oricare ar fi acela, și apoi va porni. În depărtare o vedea deja pe Marta, care îl aștepta în stradă, încadrată de două valize.

Stai așa! Ce-are individul în mână?! Nu, era imposibil... se uitase la prea multe filme cu spioni! Ba nu, imaginația nu îi juca feste: individul chiar avea o armă!

Toți anii de instructaj și de experiență i se învălmășiră în minte, întunecându-i judecata. Piciorul drept căută, în mod reflex, pedala de accelerație, iar mâna dreaptă se avântă în buzunarul interior al hainei, în căutarea armei.

Totuși, recenta remodelare a creierului său opri ambele acțiuni.

Discreție... acum totul trebuie făcut cu cea mai mare discreție – așa sunau toate ordinele și comunicatele primite în ultimii doi ani. *Nu provocați niciun fel de incidente... Nu deranjați nici măcar*

un fir de praf... Lăsați această revoluție democratică să se desfășoare fără intervenția noastră.

Aceleaşi cuvinte fuseseră repetate în înştiinţarea pe care o primise de la Langley cu nici patru luni în urmă.

Totuşi, ceea ce plutea acum în aer era tocmai opusul democraţiei, punând totul în pericol. Nu era de datoria lui să apere interesele Statelor Unite? Prin gestul său, Marta apărase interesele democraţiei. Nu merita ea, oare, să fie ajutată şi apărată?

Toate aceste gânduri contradictorii i se învălmăşiră în minte, luptându-se fiecare pentru supremaţie, în mai puţin de două secunde. Dar acest răstimp de şovăire, pe cât de scurt, fu suficient ca necunoscutul să îşi ochească victima.

Blue Doc apăsă, în sfârşit, acceleratorul până la podea, privind cu groază cum străinul se apleacă, reazămă arma letală pe capota maşinii şi ocheşte.

Maşina lui Davidson nu apucă să înainteze nici şapte metri când bubuitul puştii sfărâmă tăcerea nopţii, acoperind scrâşnetul făcut de pneurile lui pe asfalt şi apoi stingându-se printre clădirile înalte. Ca într-un film derulat cu încetinitorul, Blue Doc o văzu în depărtare pe sărmana femeie prăbuşindu-se neînsufleţită pe trotuar, într-o baltă de sânge.

Oricât de obişnuit ar fi fost odinioară cu astfel de scene, în ultimii ani gheaţa din inima lui Blue Doc începuse să se topească, făcând loc omeniei, şi stomacul fostului spion se revoltă la văzul înfiorătoarei privelişti.

Accelerând, băgă mâna în haină şi îşi scoase pistolul. Trecuseră vreo trei-patru ani de când nu îl mai folosise. Ei bine, acum îl va folosi din nou! Îl va ucide pe ticălosul acela fără inimă care împuşcase o femeie nevinovată!

Un nou foc de armă îi făcu ţăndări parbrizul maşinii, readucându-l la realitate.

Doc apăsă frâna. Maşina se înclină într-o parte şi se opri scrâşnind. Aripa laterală fu ciuruită de o ploaie de gloanţe. Într-o secundă, Blue Doc ţâşni afară, îngenunche în spatele portierei deschise şi, ridicând mâna deasupra capotei, trase orbeşte câteva

focuri în direcția ucigașului. Dacă unul dintre gloanțele sale nu își nimerea din întâmplare țintă, nu avea nicio șansă împotriva unei puști automate.

Un nou foc de armă îi explodă în urechi și oglinda laterală, aflată la doar câțiva centimetri de capul lui, care se făcu țăndări, împroșcându-l cu cioburi.

Blue Doc se aruncă la pământ, acoperindu-și fața. Când ecoul detunăturii se estompă, Davidson se ridică într-un genunchi și ridică pistolul, dând să riposteze. Dar era prea târziu. Mașina ucigașului se îndepărta deja în viteză.

88

Raportul lui Claymore

Era târziu, trecut de ora la care obişnuia să se culce.

Dar acestea erau vremuri periculoase. În ultimul timp, petrecuse multe nopţi albe în acest birou şi noaptea asta nu se anunţa a fi cu nimic diferită. Până nu va recupera acele dosare, nu va putea dormi liniştit.

Ţârâitul telefonului îl făcu să tresară. Ministrul înşfăcă înfrigurat receptorul.

— Am fost asigurat că nu vor exista complicaţii, mârâi vocea de la celălalt capăt al firului.

— Complicaţii? Ce complicaţii?

— Mai era cineva acolo.

— Unde? întrebă buimac ministrul Apărării, care încă nu îşi recunoscuse interlocutorul.

— La blocul femeii. Unde altundeva, idiotule?!

Acum îl recunoştea – era nesimţitul pe care i-l băgase Drexler pe gât.

— Aşa, şi?

— Am reuşit să spăl putina, dar nu-mi place să fiu văzut. E o complicaţie de care mă pot lipsi bucuros.

— Ţi-a văzut cineva faţa?

— Nu.

— Şi cu femeia ce s-a ales?

— Stai liniştit, am rezolvat problema.

— Şi cealaltă persoană... ce te face să crezi că...

— Pentru că s-a tras asupra mea, uite de-aia! îl repezi Claymore.

Desiatovski căzu o clipă pe gânduri. Oare cine-o fi persoana asta misterioasă care s-a nimerit să fie de față la momentul asasinatului?

— Ai fost urmărit? întrebă el în cele din urmă.

— Dumneata chiar ai impresia că stai de vorbă cu un imbecil?! Nu, firește că n-am fost urmărit!

— Atunci cum de...

— Cum s-a întâmplat să mai fie cineva acolo, n-ai decât să descoperi dumneata! se zborși la el ucigașul plătit.

— I-ai văzut fața?

— Nu, eram prea ocupat să mă feresc de gloanțele lui!

— Mașina?

— De fabricație rusească, dar cu număr de înmatriculare străin.

— Polonez, german?...

— Nu. Nu sunt sigur. Venea în viteză spre mine când am tras asupra lui. Dar cred că era numărul unei ambasade.

— Care ambasadă?

— Probabil cea americană, dar nu sunt sigur.

— Hm, murmură Desiatovski, cu creierul zbârnâind. În regulă... Dă-te la fund. Am să rezolv eu problema asta.

— Pentru propria *ta* siguranță, chiar te-aș sfătui s-o faci!

89

Soi rău

Când telefonul sună din nou, la scurtă vreme după convorbirea cu Claymore, ministrul era încă adâncit în gânduri. Era, totuşi, bucuros de partea bună a veştilor.

— Cred că ştiu cum să dăm de el, spuse Bolotnikov. Puteţi să închideţi graniţa cu Polonia?

— Întreaga graniţă?

— Da, întreaga graniţă!

Desiatovski căzu o clipă pe gânduri.

— Ar fi fost mai bine să nu se fi ajuns la asta decât peste câteva zile, spuse el. Un ordin de o asemenea amploare îi va afecta pe lituanieni, bieloruşi şi ucraineni şi s-ar putea să işte un val de nemulţumiri, ceea ce nu e deloc indicat în acest moment.

Bolotnikov înjură în barbă.

Cu doar trei ani în urmă, în calitate de şef al KGB-ului, i-ar fi stat în putere să închidă *toate* graniţele şi asta în mai puţin de o oră. Acum erau la cheremul unei mâini de republici independente. Ei, dar, din fericire, în curând toate astea aveau să se schimbe!

— Am putea măcar să solicităm ca toţi cei ce vor să treacă graniţa să fie opriţi şi supuşi unui control riguros, sugeră Bolotnikov.

Desiatovski rămase tăcut, cântărind în continuare opţiunile. Orice mişcare ar face putea pune în pericol lovitura de stat.

— Iată cum vom proceda, spuse el după un moment de gândire. Am să-l sun pe generalul Şapoşnikov. El e de partea noastră şi îi stă în putere să închidă graniţa sudică dintre Polonia şi Ucraina. Eu am să închid graniţa în nord. Să sperăm că asta îl va descuraja pe Galanov să se refugieze în Lituania. Şi, chiar dacă va avea o tentativă, graniţa lituaniană nu se întinde pe o distanţă

mare. Să sperăm că va funcționa. Nu vreau să creez nemulțumiri în rândul lituanienilor înainte de vreme. Problema e granița cu Republica Belarus. Aceea ar fi ruta cea mai directă. Spuneai că există două posturi de frontieră pentru care s-ar putea să opteze?

— Da, Hrodna și Brest, răspunse Bolotnikov.

— Ambele situate în Belarus. Hm... nu, nici acolo nu ne putem permite să tulburăm apele.

— Ați putea lăsa lucrurile în seama mea, sugeră Bolotnikov.

— Are cine să te-ajute?

— Dacă îmi dați undă verde, voi face tot ce este necesar.

Desiatovski nu șovăi decât un moment. Mersese deja prea departe pentru a da înapoi acum.

— Dacă dai greș, spuse el pe un ton grav, va trebui să spun că nu am avut cunoștință de acțiunile tale.

— Înțeleg, răspunse fostul șef al KGB-ului.

— E clar, deci, faptul că nu acționezi la ordinele mele directe?

— Cât se poate de clar.

— Atunci fă ce trebuie să faci. Granița bielorusă e în mâinile tale.

— Îl voi intercepta pe trădător și voi recupera dosarul furat fără ca bielorușii să-și dea măcar seama că am fost pe-acolo.

Urmă o scurtă pauză.

— Avem încă o... ăă... încă o problemă.

— Vă ascult, răspunse Bolotnikov.

— Se pare că un agent CIA a mirosit ceva.

— Unde? Aici, în oraș?

— Da.

— Îi cunosc pe toți agenții americani din Moscova. Doriți să îl...

— Nu, îi curmă vorba Desiatovski, cumpănind la miriada de opțiuni de care dispunea. Am să mă ocup eu de problemă. Tu du-te la graniță după Galanov. Trebuie să recuperăm dosarele!

Bolotnikov puse receptorul în furcă, reflectă preț de o clipă, apoi îl ridică din nou și spuse pe un ton răstit:

— Am nevoie de elicopter!

După ce își adună toate dosarele cu privire la grupările creștine din Minsk, Kiev, Liov și estul Poloniei, Bolotnikov ieși valvârtej, înșfăcându-și doar haina, pălăria și pistolul. Era tot ce îi trebuia. Nu avea să fie o misiune complicată. Un glonț și problema va fi rezolvată!

90

Arestarea

Dan Davidson, alias Blue Doc, îşi dobândise porecla în urma unei confruntări înfricoşătoare avute pe coasta iugoslavă a Adriaticii, prima sa ciocnire serioasă cu KGB-ul, din care scăpase ca prin urechile acului. De atunci, porecla îl însoţise pe tot parcursul carierei sale de agent sub acoperire în Uniunea Sovietică şi alte puncte din estul Europei.

Gândul îl făcu să râdă amar. Acum, atât Iugoslavia, cât şi Uniunea Sovietică erau de domeniul trecutului!

Condusese toată noaptea, încercând să înţeleagă ceea ce se petrecuse cu câteva ore în urmă, oscilând între remuşcările simţite din cauză că îngăduise să se întâmple ceva ce ar fi trebuit să prevină şi gândul că nu el era, de fapt, cel vinovat pentru moartea femeii. Până acum nu ajunsese la nicio concluzie fermă.

Fusese şi de astă dată norocos, la fel ca în urmă cu ani de zile, pe coasta Adriaticii. Dar niciodată n-aveai cum să ştii dacă, data viitoare, soarta va fi cu tine sau împotriva ta. Vremurile deveniseră mai liniştite sau cel puţin aşa se spunea. Probabil că era adevărat, iar asasinatul la care asistase în seara aceasta în apropierea blocului de apartamente constituia doar o excepţie de la regulă. Totuşi, incidentul îi confirma clar faptul că încă nu se putea încrede nici cât negru sub unghie în KGB.

Dar oare ordinul asasinării femeii să fi venit, într-adevăr, din partea fostei agenţii comuniste de securitate? Întrebarea îl duse iar cu gândul la noul său aliat.

Galanov era altfel. Nu ştia exact de ce, dar îl credea. Şi-apoi, dosarele erau o dovadă clară. Trebuiau luate măsuri şi propriile sale surse îi confirmaseră că Galanov se afla de ceva vreme

pe lista neagră a „noului KGB". Ceea ce îi punea, oarecum, pe amândoi în aceeaşi oală, să zicem aşa. Deşi, din punct de vedere oficial, „noul KGB" era „aliatul" Statelor Unite, ceea ce însemna că proscrisul Galanov ar trebui să fie, în continuare, adversarul lui.

Cum să mai înţelegi ceva din harababura asta? Cum să mai ştii cine ţi-e prieten şi cine – duşman, în această nouă eră ridicolă în care toate se schimbau de la o zi la alta? Uneori mai că-i era dor de vremurile Războiului Rece. Pe atunci, cel puţin, ştiai care-s *băieţii buni* şi care – *băieţii răi*.

În ceea ce-l privea, noul KGB nu-i inspira mai multă încredere decât cel vechi. Şi, dacă Galanov fusese sincer ori ba, conta prea puţin. În momentul acesta, dosarul se afla în posesia amândurora.

Dacă Galanov reuşea să treacă graniţa şi să demaşte tentativa de lovitură de stat, prea bine. Dar el unul n-avea de gând să aştepte cu braţele încrucişate.

Probabil c-ar fi trebuit să ia legătura cu preşedintele american de îndată ce citise dosarele. N-ar fi trebuit să tragă de timp.

Gândul acesta îl măcinase pe tot parcursul zilei de ieri şi nu putuse să închidă un ochi toată noaptea. Şi, din cauza asta, o femeie nevinovată – femeia căreia îi datorau totul – plătise cu viaţa!

Cum se explicau chestiile alea religioase de care îi vorbise Galanov? Tot ce ştia era că ele ridicau anumite semne de întrebare cu privire la starea mintală şi emoţională a rusului. Încă un motiv, în afară de incidentul de aseară, pentru care acum, la treizeci şi şase de ore de la despărţirea lor, Davidson hotărâse că nu mai poate aştepta. Acum, vieţile amândurora erau, probabil, în pericol. Trebuia să comunice imediat la Washington cele aflate.

E drept că, după părerea lui, pentru o mai mare credibilitate, demascarea trebuia să fie făcută din interiorul CSI, şi nu de către SUA.

Totuşi, reflectând îndelung, realizase că luarea unei asemenea hotărâri nu îi revenea *lui*. El lucra pentru CIA, nu pentru sine. Nu era în măsură să hotărască într-o chestiune atât de importantă.

Șefii de Stat Major, președintele și Consiliul Securității Naționale trebuiau să decidă între a acționa prompt și deschis sau a aștepta până-și va juca Galanov cartea.

La orele mici ale dimineții, Blue Doc era încă la volan, rulând pe străzile Moscovei spre ambasadă, cu dosarele furate așezate pe bancheta din spate. Regreta că nu făcuse imediat fotocopii. Astfel ar fi putut lăsa mapa în biroul lui Desiatovski și acesta nici n-ar fi bănuit furtul. Dar nu avuseseră destul timp la dispoziție și-apoi, ar fi fost prea complicat să îi însărcineze pe Iasceak și pe Marta cu așa ceva. Acum era, oricum, prea târziu. Nu putea decât să spere că Desiatovski nu descoperise încă lipsa dosarelor. Le va trimite prin fax la Washington, apoi îi va anunța imediat telefonic pe superiorii săi.

Era la șase străzi de ambasadă când sirena unei mașini de poliție răsună brusc în spatele lui. Trase pe dreapta. Uitându-se în oglinda retrovizoare, văzu că, în timp ce polițistul rămâne în spatele volanului, bărbatul de lângă el coboară și se apropie de mașina lui. Judecând după pardesiu, pălărie și expresia feței, era fără îndoială un agent KGB. După atâția ani de experiență, Blue Doc ajunsese să-i poată recunoaște într-o secundă, fie că făceau parte din noul *sau* din vechiul regim.

— Vă rog să veniți cu mine, domnule Davidson, spuse bărbatul într-o engleză precară.

— Regret, răspunse Blue Doc, gândindu-se că noii spioni nu se comparau nici pe departe cu cei din vechea gardă, dar mă tem că nu se poate. Sunt un angajat al ambasadei americane. Am la mine actele care atestă faptul că fac parte din corpul diplomatic.

Dădu să bage mâna în haină, dar agentul îl opri.

— Vă rog, domnule Davidson, spuse el, încruntat de astă dată, așezându-i mâna pe umăr. Șeful meu ar dori să vă vorbească. Acum.

— Dar eu nu vreau să vorbesc cu șeful dumitale.

— Mă tem că trebuie să insist.

Cu aceste cuvinte, agentul scoase de sub pardesiu un pistol și îl apropie de tâmpla lui Davidson.

— Ei, în acest caz, bănuiesc că pot să îmi rup *puțin* timp, răspunse Blue Doc, încercând să facă haz de necaz. Apropo, șeful dumitale e tot vechiul meu amic Bolotnikov sau, între timp, a ajuns și el pe lista neagră?

— Tovarășul Bolotnikov a trebuit să părăsească orașul într-o chestiune urgentă, răspunse cu răceală bărbatul. Am primit ordin să vă duc la tovarășul ministru Desiatovski.

Blue Doc coborî din mașină.

— Și încă ceva, domnule Davidson, adăugă agentul. Vă rog să luați cu dumneavoastră și dosarele acelea de pe bancheta din spate.

Partea a XI-a

Das Christliche Netzwerk

91

Chemarea destinului

Kehrigkburg, Germania

Seara era liniştită şi caldă. Pe grătarul din grădină placat cu piatră, se rumeneau vreo treizeci-patruzeci de cârnăciori groşi ce răspândeau arome inconfundabile de mirodenii nemţeşti, deşi fumul se ridica direct în sus. Nicio adiere de vânt nu tulbura aerul serii.

Adulţii, vreo treizeci şi cinci la număr, discutau şi râdeau plini de voie bună, răsfiraţi în grupuri de câte trei, patru sau şase, în timp ce vreo duzină de copii zburdau veseli pe câmpul din apropiere. Era o adunare de prieteni şi vecini aşa cum scrie la carte, plină de culoare locală. Jumătate din bărbaţi aveau câte o sticlă de bere neagră în mână, în timp ce restul scormoneau pământul cu toiegele. Majoritatea erau îmbrăcaţi cu cămăşi de lucru din bumbac şi *ledern hosen* sau pantaloni scurţi ce le veneau până la genunchi, iar femeile purtau şorţuri înflorate. Toţi cei prezenţi se bucurau din plin de acest prilej de a sărbători împreună după datina străveche a locului.

Pentru familia McCallum, cele două zile petrecute alături de Udo şi Christa Bietmann şi de creştinii din zona Kehrigkburgului fuseseră de o nepreţuită bogăţie sufletească şi, acum, cei trei îşi luau rămas-bun de la noii lor prieteni.

— *Das Fleisch ist gleich fertig!* strigă o voce de lângă foc, anunţând adunarea că friptura era aproape gata.

Ca la un semn, toată lumea porni spre grătar. După o rugăciune de mulţumire plină de entuziasm, Christa începu să umple farfuriile cu salată de cartofi, în timp ce cârnăciorii picanţi din carne de porc dispăreau de pe grătar cu o viteză ameţitoare.

După ce fură umplute toate farfuriile, conversaţia, glumele şi voia bună continuară neperturbate, în timp ce invitaţii se înfruptau cu poftă din mâncare şi din băutură.

— Un toast! strigă într-un târziu Udo. Trebuie să închinăm paharul în cinstea oaspeţilor noştri care au avut generozitatea de a organiza această petrecere.

— Bine zis!

— Am să ţin eu toastul, spuse un fermier pe nume Micka, care probabil că se bucurase de timpul petrecut în compania familiei McCallum mai mult ca oricine, din motive ştiute doar de el şi de Bietmann.

De-a lungul anilor, Micka fusese unul dintre cei mai curajoşi colaboratori pe care îi avusese Udo în cadrul reţelei.

Se lăsă o tăcere deplină. Micka, unul dintre puţinii nemţi care nu consumau băuturi alcoolice, ridică paharul său cu *Apfelsaft*, în timp ce restul înălţară paharele lor cu licoarea pe care o consumau în momentul acela, şi spuse tare şi răspicat:

— Să închinăm paharul în cinstea lui Matthew, a Sabinei şi a lui Tad McCallum, oaspeţii noştri pe cât de neaşteptaţi, pe atât de bine-veniţi. Vă mulţumim pentru vizită. Vă mulţumim că ne-aţi oferit acest prilej de a petrece împreună. Vă mulţumim pentru cârnaţi şi pentru bere!

Adunarea izbucni în urale.

— Iubirea, gândurile şi rugăciunile noastre vă vor însoţi mereu, adăugă Micka. Fie ca Dumnezeu să Îşi reverse binecuvântările asupra voastră şi să vă poarte din nou paşii pe aceste meleaguri în viitorul apropiat!

Cuvintele îi fură primite cu urale şi un ropot de aplauze.

— Acum va trebui să le adresezi şi tu câteva cuvinte, îi şopti Udo lui Matthew.

— Bine, dar am luat deja cuvântul aseară! obiectă în şoaptă Matthew.

— N-are a face, răspunse Udo, zâmbind cu toată faţa.

Matthew se ridică încet şi dădu să îşi înceapă cuvântarea, dar văzând-o pe Christa venind dinspre casă, şovăi preţ de o clipă.

Femeia se apropie de soțul ei și îi șopti ceva la ureche. Udo primi informația cu o mină gravă.

— Am venit în Germania, începu Matthew, pentru a revedea meleagurile natale ale soției mele și pentru a participa la un congres organizat în Berlin pe tema evanghelizării. Totuși, trebuie să spun că, în ceea ce privește propovăduirea Cuvântului, n-am găsit la nicio conferință răspunsurile pe care le-am descoperit aici, în mijlocul vostru.

Văzând că soția lui Udo se întoarce și pornește înapoi spre casă, Matthew se opri.

— ... Nici nu știți cât vă suntem de recunoscători pentru ospitalitatea, prietenia și exemplul spiritual pe care ni le-ați arătat, continuă el în cele din urmă. Vă mulțumim tustrei din adâncul inimilor și fie ca Domnul să vă binecuvânteze pe fiecare în parte.

Udo se apropie de Matthew și îi spuse șoptit:

— Iartă-mă, prietene, dar a intervenit o situație care necesită atenția noastră imediată... și rugile noastre. Pot să te întrerup?

— Desigur, spuse Matthew, dându-se la o parte.

— Dragi frați și surori, se adresă Udo adunării, am de făcut un anunț important. Foarte important. În momentul de față, soția mea vorbește la telefon cu noii noștri prieteni din Moscova. *Herr* Karl Medvedev a sunat să ne informeze că noul nostru frate de credință, despre care v-am vorbit și pentru care ne-am rugat cu toții, este deja în drum spre noi.

Cuvintele sale iscară un val de șușoteli și exclamații în rândul ascultătorilor.

— Karl spune că prietenul nostru se află în mare pericol. Trebuie să ne rugăm pentru el. Sunt ferm convins că mâna lui Dumnezeu este asupra acestui om, indiferent de faptele pe care le-a săvârșit în trecut. Deși abia ce m-am întors acasă de două zile și încă n-am apucat să-mi refac forțele pe deplin în urma călătoriei, simt că este de datoria mea să îi merg în întâmpinare și să îl însoțesc personal până aici. Vreau să vedeți cu ochii voștri miraculoasa putere transformatoare a lui Dumnezeu pentru care și-a dat viața scumpa noastră Girdel.

— Lasă pe altcineva să se ducă, Udo, îl îndemnă Micka. Eu nu am acum de lucru şi aş avea timp să...

— Îţi mulţumesc, prietene, spuse Bietmann. Dar asta e ceva ce cade în răspunderea mea. Este destinul meu, în calitate de tată al lui Girdel. Domnul a ales familia mea – pe Christa, pe mine şi pe fiica noastră – drept canale prin care Şi-a revărsat Spiritul în inima celui ce odinioară L-a prigonit şi acum Îi este fiu. Este destinul care mi-a fost hărăzit – acela de a-mi sacrifica, *la rându-mi*, viaţa pentru acest om. Este o cale pe care trebuie să o urmez.

92

O invitație periculoasă

Peste o oră și jumătase, după ce petrecerea în aer liber a luat sfârșit în urma unei solemne rugăciuni de grup în care s-au adâncit toți cei adunați în jurul focului, Matthew, Sabina și Tad ascultau povestea soților Bietmann, relatată chiar de Udo și de Christa – una dintre cele mai cutremurătoare mărturii despre suferință, rugăciune și victorie din câte auziseră vreodată.

Deocamdată, nici Matthew și nici Sabina nu aveau habar că bărbatul despre care vorbeau fusese, în calitate de aghiotant al lui Gustav, unul dintre urmăritorii lor atunci când organizaseră evadarea baronului din închisoarea de la Potsdam. Chiar dacă nu se întâlniseră niciodată față în față, drumurile lor se încrucișaseră cu siguranță în împrejurări dintre cele mai periculoase.

— Într-o bună zi, poate c-am să scriu un articol despre asta, îi spuse Tad tatălui său după ce Udo își încheie incredibila istorisire, trăgând cu ochiul la Christa, care vărsa în tăcere lacrimi de durere și de bucurie.

Durerea de a-și fi pierdut odorul, care n-avea să se șteargă niciodată din sufletul ei, și bucuria că Dumnezeu fusese atât de bun cu ei. Sabina stătea lângă ea, ținând-o de mână. Și mama lui Tad cunoscuse, la rândul ei, suferința și asta îi dădea puterea de a-i consola pe cei mâhniți.

— Oamenii trebuie să audă despre evanghelizarea prin sacrificiu, adăugă Tad.

Matthew oftă adânc.

— *Nu este mai mare dragoste decât să-și dea cineva viața pentru prietenii săi*, murmură el gânditor. Chiar aseară am citit acest

verset în timp ce reparcurgeam Evanghelia după Ioan. La asta se reduce totul.

Tad încuviință din cap.

Printr-un acord tacit, se luară toți cinci de mână și începură să se roage spontan pentru siguranța și viitorul noului lor frate întru Cristos, care, chiar și în acel moment, deși nu știau unde anume se află, era călăuzit, îndrumat și susținut de noua viață ce îi răsărise în suflet.

În timp ce se rugau, în mintea lui Tad începu să se înfiripe o idee năstrușnică, pe care tânărul o îndepărtă la început ca fiind pură fantezie, dar a cărei sursă profundă fu apoi confirmată de cuvintele ce ieșiră din gura lui Udo în momentul imediat următor.

— În timp ce ne rugam, spuse acesta, deschizând ochii și uitându-se la cei doi americani, mi-a venit o idee.

Matthew și Tad așteptară curioși continuarea.

— Vi se pare cu adevărat interesant ceea ce v-am povestit? îi întrebă el.

— Da, desigur... n-am mai auzit niciodată așa o poveste, răspunse Matthew.

— N-ați vrea să aflați mai multe?

Aprobară amândoi din cap. De pe-acum și Sabinei îi fusese stârnită curiozitatea și aceasta aștepta, la rându-i, continuarea cu vădit interes.

— Tad, chiar crezi că într-o bună zi vei scrie despre ce v-am povestit în seara asta?

— Nu pot fi sută la sută sigur, răspunse tânărul. Dar asta mi-e profesia, *sunt* jurnalist – sau cel puțin încerc să fiu – și, cum zicea și tata, asta chiar *este* o poveste ieșită din comun. Așa că, da, *chiar* cred că lumea ar fi cu adevărat binecuvântată să o audă.

— Nu v-ar plăcea să ne ajutați în îndeplinirea misiunii pe care ne-a încredințat-o Dumnezeu? întrebă Bietmann, întorcându-se din nou către Matthew.

— Cum să nu!

— Atunci, nu veniți amândoi cu mine? întrebă germanul după un moment de ezitare.

— Până în Rusia?! exclamară, aproape la unison, tatăl şi fiul.

— Măcar până la graniţa poloneză. Medvedev spune că am ajunge la graniţă cam în acelaşi timp cu camarazii lui.

Matthew şi Tad se uitară unul la altul cu ochii mari de uimire.

— Ei, asta chiar că e o idee temerară! murmură Matthew.

— Pe care ai face bine să ţi-o scoţi imediat din cap.

Deşi Sabina rostise cuvintele pe un ton glumeţ, nu încăpea nicio îndoială că vorbeşte foarte serios.

— Ai participat deja la o fugă şi asta e de ajuns pentru o viaţă de om, adăugă ea. Nici prin cap nu-mi trece să te las să pleci!

Cuvintele ei îl făcură pe Matthew să pufnească în râs.

— Şi-apoi, suntem prea bătrâni pentru aşa ceva, adăugă Sabina.

Tad tăcea. Şi lui îi venise aceeaşi idee în timp ce se ruga.

— Oricât ar protesta Sabina, recunosc că mi-ar face mare plăcere să te însoţesc, zise Matthew. Dar, din păcate, nu pot să lipsesc atât de mult de la congres. Şi aşa, am senzaţia că mi-am cam neglijat obligaţiile. Ce mai, mă apasă simţul răspunderii!

— Te înţeleg, răspunse Udo. A fost nesocotit din partea mea să îţi fac o asemenea propunere când tu ai alte angajamente pe care trebuie să le onorezi. Şi nu-mi doresc nici pe departe să bag zâzanie între tine şi încântătoarea ta soţie.

— În această privinţă n-avea nicio grijă, prietene, răspunse Matthew râzând. Dacă m-aş învoi să te însoţesc, nu mă îndoiesc că Sabina mi s-ar alătura şi ar da dovadă de mai multă cutezanţă şi hotărâre decât doi bărbaţi de jumătatea vârstei ei la un loc!

— Tad, tu ce zici? întrebă Bietmann, întorcându-se spre tânăr. Tu nu trebuie să iei cuvântul la congres. Există vreo şansă să mi te alături?

— Eu ar trebui să scriu despre congres. În fond, acesta e scopul pentru care am fost trimis la Berlin.

Din tonul vocii lui Tad, era cât se poate de evident că entuziasmul cu care abordase iniţial această sarcină de serviciu îl părăsise aproape complet.

— Operațiunea asta e de zece ori mai importantă decât conferințele din Berlin, spuse tatăl său. Dacă șeful tău nu înțelege atâta lucru, trimite-l la mine. Am să-l lămuresc eu!

Gândul unei confruntări în cadrul căreia tatăl lui îl pune la punct pe Lockhart îl făcu pe Tad să izbucnească în râs. După câteva clipe de tăcere, tânărul începu să dea încet din cap și zâmbetul i se lăți pe toată fața.

— Da, cred că este exact ceea ce trebuie să fac.

— *Sehr gut!* exclamă Bietmann.

— Când plecăm? întrebă entuziasmat Tad.

— Ca să ajungem acolo la timp, răspunse germanul, va trebui să pornim la noapte.

La auzul acestor cuvinte, gândurile lui Tad zburară imediat la Lisel. Îi spusese tinerei că a doua zi se va întoarce la Berlin.

— De acord. Cu condiția ca, înainte de a pleca, să pot da un telefon la Berlin.

93

Pe cărări ocolite

În partea de vest a Republicii Belarus

Andrassy Galanov era încă novice în credința creștină și nu era obișnuit să se oprească pentru a se ruga ori de câte ori se afla în fața unui punct de cotitură, cum făcea actuala lui călăuză.

Nu că toți cei pe care îi întâlnise până acum ar fi procedat așa. Învățase, într-adevăr, multe de la creștinii cu ajutorul cărora traversase partea de nord-vest a Rusiei până în Belarus, pe ruta Moscova-Smolensk-Minsk-Baranovichi, schimbând ghidul o dată la câteva ore.

Călătorise cu mașina, cu motocicleta și chiar cu barca, pe Nipru între Orsa și Moghilev, dar drumul până la locurile de întâlnire – în păduri și pe cărări obscure, în mijlocul pustietății – îl făcuse mai mereu pe jos.

Datorită acestei experiențe personale, acum putea, în sfârșit, înțelege cum de creștinii reușiseră să își desfășoare atâta timp activitatea fără a fi prinși de KGB. Iar ironia sorții făcea ca acum propria sa viață să depindă tocmai de rețeaua pe care, ani la rândul, încercase din răsputeri să o distrugă.

La fiecare punct de legătură, fuseseră rostite rugăciuni, cu precădere de către membrii rețelei. De cele mai multe ori, el se simțise ca un observator extern. Cu unii nu discutase nimic în afară de strictul necesar. Alții, dimpotrivă, vorbeau deschis și cu vădită bucurie despre schimbările din ultimii ani. Cei tăcuți păreau să trăiască și acum cu teama că poliția secretă îi va găsi și îi va arunca în închisoare.

Niciunul dintre ei, realiză Galanov, nu știa cine este el cu adevărat. Prietenul său german avusese grijă ca identitatea lui

să rămână secretă atunci când îi pusese la cale fuga cu ajutorul lui Medvedev, colaboratorul lor din Moscova.

— Haide, prietene, spuse actualul său ghid, întrerupându-i reveria. Nu mai e mult până la locul de întâlnire. Dea Dumnezeu să ajungem la râu înainte de revărsatul zorilor. Dacă n-ajungem, persoana de legătură se va întoarce acasă și va trebui să petreci douăsprezece ore în pădure până la lăsatul serii.

Spunând acestea, călăuza – un bărbat zvelt și vorbăreț – se puse în genunchi și începu să se roage.

— Trebuie să ne grăbim, spuse el după ce încheie rugăciunea, ridicându-se satisfăcut în picioare. Mai avem de mers vreo trei kilometri.

Galanov era un bărbat puternic, dar, în pofida experienței sale și a condiției fizice bune, lunga călătorie îl sleise de puteri.

După ce va trece granița, în Polonia lucrurile vor merge mai ușor, încercă el să se încurajeze. Din câte știa, în prezent, KGB-ul avea un acces limitat pe teritoriul polonez.

De unde să fi știut el ce i se pregătea atunci când părăsise Moscova împreună cu Medvedev? Nu-i de mirare că rețeaua le scăpase mereu printre degete! Rostovcev organizase totul în mod ingenios, ba chiar cu un strop de ironie pe ici pe colo, aproape râzând în nas KGB-ului. Într-un oraș, bunăoară, după ce petrecuse câteva ore într-o ascunzătoare, fusese pasat următoarei călăuze într-o brutărie situată chiar lângă secția de poliție, în fața căreia erau adunați la momentul respectiv o droaie de polițiști! Câtă siguranță de sine și ce simț al umorului trebuie să fi avut autorul unui plan atât de îndrăzneț!

Doamne, ce periplu! Cutreierase păduri, făcuse călătorii lungi și anoste cu automobilul, ba chiar zburase câțiva kilometri cu un biplan vechi de când lumea, ce părea să se dezintegreze la fiecare mișcare... Ce aventuri! De dormit, dormise iepurește pe unde apucase – pe câte-o canapea, pe bancheta din spate a unei mașini sau chiar direct pe podea. O, și să nu uităm de aranjamentul spontan făcut cu un taximetrist chiar în mijlocul Smolenskului!

Realiza, desigur, că fiecare misiune a rețelei era abordată diferit, folosind mereu alte persoane de contact, alte rute și alte puncte de legătură, și că niciunul dintre acești oameni nu știa foarte multe despre restul operațiunii. Călăuzele nu aveau habar de membrii moscoviți ai rețelei și nici de destinația ulterioară a „prizonierului" lor. Ei doar îndeplineau sarcina ce le revenea personal, despre care primeau anticipat vorbă într-un fel sau altul. Uneori instrucțiunile se comunicau chiar și telefonic, dar de fiecare dată în limbaj codificat, ceea ce avea drept rezultat niște convorbiri de-a dreptul bizare.

După două ore, când ieșiră din luminiș, călăuza se opri. În fața lor, scăldat de razele semilunii, se zărea luciul unui râu.

— Am ajuns la timp, încă nu s-a risipit întunericul, spuse însoțitorul lui Galanov. Iată barca, adăugă el, pornind spre malul apei.

Acolo, legată de un copac, era o luntre cu o singură vâslă.

— Vei lua barca și vei merge o jumătate de kilometru în aval. Curentul nu e rapid, dar va trebui oricum să vâslești cu putere, continuă călăuza. Vezi copacul acela înalt și singuratic? întrebă el, arătând în josul apei, spre malul opus.

Galanov se uită în direcția indicată, apoi aprobă din cap.

— Acolo te va aștepta un alt frate, care te va duce la el acasă, în Mosty, unde te vei putea odihni câteva ore. Domnul să te aibă în pază, frate!

Spunând acestea, bărbatul cel subțirel se făcu nevăzut printre copaci.

Așa se întâmpla de fiecare dată, cugetă Galanov dezlegând luntrea. Cuvintele de despărțire erau la fel de puține precum cele cu care era întâmpinat. Acestea erau, toate, tovărășii necesare, de scurtă durată, și nicidecum împrejurări în care să poți lega prietenii pe viață.

Împinse luntrea cu piciorul, apoi sări înăuntru și se așeză. Peste câteva clipe, plutea deja lent și silențios în aval, vâslind cât putea el de bine spre copacul singuratic ce se înălța în depărtare.

94

În captivitate

Moscova

În împrejurări normale, Blue Doc era un om cu o fire relativ echilibrată. Dar aceste împrejurări nu erau nici normale, nici rezonabile şi americanul se învârtea ca un leu în cuşcă, spumegând de furie. După al cincisprezecelea ocol al cămăruţei, izbi nervos cu piciorul într-un scăunel, azvârlindu-l de perete.

Trecuseră mai bine de douăzeci şi patru de ore de când era ţinut captiv în apartamentul ăsta jegos. Îi era frig. Simţea că o ia razna. Dar, mai presus de orice, era furios.

Cum îndrăzneau ruşii să recurgă la o astfel de manevră perfidă, tipică Războiului Rece? Dar cineva va plăti pentru asta. Va plăti scump! După ce va scăpa de aici, va trage toate sforile de care dispunea în comunitatea diplomatică şi, la o adică, se va adresa chiar celor mai înalte foruri!

Forurile cele mai înalte – nici nu mai ştia ce înseamnă asta acum. Gândul îl făcu să-şi vină în fire. Se calmă şi se aşeză pe scaun.

Probabil că era prea târziu pentru a împiedica lovitura de stat. Îi luaseră dosarele, pistolul, până şi actul de identitate şi apoi îl aruncaseră în celula asta improvizată în care era ţinut captiv şi acum.

Bine măcar că nu făcea foamea. Cei ce îl ţineau prizonier îi aduceau de mâncare şi, în afară de faptul că fusese imobilizat la început, îl trataseră fără pic de violenţă. În acest sens nu avea ce să le reproşeze.

Gândul îi zbură la scurta discuţie pe care o avusese cu Desiatovski imediat după arestarea sa. De fapt, fusese mai

degrabă un interogatoriu. Cum a făcut rost de dosare, cine l-a ajutat, cine mai avea cunoştinţă de asta şi alte întrebări de genul ăsta. Întrebări la care el nu a dat niciun răspuns. Deşi simţea că generalul clocoteşte de furie pe dinăuntru, acesta reuşise să afişeze, totuşi, un aer calm.

— Eu unul mă bucur că am recuperat dosarele, domnule Davidson, spusese în cele din urmă Desiatovski. Şi, orice veţi fi dedus dumneavoastră după citirea lor, vreau să vă asigur că nu este nicidecum ceea ce credeţi. Modurile noastre de operare diferă de cele ale Statelor Unite chiar şi acum, în noua eră. Mintea unui occidental n-are cum să înţeleagă metodele noastre. Aşa că, în interesul menţinerii relaţiei de cooperare dintre naţiunile noastre, vă sfătuiesc să daţi uitării conţinutul acestor dosare.

Ai vrea tu, amice! îşi spusese Blue Doc în timp ce încuviinţa, chipurile, din cap.

Şi apoi îl aruncaseră în dărăpănătura asta!

De atunci, singurul său vizitator fusese un agent KGB care îl interogase, probabil vreun acolit de-al tovarăşului Bolotnikov, un veritabil atavism al vechiului regim.

Acesta nu fusese atât de subtil. Nici măcar nu încercase să îşi mascheze furia. Intrase cu un aer ameninţător şi nu îl rugase, ci îi ceruse pe un ton imperativ să îi spună cu cine colabora.

Deşi agentul nu rostise nici măcar o dată numele lui Galanov, era clar că ştia. Blue Doc dăduse dinadins răspunsuri evazive, lăsând totodată de înţeles că ar fi comunicat deja informaţia forurilor din Washington.

Măcar de-ar fi fost aşa! Acum era sigur că nu va mai avea posibilitatea să ia legătura nici cu CIA, nici cu Departamentul de Stat, nici cu Pentagonul şi nici cu Casa Albă înainte ca acest cuib de conspiratori să-şi fi pus în aplicare mârşavul plan.

Nu-i rămânea decât să spere că Galanov reuşise să treacă graniţa.

95

Trufie și credință

În partea de vest a Poloniei

— Probabil că a fost egoist din partea mea să-ți cer să mă însoțești, spuse Udo Bietmann.

— Glumești? exclamă Tad. N-aş fi ratat o asemenea aventură pentru nimic în lume!

Singurul său regret, pe care îl păstră însă pentru sine, era că nu o găsise pe Lisel acasă atunci când o sunase. Nu luase legătura cu ea la momentul stabilit și acum cine știe cât timp va trece până o va revedea.

Chiar și aici, în nord, drumul îngust cu două benzi pe care rulau spre est era deja cufundat în întunericul nopții. Trecuseră granița în Polonia de o jumătate de oră și, cu Fordul lui Bietmann și rezerva de carburant asigurată de unul dintre membrii rețelei special pentru astfel de ocazii, avea să le fie lesne s-ajungă până la persoana lor de contact din Varșovia, unde vor realimenta și vor vedea dacă au apărut între timp noi instrucțiuni. Bietmann spera să poată porni mai departe spre Białystok încă înainte de revărsatul zorilor. Dar asta depindea în mare parte de starea drumurilor și de viteza cu care se vor putea deplasa pe timp de noapte.

Până la destinație aveau de parcurs în jur de 500 de kilometri.

— Să nu faci pe grozavul. Nu subestima dificultatea acestei misiuni, spuse într-un târziu Bietmann. Mulți occidentali au dat greș tocmai fiindcă n-au tratat cu seriozitatea cuvenită activitatea creștină din aceste părți ale lumii.

— Îmi pare rău, cred că m-am exprimat greșit, spuse Tad. Nici prin cap nu-mi trece să tratez misiunea cu neseriozitate. Voiam

doar să spun că sunt foarte bucuros că am prilejul să iau parte la o asemenea operațiune împreună cu tine.

— Știu.

— Totuși, m-ai făcut curios. De ce mi-ai spus să nu fac pe „grozavul"?

Bietmann cugetă adânc înainte de a răspunde.

— După ce granițele au fost deschise, spuse el într-un târziu, creștinii din Occident au început să vină în Germania de Est în număr tot mai mare. La început, mi-a fost greu să le înțeleg intențiile.

Bietmann tăcu din nou, scrutând întunericul, în timp ce mașina înainta hurducându-se pe drumul plin de gropi.

— De fapt, pentru a înțelege mai bine la ce mă refer, am să-ți povestesc întâi despre doi bărbați. Unul este Franz Schmidt, un prieten de-al meu vest-german, cu neamuri în Germania de Est. Bucurându-se încă de pe vremea vechiului regim de o relativă libertate de a călători peste hotare, acesta a vizitat ani la rând comunitatea noastră și alte grupuri asemănătoare, aducându-ne clandestin tot felul de lucruri de care noi nu puteam face rost. Uneori Biblii și literatură creștină, dar cel mai adesea articole de uz practic – o chitară sau o muzicuță, un casetofon, alimente, cărți în limba germană, stofă pentru femei, câte o pereche de cizme noi pentru unul dintre săteni. Uneori chiar și o ladă cu fructe proaspete aducea lacrimile în ochii multora. Nici nu-ți poți închipui – niciun occidental nu poate – ce înseamnă să fii privat ani întregi de lucrurile cele mai elementare! Pentru noi, Franz a fost un adevărat colac de salvare, omul care ne-a ajutat să nu cădem uneori pradă celei mai amare deznădejdi. Tot prin intermediul lui am reușit să fac rost de câteva dintre cărțile tatălui tău.

Cel de-al doilea bărbat despre care am pomenit la început este chiar bunicul tău. Baronul von Dortmann a fost un om minunat, dispus să sufere pentru credința sa și să se roage pentru poporul lui Dumnezeu. Pentru noi, în toți acești ani el a rămas o legendă, în adevăratul sens al cuvântului, un exemplu de spiritualitate și de sfințenie. Acesta este motivul pentru care îi stimăm atât de mult și pe părinții tăi.

— Îți mulțumesc că mi-ai împărtășit acest lucru.

— Și, prin extrapolare, simt nevoia să îl adaug pe listă și pe tatăl tău. Ar fi trebuit să zic de la bun început *trei*, nu doi bărbați.

Se lăsă o vreme tăcerea, apoi Bietmann continuă.

— Tatăl tău și Franz sunt excepțiile de la regulă. După căderea Zidului în urmă cu câțiva ani și mai ales de la reunificare încoace, am avut o mulțime de vizitatori din Occident. Cum, nu știu, dar cu toții aflaseră despre comunitatea noastră și despre alte frății similare. Unii îmi știau chiar și numele și au venit să mă caute în mod special. Cum or fi aflat de mine, habar n-am. Izolarea în care au trăit ani în șir est-germanii este acum de domeniul trecutului. Între timp, am intrat în contact cu o mulțime de creștini americani. Și știi motivul pentru care vin ei aici? întrebă el, privind spre Tad.

Tânărul clătină din cap.

— Nu vin să asculte ce avem de zis, nici să discute cu noi în pace și evlavie și nici să se roage. Nu-i interesează gândurile și sentimentele noastre. Ai observat cum s-au comportat părinții tăi cu persoanele din comunitate? Matthew și Sabina i-au ascultat pe frații mei. I-au tratat cu căldură și cu iubire.

— E de la sine înțeles! exclamă Tad. Mama e, doar, nemțoaică. Cum altfel să se poarte cu compatrioții ei?

— De când trăiesc în America, atât Sabina, cât și Matthew ar fi putut să se schimbe. Nu, ceea ce face diferența nu este sângele german al mamei tale, ci caracterul părinților tăi. Ceilalți nu ajung să ne știe după numele mic și, atunci când pleacă, nu se despart de noi cu cuvinte pline de căldură precum cele rostite de părinții tăi. Nu spun că vor să ne ajute și să facă parte din viețile noastre.

— Și atunci *de ce* vin aici? întrebă, nedumerit, Tad.

— Fiecare vine pentru a-și începe *propria* lucrare, cum îi zic ei, răspunse Bietmann. Vin aici pentru că au impresia că noi le putem oferi o bază locală pentru înființarea unei biserici sau pentru desfășurarea a ceea ce ei numesc cu atâta mândrie *lucrarea* lui Dumnezeu. Te rog să mă ierți dacă vorbele mele sună puțin cinic. Dar adevărul e că noi nu valorăm nimic pentru ei dacă ne arătăm reticenți față de planurile lor. Ei nu ne privesc ca pe niște frați și

surori de credință, ci ca pe niște mijloace de a-și atinge propriile scopuri, de a-și extinde organizațiile. Dacă am accepta să ne alăturăm cauzei lor și să le purtăm numele, ne asigură că ne vor trimite bani și ajutoare și cărți și misionari americani care vor „vesti Cuvântul" în Est. Dar, dacă încercăm să le spunem: „Dumnezeu lucrează aici și noi Îi vestim deja Cuvântul pe toate căile posibile. Nu dorim să ne alăturăm organizației voastre, dar dacă ne puteți ajuta cu...", nici nu apucăm să ne ducem vorba până la capăt, că ei vor fi plecat deja să caute un alt loc în care să-și construiască o filială cu o firmă impunătoare care să proclame *lucrarea* la care este atașat importantul nume al organizației *lor*.

— Schmidt vă mai vizitează? întrebă Tad.

— O, da, Dumnezeu să-l ajute! Și ne aduce în continuare diverse lucruri de care avem nevoie și asta fără intenții ascunse, în modul cel mai dezinteresat cu putință. Omul acesta și-a dovedit ani de zile iubirea pe care ne-o poartă și continuă să și-o arate în modurile cele mai practice.

— Și el este singurul care vă ajută în mod dezinteresat?

— Da. După reunificare, am fost vizitat de nu mai puțin de douăzeci și unu de grupuri de creștini americani. Tu și părinții tăi sunteți cel de-al douăzeci și doilea.

— Înseamnă că soția ta nu mai pridideşte cu munca! Și toți acești americani au stat la voi?

Bietmann pufni în râs.

— Tad, tu n-ai auzit ce ți-am spus până acum? *Niciunul* n-a stat la noi! Voi sunteți primii vizitatori americani dornici să petreacă mai mult timp în comunitatea noastră. Spre deosebire de voi, ceilalți n-au participat la nicio întâlnire a frăției, la nicio rugăciune de grup, la nicio discuție, la nicio petrecere în aer liber. Niciunul dintre ei n-are habar de existența rețelei sau de legăturile care îi unesc pe creștinii din toată Europa de Est. Au venit, ne-au vorbit – nu au vorbit *cu* noi – și apoi au plecat, știind la fel de puține despre situația noastră reală precum știau la sosire. N-ar fi *vrut* să stea mai mult timp la noi nici dac-aș fi apucat să le fac invitația.

— Şi, totuşi, *unde* au stat toţi oamenii aceştia?

— La hotel, în Berlin.

— Din acest punct de vedere, n-aş putea spune că ne deosebim de ei. Şi noi suntem cazaţi la hotel.

— Asta fiindcă participaţi la un congres. E o mare diferenţă. Cei de care îţi vorbesc au venit la noi cu maşinile lor de lux, îmbrăcaţi în costume scumpe, pregătiţi cu discursuri învăţate de dinainte prin care eram informaţi despre mulţimea de avantaje pe care le-am avea dacă ne-am alătura organizaţiilor lor. Ne-au vorbit cu un aer superior, aşteptându-se să cădem în genunchi de recunoştinţă, ca în faţa unor salvatori. Au venit – şi unii chiar au avut tupeul să ne-o spună deschis – ca să „sondeze terenul" în numele Domnului. De parcă, în acest colţ îndepărtat de lume, lucrarea lui Dumnezeu nu s-ar fi putut săvârşi decât acum, c-au venit *ei*.

— Şi chiar n-a participat niciunul la întrunirile frăţiei voastre?

— Unii au fost atât de aroganţi, încât nici prin cap nu mi-a trecut să le fac cunoştinţă cu vreun membru de-al comunităţii noastre. Am aruncat o privire peste broşurile lor şi apoi le-am spus, pur şi simplu, că nu suntem interesaţi. Au existat, totuşi, şi unii care păreau să aibă intenţii sincere şi pe aceştia i-am invitat la întâlnirile grupului nostru. Doar că, în cele din urmă, toţi, fără excepţie, au sfârşit prin a încerca să ne convingă să ne alăturăm organizaţiei *lor* „deschizătoare de drumuri" şi să vestim Cuvântul Evangheliei după metodele *lor*. „N-am putea, oare, ridica aici o biserică *baptistă* sau o filială a organizaţiei *cutare?*" Dar noi nu de *asta* avem nevoie aici, în Est, ci de oameni care să acorde sprijin comunităţii *noastre* religioase, în şcoli şi la locurile de muncă, şi care să ajute la formarea noii generaţii de pastori. Voi ne-aţi acultat, ne-aţi tratat ca pe nişte egali. Şi asta face toată diferenţa din lume. Vorbele acestor indivizi sclivisiţi care vin „să sondeze terenul" se lovesc de un zid şi asta mai cu seamă acum, când o mulţime de est-germani sunt şomeri şi trăiesc de la o zi la alta. Faptul că tatăl tău a cumpărat cârnaţi şi bere şi a organizat o petrecere pentru aceşti oameni a însemnat mai mult

pentru comunitatea noastră decât toate vorbele celorlalţi americani la un loc.

— Niciunul dintre ei nu s-a oferit să vă ajute, să vă procure lucrurile de care aveţi nevoie?

— Niciunul.

— Nici măcar Biblii şi cărţi creştine?

— Aici, în Germania, Bibliile s-au putut procura mereu fără mare dificultate şi desigur că acum este şi mai uşor să faci rost de literatură creştină. Dar în Polonia, Rusia şi alte ţări est-europene accesul oamenilor la aceste cărţi este considerat un adevărat miracol. Aşa că, vezi tu, e eronat să spun că americanii n-au oferit nimic. Este o adevărată binecuvântare că Scripturile se revarsă în Est într-un număr atât de mare. Dar chiar şi asta are adesea un caracter impersonal. În câteva dintre marile oraşe, în loc să hrănească suflete flămânde, Bibliile donate ajung fie pe piaţa neagră, fie să fie vândute la preţuri exorbitante chiar de către reprezentanţii Bisericii. Uneori zău că am impresia că americanii trimit camioane încărcate cu literatură creştină nu atât pentru a schimba vieţile celor de aici, cât pentru a da bine în ochii celor de-acasă.

— Chiar crezi asta?

— Li se citeşte în ochi. Unii vizitatori vin încărcaţi cu cărţi creştine. Noi le primim cu bucurie şi suntem recunoscători pentru ele. Dar pe feţele lor nu se citeşte decât trufia. E ca şi cum ar spune: „Ia priviţi ce v-am adus *noi*! Nu-i aşa că ne sunteţi recunoscători?" Acestea nu sunt daruri făcute din spirit de sacrificiu, ci din mândrie. Există o mare diferenţă între a *dărui* şi a *dona*, între jertfirea de Sine şi altruismul mimat, între slujirea adevărată şi cea afişată. Mulţi nici nu realizează ce preţ mare pun pe aparenţe. Dar întrebarea este: câţi se jertfesc cu adevărat pe ei înşişi pentru a-i sluji pe alţii? Aceeaşi era situaţia şi în cazul *echipelor* de americani care veneau aici pe vremuri, chipurile „în vacanţă", cu scopul secret de a distribui Biblii. Pentru ei, nu contam nici noi, nici nevoile noastre reale. Tot ce conta era să se poată umfla în pene în faţa compatrioţilor lor, să se laude cum au reuşit ei

să introducă pe ascuns Biblii, în numele Domnului, dincolo de Cortina de Fier. Cei precum prietenul nostru Schmidt sau fratele Andrew – oameni care şi-au riscat în repetate rânduri vieţile pentru a ne ajuta în mod dezinteresat şi nu pentru a-şi umfla lista meritelor spirituale – au fost puţini la număr.

Rulară mai bine de cinci minute în tăcere pe şoseaua pustie.

— Iată de ce ţi-am zis să nu faci pe *grozavul*, spuse într-un târziu Bietmann. Mulţi compatrioţi de-ai tăi vin aici cu un subtil aer de superioritate spirituală care nu le face cinste şi nici nu le câştigă simpatia creştinilor din Est. Dar, de cum te-am cunoscut, mi-am dat seama că tu eşti altfel, mult mai profund. Mi-a făcut plăcere compania ta în aceste două zile. Am ştiut de la bun început că eşti făcut din acelaşi aluat spiritual ca bunicul şi părinţii tăi. De aceea, vreau să ajungi să ne cunoşti la un nivel mai profund decât sunt capabili să o facă alţi americani.

— Îţi mulţumesc că îmi spui toate aceste lucruri.

— Ne aşteaptă o misiune grea şi periculoasă. Sincer să fiu, în timp ce ne rugam cu toţii, am simţit un impuls cum că s-ar putea să am nevoie de ajutor în această misiune şi, nu ştiu de ce, m-am gândit imediat la tine. Mi-am spus că faptul că tu şi familia ta vă aflaţi la noi în momentul în care am fost chemat la datorie nu poate fi pură întâmplare. Sper că acel impuls a fost, într-adevăr, un imbold al Duhului Sfânt.

— Sunt şi eu convins că Domnul a aranjat lucrurile în felul acesta pentru un motiv bine întemeiat, răspunse Tad. În împărăţia lui Dumnezeu nu există momente sau împrejurări întâmplătoare.

— Poate că, într-o bună zi, vei scrie despre lucrurile de care ţi-am vorbit şi pe care le-ai văzut cu ochii tăi. Creştinii din Occident trebuie să ştie cum stau, de fapt, lucrurile în Est la fel de mult ca pe vremea când eram persecutaţi.

— Sper că voi avea prilejul s-o fac.

— Şi-apoi, dacă următoarele două zile vor fi aşa cum bănuiesc, voi avea nevoie să am alături un războinic spiritual. Acesta este principalul motiv pentru care am considerat că trebuie să mă însoţeşti – pentru a lupta întru Spirit împreună cu mine.

— Am să mă străduiesc.

— Nu trebuie decât să te rogi ca duşmanul să fie legat de mâini şi de picioare. S-o fi instaurat o nouă ordine mondială, dar puterea răului rămâne la fel de mare. Cei ce îşi urmăresc propriile interese joacă în continuare pe viaţă şi pe moarte.

— Cel pe care îl vom ajuta deţine, cumva, vreo funcţie importantă în guvern? întrebă Tad cu o mină gravă.

— Nu, este doar un fost agent KGB care încearcă să îşi salveze viaţa, spuse gânditor Udo. Pe plan spiritual, niciun om nu e mai important decât celălalt. Dar convertirea sa a fost una spectaculoasă şi sunt convins că mărturia lui va avea un răsunet uriaş. Trebuie să îl ajutăm, Tad. Există forţe care vor să îl reducă la tăcere. Iar eu sunt convins că este voia Domnului ca omul acesta să propovăduiască Evanghelia multor necredincioşi.

— De ce nu te-a însoţit acum două zile, când ai plecat din Moscova?

— După cum ţi-am spus, este un fost agent KGB. Convertirea lui s-a produs fulgerător şi pe neaşteptate. A fost un privilegiu să asist la ea. Totuşi, schimbarea a apărut atât de brusc, încât i-a fost cu neputinţă să îşi lase imediat în urmă fosta viaţă. Când ne-am cunoscut, era în toiul unei investigaţii. Nu mi-a divulgat detaliile, dar mi-a spus că trebuie să mai rămână o vreme la Moscova pentru a descurca nişte iţe şi că simte că asta este şi voia lui Dumnezeu. Descoperise nişte maşinaţiuni politice şi considera că este de datoria lui să le dea de capăt. Fiind conştient de pericolul în care se afla câtă vreme rămânea la Moscova, am insistat să vină cu mine. Dar el mi-a spus că se pune la cale o conspiraţie periculoasă şi că trebuie să afle exact în ce consta aceasta.

— Sună periculos.

— Omul a fost spion toată viaţa, Tad. Lumea lui e cu totul diferită de cea pe care o cunoaştem noi.

— Ai idee ce fel de dificultăţi au întâmpinat la trecerea graniţei?

— Nu ştiu să fi întâmpinat greutăţi. Dar, din câte am înţeles, au existat mulţi factori de risc.

— Cum ar fi?

— Nu cunosc detalii. Apelul pe care l-am primit a fost unul de urgență și în aceste cazuri, mesajele sunt, de regulă, foarte succinte.

— Și cum de te-a contactat tocmai pe tine? Tu ești, cumva, marele cap?

Bietmann pufni în râs.

— Nici pe departe. Dar sunt unul dintre cei mai vechi colaboratori ai rețelei. Chiar nu știi cine sunt – sau, mai bine zis, au fost – adevărații „capi" ai organizației noastre?

— N-am nici cea mai vagă idee.

— Unul dintre ei a fost chiar bunicul tău, Tad – *el* este cel care a pus bazele întregii rețele, în timpul războiului. După război, cât timp baronul a fost închis, mama ta a fost cea care a început să extindă *Rețeaua Trandafirului*. Totul li se datorează lor... rugăciunilor înălțate de ei, credinței... și curajului de care au dat dovadă. Sabina chiar nu ți-a spus nimic despre asta?

Tad primi cuvintele lui Bietmann cu vădită uimire.

— Mama mi-a spus că a colaborat cu *Trandafirul*, dar... n-a pomenit niciun cuvânt cum că ea însăși ar fi condus rețeaua...

Bietmann zâmbi în întuneric.

— La cât este de modestă, nici nu mă mir. Când ne-am întâlnit prima dată, nici eu n-am știut cine este. Pe vremea aceea, eram și eu relativ novice în cadrul rețelei. Doar după ce au plecat mi-am dat seama pe cine avusesem privilegiul să ajut.

— Și de atunci ce s-a întâmplat?

— Pe măsură ce rețeaua s-a extins, de ce să mint, mi-a revenit onoarea de a juca un rol din ce în ce mai proeminent. Poate datorită faptului că locuiesc aproape de Berlin, am devenit principala verigă din Vest, așa cum era *Der Prophet* la Moscova. El era la start, iar eu la finișul cursei, să zicem așa.

— *Der Prophet*?

— E o poveste lungă. Am să-ți spun mai multe despre el la întoarcere... Asta, dacă apucăm să ne întoarcem.

— Acesta este motivul pentru care te-au contactat pe tine?

— Plus faptul că îl cunosc personal pe fugar.

Bietmann căzu o clipă pe gânduri, apoi adăugă:

— Trebuie să înțelegi că acest om i-a persecutat pe creștini cu o cruzime cumplită, a fost un adevărat Saul... Convertirea lui a fost unul dintre cele mai extraordinare lucruri la care am asistat vreodată. Dar printre credincioși s-ar putea să existe și câțiva care încă nu sunt pregătiți să îl primească în rândul lor pe acest adversar de odinioară. M-am confruntat deja cu problema asta la Moscova. Acum, că se află în dificultate, este de două ori mai important să fiu alături de el. Chiar dacă reușește să treacă granița, s-ar putea să aibă nevoie de un aliat care să-i susțină cauza față de ceilalți credincioși.

— Un Barnaba personal, murmură gânditor Tad. Asta e de o sută de ori mai interesant decât toate discursurile pe care le-am ascultat la congres!

— E trecut de miezul nopții, încearcă să tragi un pui de somn, spuse Bietmann. Mai târziu poate că va trebui să îți cedez volanul.

Cei doi creștini nu aveau cum să știe că automobilul lor nu era singurul care străbătea Polonia în acea noapte. Două mașini păreau să se îndrepte spre aceeași destinație, dar în scopuri ce se deosebeau ca de la cer la pământ.

Una se îndrepta spre Est în spiritul milosteniei, iar cealaltă, în care se aflau Horst Brandes și Lisel Lamprecht, într-o misiune dictată de îngerul morții.

Fără să o știe, Lisel era un pion – din fericire, tot mai reticent – în mâna dușmanului. Încă nu realiza cât de puternică devenise între timp conștiința ei, dar în curând va avea prilejul s-o afle.

Numeroase erau rugăciunile cărora li se dădea răspuns în ambele mașini și, mai cu seamă, rugile înălțate de doi tați iubitori pentru fiicele lor.

Una dintre fiice se afla deja la Tatăl ceresc, în timp ce tatăl ei de pe pământ se ruga pentru bărbatul care o trimisese acolo.

Cealaltă era gata să pună capăt vieții duse până atunci și să se întoarcă acasă.

96

Adăpostul de lângă graniță

La sud de Krynki, în apropierea graniței dintre Polonia și Belarus

Condițiile de cazare nu erau tocmai de cinci stele. Patul improvizat din paie şi fân nu se compara, bunăoară, nici pe departe cu cearşafurile din mătase şi plapumele fine cu care fusese obişnuit Galanov pe vremea când cutreia Europa în interes de serviciu, trăgând la cele mai bune hoteluri din Moscova, Kiev, Praga, Bucureşti, Belgrad, Paris şi Londra. Bine măcar că hambarul ăsta n-avea acoperişul găurit. Şi că paiele erau uscate. După obositoarea călătorie nocturnă pe care o făcuse din Mosty până aici, nici prin cap nu-i trecea să se plângă.

Soarele se înălța deja pe cer, proiectându-şi razele portocalii printre scândurile din peretele estic al hambarului. Dar pe el nici măcar asta n-avea să-l țină treaz. Se aşeză pe o grămadă moale de paie, rezemându-se cu spatele de un snop nedesfăcut de fân, şi închise ochii. Străbătuseră Volkovyskul cu maşina. Nu exista niciun risc de a fi luați la întrebări, îl asigurase călăuza. Era un oraş mic, care, la fel ca restul aşezărilor din preajmă, de câțiva ani încoace nu mai era supravegheat de către grăniceri. Cândva existase un punct de trecere a frontierei între Volkovysk şi oraşul polonez Białystok, dar acesta fusese închis, iar drumul care ducea spre el pe teritoriul rusesc, distrus pe o distanță de şapte kilometri.

Ultimii şapte kilometri îi parcurseseră pe jos.

Iar acum iată-l odihnindu-se la nici o aruncătură de băț de gardul ce despărțea fosta Uniune Sovietică de teritoriul polonez, odihnindu-se în vechiul hambar al unui frate creştin care se presupunea că ştie cum să-l treacă granița în Polonia.

Cum anume, Galanov nu avea habar. Dar, dacă acest pelerinaj îl învățase un lucru, acela era că poate să se încreadă în creștini. Oamenii aceștia acționau cu cap. Și se rugau mult. Nu aveau încotro, spuneau ei. La cât de multe erau în joc, cum să *nu* se roage? îi repetau ei tot timpul.

Actuala sa gazdă îi spusese că avea un văr de cealaltă parte a graniței, în Polonia. Datorită înrudirii dintre ei, de-a lungul timpului, cei doi păstraseră legătura într-o măsură mai mare decât știau sau ar fi aprobat autoritățile din ambele țări.

Uriașul lot de teren, care aparținuse de generații întregi familiei poloneze, fusese cultivat de străbunicul și de bunicul lor înainte de al Doilea Război Mondial, când întreaga regiune făcea parte din teritoriul Poloniei.

Totuși, pe măsură ce Rusia își extindea teritoriile spre vest, între 1940 și 1945, o parte din pământ a ajuns sub dominație sovietică, rezultatul fiind că, după război, când hotarele Uniunii Sovietice au fost retrasate, Polonia a pierdut o parte mai mare din teritoriile sale strămoșești decât Estonia, Letonia, Lituania, România sau Cehoslovacia.

Și, astfel, ferma familiei a fost împărțită în două și, copil pe atunci, actuala călăuză a lui Galanov, polonez prin naștere, tradiție și sânge, s-a trezit brusc în jumătatea din Bielorusia, o republică a URSS. Deși terenul tatălui său a fost confiscat de către stat și integrat în sistemul sovietic colectivist, familiei i s-a permis, totuși, să trăiască în continuare acolo și să cultive o porțiune infimă din fostul lor pământ strămoșesc.

Datorită faptului că aici frontiera nu era patrulată cu aceeași vigilență ca în alte părți, frații – tații celor doi veri – reușiseră cumva să păstreze legătura de-a lungul anilor.

Ambii fiind creștini, în cele din urmă și fiii lor au ajuns să fie implicați în activitatea rețelei clandestine. Încă din adolescență, cei doi băieți înjghebaseră, cu ajutorul unor cabluri subterane, un sistem telegrafic între cele două reședințe. Deși agricultori pe timp de zi, ambii aveau un talent tehnic înnăscut (și un pronunțat apetit pentru risc) și astfel își petreceau nopțile meșterind

tot felul de dispozitive şi perfecţionându-şi mijloacele de comunicare astfel încât, deşi nu se puteau vizita personal, să poată măcar discuta între ei după pofta inimii.

Având amândoi ambiţia de a da peste nas regimului care le distrusese ferma, în cele din urmă au găsit o modalitate de a tăia o gaură cu diametrul de aproximativ jumătate de metru în gardul de la graniţă, fără a fi surprinşi de semnalul electric care ar fi declanşat alarma la punctul de control aflat la o distanţă de trei kilometri.

Totul s-a petrecut într-o singură oră, atunci când curentul electric a fost oprit pentru efectuarea unor lucrări de întreţinere. Băieţii au tăiat gardul, au montat noi cabluri electrice şi apoi au pus la loc bucata tăiată din gard şi au transplantat în dreptul ei câteva tufe sălbatice care creşteau în număr mare în zonă. Astfel camuflată, porţiunea de gard nu era văzută niciodată de aproape cu ocazia rarelor controale care se făceau pe acolo.

Efectul imediat a fost că verii puteau să se viziteze reciproc şi să pună la cale alte pozne relativ nevinovate, vorbind faţă în faţă. Totuşi, cu timpul, după ce mentorul lor a fost aruncat în închisoare, pe măsură ce credinţa li s-a adâncit şi cei doi s-au implicat tot mai serios în activităţile reţelei creştine secrete, spărtura din gard a servit unui scop mult mai înalt, ajutând la refugierea a zeci de creştini din Uniunea Sovietică.

Dar de doi ani încoace lucrurile începuseră să se schimbe în bine şi, până acum, nu mai apelase niciun fugar la ajutorul lor.

— De ce nu treci, pur şi simplu, graniţa? îl întrebase bărbatul pe Galanov, încă nedumerit de motivul pentru care era necesară atâta discreţie. Mai nou, aproape că nici nu se uită la acte. Atmosfera s-a destins complet. Dacă vreau să-i fac o vizită lui văru-meu, mă urc în maşină şi într-o clipită am şi trecut graniţa. Nu înţeleg ce rost are să te ascunzi. Te pot duce cu maşina dacă vrei.

— Te asigur că *mie* mi-ar controla actele, râse Galanov. Din nefericire, sunt căutat, probabil la fiecare punct vamal dintre Marea Neagră şi Finlanda.

— Da' de ce, ce-ai făcut? întrebă bărbatul, oarecum mirat.

Galanov râse din nou.

— Cu cât ştii mai puţine, cu atât va fi mai bine pentru tine, prietene. Dar stai liniştit, n-am comis nicio crimă. Sau, cel puţin, nu împotriva statului sovietic, murmură el, gândindu-se abătut la păcatele săvârşite împotriva credincioşilor, care îi apăsau greu conştiinţa, după care adăugă: Nu, dacă e să ies din ţară, n-am s-o pot face decât în secret. Îmi pare rău că îţi pricinuiesc neplăceri, mai ales din moment ce n-ai mai fost nevoit să participi la astfel de operaţiuni de câţiva ani de zile.

— Să nu-ţi pară! Eu unu' mă bucur că se-ntâmplă – în sfârşit! – ceva interesant. De când am primit vorbă c-ai să vii la noi, aproape că n-am mai avut astâmpăr. Nu ştiu cine eşti şi de ce e atât de importantă fuga ta, dar văru-meu şi cu mine vom face tot ce ne stă în puteri să te ajutăm. Eu am să rămân polonez cât trăiesc şi, câtă vreme familia noastră e despărţită de gardul acela şi pământul *nostru* e lucrat de alţii, n-am să încetez să lupt pentru libertate.

— N-am cuvinte să-ţi mulţumesc.

— Puţin îmi pasă că acum îi zice Republica Belarus, dacă face parte din URSS sau din CSI ori dacă-i independentă sau guvernată de Elţin. Eu sunt *polonez* şi pământul ăsta — la fel; şi n-am să uit niciodată că ni l-au furat. Or fi vorbind ei de independenţă în stânga şi-n dreapta, dar tot o naţie de hoţi şi de criminali rămân. Faptul că acum i se zice Comunitatea Statelor Independente nu schimbă nimic. Sunt tot urmaşii lui Stalin şi soldaţii lui Stalin l-or omorât pe bunicul.

— Îmi pare rău s-aud asta.

— A trecut multă vreme de-atunci. Ţi-am zis toate astea ca să înţelegi de ce văru-meu şi cu mine luptăm cu atâta îndârjire pentru libertate. Ce rost are să te numeşti creştin, dacă nu faci nimic concret ca să-i ajuţi pe alţii? Aceasta-i calea ce ne-a fost hărăzită. Şi iată că... am ajuns, adăugă el, deschizând uşa şubredă şi conducându-şi oaspetele înăuntru.

— Care e următorul pas? întrebă Galanov.

— Azi vei dormi aici, în hambar. La asfinţit, nevastă-mea îţi va aduce ceva de-ale gurii. Încearcă să te odihneşti. La miezul nopţii, te vom trece în Polonia.

97

Amintirea unor clipe de tihnă

Kehrigkburg

În noaptea în care Udo şi Tad se îndreptau cu maşina spre Est, iar cel pe care sperau să-l ajute se odihnea pe un pat încropit din paie, Matthew şi Sabina au avut parte de un somn liniştit în casa Christei Bietmann.

Acum, după ce luaseră micul dejun în agreabila companie a soţiei lui Udo, cei doi erau în drum spre comunitatea menonită în sânul căreia petrecuseră zile pline de fericire şi tihnă cu treizeci de ani în urmă, înainte de fuga lor peste hotare. Dimineaţa şi amiaza aceea au fost momente de mare bucurie pentru amândoi.

Atunci când ne întoarcem în locurile de care ne leagă amintiri fericite, de cele mai multe ori se întâmplă să descoperim că împrejurările, oamenii şi relaţiile s-au schimbat odată cu trecerea timpului, pierzându-şi luciul şi strălucirea pe care tinde să le atribuie memoria umană anumitor imagini şi clipe fericite din trecut.

Totuşi, acesta s-a dovedit unul dintre acele prilejuri rare când anii, cât de mulţi la număr, se topesc instantaneu şi totul este aşa cum era înainte. Reîntâlnirea cu mulţi dintre prietenii lor de acum treizeci de ani se lăsă cu strângeri în braţe şi lacrimi de bucurie. Totul rămăsese aproape neschimbat – asta, desigur, cu excepţia faptului că *toţi* erau cu treizeci de ani mai în vârstă, la fel ca soţii McCallum. Arndt Moeller trecuse între timp în lumea celor drepţi, dar văduva lui era încă în viaţă şi fiul lor era acum unul dintre cei trei patriarhi ai comunităţii.

De astă dată, în locul baronului şi al bătrânului patriarh de odinioară, Matthew şi Fritz Moeller erau cei ce se plimbau

împreună pe câmp, discutând liniştiţi – asta cu excepţia momentelor în care Matthew izbucnea pe neaşteptate în râs atunci când recunoştea câte o porţiune de teren pe care o arase el cu stângăcie pe vremuri sau când se apleca şi îşi îndesa degetele în pământ, amintindu-şi cât de minunat fusese acest refugiu pentru ei în 1962, când fuseseră nevoiţi să se ascundă de periculoşii lor urmăritori.

Cei doi – tinerii de odinioară care acum erau, la rândul lor, ninşi de ani – se plimbau discutând şi cumpănind împreună la o mulţime de lucruri şi cu precădere la moştenirea spirituală lăsată de cei pe urmele cărora călcau. Şi, cum fiecare descoperea cu bucurie în celălalt un om cu vederi similare, se treziră întrebându-se cu voce tare care ar fi metoda cea mai eficace de a transmite noilor generaţii, aşa cum le fuseseră inculcate lor, perspectivele spirituale ale înaintaşilor.

Între timp, femeile trebăluiau şi conversau voioase în bucătărie, la fel ca odinioară. Sabina avea senzaţia că nu trecuse nici măcar o zi de când plecase de aici! Erau prezente trei generaţii – cea reprezentată de Sabina, *Frau* Moeller şi alte câteva femei mai vârstnice, mamele care fuseseră copile cu treizeci de ani în urmă, şi copilaşii care zburdau în jurul lor, generaţia viitoare care avea să ducă mai departe tradiţiile comunităţii şi care constituia principalul obiect al rugilor înălţate de cei doi bărbaţi care se plimbau afară, discutând despre aspectele profunde ale vieţii de creştin.

În după-masa aceea, între orele patru şi şapte, întreaga comunitate de la ferma Moeller avu parte de un festin ca-n poveşti. Când aflară însă că onoraţii lor oaspeţi trebuiau să se întoarcă la Berlin, toţi se arătară trişti şi reticenţi.

— N-aţi putea să înnoptaţi la noi şi să plecaţi mâine dimineaţă? îi imploră *Frau* Moeller.

Matthew şi Sabina se uitară unul la altul şi apoi izbucniră în râs. Vizita lor în afara oraşului se prelungise, oricum, mai mult decât anticipaseră. Ce mai conta încă o noapte? La rugăminţile stăruitoare ale gazdelor, în cele din urmă se învoiră, aşadar,

să rămână acolo până a doua zi. Dar de culcat, nu ajunseră să se culce decât după miezul nopții.

Era imperativ să se întoarcă la Berlin – chiar și doar pentru a recupera somnul pierdut!

A doua zi dimineață, în timp ce se întorceau cu mașina la Berlin, obosiți dar totodată binedispuși, gândurile Sabinei zburară pe neașteptate la Hermann.

Acesta fusese cel mai apropiat colaborator al ei și una dintre persoanele cărora le datorau libertatea. Hermann își pusese în joc propria viață și libertate pentru ei.

Era un tip dur și ursuz și nu simțise niciodată că l-ar „cunoaște" cu adevărat. Abia după ce Hermann a ieșit din viața ei, a realizat cât de mult ținea, de fapt, la el.

Vechiul ei camarad de rețea confirma, mai mult ca oricare altul, adevărul conform căruia apropierea sufletească se prezintă într-o varietate uriașă de învelișuri umane și că aparențele sunt adesea înșelătoare.

Inima îi spunea Sabinei că Hermann este încă în viață și că trăiește și acum la Berlin. De-ar putea să dea cumva de el! Nu voia decât să i se uite în ochi... și să îi *spună* cât de mult înseamnă pentru ea.

98

Piesele de domino încep să cadă

Brest, Belarus

— Credeam că ai pus deja mâna pe el! tună nervos la telefon vocea ministrului Apărării.

— Stați liniștit, am să recuperez dosarele. Doar că va dura puțin mai mult decât am anticipat.

— Ultima dată când am vorbit mi-ai spus că, dacă închidem o porțiune din graniță, îl vei putea intercepta pe trădător. Eu m-am ținut de înțelegere. Am dat telefoanele necesare, l-am cooptat pe Șapoșnikov... Agentul american a fost arestat și-acum stă la răcoare...

— A ciripit?

— Așa ar vrea el să ne facă să credem, dar n-avea cum. Mapa era încă la el când a fost arestat și de la Washington nu se aude nimic. Dac-ar fi ciripit, s-ar fi încins de pe-acum toate liniile telefonice ale americanilor.

— Dacă americanul avea dosarele, poate că Galanov nu e decât un mijloc de diversiune.

— Nu, idiotule! zbieră Desiatovski. Davidson avea doar *copiile* dosarelor. Pesemne că Galanov e în cârdășie cu el. Continuă căutările. Trebuie să dai de Galanov fără întârziere!

— Pista care ducea la Brest s-a dovedit a fi falsă. Nu trece nicio muscă pe aici. Acum mă duc să verific personal toate rutele spre granița lituaniană. Între timp, oamenii mei – câțiva dintre cei mai buni agenți care mi-au rămas loiali – îi interoghează pe toți creștinii menționați în dosarele KGB. Vom descoperi în curând dacă se pune ceva la cale în cadrul rețelei.

— N-avem mult timp la dispoziție.

— Pornesc chiar acum. Vom continua căutările toată noaptea.

— Nu avem nicio clipă de pierdut, insistă ministrul. Accidentul care va avea loc pe ruta dintre reactorul nuclear de la Kuibişev şi Kirovabad este deja aranjat până în cele mai mici detalii. Şi la fel sunt toate celelalte! Dacă nu pui mâna pe Galanov, totul se va duce de râpă!

— Stați liniştit, nu va reuşi să-mi scape.

— Alekdaniov are deja interviurile pregătite pentru difuzare, continuă Desiatovski, livid atât de mânie, cât şi de teamă. Azi am luat legătura cu Gorbunoviev şi am vorbit la telefon cu Petrikov, Dzasohov şi Baramertnikh. Aseară a avut loc în mai multe fabrici a doua rundă de explozii. Cu doar două ore în urmă Bobrikov a luat cuvântul la televiziunea națională şi a convocat o grevă generală. Hasbulacek va prelua controlul asupra căilor ferate la noapte. Piesele de domino încep să cadă!

— Şi Germania?

— N-avea tu grija Germaniei! Fandositul ăla de Drexler n-are decât să-şi facă treaba, dacă nu vrea să rămână de căruță. Am să-l sun imediat şi-am să-i pun clar în vedere lucrul ăsta.

— Pe mine vă puteți bizui.

— Fapte, Leonid, nu vorbe! Dacă nu-mi faci rost de dosar până mâine dimineață, eşti un om pierdut! răcni Desiatovski, după care trânti receptorul.

Bolotnikov făcu o grimasă. O fi fost Desiatovski un om influent, dar cum de-şi permitea să-l trateze cu atâta lipsă de considerație? Ei, dar lasă, va veni ea şi vremea răzbunării.

Netezind cutele orgoliului său şifonat, Bolotnikov inspiră adânc, apoi ieşi din biroul în care purtase convorbirea şi se năpusti spre elicopterul care aştepta în fața clădirii.

99

Fire împletite în țesătura Trandafirului

Białystok, Polonia

În timp ce Matthew și Sabina se bucurau de compania prietenilor vechi și noi din comunitatea menonită, fiul lor era angajat într-o conversație antrenantă cu unul dintre membrii frăției din Białystok. După o oră de discuții amicale, cei doi descoperiseră că au o cunoștință comună – pe Iosif – și, din acel moment, dialogul parcă prinsese aripi.

Polonezul se arătase nerăbdător să afle noutăți despre fugarul evreu cu care se împrieteniseră cu ani în urmă membrii frăției și fusese din cale afară de încântat când Tad îi spusese că Iosif era la Berlin și că tot acolo avusese ocazia de a-l întâlni, cu câteva zile în urmă, și pe îndrăgitul lor conducător spiritual Dieder Palacki. Din acel moment, întrebările începură să curgă cu repeziciune.

— Deci și tu ai fost închis, dar nu din motive religioase? îl întrebă Tad pe bărbatul în casa căruia se aflau de trei ore încoace.

— Am fost considerat dizident, răspunse acesta. Asta se întâmpla pe vremea când grevele erau privite drept acțiuni subversive. Lech Wałęsa, liderul sindicatului Solidaritatea care a organizat nenumărate proteste, a ajuns președinte. Eu, în schimb, cu doar câțiva ani în urmă, am fost închis și bătut din același motiv – pentru că eram lider de sindicat. Bănuiesc că așa se întâmplă atunci când încerci să schimbi sistemul înainte de vreme.

— Și cât ai stat la pușcărie? întrebă Bietmann.

— Doar patru ani.

— Bine, dar Dieder Palacki nu era lider de sindicat și l-au ținut închis mai mult de-atât, din câte știu eu.

— Nu, nu era lider de sindicat, ci un simplu pastor. Dar ataca problema intoleranței religioase mult mai direct decât

îndrăzneam noi să atacăm orice altă chestiune. Autoritățile de la Moscova și marionetele lor din Varșovia nu-l înghițeau.

— Câtă vreme a fost închis?

— Cincisprezece ani.

— Și spui că v-ați reîntâlnit în închisoare, după ce, ani de zile, nu mai știuseși nimic de el?

— El era în al șaselea an de detenție când am ajuns eu acolo - mi s-a rupt inima când am dat prima oară ochii cu el. Ce priveliște sfâșietoare! Aproape că nu l-am recunoscut. Îmi amintesc că m-am întrebat îngrozit: Oare și pe mine mă așteaptă aceeași soartă? Preferam să mor decât să îndur câte îndurase el. Avea corpul plin de vânătăi de pe urma bătăilor, capul plin de contuzii și buzele însângerate. Era dureros să văd starea jalnică în care îl aduseseră pe acest om la care țineam cu toții atât de mult.

Tad McCallum și Udo Bietmann ajunseseră la casa lui Kochow Rydz pe parcursul după-amiezii, trăseseră un pui de somn și acum stăteau de vorbă cu stăpânul casei în timp ce soția acestuia pregătea masa de seară. După cină, vor încerca să se mai odihnească puțin înainte ca Rydz să le dea detaliile exacte ale întâlnirii nocturne pe care o vor avea cu ultima persoană de contact, Waclau Chmielnicki, un membru al frăției din Białystok care îl întâlnise pe Iosif pe vremea când era copil, și a cărui fermă se afla la distanță de patruzeci și trei de kilometri în est, chiar la graniță.

— Ai petrecut mult timp în compania lui câtă vreme ați fost în închisoare? întrebă Bietmann.

— Eram în celule apropiate, răspunse Rydz. Nu că asta ar fi contat foarte mult. Nu era deținut care să nu-l cunoască pe Dieder. Chiar și în închisoare, Palacki și-a continuat misiunea și, în cele din urmă, a reușit să vorbească fiecărui deținut.

— Ce misiune? întrebă Tad.

— Propovăduirea Evangheliei. Nici nu vă puteți închipui ce tare era Dieder în credința lui! Gardienii îl băteau ori de câte ori aflau că vorbise cuiva despre Dumnezeu, dar asta nu l-a oprit niciodată.

— Cum de a supraviețuit bătăilor?

— Era de ajuns să te uiţi în ochii lui ca să înţelegi că în el ardea un foc aparte. Noi, cei din frăţie, am ştiut-o încă de pe vremea când era băieţandru. De aceea l-am ales să ne fie pastor la o vârstă atât de fragedă. Era, în mod clar, un ales al Domnului. În ciuda rănilor, a cicatricelor şi a evidentei subnutriţii, chiar şi în închisoare, în acel loc înfiorător, ochii lui străluceau plini de viaţă... şi de iubire. Era de ajuns să îl priveşti în ochi pentru a şti că te *iubeşte*.

— Şi a reuşit să convertească mulţi deţinuţi? întrebă Bietmann.

Rydz aprobă gânditor din cap. Gândurile lui Tad zburară la Iosif.

— Nu cred că ar putea cineva să asiste la suferinţele îndurate de un om ca Dieder Palacki, răspunse în cele din urmă Rydz, şi să vadă iubirea pe care o poartă acesta în suflet fără a fi schimbat de o asemenea experienţă. De obicei, oamenii îşi încredinţau inimile Tatălui după doar două-trei discuţii avute cu Dieder. Îşi doreau şi ei viaţa pe care o vedeau în el. Dieder nu pierdea nicio ocazie de a se ruga împreună cu oricare alt deţinut, chiar dacă erau amândoi conştienţi că vor fi bătuţi din cauza asta.

Se lăsă tăcerea preţ de o clipă, apoi Tad întrebă:

— Ţi s-a întâmplat şi dumitale?

— Ce anume?

— Să fii bătut pentru că te-ai rugat împreună cu Dieder.

Rydz surâse.

— O, da! În repetate rânduri. Ne rugam împreună de câte ori aveam ocazia. Drept urmare, eram adesea bătuţi sau ţinuţi în detenţie solitară. Eu unul n-aş fi rezistat nici o lună de zile dacă nu l-aş fi avut pe Dieder în faţa ochilor drept un exemplu constant de credinţă. Ei, şi de câte ori nu l-am auzit rugându-se chiar şi pentru prigonitorii lui!

— Şi tu ai petrecut acolo patru ani?

— Da, patru.

— Şi eu care credeam că *mie* mi-a fost greu! exclamă Bietmann, râzând încetişor. Am fost închis de două ori, dar în total am stat în detenţie doar vreo doi ani şi jumătate.

— Poftim? exclamă Tad, întorcându-se spre el. Până acum nu mi-ai pomenit nimic despre asta!

— În această parte a lumii, dragă Tad, răspunse Udo zâmbind, nu ne place să facem paradă cu faptele noastre de curaj. Aici am suferit *cu toții* pentru credință. Ne așteptam să suferim și de aceea nu acordăm prea multă importanță suferințelor noastre.

Spunând acestea, Bietmann se întoarse iar spre Rydz.

— Și ce s-a întâmplat în cele din urmă cu Palacki?

— A stat în închisoare nu mai puțin de cincisprezece ani, răspunse gazda. Când a fost eliberat, era deja considerat un adevărat sfânt. Deși slăbit trupește, a vizitat biserici și frății secrete din Polonia, Bulgaria, România și chiar și Rusia. Pe unde mergeam, întâlneam bărbați și femei care spuneau că mântuirea lor se datorează iubirii, credinței și inimii lui iertătoare. Câți copii spirituali trebuie să aibă omul ăsta în toată Europa de Est... Cred că sunt cu miile!

— Unul dintre ei este prietenul nostru de familie, Iosif Aviz-Rabin, spuse Tad.

— Exact.

— S-a întors aici, în țara lui natală? întrebă Bietmann.

— Nu, n-a stat decât puțină vreme printre noi. Părinții îi muriseră deja amândoi și nu voia să ne pună în pericol.

Căzură tustrei pe gânduri.

— E o poveste cu adevărat extraordinară, murmură Tad într-un sfârșit. De fapt, întreaga noastră călătorie a fost o înlănțuire de povești extraordinare.

— Și încă n-am ajuns la sfârșitul călătoriei, spuse Bietmann. Să sperăm că înainte de revărsatul zorilor vei ajunge să îl cunoști pe bărbatul a cărui convertire constituie una dintre cele mai emoționante povești pe care le vei fi auzit vreodată.

— Cine este acest bărbat? întrebă Rydz.

— Sper că voi putea să îți fac și ție cunoștință cu el, răspunse Bietmann.

— Aș fi onorat.

— Este adevărat, adăugă Udo, că Tatăl nostru nu face deosebire între oameni atunci când îi alege pe cei care Îi vor duce mai departe lucrarea în această lume.

100

Încolțiți

Granița dintre Polonia și Belarus

Andrassy dormi neîntors pe patul de paie, mai bine decât ar fi făcut-o în așternuturi din mătase. Ziua trecu repede, iar bucatele reci aduse pe un fund de lemn de către gazdă nu i s-ar fi părut mai gustoase nici dacă le-ar fi servit într-un restaurant de lux, la lumina lumânărilor. După cină, ațipi din nou.

La un moment dat – habar nu avea cât trecuse de când adormise – o mână îi atinse umărul, trezindu-l, și o voce îl anunță:

— E timpul.

Era gazda lui.

Se furișară afară din hambar. Călăuza lui Galanov avea în mână o lanternă mică de buzunar. Traversară un câmp și apoi intrară într-un desiș.

Fermierul trimise trei semnale luminoase în direcția graniței. Dintre copacii din cealaltă parte licăriră, una după alta, două scântei. Fermierul răspunse cu două semnale luminoase, după care zise:

— E văru-meu. E pregătit și calea e liberă.

— Procedați la fel de fiecare dată? întrebă Galanov, surprins de aparenta simplitate a metodei.

— Nu, folosim de fiecare dată un alt semnal și acționăm la ore diferite din noapte. Pe vremuri foloseam sisteme care de care mai complicate ca să ne camuflăm mișcările. Dar acum lucrurile s-au schimbat. Nu mai există pericolul de odinioară.

— Sper să ai dreptate.

— Să mergem.

Porniră prin întuneric spre gard de-a curmezişul unei pajişti presărate cu tufe şi niscaiva copaci.

Brusc, deasupra lor se auzi un vuiet teribil de elice. Un elicopter scruta câmpurile cu un proiector uriaş!

Nu dură decât vreo două-trei secunde până lumina orbitoare a proiectorului îi dibui şi se opri asupra lor, ţintuindu-i locului. Nu aveau cum să se mai ascundă. Elicopterul plana ameninţător deasupra lor, iscând rafale năprasnice.

— *Nu mişcaţi! Sunteţi înconjuraţi din toate părţile,* veni avertizarea prin megafon. *Dacă faceţi chiar şi o singură mişcare, vom deschide focul.*

Ca pentru a confirma că nu erau doar vorbe goale, câteva detunături asurzitoare despicară demonstrativ tăcerea nopţii şi gloanţele loviră pământul la nici trei metri de locul în care se aflau cei doi. Galanov rămase nemişcat. Orice încercare de a scăpa ar fi fost inutilă. Recunoscuse vocea şi ştia că stăpânul ei vorbise cât se poate de serios.

Partea a XII-a

Tensiunea atinge cote maxime

101

Presiuni de ultim moment

Berlin

Se auzi o bătaie în uşă. Matthew se ridică şi se duse să deschidă. Cel ce aştepta pe holul hotelului era chiar organizatorul congresului, Darrell Montgomery.

— Am auzit că te-ai întors la Berlin, spuse acesta, strângând mâna lui Matthew, şi m-am gândit să trec pe aici ca să văd dacă totul este în regulă.

— Nici că se poate mai bine, Darrell, răspunse Matthew. N-ai vrea să pofteşti înăuntru?

— Doar pentru un minut, nu vreau să deranjez.

Montgomery îl urmă pe Matthew în apartament şi o salută pe Sabina. După ce bărbaţii luară loc, se lăsă o tăcere stânjenitoare.

— Ei bine, asta-i seara cea mare, spuse în cele din urmă Montgomery.

Matthew dădu din cap fără tragere de inimă.

— Nu te-ai răzgândit, nu-i aşa? Sper că mâine vei ţine discursul, aşa cum am stabilit.

— Nu mi-am luat niciun angajament ferm în acest sens, ripostă Matthew. Am spus doar că am să mă rog pentru un răspuns.

— Dar nu ai spus nu.

— N-am spus nici da.

— Am presupus că...

Montgomery nu-şi duse fraza până la capăt.

— Acum câteva zile m-am rugat împreună cu Dieder, adăugă Matthew. Amândoi L-am rugat pe Domnul să ne arate când să vorbim şi când să păstrăm tăcerea.

— Tu și Palacki vă cunoașteți personal? întrebă Montgomery, cu o ușoară îngrijorare în voce.

Matthew încuviință din cap. Montgomery primi informația cu vădit interes. Nu era convenabil ca nemulțumiții să petreacă prea mult timp împreună.

— Și ce *v-a arătat* Domnul?

— Dacă nu mă înșel, Dieder simte că *trebuie* să ia cuvântul în cadrul congresului.

— Și tu?

— Încă nu știu.

— Ei, zău așa, bătrâne! protestă Montgomery. Acesta este punctul culminant al săptămânii! Lipsa ta de entuziasm nu va da deloc bine.

— Îmi pare rău, Darrell, dar va trebui să fac ceea ce îmi dictează conștiința.

— Și eu ce să înțeleg din asta? Ai face bine să-ți faci ordine în idei înainte de a urca pe podium.

— *Dacă* voi urca pe podium, n-am să te fac de rușine, stai liniștit.

— N-ar strica să asculți discursurile din seara asta. Lipsa de interes pe care ai manifestat-o zilele astea mă îngrijorează la modul cel mai serios și mă face să mă-ntreb dacă nu cumva începi să pierzi legătura cu realitatea. Ai grijă de tine, frate.

— Voi avea.

— În seara asta ești bine-venit să împarți scena cu ceilalți invitați speciali.

— Nu, mulțumesc, Darrell. Nu țin să mă număr printre invitații „speciali", cum spui tu. Sabina și cu mine putem sta foarte bine undeva în spate.

— Ei, zău așa, bătrâne! exclamă Montgomery, trădându-și iritarea. Tu chiar nu înțelegi că unii dintre noi, printre care te numeri și tu, ne aflăm în poziții de vârf și, ca atare, trebuie să ne exercităm din când în când talentul și chemarea de lider? Turmele au nevoie de păstori.

— Vorbește în numele tău, Darrell. În ceea ce mă privește, nu îmi doresc decât să trăiesc ca fiu al lui Dumnezeu. Să fiu *copilul*

lui Dumnezeu, nu purtătorul Lui de cuvânt şi nici conducătorul turmelor Sale. Aşa că îţi mulţumesc, dar nu vreau să împart scena cu voi. În privinţa discursului de mâine, am să mă mai gândesc şi-ţi voi da de ştire de îndată ce voi fi luat o decizie.

— În ordine, amice. Ai grijă de tine. N-aş vrea să se spună că ai căzut de la credinţă taman la congresul *meu*. Nu de alta, dar mi-ar strica reputaţia. Ha, ha!

Montgomery se ridică hohotind şi porni spre uşă. Matthew îi scutură încă o dată mâna, apoi închise uşa în urma lui şi se întoarse în cameră. Aruncându-i Sabinei o privire care nu avea nevoie de cuvinte, lăsă să-i scape un oftat prelung şi apoi se aşeză lângă ea.

— Simt nevoia să ies puţin. Să găsesc un loc liniştit unde să pot să mă plimb sau să mă aşez şi să citesc şi să vorbesc cu Domnul până când îmi va da un răspuns clar cu privire la ceea ce trebuie să fac.

— Totuşi, pe moment înclini să crezi că n-ar trebui să ţii discursul, nu-i aşa? îl întrebă Sabina.

Matthew încuviinţă din cap.

— Cât de bine mă cunoşti! exclamă el, râzând încetişor. Totuşi, trebuie să fiu sigur.

— Fireşte.

— Dacă este voia Domnului să iau cuvântul în faţa acestor oameni, trebuie să fiu dispus să Îi dau ascultare.

— Şi tu eşti întotdeauna dispus să I te supui.

— Bănuiesc că da. Totuşi, *am* sentimentul că de astă dată ar fi inutil să adaug propriile-mi cuvinte celor ce-au fost rostite din belşug până acum. De astă dată, răspunsul cuvenit s-ar putea să fie tocmai tăcerea. Dar, după cum am mai spus, trebuie să fiu sigur.

102

O alianță incertă

— Cum ești, dragul meu Gustav? răsună vocea de la celălalt capăt al firului.

— *Sehr gut, Herr Chancellor*, răspunse Schmundt.

— Ei, zău așa, ce rost au formalitățile astea între doi oameni care sunt prieteni de atâta vreme? Credeam că am stabilit deja asta data trecută. Prieteni și aliați, nu-i așa, Gustav?

— Da... da, desigur, Hans, răspunse Schmundt cu jumătate de gură, încercând să își ascundă nervozitatea.

Sperase că nu va mai trebui să vorbească încă o dată cu cancelarul. Bine măcar că acesta îl sunase la telefon și nu îl convocase iar în biroul său.

— A venit vremea, Gustav, continuă Kolter, să punem din nou la încercare prietenia ce ne unește și să demonstrăm lumii, așa cum am demonstrat-o națiunii noastre, că privim spre viitor. Nu ești de acord?

— Ba da, Hans, cum să nu fiu?

— Dezbaterea aproape c-a ajuns la final, Gustav. În după-masa asta va fi supus la vot proiectul de lege privind acordarea ajutorului de stat. Va fi, fără doar și poate, o luptă strânsă. Prietenul nostru comun *Herr* Drexler a reușit să îi atragă de partea sa pe mulți dintre colegii noștri din parlament. Nu e exclus ca ecologiștii și cei din FDP [Partidul Liber Democrat, în germană *Freie Demokratische Partei*, n.tr.] să voteze împotriva noastră. Tu știi ceva despre asta, Gustav?

— Doar că informațiile tale sunt corecte, răspunse Schmundt cu reținere în glas. Într-adevăr, Klaus n-a stat degeaba.

— Presa şi comunitatea internaţională sunt de partea noastră, ripostă Kolter, şi sunt convins că, în cele din urmă, şi ceilalţi se vor da pe brazdă. Este clar pentru orişicine că guvernul german are răspunderea de a ajuta nou-fondata Comunitate a Statelor Independente. Cred că nu trebuie să ne facem nicio grijă în această privinţă.

— Sunt sigur că ai dreptate.

— Totuşi, nu mi-au plăcut deloc argumentele potrivnice care s-au înaintat azi dimineaţă în parlament. Deşi vulpoiul de Drexler a tăcut chitic, sunt convins că toate au pornit de la el.

Schmundt nu zise nimic.

— În orice caz, continuă Kolter, chiar dacă îi va avea pe ecologişti şi pe cei din FDP de partea lui şi nu ne vom putea bucura de un vot majoritar, coaliţia CSUD/CDU va garanta măcar un vot favorabil.

— Înţeleg unde baţi, răspunse Schmundt, evitând să comenteze ultima afirmaţie făcută de Kolter. O victorie răsunătoare în parlament ar fi reprezentat o garanţie mai fermă a poziţiei noastre.

— Da, dar *noi* ne vom mulţumi cu ce putem obţine, nu-i aşa, Gustav? îi ridică mingea la fileu Kolter, punând dinadins accentul pe cuvântul „noi".

— Victoria e victorie, indiferent dacă se obţine printr-un vot majoritar ori ba, o întoarse Schmundt.

— Aşa te vreau! Voiam doar să mă asigur că nu ţi-ai schimbat între timp vederile în această privinţă, spuse cancelarul. Dar sunt sigur că eşti ocupat, aşa că nu te mai reţin.

— La revedere, domnule cancelar.

— Ne vedem la şedinţă, Gustav.

Schmundt puse receptorul în furcă. Era lac de transpiraţie.

103

O ofertă greu de refuzat

Moscova/Berlin

— Ţi-am spus să nu mă suni la numărul ăsta decât în caz de forţă majoră, idiotule! tună Drexler.

— Acesta s-ar putea să fie tocmai un astfel de caz, răspunse sec Claymore.

— S-a întâmplat ceva? întrebă Drexler.

— Se pregăteşte o lovitură de stat.

— Ştiu. Dar n-avea grijă – totul e sub control.

— Eu nu sunt atât de sigur. Rusul e un om periculos.

— Desiatovski?

— Da. Întreaga CSI stă pe un butoi cu praf de pulbere. Eu mă întorc... să-mi ridic onorariul şi să ies din afacerea asta până nu mi se dărâmă totul în cap!

— Aşteaptă! exclamă Drexler, cu creierul zbârnâind.

Dar Claymore n-avea niciun chef să aştepte.

— Ce să mai aştept? replică el ţâfnos. CSI e pe cale să se dezintegreze. Peste o zi, două, se va instaura dictatura militară şi nu e exclus să se închidă toate graniţele. Nu, eu unul n-am să rămân aici acum, când jumătate din republicile ex-sovietice sunt la un pas de anarhie!

— Stai liniştit, chicoti Drexler, amuzat de anxietatea interlocutorului său. Totul face parte din plan. Lucrurile sunt exact aşa cum trebuie să fie. Totul este sub control, crede-mă. Desiatovski are complici care trag sforile în toate domeniile – inclusiv în armată. Chiar dacă vor închide graniţele şi vor exista niscaiva ciocniri între republici, tu n-ai de ce să-ţi faci griji. Atâta vreme cât eşti cu mine, Desiatovski te va proteja.

— Să-mi pun viaţa în mâinile unui rus?! pufni Claymore. Asta chiar că-i prea de tot!

— Putem să ne încredem în el.

— Eu nu mă-ncred în nimeni!

— Nu înţelegi că situaţia este sub control?

— Eu ştiu un singur lucru şi anume că ţara asta e la un pas de dezastru. Îl cunoaşteţi pe Bolotnikov?

— Am auzit de el, răspunse Drexler. Din câte înţeleg, e de partea noastră.

— Ei bine, şi ăsta e o bombă cu ceas.

— Atunci urmăreşte-l şi, dacă devine periculos, ucide-l. Desiatovski nu-şi va da niciodată seama că noi ne aflăm în spatele asasinatului.

— Uşor de spus, dar Bolotnikov e genul de om cu care până şi *eu* aş prefera să n-am de-a face. Şi oricum, nu ştiu unde se află acum. A pornit pe urmele cuiva.

— A, da, îşi aminti Drexler, el a fost trimis pe urmele celui care a furat dosarele. Asta înseamnă că agentul KGB este încă în libertate? Dar Desiatovski m-a asigurat că problema asta va fi rezolvată rapid!

— Eu nu ştiu decât că Bolotnikov încă nu s-a întors la Moscova, mârâi Claymore.

— Atunci n-ai decât să dai de el cât mai repede. Individul pe care îl urmăreşte *trebuie* eliminat cu orice preţ.

— Să-l elimine cine-o putea! Eu unul n-am de gând să mai rămân nicio clipă prin părţile astea.

— Termină cu prostiile! Dacă pui mâna pe hoţ înaintea lui Bolotnikov, îi faci felul şi recuperezi dosarele pe care le are la el, am să-ţi triplez onorariul.

Oferta îl amuţi pe Claymore.

— Am chemat deja întăriri ca să mă asigur că nu ne scapă, spuse el după un moment de gândire.

— Puţin îmi pasă ce măsuri ai luat! Pe mine nu mă interesează decât să rezolvi problema. Cum, te priveşte.

— De acord, se învoi Claymore după câteva momente de gândire.

Fusese o mişcare inspirată să îl cheme pe Brandes din Berlin. Şi nici nu îl costase mult. Poate că îi va da încă două mii de mărci şi-l va lăsa pe Bolotnikov în seama lui.

— Atunci dă-i bătaie! îi zbieră Drexler în ureche, întrerupându-i gândurile. Data viitoare când mă suni sper că o vei face din Germania ca să-mi spui că ai făcut rost de dosare, încheie Drexler pe un ton tăios, trântind receptorul în furcă.

Un zâmbet perfid i se lăți încet pe buze. Dacă neghiobul de Claymore *reuşea* să pună mâna pe hoț înaintea lui Bolotnikov, dosarul ar constitui arma supremă pe care o va putea folosi în viitor împotriva lui Desiatovski – dovada că acesta orchestrase întreaga operațiune. Şi, astfel, îl va avea la mână pe imbecilul ăla de rus pentru totdeauna. În cele din urmă, furtul dosarului s-ar putea dovedi cel mai bun lucru care ar fi putut să se întâmple!

Brusc, zâmbetul îi păli şi se ridică în picioare. Îngrijorarea lui Claymore nu era, totuşi, complet neîntemeiată, căci, într-adevăr, cine să poată prevedea cum vor evolua lucrurile în CSI după începerea operațiunii? Exista mereu posibilitatea ca, după ce va deschide uşa spre schimbare, la fel ca Gorbaciov înaintea lui, Desiatovski să nu fie în stare să țină evenimentele sub control. Următoarele patruzeci şi opt de ore aveau să fie hotărâtoare pentru viitorul omenirii. Şi-apoi, chiar dacă CSI se va dezintegra, asta tot nu schimba cu nimic ceea ce trebuia să facă pentru a asigura împlinirea *propriului* destin.

Venise vremea să îl îngenuncheze pe Kolter. O va face chiar azi.

Ieşi din birou şi porni de-a lungul coridorului. Nu mai era mult până la şedință. Trebuia să vorbească încă o dată cu Keil Weisskopf, liderul partidului ecologist şi cu FDP-istul Otto Greim.

Îşi va juca ultimele cărți cu fiecare şi îşi va asigura reuşita recurgând la un pic de şantaj neaşteptat.

104

Despărțire de trecut

Granița dintre Polonia și Belarus

Lisel nu dormise nici trei ore și nu mâncase mai nimic de seara trecută, când plecaseră din Berlin.

Ajunseseră în apropiere de granița poloneză, în locul unde li se spusese să aștepte la revărsatul zorilor. De atunci, stătuse mai tot timpul în mașina aceasta neîncăpătoare și incomodă, coborând doar când și când ca să-și întindă mădularele. Horst plecase de mai multe ori, întorcându-se de fiecare dată doar cu câteva sticle de bere caldă, ceea ce explica, într-o măsură mai mare decât oboseala, roșeața din ochii lui, ce devenea tot mai accentuată pe oră ce trecea.

Cu stomacul strâns de emoții, Lisel nu reușise să înghită toată ziua nimic în afară de coltucul rupt din franzela pe care o adusese de acasă, pe care îl mesteca acum în timp ce aștepta din nou să se întoarcă Horst.

Călătoria ce durase toată noaptea și clipele de așteptare din această zi aduseseră la suprafață multe lucruri neașteptate în conștiința lui Lisel. Cel mai mult o presa întrebarea, pe cât de simplă, pe atât de dureroasă: *Ce văzuse vreodată într-o astfel de viață?*

Dintr-odată, farmecul, importanța și misterul pe care i le atribuia odinioară dispăruseră cu desăvârșire. Era o viață *de nimic*, asta era!

Și ce văzuse vreodată la Horst?! Acum i se deschiseseră ochii și îl vedea pentru prima dată așa cum era cu adevărat – un individ superficial, egocentric, lipsit de principii, bețiv, slinos, nemanierat, care își urmărea doar propriul interes și nu punea pe nimeni mai presus de sine.

Pe scurt, nu era tocmai o plăcere să fii în compania lui. Era un om egoist care nu putea purta o conversație inteligentă și rațională pe nicio altă temă în afară de vederile sale politice radicale. Politețea, amabilitatea, bunăvoința – acestea erau concepte complet străine de persoana lui.

Și unde mai pui că azi duhnea a băutură. De fapt, la drept vorbind, Horst duhnea tot timpul. Cum de nu realizase până acum cum este el cu adevărat? Cum de nu-și dăduse seama de *atâtea* lucruri? Ce fel de viață dusese în ultimii zece-doisprezece ani? Până și porcii o duceau mai bine decât oamenii în multe dintre locurile în care trăise până acum!

Lisel își ridică ochii încețoșați de lacrimi și îl văzu pe Horst alergând spre ea dinspre satul la periferia căruia parcaseră mașina. Avea ochii bulbucați, plini de un entuziasm frenetic. Fără să se oprească din fugă, acesta își duse sticla la gură, îi dădu pe gât conținutul și-apoi azvârli sticla pe drum.

— Am luat în sfârșit legătura cu Claymore! exclamă el înfierbântat când ajunse la mașină. Trecem la acțiune! Ambele grupuri sunt de cealaltă parte a graniței, unde stă el la pândă. Mi-a dat semnalmentele lor și mi-a spus unde să așteptăm.

În timp ce vorbea, Brandes scotocea înfrigurat prin grămada de lucruri aruncate pe bancheta din spate a neîncăpătorului automobil. *Probabil o fi căutând o altă sticlă de bere*, își spuse Lisel.

În cele din urmă, acesta reuși să desprindă o porțiune din podea, pe care o ridică, dezvăluind un mic compartiment ascuns, și apoi, satisfăcut, se așeză la volan lângă Lisel, ținând în fiecare mână câte un pistol automat de fabricație rusească.

Cu o expresie de om nebun, îi întinse una dintre arme lui Lisel.

— Ce sunt astea?! exclamă tânăra, îngrozită.

— Tu ce crezi? hohoti Brandes ca un dement. Sunt instrumentele noastre de lucru, asta sunt!

— Armele n-au fost niciodată instrumentele *mele* de lucru, Horst! Ce vrei să facem cu ele?

— Să ducem la îndeplinire misiunea pentru care am venit aici.

— *Misiunea*?! Ce misiune?

— Vom împuşca un fost KGB-ist de rang înalt. Ştirea va fi titrată pe prima pagină a ziarelor din toată Europa!

— Horst! ţipă îngrozită Lisel, nevenindu-i să-şi creadă urechilor.

— Ţi-am spus că e o chestie colosală. Aşa că fă bine şi lasă sentimentalismele astea. Ştii care-i miza.

Vocea bărbatului devenise, brusc, rece şi plină de sarcasm.

— Până acum n-am folosit niciodată arme.

— Vorbeşte în numele tău, hohoti Brandes cu cruzime.

— Horst!

— Nu mai fi atât de naivă, Lisel, mârâi dispreţuitor bărbatul.

— *Naivă*?! Credeam că luptăm pentru nişte idealuri! spuse deznădăjduită tânăra, pe un ton rugător.

Nu-i venea să-şi creadă urechilor.

— Credeam că luptăm pentru libertate! Dar ce libertate e aceea pentru care trebuie să iei viaţa unui om?

— Asta nu-i America! o repezi Brandes. Aici libertatea nu se câştigă decât prin vărsare de sânge!

— Eu nu aşa vreau să lupt pentru libertate.

— Şi ce-o să faci, o să întorci spatele cauzei? Ai întârziat cam vreo zece ani cu asta, cumătro! ripostă Brandes, râzând sardonic.

— Până acum nu mi-ai pus niciodată o armă în mână.

— Ei bine, îţi pun una acum. Iar dacă eşti de partea mea, va trebui s-o şi foloseşti.

— *Nu*! Refuz să fiu părtaşă la o crimă! strigă Lisel, zgâlţâind disperată portiera până reuşi s-o deschidă.

— Nu fi proastă. Suntem în Polonia. N-ai maşină, n-ai bani, n-ai unde să te duci. *Trebuie* să rămâi cu mine! spuse el pe un ton care, departe de a fi liniştitor, suna mai degrabă a ameninţare.

— Acum că ştiu ce eşti cu adevărat, Horst Brandes, n-am de gând să mai rămân cu tine nici măcar o secundă!

Spunând acestea, Lisel sări afară din maşină şi o luă la goană de-a lungul străzii, cu ochii plini de lacrimi. Totul era cu atât mai înfricoşător, dat fiind faptul că realizase atât de brusc această realitate de coşmar.

— Lisel, întoarce-te imediat! strigă Brandes în urma ei. N-ai să poți ajunge departe de una singură. Dacă nu mă ajuți s-o scot la capăt, Claymore are să te găsească și-n gaură de șarpe și el nu e așa milos ca mine.

Dar Lisel continua să fugă, plângând în hohote, fără să aibă habar încotro o duceau pașii.

Brandes privi o vreme în urma ei. Vederea și judecata îi erau ambele încețoșate. Las' că se întoarce ea. Lisel nu va putea supraviețui fără el. Dar el unul n-avea de gând să alerge după ea. Va aștepta ca vulpița să se întoarcă din proprie inițiativă și să îl roage în genunchi s-o ierte.

Până una, alta, trebuia să treacă la acțiune. Băgă cheia în contact și porni motorul. Venise vremea să se ducă la locul indicat de Claymore.

Nu era înțelept să se lase așteptat de un om atât de periculos.

105

La graniță

Tad McCallum și Udo Bietmann ajunseră la ferma familiei Chmielnicki, situată chiar la granița cu fosta Uniune Sovietică, la două ore după miezul nopții.

Inițial întâlnirea fusese stabilită pe mai devreme, dar Kochow Rydz primise în ultimul moment un telefon prin care erau informați că fuseseră detectate mișcări suspecte și zgomot de elicopter de cealaltă parte a hotarului și erau rugați să își amâne plecarea cu câteva ore.

Acum, cei doi ascultau stând în picioare, în timp ce Waclau, noua lor gazdă, le relata pe scurt soarta pe care o avuseseră vărul lui și fugarul pe care veniseră să îl treacă granița.

— Au fost capturați la o aruncătură de băț de hotar. Elicopterul a apărut din senin și eu n-am mai putut să fac nimic.

Tad și Bietmann se priviră alarmați.

— Nu-mi dau seama cum de au știut exact unde ne vom afla, adăugă Chmielnicki.

— Au fost răniți? întrebă Bietmann. Au fost duși înapoi la Moscova?

— Nu, niciunul dintre ei n-a fost rănit și, din câte știu, se află încă aici, în zonă, răspunse Waclau într-un amestec de poloneză și germană. Norocu' meu a fost că n-au știut că eram ascuns printre copaci. Că altfel m-ar fi dibuit și pe mine cu proiectorul ăla al lor și nu mă-ndoiesc că tipu' din elicopter m-ar fi împușcat făr' să stea pe gânduri.

— Înseamnă că nu te-au văzut?

— Nu. M-am culcat la pământ și am văzut tot ce s-a întâmplat. Elicopterul a aterizat și din el a coborât un bărbat solid,

cu o armă în mână. A urmat un schimb de cuvinte, apoi i-au băgat pe văru-meu Jahn şi pe omu' vostru în elicopter şi duşi au fost. Dar, judecând după lumina şi zgomotul elicopterului, mi-am dat seama că au aterizat pe undeva pe aproape. După ce-au plecat, m-am furişat prin gard şi m-am luat după ei, cale de nici trei kilometri, până la fostul post de grăniceri pe unde trecea odată drumul. Elicopterul a aterizat acolo şi-am văzut şi câteva maşini. De atunci, ținem locul sub supraveghere, aşa că ştim că încă îi țin închişi în una dintre celulele din clădirea principală. Pe vremuri, toate posturile de grăniceri aveau încăperi speciale pentru cei arestați. Elicopterul a plecat după o vreme fără niciun pasager, dar maşinile au rămas.

— Şi care este situația acum? întrebă Bietmann.

— Supraveghem şi-acu' clădirea de aici, de pe teritoriul polonez. Nu se vede nicio mişcare, dar cât timp au să-i interogheze, n-avem cum să ştim. S-ar putea să-i transfere la Moscova dintr-un moment într-altul. Poate că elicopterul o să se întoarcă mai târziu după ei.

— Există vreo posibilitate de a trece frontiera pe drumul ăsta de care ai pomenit? întrebă Bietmann.

— Nu, răspunse Chmielnicki. Acu' drumul e tăiat de un gard înalt cu fundații adânci de beton şi înconjurat cu sârmă ghimpată. Unde mai pui că e luminat la tot pasul. Iar, în situația de față, patrulele care îl păzesc sunt mai vigilente ca oricând.

— Şi tu pe unde ai reuşit să treci dincolo?

— Printr-o spărtură în gard pe care am făcut-o cu ani în urmă împreună cu văru-meu, care e deconectată de la circuitul lor electric.

— Ce distanță spuneai că e până la postul de grăniceri?

— În jur de trei kilometri.

— Zonă împădurită sau câmp deschis?

— Şi una, şi alta. Am avut noi grijă ca zona să rămână plină de copaci şi de tufe dese şi viguroase. Totuşi, e o adevărată minune că n-au descoperit încă „trecătoarea". Poate că locul pare atât de pustiu, că nici nu le-a dat prin cap să îl verifice îndeaproape.

Aşa că am putut să ne strecurăm pe acolo ani de zile, fără să trezim vreo bănuială.

Rămaseră cu toţii tăcuţi câteva clipe, cumpănind situaţia.

— Cred că, înainte de toate, cel mai bine ar fi să ne rugăm, sugeră Bietmann.

— Le-am dat deja de veste creştinilor din zonă şi membrilor frăţiei, adăugă Chmielnicki.

— În miez de noapte? se miră Bietmann.

— Voi sunteţi aici, nu-i aşa? Când e vorba de lucrarea lui Dumnezeu, nu există timp de odihnă, nici pentru cei ca voi, care o săvârşesc, şi *nici* pentru cei ce se roagă.

— Aşa e, încuviinţă Bietmann zâmbind. Ar avea cine să ne ajute în caz de nevoie?

— Pot conta sigur pe patru-cinci inşi.

— În regulă.

— Unul dintre ei stă de veghe chiar în momentul ăsta. Dar haideţi să intrăm, adăugă Chmielnicki, părăsind punctul de observaţie de unde scrutaseră până atunci graniţa şi îndreptându-se spre casă. Nevastă-mea are să ne pregătească nişte ceai să ne încălzim, iar noi o să ne rugăm şi-o să punem la punct un plan de acţiune, după care voi doi ar trebui să vă odihniţi un pic.

106

O rugăciune simplă

Lisel habar nu avea cât timp trecuse de când stătea așezată pe bordura trotuarului murdar și denivelat de la marginea satului.

Era deja trecut de patru după-masa, dar ei numai la asta nu-i stătea capul. Nu realiza cât este ceasul și la fel de puțin ținea seama că îi chiorăia stomacul de foame. Știa doar că îi este sete, dar deocamdată nici măcar nu încercase să găsească o soluție la această problemă.

Pe fața-i murdară de praf se vedeau dârele lăsate de lacrimi. Rătăcise suspinând o oră și ceva, fără o țintă anume, mânată doar de gândul disperat că trebuie să se ascundă de Brandes. Își păstrase îndeajuns cugetul cât să realizeze din căutătura pe care i-o aruncase Horst că, pentru două mărci, acesta n-ar fi ezitat să folosească una dintre arme împotriva ei.

Totuși, pe măsură ce trecea timpul, conștientizând pe deplin semnificația vorbelor lui Horst, teama pentru propria-i siguranță trecuse în plan secundar, făcând loc uneia mult mai mari. Horst spusese că avea de gând să *ucidă* pe cineva.

Era cumplit chiar și să se gândească la o asemenea atrocitate!

Cum putea să-l oprească? Cum putea să prevină această crimă la comiterea căreia aproape că ajunsese să fie, fără voia ei, complice?

Tăvălugul odată pornit, întrebările deveniră din ce în ce mai grele. Ce *putea* ea să facă? Horst avusese dreptate – era singură, într-o țară străină. N-avea la ea bani, n-avea nimic. Nu putea face nimic. Nici măcar nu știa cum avea să-și ostoiască setea și foamea... cum avea să se întoarcă acasă...

Horst era singurul care o putea ajuta – singura ei legătură cu trecutul –, dar nu ştia unde se află acum acesta şi, chiar dac-ar fi ştiut... îi era teamă de el. Cum îl putea opri? Cum se va putea întoarce acasă?

Nu se mai simţise în viaţa ei atât de singură, de oropsită şi de neputincioasă. Autosuficienţa de odinioară dispăruse cu desăvârşire şi acum nu mai simţea decât deznădejde şi un adânc sentiment de singurătate.

Într-un târziu, se opri din mers şi aproape că se prăbuşi pe trotuarul pe care şedea acum, izbucnind din nou în suspine amare.

Lisel plânse îndelung. Apoi, dintr-un rezervor adânc de deznădejde ieşiră la suprafaţă cinci cuvinte şoptite pe care, în urmă cu nici două luni, nici cu gândul n-a gândit că le-ar putea rosti vreodată: *Doamne... ajută-mă, Te rog!*

107

O revedere neașteptată

Tad și Udo avuseseră parte de un somn revigorant și acum, la aproximativ paisprezece ore de la sosire, stăteau la masă în casa familiei Chmielnicki, în compania a șase creștini polonezi – dintre care doi luaseră parte, cu ani în urmă, și la operațiunea de salvare, la fel de periculoasă, a lui Iosif Aviz-Rabin – trecând pentru ultima oară în revistă detaliile planului pe care îl chibzuiseră în dimineața aceea.

Era, ce-i drept, un plan riscant din mai multe puncte de vedere. Bietmann voise să își asume toate riscurile, dar Tad insistase să împartă cu el greul.

Waclau, care trăia aici de ani de zile, trebuia să rămână în continuare în afara oricărei suspiciuni și deci nu putea participa la operațiune, conchisese Bietmann. Capturarea lui ar fi pus în pericol siguranța rețelei în caz că va fi nevoie de serviciile acesteia în viitor.

Așijderea, Bietmann insistase ca și ceilalți membri ai frăției să rămână în spatele scenei, unde riscul de a fi arestați va fi minim.

În timp ce discutau, sosi Erik Gomulka, un alt membru al frăției. Acesta îl luă pe Waclau deoparte și îi șopti:

— Pe drum încoace am dat peste o tânără nemțoaică care ședea pe trotuar. M-am oprit s-o întreb dacă n-are nevoie de ajutor și fata a început să bolborosească, printre lacrimi, că se pune la cale o crimă și că n-are cum s-ajungă acasă.

— Crimă? Ce crimă?

Gomulka ridică din umeri.

— Nu știu. Vorbea fără noimă și n-am înțeles mare lucru. E într-o stare jalnică, sărăcuța. Se vede clar că-i lihnită de foame și ruptă de oboseală.

— Şi unde se află acum?

— Am adus-o cu mine – sper să nu te superi.

— Cum să mă supăr? Adu-o înăuntru. Nevastă-mea îi va pregăti o baie şi-o masă caldă şi-apoi are s-o ducă să se culce. Totuşi, ce-ai înţeles tu din vorbele ei?

— Ştiu şi eu? Mă întrebam dacă n-o fi cumva ceva legat de cel pe care vrea să-l ajute germanul.

Chmielnicki dădu din cap, cu o expresie gravă întipărită pe chip.

— Hai să vedem dac-om putea desluşi ceva din ceea ce zice.

— Şi după aia, vorbeşte cu neamţul, sugeră Gomulka. Poate-o şti el vreo cale de a o ajuta să se întoarcă acasă.

Chmielnicki aprobă din cap.

— Adu-o în casă, Erik. Între timp, eu am să le explic celorlalţi situaţia.

Gomulka se întoarse la maşină şi Waclau, la oaspeţii săi. Înainte s-apuce el să-şi temine istorisirea, Gomulka îşi făcu din nou apariţia, însoţit de o tânără femeie.

Când o văzu, Tad sări imediat în picioare.

— Lisel! exclamă el, alergând spre ea.

— Vai, Tad... ce mă bucur să te văd... dar cum... cum de...

Epuizată, flămândă, speriată şi consternată, sărmana Lisel nu putu exprima în mai multe cuvinte uriaşa uşurare pe care o simţise explodând brusc în mijlocul derutei şi al disperării care puseseră stăpânire pe ea. Se prăbuşi în braţele lui Tad şi începu să plângă ca un prunc.

Trecu o vreme până ce tânărul reuşi să înţeleagă ceva din explicaţiile pe care i le dădea ea printre suspine ca să le transmită şi celorlalţi. Acestor informaţii li se adăugară apoi fragmentele cunoscute de Gomulka şi, încetul cu încetul, versiunea lui Lisel.

Udo Bietmann n-ar fi recunoscut-o pe fata vechiului său prieten dacă Tad nu i-ar fi rostit numele. Realizând că tânăra era chiar fiica pe care camaradul său de reţea nu o mai văzuse de mai bine de doisprezece ani, ochii i se umplură instantaneu de lacrimi.

Știa că Dumnezeu ascultă rugăciunile oamenilor și le dă răspuns. Văzuse lucrarea Lui miraculoasă în cazul lui Galanov. Dar niciodată nu și-ar fi imaginat că rugile înălțate de dragul de Hermann pentru fiica *lui* ar putea fi împletite într-un mod atât de neașteptat cu propriile-i rugi pentru Girdel. Totuși, va trebui să procedeze cu mare evlavie și băgare de seamă în privința lui Lisel. *Nu* putea să îi divulge în întregime ceea ce îi lega pe amândoi de bărbatul pe care sperau să îl salveze. Fără doar și poate că tânăra nu era încă pregătită să facă față unei asemenea informații.

Peste o oră, Lisel își reveni suficient cât să poată relata în mod coerent ceea ce i se întâmplase. Deși Bietmann se schimbase foarte puțin, din cauza stării ei fizice și emoționale și a mediului străin în care se trezise brusc, la început Lisel nu l-a recunoscut pe tatăl prietenei sale din copilărie.

Înainte ca soția lui Waclau să o ducă la culcare, Bietmann îi spuse cine este. Lisel primi vestea cu aceeași consternare cu care privise tot ceea ce i se întâmplase de câteva ore încoace. Era prea epuizată psihic pentru a înțelege toate acestea și adevărul e că pe Bietmann abia și-l mai amintea.

— Du-te de te culcă, draga mea, conchise Udo. Și fii liniștită, te afli printre prieteni și eu voi avea grijă să ajungi cu bine acasă.

Lisel fu lăsată în grija plină de blândețe a soției lui Waclau, care o ajută să se spele, îi pregăti o masă ușoară și apoi o duse la culcare. Tânăra adormi buștean în doar câteva minute.

Din informațiile furnizate de ea, chiar dacă acestea nu înlesneau cu nimic operațiunea pe care o aveau în față, bărbații deduseseră între timp că ținta dementului de Brandes era nimeni altul decât Galanov, noul lor frate de credință.

— Pare-se că trebuie să fim și mai precauți decât credeam c-o să fie nevoie, conchise Chmielnicki.

Bietmann reveni asupra aspectului despre care discutau înainte de sosirea lui Lisel: crearea diversiunii. El însuși avea să conducă principalul vehicul-țintă.

— Ar putea arunca mașina în aer cu un singur proiectil lansat din elicopter, obiectă unul dintre polonezi.

— Este un risc pe care va trebui să mi-l asum, replică Udo. Oricum, mă îndoiesc că vor trage asupra noastră. Or să încerce să ne captureze pe toţi vii.

— Şi dacă vă capturează, ce i-ar opri să vă omoare?

— Există, într-adevăr, şi acest risc. Dar, unu la mână, mă voi afla pe teritoriu polonez şi, în această nouă eră, mă îndoiesc că ar risca să provoace un incident de frontieră. Doi la mână, cred că am să-i pot convinge că sunt doar un excursionist german inofensiv care s-a aventurat, din greşeală, prea aproape de graniţă.

Bărbaţii din jurul mesei rămaseră tăcuţi, căzuţi pe gânduri. Ca planul lor să funcţioneze, toate detaliile trebuiau să se succeadă cu o precizie de ceasornic.

— Şi nu uitaţi, adăugă într-un târziu Bietmann, că maşina pe care o voi conduce, preferabil un Mercedes, trebuie să aibă un motor puternic şi transmisie manuală. Trebuie să facă zgomot la schimbarea treptelor de viteză. Puteţi să faceţi rost de-un asemenea automobil?

— Da.

— Va trebui să vă mişcaţi repede. Trebuie să fim gata de acţiune de îndată ce se întoarce elicopterul.

— Şi ce se întâmplă dacă nu se întoarce?

— Să sperăm că se va întoarce. Elicopterul joacă un rol-cheie în planul nostru.

— Maşina pe care ai cerut-o îţi va fi adusă într-o oră.

— Perfect. Santinela trebuie să ne dea de veste de îndată ce va auzi zgomot de elice. Va trebui să acţionăm de cum aterizează elicopterul. Probabil că imediat după aceea prizonierii ar urma să fie transferaţi la Moscova.

108

Un rezultat șocant

Berlin

Atmosfera din parlamentul german fusese încinsă pe întregul parcurs al dezbaterilor din acea după-amiază. Totuşi, nu chiar atât de încinsă cât să lase de înțeles neaşteptata turnură pe care aveau s-o ia în curând evenimentele.

Spre sfârşitul zilei, sătui să mai asculte argumente pro şi contra şi sătui de această inoportună întrerupere a vacanței lor de vară, cei peste 650 de deputați erau pregătiți să voteze şi să se întoarcă la casele lor. În adâncul sufletului, majoritatea erau iritați că Hans Kolter convocase această sesiune extraordinară. Şi de ce la Berlin? Era peste mână. Majoritatea își aveau încă birourile la Bonn şi, lăsând simbolismul la o parte, acela ar fi fost, deci, locul în care ar fi trebuit să se organizeze, în mod logic, o asemenea sesiune. Dar, având în vedere importanța momentului istoric şi a deciziei pe care o aveau de luat, fuseseră de acord şi cu Kolter şi cu simbolismul locului ales de acesta.

În cele din urmă chestiunea fu, deci, supusă la vot. După câteva remarci previzibile cărora niciunul dintre parlamentarii prezenți nu le acordară mare atenție, cancelarul Hans Kolter, vorbind în numele CDU, depuse toate cele 211 voturi ale partidului *în favoarea* acordării ajutorului de stat.

Următorul care se ridică în picioare fu Klaus Drexler. Cu un surâs un pic cam prea trufaş, considera Kolter, având în vedere înfrângerea sa certă, acesta declară că voturile RDP-ului, 197 la număr, erau toate *împotriva* propunerii legislative, după care se aşeză la loc fără să facă nicio observație suplimentară.

Keil Weisskopf, şeful partidului ecologist, se ridică în picioare şi rosti câteva cuvinte despre meritele proiectului de lege şi despre faptul că este de datoria naţiunilor occidentale să aloce fonduri şi energie pentru modernizarea standardului de viaţă din fostele republici sovietice, devenite de curând independente. Cu toate astea, adăugă el, în ultima vreme îl cuprinseseră anumite îndoieli cu privire la această finanţare şi, până nu se va înainta o propunere mai coerentă, ceea ce spera să se întâmple în viitorul apropiat, el unul vota *nein*. Şi cu acestea omul se aşeză, înconjurat de exclamaţiile de mirare ale colegilor săi.

Kolter era, în mod vădit, bulversat de această răsturnare bruscă de situaţie. Totuşi, încercă să îşi păstreze calmul. Nu era mare lucru că pierduse 51 de voturi. Dar nemernicului de Weisskopf îi va zice vreo două mai târziu.

Cele 63 de voturi *ja* venite din partea DHP înclinară din nou balanţa, chiar dacă doar uşor, în favoarea coaliţiei lui Kolter.

Dar cancelarul nici nu apucă bine să răsufle uşurat, că urmă o altă trădare, şi anume cele 33 de voturi *împotrivă* ale FDP, însoţite de explicaţiile trase de păr date de Otto Greim, care semănau izbitor de tare cu cele oferite de Weisskopf.

Clocotind de furie, Kolter aproape că nici nu auzi când fură declarate cele 27 de voturi *pentru* ale CSP. Acum cancelarul avea 301 voturi favorabile. Şi, deşi cu cele 87 pe care le va primi din partea CSDU, va avea destule cât să îngroape opoziţia, faptul că Drexler reuşise să strângă 281 de voturi şi să atragă de partea sa două dintre partidele mai mici, ei bine, asta îl înfuria la culme! Ei, dar îi va face el să regrete această trădare!

Gustav Schmundt se ridică încet în picioare.

În calitate de preşedinte al celui mai mare partid minoritar, de câte ori nu savurase el acest moment, când totul depindea de votul CSDU, de votul final! Coaliţia CDU/CSDU/DHP supravieţuise zece ani de zile datorită loialităţii sale. Chiar dacă tabăra lui Kolter mai şi pierduse de-a lungul anilor, în tot acest timp Schmundt îi rămăsese fidel cancelarului. Acum câteva dintre partidele mai mici din coaliţie schimbaseră însă, brusc, macazul.

Doar el, Gustav Schmundt, ştia cât de bulversantă era cu adevărat această schimbare de poziţie. Simţi că îl trec din nou năduşelile. Dar hotărârea era luată. Făcuse o alegere şi nu mai exista cale de întoarcere.

Toate privirile erau îndreptate spre el. Soarta Germaniei în noua ordine mondială depindea acum de un singur om. Nu de Kolter, nici de Drexler... ci de el, de Gustav Schmundt.

— Stimaţi colegi şi prieteni, începu el cu jumătate de voce, încercând din răsputeri să-şi ascundă nervozitatea, hotărârea pe care trebuie s-o luăm azi este de o importanţă colosală, care depăşeşte ajutorul de stat pus actualmente în discuţie. Dacă ar fi să luăm în considerare doar factorii economici, decizia noastră ar fi una relativ simplă. Dar această decizie, fie că suntem sau nu conştienţi de asta, va determina relaţiile pe care le vom avea în viitor cu toate statele din fostul bloc răsăritean.

Schmundt vorbea cu tot mai multă înflăcărare şi siguranţă de sine. Kolter îi sorbea uimit fiecare cuvânt, aproape nerecunoscându-l pe fostul est-european pe care îl scosese din anonimat cu ani în urmă şi pe care îl considerase în tot acest timp un aliat naiv şi uşor de manipulat.

— În faţa noastră se înalţă destinul naţiunii germane, continuă Schmundt. Un destin măreţ ce se întinde dincolo de momentul prezent. În calitate de cetăţeni ai acestei Germanii reunite, trebuie să ne întrebăm încotro ne îndreptăm *noi* şi totodată ce rol vrem să jucăm *noi*, ca lideri, în noua comunitate europeană. E, oare, înţelept să ne irosim forţele şi resursele financiare într-un moment atât de dificil, în care ne confruntăm, la rândul nostru, cu o criză economică? Sau e mai bine să gândim pe termen lung, să spunem „nu" astăzi pentru ca, în viitor, Germania să poată deveni un lider mai puternic şi mai apt să acorde ajutor? Acestea sunt întrebările pe care trebuie să le luăm în considerare...

Dacă până atunci Hans Kolter nu dedusese amploarea trădării, judecând după timbrul ferm al vocii lui Schmundt şi după faptul că acesta îi evita constant privirea în timp ce vorbea, cuvântul *nu* din penultima frază constitui un semnal de alarmă

cât se poate de clar. Preț de câteva momente creierul cancelarului încetă să mai înregistreze șuvoiul de cuvinte ce se revărsa de pe buzele fostului său aliat.

Când își reveni în fire, Kolter nu mai auzi decât:

— ... având în vedere toate aceste considerente, CSDU, partidul pe care îl reprezint, a decis să voteze *împotriva* acestei propuneri.

Spunând acestea, Schmundt luă loc, iar sala izbucni într-un ropot de aplauze, presărate cu strigăte de bucurie și murmure de uimire. Vreo douăzeci de parlamentari săriră ca arși și se năpustiră spre ieșire. Într-o oră, știrea neașteptatei înfrângeri a cancelarului va face ocolul întregii lumi!

În mijlocul hărmălaiei, Kolter, negru de supărare, se răsuci în scaun și căută privirea lui Schmundt. Dar Gustav era întors cu spatele la el. Era conștient de ce făcuse și nu avea de gând să privească în ochii celui pe care îl trădase.

Drexler se ridică brusc în picioare.

— *Meine Damen und Herren!* strigă el, acoperind zarva. Vă rog să mai rămâneți o clipă la locurile dumneavoastră!

Treptat agitația din sală se potoli.

— Știu că sunteți cu toții nerăbdători să părăsiți Berlinul, dar am să vă rog să vă amânați, totuși, plecarea cu o zi. Ceea ce s-a întâmplat azi, ultima dintr-o serie de rupturi îngrijorătoare care au avut loc în cadrul coaliției Kolter, demonstrează clar că actualul nostru cancelar este incapabil că conducă această instituție în mod eficient. Prin urmare, cer Bundestagului să înainteze o moțiune de cenzură, retrăgând mandatul domnului Kolter, și să îmi dea astfel posibilitatea de a forma o nouă coaliție majoritară. Vă cer să supunem la vot această moțiune mâine după-masă, prilej cu care fiecare partid își va face cunoscută decizia cu privire la persoana care va conduce Germania spre culmi în anii următori!

Cuvintele sale dezlănțuiră un adevărat pandemoniu, care de astă dată dură o oră întreagă, până se goli sala.

109

În așteptare

Granița dintre Polonia și Belarus

— Mașina e la locul convenit! anunță cu o voce triumfătoare tânărul polonez care tocmai intrase pe ușă.

Bărbații adunați în casa lui Waclau Chmielnicki își întoarseră cu toții privirile spre noul venit.

— Cei de la postul bielorus de frontieră au văzut-o?

— Tot ce se poate, nu știu. Am dat încet în marșarier în timp ce ei aveau treabă în altă parte. Când am ajuns la cincizeci de metri de gard, m-am strecurat afară și m-am furișat înapoi prin pădure.

— Bravo... te-ai descurcat de minune! Ești sigur că n-ai fost văzut?

— Foarte sigur. Am așteptat până s-or întors amândoi în clădire și atunci mi-am luat tălpășița.

— S-or fi dus să raporteze apariția automobilului, râse unul dintre bărbații adunați în jurul mesei.

— Și, chiar dacă nu l-au remarcat încă, în scurtă vreme tot o să le sară în ochi, comentă Bietmann într-o poloneză din ce în ce mai cursivă, deși trecuseră ani de zile de când nu mai folosise limba statului învecinat. Și noi chiar asta ne dorim. Încă n-a apărut elicopterul? îl întrebă el pe tânăr.

— Nu, răspunse nou-venitul, clătinând din cap.

— Și n-ai văzut nici mașina de care ți-am vorbit? interveni Lisel, care acum, după două ore de somn, era dornică să se facă utilă.

— Cred c-am văzut-o, în apropiere de locul unde am parcat Mercedesul, răspunse tânărul. Dar pe colegul tău nu l-am văzut nicăieri.

Lisel dădu din cap, întrebându-se dacă n-ar trebui cumva să pornească personal în căutarea lui Horst. Dar, gândindu-se mai bine, ajunse la concluzia că nu era, totuşi, o idee prea bună.

— Când am coborât din maşină, continuă tânărul, am luat-o la fugă prin pădure şi m-am întâlnit cu Raul şi micul Leeka, care stăteau de veghe la nord de drumul cel vechi. Raul mi-a zis că n-a văzut nicio mişcare de cealaltă parte a graniţei.

Rămaseră cu toţii îngânduraţi preţ de o clipă, apoi Bietmann întrerupse din nou tăcerea.

— Şi cheia unde-ai lăsat-o?

— În contact. Dar stai liniştit, nimeni n-are să se atingă de maşină.

— Ce îmi mai poţi spune despre automobil?

— E un Mercedes nemţesc clasic. Când bagi în a-ntâia, face zgomot de ţi-e mai mare dragul.

— Cum ai făcut rost de ea?

— Ei, am eu metodele mele, răspunse tinerelul cu un zâmbet hâtru, dezvăluind o gură pe jumătate ştirbă. Îs mecanic auto şi-am multe cunoştinţe. Am „împrumutat" maşina de la un cunoscut care n-o să ştie în veci ce s-a întâmplat.

Câţiva dintre cei prezenţi izbucniră în râs. Era clar că asta nu era prima dată când camaradul lor recurgea la astfel de soluţii ingenioase în folosul reţelei.

Bietmann încuviinţă din cap, surâzând la rândul său amuzat. Totuşi, când reluă conversaţia, o făcu pe un ton cât se poate de serios.

— Va trebui să ne mişcăm cât mai rapid. Dacă prizonierii sunt scoşi din clădire, totul e pierdut.

— Leeka e cel mai rapid băiat din frăţia noastră. Deşi n-are decât unşpe ani, aleargă trei kilometri în zece minute. Dacă el ar da fuga până la ferma lui Raul, nevasta lui Raul ar putea veni să ne ia cu maşina şi să ne aducă înapoi pe căi ocolite.

— Zece minute el... cincisprezece, noi, la întoarcere – mă tem că n-avem atâta timp la dispoziţie.

— Ai dreptate. Cea mai rapidă rută e prin pădure.

— Cu bicicleta? sugeră cineva.

— Nu există bicicletă care să străbată pădurea mai repede decât picioruşele lui Leeka, răspunse Chmielnicki.

— Hm... murmură Bietmann, cumpănindu-şi opțiunile. Poate că n-ar trebui să mai pierdem vremea. Am putea să ne ocupăm pozițiile acum când cei doi grăniceri păzesc clădirea. În felul acesta, în momentul în care aterizează elicopterul, vom fi pregătiți de acțiune.

— Bine, dar cei mai mulți membri ai echipei de salvare trebuie să treacă pe teritoriul bielorus, obiectă Waclau. Or singura cale de acces prin gard e aici, la distanță de trei kilometri.

— Aşa e. Cum de nu m-am gândit la asta?

— Haideți să formăm două echipe, sugeră unul dintre bărbați. Cei ce trebuie să treacă dincolo or s-o facă acum şi vor aştepta ascunşi în desişul de la marginea câmpului, la doar jumătate de kilometru de postul de grăniceri. Între timp, cealaltă echipă îşi poate ocupa pozițiile. Noi, cei de dincolo, vom aştepta semnalul vostru şi apoi vom trece la acțiune.

— Ce semnal? întrebă Bietmann.

— O explozie. De ce crezi c-am adunat toată ziua grenade? întrebă bărbatul, zâmbind pe sub mustață.

Udo şi Waclau se priviră unul pe altul şi apoi încuviințară din cap.

— Ce fel de proiectile sunt? întrebă Bietmann.

— De pe vremea celui de-al Doilea Război Mondial, răspunse Chmielnicki, slobozind un oftat în care speranța se împletea cu un dram de îndoială. Dar important e că le *avem*.

— Şi armele în ce stare sunt?

— Toate sunt ruginite şi doar jumătate sunt încărcate. Dar stai liniştit, cele trei pistoale de care avem nevoie sunt deja pregătite.

— În regulă. Atunci cred că a venit momentul ca ambele echipe să îşi ocupe posturile de observație.

Toți bărbații se ridicară. Chmielnicki împărți uneia dintre echipe grenade, măşti şi cele trei revolvere vechi de care pomenise adineauri. Între timp, Bietmann şi membrii echipei sale adunară

proiectilele pe care aveau să le ducă la nord de drumul vechi pe care fusese parcat Mercedesul, acolo unde aveau să aştepte ei.

— Nu uitaţi că grenadele nu trebuie să cadă în apropiere de elicopter, spuse Bietmann. Elicopterul *trebuie* să fie funcţional.

— Şi nu ţintiţi nici spre grăniceri, le aminti Waclau. Nu vrem să rănim pe nimeni, doar să producem zarvă şi derută.

— Dacă voi trei puteţi să le aruncaţi în aer maşinile fără a răni pe nimeni, nu ezitaţi s-o faceţi, spuse Udo, adresându-se echipei care avea să treacă graniţa. Dar nu zăboviţi mult. Furişaţi-vă repede în spatele clădirii şi-apoi ascundeţi-vă din nou printre copaci. Până atunci să sperăm că se va fi lăsat deja întunericul. N-o luaţi de-a lungul graniţei înapoi spre sud până nu vedeţi că elicopterul a pornit pe urma mea. Trebuie să rămâneţi ascunşi până când se face nevăzut, adăugă el, aruncând o privire pătrunzătoare celor trei bărbaţi înarmaţi. Din aer are să vă zărească imediat chiar şi pe întuneric dacă ieşiţi din ascunziş înainte de vreme. Aşteptaţi până ce elicopterul se va fi pierdut în zare, dincolo de graniţă. Ne-am înţeles?

Încuviinţară tustrei din cap.

— Atunci, să mergem! spuse Bietmann, dând mâna cu ei. Domnul să vă aibă în pază. Nu ne vom revedea, aşa că vă mulţumesc de pe-acum pentru tot. Iar cu tine, Waclau, adăugă el, întorcându-se spre Chmielnicki, mă voi întâlni în Krynki. Dacă vor trage asupra maşinii şi n-am s-o mai pot folosi, am să vin pe jos. Iar dacă voi fi ucis, dă-i de veste lui Tad şi ai grijă ca el şi Lisel să ajungă cu bine la Berlin.

Polonezul încuviinţă zâmbind din cap.

— Domnul va fi cu tine, prietene. Ne-am rugat cu toţii pentru reuşita acestei operaţiuni şi pentru ocrotire. Ne vedem la locul de întâlnire.

— Vă rog să fiţi cu băgare de seamă, adăugă Lisel. Horst este un om periculos. Nu l-am văzut niciodată atât de pornit. Pur şi simplu *vrea* să ucidă.

— Domnul ne va apăra, copila mea, răspunse Bietmann zâmbind. Şi-apoi trebuie să scap teafăr ca să te pot duce înapoi acasă. Dar am să-ţi ascult sfatul. Voi fi cât se poate de prevăzător.

Îi zâmbi cu blândețe tinerei și apoi se întoarse spre Tad.

— Ei bine, băiete, spuse el, strângând mâna tânărului său prieten și privind adânc în ochii lui, tu joci rolul cel mai important. Părinții tăi și-au dovedit deja curajul cu mulți ani în urmă, când au fugit din RDG. Acum se pare că e rândul *tău*.

Tad aprobă din cap.

— Sper că nu va trebui să aștepți mult.

Cu aceste cuvinte, Udo se răsuci și ieși din casă însoțit de alți patru bărbați care duceau grenadele și celelalte proiectile învechite. Ceilalți trei porniră spre breșa din gard.

Chmielnicki, Tad și Lisel se priviră unii pe alții, zâmbiră și apoi se așezară. Începea așteptarea.

Timpul trecu repede. Acum că fusese salvată din propriul său infern și adusă în acest paradis în care exista atâta iubire și căldură, Lisel se simțea în al nouălea cer, chiar dacă era conștientă că se aflau într-o situație extrem de periculoasă și revederea cu Bietmann îi răscolise, în mod inevitabil, amintiri dintre cele mai dureroase. Încă nu îi trecuse prin minte să întrebe cum de tatăl prietenei sale din copilărie lua parte la operațiunea de salvare a unui fost agent KGB.

Auzise, de asemeni, suficient de multe din discuția cu privire la legăturile care îi uneau pe acești creștini polonezi de prietenul tatălui ei și de părinții lui Tad pentru a începe să se îndoiască de faptul că prezența ei aici era pură coincidență. Prin urmare, își pusese o mulțime de întrebări și acum era, în sfârșit, pregătită să asculte răspunsurile, orice implicație spirituală ar fi avut acestea.

— La ce s-a referit Bietmann când a spus că părinții tăi și-au dovedit curajul cu mulți ani în urmă? îl întrebă ea pe Tad.

— Aceasta este povestea pe care am promis că ți-o va istorisi mama.

— Udo Bietmann a jucat și el un rol în această poveste?

Tad aprobă din cap.

Lisel cumpăni la potențiala semnificație a acestui fapt. Legăturile dintre acești oameni păreau să fie mai numeroase și mult

mai îndelungate decât realizase. Asta nu era nici pe departe o reuniune întâmplătoare.

— Fuga părinților tăi a avut vreo legătură cu *Rețeaua... Trandafirului*? întrebă ea după un scurt răgaz de tăcere.

— Dar tu cum de știi de rețea?! exclamă uimit Tad.

— Să zicem că asta ține de *propria-mi* poveste. E o poveste lungă pe care am să ți-o spun într-o bună zi.

Conversația o luă apoi pe alte făgașe. În sinea ei, Lisel hotărî să îi spună lui Tad totul cu privire la Girdel Bietmann și tatăl ei de îndată ce vor porni spre Berlin.

110

Veniți la Mine... și Eu vă voi da odihnă

Berlin

Trecuseră vreo două-trei ore de când Matthew se plimba rugându-se în tăcere și privind îngândurat amalgamul de oameni ce se perindau pe lângă el, dintre care îi atrăgea din când în când atenția ba chipul nevinovat al unui copilaș ce privea în jur cu ochii mari de uimire, ba privirea preocupată a unui om de afaceri angajat într-o discuție serioasă cu un partener, ba ochii reci și goi ai unui așa-zis revoluționar.

Doamne Isuse, spuse el în gând, *ce ai face dacă ai fi acum în locul meu, plimbându-te pe această stradă? Ai trece rugându-Te pe lângă acești oameni, așa cum fac eu? Sau i-ai opri, poate, pe toți și le-ai vorbi despre Tatăl Tău? Ai săvârși o minune? Le-ai da ceva să citească sau ceva de mâncare? Cum le-ai vorbi Tu despre adevărata viață?*

Brusc, avu o revelație. *Dar Tu ești* deja *aici, nu-i așa, Doamne? Pășești pe acest drum alături de mine... în sufletul meu... cu mine! Ești aici! Așadar, ce ai face... ce ai vrea să fac* eu? *Dacă în momentul acesta eu sunt reprezentantul Tău, mâinile, picioarele, urechile Tale, ochii Tăi, gura Ta, cum să le împărtășesc oamenilor viața care este în mine – viața* Ta? *Cum să-i fac să înțeleagă?*

În fața lui, chiar în mijlocul largii alei pietonale, se afla un chioșc cu suvenire și reviste. În fața chioșcului, pe un stativ, erau expuse o sumedenie de cărți poștale: jumătate erau vederi înfățișând diferite locuri din Berlin, iar celelalte conțineau imagini și cuvinte obscene. În spatele tejghelei, două-trei duzine de reviste erotice își etalau în văzul tuturor coperțile indecente.

Un bărbat îmbrăcat într-un costum scump de culoare albastră stătea de vorbă cu proprietarul gheretei, un grăsan chel cu cămaşa murdară, un rânjet desfrânat pe faţă şi o privire libidinoasă, care tocmai îi arăta o revistă deocheată. Cu o mişcare rapidă, acesta deschise revista exact la pagina potrivită, desfăcând cu neruşinare sub ochii pofticioşi ai muşteriului un poster uriaş, cât se poate de sugestiv.

Matthew nu era îndeajuns de aproape de ei pentru a auzi despre ce discutau. Dar nici nu avea nevoie să audă. Satisfacţia depravată ce le strălucea în ochi le arăta cât se poate de clar gândurile obscene.

Matthew coborî privirea şi încercă să treacă repede pe lângă ei, bucuros că Sabina nu era cu el.

Chioşcarul, nevrând ca marfa să-i fie ignorată, îi lansă în gura mare o invitaţie fără perdea, fluturând indecentul poster în direcţia lui. Bărbatul în costum albastru se răsuci pe jumătate şi, tăindu-i calea lui Matthew, duse mâna în dreptul gurii şi îi suflă, chipurile în mod confidenţial, ca de la gentleman la gentleman, că individul îşi cunoaşte meseria şi ştie de ce are nevoie un bărbat, după care îi făcu cu ochiul şi îi aruncă o privire cu subînţeles.

Matthew ridică privirea şi i se uită în ochi. O secundă fu de ajuns. Creierul abia de înţelesese ceea ce-i spusese bărbatul, dar inima înţelesese totul. Brusc, ochii i se umplură de lacrimi şi porni grăbit mai departe, surd la obscenităţile pe care le striga în urma lui chioşcarul înfuriat.

Matthew rătăci îndelung cu mintea înceţoşată, fără să ştie încotro merge. Nici chiar cu ajutorul unei hărţi n-ar fi putut să-şi reconstituie traseul. Când îşi veni, în sfârşit, în fire, se afla departe de aglomeraţia, turiştii şi agitaţia din centru, aproape de un părculeţ cu două-trei statui şi câteva bănci răsfirate pe ici, pe colo. Pe jos erau aruncate hârtii şi gunoaie. Cei câţiva trecători din apropiere se îndepărtau cu paşi grăbiţi, nerăbdători să lase parcul în urmă.

Matthew se aşeză pe o bancă liberă, îşi puse cartea deoparte şi îşi îngropă capul în palme. Când plănuiseră călătoria nu asta

se aştepta să găsească în Germania! Oare lucrurile se schimbaseră, într-adevăr, atât de mult prin părţile acestea... sau *el* devenise mai sensibil la deşertăciunea lumii?

Gândurile îi zburară la congres şi la conversaţia avută cu Darrell Montgomery. Asta era seara cea mare, aşa spusese Darrell. Seara în care va lua cuvântul MacPatrick şi, într-un discurs mişcător, îi va felicita pe toţi cei prezenţi că sunt dispuşi să îşi unească eforturile pentru a salva lumea până în anul 2000.

Vai, cât de vanitoşi sunteţi, dragii mei confraţi! strigă inima lui. *Sunteţi atât de absorbiţi de proiectele voastre de aşa-zisa evanghelizare, că aţi şi uitat să luaţi pulsul vieţii reale!*

Îi veni în minte un fragment dintr-un jurnal al baronului pe care tocmai îl citea. Adusese volumaşul cu el, dar îl dăduse cu totul uitării până acum. Luă cărticica de pe bancă, şi-o aşeză pe genunchi şi căută pagina. Da, iată pasajul – era un fragment pe care baronul îl transcrisese cu mâna sa din scrierile autorului său scoţian preferat.

Deşi citise deja pasajul în acea dimineaţă, Matthew hotărî să îl parcurgă din nou.

Ce cuib de griji şi de dureri e inima omenească! Ce nevoie disperată are de un refugiu! Câtă nevoie are omenirea de un Mântuitor la care să se poată adăposti orişicare, în orişice moment!

Îmi vin în minte cuvintele Evangheliei: *Veniţi la Mine, toţi cei trudiţi şi împovăraţi, şi Eu vă voi da odihnă.*

Ah, cum te ung la inimă aceste cuvinte dumnezeieşti!

Căci, într-adevăr, ceea ce ne dorim este ODIHNA – pacea sufletească pe care am simţit-o în copilărie. Nu irosiţi timpul întrebându-vă cum v-o poate da. Rugaţi-L doar să vă ierte, să vă cureţe sufleteşte şi să îndrepte lucrurile în viaţa voastră. Dacă nu o face, înseamnă că nu este Mântuitorul omenirii şi că nu i s-a dat pe bună dreptate numele de Isus.

Veniţi, dar, la chemarea Creatorului care tămăduieşte şi dă pocăinţă şi lumină tuturor păcătoşilor, voi toţi cei pe care vă apasă

povara păcatului. Căci El vă iubeşte din toată inima! Amintiţi-vă cum a iertat El păcatele oamenilor, îndepărtând astfel din inimile lor povara zdrobitoare ce îi paraliza. Dintre toate cuvintele ce-au fost rostite de-a lungul istoriei, au existat vreodată unele mai blajine, mai duioase, mai smerite şi mai încântătoare ca acestea? *Veniţi la Mine, toţi cei trudiţi şi împovăraţi, şi Eu vă voi da odihnă. Luaţi jugul Meu asupra voastră şi învăţaţi de la Mine, căci Eu sunt blând şi smerit cu inima; şi veţi găsi odihnă pentru sufletele voastre. Căci jugul Meu este bun, şi sarcina Mea este uşoară.*

Acestea sunt cuvinte pe care orice inimă omenească s-ar bucura să le-audă! Şi ele sunt adevărate. Domnul vrea să aducă pace în sufletele noastre – pacea LUI. Sau poate această pace vi se pare, dragi prieteni, prea îndepărtată de durerile şi suferinţele acestei lumi, de grijile voastre de zi cu zi?

Lucrurile din jurul nostru nu ne aduc pace. Pacea trebuie să vină din altă parte. Şi-apoi, nu sunt chiar sufletele noastre cele ce tânjesc după o viaţă mai nobilă, mai bună şi mai frumoasă?

Vai de bieţii muritori şi de inimile lor încercate! Vino, dar, inimă îndurerată, la Domnul şi vezi dacă inima Lui o poate tămădui pe a ta. Căci El ştie ce sunt suspinele şi lacrimile.

Iubiţii mei, TREBUIE să ne lepădăm de suferinţa asta a noastră, căci ea ne ucide. Transformă acest frumos pământ într-un iad şi inimile noastre — în focul ce-l alimentează. Ascultaţi cuvântul Celui ce spune că ştie. Mergeţi la Cel ce, cu blândeţea şi milostenia Lui eterne, spune: *Veniţi la Mine, toţi cei trudiţi şi împovăraţi, şi Eu vă voi da odihnă. Luaţi jugul Meu asupra voastră şi învăţaţi de la Mine, căci Eu sunt blând şi smerit cu inima; şi veţi găsi odihnă pentru sufletele voastre. Căci jugul Meu este bun, şi sarcina Mea este uşoară.*

Cu mult înainte de a ajunge la sfârşitul pasajului, ochii lui Matthew se umplură de lacrimi. Cuvintele scoţianului, transcrise de mâna scumpului său socru, se împleteau în mintea lui cu imagini distorsionate de la congres şi cu chipurile şi vocile celor doi bărbaţi de la chioşcul din centru şi toate acestea îi stârniră în inimă o durere adâncă, de parcă ar fi resimţit suferinţa întregii omeniri.

Lăsă cartea să cadă lângă el pe bancă și acolo, în acel parc singuratic dintr-un colț îndepărtat al Berlinului, nevăzut de nimeni, bărbatul pe care mulți îl socoteau a fi unul dintre cei mai importanți autori creștini contemporani vărsă în tăcere lacrimi amare pentru această lume pe care Domnul său venise să o salveze de la pierzanie.

Mai târziu în după-masa aceea, când se întoarse la hotel, Matthew o găsi pe soția sa în compania unui vizitator.

— Bună ziua, Matthew.

— Dieder! Mă bucur să te văd.

Cei doi bărbați dădură mâna.

— După cum îi explicam încântătoarei tale soții, spuse pastorul polonez, am venit să vă spun că am hotărât să *iau* cuvântul în seara asta.

Matthew primi informația cu un aer grav, dând din cap.

— Ai hotărât deja ce vei spune?

— Încă nu, răspunse Palacki. Trebuie să mă mai rog îndelung pentru călăuzire. Tocmai ce m-am întâlnit și cu Aviz-Rabin și i-am cerut același lucru pe care vi-l cer acum și vouă – să vă rugați ca diseară să mă pot lepăda complet de *Sinele* meu și să rostesc doar cuvântul Domnului, fie el unul de încurajare, fie de mustrare.

— Vom fi onorați să dăm curs rugăminții tale.

— După ce plec de la voi, adăugă Palacki, voi petrece tot restul zilei singur, vorbind cu Domnul. *El* îmi va arăta ce trebuie să spun în seara asta. Și tu? Ai luat deja o hotărâre?

Matthew oftă, apoi spuse cu voce tărăgănată:

— Da... cred că da.

Sabina și oaspetele lor așteptară plini de interes continuarea.

— Am multe pe suflet, zise Matthew într-un târziu. Totuși, simt că pe mine Domnul mă îndeamnă să procedez exact invers – că acesta e un moment în care tăcerea mea va transmite cel mai eficient mesajul Său.

— Și care este acest mesaj? întrebă Dieder.

Matthew zâmbi.

— Sincer, încă nici eu nu ştiu. Va trebui să aştept şi eu ca să-l aflu, la fel ca toţi ceilalţi. Dar am presentimentul că va fi un mesaj bazat pe experienţă de viaţă, nu pe vorbe goale. Sper ca discursul tău şi tăcerea mea să se împletească în mod fericit spre împlinirea voinţei Lui.

— Amin! răspunse cu entuziasm Palacki.

— Poate c-ar fi bine ca acum să ne rugăm împreună tustrei, sugeră Sabina, şi să închinăm aceste două zile şi chiar rugile pe care le vom înălţa ulterior împlinirii scopului lui Dumnezeu.

Cei doi bărbaţi încuviinţară din cap. Îngenuncheară tustrei pe podea, se prinseră afectuos de mâini şi închiseră ochii pentru rugăciune. Era cel mai restrâns şi totodată cel mai puternic şi mai simbolic cerc uman cu putinţă – funia împletită în trei ale cărei rugi, făgăduise Fiul, *vor fi* îndeplinite de către Tatăl Lui.

111

Trecerea frontierei

Granița dintre Polonia și Belarus

Exploziile începuseră deja să răsune în depărtare de vreo patru-cinci minute când Leeka se năpusti gâfâind în casa familiei Chmielnicki, unde Tad, Waclau și Lisel așteptau cu sufletele la gură. Cei doi bărbați începuseră să se roage atât pentru siguranța confraților, cât și pentru cea a adversarilor lor, încă de când auziseră vag dinspre nord zgomotul produs de explodarea primei grenade.

Lucrurile se petrecuseră exact așa cum intuise Bietmann.

După ce elicopterul se întoarse și ateriză lângă clădirea abandonată a fostului post de grăniceri, evenimentele se succedaseră într-un ritm alert.

Bolotnikov sări din elicopter înainte ca aparatul de zbor să atingă bine pământul și se năpusti în clădire, iar după nici două minute fură chemați înăuntru și bărbații care stăteau de pază la gard, în locul pe unde trecea odinioară drumul.

Polonezii mai așteptară un minut.

Tânărul Leeka dădu fuga prin pădure să raporteze aterizarea elicopterului și se afla deja la jumătatea distanței până la casă când prima grenadă fu aruncată peste gard, explodând inofensiv la vreo douăzeci de metri de clădirea principală.

Aceasta fu urmată de o alta și apoi exploziile se ținură lanț, împrăștiind fum și flăcări peste tot. Două dintre anexele pustii fură incendiate.

Haosul neașteptat camuflă apropierea celor trei polonezi înarmați, care se furișau acum dinspre sud către clădirea în care erau ținuți prizonierii. Camarazii lui Bietmann își lansaseră în

mod intenționat grenadele spre nordul clădirii și, de pe-acum, majoritatea paznicilor se năpustiseră în direcția aceea.

Ajunși în interiorul complexului, cei trei sabotori putură să lanseze cu mai multă precizie grenadele pe care le aveau la ei. Două automobile săriră în aer, o altă anexă izbucni în flăcări și un turn de tragere de lângă gard se prăbuși la pământ.

Derutați de infernul ce se dezlănțuise în jurul lor, în cele din urmă grănicerii ruși ripostară șovăielnic, în încercarea de a apăra elicopterul. Printre exploziile zecilor de grenade aruncate de polonezi – care se dovediră a fi funcționale într-un procent mult mai mare decât se așteptaseră aceștia – se auzeau, așadar, și câteva focuri de armă trase de ruși la întâmplare, căci habar n-aveau de pozițiile inamicului.

Cei trei polonezi își puseră măștile și aruncară o grenadă care explodă cu un zgomot asurzitor, spărgând zidul din spate al clădirii. Înainte ca praful și fumul să se degajeze, cei trei năvăliră înăuntru, cu armele pregătite de tragere.

— Unde-s prizonierii? strigă unul dintre ei în rusește.

Singurul paznic din clădire, un băiat de nici douăzeci de ani, ridică speriat o mână în aer și cu cealaltă arătă spre o ușă. Polonezul care vorbise continuă să îl amenințe cu pistolul, în timp ce un altul se năpusti către ușă, o dărâmă cu piciorul și dădu buzna înăuntru.

— Jahn... vino repede! îi strigă acesta în poloneză vărului lui Chmielnicki.

În mai puțin de un minut de la explozia eliberatoare, cei trei polonezi, împreună cu cei doi prizonieri – dintre care unul avea sub braț un dosar cu coperțile boțite pe care îl înșfăcase de pe o masă în drum spre ieșire – se năpustiră afară și o luară la goană la sud de clădire, în timp ce tânărul grănicer dârdâia încă de groază, cu mâinile ridicate în aer, în cămăruța unde îl lăsaseră.

Când, auzind explozia, își făcură apariția alți câțiva grăniceri, care până atunci se aflaseră la nord de clădire, unde părea să fie concentrat atacul, cei cinci erau deja ascunși în desișul de arbuști, la vreo șaptezeci și cinci de metri de postul de frontieră.

Stăteau culcaţi pe burtă, nemişcaţi, rugându-se să nu fie detectaţi.

Văzându-le fuga din punctul de observaţie unde se afla împreună cu Raul, la nord de graniţă, pe teritoriul polonez, Bietmann îşi luă grăbit rămas-bun de la tovarăşii săi şi porni spre Mercedes pentru a duce la îndeplinire ultima şi cea mai periculoasă fază a diversiunii din această seară.

— Aşteptaţi două minute. Până atunci voi fi deja la volanul maşinii sau, oricum, îndeajuns de aproape. Apoi aruncaţi gardul în aer şi fugiţi cât de repede vă ţin picioarele!

— Domnul să te aibă în pază, frate, spuse Raul, îmbrăţişându-l.

— Voi face zgomot cât pentru zece evadări, spuse Bietmann. Voi întoarceţi-vă acasă, la familiile voastre, înainte să apuce ruşii să înceapă vreo anchetă. Fiţi binecuvântaţi cu toţii, fraţilor! adăugă el, după care o luă grăbit din loc.

Între timp, Leeka transmisese mesajul şi, drept răsplată, primise un pahar cu lapte şi o bucată de pâine pe care le savura acum în compania soţiei lui Chmielnicki şi a lui Lisel, în timp ce Tad şi Waclau se îndreptau spre breşa din gard pentru a-i întâmpina pe cei doi evadaţi.

Zgomotul exploziei care făcu o spărtură în gard la nord de locul unde se aflau Raul şi camarazii săi fu atât de puternic, încât fu auzit clar cale de trei kilometri la sud, de către Tad şi Waclau, şi chiar mai clar de atât în tufele în care stăteau pitiţi cei doi evadaţi şi salvatorii lor. Raul păstrase două-trei cartuşe de dinamită special pentru o asemenea ocazie.

Detunătura fu suficient de răsunătoare pentru a zgudui întreaga unitate de grăniceri şi, instantaneu, toţi îşi îndreptară din nou atenţia spre nord, unde gardul era învăluit de fum şi bucăţele din el pluteau încă în aer. Grănicerii răspunseră cu o rafală de mitraliere, în timp ce unul dintre superiorii lor răcnea, încercând să acopere vacarmul:

— După ei... după ei!

După ce zgomotul exploziei şi al focurilor de armă ce urmară se stinse, aerul nopţii fu spintecat de un alt sunet, cu

totul neaşteptat. Era motorul unei maşini! După câteva turaţii furioase ale motorului, şoferul eliberă ambreiajul şi apăsă până la podea pedala de acceleraţie. Cu roţile scrâşnind, bolidul porni în trombă de lângă gard în direcţia opusă, pe teritoriul polonez.

— *Maşina!* Au trecut dincolo de gard şi au întins-o cu maşina! Cum de i-aţi lăsat să scape, idioţilor?! răcni Bolotnikov, livid de furie. La elicopter! îi strigă apoi unui grănicer înarmat cu o mitralieră, alergând spre aparatul de zbor. Îi vom tăia calea cât ai zice peşte!

Peste nici treizeci de secunde, elicopterul se ridică în aer şi trecu, la distanţă de doar douăzeci de metri de sol, graniţa în Polonia, scrutând cu proiectorul vechiul drum de frontieră, învăluit acum în întunericul tot mai adânc al nopţii.

Elicele trecură vâjâind deasupra celor cinci fugari ascunşi la sud de postul de grăniceri, culcând la pământ iarba şi tufele în care se adăposteau aceştia.

Fugarii – ai căror camarazi se despărţiseră între timp şi se îndreptau acum fiecare spre casa lui – mai aşteptară un minut, până când elicopterul se pierdu în zare pe urma Mercedesului şi restul grănicerilor se năpustiră prin gaura din gard înspre nord, apoi se ridicară în sfârşit din ascunziş şi o luară la goană cât de repede îi ţineau picioarele spre sud, la spărtura din gard făcută cu ani în urmă de cei doi veri.

Acolo îi aştepta Chmielnicki.

Acesta îl salută grăbit pe vărul său, adună armele şi apoi astupă gaura din gard, îi trimise pe cei trei camarazi ai săi la casele lor şi îl duse repede pe confratele său rus la automobilul care aştepta la câteva sute de metri de casa lui, cu motorul pornit.

Waclau îl împinse pe rus pe bancheta din spate a maşinii, iar Tad se aşeză rapid la volan. Polonezul închise ambele portiere, le adresă câteva cuvinte şoferului şi pasagerei din dreapta lui, îl bătu afectuos pe spate pe Tad prin fereastra deschisă şi apoi rămase făcându-le cu mâna în timp ce automobilul se îndepărta în viteză spre vest.

Cei trei lăsară în urmă ferma familiei Chmielnicki şi o luară pe un drum lăturalnic, neasfaltat, ce ducea spre Wasilków. Era cea mai scurtă rută spre autostradă. Întrucât Tad nu mai fusese niciodată prin aceste locuri, la răspântii aveau să fie aşteptaţi de membri ai reţelei ce le vor indica direcţia corectă.

După vreo două-trei minute, în care, deşi întunericul se adâncea, farurile maşinii rămăseseră stinse, şoferul se întoarse şi i se adresă pasagerului din spate.

— Nu ştiu dacă înţelegeţi ce zic, domnule Galanov. Din păcate, singura limbă europeană pe care o vorbesc este germana. Numele meu este Tad McCallum, iar domnişoara de lângă mine este Lisel Lamprecht.

112

Diversiunea

În timp ce maşina condusă de Tad se îndepărta în viteză peste câmp în direcţia indicată de Chmielnicki, elicopterul ajunse din urmă Mercedesul ce gonea pe şoseaua poloneză şi, îndreptându-şi asupra lui proiectorul care scăldă drumul în lumină, îl depăşi în viteză şi, cu un vuiet de elice de rău augur, ateriză la o sută cincizeci de metri în faţa automobilului.

Mercedesul se opri scrâşnind din roţi. Fostul şef al KGB-ului sări din elicopter şi, năpustindu-se spre automobil cu mitraliera în mână, îi răcni şoferului:

— Coboară imediat din autovehicul!

Cu ochii măriţi de groază şi de nedumerire, Bietmann deschise portiera şi coborî, cu mâinile pe cap, strigând în nemţeşte:

— Nu trageţi... nu trageţi!

— Ce cauţi aici? îl repezi Bolotnikov.

Răspunsul dat de Bietmann, tot în nemţeşte, arăta că nu pricepuse întrebarea şi nici motivul pentru care fusese oprit într-un mod atât de brutal.

— Ce cauţi aici? repetă Bolotnikov, de astă dată în poloneză.

— Turist... turist german, îngăimă Bietmann.

Deşi rostise cuvintele într-o poloneză stricată, reuşise să se facă înţeles.

— Ce cauţi pe drumul ăsta? întrebă rusul, ameninţându-l furios cu arma.

— Vreau văzut graniţă... văzut Rusia... Nu vreau face niciun rău, bâigui Bietmann, chipurile îngrozit.

— Minţi! zbieră rusul. Unde-s dosarele?

— Nu ştiu despre ce...

— Dă-te la o parte, imbecilule! răcni furios Bolotnikov, îmbrâncindu-l cu arma la pământ și vârându-și fără nicio ceremonie capul în autovehicul.

Cu mișcări rapide și aproape panicate, aruncă o privire în jur, pipăi cu degetele sub scaunele din față, în torpedou și sub bancheta din spate. Negăsind nimic, smulse cheia din contact și dădu fuga în spatele mașinii, deschise portbagajul și îi cercetă rapid conținutul.

Nimic. Mașina era goală!

Clocotind de furie, Bolotnikov se năpusti spre germanul ce se căznea să se ridice în picioare și, lovindu-l cu cizma în coaste cu cruzime, îl făcu să se prăbușească iar la pământ, gemând de durere.

— Unde-i dosarul? răcni rusul scos din minți. Unde-i Galanov? Vorbește, câine mincinos, că de nu te omor!

— Rog... rog... nu faceți rău la mine, scânci germanul, acoperindu-și înfricoșat fața cu mâinile. Eu doar voiam să văd graniță... nu venit cu gând rău, adăugă el, izbucnind în plâns.

— Minți, nenorocitule! strigă Bolotnikov, făcând un pas în spate și privind spre pateticul laș ce-i stătea încovrigat la picioare de parcă s-ar fi întrebat dacă merită sau nu să-i cruțe viața.

Brusc, se răsuci pe călcâie și, cu un zgomot asurzitor, își descărcă arma și nervii în roțile automobilului, după care, înainte ca ecoul împușcăturilor să se stingă, fugi înapoi la elicopter.

Știind că se lăsase tras pe sfoară, înjură de toți sfinții, blestemând atât propria naivitate, cât și pe nemernicul de Galanov, apoi porni din nou motorul elicopterului și, ridicând aparatul în aer, viră înapoi spre graniță.

Un Trabant vechi și paradit trecu duduind și scuipând fum pe lângă Mercedes, încercând să ajungă din urmă elicopterul. Realizând că nu avea nicio șansă, în cele din urmă șoferul opri, coborî vijelios din mașină și începu să tragă în aer, în direcția lui Bolotnikov.

Deși fusese un gest inutil, în ochii încețoșați de băutură ai celui ce continua să se zgâiască în direcția în care trăsese se citea, totuși, o ușoară satisfacție.

În depărtare, dintr-un automobil de fabricație germană parcat pe teritoriul bielorus, într-un loc adăpostit, la vreo cinci sute de metri de răvășitul post de grăniceri, un bărbat urmărea evenimentele cu vădit interes, încercând să înțeleagă ce se petrecea de cealaltă parte a frontierei.

Acum, văzând că elicopterul se întoarce în viteză în direcția lui, Claymore deduse că Bolotnikov fie *reușise* să pună mâna pe documentele furate, fie alergase după potcoave de cai morți.

Dacă Bolotnikov *recuperase* dosarele, el nu mai putea face mare lucru. Totuși, în caz că rusul dăduse greș, urmărirea va continua, fără doar și poate, pe teritoriul Poloniei.

Ceea ce ar fi perfect, își spuse Claymore. Varșovia era mai aproape de casă. De Moscova era deja sătul până peste cap. Va mai sta un pic la pândă și, în caz că Bolotnikov nu recuperase dosarul, va porni *el* pe urmele lui Galanov și îl va găsi și-n gaură de șarpe.

113

Fuga

Chiar mai departe decât se afla punctul de observaţie al lui Claymore, la adăpostul unui desiş de copaci situat la sud-vest de locul evadării, era parcată o altă maşină. De douăzeci de minute încoace, cei patru ocupanţi ai acesteia ascultau vâjâitul elicelor enorme prin noapte şi priveau cu sufletele la gură cum proiectorul elicopterului scruta gardul de la graniţă, încercând să-i localizeze pe fugari.

Adică pe ei.

În acest răstimp, nu schimbaseră decât câteva vorbe. Deşi Tad, Lisel şi Galanov vorbeau nemţeşte, iar polonezul care li se alăturase de curând o rupea puţin pe englezeşte, cei patru comunicau mai ales prin semne. După ce elicopterul survolă de două-trei ori de-a lungul gardului, în ambele direcţii, şuieratul elicelor se auzi brusc extrem de aproape.

Ţinându-şi cu toţii răsuflarea, cei patru îl auziră despicând aerul deasupra lor şi apoi îndepărtându-se spre nord.

— Pericol trecut acum, spuse polonezul ce şedea pe bancheta din spate, lângă Galanov. Putem să porneşte... arăt eu drum.

Tad porni motorul şi, ieşind dintre copaci, reveni pe drumeagul pe care se întâlniseră cu ghidul lor cu puţină vreme în urmă.

Prin întunericul tot mai adânc îi venea din ce în ce mai greu să vadă drumul. Dar elicopterul nu se îndepărtase încă îndeajuns de mult şi nu îndrăznea să aprindă farurile. Dacă ar fi detectat lumina, Bolotnikov ar fi recuperat distanţa care îi despărţea cu o viteză înfricoşătoare.

Străbătură câteva câmpuri golaşe şi o pădure. În locul în care drumul de pământ se intersecta în unghi drept cu un altul, Tad opri maşina.

— Faci stânga, îl instrui călăuza. Mergi cinci kilometri... până la hambar mare, părăsit. Acolo opreşti... şi aştepţi ghid următor.

Fără niciun alt cuvânt, bărbatul coborî din maşină, închise portiera şi porni grăbit înapoi pe drumul pe care veniseră.

Tad porni mai departe, urmându-i instrucţiunile. După zece minute, opri din nou maşina şi aprinse farurile. Da, acesta era hambarul. Stinse farurile şi trase maşina lângă clădire.

În jur, domnea o tăcere de mormânt şi nu părea să fie nici ţipenie de om.

— Aici trebuie să aşteptăm, spuse Tad. N-aţi vrea să coborâm din maşină ca să ne dezmorţim puţin picioarele?

Galanov şi Lisel aprobară din cap.

Dădură o raită prin jur, deşi prin bezna adâncă nu prea vedeau mare lucru. Dar, chiar dacă l-ar fi văzut pe Galanov la lumina zilei, Lisel tot nu şi-ar fi dat seama că el era cel pe care îl întâlnise cu mulţi ani în urmă – în ziua în care fusese înălţat propriul ei Zid al Berlinului, un zid lăuntric ce încă nu fusese dărâmat – şi nici că *acest* om, nu tatăl ei, era cauza răzvrătirii interioare pe care o păstrase în toţi aceşti ani împotriva Tatălui.

Dar în curând, prin harul Duhului Sfânt, iertarea avea să-şi trimită mireasma tămăduitoare în mai multe direcţii.

— Păcat că n-am la mine o lanternă, se plânse Tad. Mi-ar fi plăcut să arunc o privire prin hambar.

— N-avem timp de asta, prietene McCallum, rosti în germană o voce pe care tânărul o recunoscu imediat.

Ridicând privirea, văzu două persoane ieşind din hambar şi îndreptându-se spre ei. În ciuda întunericului, recunoscu imediat silueta lui Udo Bietmann.

— Udo! exclamă el, pornind entuziasmat în întâmpinarea lui Bietmann. De unde-ai apărut?

— Waclau şi cu mine vă aşteptăm de-o veşnicie, răspunse Bietmann râzând.

— Iată, prietene, că am aflat şi eu, în sfârşit, cum te numeşti! exclamă Galanov, apropiindu-se în spatele lui Tad.

Cei doi bărbați se îmbrățişară.

— Mă bucur să te revăd, frate, spuse Bietmann.

— Şi eu aşijderea, răspunse Galanov. Trebuie să recunosc că *Das Netzwerk* are nişte membri de-a dreptul ingenioşi. Nu-i de mirare că KGB-ul n-a putut niciodată să țină pasul cu voi.

— Fă cunoştință cu cel care a pus la cale evadarea ta, spuse Udo, trăgându-l spre el pe Chmielnicki. Vărul lui este bărbatul care a fost capturat împreună cu tine.

Galanov şi Waclau îşi strânseră mâinile cu căldură.

— A fost, într-adevăr, un plan ingenios, spuse fostul agent. Dar cum de-ați reuşit să îl duceți de nas pe un ofițer de talia lui Leonid Bolotnikov?

— Datorită rugăciunilor pe care le-au înălțat frații noştri, răspunse Bietmann. De curând am făcut cunoştință cu cizma lui Bolotnikov. Nu e un om pe care-am să-l uit cu una, cu două.

— Unde se află acum?

— Dacă nu mă înşel, cercetează încă împrejurimile cu elicopterul. Dar n-are să găsească pe nimeni. Toți colaboratorii noştri au ajuns teferi la casele lor.

— Iar voi patru trebuie s-o luați din loc, îi spuse Chmielnicki lui Bietmann.

— Bolotnikov nu va renunța atât de uşor, comentă Galanov.

— Vă aflați la doar trei kilometri de şoseaua care duce la Białystok, adăugă Waclau. Acolo veți trage la fratele Rydz, unde o să vă puteți trage sufletele şi ostoi foamea.

— Atunci să nu mai zăbovim, spuse Galanov, după care se întoarse spre Bietmann. Îți aminteşti ce ți-am spus despre investigațiile mele?

Bietmann aprobă din cap.

— Ei bine, treaba e mai groasă decât bănuiam. Trebuie să ajungem la Berlin fără întârziere.

— În acest caz, vom călători toată noaptea, dacă va fi nevoie, spuse Bietmann. După cum vezi, nu eşti singurul nostru pasager. Şi Lisel merge tot la Berlin.

— Da, mi-a spus.

— Frăția noastră va continua să se roage pentru voi, adăugă Chmielnicki. Iar acum, Domnul să vă aibă în pază, prieteni!

Cu aceste cuvinte, Waclau se răsuci și porni spre hambar, unde îi era ascunsă mașina.

— Rămâi tu la volan, îi spuse Bietmann lui Tad, deschizând portiera din partea opusă. Până acum te-ai descurcat de minune.

Îi deschise portiera lui Lisel și apoi se așeză pe bancheta din spate, lângă Galanov. Tad porni motorul.

— Fii binecuvântat, frate! strigă Udo în urma lui Waclau.

— Cum ai ajuns aici? întrebă Tad după ce porniră.

— Waclau aștepta în apropiere în momentul în care elicopterul și-a luat din nou zborul, răspunse Udo.

— Ai fost rănit?

— Nu foarte tare. Bolotnikov ar fi putut să mă omoare cu ușurință. Dar, în schimb, el a preferat să-și descarce nervii pe mașină.

— A distrus mașina?

— Nu. Dar sper că băiatul care a luat-o „împrumut" știe cum să facă rost de două anvelope noi. Când și-a dat seama că a urmat o pistă greșită, Bolotnikov a tras în cele vechi până le-a făcut ferfeniță!

Partea a XIII-a

Adevăruri usturătoare

114

Au aplaudat cei cinci mii?

Berlin

Când Matthew, Sabina și Iosif intrară în spațiosul și opulentul centru de conferințe, lumea fremăta deja de entuziasm în așteptarea evenimentului de gală din acea seară care fusese anunțat cu surle și cu trâmbițe de câteva zile încoace și, deci, nu putea fi ratat.

Cei trei se fofilară prin mulțime, încercând pe cât posibil să treacă neobservați, și se așezară pe un rând din fundul sălii. De jur împrejur, sala era plină de personalități ale lumii creștine. Aceștia erau cei ce conduceau întru credință milioane de oameni din întreaga lume.

Oare la ce s-or fi gândind toți acești lideri religioși? se întrebă Matthew.

Privind în jur, văzu că toți erau zâmbitori și toți aveau carnețele pline cu citate, idei și comentarii. Înregistrările diverselor conferințe se vindeau, pare-se, ca pâinea caldă. Fiecare cumpăra câteva sute de exemplare pentru a le duce celor de acasă. Dar oare câți dintre ei se plimbaseră pe străzile Berlinului în zilele acestea și câți priviseră în ochi această lume rătăcită? Și, dacă au făcut-o, cu ce impresie au rămas? *Oare era vreunul dintre ei,* se întrebă Matthew, *apăsat de aceleași îndoieli și întrebări cu care se confrunta el?*

În momentul acela, în ropotul de aplauze al publicului, Darrell Montgomery îl anunță pe Bob MacPatrick, invitatul de vază al serii, care aștepta așezat în spatele scenei, tot numai un zâmbet.

— Așadar, dragi prieteni, începu Montgomery, știu că...

Matthew asculta doar cu o ureche, în timp ce în minte îi răsunau cu totul alte cuvinte, sacre și veșnice, ce contrastau puternic cu cele rostite de Darrell.

Veniți la Mine...

— ... acest lider ale cărui influență și lucrare... mai mult pentru cauza lui Cristos prin intermediul mass-mediei și...

... *toți cei trudiți și împovărați...*

MacPatrick se ridică și porni spre microfon.

— Vă mulțumesc... vă mulțumesc...

Ovațiile publicului erau atât de puternice, încât îi acopereau vocea. MacPatrick zâmbi, le făcu semn admiratorilor săi din sală chipurile să se potolească, deși adulația mulțimii îi crea, în mod evident, nu puțină plăcere.

Luați jugul Meu asupra voastră...

În timp ce reflecta la cuvintele sfinte și pline de blândețe pe care le citise în jurnalul baronului, Matthew se întrebă oare cum se comporta Isus atunci când se adresa mulțimilor. Nu și-i putea închipui pe cei cinci mii primindu-L cu aplauze și ovații și nici pe Petru prefațându-I intrarea în scenă cu o scurtă trecere în revistă a faptelor mărețe pe care le-a săvârșit Domnul său.

Și nici pe Ioan ridicându-se în picioare în fața celor patru mii de persoane adunate în Galileea și spunând:

— Dragi evrei, păgâni, leproși și farisei... vă invit să îl primim cu aplauze pe cel ce a vindecat mii de oameni și a depus cele mai vajnice eforturi de a face din nou auzită vocea lui Dumnezeu de la Ioan Botezătorul încoace. Doamnelor și domnilor, să îi urăm, deci, un călduros bun venit celui căruia încă nu îi cunoaștem numele întreg, așa că îi spunem, simplu, Isus din Nazaret!

Matthew se mustră imediat pentru sarcasmul gândurilor sale. Nu săvârșise cumva un sacrilegiu gândind astfel? Sau era o comparație justificată, având în vedere adulația arătată de public în această seară și plăcerea cu care acceptau cei de pe podium ovațiile confraților?

O, Doamne, Dumnezeule! strigă Matthew în sinea sa, închizând ochii. *Doamne Isuse, când am încetat să luăm drept exemplu Noul Testament? Când am uitat să ne modelăm viețile după faptele Tale?*

Deschise ochii și privi din nou spre podium. Aplauzele încetaseră. MacPatrick rămase tăcut preț de o clipă, zâmbind în continuare cu toată fața.

... învățați de la Mine...

— Doamnelor și domnilor, începu MacPatrick, nici nu vă puteți închipui cum mi se umple inima de bucurie... în măsură să propovăduim Evanghelia atâtor oameni... organizația noastră... datorită sprijinului... milioane de dolari...

Chiar totul trebuie să se învârtă în jurul banilor? se întrebă Matthew. *Evanghelizarea chiar trebuie să se reducă mereu la strângerea de fonduri? Isus a strâns, cumva, donații de la toți nazarinenii înainte de a-Și părăsi meleagurile natale?*

— ... aș vrea să vă spun cum văd eu evanghelizarea în viitor...

... căci Eu sunt blând...

— ... și nădăjduiesc ca, înainte de anul 2000, să îmbrățișați cu toții viziunea mea... și s-o împărtășiți și celor de acasă... să strângeți cu toții fonduri... ca să cucerim întreaga lume în numele lui Cristos... înainte de sfârșitul mileniului...

... și smerit cu inima...

— ... n-avem mult timp la dispoziție, prieteni... trebuie să folosim toate mijloacele de care dispunem... tehnicile de care ați auzit în cadrul seminarelor... principii sănătoase... e nevoie de bani... bani ca să trimitem echipe în întreaga lume... oamenii au mare nevoie de Biblii și de literatură creștină... Bani pentru difuzarea de programe radio și TV... televiziunea creștină prin satelit... oportunități ivite datorită progresului mass-mediei... oportunități nemaiîntâlnite...

Oare ce-ar zice Tad dacă ar auzi asta? se întrebă Matthew, făcându-i-se brusc dor de fiul său și tânjind să îl aibă din nou alături. *Ce-ar zice tata sau baronul? Doamne... Tu ce zici?*

— ... sunt, așadar, extrem de mândru de realizările noastre... Domnul ne cheamă... să vestim Evanghelia fiecărei făpturi...

și noi luăm măsuri pentru a-l îndeplini această poruncă... voi și cei pe care îi păstoriți, sunteți cu toții părtași la...

... și veți găsi odihnă pentru sufletele voastre...

— ... sunt convins că, până în anul 2000, vom putea declara cu mândrie că mesajul Evangheliei a fost auzit de întreaga suflare... ne vom putea uita în ochii Domnului... și El ne va spune, fiecăruia dintre noi: „Bine, slujitor bun și credincios"... pentru că...

Bob, tu auzi ce spui?! exclamă în sinea sa Matthew, nevenindu-i să-și creadă urechilor. *„Sunt* mândru... noi *vom face și vom drege,* noi *în sus și* noi *în jos... e nevoie de* bani... *viziunea* mea, a mea." *Bob, ascultă-ți propriile cuvinte! Nu vorbești decât despre tine și despre bani și despre eforturile* noastre. *Duhul Sfânt unde este în toată povestea asta, Bob? La voia lui Dumnezeu de a pedepsi oamenii și de a-i atrage spre El nu te gândești câtuși de puțin?*

— ... de aceea, sunt extrem de mândru că pot să...

... Căci jugul Meu este bun...

— ... care va avea loc în seara aceasta... după ce vă voi împărtăși mai multe despre viziunea mea... e o mare realizare după toți anii pe care i-am consacrat...

Doamne, Dumnezeule, se rugă Matthew în tăcere, *ajută-l pe fratele Dieder care se află acolo pe scenă, așteptând să ia cuvântul. Vorbește inimii lui, chiar și în acest moment. Arată-i clar ce vrei să le spună acestor oameni, copiilor Tăi. Și ajută-mă și pe mine, Doamne. Călăuzește-mi gândurile spre adevăr, ușurează povara care-mi apasă inima. Păstrează-mi inima curată, Tată... ajută-mă să Îți înțeleg voia!*

... și sarcina Mea este ușoară.

115

Cine este răspunzător?

Polonia

Porniseră la drum de aproximativ o oră.

Discuţia generală de la începutul călătoriei se transformase, treptat, în două conversaţii separate – între Lisel şi Tad, pe de o parte, şi respectiv între Bietmann şi Galanov, care stăteau pe bancheta din spate. Deşi dialoga cu fratele său rus, în adâncul sufletului, Udo nu încetase nicio clipă să se roage pentru cei doi tineri care stăteau în faţă.

Susţinut în felul acesta, Tad McCallum păşea, fără să o ştie, pe urmele bunicului său, vorbindu-i lui Lisel despre latura de Tată a lui Dumnezeu cu aceeaşi claritate cu care baronul îi vorbise odinioară curiosului şi pe atunci tânărului Matthew McCallum.

Şi, astfel, năzuinţa baronului von Dortmann de a împărtăşi oamenilor iubirea lui Dumnezeu era transmisă peste generaţii, şi, prin intermediul nepotului său, trandafirul continua să îşi reverse mireasma, în cercuri concentrice tot mai ample, celor ce îi îndrăgeau florile.

Rulară o vreme în tăcere. Era întuneric beznă şi drumul, pustiu. Benzina ar fi trebuit să le ajungă, fără probleme, până la Berlin. Judecând după sforăitul ce începuse să se audă din spate, pesemne că Bietmann şi Galanov aţipiseră.

Cei doi tineri îşi reluară conversaţia, ajungând treptat să vorbească despre trecutul lui Lisel. În cele din urmă, tânăra îi povesti lui Tad totul despre prietena ei, fiica lui Udo, şi despre tragicele evenimente care lăsaseră o rană adâncă în sufletul ei şi o făcuseră, în cele din urmă, să plece de acasă. Tad o asculta uluit –

cu doar o noapte în urmă ascultase versiunea lui Bietmann – realizând că nici Lisel nu știa încă întreaga poveste, și anume că bărbatul care dormea acum pe bancheta din spate era chiar cel ce luase viața prietenei sale cu treisprezece ani în urmă.

După ce Lisel își încheie povestirea, se lăsă tăcerea.

Liniștea nopții și faptul că își descărcase pentru prima dată inima față de o persoană care (simțea ea) o înțelegea și nu avea să o condamne pentru ceea ce a făcut și nici să îi ia partea, săvârșiră un fel de vindecare preliminară în sufletul lui Lisel. Comunicarea, în și prin sine, este adesea tot ce trebuie pentru ca numeroase uși să înceapă a se deschide și așa se întâmplă și în această noapte.

Spre surprinderea ei, după ce își relată întreaga poveste, simplul fapt că acum Tad o cunoaștea la un nivel mult mai profund decât înainte o făcu să se simtă brusc destinsă și în largul ei. Da, știa că își pusese sufletul pe tavă și acesta era unul dintre motivele pentru care se simțea acum atât de bine. Totuși, mai exista și un *alt* aspect. În prezența lui Tad, nu era bine să te arăți vulnerabil dacă nu erai pregătit să înfrunți consecințele. Dacă nu erai pregătit să auzi răspunsul lui. Căci un lucru era sigur: Tad *nu* era genul de om care să vorbească pe ocolite!

Și, totuși, Lisel nu se temea. Ceva din sufletul ei îi spunea că, în sfârșit, era și ea pregătită să facă față unui răspuns franc.

— De atunci nu ți-ai mai revăzut părinții? întrebă într-un târziu Tad.

— Nu.

Pentru prima dată în cei treisprezece ani de când plecase de acasă, în vocea ei nu se simțea pic de sfidare, ci, din contră, o ușoară notă de regret.

— Și *vrei* să îi revezi?

— Nu știu. Până acum nu mi-am pus niciodată această întrebare.

— Sunt convins că nu-i poți urî atât de tare, încât să nu-ți dorești să-i mai revezi vreodată.

— A, nu... nu-i urăsc deloc.

— Să înțeleg că îi *iubești*?

— Nu ştiu. Nu cred. Dacă i-aş iubi, n-aş mai fi atât de supărată pe ei, nu crezi?

— De ce *eşti* supărată pe tatăl tău, Lisel?

Tânăra cugetă o vreme înainte de a răspunde.

— La început l-am considerat pe el vinovat de moartea lui Girdel. Acum însă, dacă stau şi mă gândesc, cred că ar fi fost mai raţional să dau vina pe Udo, adăugă ea. Dar, întrucât tata era cel pe care îl vedeam în fiecare zi, a fost firesc să îmi descarc mânia pe el.

— Când lucrurile merg prost, dăm mereu vina pe persoanele care ne sunt cele mai apropiate, remarcă Tad.

— Vrei să spui că tata n-a avut nicio vină?

— Poate c-o fi avut, nu ştiu. Tot ce voiam să spun este că, atunci când lucrurile devin supărătoare în *propriile* noastre vieţi, tindem să dăm vina tocmai pe persoanele ce ne sunt alături. Pe ele ne este cel mai uşor – chiar dacă uneori e un lucru cu totul lipsit de logică – să le transformăm în ţapi ispăşitori pentru ca noi să nu fim nevoiţi să privim înăuntrul nostru. Cred că facem asta indiferent de circumstanţe... indiferent de *cine* este vinovat pentru cele întâmplate.

— Şi ce faci atunci când cei apropiaţi chiar *sunt* de vină?

— Nu ştiu, spuse Tad gânditor. Întrebarea nu e atât cine se face vinovat de cutare sau cutare lucru, cât cine are răspunderea de a remedia situaţia.

— Cel vinovat, desigur.

— Nu şi dacă vrei să găseşti o soluţie, replică Tad.

— Adică vrei să spui că răspunderea de a găsi o soluţie revine tocmai persoanei care n-are nicio vină?!

— De multe ori, da.

— Nu văd cum s-ar putea aşa ceva. După părerea mea, lucrurile ar trebui să stea exact invers.

— Creştinii văd viaţa cu totul altfel decât restul lumii.

Lisel dădu, oftând, din cap.

— Da, cred că ai dreptate. Totuşi, ceea ce ai spus adineauri mi se pare şi acum complet lipsit de logică.

— Să-ți explic mai bine la ce mă refeream, spuse Tad. Mult mai mult decât cel ce e vinovat contează *cine e cel ce învinuiește*. Acolo e, de fapt, cauza rupturii dintre doi oameni. Nu în faptul că se întâmplă lucruri rele și nedrepte, ci în acela că o persoană folosește o asemenea situație pentru a da vina pe o alta. Și, făcând asta, ridică instantaneu un zid între sine și celălalt. Nu *fapta rea* a ridicat zidul, ci mânia, înverșunarea, neînduplecarea și durerea care au urmat indiferent cine este vinovat – *acele sentimente negative au ridicat zidul*.

— Și ce se întâmplă dacă ele sunt justificate?

— Sentimentele negative?

— Da. Dacă mânia e una întemeiată?

— Și ce dacă-i întemeiată? Oamenii își aruncă adesea vorbe grele și dureroase și îi fac pe alții să sufere; așa e viața. Sau poate te-aștepți, să nu fii niciodată rănită? De la cearta cu tatăl tău, nu te-a mai supărat nimeni?

— Ba da.

— Cu puțină vreme în urmă, chiar și eu te-am rănit prin vorbele mele și tu te-ai înfuriat. Dar nu ai ridicat o barieră permanentă între noi. M-ai iertat aproape imediat.

— Acum înțeleg ce vrei să zici.

— Noi suntem cei ce *alegem* între a permite durerilor noastre sufletești să ridice un zid între noi și ceilalți sau a ierta și a le trece cu vederea greșeala. *Reproșurile*, fie că sunt îndreptățite ori ba, nu contează. Noi suntem cei ce *alegem* între a ridica sau nu acel zid sufletesc.

— Și ce se întâmplă atunci când există, într-adevăr, un zid între două persoane? întrebă Lisel cu vocea tărăgănată, de parcă o parte din ea ar fi vrut să afle părerea lui sinceră, în timp ce cealaltă o știa deja și nu era foarte încântată de idee.

— Responsabilitatea dărâmării zidului revine, în mod evident, persoanei care l-a ridicat.

Lisel nu răspunse imediat.

— De aceea am spus că nu contează atât cine este vinovat de o anumită situație, cât cine este *cel ce învinovățește*. Acela are răspunderea de a găsi o soluție.

— Cu alte cuvinte, totul este vina mea, nu a tatălui meu.

— Nu pot spune că este *vina* ta, fiindcă eu nu te *învinuiesc* de nimic, răspunse Tad. Spun doar că, *indiferent cine este vinovat de cele întâmplate*, responsabilitatea dărâmării zidului îți revine *ție*.

— Ți-am mai spus că tu ești cel mai franc creștin din câți am cunoscut! spuse Lisel, chicotind în întuneric.

— Pur și simplu n-am înțeles niciodată ce sens ar avea să umblăm cu jumătăți de adevăr și să privim mereu doar locurile „călduțe" din sufletele noastre. Dacă ai o problemă, de ce să te prefaci că nu există, în loc să încerci s-o rezolvi?

— Ei, poftim! Iar te iei de mine!

— Spune-mi să mă opresc și n-ai să mai auzi niciun cuvânt de la mine.

— Nu - de data asta n-am să mă supăr. Poate că a sosit, în sfârșit, momentul să aud aceste lucruri.

— Încerc doar să-ți spun adevărul - așa cum îl văd eu. Nu vreau decât să te ajut.

— Știu. Și, oricât de tare m-ar durea cuvintele tale, cred că sunt pregătită să le aud.

Lisel făcu o pauză, apoi adăugă:

— *Vreau* să le aud.

— Sunt impresionat. Asta denotă tărie de caracter și maturitate spirituală.

— Nu pot spune că-mi face plăcere, dar nu mai vreau să fug de adevăr. Dacă asta am făcut până acum, a venit vremea să mă opresc și să privesc adevărul în față. Nu mai vreau să am sufletul împărțit - vreau să fiu din nou un om întreg. Vreau să mă maturizez în sfârșit și să las în urmă egoismul de care am dat dovadă.

— De ce acum? întrebă Tad.

Lisel zâmbi, întrebându-se și ea același lucru.

— Nu știu... Cred că a venit, în sfârșit, vremea să mă confrunt cu mine însămi, cu ceea ce am fost cu adevărat și ceea ce am devenit, cu toate alegerile egoiste pe care le-am făcut în acești ani, cu durerea pe care le-am pricinuit-o altora, cu sentimentele negative cărora le-am îngăduit să îmi apese sufletul și să-mi

schimbe caracterul, cu viața nefericită pe care aş avea-o dacă aş merge mai departe pe acelaşi drum.

Lisel oftă adânc. Nu era, în mod evident, deprinsă să-şi deschidă sufletul cu atâta sinceritate.

— Cred că totul a început ieri după-masă, după ce am fugit de Horst şi am început să rătăcesc prin sat. Nu m-am simțit niciodată mai singură şi mai deznădăjduită ca în acele momente. Toată viața mi-a trecut prin fața ochilor, cum se spune că se întâmplă înainte de moarte, şi atunci am realizat pentru prima oară urâțenia şi egoismul ființei în care mă transformasem fără să îmi dau măcar seama. *Chiar* aveam impresia că am să mor. Şi când m-am aşezat pe trotuar, am început să vărs lacrimi amare, cum nu o mai făcusem niciodată până atunci. Mă simțeam atât de singură şi de nefericită...

Lisel trebui să se oprească pentru a-şi zăgăzui lacrimile stârnite de amintire. Dar acum nu voia să plângă, nu față de Tad. Trase adânc aer în piept, încercând să se liniştească.

— Ieri m-am rugat, continuă ea, cu vocea sugrumată. Pentru prima dată în ultimii treisprezece ani, m-am rugat. Bănuiesc că mi s-a ridicat, în sfârşit, vălul de pe ochi şi am văzut clar mocirla în care mă afundasem. Poate că de aceea sunt pregătită să ascult orice ai avea de spus, oricât ar fi de dureros. Vreau să îmi spui adevărul. Ştiu că ți-am mai cerut o dată asta şi atunci m-am supărat pe tine, dar poate că acum sunt, în sfârşit, pregătită să spun că vreau să aud *întregul* adevăr... şi mai ales în ceea ce mă priveşte.

Se lăsă tăcerea.

— Deci... *continuă*, insistă Lisel într-un târziu. *Vreau* să aud ceea ce ai să-mi spui. *Te rog* să îmi spui ce vezi în sufletul meu.

Tad tăcu o vreme, apoi întrebă:

— Pot să-ți pun încă o întrebare?

— Desigur.

— Crezi că tatăl tău e supărat pe tine?

Lisel căzu o clipă pe gânduri.

— Acum două zile probabil că m-aş fi grăbit să răspund „da". Dar aş fi spus-o doar în încercarea de a transfera o parte din

propria-mi mânie pe umerii lui, pentru a putea să-l învinovățesc *pe el*, fără a-mi asuma partea mea de vină. Dar, dacă e să fiu sinceră cu mine însămi, după cum îl cunosc eu pe tata... nu, nu cred că e supărat pe mine, ci doar foarte mâhnit de ceea ce i-am făcut și de cuvintele pe care i le-am spus.

— Și care crezi că sunt sentimentele lui față de tine?

Urmă o tăcere îndelungată, în care Lisel își cercetă adâncurile sufletului. Într-un târziu, răspunse încet, cu glasul sugrumat de emoție:

— Știu că mă iubește.

— Și care au fost sentimentele tale față de el în toți acești ani?

— Mânie... înverșunare... neînduplecare...

— Iubirea dintre doi oameni este un lucru *pozitiv* sau unul *negativ*?

— Pozitiv.

— Dar mânia și neînduplecarea?

— Sunt negative, răspunse Lisel abia șoptit, cu capul plecat.

Cuvintele lui Tad tăiau adânc.

— Tatăl tău greșește *iubindu-te*?

— Nu.

— Dar *tu* greșești purtându-i pică?

— Da.

— *El* e cel care-a îngăduit ca aceste sentimente negative să pună stăpânire pe tine?

— Nu.

— Atunci cine se face vinovat de asta?

— *Eu*...

— Atunci, Lisel, spune-mi: cine e răspunzător de ruptura dintre voi doi? întrebă Tad, cu toată compasiunea de care era în stare.

— Eu, șopti tânăra.

— Indiferent de evenimentele care s-au petrecut cu ani în urmă, *cine* a permis ca ele să formeze aceste sentimente negative?

— Eu.

— Tatăl tău nu s-a lăsat stăpânit de astfel de sentimente, nu-i așa?

Lisel clătină din cap.

— ... ci a continuat să te iubească. Am dreptate?

— Da.

— Crezi că tatăl tău te-a iertat, Lisel?

— Da.

— Atunci cine a ridicat zidul dintre voi doi?

— Eu.

— Şi, dacă acest zid va fi să cadă vreodată, de datoria cui este să îl dărâme?

— De datoria *mea*, răspunse Lisel.

116

O reacție neașteptată

Berlin

— ... Acestea fiind spuse, dragi prieteni și frați creștini care împliniți porunca Domnului de a-I vesti Cuvântul în întreaga lume, am deosebita plăcere...

În Berlin, unde ora nu era atât de înaintată, apropiindu-se de încheierea unui discurs lung și pompos în care își înșirase deosebitele merite personale, Bob MacPatrick urma să prezinte, în sfârșit, acel moment al serii pe care mulți îl așteptaseră cu nerăbdare toată săptămâna, ce avea să reprezinte punctul culminant al congresului și cea mai mare realizare din palmaresul lui Darrell Montgomery.

— ... de a înmâna iubiților noștri frați de credință care au trăit vreme de cincizeci de ani în spatele așa-numitei Cortine de Fier, un cec reprezentând banii strânși de credincioșii din întreaga Americă... bani pe care nădăjduim că îi veți folosi cu bucurie și pricepere pentru a consolida bisericile și comunitățile creștine pe care le-ați menținut prin credință în acele îndelungate ceasuri de întuneric din timpul regimului comunist.

MacPatrick făcu o pauză, aruncând o privire în spatele său, apoi se întoarse din nou, zâmbitor, cu fața la public.

— Doamnelor și domnilor, îl invit acum în fața dumneavoastră pe cel pe care știu că sunteți nerăbdători să îl ascultați. Un om care a purtat cu îndrăzneală stindardul crucii, după cum bine știți... și care, deși a fost închis și torturat, nu a cedat niciodată în fața celor ce voiau să-i zdrobească credința. Așadar, Dieder... Dieder Palacki, fii bun și vino la microfon... te rog să primești acești bani în numele creștinilor din fostul bloc sovietic. Este un cec în valoare de trei milioane de dolari...

La auzul sumei, se auziră murmure de uimire şi câteva fluierături admirative, urmate de un ropot de aplauze presărat cu câte-un *„Lăudat fie Domnul!"* şi o mulțime de *„Aleluia!"*.

MacPatrick se întoarse cu spatele la sală, aşteptându-se ca Palacki să se ridice, să vină spre el şi să îi strângă mâna pe care o ținea întinsă.

Palacki însă nu se clinti de pe scaunul pe care şedea până nu se potoliră aplauzele. În cele din urmă se ridică, merse în fața scenei, acceptă cecul şi strânse mâna lui MacPatrick fără teatralitate şi fără să-i adreseze niciun cuvânt. Uşor vexat, dar fără să-şi piardă, totuşi, calmul, MacPatrick luă loc alături de celelalte personalități de pe scenă.

Palacki porni spre microfon, cu o expresie posomorâtă pe chip, fără să pară că bagă în seamă ropotul de aplauze ce izbucni din nou în sală.

Ajungând în mijlocul scenei, nu îşi înălță capul să scruteze chipurile ascultătorilor, ci rămase nemişcat, cu ochii plecați spre pupitrul din fața lui. Nu avea la el nicio notiță.

Treptat, aplauzele încetară şi se lăsă tăcerea. Toată lumea aştepta ca Palacki să-şi înceapă discursul, dar acesta rămase în continuare tăcut, fixând pupitrul din fața lui.

— Am avut parte de câteva zile curioase de când mă aflu aici, spuse el într-un sfârşit, cu o voce domoală. Am ascultat cu mare interes numeroase dezbateri, sugestii şi poveţe, toate având ca subiect promovarea credinței creştine într-o parte a lumii în care ai zice că până acum nimeni n-a auzit de Isus din Nazaret.

Într-adevăr, dac-aş fi sosit recent de pe o altă planetă şi aş fi venit la acest congres în calitate de înger trimis aici de Tatăl nostru cu însărcinarea de a-I raporta starea actuală a copiilor Săi de pe Pământ, aş fi avut toate motivele să cred că un segment uriaş al populației mondiale, de care nimeni nu a auzit până acum, a fost descoperit de curând şi, deci, aceşti oameni nu au niciun fel de tradiție creştină. Ascultându-i pe vorbitori, m-am trezit întrebându-mă dacă au existat vreodată alți creştini în afară de cei din SUA sau Marea Britanie.

Aşadar, după cum vă spuneam, am audiat cu mare interes perspectivele prezentate aici. Trebuie să mărturisesc că, atunci când am primit invitaţia de a mă alătura domniilor voastre, m-a cuprins o oarecare trepidaţie. După cum ştiţi, în părţile din care mă trag eu nu te întâlneşti în fiecare zi cu evenimente creştine de asemenea anvergură şi, prin urmare, lucrarea mea printre creştini a fost săvârşită mereu în cadrul unor grupuri restrânse, de mai puţin de o sută de inşi. A mă adresa unui public format din mii de persoane mi s-a părut, deci, extrem de intimidant.

Totuşi, în cele din urmă am hotărât să accept invitaţia, fiindcă noi, pastorii şi creştinii din fostul bloc răsăritean, suntem, la rândul nostru, foarte entuziasmaţi de noile oportunităţi de evanghelizare ce au apărut în ţările noastre.

Dar, pe măsură ce vă ascultam vorbind din ce în ce mai mult despre bani, şi broşuri, şi misionari, şi cărţi, şi pastori, şi predicatori care vor veni să ne *ajute* şi să ne înveţe cum să propovăduim Cuvântul, şi despre posturile voastre radio, şi TV, şi despre trenuri încărcate cu Biblii, şi camioane evanghelice burduşite cu fel de fel de mărunţişuri occidentale aşa-zis religioase – insigne şi fluturaşi şi abţibilduri şi muzică şi cărţulii despre fericire pline de curiozităţi creştine şi de voie bună – ei bine, ascultând toate astea, mi s-a pus un nod în stomac.

Nu uitaţi, am petrecut mult timp în ţările voastre. Am fost în bisericile şi în librăriile voastre. Am văzut cu ochii mei parada pe care o faceţi cu aşa-zisa voastră prosperitate spirituală, care de fapt nu este nici pe departe prosperitate, ci doar formă fără conţinut.

O parte din fiinţa mea vrea să strige, să vă spună tuturor: *Întoarceţi-vă acasă, la casele, comunităţile şi bisericile voastre prospere şi autosuficiente. Cuvântul Evangheliei este viu şi perfect capabil să se reverse în inimile celor nevoiaşi şi fără costisitoarele şi generoasele eforturi comerciale pe care le faceţi voi în numele Domnului.*

Palacki se opri o clipă să-şi şteargă fruntea îmbrobonită de sudoare.

117

E ușor să fii creștin?

Polonia

În automobilul care înainta prin noapte se lăsase de ceva vreme tăcerea. De pe bancheta din spate nu se auzea niciun sunet. Galanov și Bietmann dormeau duși. Se apropia miezul nopții.

Judecând după tăcerea lui Lisel, Tad nu putea decât să presupună că și ea ațipise. Când tânăra curmă brusc tăcerea, glasul ei îl făcu să tresară.

— Bine, dar *și* tata a greșit în multe privințe, spuse ea, neputând încă să accepte pe deplin implicațiile conversației anterioare. El nu se face vinovat de nimic?

— Credeam că am convenit să nu căutăm vinovați, răspunse Tad. Dar, pentru a-ți răspunde la întrebare, da, poate că tatăl tău este vinovat de cele întâmplate în procent de 90%, habar n-am. Nu îl cunosc. Nu știu ce fel de tată a fost. Poate că a fost îngrozitor de insensibil. Poate că a făcut sau a spus lucruri care dor. Dar *nimic* din toate acestea nu schimbă *răspunderea* care îți revine *ție*.

— Chiar că nu lași omului pic de loc de manevră, spuse Lisel cu un râs forțat.

— Dacă vrem să găsim soluții, să aflăm cum putem dărâma zidul din noi, n-ar trebui să căutăm subterfugii, ci să înfruntăm situația. Să aflăm cum să ridicăm ciocanul și în care unghere din sufletul nostru să aplicăm loviturile.

Lisel încuviință din cap.

— Nu ceea ce a făcut sau n-a făcut tatăl tău este cauza sentimentelor negative pe care le nutrești *tu*. *Tu* ești cea care le-a îngăduit să prindă rădăcini, nu el. Prin urmare, tot *ție* îți revine răspunderea de a te lepăda de ele. Tatăl tău nu poate îndepărta

neînduplecarea din inima *ta*, ci doar pe cea din inima lui. Eu sunt răspunzător de sentimentele *mele*, iar tu eşti răspunzătoare de *ale tale*.

— Nu e o împărţeală echitabilă.

— Am mai discutat cândva despre asta. Viaţa de creştin *este* adesea grea şi nedreaptă. Dar acesta este preţul pe care trebuie să îl plăteşti. Când îţi închini viaţa lui Dumnezeu, o faci cu *toată* fiinţa ta sau deloc. Nu poţi să Îi încredinţezi doar o parte din sentimentele tale şi o parte s-o păstrezi pentru tine, menţinându-ţi, astfel, în secret, propria independenţă în timp ce afişezi o imagine prezentabilă de bun creştin – nu asta se propovăduieşte în Evanghelie.

— Nu te prea pricepi să faci reclamă creştinismului, râse Lisel. Nimic din ce-ai spus până acum nu sună prea atrăgător.

— Păi nici nu vreau să sune. Şi, din câte îmi dau eu seama, nici Isus n-a dorit asta. Când oamenii au dorit să Îl urmeze, Isus le-a spus să lase tot ce aveau. Celor ce doreau să-I fie ucenici le-a spus că, dacă voiau să fie vrednici de asta, trebuiau să fie pregătiţi să fie respinşi, pizmuiţi şi apoi să moară. Nu puteai să fii ucenicul Său cu jumătăţi de măsură, păstrându-ţi totodată independenţa spirituală. Dacă voiai să Îl urmezi, o făceai cu toată fiinţa sau deloc. Nu puteai juca în două tabere odată. Isus a spus că bucuria Sa este deplină căci Se lepădase cu totul de Sinele Lui şi de independenţa spiritului Său. Cele două sunt strâns legate.

Lisel oftă. Chiar că nu suna deloc îmbietor!

— Încerc doar să îţi spun adevărul, aşa cum îl văd eu, continuă Tad. Atunci când te confrunţi cu probleme, nu *celălalt* este răspunzător să le rezolve sau să îţi iasă în întâmpinare. Răspunderea îţi revine, *în întregime*, ţie. Zidurile interioare cad în responsabilitea celor ce *simt* furie şi neînduplecare în inimile lor. Aceştia sunt *singurii* în măsură să aducă o schimbare. Şi, adevărul fie spus, de cele mai multe ori cei pe care îi blamăm nu sunt atât de vinovaţi pe cât ne-ar plăcea nouă să credem. Când *noi* nutrim sentimente care ridică ziduri, adesea cea mai mare parte din vină ne revine *nouă*. Chiar tu ai recunoscut-o adineauri.

— Nu mă menajezi defel.

— Cine a spus că ar fi ușor să fii creștin?

— Dar parcă Isus spunea că jugul Lui este bun și sarcina Lui este ușoară.

— Așa este, dar pentru asta trebuie să ne lepădăm cu totul de *Sinele* nostru. Câtă vreme încercăm să ne *păstrăm* chiar și o fărâmă de independență, nu ne vom confrunta decât cu greutăți.

— Ce înțelegi prin lepădarea de *Sine*? Dumnezeu nu Își dorește să fim noi înșine? Nu El ne-a dat fiecăruia o individualitate?

— Răspunsul este da *și* nu. Dacă prin individualitate te referi la caracterul unic al fiecărui individ, la personalitatea și temperamentul fiecăruia și la toate darurile și însușirile date de Dumnezeu pentru ca omenirea să-I oglindească natura divină, atunci răspunsul este da: Dumnezeu Își dorește mai mult decât orice ca această individualitate să iasă la lumină în fiecare dintre noi. Dar eu am folosit cuvântul *Sine* într-un sens diferit.

— Și anume?

— Prin *Sine* înțeleg acea parte din noi care este motivată exclusiv de interesele personale. Spune-i *independență*, dacă dorești – sunt unul și același lucru. *Sinele* care rezidă în adâncul fiecăruia dintre noi se pune de-a curmezișul planurilor lui Dumnezeu. *Independența* vrea ca nimeni să nu se opună cursului pe care și l-a stabilit. *Independența* este propriul său dumnezeu. Este *Sinele* care n-a fost lepădat. Adevărata individualitate dată de Dumnezeu este gata să iasă la iveală doar atunci când *Sinelui* i se îndepărtează puterea și controlul luării de decizii. Cu alte cuvinte, aș spune că nu, Dumnezeu *nu* vrea să fim noi înșine sau, cel puțin, nu așa cum înțelegem *noi* lucrul acesta. *El vrea să ucidă Sinele*, nu să-i facă un sălaș confortabil în care acesta să ființeze mai departe în mod independent. Adevărata individualitate va ieși la iveală doar după ce renunțăm la *independență*.

— Și cum se procedează pentru a renunța la independență?

— Bănuiesc că fiecare trebuie să descopere răspunsul pe cont propriu. În Biblie se vorbește adesea despre moartea Sinelui sau lepădarea de Sine, dar mie aceste expresii nu mi-au fost de

mare ajutor. Am fost creştin toată viaţa şi Sinele meu *nu* este şi nici nu va fi mort în această viaţă. Ba dimpotrivă, e gălăgios şi supărător şi se pune constant de-a curmezişul dorinţei mele de a duce o viaţă neprihănită, şoptindu-mi întruna ce ar trebui să fac şi ce atitudine ar trebui să iau. Vocea lui e *independenţa* – care îmi spune că am dreptul să fiu propriul meu stăpân, ceea ce este o minciună. Nimeni nu are acest drept. Faptul că un cuget *independent* e un lucru bun, la care avem dreptul cu toţii, este una dintre cele mai mari minciuni din univers. Dacă aş crede toate prostiile şi aberaţiile pe care mi le insuflă *Sinele* meu independent, aş fi un degenerat şi n-aş face doi bani ca creştin.

— Tu te comporţi *vreodată* în mod egoist?

Tad pufni în râs.

— Ba bine că nu! Cedez în faţa *Sinelui* meu şi mă comport în mod egoist mai tot timpul. Dar rareori în mod intenţionat. Când realizez că am fost dus iar de nas de cugetul meu *independent*, fac tot ce îmi stă în puteri pentru a prelua din nou controlul. Ceea ce este extrem de greu, fiindcă, într-un anumit sens, mă lupt cu mine însumi. Şi chiar dacă reuşesc să mă descotorosesc o vreme de el, Sinele revine mereu.

— Bine, şi ce te faci dacă *Sinele* e atât de viu şi de zgomotos? Cred că lupta cu el ar fi de-a dreptul epuizantă.

— Eu privesc lucrurile în felul următor: *Sinele* meu n-are niciun cuvânt de spus privitor la acţiunile mele. Da, ştiu că gândirea mea *independentă* mă va bate mereu la cap, dar ea n-are drept de vot. Nu face parte din consiliul meu director, să zic aşa. Mă aştept să dea de fiecare dată buzna în sala de şedinţe, lamentându-se, agitând apele şi încercând să influenţeze votul consiliului. Şi, după cum am spus, din când în când se întâmplă să-mi plec urechea la vorbele sale. Sunt şi eu om. Dar atunci când vine momentul deciziei, mă străduiesc de fiecare dată să îi fac vânt afară din sală.

— Şi cine face parte din acest consiliu de administraţie? întrebă Lisel.

Tad izbucni iar în râs.

— Nu știu cât de departe s-ar cuveni să merg cu această analogie. Totuși, pentru a-ți răspunde la întrebare... hm, ia să vedem... aș zice că *Voia lui Dumnezeu* este, fără doar și poate, președintele consiliului. Ceilalți membri ar fi *Scriptura* și *Ce ar face Isus?* și *A-i pune pe alții mai presus de tine*... o, da, și *Slujirea* și *Roadele Duhului*... și cred c-aș adăuga și *1 Corinteni 13* – probabil că aceștia șapte ar fi principalii membri cu drept de vot... a, plus încă unul pe nume *Lepădarea de Sine* sau *Renunțarea la independența de cuget*, cum dorești să-i zici, care votează mereu împotriva propunerii făcute de *Sine*. Totuși, mă tem c-am sărit un pic calul! adăugă el, pufnind iar în râs.

— Ai un fel foarte practic de a privi viața de creștin. Totuși, din ceea ce spui, pare extrem de greu să fii creștin.

— Viața unui creștin este, *într-adevăr*, grea până nu ajungi să înțelegi care este scopul lui Dumnezeu. Câtă vreme îngădui *Sinelui* să dețină dreptul la vot în forul tău interior, nu vei avea pace, căci în cele din urmă *Voia lui Dumnezeu* și *A-i pune pe alții mai presus de tine* se vor afla mereu în conflict cu cugetul *independent* și, deci, în tine se va da o luptă continuă. Singurul scop al lui Dumnezeu este acela de a smulge *Sinele* și *independența* din rădăcini pentru ca, în cele din urmă, noi să putem deveni copiii Săi desăvârșiți, așa cum a fost Isus. Odată ce înțelegem acest scop, următorul pas, cel mai firesc, este să ne debarasăm de *Sine*, să îl *dăm afară* și din consiliul director, și din sufletul nostru. Asta nu înseamnă că începând din acel moment viața noastră de creștin va fi neapărat *ușoară*, dar vom înțelege că multe dintre încercările pe care majoritatea oamenilor le consideră grele sunt predeterminate. Odată ce am luat hotărârea de a renunța la *Sine* și la *independență*, nu ne va fi atât de greu să lăsăm tot ceea ce va urma în mâinile lui Dumnezeu. Creștinii care nu înțeleg că acesta este scopul lui Dumnezeu vor fi întotdeauna nefericiți sau vor stagna. Câtă vreme *independența* continuă să aibă drept de vot, lucrurile nu vor fi așa cum trebuie să fie.

— Și ce se întâmplă dacă nu *vrem* să devenim niște copii desăvârșiți ai lui Dumnezeu? întrebă Lisel.

— *Sinele* nostru n-o să-şi dorească asta niciodată. E şi firesc, căci asta ar însemna că trebuie să moară. Fiecare individ *vrea* să fie independent. Independenţa îţi dă un sentiment plăcut. Dar ceea ce ne *dorim* pentru *noi înşine* contează prea puţin. Singura întrebare care contează este ce scop a avut Dumnezeu atunci când ne-a creat şi dacă, mai devreme sau mai târziu, se va face voia Lui. De aceea am considerat dintotdeauna că este mai cuminte să-L laşi pe Dumnezeu să Îşi facă voia cât mai grabnic. Cu cât mai repede *Sinele* este redus la tăcere şi îndepărtat din forul nostru interior, cu atât mai bine pentru noi. Cu cât amânăm mai mult lepădarea de Sine, cu atât va fi mai dureroasă această operaţie divină.

Lisel rămase tăcută preţ de o clipă, cugetând la vorbele incisive rostite de Tad.

— Bine, spuse ea în cele din urmă, dar să zicem că nu-mi doresc să ating desăvârşirea spirituală, ci doar să devin un om mai bun.

— A-ţi dori să devii un om „relativ bun" e un alt fel de a spune că nu vrei să I te încredinţezi lui Dumnezeu cu întreaga fiinţă şi că nu vrei să se facă voia Lui în ceea ce te priveşte. E doar o tentativă de a-ţi menţine spiritul *independent* viu şi la conducere, în timp ce porţi o mască de om cumsecade, care să te facă agreabil celorlalţi.

— Nu crezi că eşti puţin cam aspru faţă de oamenii buni şi cumsecade?

— Există oameni şi oameni, răspunse Tad. Unii sunt buni fiindcă s-au *lepădat* cu totul de Sinele lor, în timp ce aceia care se lasă conduşi de *Sine* doar par cumsecade. Judecând după aparenţe, nu vei putea niciodată să faci diferenţa între unul şi altul. Doi indivizi pot părea la fel de buni, la suprafaţă, dar să se îndrepte în direcţii radical opuse – unul, spre *abandonarea de Sine*, iar celălalt spre *împlinirea dorinţelor Sinelui* în tot ceea ce face; unul spre dumnezeire, iar celălalt spre prăpastie. Nu, Dumnezeu nu face oameni relativ buni. Voia Lui este *să facă* sfinţi din noi toţi, *să devenim* cu toţii fiii şi fiicele Lui. Cu cât mai repede

ne obişnuim cu ideea că transformarea noastră va trebui să fie totală şi completă, cu atât vom fi mai fericiți.

Lisel rămase meditând. Nu privise niciodată viața de creştin dintr-o asemenea perspectivă.

— *Independența*, continuă Tad, este cancerul sufletului omenesc. Cel mai mare duşman al fiecăruia dintre noi. *Cea* mai gravă maladie spirituală şi emoțională a personalității umane. Este aidoma unui cancer care atacă pe nesimțite şi pe nevăzute spiritul şi uneori trec chiar şi zeci de ani până să ne dăm seama de existența lui. Dar atunci este prea târziu, căci cancerul s-a răspândit în întreaga noastră ființă. Şi ceea ce a contribuit la dezvoltarea lui au fost alegerile pe care le-am făcut de-a lungul vieții. Cu fiecare an ce trece, cancerul pune tot mai mult stăpânire pe spiritul nostru, întinzându-şi tentaculele în tot mai multe aspecte ale făpturii noastre şi devenind tot mai greu de înlăturat.

— Sună de-a dreptul îngrozitor! exclamă Lisel, cutremurându-se. Şi atunci, ce e de făcut?

— Mai devreme sau mai târziu va veni operația, răspunse Tad, şi bisturiul divin *va tăia* independența din noi. Dar cu cât aşteptăm mai mult, cu atât va fi mai dureroasă intervenția chirurgicală.

— Nu i-am auzit niciodată pe părinții mei vorbind în felul acesta. Ceea ce spui sună îngrozitor de neplăcut.

— Este îngrozitor doar pentru cei ce se opun poruncii dumnezeieşti de a se lepăda de *Sine* ca să poată ieşi la iveală adevărata umanitate pentru care am fost creați – o umanitate lipsită de *ego*, în care ființează doar sinele suprem al lui Dumnezeu.

— Şi, totuşi, revenind la întrebarea pe care ți-am adresat-o adineauri, cum se obține această umanitate?

— Refuzând să îi dai *Sinelui* ceea ce îşi revendică, în gura mare, de o sută de ori pe zi, neplecând urechea la minciunile pe care ți le înşiră *independența* despre drepturile tale, luând *Sinelui* puterea de a hotărî ce să faci şi cum să te porți. Bănuiesc că după ce spui de zece mii de ori „nu" spiritului independent, începi să recunoşti vocea *Sinelui*. Imboldurile lui sunt şoptite, dar cu

timpul ajungi, după cum am spus, să le recunoşti. Cu timpul înveţi să recunoşti măştile amăgitoare pe care le poartă *independenţa* şi *Sinele* pentru a te face să crezi că acţionezi altruist când, de fapt, tu nu faci decât să alimentezi spiritul independent din fiinţa ta. E nevoie de ani întregi de exerciţiu, dar, odată ce începi să vezi lucrurile acestea cu ochii interiori, cum obişnuia să spună bunicul meu, vei ajunge în cele din urmă să încerci să faci, în mod automat, opusul a ceea ce te îndeamnă *Sinele*.

— Şi tu reuşeşti de fiecare dată?

Tad pufni în râs.

— Glumeşti? Abia de reuşesc în cinci la sută din cazuri şi asta dacă am noroc. Spuneam că *încerci* să faci opusul a ceea ce te îndeamnă Sinele, nu şi că reuşeşti de fiecare dată.

— Nu eşti niciodată mai indulgent cu tine însuţi?

— Cum să nu fiu? răspunse Tad. Totuşi, nu mă voi arăta niciodată indulgent, cu bună ştiinţă, faţă de *Sinele* meu. Acesta este unul dintre cele mai periculoase lucruri pe care le poţi face şi are consecinţe fatale.

— Mă tem că nu înţeleg care este diferenţa.

— Diferenţa poate fi înţeleasă, după cum spuneam, doar după ce ai renunţat de zece mii de ori la dorinţele, îndemnurile şi exigenţele *Sinelui*. Abia când începi să te lepezi de egoul tău, ţi se deschid ochii sufletului şi vezi clar şiretenia *Sinelui*. Supunerea deschide uşa înţelegerii.

— Bine, dar cum poţi să te supui înainte de a înţelege?

— Foarte uşor, făcând ceea ce a spus Isus să facem.

— Isus a spus să ne lepădăm de noi înşine?

— Da, a spus-o într-o mie de feluri, răspunse Tad.

— Dă-mi un exemplu.

— Celor ce voiau să Îl urmeze, le-a spus aşa: „Dacă vrea cineva să fie cel dintâi, trebuie să fie cel mai de pe urmă dintre toţi şi slujitorul tuturor!". Cred că este un exemplu cât se poate de clar şi de concis.

118

Un exercițiu de imaginație

Vreme îndelungată, niciunul dintre ei nu mai spuse nimic. Gândurile lui Tad reveniseră la tatăl lui Lisel. Știa că sentimentul care deținea controlul în *Sinele* lui Lisel și de care aceasta trebuia să se descotorosească era neînduplecarea.

Acum că aflase întreaga ei poveste, era totuși cât se poate de clar că Lisel nu va putea să își deschidă complet sufletul în fața Tatălui ei ceresc până nu se va fi întors prin ușa propriei mânii spre tatăl ei de pe pământ și nu-și va fi lepădat spiritul independent care cauzase ruptura dintre ei.

— Aș putea să te rog ceva? o întrebă el.

— Desigur. Despre ce este vorba?

— E ceva ce m-a învățat tata. A fost un tată grozav și ne leagă o prietenie minunată. Dar îmi amintesc că o dată m-a pus să mă așez și mi-a spus că, dacă mă aștept ca el să Îl oglindească perfect pe Tatăl nostru ceresc, am să fiu dezamăgit de fiecare dată. Apoi m-a supus unui exercițiu de imaginație pe care n-am să-l uit niciodată. M-a pus să-i promit că voi transmite aceleași adevăruri și copiilor mei și că le voi cere și lor să le transmită mai departe, așa cum îi fuseseră transmise și lui de către bunicii mei. Și, din moment ce discutam despre tatăl tău, m-am gândit că s-ar putea să-ți fie de ajutor și ție.

— În regulă. Spune-mi ce să fac.

— Închide ochii. Așa. Acum gândește-te la tatăl tău.

Lisel se supuse, deși nu găsea sarcina nici ușoară, nici plăcută. Din acea noapte când se cățărase pe Zidul Berlinului, cu trei ani în urmă, încercase din răsputeri să-și scoată cu totul din minte chipul tatălui ei.

Totuşi, în noaptea aceasta discutase despre atâtea lucruri cu Tad, încât acum se simţea în stare să se gândească la tatăl ei fără sentimentul de furie care însoţea de regulă amintirile legate de el. Dar chipul pe care îl vedea acum cu ochii minţii era încruntat şi dezaprobator, aşa cum şi-l amintea că fusese ultima dată când îşi vorbiseră.

— Concentrează-ţi atenţia asupra feţei lui, spunea Tad. Părinţii de pe pământ sunt principalele mijloace folosite de Dumnezeu Tatăl pentru a face cunoscută natura Sa, pentru a face oamenii să înţeleagă cum este El cu adevărat. În acest scop, Dumnezeu a dat fiecărei fiinţe umane o mamă şi un tată. Bărbatul pe care îl vezi acum cu ochii minţii este omul pe care Dumnezeu l-a ales pentru tine – special pentru tine, Lisel. El este omul prin care Dumnezeu a ales să ţi Se arate *ţie,* tatăl pământesc pe care l-a ales să îţi deschidă calea spre a-L cunoaşte pe El, Tatăl tău ceresc. Dumnezeu vrea să fim cu toţii copiii Lui. Aşa că, pentru a ne arăta cum să ne purtăm faţă de El, a început prin a ne da părinţi pământeşti. Dar niciun părinte de pe pământ nu este perfect. Câţiva au fost binecuvântaţi cu părinţi iubitori, înţelegători şi sensibili, dar marea majoritate nu au avut acest noroc. *Niciun* părinte pământesc nu este desăvârşit. Dumnezeu a ales să folosească vase imperfecte pentru a ne transmite adevărul cel mai înalt – adevărata Sa natură. Motivul pentru care a făcut-o este un mister, dar aceasta este metoda pe care a ales-o. Pe scurt, părinţii pământeşti sunt slabi şi plini de defecte. La fel ca tatăl *tău,* nici tatăl *meu* nu a reuşit să îmi explice perfect cum este Dumnezeu Tatăl. Deşi atât părinţii tăi, cât şi ai mei sunt creştini, niciunii dintre ei nu s-au dovedit a fi la înălţimea acestei responsabilităţi uriaşe. Bărbatul pe care îl vezi acum cu ochii minţii, Lisel – acest bărbat nu a izbutit să ducă la împlinire cea mai importantă sarcină pe care a primit-o vreodată.

Tad continua să vorbească în timp ce şofa, iar Lisel stătea cu ochii închişi, ascultându-i calmă cuvintele.

— Şi, totuşi, în pofida acestei imperfecţiuni, Dumnezeu Tatăl continuă să ni Se arate prin părinţii noştri pământeşti. Şi poate că

greșelile lor le reflectă oarecum pe cele din sufletul nostru. Poate că *noi* nu am lăsat ca adevărata iubire ce sălășluia în ei – într-o măsură mai mare sau mai mică – să ne călăuzească pașii spre a-L înțelege pe Dumnezeu Tatăl. Poate că *noi* ne facem vinovați de asta în egală măsură cu părinții noștri. Te întreb, deci, Lisel: nu este, oare, posibil ca Dumnezeu să Își continue lucrarea în sufletele *noastre* prin intermediul iertării? Așa cum un copil poate simți înflorindu-i în inimă nemărginita iubire a Tatălui ceresc, tot așa noi doi am putea contribui la creșterea Duhului Sfânt în noi înșine, iertând defectele părinților noștri. Da, au fost niște vase imperfecte. Dar nu putem să-i învinuim pentru asta. Tatăl tău n-a înțeles, Lisel. Habar n-a avut ce sarcină sfântă i s-a dat în momentul în care ai venit tu pe lume.

Tad făcu o pauză, apoi întrebă:

— Ai și acum în față chipul tatălui tău?

Lisel încuviință din cap.

— Încearcă să-ți imaginezi cum arăta atunci când te-a văzut pentru prima dată, imediat după ce te-ai născut. Vezi zâmbetul care îi luminează toată fața... cele câteva lacrimi pe care se grăbește să și le șteargă înainte să-l vadă careva? Se uită la tine cu o privire caldă în care se oglindește iubirea nemărginită pe care o are un tată pentru fiica lui – fiica lui! Apoi îi vine în minte numele pe care l-a ales împreună cu mama ta și murmură... *Lisel, Lisel a mea!* De-ai ști câtă iubire a simțit pentru tine în acel moment!

O lacrimă se prelinse, solitară, pe obrazul lui Lisel, văzută doar de Cel care resimte în inima Lui toate lacrimile noastre.

— Ai crescut, continuă Tad, și el a continuat să te iubească, chiar dacă fața nu-i era mereu zâmbitoare. Ați trăit împreună clipe fericite... și mai puțin fericite. Amintește-ți expresia care i se citea pe chip în momentele acelea. Nu-i așa că nici cu gândul nu gândea pe vremea aceea că principalul său rol în viață era să-ți arate cum este, cu adevărat, Dumnezeu, Creatorul și Tatăl tău ceresc?

Apoi, în adolescență, ai cunoscut suferința, faptele tatălui tău te-au făcut să Îi întorci spatele lui Dumnezeu. Tu și tatăl tău v-ați spus lucruri dureroase și... ai plecat de acasă.

O, Lisel, imaginează-ţi cât de mare este durerea din inima Lui infinită când Dumnezeu vede suferinţa, neînţelegerile şi agonia pe care le-a adus – în mod direct sau indirect – tatăl tău în viaţa ta. Dar *bietul tău tată nu ştia ce face.* În pofida răului pe care ţi l-a făcut, el continua să fie unealta aleasă de Dumnezeu. Şi totuşi, Lisel... tu l-ai îndepărtat de tine.

Trebuie să-l ierţi pe tatăl tău. Aceasta este cheia care îţi va deschide sufletul pentru ca spiritul Tatălui ceresc să poată înflori în tine. În acest punct, iertarea are prea puţin de-a face cu tatăl tău pământesc. Chiar dacă el s-ar fi stins deja din viaţă, n-ar conta. *Actul iertării este între tine şi Dumnezeu şi trebuie să vină din inima ta.* Cheia este în mâinile tale, nu în ale mele sau în ale tatălui tău şi nici măcar în mâinile lui Dumnezeu. Nu poţi să-i reproşezi tatălui tău că este imperfect. Nu poţi să-i reproşezi că a făcut greşeli.

Cu toţii suntem nişte vase imperfecte, Lisel. Tu, eu, toată lumea. Dar Dumnezeu i-a ales pe părinţii pământeşti să fie vasele din care să se reverse apa vieţii în spiritele noastre. Şi am fi nebuni de legat să refuzăm apa pe care ne-o dă Dumnezeu doar pentru că vasul este urât şi crăpat şi o parte din apă s-ar putea să se fi vărsat pe drum. Părinţii noştri pământeşti ne oferă o imagine incompletă a lui Dumnezeu şi am fi la fel de nebuni dacă ne-am limita la ea.

O, Lisel, gândeşte-te ce minuni ar face iertarea!

Părinţii noştri pământeşti sunt doar nişte vase de lut, crăpate şi pline de defecte. Şi, cu toate acestea, Dumnezeu a vrut şi vrea în continuare să ne dezvăluie aspecte ale naturii Lui *prin intermediul acestor vase imperfecte*. Şi, chiar dacă sunt doar nişte frânturi de imagini, pe care trebuie să le căutăm cu perseverenţă, ele Îl reflectă cu adevărat pe Dumnezeu.

Iar acum gândeşte-te la chipul mamei tale. Aceleaşi lucruri sunt valabile şi în cazul ei. Caracterul matern este menit să dezvăluie aspecte ale lui Dumnezeu Tatăl şi să le cultive în sufletul copiilor. Mama ta este vasul ales de Dumnezeu pentru a-ţi insufla viaţa Lui.

Şi ea este un vas crăpat, plin de imperfecţiuni. Poate că nici ea nu a ştiut cât de important era rolul care îi revenea. Or, din

moment ce nu a înțeles ea însăși, cum putea ea, oare, să îți insufle viața lui Dumnezeu Tatăl? Dar lucrurile nu se rezumă la atât.

Se lăsă tăcerea. Tad îi dăduse lui Lisel o importantă temă de gândire. Totuşi, esențialul încă nu fusese spus.

— Putem continua? întrebă Tad într-un sfârşit.

Lisel încuviință din cap pe întuneric, ştergându-şi cu un gest involuntar ochii deja plini de lacrimi.

— Imaginează-ți că tatăl tău s-a stins din viață. A murit. Nu ai să-l mai revezi niciodată în această viață. Acum el este la Domnul. A redevenit copil. Vălul de pe ochi i se ridică brusc şi vede clar toate lucrurile pe care nu le-a înțeles cât timp a trăit pe pământ.

Imaginează-ți că stă în fața lui Dumnezeu şi, dintr-odată, *tu* îi apari în minte.

I se umplu ochii de lacrimi. Vezi lacrimile, Lisel? Vezi expresia de inocență copilărească de pe chipul lui?

Tatăl tău plânge în fața Domnului fiindcă, deodată, realizează cât de incompletă a fost iubirea lui pentru tine. Realizează câte greşeli a făcut ca tată. Cât de incompetent s-a arătat pentru sarcina ce îi fusese dată. I se rupe inima de durere când se gândeşte cât de inadecvată a fost imaginea Tatălui ceresc pe care ți-a oferit-o. În acest moment, simte pentru tine o iubire mai profundă ca oricând, dar nu are cum să ți-o arate. Îşi doreşte cu disperare ca şi tu să Îl cunoşti pe Dumnezeu Tatăl aşa cum Îl cunoaşte el acum, dar realizează, cu sufletul sfâşiat de durere, că multe dintre ideile tale greşite şi dureroase au fost cauzate chiar de el... şi că e prea târziu pentru a mai schimba ceva.

Tatăl tău te iubeşte, Lisel. Dar este prea târziu. A murit înainte zidul care vă despărțea să...

— Opreşte-te! strigă Lisel, izbucnind în lacrimi de amară [illegible]. Te rog... te rog să te opreşti, Tad! adăugă ea abia şop[illegible] tremurată. E prea dureros... Nu... nu mai suport...

[illegible] ingropat în palme şi trupul îi era scuturat de [illegible]

[illegible] iartă-mă, Doamne! Iartă-mă că l-am învinuit pe bie-

[illegible] Doamne, Dumnezeule... Te rog să mă ierți!

119

Domnul mustră pe cine iubește

Berlin

În timp ce în automobilul ce străbătea Polonia se purta această discuție revelatorie, la hotelul Westmark din Berlin, în uriașa sală de conferințe în care se aflau părinții lui Tad și toți evangheliștii de vârf ai Occidentului, publicul asculta cuvintele lui Palacki într-o tăcere mormântală.

— De ce credeți, spunea acesta, că eu și frați de-ai mei precum Wurmbrand, Duduman sau Vins ne-am riscat viețile în toți acești ani? Fiecare dintre noi a fost închis, bătut, torturat și umilit fiindcă am propovăduit Cuvântul Domnului.

Vreme de treizeci de ani am făcut rost de Biblii cum am putut, am pribegit ca să vestim Cuvântul, am făcut foamea, am organizat comunitățile creștine din Est și am ținut legătura inclusiv cu voi, cei din Vest. Mii și mii de confrați polonezi, și ruși, și slavi, și est-germani și-au pus, ani la rând, viețile în pericol pentru a-și apăra credința și pentru a o împărtăși altora.

Vă spun, prieteni, că Biserica lui Dumnezeu este cât se poate de vie în regiunile pe care voi le prezentați drept căzute și împresurate de nevoi. O fi ea restrânsă, dar important e că pulsează de viață și înflorește. Și asta deoarece, prin aceste părți ale lumii, pentru a fi vrednic să te numești ucenic al Domnului nostru Isus Cristos, trebuie să plătești un preț costisitor. Un preț care nu poate fi măsurat în bani – criteriul după care pare-se că măsurați voi toate cele. În Est, credința e costisitoare. Pentru a fi creștin trebuie să fii dispus să renunți la *tot ce ai*, stimați ascultători care nădăjduiesc și mă rog să-mi fiți cu adevărat frați și surori! Așa că, vedeți dumneavoastră, printre noi nu există suflete împărțite,

care cred cu jumătăți de măsură, căci chiar și cea mai mică șovăială te poate costa viața!

Ani de zile am încercat să vă facem cunoscută vouă, creștinilor din Occident, adevărata stare a lucrurilor din spatele Cortinei de Fier. V-am scris, am călătorit, am vorbit mulțimilor, ne-am rugat și am plâns. Câți dintre voi ne-au ascultat?

Fratele și prietenul meu Aleksandr Soljenițîn a încercat vreme de un deceniu să se facă auzit și la fel au făcut mulți alții. V-am implorat să vă rugați pentru noi, să ne trimiteți Biblii, să ne ajutați la formarea și instruirea semenilor noștri. Și am primit, ce-i drept, unele ajutoare, pentru care am fost recunoscători.

Dar în afara acelor câteva persoane care ne-au sărit în ajutor, voi ceilalți ați continuat să strângeți fonduri pentru propriile voastre sisteme religioase de talie colosală, construind posturi radio și TV din ce în ce mai mari și publicând tot mai multe cărți – toate acestea în numele proclamării Evangheliei.

Dar câți dintre voi v-ați dăruit vreodată pe *voi înșivă*? Câți dintre voi au venit să ne ajute? Câți s-au rugat pentru noi? Câți au suferit, au murit și au flămânzit alături de noi? Cât de mult v-a păsat cu adevărat de acei oameni despre care ziceți acum, cu atâta trufie, că îi veți *mântui* în numele Domnului?

Unde ați fost voi până acum? Aveam nevoie de ajutorul, de rugăciunile, de sprijinul și de Bibliile voastre când trăiam vremuri grele! În anii în care est-europenii erau bătuți, închiși și chiar uciși pentru credința lor. Unde erați voi atunci când ajutorul vostru ar fi fost atât de necesar? Ce vă face să credeți că noi, cei care ne-am păstrat credința și în acele vremuri de restriște, am avea nevoie de ajutorul vostru, de discursurile voastre egoiste și trufașe acum, când jugul comunist a căzut?

Să fim serioși, dragii mei! Chiar vă așteptați cu adevărat ca un reprezentant al credincioșilor din Est să primească toate aceste planuri grandioase pe care le aveți pentru confrații săi cu vorbe de mulțumire și de recunoștință?

Chiar vă așteptați ca noi, cei din Est, să ne arătăm solidari eforturilor voastre de a introduce în Est creștinismul vostru capitalist

şi prosper, acum când ziceţi că a venit momentul recoltei? Zău, ascultându-vă, s-ar crede că toate sacrificiile pe care le-am făcut atât eu, cât şi semenii mei în aceşti patruzeci de ani nu fac nici cât o ceapă degerată. Or, în această situaţie, cum am putea să vă împărtăşim entuziasmul şi să vă primim cu braţele deschise?

Nu, prieteni – în ciuda orbirii voastre eu vă consider în continuare confraţii mei – nu se poate aşa ceva. Staţi puţin şi cugetaţi la egoismul prezumţiilor voastre şi la laicitatea metodei pe care o propuneţi.

Se lăsă o tăcere grea. Publicul era în stare de şoc şi nimeni nu îndrăznea să facă nici cea mai mică mişcare, nici măcar să-şi schimbe poziţia pe scaun. Dar diatriba mustrătoare a lui Palacki încă nu luase sfârşit.

— Cum îndrăzniţi voi, creştini fără griji, ghiftuiţi şi prosperi din Occident, continuă acesta pe un ton amar, să veniţi aici şi să vă închipuiţi că puteţi să ne copleşiţi cu banii voştri pe noi, „sărmanii năpăstuiţi" din Est, şi să „salvaţi lumea" cu tehnologia voastră aşa-zis spirituală?! Voi, cu bisericile voastre impunătoare cu bănci capitonate, construite cu milioane de dolari, voi cu Bibliile voastre electronice şi studiile biblice programate în avans, cu maşinile voastre scumpe şi cu grandioasele voastre biblioteci creştine, voi cu Bibliile voastre elegante, îmbrăcate în piele, voi se pare că aveţi răspunsurile la toate relele din lume.

Dar câţi dintre voi au fost arestaţi sub ameninţarea armei pentru simplul motiv că au luat parte la o discuţie spirituală? Câţi dintre voi au fost bătuţi doar pentru că au rostit o rugăciune? Chiar aveţi impresia că puteţi propovădui Evanghelia printr-un congres, prin astfel de proiecte, prin muzică şi programe TV transmise prin satelit?

Oare noi, creştinii din Est, am stat cu braţele încrucişate în tot acest timp? Doriţi cumva să ne retragem în linişte undeva pentru ca voi să vă puteţi face intrarea triumfală şi să vă felicitaţi reciproc în faţa congregaţiilor pe care le conduceţi şi să vă asumaţi meritul de a fi salvat toate sufletele care ar fi fost pierdute fără ajutorul vostru?

Nu, superficialii mei confrați occidentali! N-aveți decât să vă ridicați undeva un turn de rugăciune sau o biserică de cristal, dar să nu vă închipuiți că banii voștri pot mântui suflete. Întoarceți-vă de unde ați venit... și cheltuiți-vă avuțiile la care țineți atât de mult în altă parte!

Palacki se opri brusc și scrută vreo două-trei secunde publicul cu un aer calm și ochi sfredelitori. Apoi, cu mișcări hotărâte, rupse cecul din mână în zeci de bucățele pe care le lăsă să cadă pe podea, după care părăsi scena și se făcu nevăzut, lăsându-și ascultătorii muți de consternare.

120

Teferi și nevătămați

Matthew și Iosif ieșiră dis-de-dimineață să bea o cafea și facă o plimbare. Când se întoarseră, Matthew îl zări în holul hotelului pe Gentz Raedenburg, care părea să aștepte pe cineva.

Matthew se apropie de el și se prezentă.

— Nădăjduiam să am ocazia să vă felicit personal pentru discursul pe care l-ați susținut deunăzi.

— Vă mulțumesc foarte mult, domnule McCallum, răspunse clericul german. Cuvintele dumneavoastră mă onorează profund.

— Discursul dumitale a fost franc, dar totuși nu atât de incisiv precum cel pe care l-am ascultat aseară.

Raedenburg zâmbi.

— Înțeleg că diseară vom avea privilegiul de a vă asculta pe *dumneavoastră*, zise el.

— Mă tem că nu, răspunse Matthew.

— Cum așa? S-a întâmplat ceva?

— Să zicem că a intervenit o schimbare de planuri, răspunse Matthew. În altă ordine de idei, observațiile pe care le-ați făcut cu privire la țările noastre mi s-au părut extrem de interesante și de-a dreptul edificatoare. Cu atât mai mult cu cât soția mea este nemțoaică și, deci, fiul nostru a fost educat de mic în spiritul ambelor culturi.

Raedenburg dădu din cap, dar expresia de pe chipul său vădea o oarecare neliniște.

— S-a întâmplat ceva? întrebă Matthew.

— Nu, mă gândeam doar la situația cu care se confruntă Germania în momentul de față, răspunse Raedenburg. La schimbările care ar putea urma.

— Mă tem că nu înțeleg la ce vă referiți.

— Cum, n-ați auzit ce s-a întâmplat?

— Se pare că nu, răspunse Matthew, aruncându-i lui Iosif o privire întrebătoare. Despre ce este vorba?

— Cancelarul nostru se confruntă cu probleme serioase - sper să mă pot întâlni cu el pe parcursul acestei dimineți.

— Ce fel de probleme?

— Aseară, la sesiunea Bundestagului, a suferit o înfrângere devastatoare și neașteptată care mă tem că l-a șocat la fel de tare cum i-a șocat discursul domnului Palacki pe colegii noștri. Cândva în după-masa aceasta se va supune la vot o moțiune de cenzură. Cancelarul este cu nervii la pământ.

— O moțiune de cenzură? Ce înseamnă asta?

— Înseamnă că lui Hans Kolter i se va retrage mandatul de cancelar și se va forma o nouă coaliție de guvernare. Așa ceva nu s-a mai întâmplat din 1982 când, printr-un vot similar, legislativul a retras mandatul lui Helmut Schmidt. De aseară, când s-a anunțat știrea la televizor, vuiește întreaga țară.

Cei trei își continuară discuția vreme de câteva minute. În cele din urmă, zărindu-l cu coada ochiului pe cel pe care îl aștepta, un vechi coleg din Suedia care abia ce sosise în ajun și cu care stabilise să ia micul dejun în dimineața aceasta, Raedenburg le explică situația și se scuză.

— A fost o plăcere să vă cunosc.

Spunând acestea, dădu mâna cu Matthew și cu Iosif și apoi își luă la revedere.

Peste nici treizeci de minute, Iosif îl însoți pe Matthew până în apartamentul soților McCallum pentru a o anunța personal pe Sabina că avionul în care se afla Ursula avea să aterizeze pe aeroportul Tempelhof din Berlin la ora 7:30 seara.

— Diseară vom cina împreună toți patru! încheie el încântat.

— Ce veste minunată! exclamă Sabina. Vai, cât sunt de emoționată! Abia aștept să-mi revăd prietena!

În momentul acela uşa se deschise larg, aproape izbindu-se de perete.

Matthew, care stătea pe scaun, ridică privirea. Sabina se întoarse speriată spre uşă, iar gândurile lui Iosif, până acum acaparate de sosirea soţiei sale, zburară cât ai clipi în cu totul alte direcţii.

În cadrul uşii stătea Tad. Acesta intră, urmat de alţi doi bărbaţi şi de o tânără ce părea frântă de oboseală.

Matthew şi Sabina îi recunoscură imediat pe Udo Bietmann şi pe Lisel, dar celălalt bărbat le era cu totul necunoscut. Nici nu apucară însă să-şi adune gândurile, că Tad exclamă, fără nicio introducere:

— Trebuie să-l găsim cât mai repede pe Gentz Raedenburg! Oare o mai fi încă la hotel?

— Eu şi Iosif am vorbit cu el mai înainte... începu Matthew, ridicându-se şi scuturând mâna întinsă de Bietmann.

Tad nu-l lăsă să-şi ducă vorba până la capăt. Era prea agitat.

— Unde... ştii unde se află acum? Recepţionerul a spus că v-a văzut împreună în dimineaţa asta.

— Abia ce ne-am despărţit de o jumătate de oră, spuse Matthew.

— Trebuie să vorbim cu el!

— Probabil că se află şi acum la restaurantul hotelului.

Auzind asta, Tad se răsuci pe călcâie, deschise uşa şi se năpusti pe coridor. Matthew alergă după el şi ceilalţi îl urmară. În drum spre lift, Tad îi explică pe scurt tatălui său despre ce era vorba.

— Mă duc eu să-l chem, spuse Matthew când liftul se opri la parter, realizând că nu era o idee bună să dea toţi şapte buzna în restaurant. Am să-i spun să urce cât mai repede la noi în cameră.

— Imediat! exclamară Tad şi Udo la unison.

— Am să-i comunic întocmai rugămintea voastră, răspunse Matthew, după care traversă într-un suflet holul şi intră în restaurant.

Ieşi în mai puţin de trei minute şi se îndreptă spre grupul care aştepta în dreptul lifturilor, făcându-le semn cu capul cum că totul era aranjat.

— Va veni imediat.

După ce spiritele începură să se calmeze, Tad făcu prezentările de rigoare, apoi, cu ajutorul lui Bietmann, le explică situația părinților săi și lui Iosif. Drept urmare, cei patru tovarăși de călătorie fură asaltați din toate părțile de o mulțime de întrebări.

— Ai condus toată noaptea? întrebă Sabina după ce se întoarseră în apartament.

— De la 10 seara, ora Poloniei, răspunse Tad. Apropo, cât e ceasul? întrebă el, consultându-și ceasul de la mână.

— Nouă și un sfert.

— Hm... am câștigat o oră.

— S-ar putea că lucrul acesta să fie în avantajul nostru, spuse Matthew. Din câte mi-ați povestit, înțeleg că nu avem mult timp la dispoziție. Adineauri am aflat de la Raedenburg că ieri a avut loc o răsturnare de situație în parlamentul german și că Hans Kolter ar putea să-și piardă mandatul de cancelar.

— Piesele de domino au început să cadă și în Germania! exclamă Galanov.

— Cred că sunteți cu toții epuizați, sărmanii de voi, îi căină Sabina.

— La drept vorbind, Andrassy și cu mine am reușit să tragem un pui de somn, spuse Udo, dar Tad și Lisel au pălăvrăgit încontinuu!

Tovarășii săi de drum izbucniră într-un hohot de râs, moleșit, ce-i drept, de oboseală, dar plin de voie bună.

— Am făcut, totuși, o oprire și am reușit și noi să dormim vreo două ore, spuse Tad. Și bine că ne-am oprit, că altfel poate că n-am fi descoperit că avem codiță!

— Ați fost urmăriți? întrebă Iosif.

Tad încuviință din cap.

— Și nu de un observator binevoitor. Individul a tras asupra noastră și ne-a făcut țăndări una dintre ferestre.

— Și voi ce-ați făcut?! întrebă Sabina alarmată.

— Ne-am trezit și am luat-o din loc ca vântul și ca gândul!

— Ați aflat cine era?

— Mă întreb dacă n-o fi fost cumva un cunoscut de-al meu, murmură abătută Lisel.

Părinții lui Tad o priviră nedumeriți, așteptând în mod vădit o lămurire.

— E o poveste lungă, oftă Lisel.

— Și urmăritorul s-a ținut după voi? întrebă Matthew.

— Da, dar noi aveam un avantaj de care el nu avea cunoștință.

— Ba eu cred că avea, îl întrerupse Bietmann. Andrassy a fost convins din prima clipă că individul era pe urmele lui.

— Așa e, încuviință Tad. Totuși, eu continuu să cred că am avut un avantaj considerabil. Nu e de ici, de colo să ai un fost agent KGB drept colaborator, adăugă el râzând, amuzat de idee.

— Și ce s-a întâmplat? Ați reușit să scăpați de urmăritor? întrebă Iosif.

— *Și* asta e o poveste lungă, râse Tad. A durat cam o oră, iar după aceea au mai trecut încă *două* ore până ce Andrassy a apucat să ne povestească tot ce s-a întâmplat din momentul în care ne-am despărțit și până când ne-am întâlnit din nou. Încă nici acum nu știu exact cum a reușit, dar important e că am scăpat de urmăritor.

— Pare să fi fost o aventură pe gustul meu! râse Matthew. Vreau să aflu tot ce s-a întâmplat, până la ultimul detaliu.

În timp ce vorbea se auzi o bătaie în ușă.

— Poate c-o să avem timp să vorbim despre asta în avion, când ne vom întoarce în State, adăugă el, după care se duse să deschidă. Poftește înăuntru, Gentz. Îmi cer scuze că ți-am întrerupt micul dejun într-un mod atât de abrupt.

— Ai spus că e vorba de o chestiune ce nu suportă amânare.

— Și cred că nu am exagerat defel. Aș vrea să îți fac cunoștință cu trei persoane.

Urmară strângeri de mână și prezentări de jur împrejurul apartamentului care, dintr-odată, părea de-a dreptul neîncăpător.

— Ceea ce au să-ți povestească te va lăsa fără grai, adăugă Matthew. Cred c-ar fi mai bine să te așezi.

121

Întâlnire cu scântei

Întâlnirea avea din nou loc într-o parcare subterană, dar de astă dată nu la Bonn, ci la Berlin. Faptul că se întâlneau în plină zi îl înfuria pe Drexler aproape la fel de tare ca vestea pe care tocmai o primise.

— Cum ai putut să le pierzi urma, idiotule?! explodă el. Pentru asta te plătesc cu o căruță de bani? Ca să faci asemenea greșeli infantile?!

— Fii atent cum vorbești, domnule deputat, șuieră Claymore, clocotind de mânie. Chiar dac-am dat greș de astă dată, nu permit să fiu insultat – nici de dumneata, nici de altcineva!

— Ia mai lasă-mă cu ifosele astea de fecioară rănită! Mie să-mi spui ce s-a întâmplat!

— De unde să știu eu? Îi aveam în vizor și chiar am apucat să trag un foc spre mașină – s-ar putea chiar să-l fi nimerit pe unul dintre ei – iar apoi s-au făcut nevăzuți și le-am pierdut urma.

— Se poate să-l fi nimerit pe *unul* dintre ei... dar câți erau în mașină?

— Patru inși.

Drexler tăcu preț de o clipă, întrebându-se ce implicații ar putea avea prezența celorlalte trei persoane în automobil.

— Tipul, adăugă Claymore, e profesionist. După ce-am tras asupra lor, s-au despărțit – mașina a luat-o într-o parte, iar el într-alta.

— Pe jos?!

Claymore încuviință din cap.

— Și l-ai lăsat să-ți scape?!... Asta-i culmea, dom'le!

— Traseul lor indică în mod clar că se îndreptau spre Berlin. Îi vom găsi aici. Cât timp avem la dispoziție?

— Cât timp? *Nu* mai avem timp, imbecilule! Dacă Galanov nu e redus la tăcere şi apucă să dea mai departe dosarul...

Politicianul german se opri şi cugetă preţ de o clipă. Rotiţele creierului i se învârteau cu o viteză ameţitoare.

— Nu contează, spuse el în cele din urmă, iar apoi, ca şi cum ar fi gândit cu voce tare, adăugă: Trebuie să mă asigur că moţiunea va fi votată azi.

Făcu iar o scurtă pauză, apoi i se adresă lui Claymore:

— Tu întoarce-te la Moscova. Ia primul avion şi...

— Eşti nebun?! Am condus toată noaptea!

— Ai să dormi în avion.

— Ba nu, în noaptea asta am să dorm la hotel! Şi n-am de gând să mai mişc un deget până nu-mi dai banii pe care mi i-ai promis.

— Pentru ce să te plătesc? Te-ai întors cu mâna goală!

— Da, *Herr* Drexler, dar nu uita că acum îţi cunosc figura. Ştiu tot. Din ordinul tău, am ucis un om în Moscova. Am fost numai ochi şi urechi şi mi-am dat seama ce pui la cale. Nu mă lua de prost. Dacă nu-mi dai azi cele şaptezeci de mii de mărci...

— Şaptezeci de mii?!

— Patruzeci pentru asasinat, zece pentru tentativa de asasinat, zece pentru cheltuieli şi alte zece pentru toate mizeriile pe care a trebuit să ţi le înghit. Dacă azi nu-mi văd banii, următorul pe listă eşti dumneata. Iar dacă vrei să mă întorc la Moscova, îmi vei plăti jumătate de onorariu în avans... şi n-am să plec azi, ci mâine.

— Ascultă, lucrurile s-au pus deja în mişcare în Rusia. Dacă totul se duce de râpă şi Desiatovski e demascat nu pot risca să mă implice şi pe mine. Va trebui să te duci la Moscova astfel încât, la primul meu semn, să-l poţi scoate din circulaţie.

— Şi în ce fel te ajută asta pe dumneata?

— I-am văzut dosarul. Sunt numai chestii legate de CSI, numele meu nu e pomenit nicăieri.

— Lichidarea unui individ de talia lui Desiatovski te va costa cel puţin şaptezeci de mii, având în vedere miza şi caracterul urgent al misiunii.

— Ești o viperă, Claymore! mârâi Drexler printre dinți. Dar, stai liniștit, am să-ți dau cât ceri.

— O sută de mii sau nu mișc un deget, ripostă Claymore. Șaptezeci pentru serviciile prestate până acum și treizeci, avans pe capul rusului.

— S-a făcut. Ne întâlnim aici peste două ore. Între timp, am să fac tot ce îmi stă în puteri ca eșecul tău să nu schimbe rezultatul votului din după-masa asta. Chiar dacă dosarul va intra între timp pe mâinile autorităților, cercetarea lui prin canalele oficiale va dura o vreme. Până atunci, eu voi fi cancelar și nu vor mai putea să-mi facă nimic.

— Două ore. Să aduci banii.

— Ți-am spus că îți vei primi plata. Dacă reușești să pui mâna pe dosar până atunci, am să dublez suma. Orice ai face, aranjează să ajungi la Moscova pe parcursul zilei de azi.

— Pe parcursul zilei de mâine, îl corectă Claymore. Fie că găsesc ori ba dosarul, până atunci nu plec din Berlin nici pentru *toți* banii din lume!

— Fir-ar să fie! pufni Drexler, înjurând în barbă. Aș fi putut angaja pe cineva de două ori mai cooperant pentru jumătate din banii ăștia!

— Dar Claymore e doar unul. Iar dacă îl mai insulți vreodată, următoarea victimă de pe lista lui nu va fi ministrul rus! adăugă asasinul, rânjind malițios, după care se răsuci pe călcâie și părăsi subsolul.

122

O discuție la nivel înalt

După două ore și câteva telefoane date unor persoane foarte sus-puse, luară cu toții loc în biroul cancelarului german Hans Kolter. Acum că dispuneau de atenția deplină a unuia dintre cei mai puternici oameni din lume, toată anxietatea pe care o simțiseră în ultimele treizeci și șase de ore se evaporă brusc, făcând loc timidității.

— Ei bine, Gentz, despre ce este vorba? întrebă Kolter, impacientat. Asta știi bine că sfidează toate uzanțele de protocol. Dacă nu te-aș stima atât de mult, n-aș fi acceptat în ruptul capului o asemenea întrevedere.

— Știu, Hans, răspunse Raedenburg. Îmi dau seama că treci printr-un moment înfiorător de greu. Și, în măsura în care ai fi fost de acord, aveam oricum de gând să îți fac azi o vizită ca să ne rugăm împreună pentru depășirea situației de criză cu care te confrunți în prezent. Din păcate însă, în momentul de față există încă o criză, mult mai gravă, de care tu încă n-ai cunoștință.

— Despre ce criză vorbești?

— Tot ce te rog este să îi asculți.

— Cine sunt, în fond, oamenii aceștia? Un est-german, un rus și doi americani – asta da adunătură!

— După ce vei auzi ce au să-ți spună, Hans, vei fi extrem de bucuros că ți-ai făcut timp pentru ei.

— A trebuit să contramandez o întâlnire foarte imp...

— Vă asigur, domnule cancelar, îi tăie vorba Tad, fără să realizeze cât de nepoliticos era acest lucru, că nimic nu poate fi mai important decât ceea ce am venit să vă comunicăm. Nu vă rugăm decât să ne ascultați până la capăt. Chestiunea nu e doar

importantă... ci și *foarte* urgentă și s-ar putea să schimbe chiar și soarta votului pe care înțeleg că îl aveți de înfruntat pe parcursul acestei zile.

Încă șocat de tupeul cu care îl întrerupsese tânărul, Kolter se simți brusc amuzat de ridicolul situației. Din moment ce avea să-și piardă, oricum, funcția, de ce n-ar petrece ultima sa zi în calitate de cancelar ascultându-i pe nebunii ăștia?

Pregătit, parcă, să asculte o glumă bună, se așeză în sfârșit pe scaunul directoral din spatele impunătorului său birou, îi sfredeli cu privirea pe cei ce stăteau în fața lui și apoi spuse:

— În regulă, domnilor. Nu știu ce urmăriți, dar vă ascult. Să auzim despre ce e vorba.

Cei patru schimbară o privire, apoi Bietmann și Galanov îi făcură semn cu capul lui Tad, îndemnându-l să ia cuvântul. Tad șovăi.

— Haide, tinere... să auzim, spuse Kolter impacientat.

Tad inspiră adânc, apoi luă taurul de coarne și explică întâi pe scurt motivul pentru care venise la Berlin împreună cu părinții săi pentru ca apoi să povestească despre vizita pe care i-o făcuseră lui Bietmann și despre operațiunea de salvare la care participase împreună cu acesta.

— Tot nu înțeleg de ce ați venit la mine, îl întrerupse la un moment dat Kolter. E, într-adevăr, o poveste fascinantă, dar spuneți-o presei, nu mie.

— Vă rog să mă ascultați până la capăt, domnule cancelar. Ceea ce ne-a determinat să vorbim cu *dumneavoastră* este motivul pentru care l-au urmărit și au încercat să-l asasineze pe domnul Galanov.

Kolter se lăsă iar pe spătarul scaunului și Tad continuă.

— Domnul Galanov a descoperit o conspirație, domnule cancelar, o conspirație de o anvergură incredibilă. Înainte de a trage vreo concluzie, vă rog să ne ascultați până la capăt.

Tad tăcu preț de o clipă, apoi spuse:

— În fosta Uniune Sovietică se pregătește o nouă tentativă de lovitură de stat.

— Poftim?! exclamă Kolter. De unde ați luat una ca asta?!

— Ştiţi, de bună seamă, că preşedinţii a patru republici din cadrul CSI, printre care şi preşedintele Rusiei şi cel al Ucrainei, se află în momentul de faţă la reactorul nuclear din Kuibîşev pentru a inspecta daunele provocate de explozie. Mâine dimineaţă aceştia urmează să facă împreună o călătorie cu trenul până la Kirovabad, în munţii Caucaz. Ei bine, avem motive întemeiate să credem că de-a lungul traseului se va comite o tentativă de a-i asasina pe toţi, după care conspiratorii vor prelua puterea.

— Ei, aş! N-are cum să se dea o lovitură de stat în ziua de azi! N-aţi auzit că trăim timpuri noi, că totul s-a schimbat?!

— Nu chiar totul, răspunse Bietmann cu glasul domol. Cu tot respectul pentru funcţia dumneavoastră, domnule cancelar, setea de putere a unor politicieni încă n-a dispărut.

— Oricum, n-ar avea nicio şansă de reuşită, ripostă Kolter, uşor vexat.

— Lucrurile s-au pus deja în mişcare, continuă Bietmann. Aţi auzit, desigur, de protestele muncitoreşti şi de greva sindicatelor din CSI.

— Ei, acestea sunt doar nişte evenimente izolate.

— Ba nu sunt deloc izolate, domnule cancelar. Totul a fost plănuit cu minuţiozitate *din interiorul* Kremlinului.

— Oricum, n-au nicio şansă, repetă Kolter. Au mai încercat şi alţii să dea o lovitură de stat, fără să izbutească.

— Spre deosebire de tentativa anterioară, interveni Tad, acum au fost cooptaţi în plan lideri din toate domeniile – armată, finanţe, industrie, presă. Lideri din întreaga CSI şi chiar şi câţiva lideri străini. Există dovezi scrise, domnule cancelar. Aţi vrea să le vedeţi?

— Fireşte, spuse Kolter, care începuse, în mod vădit, să trateze chestiunea cu mai multă seriozitate.

Galanov se ridică în picioare, făcu un pas în faţă şi puse dosarele pe biroul cancelarului.

Kolter le studie vreme de câteva minute, apoi răcni un ordin la interfon. Peste trei minute, uşa se deschise şi intră un bărbat pe care cancelarul îl prezentă drept expert în limba rusă şi

specialistul său principal în domeniul securității de stat și al serviciilor de informații din fosta URSS.

— Max, aruncă o privire peste documentele astea și spune-mi ce crezi, spuse Kolter, arătând spre foile răsfirate pe biroul său.

Bărbatul parcurse tăcut dosarele vreme de câteva minute, citind absorbit pagină după pagină și revenind în repetate rânduri la unele dintre foi.

— Dacă sunt adevărate, informațiile astea sunt o adevărată bombă. Dosarele sunt autentice?

Kolter îi aruncă lui Galanov o privire întrebătoare.

— Au fost sustrase chiar din biroul lui Desiatovski, răspunse rusul în nemțește.

Kolter lăsă să-i scape un fluierat admirativ.

— Tu n-ai auzit nimic despre toate astea? îl întrebă el pe Max.

— Nicio vorbă pe fața pământului.

Se lăsă tăcerea.

— Și asta nu e totul, adăugă într-un târziu Galanov, scoțând cu grijă câteva foi dintr-un plic pe care îl ținuse deoparte până atunci, așteptând să vadă cum va reacționa cancelarul când va afla despre conspirația de la Moscova.

Acum era vremea să îi dezvăluie și cealaltă jumătate a planului.

— Desiatovski e mână în mână cu un parlamentar german. Concomitent cu puciul din fostele republici sovietice se pune la cale și răsturnarea guvernului *vostru*.

— Cum? O lovitură de stat... aici, în Germania? Imposibil! Armata germană e aproape inexistentă, iar fără ajutor militar parlamentul nu ar putea pune la cale o lovitură de stat.

Totuși, chiar în timp ce vorbea, mintea lui începea deja să realizeze amploarea și gravitatea evenimentelor din ultimele douăzeci și patru de ore.

— Nu mă refer la o lovitură de stat propriu-zisă, răspunse fostul agent KGB, ci la o preluare a puterii în mod „democratic".

— Nu există decât un singur om care ar putea... care-ar îndrăzni să facă așa ceva, oftă Kolter, lăsându-se moale înapoi pe scaun.

Brusc, înțelegea totul cât se poate de clar.

— Numele lui este, cumva, Drexler? întrebă Tad.

Kolter încuviință din cap.

— Klaus Drexler, președintele RDP și cel mai crâncen dintre adversarii mei politici. Aseară a convins trei dintre partidele mai mici din Bundestag să voteze împotriva acordării ajutorului de stat, ceea ce mi-a destrămat coaliția și i-a oferit pretextul perfect pentru a propune ca, pe parcursul zilei de azi, să se voteze o moțiune de cenzură prin care să mi se retragă mandatul. Habar n-aveam că pune la cale o conspirație de asemenea amploare. Azi, în disperare de cauză, am dat telefoane într-o parte și-n alta, încercând să apelez la toate favorurile care mi se datorează pentru a-mi recâștiga susținătorii. Dar, din câte am impresia, Drexler a pregătit de mult mișcarea asta și s-a ocupat cu grijă de fiecare aspect.

— Mi-am părăsit de puțină vreme țara, interveni Andrassy, și poate că, rus fiind, nu înțeleg prea bine felul în care procedați voi, occidentalii. Dar chiar dacă eu îi spun *lovitură de stat* și voi îi spuneți altfel, treaba e că planul lui Drexler nu se rezumă nici pe departe la a vă sufla funcția, domnule cancelar. Iar dacă-i iese figura, efectele vor fi exact cele ale unei lovituri de stat, *oricum* ați vrea dumneavoastră să-i ziceți. Priviți.

Spunând acestea, Galanov puse pe masă cele trei foi pe care le scosese din plicul pe care îl ținuse deoparte. Max și cancelarul începură imediat să le studieze cu un interes nedisimulat.

— După cum vedeți, continuă Andrassy, Drexler și Desiatovski pun la cale nici mai mult, nici mai puțin decât formarea unei axe Berlin-Moscova care să cuprindă toate sectoarele de activitate – armată, finanțe, industrie, economie. Drexler are de gând să unească viitorul Germaniei de estul Europei, mergând până într-acolo încât să rupă toate legăturile cu Occidentul – asta după ce Statele Unite, Marea Britanie și Franța vor fi băgat miliarde în reconstruirea statelor din fostul bloc răsăritean. Conform planurilor celor doi, această axă se va retrage din Comunitatea Europeană și din NATO și va introduce o nouă monedă comună,

va stabili noi alianţe militare şi va restructura complet finanţele, industria şi transporturile.

Max şi Kolter parcurseră în tăcere foile aşezate pe birou.

— Niciodată n-am avut încredere în Klaus nici cât negru sub unghie, exclamă cancelarul după câteva minute, dar... la o asemenea... la o asemenea mişelie... nu m-aş fi aşteptat nici chiar din partea lui! De unde... cum ai intrat în posesia acestor documente?

— Provin, la fel ca restul dosarelor, din biroul lui Desiatovski.

— După câte am auzit şi am văzut în ultimele două ore, interveni Raedenburg, am convingerea că *Herr* Drexler este un neo-nazist care în toţi aceşti ani a reuşit să îşi ascundă această înclinaţie prin discursuri pline de pseudo-spiritualitate. Dar acum totul a ieşit la lumină.

— Oricât de subtil ar fi fost, spuse Galanov, sunt ferm convins că singurul său scop este supremaţia unui nou stat german, prin intermediul unor noi alianţe cu Estul.

— Voi vă daţi seama ce ticăloşie pune la cale omul ăsta? exclamă Kolter.

— Cât se poate de clar, ripostă Raedenburg. Dar, datorită acestor oameni de ispravă, vei putea să pui capăt maşinaţiunilor sale înainte ca daunele să devină mai mari.

Creierul lui Kolter îşi reveni, parcă, brusc din amorţire şi începu să ţească un plan ferm de acţiune.

— Max, ia legătura cu Helmut, Wolfgang şi Ralf şi spune-le să se prezinte imediat la mine. Apoi sună-l pe Elţin. Oriunde s-ar afla, fă tot ce poţi ca să-mi faci legătura cu el pe o linie securizată. Între timp, eu am să-l sun pe preşedintele american. Dar, de îndată ce dai de Elţin, fă-mi legătura.

Max ieşi în grabă, iar vizitatorii lui Kolter rămaseră tăcuţi, simţindu-se brusc în plus.

— Va trebui să strâng toate dovezile şi să-mi pun la curent toate persoanele de încredere, spunea înfierbântat Kolter. Voi avea grijă să nu trec cu vederea niciun detaliu. Klaus are mai mulţi susţinători decât am bănuit. Probabil că s-o fi dus

deja la parlament să-i convingă şi pe ceilalţi să voteze împotriva mea.

— Pe când e programat votul? întrebă Raedenburg.

— Dezbaterea va avea loc în după-masa asta. Şedinţa probabil că se va prelungi şi se va vota spre seară.

Spunând acestea, Kolter se ridică în picioare şi strânse cu căldură mâna fiecăruia dintre ei.

— Nici nu ştiu cum aş putea să mă revanşez, spuse el. E nevoie de mult curaj pentru a face ceea ce aţi făcut voi. Iar acum se pare că e rândul meu să trec la acţiune!

În momentul acela, în mintea lui Matthew se înfiripă deodată o speranţă şi, după ce ieşiră din clădire, îi spuse şi lui Raedenburg ideea ce-i venise.

Acesta dădu zâmbind din cap.

— Hans este un om ingenios. S-a descurcat el şi în situaţii mai grele.

— Nu crezi că s-ar simţi ofensat de o asemenea cerere? întrebă Matthew.

— Dacă rezolvă situaţia în după-masa aceasta, sunt convins că va face tot ce îi stă în puteri ca să te ajute.

— Atunci bănuiesc că trebuie să aşteptăm rezultatul şedinţei.

— Dacă totul merge bine, am să iau bucuros legătura cu el pentru a-i vorbi de rugămintea ta. Te voi căuta desearā, la hotel.

— Îţi mulţumesc, Gentz.

Cei doi bărbaţi îşi strânseră mâinile şi apoi îşi luară la revedere.

123

Două inimi, o nouă prietenie

Lisel şi Sabina nu îi însoţiseră pe bărbaţi, ci rămăseseră la hotel. Tânăra se folosi de acest prilej pentru a se împrospăta, iar mama lui Tad ceru să li se aducă în cameră nişte ceai şi câteva cornuri pe care cele două femei le savurară apoi împreună, adâncite în conversaţie.

Lisel începu prin a o ruga pe Sabina să-i istorisească povestea vieţii sale – poveste pe care, explică ea, Tad refuzase să i-o destăinuiască, spunând că ar fi mai bine să o audă din gura mamei lui.

Auzind asta, Sabina izbucni în râs. Era râsul cel mai melodios, mai vesel şi mai lipsit de griji pe care îl auzise Lisel vreodată.

Dând curs rugăminţii fetei, Sabina începu să îşi depene povestea vieţii. În scurtă vreme, firele nevăzute ce legau trecutul uneia de trecutul celeilalte începură să se întrezărească. Revelaţiile se ţinură lanţ şi nu puţine fură lacrimile de uimire pe care le vărsă Sabina când realiză, în sfârşit, că tânăra care şedea alături de ea era chiar fiica bunului său prieten Hermann.

Cele două femei căzură plângând una în braţele celeilalte, de-ai fi zis că se cunoşteau de ani de zile.

Apoi veni rândul lui Lisel să îşi spună povestea. Şi, chiar dacă aceasta era împletită cu o uşoară tristeţe, atunci când tânăra vorbi despre influenţa exercitată de Tad asupra ei, văzând lucrarea lui Dumnezeu şi influenţa propriului ei tată făcându-se simţite prin intermediul fiului său, Sabina îşi simţi inima plină de o nemărginită recunoştinţă.

Inimile li se contopiră într-o mare de iubire şi, din acel moment, cele două femei începură să se confeseze una alteia cu sinceritatea şi încrederea care pot exista doar între două prietene de suflet.

Cu mult înainte de sfârşitul conversaţiei, datorită cuvintelor blânde şi iubitoare ale Sabinei, ce veneau în completarea celor spuse cu atâta francheţe de Tad, Lisel Îl simţea pe Dumnezeu mai aproape ca niciodată şi începea să realizeze că anii petrecuţi departe de părinţii ei fuseseră totodată ani în care încercase să se ascundă de ochii lui Dumnezeu. Era clar că avea nu unul, ci *doi* taţi cărora trebuia să le ceară iertare.

Când se rugă împreună cu Sabina, tânăra simţi că în cameră, alături de ele, se afla un Tată iubitor. Dimineaţa aceasta avea să-i rămână în memorie toată viaţa.

Lisel plecă de la hotel înainte de întoarcerea bărbaţilor. Avea de făcut un drum care nu mai suporta amânare.

Lisel păşi în micul apartament, bucuroasă că tânăra ei colocatară nu era acasă. Avea nevoie de un moment de intimitate, în care să se pregătească sufleteşte.

Nu se grăbea. Se dezbrăcă pe îndelete şi se aşeză în cadă. După baie, se băgă în pat şi, după ce dormi o oră şi jumătate, se trezi revigorată.

Venise vremea să se pregătească. Îi luă ceva timp până îşi alese vestimentaţia. Voia să arate bine, dar fără a sări calul. Cu un gest involuntar, deschise sertarul şi scoase cutiuţa în care îşi ţinea cele câteva bijuterii. N-avea multe. Nu mai purtase aproape nicio podoabă de ani de zile.

Luă capacul cutiei şi scoase cu grijă medalionul simplu, placat cu aur, pe care îl primise de la tatăl ei când împlinise opt ani.

Având în vedere toate câte se întâmplaseră, era surprinsă că încă îl mai are. Cum de l-a păstrat după ce plecase de acasă? De atunci nu-l mai purtase, nici măcar nu se uitase la el... până acum.

Desfăcu încet închizătoarea. Înăuntru, exact aşa cum îşi amintea, se aflau două seminţe de trandafir ce rămăseseră neschimbate, chiar şi după douăzeci de ani.

În tăcere, inima lui Lisel – o tânără femeie ce era, în sfârşit, pregătită să îmbrăţişeze maturitatea spirituală redevenind copil –

rederulă conversaţia plină de iubire ce însoţise darul, conversaţie pe care ea şi tatăl său o purtaseră în repetate rânduri şi în anii care urmaseră.

Ochii i se umplură de lacrimi. De astă dată, nu mai erau lacrimi de înverşunare, ci doar lacrimile purificatoare ale pocăinţei... şi ale hotărârii luate.

Pe buze îi apăru un surâs. Chiar dacă era tulburătoare, rămânea, totuşi, o amintire plăcută.

Trase adânc aer în piept, apoi îşi puse la gât lănţişorul pe care se afla medalionul. Era singura bijuterie pe care ar fi putut s-o poarte cu această ocazie.

Seminţele cuvintelor rostite de tatăl ei, realiză Lisel, aidoma celor din medalion, fuseseră sădite în sufletul ei tocmai în pregătirea acestei zile.

Partea a XIV-a

Mireasma trandafirului nu moare niciodată

124

Kolter ripostează

În după-masa aceea, când deputații germani se întruniră pentru a începe cea de-a doua zi a sesiunii extraordinare organizate la Berlin, atmosfera din Bundestag era încărcată de tensiune.

Totuşi, dezbaterea care urmă fu mai puțin încinsă decât s-ar fi crezut în ajun.

Cancelarul Hans Kolter fusese toată ziua scump la vedere. Se zvonea că acesta ar intenționa să ia cuvântul în plen înainte de sfârşitul şedinței, dar Klaus Drexler nu-şi făcea nicio grijă. Petrecuse întreaga zi consolidându-şi tabăra de susținători şi era extrem de încrezător în faptul că în noaptea aceasta, când va pune capul pe pernă, o va face deja în calitate de cancelar al Germaniei.

În absența cancelarului, ce se presupunea a ascunde un ultim efort de a-şi salva coaliția de la destrămare, dezbaterea fusese una superficială, ținută mai mult de formă decât din necesitate, iar acum sosise momentul votului.

Kolter încă tot nu-şi făcuse apariția. Totuşi, din respect pentru cel care îi condusese atâția ani de zile, parlamentarii germani, deşi din ce în ce mai iritați de întârzierea lui prelungită, hotărâră să nu voteze retragerea mandatului său până nu va fi şi el de față.

Într-un sfârşit, Hans Kolter, cancelarul Germaniei reunite, păşi în sala pe care o prezidase ani întregi cu o mână de fier cu siguranța de sine care îl caracterizase întotdeauna. Privirea lui plină de demnitate nu era o privire de om învins, ci de învingător. Urcă cu pas încrezător la tribuna pentru vorbitori şi se postă imediat în fața microfonului, gata să se adreseze colegilor săi din Bundestag.

Cancelarul aşteptă până ce freamătul din sală se potoli şi deputaţii se întoarseră la locurile lor, apoi îşi începu discursul.

— Îmi cer scuze că mă prezint cu întârziere în faţa domniilor voastre. Ne confruntăm cu o situaţie de criză de care nu are cunoştinţă niciunul dintre dumneavoastră şi, prin asta, nu mă refer la votul iminent prin care sunteţi nerăbdători să mă îndepărtaţi din funcţie.

Murmur general.

— Da, sunt cât se poate de conştient de stratagemele care s-au pus azi la cale împotriva mea, în urma răsunătoarei înfrângeri pe care am suferit-o aseară. Totuşi, pe aceia dintre dumneavoastră care mi-aţi semnat deja necrologul, trebuie să vă anunţ, cu părere de rău, că mai aveţi puţin de aşteptat. Iar aceia dintre dumneavoastră, spunând acestea, Kolter îl aţinti cu privirea întâi pe Gustav Schmundt şi apoi pe Keil Weisskopf, care au fost seduşi să ia parte la această conspiraţie, vor blestema ziua în care au permis ca o asemenea trădare să învenineze vechile prietenii şi loialităţi.

Neavând curajul să îl privească în ochi, Schmundt îşi întoarse, ruşinat, privirea.

— Pe parcursul acestei zile am făcut tot ce mi-a stat în puteri pentru a împiedica instaurarea unei crize internaţionale... o criză în adevăratul sens al cuvântului. Am luat legătura cu preşedintele american, cu premierul britanic şi cu domnul Boris Elţin, preşedintele Rusiei, într-o chestiune de o importanţă...

Vocea care îl întrerupse era una pe care o ştia prea bine.

— Ei, zău aşa, stimate domn cancelar! sări cu gura Klaus Drexler, care între timp se ridicase în picioare. Între o criză mondială şi eşecul unei propuneri prost consiliate de acordare a unui ajutor de stat e cale lungă. Să fim serioşi! Te-ai grăbit să iei legătura cu toţi liderii străini ca să scapi dumneata cu faţa curată!

— Nu mă refer la respingerea proiectului de lege! tună Kolter.

— Şi atunci *la ce*, mă rog, te referi? ripostă Drexler, pe un ton ce deborda de sarcasm.

— Ştii prea bine la ce mă refer, *stimate Herr* Drexler! răspunse Kolter. De ce nu vii aici, alături de mine, să le explici colegilor noştri în detaliu chestiunea la care fac eu referire.

Drexler încă nu bănuia nici pe departe cât de temeinice erau cunoştinţele adversarului său politic despre uneltirile lui. Nimic din cele spuse de cancelar nu îi dăduse de înţeles pericolul cu care se confrunta. Începea să-şi piardă răbdarea.

— Am auzit destul! spuse el pe un ton rece şi autoritar. E timpul să trecem la vot. Am aşteptat îndeajuns, acum a sosit momentul adevărului. Coaliţia dumitale s-a prăbuşit. Iar noi, colegii dumitale, considerăm că nu eşti apt să conduci această ţară şi, prin urmare, îţi cerem să demisionezi de bună-voie ori, de nu, vei fi îndepărtat imediat din funcţie printr-o moţiune de cenzură.

— Bine zis! scandară câteva voci răzleţe din tabăra RDP.

— Mandatul dumitale s-a terminat, Kolter. Dacă nu-ţi dai demisia, te vom da noi afară! strigă cineva.

— Îi auzi, Hans? făcu Drexler. Nu mai poţi trage de timp cu grandilocvenţa ta, invocând o aşa-zisă criză care să te aducă încă o dată în centrul scenei mondiale. Nu încerca să faci pe eroul. De astă dată nu-ţi va merge! Dinastia Kolter s-a sfârşit. Dă-ţi demisia sau înfruntă umilinţa unei moţiuni de cenzură! Viitorul aparţine coaliţiei conduse de RDP!

125

Răsar, în sfârşit, florile iubirii

Deşi trăise toată viaţa în acest oraş, nu mai călcase de ani de zile pe strada pe care copilărise. O făcea acum.

În timp ce paşii o purtau spre locul unde ar fi trebuit să se întoarcă de mult, gândurile lui Lisel Lamprecht zburară la ziua în care, la şaisprezece ani, privise de-a lungul uneia dintre aceste străzi lăturalnice spre Zid şi se întrebase cum s-o fi simţind la pipăit piatra aceea zgrunţuroasă şi rece.

Ziua aceea făcea, parcă, parte dintr-o altă viaţă. Ulterior, apucase să atingă asprul *Die Mauer* cu degetele ei catifelate, iar acum Zidul nu mai era decât o amintire urâtă şi Germania era din nou unită.

Totuşi, mai rămânea un zid, iar Lisel spera ca astăzi să fie dărâmat şi acesta.

Nu avea să fie uşor. Nu e niciodată uşor să îţi ceri iertare. Dar, dacă voia întregirea fiinţei ei, acesta era primul pas pe care trebuia să-l facă. Îi reveniră în minte frânturi dintr-o conversaţie pe care o avusese cu tatăl ei în copilărie.

— *Îţi mai aminteşti ce ţi-am zis despre trandafir?* o întrebase el.

— *Sigur că-mi amintesc, tăticule. N-am să uit niciodată discuţia aceea.*

— *Mai porţi medalionul?*

— *Cum să nu-l port, tăticule? Este lucrul meu cel mai de preţ. Îl am şi acum la gât.*

Ochii i se umplură de lacrimi şi iuţi involuntar pasul.

Sentimentul acut de aşteptare care pusese, în mod misterios, stăpânire pe Hermann Lamprecht aproape imediat după ce se trezise, devenise tot mai pregnant pe parcursul dimineţii,

transformându-se spre după-amiază în senzaţia pe cât de stranie, pe atât de clară că o călătorie se apropia de sfârşit.

Ce-o fi însemnat asta, habar nu avea. Nu mai părăsise oraşul de mai bine de un an şi nici nu intenţiona să facă vreo excursie în viitorul apropiat. Spre jumătatea după-amiezii, ajunse să îşi arunce tot mai des ochii pe fereastră şi chiar să scoată, când şi când, capul pe uşa de la intrare şi, ducându-şi palma uriaşă streaşină la ochi, să scruteze depărtările. Nu se uita după ceva anume. Nu aştepta musafiri. Acţiunea era una aproape reflexă, menită parcă să-i îndepărteze senzaţia acută cum că avea să se întâmple ceva neaşteptat.

Spre seară, cuprins de un neastâmpăr nebun, Hermann aproape că nu mai putea sta locului. Învârtindu-se agitat prin cameră, îşi aruncă, pentru a treizecea oară, privirea pe fereastră şi scrută încă o dată strada în ambele direcţii.

În depărtare, o siluetă solitară îi atrase atenţia. Hermann simţi că-i sare inima din piept! *Nu se poate... O, Doamne... O, Doamne, Dumnezeule... să fie oare... o, Doamne...*

Gândurile şi rugile sărmanului om se transformară într-un vălmăşag de cuvinte incoerente de speranţă şi uimire şi acesta porni cu paşi împleticiţi spre uşă.

Cu glasul tremurând de emoţie, o strigă pe soţia sa, care era sus, la etaj, dar nu avu răbdare să-i aştepte răspunsul.

Dădu buzna afară pe uşă şi alergă spre trotuar atât cât îl ţineau picioarele şi genunchii săi bătrâni care tremurau acum de emoţie.

În momentul în care îl văzu pe tatăl ei năpustindu-se afară pe uşă, Lisel o luă şi ea la fugă spre el.

Simpla revedere a scumpului său părinte îi pusese un nod uriaş în gât. *Cum putuse să nu-l iubească? Cum de fusese atât de oarbă? Cum de nu văzuse cât de mult o iubea tatăl ei?*

Nu mai avu timp de alte întrebări, cugetări sau reproşuri, căci braţele vânjoase ale tatălui ei o cuprinseră în strânsoarea lor plină de iubire la fel ca atunci când era doar o copilă.

— Of, tăticule... îmi pare atât de rău! strigă Lisel, cu capul cuibărit la pieptul lui puternic, ce acum era scuturat de suspine. Îmi pare rău... te rog să mă ierți, tăticule.

— Of, fetița tatii... fetița tatii, murmură uriașul în timp ce lacrimi mari de fericire îi șiroiau pe obraji, eu te-am iertat din prima clipă.

— Îți mulțumesc, tăticule... îți mulțumesc din suflet, spuse Lisel printre lacrimi.

— Tata te iubește, Lisel... Tata te iubește.

Tatăl și fiica rămaseră multă vreme îmbrățișați acolo, în mijlocul trotuarului, tremurând amândoi de emoție.

— Mai ții minte, tăticule, ce-mi spuneai despre misterul vieții? întrebă Lisel abia șoptit.

Hermann încuviință din cap, apoi spuse:

— Misterul vieții se găsește în semințe.

— Abia acum înțeleg cu adevărat la ce te refereai când spuneai că, dacă semințele sunt semănate cu rugăciune, din ele răsar florile iubirii.

— Cât mă bucur că n-ai uitat cuvintele acestea!

— Semințele pe care le-ai semănat în mine, tăticule, cred că au început, în sfârșit, să dea roade. Iar acum sunt pregătită să îți mulțumesc pentre ele.

— Sunt mândru de tine, Lisel, spuse Hermann.

— N-am să le mai dau uitării cât oi trăi.

126

Planuri dejucate

Nu foarte departe de străduţa liniştită unde se petreceau aceste evenimente de însemnătate eternă, avea loc o scenă zgomotoasă, de o importanţă pe cât de mare, pe atât de vremelnică. Tabăra susţinătorilor lui Klaus izbucnise în aplauze şi urale.

Dar Kolter, impunător atât prin statură, cât şi prin atitudine, nu se lăsă intimidat.

— Linişte! tună el, izbind cu pumnul în pupitru, cu o finalitate mânioasă.

Vocea sa bubuitoare de bariton reverberă în întreaga sală, reducându-i la tăcere pe cei şase sute de parlamentari.

— Dumneata, domnule Klaus Drexler, eşti un trădător! Da, nu mă codesc să ţi-o spun drept în faţă. Ai trădat această instituţie şi ţi-ai trădat ţara!

În timp ce vorbea, se îndepărtă de pupitru şi păşi mânios spre lojele unde stăteau colegii săi.

— Am să-mi dau demisia atunci când membrii acestui parlament mă vor socoti, într-adevăr, incapabil să menţin unitatea unei coaliţii. Dar nu înainte de a face cunoscut întregul adevăr! adăugă el cu un glas tunător.

— Adevărul? Care adevăr? ripostă Drexler. Fă bine şi scuteşte-ne de predici, Hans!

— Stai liniştit, n-am să ţin nicio predică, răspunse Kolter, apropiindu-se de el şi privindu-l drept în ochi. Dar colegii noştri vor afla tot adevărul despre trădarea pe care ai comis-o. Asta dacă nu îţi dai *dumneata* imediat demisia.

— Să-mi dau *eu* demisia? Ai înnebunit? Mâine pe vremea asta eu voi fi cancelarul Germaniei.

În loc de răspuns, Kolter scoase tacticos o foaie de hârtie din buzunarul interior al sacoului și o așeză calm pe masă. Drexler își trecu rapid privirea peste conținutul documentului.

— Acum, spuse Kolter, coborând vocea, poate că ești de acord să schimbăm câteva cuvinte între patru ochi?

Drexler își ridică spre el ochii îngustați de ură și, înclinând din cap, se ridică și îl urmă până la ușa cea mai apropiată.

Ieșirea celor doi stârni exclamații de uimire în întreaga sală.

Kolter atacă problema fără nicio introducere imediat ce pășiră pe coridor.

— Știm totul, Klaus. Cunoaștem toate detaliile conspirației. Capii din CSI sunt arestați chiar în momentul de față. Guvernul și armata sunt pe mâini sigure și la fel este și agentul CIA care ne-a ajutat să vă descoperim uneltirile. Președintele Elțin este teafăr – cum sunt, de altfel și ceilalți șefi de stat din cadrul delegației oficiale – și se află deja în drum spre Moscova. Amicul tău Desiatovski a fost arestat și va fi ținut închis până când președintele Elțin va lua o hotărâre în privința lui.

— Și ce legătură au toate astea cu mine? întrebă Drexler pe un ton indiferent. Ce-mi pasă mie de ce se petrece în CSI?

— Lasă teatrul, Klaus. S-a terminat. Lovitura de stat a eșuat. Desiatovski a dat totul pe față și a ciripit o povestioară foarte interesantă despre principalul său complice.

— Ticălosul...

— Nu te ambala, Klaus, nu-ți șade bine mânios. Și-apoi, chiar dacă Desiatovski nu ne-ar fi povestit totul despre tine, despre amicul tău, Claymore, și despre ticăloșeniile pe care le-ați pus la cale împreună atât aici, cât și în CSI – chiar dacă ar fi tăcut mâlc, tot ți s-ar fi înfundat, fiindcă am pus mâna pe dosarul complet al operațiunii. Desiatovski n-a reușit să-l recupereze. Nu și, din câte înțeleg, nici asasinul angajat de tine n-a fost mai norocos.

— Habar n-am despre ce vorbești, Hans, spuse Drexler, încercând să-și recapete calmul.

— Sigur că nu. Dar, vezi tu, Klaus, aproape printr-un miracol, în dimineața asta dosarul a ajuns la mine. E de-a dreptul ilar, nu-i așa? Planul *tău* a ajuns pe biroul *meu*!

— Orice-ar fi îndrugat *Herr* Desiatovski...

— Încetează să te mai prefaci, Klaus. Nu are niciun rost. Amicul tău rus a consemnat, cu meticulozitate, totul – fiecare întrevedere, fiecare convorbire telefonică. Știai că a înregistrat toate convorbirile cu tine? Da, iar noi avem telefonogramele – cuvânt cu cuvânt. Klaus, tu chiar nu înțelegi? S-a terminat. Nu-ți mai rămâne decât să demisionezi.

Drexler păli.

— Dovezi... vreau să văd dovezi! fu tot ce avu puterea să îngaime abia șoptit.

— Vei vedea toate dovezile, răspunse Kolter. Deocamdată, adăugă el, scoțând alte foi din buzunar, asta ar trebui să te convingă că nu merg la cacealma.

Drexler înșfăcă documentele și, trecându-și înfrigurat ochii peste ele, se făcu alb ca varul.

— Ce vrei să fac? murmură el în cele din urmă, învins.

— Pentru binele țării, nimic din toate acestea nu va fi făcut public. Domnul Elțin a fost de acord ca, pentru binele CSI, să treacă și el sub tăcere tentativa de lovitură de stat. Prin urmare, ți se va permite să demisionezi în mod demn din funcția de deputat – asta, *dacă* demisionezi imediat, fără a da alte explicații. Dacă refuzi să-ți dai demisia ori încerci să tragi de timp, va trebui să suporți consecințele. Dacă lucrurile acestea ajung cumva în presă, s-ar putea să te înfrunți cu necazuri serioase.

Drexler oftă din greu, apoi privi resemnat în ochii cancelarului.

— Mâine dimineață vei avea demisia mea pe birou. Ești liber s-o faci publică așa cum consideri de cuviință.

Spunând acestea, Drexler traversă grăbit coridorul și părăsi clădirea.

Kolter petrecu îngândurat cu privirea, apoi, nu fără o oarecare tristețe, se răsuci pe călcâie și se întoarse în Bundeshalle.

Văzându-l singur, parlamentarii din sală izbucniră într-un nou val de întrebări şi exclamaţii zgomotoase.

Kolter urcă direct la pupitru. Expresia de pe chipul lui nu era una de victorie, ci de durere. Sesizându-i, parcă, tristeţea, colegii săi din parlament se potoliră rapid. Din respect, chiar şi cei din RDP îşi încetară vociferările.

— Stimaţi colegi şi prieteni, începu simplu cancelarul, am rugămintea să îmi acordaţi un răgaz de douăzeci şi patru de ore înainte de a supune la vot moţiunea de cenzură. Gustav şi Keil, mâine vă rog să vă prezentaţi la mine în birou. În pofida a ceea ce aţi făcut, eu vă consider în continuare prieteni. Dacă noi trei nu suntem în stare să menţinem unitatea acestei coaliţii, atunci mâine, la ora aceasta, îmi voi da demisia din funcţia de cancelar. Tot ce vă cer este să îmi acordaţi douăzeci şi patru de ore.

Făcu o pauză, apoi continuă, trecându-şi privirea peste întregul auditoriu.

— Colegul nostru Klaus Drexler, preşedintele partidului RDP, m-a informat că mâine va demisiona din funcţia de deputat.

Anunţul stârni murmure şi exclamaţii de uimire, şoc şi derută.

— Vă rog să mă lăsaţi să termin, spuse Kolter. Bănuiesc că această veste s-ar putea să schimbe poziţia pe care aveau de gând s-o ia unii dintre dumneavoastră vizavi de moţiune. În orice caz, veţi avea douăzeci şi patru de ore la dispoziţie pentru a hotărî dacă doriţi sau nu să mă schimbaţi din funcţia de cancelar. Iar acum, cu permisiunea dumneavoastră, eu am să mă retrag.

Fără să aştepte un răspuns, Kolter coborî de pe podium şi traversă grăbit sala, cu privirea aţintită înainte. Detesta bila neagră din trecutul naţiunii sale şi îşi iubea ţara pentru principiile democratice pe care le reprezenta acum prea mult pentru a savura victoria repurtată împotriva adversarului său politic care aproape reuşise să-l doboare.

În urma lui, sala se adânci într-un vacarm de nedescris. Stupoare generală.

127

O chestiune spinoasă

Matthew şi Tad McCallum, însoţiţi de astă dată nu doar de noul lor prieten Gentz Raedenburg, ci şi de Sabina, se aflau din nou în compania cancelarului german Hans Kolter.

Totuşi, această întâlnire se petrecea în împrejurări cu totul diferite de cea care avusese loc cu două zile în urmă în biroul cancelarului. După ce Raedenburg îi comunicase că prietenii săi americani îi solicitau o nouă întrevedere, Kolter îi invitase pe toţi la noua sa reşedinţă din Berlin. Invitaţii sosiseră de vreo jumătate de oră, iar acum conversaţia curgea deja de la sine.

— Gentz mi-a spus că vă confruntaţi cu o problemă în care s-ar putea să vă fiu de ajutor, zise la un moment dat Kolter.

— Dumneavoastră aţi spus că vreţi să vă revanşaţi pentru serviciul pe care vi l-au făcut Tad şi tovarăşii săi! râse Matthew, aruncând o privire spre fiul său.

— Şi am vorbit cât se poate de serios. Dacă îmi stă în puteri, am să vă ajut cu cea mai mare plăcere. Despre ce este vorba?

— Soţia mea, spuse Matthew, arătând cu mâna spre Sabina, a copilărit la nord-est de Berlin, într-o regiune care aparţinea pe atunci Germaniei, dar care între timp, „graţie" prietenilor noştri ruşi, a fost anexată Poloniei.

Kolter dădu din cap. Cunoştea prea bine problema.

— Tatăl ei, Heinrich von Dortmann...

— *Baronul von Dortmann?* îl întrerupse uimit cancelarul. Bărbatul care a adăpostit evrei în timpul războiului... prietenul lui Bonhoeffer?

Sabina încuviinţă, zâmbind, din cap.

— Sunt profund onorat să mă aflu în compania dumneavoastră, stimată doamnă, zise Kolter cu nedisimulată sinceritate.

Am auzit multe despre tatăl dumneavoastră și am fost dintotdeauna un mare admirator al său. Vasăzică, adăugă el, punând ițele cap la cap, cel care mi-a salvat guvernul este nimeni altul decât nepotul baronului von Dortmann?

— Printre alții, râse Tad.

— Ca să vezi! La asta chiar că nu mă așteptam...

Brusc, Kolter se întoarse spre Matthew și îi cercetă atent chipul.

— Nu ne-am mai întâlnit undeva? îl întrebă el în cele din urmă. Acum că vorbim despre baronul von Dortmann, îmi amintesc că parcă m-am întâlnit de câteva ori cu ginerele său.

Matthew râse încetișor.

— Da, domnule cancelar, ni s-au încrucișat drumurile o dată sau de două ori. Am lucrat o vreme în cadrul Departamentului de Stat.

— Desigur! Acum îmi amintesc perfect – iertați-mă că nu mi-am dat seama mai devreme.

— E de înțeles, răspunse Matthew. A trecut mult timp de atunci. Prima mea detașare la Berlin a fost pe vremea administrației Kennedy.

— Oho, mi-ați luat-o binișor înainte! râse, la rându-i, Kolter. În orice caz, mă bucur să vă revăd.

— Sunteți foarte amabil.

— Dar, vă rog, continuați. Acum sunt de-a dreptul intrigat.

— Baronul, tatăl Sabinei, își reluă Matthew povestirea, a deținut un domeniu măricel care, după ce rușii au preluat controlul Poloniei și al Germaniei de Est, a fost, desigur, confiscat.

Kolter primi informația dând din cap. După ce îi explică dificultățile de care se lovise în demersurile sale de a recupera moșia Sabinei, Matthew îi întinse vechiul act de proprietate pe care îl găsise cu ani în urmă în tainița de la *Lebenshaus*.

Kolter studie documentul cu mare interes.

— Da..., spuse el în cele din urmă, da, regiunea asta mică din Polonia a dat bătăi de cap și altora... Este una dintre acele chestiuni spinoase la care nici măcar reunificarea nu a putut să găsească o soluție satisfăcătoare.

— Chiar nu se poate face nimic pentru ei, Hans? întrebă Raedenburg. Nu uita că statul german le este dator.

— Da, ai perfectă dreptate, murmură cancelarul, începând să se plimbe îngândurat prin cameră.

Ceilalţi aşteptară în tăcere.

— Apropo de obligaţii morale, şi Polonia este datoare, spuse el într-un târziu. Polonia e inclusă şi ea în acest ajutor de stat care se pare că va fi, în cele din urmă, aprobat de către parlament. Pe lângă faptul că am salvat democraţia şi libertatea noului lor guvern, acum vor beneficia şi de asistenţă economică în valoare de câteva milioane de mărci. Aşa că, da, pot să ne fie cu adevărat recunoscători.

Se lumină la faţă şi adăugă plin de entuziasm:

— Cred că pot să rezolv problema!

— Cum? întrebară ceilalţi la unison.

— Am să-l sun pe Wałęsa!

Invitaţii săi se priviră uimiţi, parcă nevenindu-le să-şi creadă urechilor.

— Nici nu mai ştiu cu câte favoruri îmi este deja dator Lech, continuă Kolter plin de însufleţire. Iar dacă punem la socoteală şi evenimentele din ultimele două zile... Am să-i cer, pur şi simplu, să ne returneze domeniul. Aceasta va fi condiţia pe care i-o voi pune personal, în mod neoficial, fireşte, pentru ca Polonia să-şi primească partea cuvenită din ajutorul de stat.

— E posibil aşa ceva? întrebă Matthew.

— Orice e posibil! Dacă Polonia vrea să fie un stat democratic, va trebui să se obişnuiască cu noţiunea de proprietate privată şi inclusiv cu proprietari de origine străină. În fond, de ce n-ar putea un neamţ sau un american să deţină o casă în Polonia? E un lucru cât se poate de firesc!

Kolter stătu încă o clipă pe gânduri, apoi adăugă:

— De fapt, am să-l sun chiar acum!

Se îndreptă cu pas hotărât spre una dintre măsuţele din spaţioasa cameră de zi, ridică receptorul, aşteptă un moment, după care Matthew, Sabina şi Tad îl auziră zicând pe un ton autoritar:

— Fă-mi legătura cu Lech Wałęsa!

128

Înflori-vor iar trandafirii

Vestul Poloniei, în apropiere de Niedersdorf

Sabina Dortmann McCallum visase ani de zile la acest loc, fără a spera însă că va mai apuca să-l revadă vreodată în această viață.

Se gândise la scumpa ei *Lebenshaus* de zeci de mii de ori, încercând să și-o închipuie cu ochii sufletului, care se deschiseseră în ea încă din copilărie datorită învățăturilor primite de la tatăl ei. Totuși, acum că se afla din nou fizic pe moșia la care visase ani de zile cu ochii deschiși, cu impunătoarea casă părintească în spatele ei și *Der Frühlingsgarten* întinzându-se pe cornișă, dedesubt... emoțiile care o covârșiră, șuvoi, erau aproape prea mult de îndurat pentru o inimă omenească.

Conturul gardului viu ce împrejmuia grădina tatălui ei se distingea clar și acum – dacă știai unde să te uiți. Totul fusese lăsat în paragină și era năpădit de buruieni. Atât gardul viu, cât și vegetația mărginită de el se sălbăticiseră atât de tare, încât doar cei ce văzuseră grădina în urmă cu cincizeci de ani ar fi putut să își imagineze forma și frumusețea ei de odinioară.

— Vom avea grijă ca toate să revină la viață, îi șopti la ureche o voce, citindu-i parcă gândurile. Fiecare arbore, fiecare floare.

Trecuseră trei-patru minute de când cei doi soți stăteau nemișcați, ținându-se de mână și privind tăcuți priveliștea.

— Chiar crezi că e posibil, dragul meu? oftă Sabina.

— Ce crezi c-ar spune tatăl tău?

Sabina zâmbi.

— L-ar cita pe scoțian. Știu pasajul pe de rost. A fost mereu unul dintre preferatele lui papa.

— Atunci să-l auzim. Nici că s-ar putea găsi un moment mai potrivit ca acesta.

— *E destul de bine ştiut faptul*... începu Sabina pe un ton meditativ, după care se opri însă aproape imediat.

Nu putea separa aceste cuvinte de gândul că tatăl ei le iubise toată viaţa, înţelegând parcă sensul lor profetic şi presimţind că într-o bună zi ele vor fi rostite, drept rugăciune încărcată de speranţă, pentru *propria* lui grădină.

— *E destul de bine ştiut faptul*, reluă ea în cele din urmă, *că, dacă sapi adânc în orice grădină bătrână, cum e aceasta – străveche şi, poate, dată uitării – în cele din urmă răsări-vor iar florile de altădată. Căci, chiar dacă au fost neglijate sau smulse, în tot acest timp ele au continuat să trăiască, ascunse în pământ.*

— E ca şi cum l-aş auzi pe tatăl tău rostind aceste cuvinte, spuse Matthew. Îl şi văd în faţa ochilor. Ar sta aici doar câteva clipe, arzând de nerăbdare să descopere toate lucrurile acestea ascunse în pământ, aşteptând să ţâşnească la suprafaţă.

Făcu un gest larg cu mâna, arătând spre grădină, apoi adăugă:

— Probabil că readucerea grădinii la viaţă i-ar face o plăcere la fel de mare precum cea pe care a simţit-o la bun început, când a proiectat-o.

— Papa căuta mereu sensurile profunde care se ascund dincolo de aparenţe – fie că era vorba de caracterul lui Dumnezeu, de o carte de-a scoţianului sau de ţărâna din grădina lui. Este una dintre cele mai trainice învăţături ale lui.

Şi ai dreptate: mâine dimineaţă ar fi deja în grădină, căutând în patru labe acea viaţă ascunsă, echipat cu mănuşi, foarfece de grădinărit şi o lopată! adăugă Sabina zâmbind, cu vocea încărcată de iubire.

— Şi la fel vom face şi noi, zise Matthew. El cu ce crezi că ar începe lucrările?

Sabina căzu o clipă pe gânduri.

— Hm... cred că întâi s-ar ocupa de gardul viu, ca să dea locului un aer cât de cât îngrijit, apoi de câteva cărări, ca să se poată mişca mai liber... şi de grădina de trandafiri, desigur.

— Atunci îți propun să adoptăm și noi exact același plan – de îndată ce va fi finalizată retrocedarea și vom fi aranjat lucrurile în State.

Trecuse o săptămână și jumătate de când se întâlniseră cu cancelarul Kolter. A doua zi după acea discuție decisivă, soții McCallum făcuseră aranjamentele necesare pentru a-și amâna călătoria de întoarcere acasă și la fel procedaseră și prietenii lor, Iosif și Ursula.

Deși birocrația și diversele întârzieri nu puteau fi evitate în totalitate, lucrurile progresaseră mult mai rapid decât și-au imaginat ei că ar fi posibil. Ei așteptaseră luni, ani de zile pentru a recupera moșia... pe când cancelarul german, înarmat cu copii ale actului de proprietate, urgentase lucrurile în așa măsură, încât acum procedura de restituire avea să fie finalizată în doar câteva zile. După ce Kolter îi explicase împrejurările, președintele Poloniei nu opusese niciun fel de rezistență.

Ar fi un prilej bun de a reduce fosta birocrație comunistă, spusese acesta. Unde mai pui că domeniul, care găzduia în prezent o casă de bătrâni pentru ofițerii în retragere, nu corespundea prea bine acestui scop din punct de vedere al amplasamentului. Așa că, da, îl vor ceda bucuroși. Totuși, va dura probabil o vreme până când vor putea fi transferați actualii locatari. Și mai era o problemă: ideea de a *restitui* pur și simplu moșia foștilor proprietari s-ar putea să nu fie pe placul autorităților poloneze.

Kolter îi amintise de pachetul de finanțare.

Dacă fondurile au fost autorizate, Polonia le va primi oricum, ripostase Wałęsa.

În cele din urmă, s-a hotărât ca fosta moșie Dortmann să fie vândută pentru suma de trei sute de mii de mărci germane, un aranjament care să nu aibă nicio legătură cu acordarea ajutorului de stat. Banii vor fi puși la dispoziție de către guvernul german, îi anunțase ieri cancelarul pe Matthew și pe Sabina, în numele trustului pentru patrimoniul istoric. Noul act de proprietate va fi făcut pe numele Sabinei Dortmann McCallum și al urmașilor

ei şi va cuprinde o clauză conform căreia, dacă membrii familiei vor renunţa vreodată la moşie, *Lebenshaus* să intre în posesia trustului naţional ca patrimoniu istoric pentru comemorarea rezistenţei poporului german faţă de nazişti.

Tot ce trebuiau ei să facă era să înscrie moşia pe listele siturilor culturale de acest tip, să încerce să readucă terenul şi casa la forma pe care o aveau înainte de război – restaurare pentru care vor primi subvenţii de stat – şi să permită accesul publicului la *Lebenshaus* o dată sau de două ori pe an.

Cu lacrimi în ochi, Matthew şi Sabina acceptară bucuroşi şi recunoscători condiţiile lui Kolter.

— A, şi încă un lucru, stimată doamnă McCallum, adăugase cancelarul. Am aranjat să vă puteţi vizita casa părintească... chiar mâine după-masă.

Sabina scoase un strigăt de bucurie şi izbucni iar în lacrimi de fericire.

— Vă mulţumesc... Din suflet vă mulţumesc, *Herr* Kolter. Nici nu vă puteţi închipui cât de mult înseamnă asta pentru mine!

Asta se întâmplase ieri, iar azi iată-i la *Lebenshaus*.

Mai contemplară în tăcere grădina vreme de câteva minute, gândindu-se la lucrările pe care le vor face de îndată ce vor avea prilejul.

La un moment dat, un zgomot venit din direcţia opusă le întrerupse gândurile. Întorcând amândoi privirea, îi văzură pe Lisel şi pe Tad care urcau dealul ţinându-se de mână, urmaţi de Hermann şi de soţia acestuia.

— Se pare că şi fiului nostru i-a furat inima o nemţoaică, exact cum mi s-a întâmplat şi mie cu ani în urmă, remarcă Matthew zâmbind.

— Ba că mie mi-a furat inima un american! ripostă Sabina cu ghiduşie.

Matthew pufni în râs.

— Ce zici? Să-i trimitem să facă o plimbare călare prin pădure?

— Măcar de-am putea! oftă Sabina. De-ar mai fi cai, şi grajduri, şi poteci de călărie, şi podeţe...

— Or să *fie* de toate – îți promit! Vom face ca *Lebenshaus* să își recapete strălucirea de odinioară din toate punctele de vedere!

— Aveai dreptate, mamă! exclamă Tad plin de exuberanță în timp ce se apropia de ei. Acum înțeleg de ce mi-ați vorbit despre moșia asta de când mă știu!

— Iar eu înțeleg de unde și-a primit numele misterioasa mea colegă *Karin Duftblatt*! interveni zâmbitor Hermann, făcându-i cu ochiul lui Matthew.

— O, Hermann, nu mi s-a mai zis așa de zeci de ani! râse Sabina.

— Locul acesta e de-a dreptul încântător! exclamă *Frau* Lamprecht.

— Eu abia aștept să văd interiorul casei! spuse Lisel.

— Putem face un tur? întrebă Tad.

— E o idee grozavă! răspunse Matthew. Sabina, draga mea, fă tu onorurile! adăugă el, pornind spre casă.

Ceilalți îl urmară.

— Ia-o tu înainte, Matthew, spuse Sabina în timp ce mergeau. Acum tu ești baronul moșiei și îndatorirea de gazdă îți revine, deci, *ție*.

— Mă opun cu tărie acestui titlu, răspunse Matthew râzând. Baronul moșiei *Lebenshaus* a fost și va rămâne mereu unul singur: tatăl tău. Totuși, în absența lui fizică, mă simt onorat să fac oficiile de gazdă.

— Nici nu mă așteptam să spui altceva, bărbate dragă. Ia-o, deci, înainte și arată-ne drumul!

— Cu mine în calitate de ghid, nu garantez că nu ne vom rătăci!

— N-ar fi prima dată! râse Sabina. Stai liniștit, Matthew, am să te ajut.

129

Secrete dezvăluite

Între timp, Ursula îi arătase lui Iosif moşia şi îi povestise cu de-amănuntul toate cele întâmplate în noaptea când întreaga ei familie a pătruns, prin tunelul din grădină, în pivniţa casei.

Tocmai ce cotiseră, discutând încet, cu zâmbetul pe buze, pe după colţul impunătoarei clădiri din piatră, când, în mijlocul curţii din spatele casei îi văzură pe ceilalţi şase.

— Tocmai porneam să facem turul casei! le strigă Matthew, făcându-le semn cu mâna. În caz că doriţi să vă alăturaţi grupului nostru, trebuie totuşi să vă previn că ghidul... sunt eu. Aceste suflete curajoase s-au încumetat să se lase pe mâinile mele!

— Îţi mulţumim pentru avertizare, om bun, răspunse Iosif mucalit. Cred că ne vom asuma, totuşi, riscul şi ne vom alătura acestor pelerini temerari. Tu ce zici, nevastă?

— Încotro vei merge tu, voi merge şi eu, intră în joc şi Ursula, repetând cuvintele rostite de Rut.

Izbucniră cu toţii în râs.

— La drept vorbind, chiar dacă tu n-ai merge într-acolo, eu tot aş vrea să mă duc! adăugă Ursula. Am petrecut doi ani în casa aceasta alături de familia Dortmann şi de alţi refugiaţi evrei. Vreau să revăd fiecare locşor în care mă jucam, discutam şi lucram împreună cu Sabina şi cu Gisela. Ard de nerăbdare să văd cum arată acum casa pe dinăuntru. Tu nu, Sabina?

— Ba da, dar parcă simt şi o uşoară strângere de inimă. Ştiu că vom găsi totul schimbat.

— În curând totul va fi iar ca înainte, îi aminti Matthew. Haideţi, să mergem!

Spunând acestea, o luă înaintea grupului și, cotind după colțul casei, îi conduse la ușa din față, unde erau așteptați de polonezul care conducea institutul.

În ora următoare, multe și inevitabile fură lacrimile vărsate de cei ce știau cum arătase conacul odinioară. Într-adevăr, mai totul se schimbase. Totuși, structura de bază rămăsese intactă și lacrimilor li se opuneau tot atâtea exclamații de încântare atunci când descopereau încăperi, coridoare și ziduri care, vreme de cincizeci de ani, păreau să fi rămas neatinse.

Un astfel de moment avu loc în timp ce coborau scara principală care făcea legătura între parter și etaje. Brusc, Sabina se opri și ochii i se umplură de lacrimi.

— Ce s-a întâmplat? o întrebă Ursula, petrecându-și ocrotitoare brațul după umerii ei.

— Tocmai am dat de un punctuleț aspru pe partea de dedesubt a balustradei, răspunse Sabina, și mi-am adus brusc aminte... uitasem cu desăvârșire lucrul ăsta... mi-am adus aminte că, pe vremea când eram copil, obișnuiam să îl pipăi cu degetele de fiecare dată când treceam pe aici...

Le indică punctul și ceilalți își trecură și ei degetele peste el.

— E un punct minuscul și, totuși, a fost de ajuns ca să mă facă să mă întorc în timp, adăugă Sabina, ștergându-se la ochi. Presupun că m-a făcut să realizez că, din multe puncte de vedere, *eu* m-am schimbat mai mult decât *Lebenshaus*. Casa a trecut remarcabil de bine testul timpului, chiar și până la această bucățică aspră de lemn.

— Am fost surprinsă să văd că, la etaj, mare parte din aripa de est a rămas practic neschimbată, comentă Ursula după ce porniră mai departe.

— A fost mereu cea mai „misterioasă" parte a casei, le explică Sabina celorlalți. Acolo îi adăposteam pe majoritatea nou-veniților.

— Acolo a fost găzduită și familia noastră când am sosit la *Lebenshaus*, spuse Ursula.

— Și tot acolo ai reușit să mă bagi în sperieți, scumpa mea soțioară, lăsându-mă să rătăcesc de unul singur pe acel

coridor întunecos! adăugă Matthew râzând. Tare mai erai pusă pe şotii!

— Ba că eram o fetiţă cuminte! râse Sabina.

— Ei aş! Erai o ştrengăriţă şi jumătate. Tocmai de aceea m-am şi îndrăgostit de tine.

— O, Matthew, eşti un romantic incurabil!

— Mă declar vinovat! Iar acum, adăugă el, întorcându-se spre ceilalţi, vreau să vă arăt o altă parte a casei.

Vorbele lui fură întâmpinate cu murmure de uimire şi câteva exclamaţii de încântare, căci cel puţin doi sau trei dintre cei prezenţi ştiau la ce se referă Matthew.

— Să mergem, deci... *la subsol*! zise acesta, luând-o înainte pe scări. Am păstrat partea cea mai interesantă pentru sfârşitul turului.

Accesul la subsol le dădu însă ceva bătăi de cap, căci toate căile de acces erau sigilate, iar directorul instituţiei habar nu avea ce se află dincolo de ele şi era din cale afară de agitat. Abia după două-trei telefoane date atât la Berlin, cât şi la Varşovia, se învoi polonezul să le pună la dispoziţie o trusă cu scule şi să îi lase să facă cu ele orice ar considera de cuviinţă.

Înarmaţi cu uneltele necesare, Matthew şi Tad deblocară cu uşurinţă una dintre uşi şi peste doar câteva minute cei opt vizitatori coborau deja scara spre pivniţă, unde trebuia descuiată o a doua uşă. După câteva momente, grupul înainta deja prin întunericul umed, cu iz de pământ, din coridorul subteran.

Când aprinseră cele două lanterne pe care le aveau la ei şi luminară pereţii de pământ, niciunuia dintre soţii McCallum nu îi veni să-şi creadă ochilor. Totul rămăsese neschimbat. De parcă n-ar fi trecut nici măcar o zi de când fuseseră ultima dată pe aici.

Abia acum începură să curgă de-adevăratelea povestirile – despre cum şi-a rupt Matthew piciorul, despre misterioasele bătăi în perete cu care l-a băgat în sperieţi Sabina, despre locul în care au ascuns cutiuţa cu trandafiri, despre cum s-a strecurat Matthew la subsolul casei în timp ce era urmărit de Gustav,

despre bătrâna pe care o întâlnise acesta în camera unde își petrecuse cândva convalescența și câte și mai câte. Își aminteau râzând de toate acestea, dar parcă râsetele lor, frânte de pereții de pământ, sunau ireverențios în tăcerea mormântală a acestui loc mohorât, făcându-i să se simtă ca niște intruși.

Matthew și Sabina conduseră micul grup de-a lungul coridorului, până în beciul situat sub fosta bibliotecă de la parter. Nici aici nu se schimbase nimic, cu excepția faptului că acea cutiuță din porțelan lipsea, ca urmare a incursiunii pe care o făcuse Matthew la *Lebenshaus* în 1962.

După ce mai cercetară încăperea, făcură cale întoarsă, cu Matthew în frunte, și se opriră la jumătatea coridorului. Sabina era de-a dreptul extaziată la gândul că va revedea tainița. Matthew le explică celorlalți cum ajunsese să descopere intrarea secretă, după care îngenunche, scoase lespezile care acopereau compartimentul în care era ascunsă cheia, scoase cheia și o inseră în zăvorul din podea. Se auzi un țăcănit înfundat și complexul mecanism de bronz din perete li se dezvălui în fața ochilor. Spre uimirea tuturor, în scurt timp treceau deja dincolo de masiva ușă de piatră, pe un coridor secret.

Matthew o luă înainte prin văgăuna neagră ce se căsca în fața lor și, luminând calea cu lanterna și avându-l pe Tad, care era și el înarmat cu o lanternă, pe post de ariergardă, conduse grupul până la tainița pe care baronul și rabinul Wissen o utilizaseră drept birou secret în timpul războiului.

Și aici toate rămăseseră neschimbate. Cu toții încercară, mai pregnant decât în oricare alt loc din casă, senzația întoarcerii în timp, la vremurile încărcate de pericol din cel de-al Doilea Război Mondial.

Cei opt se răsfirară încet prin încăpere, privind tăcuți în jur cu aceeași reverență și înfiorare pe care le simțise Matthew cu treizeci de ani în urmă, atunci când pășise pentru prima dată în acest loc bântuit parcă de fantomele trecutului.

Pentru Sabina, tot ce se găsea în tainiță – cele câteva haine pătrunse de mucegai, notițele baronului, însemnările făcute în

grabă de acesta, stilourile şi creioanele, cele câteva fotografii, paşapoarte, cărţi de identitate şi celelalte ustensile necesare activităţii lor clandestine din timpul războiului, scaunul şi colţul de masă unde obişnuia să se aşeze baronul atunci când venea aici ca să-şi aştearnă în solitudine pe hârtie multe dintre cugetările pe care le citise ulterior în jurnalele lui – fiecare lucru era o amintire vie, vizibilă şi palpabilă, a existenţei pământeşti a scumpului ei tată. Oriunde se uita, dădea cu privirea de obiecte care îi umpleau ochii de lacrimi.

Matthew, pe de altă parte, se pusese pe treabă.

— Ei bine, în curând vom afla dacă locul ăsta mai e şi acum conectat la reţeaua electrică, anunţă el în timp ce, cu ajutorul lui Iosif, care ţinea lumina lanternei îndreptată spre degetele lui, înşurubă becul nou pe care îl adusese special pentru asta în dulia care atârna din tavan.

După ce termină de înşurubat becul, se întoarse şi apăsă întrerupătorul de lângă uşă. Dintr-odată, încăperea subterană fu scăldată în lumină.

— Ei, aşa mai merge! exclamă Matthew.

— Chiar mă întrebam adineauri ce ai de gând să faci cu becul acela, spuse Ursula.

— Ştiam că becul cel vechi n-are cum să mai funcţioneze după atâta amar de vreme. Iar acum, graţie celui nou, vom putea cerceta încăperea în mod mai eficient.

— De ce, ce vrei să găseşti, tată? întrebă mirat Tad.

— Orice, băiatul tatii – dar mai cu seamă aurul bătrânului Bismarck.

— *Care aur?* exclamară la unison două-trei voci.

— Se zvoneşte că Bismarck ar fi fost aici, chiar în casa în care ne aflăm noi acum, şi că o parte din aurul din vistieria Prusiei ar fi dispărut în mod misterios cam în acelaşi timp cu vizita făcută de el la moşie.

— Nu uita de vecinul cel mârşav, spuse Sabina.

— Şi de uciderea ticălosului.

— Vreau să aud întreaga poveste! exclamă Lisel entuziasmată.

— Sabina, cred că tu ai auzit povestea bătrânei Eppie de mai multe ori decât mine, spuse Matthew. Așa că acum e rândul *tău* să preiei oficiile de gazdă și să le istorisești legenda.

— Am să încerc, răspunse râzând Sabina. Dar nu vă garantez că am să-mi amintesc fiecare amănunt.

Se strânseră cu toții în jurul ei trepidând de emoție, ca și cum s-ar fi pregătit să asculte o poveste cu stafii - ceea ce nu era, de fapt, foarte departe de adevăr.

— Aurul, începu Sabina, se zvonea că ar fi provenit din comoara familiei Hohenzollern care, în secolul al XVI-lea, era deținută de Albert de Brandenburg și de ducatul Prusiei. Tata n-a știut niciodată cât din povestea lui Eppie este realitate și cât plăsmuire. Orișicum, conform legendei, Bismarck a venit aici...

— La *Lebenshaus*? o întrerupse Tad.

— Da, se zvonește că ar fi fost prieten cu un străbunic de-al meu și că, în timpul războiului austro-prusac, puțin înainte sau după anul 1870, nu mai rețin exact, ar fi venit aici, la moșie, și că i-ar fi încredințat strămoșului meu, care era un loialist, o parte din vistieria Prusiei, pentru ca aurul să nu ajungă pe mâna austriecilor.

— Și cine este ticălosul care a fost ucis? întrebă Lisel, palpitând de emoție.

— Pare-se că un vecin, un anumit conte von Schmundt care colabora cu austriecii și a reușit cumva să străbată nevăzut lanurile și să se strecoare în casă pe aici, pe la subsol. Papa s-a întrebat mereu dacă n-o fi existat cumva vreo galerie secretă care să fi fost închisă ulterior, dar noi n-am găsit nimic de genul acesta...

— Cu excepția tunelului care dă în grădină, spuse Matthew.

— Să fie oare acela tunelul prin care s-a furișat contele înăuntru? întrebă Iosif.

— N-am aflat niciodată răspunsul, zise Sabina. În orice caz, se zvonește că Bismarck l-ar fi dibuit pe conte aici, chiar în tainița în care ne aflăm noi acum. Cei doi și-au încrucișat săbiile și contele a fost ucis, iar, în cele din urmă, Bismarck a reușit să unifice

Germania şi, de atunci, nu s-a mai auzit nimic nici despre aur, nici despre contele von Schmundt.

Se lăsă o tăcere adâncă. În pofida luminii puternice pe care o răspândea becul, fiecare dintre cei prezenţi în tainiţă se simţi trecut de un fior rece.

— Există vreun sâmbure de adevăr în povestea asta? întrebă într-un târziu Hermann.

Sabina ridică din umeri.

— Încă de prima dată când am fost aici, mi-am dorit să explorez odăiţa asta alăturată, spuse Matthew. Atunci n-am avut timp s-o fac şi nici nu aveam la mine o lanternă mai acătării. Dar, dacă există un sâmbure de adevăr în legenda asta, acolo ar trebui să existe nişte indicii.

— Papa ne-a interzis să intrăm acolo, spuse Sabina. A şi blocat intrarea cu etajera aceea.

— Da, am observat, replică Matthew. Dar noi patru, adăugă el, arătând spre ceilalţi trei bărbaţi, o vom putea da la o parte în doi timpi şi trei mişcări. Mai ales că avem şi un *tânăr* viguros printre noi.

Tad nu avu nevoie de mai multe încurajări şi, în mai puţin de un minut, etajera fu mutată din loc suficient de mult cât să fie posibil accesul în cealaltă încăpere.

Cele două lanterne sondară întunericul umed al cămăruţei.

Păşiră înăuntru încet, înfioraţi, de parcă ar fi călcat într-un tărâm bântuit de stafii. Tavanul jos şi însăşi forma grotei duceau cu gândul la un cavou. Şi exact aşa se şi simţeau, ca şi cum ar fi intrat într-un sicriu uriaş, îngropat în pământ.

Totuşi, aruncând o privire în jur, nu descoperiră întins pe podeaua de pământ nici scheletul contelui ucis şi nici al altcuiva. Odăiţa nu părea să ascundă nimic interesant. Lângă un perete era aşezată o măsuţă joasă, pe care se aflau câteva zdrenţe putrezite. Mica lopată, mâncată aproape toată de rugină, ce stătea rezemată într-un colţ şi cele câteva gropi şi grămăjoare de pământ răsfirate pe ici, pe colo, arătau că cineva făcuse cândva niscaiva săpături de explorare.

— Oare ce anume o fi căutat? întrebă Iosif.

— Poate că aurul, își dădu Ursula cu presupusul.

— Dacă aurul lui Bismarck *este* aici, vom avea timp berechet să îl găsim mai târziu, zise Matthew.

— Mie mi-era groază să nu cumva să dăm peste rămășițele unui cadavru! râse Sabina.

— Nu-mi spune că ai crezut că strămoșul lui Gustav a fost, într-adevăr, ucis!

— M-am întrebat mereu dacă n-o fi cumva îngropat undeva, la subsolul casei.

— Dar eu vreau să găsesc aurul! exclamă Tad.

— Îl vom căuta după ce ne va fi restituită casa, dragul meu, răspunse Matthew. Ai să fii liber să explorezi cât poftești aici, la subsol, și să întorci totul cu susul în jos, dacă vrei, până găsești aurul... *sau* leșul.

— Sau poate pe amândouă!

— De ce nu?... Mie lopata asta chiar că mi-a stârnit curiozitatea. Oricum, stai liniștit, nimeni n-are să fure comoara în lipsa noastră. Până ne vom întoarce, nimeni altcineva nu va avea acces aici.

— Cum de poți fi sigur?

— Pentru că, de data asta, am să iau cu mine cheia ușii secrete!

Ieșiră încet, înșirați unul după altul, în încăperea mai mare de alături care, în comparație cu odăița întunecoasă cu aspect de coșciug în care tocmai fuseseră, li se părea acum o adevărată oază de lumină.

— De fapt, ceea ce caut eu în momentul ăsta nu este aurul, zise Matthew, aruncându-și înfrigurat ochii roată prin tainiță.

— Vreau să lăsăm totul așa cum este, interveni Sabina. Toate lucrurile de pe masă sunt mărturii ale activității desfășurate de papa și de tatăl Ursulei în timpul războiului.

— E o idee excelentă, încuviință Matthew. Mai ales din moment ce *Lebenshaus* are să devină un monument istoric de comemorare a rezistenței față de naziști.

— Totuși, dacă mai găsim și alte jurnale de-ale lui papa, aș vrea să le iau cu mine. Matthew, tu de unde le-ai luat pe celelalte?

Soțul ei îi arătă locul unde găsise jurnalele baronului și alte cutii cu documente și registre din care recuperase vechiul titlu de proprietate al moșiei – act ce, deși până acum două săptămâni nu le servise la nimic, se dovedise în cele din urmă cât se poate de folositor.

— Apropo de rabinul Wissen, adăugă Matthew, am o bănuială și în privința *lui*.

— Cum? Îl bănuiești pe papa de intenții rele? făcu Ursula, ușor contrariată.

Matthew pufni în râs.

— Nu, nici vorbă de așa ceva. Voiam doar să spun că am bănuiala că și rabinul s-ar putea să fi ascuns ceva aici, așa cum baronul și-a ascuns jurnalele – ceva mult mai valoros, atât din punct de vedere istoric, cât și spiritual, decât aurul lui Bismarck.

Matthew le explică pe scurt ce să caute și se puseră cu toții pe treabă, respectând rugămintea Sabinei de a nu deranja nimic mai mult decât era absolut necesar.

Etajerele care acopereau doi dintre pereți, cele două-trei dulapuri, cartoteca veche din lemn de stejar și grămezile de lăzi și cutii de carton împrăștiate într-o relativă dezordine prin încăpere – aproape toate acestea fuseseră așezate pe suporți de lemn pentru a fi protejate de umezeală. Spre deosebire de umezeala de pe principalul coridor de la subsol, aici pământul era uscat și prăfos. Prin urmare, deși pe ici, pe colo se instalase mucegaiul și alte semne ale trecerii timpului, aproape toate lucrurile din tainiță erau într-o condiție mai bună decât ar fi fost de așteptat.

Sabina se duse la masă și își trecu încet privirea peste fiecare obiect în parte. Multe dintre ele îi răscoleau amintirile, stârnindu-i un șuvoi de emoții. Între timp, Matthew studia atent dosarele din cartotecă, sertar cu sertar. Ceilalți cercetau de sus în jos rafturile și deschideau pe rând cutie după cutie, chiar dacă nu știau cum anume ar trebui să arate cea pe care o căutau.

— Să fie oare asta? se auzi o voce după vreo zece-cincisprezece minute de căutări.

Toate privirile se întoarseră spre Lisel. Tânăra scosese din raft vreo trei-patru cutii și le pusese deoparte, pe podea, iar acum se apleca să scoată lădița de lemn pe care o acoperiseră acestea.

— Am observat că majoritatea cutiilor au etichete la vedere, spuse ea. Lădița asta mi-a stârnit curiozitatea tocmai fiindcă îi lipsea eticheta. Sau, cel puțin așa am crezut eu, până când am scos afară cutiile așezate pe ea și am văzut că eticheta era pe partea dinspre perete. Papa, ai putea să mă ajuți s-o ridic? adăugă ea, întorcându-se spre Hermann.

— Am să te ajut eu dacă nu te superi, se oferi Matthew, care între timp ajunsese lângă ea.

Spunând acestea, tatăl lui Tad ridică lădița, o așeză în mijlocul podelei și o întoarse. Pe partea ce fusese ascunsă dinadins privirii erau scrise, citeț, de mână literele W-I-S-S-E-N.

— Aceasta este lădița pe care o căutam, draga mea Lisel, spuse Matthew cu o voce blajină și plină de reverență. Ursula, Iosif, adăugă el, întorcându-se spre bunii săi prieteni, se pare că am avut dreptate. La fel ca baronul Dortmann, și tatăl tău, Ursula, a ascuns aici, în tainiță, un tezaur ce nu voia să încapă pe mâinile naziștilor. Cuvenit mi se pare să faceți voi onorurile.

Spunând acestea, se dădu la o parte.

Ursula și Iosif se apropiară încet, palpitând de emoție, ca și cum li s-ar fi acordat privilegiul de a privi chiar în inima și în sufletul răposatului rabi Heziah Wissen – și, de fapt, chiar asta erau pe cale să facă. Se așezară în genunchi, ridicară împreună capacul lădiței și se uitară înăuntru. Ceilalți șase făcură încet un cerc în jurul lor și își plecară și ei capetele spre lădiță.

Prima care pipăi cu degetele conținutul sipetului fu Ursula. Ochii i se umplură de lacrimi când scoase primul obiect, așezat deasupra celorlalte – un manuscris legat de mână, foarte asemănător jurnalelor baronului von Dortmann recuperate de Matthew.

— Ani de zile m-am întrebat ce s-o fi ales de jurnalul tatii, spuse ea în șoaptă. Știam că ținuse un jurnal detaliat pe tot parcursul șederii noastre la *Lebenshaus*. Aceea a fost o perioadă de mare creștere spirituală pentru el. Dar, după ce am plecat,

n-am mai văzut niciodată manuscrisul. Nici măcar nu mi-am mai adus aminte de el până după moartea tatii.

— Sunt sigură că îl vei prețui ca pe o comoară, spuse Sabina, așezându-și mâna cu blândețe pe umărul prietenei sale.

Între timp, Iosif scosese câteva dosare din lădiță și acum își trecea privirea peste conținutul lor.

— Sunt nume și informații despre o mulțime de familii de evrei din zona Varșoviei, spuse el după un minut. Pesemne că rabinul nu voise ca aceste dosare să rămână în țară.

— Bine, dar dacă exista pericolul ca ele să cadă pe mâna Gestapoului, de ce nu le-a distrus pur și simplu? întrebă Tad nedumerit.

— Ar fi fost, oricum, prea târziu pentru a-i salva pe evreii menționați în dosare, răspunse Iosif. Din câte îmi dau eu seama, marea majoritate fuseseră deja uciși sau trimiși în lagăre. Dar atât înainte, cât și după război, rabinul s-a devotat demascării crimelor de război. Probabil că acesta a fost scopul pentru care a încercat să păstreze aceste documente până după război.

Plângând încetișor, Ursula scoase, pe rând, din lădiță alte câteva obiecte pe care le știa prea bine – un sfeșnic pe care familia ei îl avea din moși strămoși, platoul pe care îl folosiseră pentru Sederul de Paști în ultima noapte petrecută la *Lebenshaus*, o cutiuță cu câteva azime uscate și, în cele din urmă, o carte veche, legată: Tora tatălui său.

Matthew, cu ochii umeziți de emoție, întinse mâna și luă cu evlavie ultima comoară care mai rămăsese pe fundul lădiței. Își dădu seama ce ține în mână de îndată ce începu să dea cu grijă la o parte cele două prosoape moi în care era înfășurat obiectul. Socrul său îi vorbise pe larg despre misiunea sfântă a rabinului. Dar atunci când pericolul nazist s-a intensificat, baronul i-a returnat lădița prietenului său Heziah și nu știa ce a făcut rabinul cu ea după aceea. Pentru siguranța baronului, Heziah Wissen nu i-a spus nici lui, nici altcuiva ce ascunsese în tainița de la *Lebenshaus*. Mai bine să se odihnească acolo pe veci, socotise rabinul mai târziu, când moșia fusese confiscată de către

comuniști, decât să cadă în mâinile dușmanului. Totuși, dacă prin harul lui Dumnezeu, baronul sau urmașii acestuia, sau ai lui, se vor întoarce vreodată la *Lebenshaus* și vor descoperi, grație călăuzirii divine, această lădiță, nădăjduia din tot sufletul că vor ști ce aveau de făcut.

Iar acum atât fiica lui, cât și fiica baronului, împreună cu soții lor temerari și virtuoși, priveau cutia cea sfântă care vreme de cincizeci de ani nu mai văzuse lumina altor ochi omenești.

Micul receptacul străvechi din lut ars rusesc era întărit cu suporturi de bronz și încrustat cu pietre prețioase. Pe cele patru laturi și pe capac erau pictate de mână, în culori de pe-acum șterse, scene, motive și simboluri ale evreimii din Rusia.

Oricât ar fi valorat cutia în sine, și pesemne că valoarea ei nu era de ici, de colo, aceasta nu se compara nici pe departe cu valoarea atât materială, cât mai ales istorică și spirituală a relicvelor sfinte pe care le conținea. Deși nu mai văzuse niciodată legendarele pietre, degetele lui Matthew tremurau chiar și numai la gândul că ținea în mâini nici mai mult nici mai puțin decât diamantele din pieptarul lui Aaron, fratele lui Moise, ce datau încă de pe vremea Exodului.

Matthew trase adânc aer în piept, apoi îi înmână cutia lui Iosif.

— Primește tu acest tezaur, frate dragă, îi spuse el cu evlavie. Știu că rabinul și-a dorit arzător toată viața ca aceste odoare sfinte să reintre în posesia poporului lui Israel. Visul său era ca, într-o bună zi, ele să se odihnească într-un nou templu al Ierusalimului. În calitate de ginere al rabinului, consider că ție îți revine privilegiul de a-i împlini acest vis.

— Îți mulțumesc, Matthew. Ursula și cu mine ne simțim profund onorați. Lăudat fie Domnul că le-a păzit în toți acești ani.

— Amin! exclamară mai multe voci.

— Tații noștri, care își spuneau *veri* spirituali, spuse Sabina, întorcându-se spre fiica rabinului, au fost oameni drepți și nobili și Domnul le-a ascultat rugile.

Tăcerea care se lăsă când Iosif ridică încet capacul cutiei era una plină de înfiorare și de reverență. Dumnezeu era acolo, cu ei,

şi fiecare dintre cei opt copii ai Săi prezenţi acum în misterioasa tainiţă o simţea clar, fără urmă de îndoială.

Pietrele erau înfăşurate separat, la fel ca restul obiectelor din cutiuţă, în pânză moale de in. Iosif le dezveli cu grijă pe fiecare în parte, apoi le aşeză în palmă pentru ca şi ceilalţi să le admire splendoarea scânteietoare.

Multă vreme rămaseră cu toţii tăcuţi, adânciţi în rugăciuni de mulţumire şi de laudă. Multe erau cercurile nevăzute ce fuseseră ţesute între ei de-a lungul timpului, iar acesta era încărcat de un profund simbolism spiritual pentru ei *toţi*.

— Tata a fost mereu convins că Urim şi Tumim au fost luate din templul Ierusalimului în anul 70, chiar înainte de distrugerea cetăţii, spuse Ursula într-un târziu. N-am ştiut niciodată prin câte mâini credincioase au trecut ele de atunci şi până când au fost încredinţate în ale lui, dar mâna *lui Dumnezeu* cu siguranţă că a fost asupra lor în tot acest timp. Acesta a fost motivul pentru care tata a crezut mereu cu tărie că este de datoria lui ca pietrele să ajungă cu bine înapoi la Ierusalim.

— Iar noi îi vom împlini visul, adăugă Iosif.

— Sunt sigură că se va bucura întregul Israel, spuse Sabina.

130

Soluția

Thaddeus Heinrich McCallum și părinții săi își ocupară locurile la bordul aceleași aeronave Lufthansa 747 cu care veniseră în Europa. Diferența era că, de astă dată, ea avea să îi ducă înapoi la Washington și că tânărului nu-i stătea nicidecum mintea, ca atunci când avionul se pregătea să decoleze de pe aeroportul american, la intrigi internaționale și povești cu spioni.

Unul dintre motive era faptul că acum alături de el nu stătea tatăl și nici mama lui, ci Lisel Lamprecht, care li se alăturase la invitația Sabinei. Tânăra urma să petreacă o lună în Statele Unite și s-o ajute pe mama lui Tad la împachetat, după care avea să se întoarcă la Berlin însoțită, sperau ei, de Matthew și de Sabina. Chiar dacă procedura de restituire a moșiei nu se va fi finalizat până atunci, fuseseră asigurați că, între timp, toți veteranii polonezi vor fi transferați la alte aziluri de bătrâni și casa va fi la dispoziția lor.

Tad avea să rămână la Washington măcar până la primăvară, deși, la fel ca părinții lui, și el începuse să își reevalueze de zor viitorul. Îi călcase pe urme tatălui său mai mult decât ar fi crezut că e posibil la începutul călătoriei, iar acum era deja îndrăgostit până peste urechi de tânăra nemțoaică de lângă el. Or acest lucru și decizia soților McCallum de a se stabili permanent la *Lebenshaus*, care le era atât de dragă amândurora, stârnise un năprasnic vânt al schimbării în viața fiului lor.

Un alt motiv pentru care azi Tad nu visa cu ochii deschiși la aventuri cu spioni era faptul că trăise deja una pe propria piele. Acum problema era cum să scrie despre ea – și despre congres

fără a divulga informațiile politice pe care cancelarul Kolter îi pusese pe toți să jure că le vor ține sub tăcere.

— Cum aș putea să relatez cele întâmplate *fără* a spune ceea ce *nu poate* fi spus? întrebă Tad, reluând o discuție începută anterior, în timp ce așteptau îmbarcarea, înclinându-se spre tatăl său, care stătea, împreună cu soția lui, de cealaltă parte a culoarului.

— Ești un băiat deștept, ai să găsești tu o cale, răspunse Matthew. Scrie despre congres. În fond, pentru asta ai fost trimis la Berlin.

— E un subiect neinteresant... în comparație cu *celălalt*!

— Scrie despre oamenii pe care i-ai întâlnit. Despre Andrassy, despre Udo și Christa, despre comunitatea din Kehrigkburg... despre Palacki și frăția din Białystok... De ce nu scrii despre filiera creștino-iudaică de la *Lebenshaus*... despre activitatea desfășurată de baron în timpul războiului... sau despre odoarele sfinte...? ori, poftim, scrie despre Lisel!

— Cred că acesta ar fi un subiect prea puțin interesant pentru cititori, domnule McCallum, comentă Lisel râzând, ițindu-și capul de după Tad.

— Parcă ne înțeleseserăm să nu mă mai *domnești*.

— Îmi cer scuze. Mi-e greu să mă obișnuiesc.

— Tutuiește-mă liniștită. Noi, americanii, nu ne dăm în vânt după formalismul european.

— Deloc! încuviință Tad.

— De ce nu scrii despre diferențele care existau între Germania de Est și Germania de Vest și despre climatul spiritual al fiecăreia dintre ele? sugeră Sabina.

Voia să îl ajute pe Tad să își rezolve dilema, dar adevărul este că gândul îi stătea tot la *Lebenshaus*.

— Toate ideile voastre sunt demne de luat în seamă, replică fiul ei. Fiecare ar putea constitui un articol în sine. Dar problema e că eu ar trebui să scriu despre congres, nu despre toate acestea.

— Apropo de asta, zise Matthew, abia acum îmi dau seama că, de fapt, pe parcursul sejurului nostru, lucrurile s-au desfășurat pe două planuri paralele – congresul și conspirația politică pe

care ați demascat-o voi. Dar cum ai putea scrie despre congres *fără* a menționa și restul?

— Exact asta-i problema, răspunse Tad. Cele două planuri sunt strâns unite.

— Două povești paralele ce se derulează concomitent.

— Ar fi interesant să abordezi problema din acest unghi, spuse Sabina, continuând să se gândească la articolul lui Tad din perspectiva propriilor cugetări legate de casa părintească. Două povești paralele, ca două șine de cale ferată – cred că așa ar pune problema tatăl meu. Și ar căuta să înțeleagă sensul lor profund. Nu-i așa, Matthew?

— Exact. Două șine strâns legate una de cealaltă, care formează un tot unitar... și care, totuși, nu se intersectează niciodată!

— Analogia asta descrie perfect evenimentele pe care le-am trăit în Germania, spuse Tad.

— Ei, vezi că se trezește la viață jurnalistul din tine? râse Matthew.

— Și ea se aplică și creștinătății, continuă Tad, plin de însuflețire. Biserica există paralel cu lumea... *în* lume, dar fără să o influențeze în vreun fel. Două șine de tren care ar trebui să fie strâns unite, dar care, în schimb, merg una lângă cealaltă fără a se întâlni vreodată.

— Și ce are asta de-a face cu congresul?

— Totul! Ia gândiți-vă puțin! Am demascat o conspirație politică care ar fi putut avea repercusiuni grave în întreaga lume, nu-i așa? Și totuși, în afară de Raedenburg, probabil că niciunul dintre ceilalți participanți la congres nu va auzi vreodată de ea. Și nici de remarcabila poveste a lui Galanov și Bietmann și asta din simplul motiv că ea se află pe o șină paralelă cu cea a intereselor lor.

— Sună mai degrabă a editorial decât a articol de știri.

Tad zâmbi.

— Mda, cred că ai dreptate. Treaba mea nu e să deschid ochii oamenilor, ci doar să relatez cele întâmplate. Și totuși, faptul că lumea rămâne atât de nepăsătoare nu e deloc îmbucurător

pentru Biserică. Sunt două planuri care coexistă, dar nu se intersectează niciodată. Dublă indiferență, a fiecărei părți față de cealaltă. Două șine paralele ale necunoașterii. Și apropo de congres, adăugă Tad, ai mai vorbit cu Palacki?

— Nu, răspunse Matthew. Iosif s-a întâlnit fugitiv cu el, dar eu n-am apucat. Dieder și-a făcut bagajele și a plecat la scurtă vreme după ce și-a ținut discursul. Din câte înțeleg, în ziua următoare – când noi ne-am dus împreună cu Galanov să discutăm cu Kolter – Montgomery și MacPatrick l-au sunat în repetate rânduri și s-au dat peste cap pentru a-l convinge să se întoarcă să accepte cecul și să-și ceară scuze.

— Pesemne că voiau să încheie congresul într-o notă pozitivă, cu o poză în care să zâmbească tustrei fericiți.

— Mda, ca răbufnirea să poată fi minimalizată și pusă pe seama firii temperamentale a lui Palacki.

— Congresele de felul acesta servesc, oare, la ceva? Tu ce crezi, tată? Eu am impresia că nu schimbă cu mai nimic starea lucrurilor.

— Așa zic și eu. Majoritatea conferențiarilor se vor întoarce acasă și vor continua să facă exact ceea ce făceau și înainte de congres.

— Liberalii vor încerca în continuare să îi hrănească pe săracii de pe întregul mapamond fără a le oferi însă și hrană pentru viața veșnică, iar conservatorii vor continua să peroreze despre cum vor salva ei trei miliarde de suflete până în anul 2000 cu banii și cu tehnologia lor avansată.

Matthew lăsă să-i scape un oftat.

— Mda, e așa cum spui, fiule. Iar învățăturile ce ar trebui să stea la temelia celor două extreme și să le pună în *echilibru*, pilda vieții simple și smerite duse de Isus în puținii ani pe care i-a petrecut pe acest pământ, vor fi ignorate și de acum înainte, așa cum au fost în mare parte din ultimii două mii de ani.

În momentul acela însoțitoarea de bord îi invită pe pasageri să își fixeze centurile de siguranță. Aeronava se pregătea să decoleze.

— Apropo de acea parte a aventurii noastre care *nu* poate fi povestită, zise Matthew după decolare, întorcându-și pe rând privirea spre cei trei însoțitori ai săi, ați văzut ce scriu ziarele în dimineața aceasta?

— Nu, răspunse Tad. De ce întrebi?

În dimineața aceea, luaseră micul dejun împreună cu Raedenburg, Bietmann și Galanov. Cei trei frați întru Cristos – un vest-german, un est-german și un rus – plănuiau să petreacă întreaga zi împreună, să cineze acasă la Udo și apoi să ia parte la adunarea congregației din Kehrigkburg. Înainte ca Lisel și familia McCallum să-și ia rămas-bun de la ei, Gentz le povestise pe scurt despre efectele pe care le avusese exploziva sesiune extraordinară din Bundestag asupra scenei politice din Germania.

— Presa a speculat îndelung pe tema motivului care se ascunde în spatele demisiei lui Drexler, le explicase acesta. Lumea este încă șocată. Iar Kolter se bucură din nou de o mare popularitate și susținere.

— Despre conspirația din Rusia s-a pomenit ceva?

— Eu unul n-am auzit nimic. Totul a fost trecut sub tăcere. Vizita președinților în zonele sinistrate a fost, desigur, anulată și Elțin s-a întors la Moscova. Iar, în cele două săptămâni care au trecut de atunci, numele lui Desiatovski n-a fost menționat, din câte știu eu, nici măcar o dată. Mă îndoiesc că lumea va afla vreodată cât de aproape de prăpastie a fost Comunitatea Statelor Independente.

— Și de tipul din elicopter... îmi scapă acum numele lui... Nici de el nu s-a mai auzit nimic?

— Nu, nici numele lui Bolotnikov n-a fost pomenit. Totuși, Andrassy spune că, fără doar și poate, vom mai auzi de el.

— Cum așa?

— Se pare că individul are un talent remarcabil de a cădea mereu în picioare, indiferent câți se prăbușesc în jurul lui.

— Ei bine, eu unul sper să nu dau niciodată ochii cu el.

Se lăsă pentru scurtă vreme tăcerea, apoi Tad şi Lisel începură să discute între ei. Gândurile lui Matthew, pe de altă parte, zburară fără voia lui înapoi la articolul pe care urma să-l scrie fiul său.

— E prea mult, spuse el într-un târziu, de parcă ar fi gândit cu voce tare.

— Prea mult? repetă, nedumerită, Sabina.

— Prea multe idei, prea multe persoane, prea multe planuri paralele. Tad nu va putea să cuprindă tot ceea ce s-a întâmplat într-un singur articol.

Se aplecă spre fiul său şi îi zâmbi.

— Va trebui să-i spui şefului tău că e imposibil, adăugă el pe un ton categoric.

— Ce e imposibil? întrebă Tad, mirat.

— Să înglobezi tot ce s-a întâmplat într-un singur articol.

— Şi atunci care este soluţia?

— E cât se poate de simplu, răspunse Matthew zâmbind. Va trebui să scrii o carte.

131

Pentru cei ce iubesc trandafirii, povestea nu se sfârşeşte niciodată

Săptămânile trecură cu o repeziciune uimitoare. Sabina mai că simţea nevoia să se ciupească în fiecare zi ca să se încredinţeze că nu visează. Şi totuşi, se întâmpla cu adevărat... erau din nou aici... la *Lebenshaus*! Şi peste două săptămâni, dacă nu chiar mai repede, *Lebenshaus* îi va aparţine din nou în mod legal!

Venise toamna în sătucul polonez. Zilele erau tot mai scurte şi aerul, din ce în ce mai răcoros.

Tatăl ei obişnuia mereu să spună că această câmpie pomeraniană situată la sud de Marea Baltică nu se număra, de bună seamă, printre cele mai frumoase locuri din lume. Era o regiune plată şi neinteresantă, lipsită de semeţele piscuri înzăpezite şi de codrii deşi despre care vorbesc basmele şi legendele. Dar acesta era pământul unde începuse *povestea vieţii ei* şi, de aceea, ea avea să-l iubească toată viaţa ei. Şi-apoi câte legende şi mistere nu ascundea scumpa ei *Lebenshaus*!

Trecuseră câteva minute de când Sabina şi Matthew stăteau pe balconul de la al doilea etaj al casei, scrutând cu privirea câmpurile şi pădurile din jurul lor.

Veniseră aici de îndată ce sosiseră. Inimile lor aveau multe de asimilat şi acesta părea singurul loc de pe moşie potrivit pentru o asemenea sarcină.

O parte din piesele de mobilier comandate de Matthew sosiseră deja, iar celelalte aveau să fie şi ele livrate până la sfârşitul săptămânii. Conştientizarea faptului că veniseră să *locuiască* aici, nu doar într-o simplă vizită, îi făcea să privească totul cu alţi ochi.

Gândul în sine părea de-a dreptul incredibil. Tăcerile, suspinele şi lacrimile împărtăşite de cei doi după sosire, în timp ce străbăteau încet casa între timp eliberată de foştii săi locatari, au fost grele, adânci şi încărcate de evlavie şi de recunoştinţă. Cât de *mult* îi iubea Tatăl ceresc! Cât de *mare* era, într-adevăr, Dumnezeul care stăpânea universul!

Cel care, într-un târziu, curmă abia şoptit tăcerea fu Matthew.

— Pare de necrezut, nu-i aşa?

Sabina inspiră adânc şi apoi expiră aerul cu un oftat plin de mulţumire.

— E un adevărat miracol, şopti ea.

— Cât de bun a fost Dumnezeu cu noi!

— Mi-aş dori ca toţi oamenii din lume să ştie ce Tată iubitor este Dumnezeu şi cu câte binecuvântări i-ar împresura... dacă s-ar încredinţa cu totul voii Lui.

Fiecare coborâse din maşină cu un pachet pe care îl ţinea şi acum ascuns la spate. După atâţia ani de căsnicie, nu mai existau secrete între ei. Amândoi ştiau ce are să urmeze. Totuşi, faptul că fiecare cunoştea finalul nu le ştirbea cu nimic plăcerea jocului. Deşi nu mai existau secrete *noi*, felul în care alegeau să-şi spună unul altuia secretul pe care îl împărtăşeau de cincizeci de ani se schimba de fiecare dată, constituind o revelaţie continuă.

De astă dată, Sabina luă prima cuvântul.

— Aş fi vrut să îţi dăruiesc toate culorile de pe pământ, spuse ea. Dar această zi este atât de specială, încât nici zece mii de trandafiri n-ar fi de ajuns pentru a o sărbători.

Matthew încuviinţă din cap.

— Încă nici mie nu-mi vine să cred că ne aflăm cu adevărat aici.

— Iniţial, continuă Sabina, m-am gândit să îţi ofer un trandafir galben, în amintirea acelei nopţi furtunoase şi a primilor trandafiri pe care ni i-am dăruit. Totuşi, în cele din urmă, am hotărât că trebuie să fie un trandafir roşu. Cu ce altă culoare aş putea să-ţi spun cât de fericită sunt să fiu soţia ta... şi cât de mult te iubesc?

Se opri preț de o clipă, apoi adăugă:

— Am hotărât să cumpăr o plantă vie, cu rădăcină.

Spunând acestea, dădu la o parte hârtia în care era învelită floarea și îi întinse un trandafir roșu.

— Acesta este un fir din răsadul pe care l-am lăsat în mașină.

— În mașină? făcu Matthew, mirat. Nici nu l-am văzut!

— L-am ascuns pe furiș în portbagaj, râse Sabina. Va fi primul răsad pe care îl vom planta în *noua* grădină de trandafiri de la *Lebenshaus*. El ne va aminti mereu de iubirea *noastră* și de această zi... și de bunătatea nemărginită a Tatălui nostru ceresc despre care papa ne-a vorbit amândurora cu atâta credință.

— Amin! exclamă Matthew. Îți mulțumesc, iubita mea. Deși facem asta de ani de zile, tu reușești de fiecare să adaugi noi profunzimi vechiului nostru secret.

— Acum e rândul tău!

Matthew trase aer în piept.

— Ca tine, începu el, și eu am vrut să îți dăruiesc câte un trandafir de *fiecare* culoare. Dar, în cele din urmă, a trebuit să iau și eu o hotărâre, iar hotărârea mea a fost... aceasta.

Dădu hârtia la o parte, dezvăluind privirii trei boboci superbi.

— Îți dăruiesc un trandafiraș *galben* în amintirea primului trandafir pe care ți l-am oferit, unul *roșu*, drept simbol al iubirii noastre profunde, și unul *alb* ca să ne amintească de ziua nunții noastre și de cei doi trandafiri pe care i-am ascuns în beciul de la subsol. Iar cei trei trandafiri la un loc ne vor aminti de toți anii fericiți pe care i-am trăit împreună.

— Vai, Matthew, îți mulțumesc din suflet! *Chiar* că ești un romantic incurabil!

— Acești trandafiri conțin secretele iubirii noastre, precum și nesfârșitele mistere ale iubirii lui Dumnezeu, cel mai neprețuit dintre toate secretele.

Spunând acestea, îi înmână soției sale cei trei boboci.

— Am să-i las la uscat și apoi am să-i pun într-o vază, chiar la intrare, spuse Sabina, ducând cu grijă la nări fiecare trandafiraș. În felul acesta, povestea despre secretul trandafirului și iubirea

Tatălui, din care cresc toate celelalte iubiri, va dăinui pentru totdeauna.

— Ce idee grozavă! exclamă Matthew. Cei trei trandafiraşi vor sta mereu mărturie secretelor de iubire pe care le-am descoperit împreună de-a lungul căsniciei noastre.

— Vreau, adăugă Sabina, ca toţi cei ce vor călca pragul acestei case să simtă mireasma eternă cu care a înzestrat Tatăl nostru ceresc trandafirii pentru a ne face cunoscută iubirea Sa.

Matthew o trase lângă el şi Sabina îşi petrecu braţul pe după mijlocul lui. Astfel îmbrăţişaţi, rămaseră multă vreme tăcuţi, privind în depărtare, cu inimile pline de iubire şi de pace.

— Am avut o viaţă frumoasă împreună, dragul meu, şopti într-un târziu Sabina. M-ai făcut nespus de fericită. Ştiu că ţi-am mai spus-o de nenumărate ori, dar nu mă sfiesc să îţi mai spun încă o dată: mi-ai transformat viaţa într-o adevărată poveste!

— Păi asta se şi cuvenea să facă un cavaler adevărat pentru doamna inimii sale! răspunse Matthew, întorcându-se spre ea şi făcând o uşoară reverenţă.

— Îţi mulţumesc, dragul meu prinţ! râse Sabina. O, Matthew, te iubesc atât de mult!

— Şi eu pe tine, Sabina, prinţesa mea!

Despre autor

Californianul Michael Phillips şi-a început distinsa carieră de scriitor în anii 1970. La începutul anilor 1980, eforturile sale de a readuce în atenţia publicului scrierile romancierului victorian George MacDonald i-au adus recunoaşterea internaţională. Phillips este considerat unul dintre cei mai competenţi experţi din lume în opera autorului scoţian, atribuindu-i-se totodată meritul de a fi reînnoit interesul cititorilor de pretutindeni faţă de scrierile acestuia.

După redactarea şi republicarea lucrărilor lui MacDonald, Phillips şi-a început propria carieră de scriitor. De atunci a scris 48 de romane, în prezent fiind cunoscut mai ales în calitate de romancier. Cărţile sale, care s-au bucurat de elogiile publicului şi ale criticilor literari deopotrivă, au fost traduse în opt limbi şi s-au vândut în peste şase milioane de exemplare. În prezent, mulţi recunosc în el pe urmaşul literar al scriitorului său preferat, George MacDonald. Phillips este, de asemenea, directorul revistei „Leben", o publicaţie periodică dedicată gânditorilor creştini şi lucrărilor lui MacDonald. Combinând toate genurile literare pe care le-a abordat în scrierile sale, „Dream of Freedom" a constituit a suta lucrare publicată de Phillips. Michael trăieşte împreună cu soţia sa, Judy, în Eureka, California.

Soţii Phillips petrec mult timp şi în Scoţia, unde încearcă să redeschidă apetitul publicului larg pentru opera lui MacDonald.

Alte cărți publicate la editura Casa Cărții

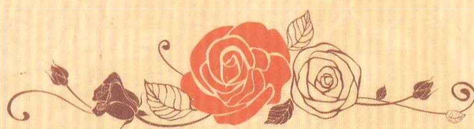
Căminul mult visat, de Lynn Austin
Crescut în biserica subterană, de Albrecht Kaul și Isaac Liu
Dorie, fata pe care nu o iubea nimeni, de Doris VanStone
  și Erwin W. Lutzer
Fiicele Evei, de Lynn Austin
Flacăra Rezistenței, de Tracy Groot
Fugi, băiete, fugi!, de Nicky Cruz
În vâltoarea apelor, de Lynn Austin
Locul femeii, de Lynn Austin
Niciun loc unde să plângi, de Doris VanStone și Erwin W. Lutzer
Omul ceresc, Fratele Yun și Paul Hattaway
Perechea potrivită, de Lynn Austin
Scorpionul roșu, de Rami Kivisalo și Marko Joensuu
Tărâmuri ascunse, de Lynn Austin
Tot ce ea își dorește, de Lynn Austin
Colecția *Raftul clasic*:
- *Ben-Hur*, de Lewis Wallace
- *Cămașa lui Cristos*, de Lloyd C. Douglas
- *Cetatea blestemată*, de John R. Carling
- *Coliba unchiului Tom*, de Harriet Beecher Stowe
- *Mândrie și prejudecată*, de Jane Austen
- *Quo vadis*, de Henryk Sienkiewicz

Seria *Anotimpurile inimii*, de Janette Oke (4 volume)
Seria *Cântecul Acadiei*, de Janette Oke și T. Davis Bunn (5 volume)
Seria *Cronicile regilor*, de Lynn Austin (5 volume)
Seria *Faptele credinței*, de Davis Bunn și Janette Oke (3 volume)
Seria *Focul topitorului*, de Lynn Austin (3 volume)
Seria *Învăluiți de iubire*, de Janette Oke (8 volume)
Seria *Moștenirea din prerie*, de Janette Oke (4 volume)
Seria *Secretul trandafirului* (volumele 1 și 2)
- *Al doisprezecelea ceas* (volumul 1)
- *Amintirea unui trandafir* (volumul 2)
- *Lungul drum spre libertate* (volumul 3)

Seria *Soțiile regelui David*, de Jill Eileen Smith (3 volume)
Seria *Trilogia Genezei*, de Kacy Barnett-Gramckow (3 volume)

În curs de apariție

Seria *Wives of the Patriarchs*, de Jill Eileen Smith (3 volume)
All Things New, de Lynn Austin
Return to Me, de Lynn Austin
Wings of Refuge, de Lynn Austin
Wonderland Creek, de Lynn Austin

GERMANIA REUNITĂ, 1992

În acest ultim roman al seriei, din care nu lipsesc pericolul, romantismul şi intrigile politice, Matthew, Sabina şi fiul lor, Tad McCallum, se întorc în Germania pentru a participa la un congres pe tema propovăduirii Evangheliei în epoca de după Războiul Rece. Atât Germania, cât şi întreaga Europă de Est au trecut prin numeroase schimbări, dar tânăra democraţie este ameninţată de conspiraţia unor politicieni însetaţi de putere.

Printr-un concurs de împrejurări neprevăzute, cei trei protagonişti ajung faţă în faţă cu KGB-ul şi cu câteva actuale verigi ale Reţelei Trandafirului... şi se trezesc în mijlocul unei tentative de lovitură de stat.

Evenimentele care se petrec şi lucrurile pe care le descoperă din discuţiile avute cu vechii şi noii lor prieteni vor avea un impact profund asupra vieţii fiecăruia dintre ei.

Iar *secretul trandafirului* este transmis unei noi generaţii...

MICHAEL PHILLIPS este autorul a peste o sută de cărţi de ficţiune şi non-ficţiune. Operele sale s-au vândut în peste şase milioane de exemplare. Michael locuieşte împreună cu soţia sa, Judy, în Eureka, California.

Editura Casa Cărţii
ISBN: 978-606-8282-97-8

www.ecasacartii.ro